

Cyflo 1.
7. januara.

Bomhaj Bóh!

Lětnik 16.
1906.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew će!

F.

Šerške njedželske žopjena.

Wudawa šo kōždu šobotu w Šsmolerjez knihicziščzětni w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Njedžela po šjoch kralach. Bialu 122.

We šwjatym šczenju denšniščeje njedžele widžimy šwjedžeński cžah do Jerusalma, do šwjateho měšta na rōcžny cžah. Mjes pucžonarjami je tež dwanaćelětný Jesuř se šwojimaj starschinaj. W Jerusalemje šhubitaj šwojeho šyna a hdyž staj jōho š tyščnej bolosću pytałoj, jeho namakaščaj w templu sedžo šrijedža mjes wuczerjami, šo wōn jich pošluchasche i jich woprašchomasche. Na porokowaze šłowa šwojeje maczerje pał wōn džesche: „Šchto je, šo staj nje pytałoj? Njewěštaj, šo ja byčž mam w tym, šchtož mojeho šwōtza je?“

Tuto šłowo Jesuřa, toprěnje, kotrež je nam ššhowane š jeho žiwjenja, njewěsta nam jenož, kajke stejisčžo mējesche Jesuř š žiwemu Bōhu, ale tež wažnosć, kotruž mējesche Jerusalem ja kōžde Šsraelište džěcžo. To bēšche šwjate město a templ město hnadneje pschitomosće Bōžeje. Jerusalem bēšche to město ich žedženja; parowacž dyrbječž rjanych Bōžich šlužbow bēšche ša pobožneho Šsraelitu hōrka šchtrafa Bōža. Jako lud Bōži w zusbje dyrbješche pschewacž, šo wscha šrudoba wuprajomasche we hnujazych šyntach horžeho žedženja po Jerusalemje. Teho dla hižom kral Dabit špěwa (Psalm 27, 4): „Wo jene ja prošchu teho Šnješa, to bych rad mēł: šo bych mohł w Šnješowym domje wostacž šwoje žive dny, te rjane Bōže šlužby wohladacž a jeho templ wopytacž“ — a cži, kiž šedžachu w babylonštim jaštweje, škoržachu: „Šeli šo ja tebje šapomnju, Jerusalemje, dha njeh budže šapomnjene mojeje

prawizy.“ Wyštanje luda žanych mjesow njesnajesche, hdyž bē jemu dowolene, cžahnyčž do stareje domišny, a psalmišta šhwali to wješele, kotrež je jemu dowolnosć, do Jerusalema, do Bōžeho doma hičž, pschihotowala se šłowami: „Ša šwješelam šo teho, šchtož mi rěčžane je, šo pōndžemy do Bōžeho doma a šo nasche nohi štačž budža w twojich wrotach, Jerusalem.“

Kak wjele bohatsche šmy my džěcži noweho šłuba. Nam hnadna pschitomosć Bōža njeje šwajana na wēšte město. Nasch Šbōžnik je prajil: „Šdžež dwaj abo tšjo šhromadženi šu we mojim mjenje, tam šym ja šrijedža mjes nimi“ a pschezo šašo šmēmny šhonicž jeho šlubjenje: „Ša šym pola wař wschitke dny hacž do škōncženja šwēta.“ Wschudžom, hdyž štyšne wutrobny jeho pytaju, chze šo wōn jim namakačž dacž. Žyly šwēt, hdyžkuliz wěrjazy modlerjo bydla, je templ teho Šnješa.

A tola, nimamy tež jene město, wōšebje jemu šwjecžene, hdyžž kōždžicžku šbōžnu njedželu jeho hnadnu blisťosć šacžuwamy a šhōnimy, šo Bōh wopory naschich modlitwow we hnadže pschijima, nasch Bōži dom? Šo cžěžkim džěle wschědných dnjow tu nasch Šnješ nař štrowi. Šdyž lěto wot lěta wschodobrocžiwý Bōh nam tudy nješhabłaze wěrnosće wěcžneho šboža pschipowjedacž dawa, prajče, njewěmny wysťacž, šo mamy tež Jerusalem, hdyžž šwjatý Bōh šo nam pschezo šašo šjewjuje w šwojej njewškōncžnej lubosći? Njedyrbimy pschi wschědným džěle a we horju žiwjenja na njedželski džěń šo wješeljo wysťacž: „Ša šwješeljo šo teho, šo pōndžemy do Bōžeho doma a

so nasche nohi stacž budža w twojich wrotach." Duž chzemy pał tež s dźakownosću wužimacž, sčtož Bóh nam spožči. Sčtož je ras šwjate, sbóžne wješele sacžuwał, kotrež je nutrny kemschikód jemu wobradžik, sčtož wě, tak wón srudobu šwjeczi a sbože pschekrašnja, tón hinaf njemóže, hač pschezo sašo šwoje kroczele sčozicž do Božeho domu, s dźakom hnuty, so njetrjeba wjazny w czémnosći a scženu šwjercze šedžicž, ale so je staw Božeho luda.

A w Božim domje je rum sa wschitkich. Tu šedži sbožowny pola srudneho, tu wupłakujaja spróžni a wobczěženi šwoju srudobu a tu dźakuje šo sbožowny sa wješele s Božeje rufi. Bože hnadne šlónčžo šo tudy sa wschitkich šweczi. Tu dyrbi šo šhubicž hidženje a šawiscž, šwada a roškora, tu dyrbja njepscheczjeljo nawuknjacž šo lubowacž a jedyn sa druhého šo modlicž. Haj, nasche Jerusalem, našch Boži dom je natwarjeny, so by město bylo, hdžez šo šhromadža, so by šo předomalo ludu Israelskemu a šo dźakowalo šwjecowemu mjenu, šo jemu dźakowalo sa wschitku šhonzemu dživnu pomoz, sa wschitku šwěrnošč, sa wschitke wopokasane dolhocžakanje, haj tež sa wschitke powucženje jeho lubosče. D pójmy do Božeho doma a modlmy šo tež sa njón a w nim. Prošycž chzemy wo to, so by bohajošč a ponižnosč, wěra a šwěra nascheho luda šhwalba a czescž byla. Čžaš je šty, njepscheczelow je wjele, tyč, kiž wopušcžujaja nasche šhromadžisny, je došč. Drje wěmy, zyrkej šwjecowa je twjerdže šakozena, so tež helste wrota ju powalicž njemóža, ale wo nasche a naschich bratrow sbože šo jedna. Sčtož Bože hnadne kubla šazpiva, šo šam wo Bože žohnowanje pschinješe. A teho dla chzemy šo modlicž, to budž našch džak sa wschitke žohnowanje, wot Boha tu dostate. Haj, chzemy Boha prošycž we wschej ponižnosći a s domerjenjom, so by we naš šdzeržak lubosč s naschemu Jerusalemu, s městu Božemu, a so by tyč, kiž šo wot njeho šdalenj dzerža, wróczo wjedł w počucze, we wěrje. Wty njechamy wustacž, wabicž: Sčtož je mješ wami jeho luda, njech czehnje horje do Jerusalema, so bychmy wschitny pošledni sbóžny wottynjeny kónž dozpili a pschischi s horje Sionskej a s městu žiweho Boha, s njebjeskemu Jerusalemu a s šhromadžisnje wjele tawšynt jandželow a s šhromadžisnje přenichnarodženyč, kotšiz šu w njebjesch napišani, a s Bohu, šřednikkej wschitkich, a s ducham dokonjanjnych prawnych, a s šřednikkej noweho šakonja, s Jesušu (Hebr. 12, 22.)

Šamjen.

Nascha „rosomna Boža služba“.

(Romsf. 12, 1—6.)

Šlób (374): Wěst je šo tón džen dokonjal —.

Bóh dał je nam šo w šhrystužu,
So Bože džeczi šmy! —
Duž podawajmy s woporu
Šom' šwoje wutrobny!

Šso jemu šwjecžmy dźakownje,
Kiž jeho džeczi šmy,
So czělo wopor živy je
A Bohu špodobny.

Šo Boža služba rosomna
Budž nascha kóždy čaš;
Njech šmilnosč Boža wobnowja
A wušwjecžuje naš! —

Šo waschuju šwěta njeczimny
Wty runym na nihdy,
Šso wobnowjejo pscheměimny,
So w myšli nowi šmy!

Šak roššnawacž wutnjemy,
Ščto Boža wola je;
Šo šamer dobry, špodobny
A dokonjany chze.

A s ponižnosčju pschmy šo,
Šak nam šo pschisčlušča!
Šo kralestwa džě šwojeho
Šóh wěrje šastup da.

Šak stawow w czěle vjele je,
Šich džělo wschelate,
Šak w šhrystužu šmy psches jene;
Š nim czělo jene je!

Šež dary wschelle wudžela
Šam šlowa njebjeska,
Šo služba Bohu špodobna
Šeh našch je žiwjenja.

Šlej, wopor Bohu šwjaty šmy
Ššes šmilnosč šwjecowu! —
Duž ako Boži mješny
Šom' služmy s radosčju! —

U.

Šiz Božeho šlowa.

Šan Šausser běšče s Šessenskej a služesche w Amsterdamje pola woješkeho generala. Šschitko, sčtož mješesche porucžene wot šwojeho šwjecowa, wobštara ierje w domje a w hróžji, a jeho šwjec bč s nim špokojom; pschetž wón bč šhlyny, špěšchny a šhibicžimny mlody człowjek. Šle hdž bč šwoje džělo dokonjal, njemješesche žadny lubšchi blak s šhdanji, hač w korečmje sa blidom; a njeshajesche žane rješesche šabawenje, hač hracze s kartami; a njebč jemu ničžo lubšche hač pič a wscho, sčtož s wopisčtwu šlušča.

Šak dolho hač Šan w Amsterdamje služesche, dawasche šebi pola šhudeje žony šwoje šchay płocacž, hdžez je šam kóždu šobotu noschesche a kotraž jemu płoknje a płatanje jara tunjo a s temu tež jara duschnje wobštara. Šusto, hdž wón s tej šhudej žonny pschidže, namaka pola njeje kž druhich ludži, kotšiz šo šhromadže wo Božim šlowje roščezowachu, tež šhěrlušche špěwachu a šo modlachju. Druhdy dyrbjesche Šan pola njeje nělotre mješschiny počžakacž, bčchu-li runje w špwanju; a wón štupi šo potom še šhachlam a na to pošlučhasč, sčtož čzi špěwachu abo rěczachu, šywašche pał šusto pschi šym, ršdajiwšchi huby. Šwón bč dobročimny došč, so njewrěškasche, šdiz ta žónka bčrny njestany a jeho šmolom njewobštara. Šunu pschidže tež šobotu je šwojimi šchatami a namaka wjazny ludž šhromadženyč hač hewak. A čzi mješachu tak nusne rěczecž, so ničto njepytny, hdž Šan do šstwy štupi. Šwón pschi šhachlach štejo pošlučhasche, wo čzim šo rěczi, a šhlyšchi, so wo nowym předarju rěcža, kiž budže jutšje w zyrkwi šw. Šetra pruhu předomacž. Haj, praji jedyn, jutšje budže M. Šöckler předomacž. M. Šöckler bč předač na wšy, njedaloko Amsterdamu. A čzi ludžo bčchu tak wješeli, so budže M. Šöckler pola nich jutšje pruhu předomacž, so w šwojim wješelu ničžo druge njewidžachu a njeshlyšchachu, a šawdawachu šebi ruzny a džachu: budže-li Bóh lubny šwjec jutšje čłowške wutrobny wobrocžicž a tak wješč, so budže M. Šöckler sa našeho duchowněho wótza wušwolentny, dha chzu ja tak a tak wjele šhudym dacž, a ja tak wjele, a ja tak wjele; a ta šhuda płotnicža prajesche: ja dam dwaj šchěšnakaj.

Šan šo džiwasche, jako šle šhlyšchesche. Šschetož žywa šchescžijanška wěra, darniwa lubosč a wješele nad šwjecowu pola šhudnyč wěrjazyč šchescžijanow na dživnu móž w šebi, tak so njewěrnj na to šedžbujaja a šo džawaja. Šnjewěra, kiž w šwojej šhudobje wo žaneho Šbóžnika njeróžji a tež žaneho Boha njeshajje, njeje ženje tak šhlyna, so by wona šeno šama sa šo šwoje šamozenje a šwoju žiwnosč wudala a šwosč a žiwjenje s woporej pschinješla. Šschescžijanška lubosč pał to wschitko rada woprjuje, hdž šo wo to džěla, dusche sa Bož: kralestwo šojicž; to je wona pschezo čžinila a čžini to hšchče. Š tajša darniwa lubosč budži džiwanje pola šwětnyč džeczi; Šan šo teho dla tež džiwasche. „Ščto dha ta šhupa žona chze, so chze dwaj šchěšnakaj dacž, jeli so budža M. Šöcklerja jutšje sa šhowneho wušwolicž? Šo je wjazny, hač móže wona sa dwaj šchěšnakaj we šwojim domje pschi šwojich džecžatlach nalutowacž.“ Šak myšlesche wón a džesche pschi šebi: na tuteho M. Šöcklerja ch u jutšje tež pošlučacž hčž.

Ť tym woteda pľofatniczi ťwoje ťchaty, ťaplaczi a dźeťche ť cźiťtymi ťaťo domoj.

Njedźelu rano ťtany Ťan ťažo, hacź hewať ťtawafche; warjeťche a parjeťche, mlęjeťche a tręjeťche, kľepaťche a cźepaťche a ťpęcho- waťche ťo, ťwoje dźęło dokonjecź, ťo njeby dla njeho M. Bůkľerjome prędomanje w zyrkwi ťkombźil. Wůn pťchidźe ťe mťťi; tudy ťo ťpęwa. M. Bůkľer ťtupi na kľętku, pręduje a ręczi wo nje- pofutnym hręťchniku, kiź bjeť Boha a Ťeťuťa w ťwęcze bľudźi, je wotrocźť ťwojich ťtych žadofcźow a ťhwata ť heli. M. Bůkľer njeje hiťťęze doľho prędomaľ, dha hiźom Ťan cźuje, ťo wůn wo nim ręczi. Žadyn druhi njeje męnjenny hacź ja, praji wůn ťam pťťi ťebi, a njech teź pťťezo na mnje njehlada, dha tola węm, ťo wůn wo mni ręczi. Wůn wťťitko wę, ťchtoź ťym hdy cźiniľ a ťchtoź hiťťęze cźinju.

Ťan by radny ť zyrkwię ťchoľ, tať bę naťrůženny a tať ťo pťťed ludźimi hanibowaťche, ale wůn ťebi njeťwaži, pťťetoź runje pťťi nim ťtejeťche ťťewoz, kotryź ťa njeho a ťa jeho generala nowe ťťkůrnje dźęlaťche. Ť tutůn ťťewoz njewę, ťo prędať wo nim prę- duje a na njeho ťwari, pťťetoź wůn na njeho nje pohladnje, ale hlada proťęze na prędarja; a žadyn jeho druhich ťuťodow to teź njerofymy, pťťetoź wťťitzy hladaja na prędarja a niťtů na njeho. Ť hdy bych nętko ť zyrkwię ťchoľ, myťli pťťi ťebi, dha bychu wťťitzy na mnje hladaľi, a ja bych ťo ťam pťťeradzil a ludźo bychu potom wjedźeli, ťo je wůn wo mni ręczaľ. Ťan teho dla cźakaťche a wofa hacź do kůnza, wuťpęwa teź ťhęrluťť ťobu a potom dźęťche ť druhimi wote mťťe. Ť jako bę ť zyrkwię a bę ťam, pocźachu jeho ťľoby w nim dźęlacź a wůn ťaťhadźeťche a ťwarjeťche jara nje drje na ťwoju pľofatniczu a na jeje towarťtwa a dźeťche: ťchť hewať, hacź tamni nje knicźomnizy ťu wťťitko temule prędarjei wo mni wupowjedali, ťu jemu powjedali, ťchť ty ťy, ťchto cźiniťť a taťke žiwjenje wjedźeťť; wťťať jeho woni wťťitzy ťnaja. Niťtů druhi, hacź moja pľofatnicza, njeje taťke prędomanje na mnje ťamľowila a jeho naťťcźuwala. Wůh wę, ťchť je jej wo mni wťťitko wupowjedali a wona je to ťaťo jemu wuľkľeťala. Ťle cźakajeze, wy pťťiťľodnizy, ja wam hiźom ťaplaczu: pťťichodnu ťobotu chzu wam ť kamjenjemi wofna ťroťbijecź a ť temu teź waťche hľowny; ja wať hiźom ťaťo hromadźe namaľam.

Ťle wot njedźele hacź do pťťichodneje ťoboty je doľho; mjeť nimaj ťu pjeć druhich dnjow a ťa tůn cźať může ťo wjele podacź, a poda ťo teź woprawdźe wjele. Ťan ťhoni tať wjele noweho a dźiwneho, ťo ťwoje ťľoby pťťecźiwo pľofatniczi ťaby. Wůn ťhoni ťam na ťebi, ťo ma Wůže ťľowo můz, wťťitke potajnoťęze wutrobny wotkręć a na ťwętko pťťinjeťę, ťchťoź je ťo pů cźmje ťtalo. Ťan bę chźyl jeno M. Bůkľerja wohľadacź, bę chźyl ťľyťťecź, tať pręduje, a jemu bę ťo ťeťťo jako Zachauťej na jeho ťigowzu ťedźo. Zachauť chźyťche jeno Ťeťuťa wohľadacź, ale Ťeťuť ťľozi ťwojei woczi na njeho a chźyťche pola njeho wofacź. Tať teź chźyťche Ťeťuť wot dźenťa pola Ťana wofacź, a M. Bůkľer dyrbjeťche jemu jeho hůťtne ťľowo prajić. Wo Zachauťu ręka dale: a wůn jeho ť wjeľelom pťťija; pola Ťana pať tať njerękaťche, tůn ťo ť wo- prędka jara wobarafche, jeho pťťijecź. Wůn cźujeťche w ťwojei wutrobje węťtu hůrkofcź pťťecźiwo Ťeťuťej, a wótrny kľoť jeho we wutrobje kaľaťche a tůn ťebi nje můžeťche ťam ť wutrobny wu- cźahnyć. Tola myťľeťche na wjecźor ťam pťťi ťebi: M Bůkľer ma prawje, taťki nje můžeťť wofacź, hewať ťy ťhubjenny. W nozy pať nje může ťpacź: jedyn hręć po druhim ťupa jemu do pomjatk a wofębje hręć ť mľodnych ľęť jemu jara cźężto na wutrobje ľeži. Wůn bę ťhaľ pťťecźiwo ťwojei maczeri, kotraź bę tehdy je wťťęm prawom jemu winu dawala, ťo je wůn paľofcźil a ťhľoťťęzil, a tehdy bę ťo wůn ťalubjal a pťťiťahaľ a ť tym ťwoju duťťu cźertei podali. Ť tať myťľeťche wůn nętko, pola druhich je drje wumozęnje můžne, kotreź je M. Bůkľer pťťi wofťamťnjenju prędomanja pťťi-

powjedali, ale pola tebe niź, ty ťy ťo cźertei podali, ťy ťo jemu pťťiťahaľ. Tať je Ťan jara nje męrnny w ťwojim ťwędomnju a jeho ťtyťi pťťibjeraju dźeň wote dnja. Wůn nje wę, hdy bych ťo ťatynnyć a chze ťebi žiwjenje wťacź. Ťle prjedy, praji wůn pťťi ťebi, chzeťť ť tej pľofatniczi hić a chzeťť jej prajić, ťo je taťke ťatraťťne prędomanje na tebe ťamľowala, a nętk njech hlada ťchto je ť taťkeho naťťcźuwanja a ťleťanja naťtalo.

Pľofatnicza je domach, poťľucha na Ťana, jako jej ťwoju nuťu ťkorzi a jej winu dawa, ťo je ťa njeho taťke ťatraťťne prędomanje pola M. Bůkľerja ťamľowila; wona pľacze ťe želniwofcźu a ť wjeľe- ľofcźu, a Ťan ťo nje může ťyľťow ťdźerźecź a pľacze ť nej. Ť jemu je tať derje a ľoľto wofoko wutrobny, hdyź jemu pľofatnicza ťe wťťej ťwęrnofcźu powjeda, ťchťo je na njeho a ťa njeho taťke prędomanje pola M. Bůkľerja ťamľowila: niź ja, niź moji towar- ťťojo, žadyn cźľowjeť njeje to cźiniľ, ale to je cźiniľ wťťehow- wędomny a ťmilny Wůcźez w njebyťťach pťťeť Ťeťom Ťhryťta, tůn je M. Bůkľerjei kaľaľ tať ręcźecź, a niź teho dla, ťo bychmy ťhubjeni byli, ale ťo bychmy doťtali węcźne žiwjenje. Ť Ťan je tať wjeľeľy, jemu je tať ľoľto; jeho wótrny kľoť je ť jeho wutrobny wu- cźehnyenny. Wůn jej wťťitko ťroťemi a węri a ťapťťimnje ť wje- ľeľej wutrobu ťbože, nam w Ťhryťtuťu date; wůn je ť nowa na- rodźenny cźľowjeť.

(Pťťichodnje dale.)

Sserbjo w ťtarych cźaťach.

Lud, kotremuź my pťťiťľuťťamy, mjenuje ťo wot ťtarych cźaťow ťem Sserbjo, a je pola Nęmzow pod mjenom Wenden ťnaty. Tutůn najť lud bę hiźom prjedy pjateho ľęťťotetka ť Ťťi- ťkeje, hdyź nęhdy kolebka zyľeho cźľowjeťtwa ťtejeťche, do Europiťkeje pťťicźahnyľ a ťo tudy wot pjateho hacź do dźewjateho ľęťťotetka w krajach bjeť Ťęťťej na polnůz ť ťjenocźenju ręki Odry a Warth hacź ť ťjenocźenju Łobja a Sale, kaź teź ť ranja wot ręki Bobra hacź do Sale a ť ťťmękrowym horam ťaťyľliľ. Wůn je dźęľ wuľ- teho, w tu ťhwilu pťťeť 80 millionow cźľowjeľow wopťťijazeho ťľowjanťeho naroda, kotrehoź druhe ťplahi ťu: Ruťojo, Wólharjo, juźni Sserbjo ť Ťhrowatami a Ťťlowenami, Wolazy a Ťęchwojo ťe Ťťlowakami. Ťe Sserbami mjefowachu ť polnozy druťy Ťťlowjenjo a najwjeťťi dźęľ wťťitkich ťewjeronęmťťich krajom, ť kotrychź dźenťa ťewjerno-nęmťťi ťwjať wofťeji, bę w prjedy naťpomnjenym cźaťu wot Ťťlowjanow wobyľlenny. Zyľa ťtara Wruťka a Ťaľka męjeťche jeno ťľowjanťťich wobyľlerjow, teho runja nęćęziťťi meľlenburgťťi, hoľťtejnťťi, prjedawťťi hannoversťťi, anhaltťťi a thuringťťi kraj, a meľlenburgťťy wójmody můža hiťťęze dźenťniťťi dźeň dopoľacź, ťo bęchu hiźom jich wótzwojo ťľowjanťťy wjeťťojo w Meľlenburgťej. Doleľ pať ťo Ťťlowjenjo w ťtarym cźaťu do wjele ťplahow dźęľachu, dha bę teź w tych krajach, kotreź ťmy prjedy pomjenowali, wjele ťľowjanťťich kraľeťtww, wot kotrychź bęchu nęťotre wjeťťe a druhe mjęnťche. Deľka pťťi morju bęchu najmůžniťťe ťľowjanťťe kraľeťtwa Wodrizow, Wjeletow a druhich Ťťlowjanow, wofoko nęćęziťťeho męťta Wrandenburga męjachu branibůrťťy abo teź ťtodoranťťy Ťťlowjenjo ťwoje kraľeťtwa, a w nęćęziťťimaj Łuźizomaj ťnjeźachu w hornjej Łuźizy mil- cźanťťy a w delnej Łuźizy Łuźiťťy Sserbjo. Wot poťľeňťeju ťerbfťeju ťplahow ťu ťo ťľabe ťbyťki hacź do dźenťniťťeho dnja ťdźerźale a to ťmy my nęćęziťťi Sserbjo w hornjej a delnej Łuźizy, kiź nętko pod wťťťnoťęzu prufťeho a ťaľťeho kraľa ťtejmny.

Naťťi wótzwojo nje bęchu wťťitzy, kaź ťo to ťa naťť cźať ť wjeťťeja ťe Sserbami ma, burťťy ludźo, ale bęchu ť dźęla wofębni ťnjeźa a ryczerjo, dobri, ťhrobli wojowarjo. Tola wobbźęlaťche wuľki dźęľ tych ťamnych teź tehdom hiźom kraj, a wjele tych polow, na kotrychź ťo dźenťa hiťťęze žita pľahuja, ťu wot Sserbow

hižom w jara starym čaſku ſaložene. Woni běchu potajkim přeni ratarjo w krajach, kotrež my nětko wobhydnamy. Zenož tehdy, hdyž běchu wot ſwojich njepſcheczelow k temu nuſowani, a hdyž bě jich kraj, jich ſwobodnoſć abo stara wěra w ſtraſche, čehničnu na wójnu a wopofaſachu ſo w nej jako krobli a njebojaſni bėdžerjo. Šhwablu, kotruž ma naſch lud hiſchće nětko, ſo je pobožny lud, mějeſche tež hižom w starym čaſku, a hač runje bě tehdom Šserbow wěra kničomna a pſchibójska, dha džeržachu tola kručje na nej. Š wulkej ponižnoſću čzeſčachu ſwojich pſchibohow a pſchibójskich měſchnikow, a ſwjate běchu jim te měſtna, na kotrchž jich pſchibohoj ſtejachu. We wſchėdnyh žiwjenja běchu radži wjeſeli. Šchtož jich domjaze žiwjenje nastupa, dha ſo to kwali, ſo mandželſtvo ſa ſwjate džeržachu, a ſo njebė móžno, pola nich mandželſku njeſwėrnocć a kurwaſtvo taſ lohzy namaſač. Dale je ſnate, ſo běchu woni hoſpodliwi a ſmilni pſchecziwo kħudym, a kaž hiſchće nětko žadny kħudy taſ lohko ſerbski dom bjes krjeńčki kħlėba nje-wopuſchczi, taſ njedawachu tež tamni Šserbjo kħudych a pomozypotriebnych njewobdarjennyh wotſal hič. Tež njebėchu pola nich žane ſkóržby na paduchſtvo ſkħſchecž. Šo paſ bě pſchi wſchitkich tajkich dobrych počinkach pola naſchich ſtarych wótzow tež to a tamne nadeńcž, ſchtož je w ſwėtle ſwjateho piſma hroſnoſć a hrėch, nad tym ſo džiwacž njemóžemy, pſchetož hdyž Škħyſtuſ njeje, tam je čėmnoſć, a tam je tež wſchitka čłowſka prawdoſć jeno kaž hroſna ſo kħwuju wopanžana draſta (Šef. 14, 6).

Pėkna Hertka pola ſtareje Wórsche.

Mapiſkaſ Račlowž.

„Šchto čze ſtarej kħorej Wórschi jeje Bože džeczo donjeſć?“ taſ ſo macž praſchėſche a pohlada ſo miłym wóčkom na ſwoje luboſne džeczata, kotrež ſo runje wjeſelachu nad wſchėm rjanocžemi Božeho džecžoweho dara. A hiſchće bratsiſkaj njebėſhtaj doſkħſchaloj macžerne ſłowo, bė hižo mała Hertka wotajiwſchi ſwojich hrajkow ſo čzoplu kħutu woblekla. Macž da ji polny korbiſ, rjełnywſchi: „To daj ſtaruſchzy Wórschi a poſtroiw ju wot naſ; a prawje pėkna budž!“ „Šawėſcze, luba macžerka!“ ſpėſchnje Hertka ſlubi a bėžėſche ſmužicze won, ſhmnemu wėtrej napſcheczo. Tón wſchaf ji klubu čzinjeſche, wėjo ji lodowu ſnėh do woczow — a wczipny ſo kóždej džerku do korbiſa kufaſche. Hertka paſ ſo wo to njeſtarajo ſpėſchnje dale ſtupaſche. Wſchi ſebi taſle myſleſche: Lube Jeſuſ-džecžatko je ſa mnje telko pſchinjeſko; čzhodla njedyhjala jemu tež ja mały wopor pſchinjeſć. — Taſ bė ſo myſlemi pſchi małym Jeſuſku a bórſy dónžje ſtaruſchzy Wórschi — w poſlednej, najkħudſchej kħėžzy bydleſche.

Kaſ ſo ſmorſchcžene wobliczo ſtareje žónki roſjaſni w džaknej radoſći, hdyž Hertka do niſeje ſtwicžki ſaſtupi a ſo wjeſekej wutrobu pſchepoda luboſcže dar; a hdyž taſ lubje, taſ pobožnje powjedafche wo Božim džecžu, wo kraſnym jeho ſchtomje a wo rjanym Božim narodže, kotruž bė w zyrkwi ſeſtajany. Hdyž Hertka dom Boži naſpomni, ſtaruſchka ſrudnje ſdychnywſchi rjełny: „D kaſ ſbožowne ſy ty, džeczo; ſmėſch džė ſo k ſwojemu lubemu Šbóžnikėj w jeho domje modlicž; ach, kaſ to boli moju duſchu, hdyž ſkħſchu kėmſchi ſwonicž, taſ wótije a ſwjatocžnje, a ſtare kħore čžėto njemóže poſkħuchacž a hič do zyrkwi, tam Bohu ſo modlicž; haj, a ſamo čžitacž njemóžu wjazzy ſwjate piſmo, hdyž wóčžzy mi ſłabnjeſchtej.“

A dobra Hertka! Wulke ſkħſy ſo ji wulinychu po čzerwjėnymaj ličkomaj! tola hnydom ſo ſaſo wobliczo roſjaſni — bė džė jej kraſna myſlicžka pſchicħla. —

„Čhzu Wam něſchto čžitacž, luba ſtara Wórscha,“ Hertka wjeſela ſawoła, a w ſłoku dobėža po modleſke knihi. A wótije a jaſnje ſapocža čžitacž hodowne ſwjate ſczenje.

Kaſ wulkotne, kaſ polne troſchta je tola ſłowo Bože Wſchitku ſwoju bolocž kħora ſabymaſche, a tež Hertka wutroba bė taſ ſbožowna, hdyž jeje čžiſta njewinowata hubicžka woſjewjeſche jandželow ſwjaty poſtrow: „Mėr na ſemi a čłowjekam dobre ſpodobanje.“

Wutrobne „Šaplacž Wóh luby Knjes“ małej holcžzy hronjeſche ſtaruſchka — wulku, wulku radoſć bė ji pſchihotowala. Wjeſela ſo Hertka na domojpucž hotowaſche. A ſaſo ji wėtſkež hólzy k lubu hromady ſnėha mjetachu do woczow, ale wona na to nje-kežbowaſche — bė džė čžiſta wutrobicžka pſchepolna ſbóžnoſcže a tamneho ſłódkeho mėra, kotruž dawa Jeſuſ wſchitkim tym, kotriž ſo dobreje wole. —

A bratsiſkaj doma paſ bėſchtaj ſrudnaj, hdyž bė ſo najrjeńſchich hrajkow hižo něſchto ſkónzowane. Hertka paſ k lubej macžerzy pſchicħtupi a wjeſela ji do wucha ſchuſny: „D luba macži, tyſaz krocž ſo čzi džakuju ſa tajku hodownu radoſć!“ — — —

A wy, lube ſerbske džeczi, kotrež tuto kłopjeno čžitacže, ſchto wy k temu mėnicze, njeje to pėkne džeczo, ta luba Hertka? Ša je ſo Jeſuſej ſawėſcže ſpodobala. — Budžcže tež wy pėkne, duſchne džeczi, kotrež kóždemu rady wjeſele ſcžinja. Bože džeczo tež na waſ rady ſhladuje.

Wſchelake ſo bliſka a ſo daloka.

— Šrudna powjeſć džėſche ſańdženy tydžėn pſchėſ naſchu ſerbsku Lužizu. Wyſokodoſtojni knjes biſkop Luſcžanſki w Budyſchinje je ſchtwórk w nozy wot Božeje rucžki ſajaty wumrjel. Šo katholicimi Šserbami žaruje naſch zylh ſerbski lud, dolež bėſche wón ſerbski wótčinz, kotruž je tež dolhe lėta Macžizu Šserbsku jako pſchėdnyda wozit a mějeſche ſtajnje ſahorjenu wutrobu ſa ſwój ſerbski lud. Šo dolhim pſchetorhjenju bu w nim ſaſo Šserb jako biſkop pomjenowany. Čžim bóle je wobžarowacž, ſo bėſche jeho duſchompasnyſke ſkutkowanje taſ kótke w tym wažnym duchownym powołanju.

— Zyrkwinske powjeſcže ſo Raſecžanſkeje woſady ſo lėta 1905. Špowjednyh je bylo 4576, 3716 Šserbow, 779 Nėmžow, do zyla 109 wjazzy hač 1904. Pačzeſkich džeczi bėſche 71. Narodow bėſche 78, 18 mjenje hač prjedawſche lėto. Mjes nimi bėſche 1 por dwójnikow, 2 mormonarodženej a 11 njemandželſkich. Wėrowalo a pſchpowjedalo je ſo 36 porow. Šemrjelo je 74, to je 26 wjazzy hač w lėcže 1904. Woſebje mjes dorocženyymi je ſmjercž bohate žně džeržala. Hižom nowe lėto wumrje wobdlet w Raſecžach zyle nable wot Božeje rucžki ſajaty. Džeczi w přėnim lėcže je jich mało wumrjelo. Mjes ſemrjetymi ſtaj tež nan a ſyn ſo Šitka, kotrajž pſchi wohnjomym njeſbožu w Abdolſhėcže žiwjenje ſhubiſchtaj a ſtaj w jėnym rowje ſwój wotpočink namałoj.

— Čži, kiž ſo ſo pſchi ſbėžkaſkich njemėrach w Draždžanach wobdžėlili, ſo krute kħoſtanje doſtali. Šedny doſta 3 lėta a druhi 1/2 lėta jaſtwa. Šo je tež ſacžicžcž čžiniło na tych, kiž rad herekuj. Šo nozy k nowemu lėtu teho dla w Draždžanach ſmėrom woſta.

„Bombaj Wóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wſchėch pſchėdawańjach „Šserb. Nowin“ na wſbach a w Budyſchinje doſtač. Ša ſchtwórcž lėta placži wón 40 np., jenoſtliwe čžiſla ſo ſa 4 np. pſchėdawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew će!

F.

Szereblike njeđzelske łopjena.

Wudawa Ɣo łōđdu Ɣobotu w Smolerjez knihiczišczeńni w Budyšcinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

2. njeđzela po tšjoch kralach.

Romst. 12, 9—16.

Zaposthoł Pawoł napomina naš
ć prawej lubosćzi

1. ć Bohu w njebjěbach,
2. ć našchim Ɣobuczłowjetam na semi.

1. „Lubujeće Boha w njebjěbach!“ hdyž to kaž wysche přenjeje tasle sakonja napišane steji, Ɣo s tym prajicž njeđyrbi, Ɣo je mjes lubosćzu ć Bohu a ćłowjetam tajki wulki rosdžěl, kaž Ɣu njebjěba wyschiche hacž semja, Ɣo žadanje lubosćze ć Bohu tak wjele wyschiche steji hacž žadanje lubosćze ć bližšchemu. Pawoł mjenuje ju swjast dokonjenja. Wona je swjast, kiž njebjěba se semju wjaša. Bóh je Ɣwojeho Ducha do našchich wutrobom wulał, w kotrymž dyrbimy „horzy“ bycz w lubosćzi, kotraž je s njebjěb, kaž Ɣwjate pišmo praji: „Lubosć ć Bohu je wulata do našcheje wutrobny.“ Bjes lubosćze ć Bohu njeje žana lubosć ć Ɣobuczłowjetam a bjes lubosćze ć bližšchemu žana lubosć ć Bohu. Wysche mnohich napominanjow w tym tekšće mohli napišacž: „Wšitko w lubosćzi“, kaž je we wšchitkich kasnjach žadanje lubosćze wopšhijate a „lubosć“ je „sakonja dopjeljenje“. Nětko pał Pawoł wošebje napomina: „Lubosć njebudž falschna“. Falschna lubosć pał po prawom žana lubosć njeje, kaž wopacžny pjenes woprawdže jako pjenes njeplaczi. Psched krótkim Ɣo w Nowinach cžitasche: W měsće Ɣo drohotna stota nadoba pschedawasche, na kotruž Ɣo s džěla wjele Ɣadžesche.

Stóněžnje Ɣo wulki dejmant pschešadžowasche. Wjele Ɣo Ɣadžesche, ale pschešadžowarjej pschezo dosć njeběsche. Wón pschezo sašo rjanosć dejmanta wusběhowasche. Duž jedyn pschistupi a sawoła „dejmant je falschny!“ Nětko to wěricž njechasche. Wón wsja mały instrument se saka, rošbi dejmant a hlaj: wón běsche Ɣama schlenža. Tak je husto s našchej lubosćzu. Kajkaž woprawdže je, móže Ɣo jenož snutškonnje widžecž. Blyšcžate swonkowne husto jeba. Njch wjele Ɣo swonkowne se wšchelakim blyšcžom pscha, ale hdyž bliže hladaš, je wšchitko falschne. Tak je husto s našchej lubosćzu. Wona Ɣo husto jako Ɣama Ɣebicžnosć wupošajuje. Hdyž wudawachmy, Ɣo bližšeho pytachmy, tam pytachmy Ɣami Ɣebje. Šchtož Ɣo dejmant sda, běsche hubjena pišana schlenža, w kotrejž Ɣo Ɣami wobrasowachmy. Hdyž dyrbi Ɣo lubosć ć Bohu prawa wopošacž, dyrbi Ɣo cžinicž po Ɣłowach Pawołowych: „Hidžće to šte a džeržće Ɣo ć dobremu. Njebudžće lěni, šchtož cžinicž macže. Škuzčće šnješej.“

2. Našcha lubosć njebudž falschna — tež niz ć našchim Ɣobuczłowjetam, kotrychž mamy, hdyž Boha sa Ɣwojeho Wótza wobhladujemy, sa Ɣwojich bratrow wobhladowacž. To je šchrystuš dokonjał. W nim a psches njeho je Bóh našch Wótž. Duž mamy jich lubowacž. „Bratska lubosć mjes wami budž wutrobna. Š cžesćzu mjes Ɣobu sašhadžejeće.“ Lubosć pał dyrbi tež Ɣmilna bycz, Ɣo Ɣo „po potrebnosćach Ɣwjatych horje bjerjemy a plakamy s tymi, kiž plakaju.“ Tak cžinjesche tón šnješ na kwapu w šana a pschi rowje Lazarušowym. Prawa lubosć

skutkuje tež jenake smyšlenje. „Mějće mjes kóbu myšl“,
 kiž „k nistim kó dđeržec“ wuczi. Nětko hišće jene,
 šhtož je króna lubošće, s dobom najčžešće: lubošć k nje-
 pscheczelam. „Žohnujće tych, kiž waš pschescžehaju.“
 Nasch Ebóžnik a Schčžepan staj nam s krašnym pschikladom.
 Tak je Pawol w schuli swojeho mištra pschescžehanja kó
 wotwuczil a pschezo bóle wotpoložak khoreho Sauluša.
 Šhtož naschey lubošći sadžewa, je stary hrěschny człowjek.

„Šy ty, lubošć, porucžila,
 So kó mamy lubowacž,
 Daj, so morwa dušcha žiwa
 Na lubošći mohla stacž;
 So tež lubošć wot kó damy
 A so kóždy wě, šhto kómy,
 So my jedyn narod mamy
 A sa jenoh' stejimy.“

Či we stym čašu spytane domjaze brědki.

(Romsk. 12, 7—16.)

Stóš (464): Šdyž Bóh tu kžžu njetwari —.

Šdyž čzma bē čłowštmo wobdała,
 Nam šwětlo s Boha šesthadža;
 Bóh šwětlo je a žiwjenje,
 A jašnosć jeho šjewjenje!

Nětk w šwětle hodownym je nam
 Čžer wotewriena k njebjekam,
 So jako šchescžijenjo tu
 Šucz namakamy k žiwjenju.

Či poskicžuja domjaze
 Šso brědki, derje spytane,
 Kiž w čašu stym šu witane,
 Šdyž tyschicž čžžnota naš čže:

Še šwěrnoscž, lubošć, dowěra,
 Kiž dušchi pokoj podawa;
 Š nej šebi wupyšch wutrobu,
 Tak šchčžekku šmėjšch špodobnu!

Budž w powołanju wutrajny,
 So w službje swojej šwěrnny šy;
 Njech služba, kajkaž hdy byčž čže,
 Še Bóža twoje žiwjenje!

Šso horžy w duchu wopokaž,
 So lubošć šprawnu k bratram mašch;
 Šte hidžo dđerž kó k dobremu,
 — Tak pónidže s Boha k lěpschemu!

A dowěru staj na Boha,
 Kiž s miloscže čže pschewodža;
 Šo wopišnje čžin šnjewšym,
 Tak nješawutlišch w čašu stym!

Kad žohnujesch a nješwarisch,
 Šso k želazemu stowaršchisch;
 Myšl wyšoko čži njelěta,
 Še šprawnje wšchudžom ponižna.

Tak wješely we nadžiji,
 Tež ščerplimny we čžžnosći
 A w modlenju šy wobstajny,
 — Čžag wužiwajo špodobny! —

U.

Hlucha kemšikhodžerka.

Šhuda hlucha žona, kotraž hižom lěta dolho žaneho šynka sa-
 šlyšchala njebē, tola porjadnje kemšichi khodžerke. Šy šebi šnano
 pomyšlišch, so wšchaf bēšche to žyle njetrěbne a so budžišche wona
 radšcho domach wostacž dhyrbjala. Nětkó, kiž kó tež nad tym
 džiwasche, kó ju ras woprašcha, čžeho dla dha pschezo kemšichi
 khodži, hdyž tola ničžo šlyšchecž njemóže. Wona wotmolwi: „Ša
 do Bóžeho domu khodžu, dokelž mam jón lubo a rada po Bóžich
 pucžach khodžu. Šo šbudžuje we mni tak někotru dobru myšl wo
 telšče, hdyž je mi jón moja šukodžina pokasala. Tež šacžuwam
 kó w žyrkwi bóle w Bóžej bliškosći a jeho wěrjazych, a pschede
 wšchēm, ja dđeržu to sa šwoju pschikšluschnoscž a sa šwoje přjedne
 prawo, Bóhu šjawnje šlužicž na to waschnje, kaž je wón porucžil.“

Kajki porok je pschiklad tuteje hlucheje žony sa wšchitkich tych,
 kotřž šjawnu Bóžu šlužbu šamo na wyšokich šwjatych dnjach
 šnadnych pschicžinow dla šatomdžuja! Nětkó ras s polnym
 prawom džesche: „Šbóžde male džecžo, kotřž porjadnje kemšichi khodži,
 k temu kóbu pomha, so kó powšchitkowne waschnje w tym na-
 štupanju napina.“ A tak je to nušne!

F.

Budž so mnu ty!

(Geibel.)

O šnježe, kotřžhož we mni noschu,
 Budž so mnu ty!
 Čže, škala, w šbožu, w nušy prošchu:
 Budž so mnu ty!

Mje šwarnuj wšchaf pschi šradnej studni
 Ššched hordoscžu!
 A šym-li ja a moji šrudni,
 Budž so mnu ty!

Budž s rožu twoje žohnowanje
 Mi šlabemu.
 Ach, so mēl frute došhwanje,
 Budž so mnu ty!

O moja mōž, o jašnosć šlōnža,
 Mōj trošcht šy ty!
 Šacž do pošlenjoh' šbóžnoh' kōnža
 Budž so mnu ty! Šurij Brōška.

Proch šetřjeny?

Něhdže mějšche kó wurjadny šwójbnny šwjedžen wotbyčž; na
 njón bē tež šnjew šaracž pschepošchenny.

„Še bōršy wšchitko w dobrym rjedže?“ kó hospodač šwoju
 mandželšku woprašcha.

„„Wšcho je hotowe, ty móžesch šnjewa šararja šawolacž““,
 špróžniwa Marta šnapšchecžiwí.

„Šnjew šaracž je šwucženny, kó pschezo sa bibliju prašchecž; je
 s naschey šwójbnnej biblije proch šetřjeny?“

„„Mōj božicžko, na to budžich škoro pošabyla; to by mi
 tola wulžy njelubo bylo, by-li šnjew šaracž naschu bibliju takle ja-
 prošchenu do rukow doštal““, macž štrachocžiwje rjekny.

A twoja biblija, luby čžitarjo?

F.

Móz Božeho słowa.

(Potraczowanie.)

Sanowe pschemenjenje sda so jeho prjedawšchim towaršcham jara džitwne, a woni njewjedža, sčto je so s nim na jene dobo stało: wón njezhodži wjazy do korežny, wón so wjazy njewopiva, wón so žaneje kharthy wjazy njedótka; wón je czichi, smérny, snježliwy człowjek. Sdnyž je sam, dha febi knihi wo smje a czita, a we konjenzu febi kherluschowe sčtuczki spěwa. Seho towaršchojo njembža sroshmicž, tak je so s nim pschemenilo; nětotši mjenja, so je khory; drusy praja, so je sawjercžany a so so jemu mošy kaža. Seho knjes pak bješche Sanej dobry a džesche: ja wëm, sčto jemu je. Nichtó drubi njeje nad tym wina, hacž tón nowy mufarški předať, kiž je k nam do města pschicžahnyl a ke kotremuž San kóždicžku njedželu ke mšchi běha; tón je jemu hłowu sawjercžal. To dyrbi s mojim khadlicžku sašo hinať bycz; ja chzu jeho wustrowicz.

A kóždu njedželu, hdyž so ke mšchi swoni, dyrbi San nětko konjow ředlacž a je swojim knjesom přjecž jěchacz. Wón to nje-dželu dopořdnja njerady czinjese, ale sčto řej chze, wón dyrbi posłuchacz. A tak je to jemu njedželu kaž druhy. Sana boli wutroba, so tež njemóže řwjaty adventski cžaf ke mšchi hič, a tež niz rócny řwjedžeň hodow; tola wón mjelcži a cžerpi. Na ranje noweho lěta, jako wschitzy řluzobni swojemu knjesej generalej řbože k nowemu lětu pscheja, pschistupi tež San k njemu a pscheje řbože, pschistajiwšchi: hacž so wón k nowemu lětu tež hrěcha nje-boji, so jeho kóždu njedželu wot kemšchow wotdžeržuje, a hacž móže psched Bohom samolwicž, so jemu wschitku duchownu jědž wottorhuje a jeho tak k wěcznemu řatamanštwu cžeri; a hacž wón njewě, sčto je tym hrožene, kotsiž człowške dusche pohoršhuja?

Tajke předowanje, tajke hroženje, to njebě nichtó generalej k nowemu lětu prajił, a nětko to jemu jedyn jeho řluzobnikow do woczow prajese; to bě psche wschu měru! Seho žyła lubošč pschecžiwu Sanej bě na jene dobo přjecž: se řlobami pschikaže wón jemu mjelcžecž, a ma hnydom s jeho řluzby a domu wustupicž, a tež niz hodžinku njeřmě dale pschi nim wostacz; tajkeho sawjercžaneho człowjeka njemóže wón dale trjebacz a nochze žaneho kókwrotnika.

Tak pschindže San na jene dobo je řluzby a s khlěba. A sčto nětko? To wón hiščže njewjedžese, ale spuschčesche so na Boha a wěrjesche, so budže so Wóh sa njeho řtaracz; pschetož Bože řklowo jemu pschikafuje a řlubi: wschitku řwoju řtarošč cžihacz na njeho, pschetož wón so sa wař řtara! —

* * *

Sako bě San je řluzby a s khlěba, džesche wón k swojim řchescžijanskim pschecželam, k tej řklatnicži a k jeje towarštwu, a powjedase jim řwoje podřdženje, řo jich praschejo, sčto ma nětko řapocžecž, tak dołho hacž řbo řluzbu njenamaka. A cži radžachu jemu, so by kusť wikowanja řapocžal. Wón nakupi febi teho dla banty, řchnórki, zanki a řkery a řhodžese potom s brēmjeschom, s řohczom a s nožicžkami po domach w měšče a na řbach wokoło a pschedawase. Wón so njedžese do teho řchikowacz, mějesche řbože a řiwjesche řo jara derje wot řwojeho pschekupštwu; mbžese tež pschezo wjazy a řepsche twory nakupicž a pschedawacz, a napřledku ničžo druhe njepřekupowase, hacž brabantřke řkery. Njepřtasche tež teho dla žaneje druheje řluzby pola knježich, ale wosta pschi swojim pschekupštwu.

Něhdy řo jemu řubjenje eňdže na jeho pucžowanju. Wón je wschitke řwoje twory rořpředał, je na dompucžu, ma wjele řjenes, s kotrymiž chze kupžam řlacžicž, wot kotrychž ma řwoje twory, a ma hiščže wjele řjenes wysche. Ale w nožy bu wob-franjemy w řospodže a nasajtra nima ničžo. Nětko je s nim

řubjenscho dyžli tehdom, jako bě se řluzby wuhnaty. Tehdom njemjesche ani řluzby ani khlěba, ale mějesche tola něščto řjenes; nětko pak nima ani khlěba, ani řjenes, ale ma hiščže wjele dołha. Srudny pschindže do řmsterdama. Wón dže a pschindže do řwojeje řospodhy k řohatemu pschekupžej, kotremuž je najwjazy winojty; pschetož wón je s jeho řlamow řkoro wschitke twory řjes řjenes brał k řwojemu posłednjemu pucžowanju, na kotrymž běchu jeho dužy dom wobfranyli. Tu chze něotre dny wostacz a woczacz, sčto budže móž dale řapocžecž; a pomyšli febi tak: Budže-li mi tutón pschekupž sam wot řebje druhe twory posłicžowacz, přjedy hacž jemu sčto praju, dha chzu s teho posnacž, so mam řwoje pschekupštwu dale wjesč, jeliso pak njebudže, dha wëm, so dyrbi pschecžacz; a potom chzu hič na kóž a řo tam pschistajicž sa wotrocžka a řluzicž, hacž řwój dołh njesaplaczu. Sa něotre dny řjekny tutón pschekupž k Sanej: cžehodla njepřindže a febi druhe twory njewubjera k daljšchemu pschekupowanju? San řkorži jemu, tak je řo jemu dužy dom řlě řesčlo, a tak řu jeho wobfranyli; a so nima nětko ničžo a so njemóže řwój řtary dołh řaplaczicž, wjele mjenje na to myřlicž, so by druhe twory brał a febi wjetřchi dołh na řchiju řložil; k temu tež njesnaje a nima niřkoho, kiž by sa njeho řukowal. „Sdnyž dale ničžo njeje hacž tole, dha to wjele njerěka“, wotmolwi pschekupž, „pschindže je řo řař a wubjercže febi pola mje tworow tak wjele a tak řjane hacž chzeče. San řo nad tym řpodžiwa a dže řařo do jeho řlamow a wustrowola febi řařo brabantřke řkery, jara řjane. A drusy pschekupžy w měšče, kiž běchu řlyščeli, řajke bě tón řprawy San njesbože měł, posłicžowachu jemu tež twory řjes řjenes, a to tak řadne a řjane, so febi San njemóžese řany řjensřich řadacz. San njebě hiščže řenje tak řjane twory řromadže měł, a tak wjele. „S tymi tworami je hódno, so s nimi do wulkeho města na wiki džesč“, džesche jedyn pschecžel k njemu, „dži s nimi do řassela na mařu.“ — řassel je řlowne město w řessensřej, hdyž bě San řodženy. — „To řo řamo rořemi, so mařy na řajřim dalřkim pucžowanju wjele wudawřow; ale k temu řu tež te řkery w tamnym řraju wjele dróžřche, hacž pola nař. A řajke twory, řajkež ty tón řař mařy, řajřich tam wěščže wjele njebudže, abo řnawo řane, řhiba řwoje.“

A kaž běchu jemu řadžili, tak wón cžinjese; duž džesche se řwojimi tworami do řassela na mařu. Dužy mějesche řhwile dořč, wschitko a wschelko pschemyšlicž, a řak droho dyrbi řohcz řwojich řkery pschedawacz. A jemu řo wali jako cžerži řamjeň na wutrobu, hdyž pomyšli: to je tola tež hrěch a řaduchřtwu, hdyž řwoje twory jenemu dróžřcho pschedawajř, hacž druhemu. Ty řy řa řwoje twory pschezo wjazy řadał, hacž řu winojte byle, a řy jo tež brał, hdyž řu cži jo dali; druhim pak, kiž řu tu wěž rořmili, řy je ty řuniřcho wostajil. Se to prawje? Řchescžan njedyři řhacz a řudacz; to pak řym ja cžinił. Wóh je teho dla moju řlōšč domapřtal: a řudžo řu mje řařo wujebali a wob-franyli. Teho dla, mój řuby Božo, wodař mi, ja to řenje wjazy cžinicž njebudu; a dař mi móž, so byř řwěrnny a řprawy byl a řwój řlub džeržal!

(Pschichodnje dale.)

Wschelake s bliska a s daloka.

Měr na řemi! Tak řmy w řandženy řwjaty dny řlyščeli a řpěwali. Wo měr na řemi a wofebje w našim wótřnym řraju řořřmy kóždu njedželu w Božim domje. Řunje nětko je tuta řóřřtwu tak řusna. Štrařny řuch njeměra a njespořojnosče řběha wschudžom w řwěčže řwoju hłowu. Cži, kiž na řnamjenja cžajka ředžbuja, řascheja řo řuřto w řrudobje a bojōšč: Sčto s teho budže? Řědy je wulka wójna w řisřej řkōncžena, hdyž řu řchescžijanske řuřowřke wójřto wot řohaniřch řapanow pschewinjene a

sbite. Ale tež nětko, hdžež je ruski lud a kraj tak hluboko franjenty, njeje žadny měr na rusowškej semy. Najrudnišče so tam haſle w tutych dnjach stawa. Płomjo straščneje revoluzije pali so skoro na wšćech stronach wulkeho kraja. Štož je swonkowny nje-pscheczel wšće woſtajił, to nětko sašlepjenty a sawjedzenty lud žani kónzuje. Bratr wojuje pschecziwo bratrej. Wopjel a frej so snamjo a stopy pucza a skutkow, kotrež revoluzija w městach a na wšćach dokonja. Wěra a žiwěnosć stej so čišće šhubilej. Tež wojazy žwoju pschibahu šlamaju a njechadža pschifašni wšćetow wjazy poškuchacž. Wóh wě, hdy a kaſ wbohi lud sašo k měrej pschidže. — Sapocžala je so revoluzija, kaž pschezo, tak tež tu, we wulkih městach, psches měšćezanski fabrikarskich džělaczerjow. Čži wšćak so po žwojim šdaczu we wšćem najmudrišćim a najhubjenšćim. Psche wjele džěla, psche mało mšdy a psche mało žwobody! Škoda, so tych, kiž tak najbóle škorža a ščežuwaju, njemóžemy ras wožni rano w 5 hodž. s nami šapšahnyč a hač do žměrťow pschi kožy wobšowacž, potom bychu wjedželi, kaſ móže a dyrbi čłowjet džělacž, kaſ pschi tym drje ruzy wušpróznjetej ale čžělo a dušča strowej woštanjetej! Róždy džělaczerjej kóžde šprawne polěpschenje jeho wobštejnosćow s wutrobu popšchewa, ale palenje a mordowanje njeje k temu prawy a dobry pucž. Wšćitke šrudne podawki, kotrež so tam w šnuckownym kraju štač widžimy, štawaju so nam ke šhutnemu napominanju a rošwucženju. — A hańba je, so w našćim kraju wot šozialdemokratow so tamni šběžkarjo w jich čžinjenju podšjeraju. Kaž šozialdemokratiški čžapopišk wošjewja, je so hač kónž dezembra na 200,000 hr. jim k pomozy póškalo. A wjelele a nadžija je pola nich wulka, so budže, kaž to w Draždžanach psched hodami špytachu, w krótkim tež našć žyly kraj šapalicž a se žwojim šbožom wobdaricž. Wóh naš psched tym šwarnuj! My njemóžemy žebi myšlicž, so ma Boža hnada nad nami hižom kónža a so dyrbjal našć lud šrawy byč k šacžinjenju wot wšćokoho města, na kotrež je jón Boža hnada pošběhnyla. My so dowěrjamy, so so Wóh luby šnjes šhěžorej a kralej radžicž da, našćemu ludu a kraju měr šdžeržecž. — r.

— Šišće juntrócž na to pošafujemy, hdyž šmėje so pschijimanšće pruhowanje na seminaru w Budyšćinje, so móža čži, kotřiž so tam pobrachowazeje rumnosće dla pschijecž njemóža, so hišće na pschihotowarňu ša seminar (präparandu) we Wojerjezach šamolwicž. Šamolwjenja pschijima šnjes šuperintendent šuring.

— Nowe lěto je so Wulka Dubrawa na žwjatocžne wašćnje do šhwacžiz šafarowala. Wulki žwjedženiški čžah čžehnješće nowym wošadnym napšchecziwo a jich do noweje wošady witašće. Čžah hibašće so do lubeho Božeho doma, hdžež nowi wošadni se štarej wošadu žwoju přenju Božu šlužbu w nowym lěče žwječžachu.

Byrkwińske powjescže s pruskich Šserbow.

Š Kasowšćeje wošady. Dale wo morwých lěta 1905. Wošebje šrudnje so špěwašće ša kašćežomaj dweju mlodženzow s šholmža: „Štó wě mój kónž? Wón žnadž je blišo.“ 30. sept. dyrbjěšće šan šwinkler wotjal, 22 lět šary, jenicžki šyn žwojeju štaršćeju. Wšća móžna pomoz bě podarmo pyšana; pol lěta ležěšće w hoječni w škulowje a potom dale čžišće a ščěrpliwje doma, hač bu wot lětadolheho čžerpjenja wumoženy. — šunje tak dolho měješće šugust šunšćez žwój šchizž njescž. Wšćo čžerpjenje jeho njespošojneho njecžinješće, štrošćtny we wěrje do teho, kotremuž bě žiwěnosć hač do žmjercže šlubil, wocžafowašće žwój domšćód. — Še tež byl jenicžki šyn, wjelele a nadžija žwojeje macžerje, kotraž je s wudowu. — šjepłacž! tak je našć šbóžnik junu pschi tajkim šhowanju mlodženza tych trošćtował, kiž jemu čžišće džeržachu a s dowěrjenjom na njeho hladachu. —

Wšćitkim, wošebje paſ mlodžinje, bě husto šabhta prošćwa šwj. psalmišta do wutroby pišana: „šnježe Božo, wucž naš wopomnicž, so wumrjecž dyrbimy, so bychmy mudri byli!“

Ale hišće žrudnišće pucže je žmjercž mjes nami šhodžila. Šši krócž žmy s wulkej želniwosću powjescž šlyšćeli, so „šprawna mandželšća, macž žwěrna žwojich džěcži, je šahe, šahe wumrjela.“ 5. maleho róžka wumrje 31 lět šara šarja rodž. Wóšćikež, šhěžkarja šugusta šlowaka we šlyčžinje, mandželšća. Tutu njedželu bě mjes žwojimi luby mi hišće čžerstwa a šrowa a pschichodnu njedželu wječor pšakajšće hižom wudowž se šchtyri mašmy šprotkami pschi jeje žmjertnym ložu. — 2. augusta wumrješćemy k pošlednjemu měrej šarju rodž. šchimanež, šahrodniška šana šandriška w ššjochžonach mandželšću. We pošlednich lětach bě čžělna rjanosć šwjadnyla, a napošledku tež dušča mój šhinyla. 11 džěcži bě žwojemu mandželšćemu porodžila. 5 so předy macžerje do wěčnosće wušćle; se šchescžimi šawostaji, 44 lět šara, wudowža w próžy a šchidže tuteho žiwjenja. — 23. oktobra dyrbjěšće wotšal šejna rodž. šhubertez, šhěžkarja šana šyrlicha w šholmžu mandželšća. Dłějšće lěta napominašće ju Wóh luby šnjes psches hubjenosć, kotruž jej napoloži: šotujče so! škónčnje padže do dolheho hlubokoho španja, we kotrymž bě, 55 lět šara, do pošlednjeho španja wušnyla. Wudowž s 5 šynami so jako najbližći ša jeje kašćežom šchli.

šak derje, hdyž tak šrudnje šawostajeni žórlo wšćeho trošćta w njebešćach šnaju, a hdyž móža muž a džěcži s dobrým žiwědomnjom ša kašćežom hieč, dokelž so žiwěnosć džerželi a lubosć wo pošafali hač do žmjercže! — r.

Š Klětnjanšćeje wošady. šyrkwina lětna rošprawa wo lěče 1905 šašo k špodžiwanju mału licžbu narodow wupošaje, mjenujžy jenož 43 džěcži, kiž so žiwe narodžene. šrudne je, so je licžba njemandželšćich džěcži šašo pschibjeraka. Bohu mamy paſ so džakowacž, so so wšćitke džěcži, kiž so žiwe na šwět pschisćle, kupjel žwjateje šchčženizy došćale. šón šnjes čžył je w žwojej hnadže šdžeržecž a štaršćim žwojeho žwjateho Duchu dacž, so bychu žwoje džěcži w bohawošći wocžahnyli. ššwój šchčženišći šlub je wobnowilo 31 pacžeršćich džěcži, mjes nimi jene, kotrehož nan je katholicšći. šrudžaze je, so najwjazy šerbskich pacžeršćich džěcži so njecha wjazy dacž w žwojej macžernej rěči škonfirmasiowacž, hač so runje jich dušchowpašny jara próžuje, jim Bože šlowo w jich macžernej rěči lube čžinicž. šdy bychu s najmjenšća wšćitžy čži mlodži šchescžinjenjo žwojemu Bohu a šbóžnikaj žwěrnim wošćali! ššwěrowaných bu 12 mandželšćich porow, runje tak wjele, kaž je jich psched šawnikom do mandželšćwa šćupilo. šara šwješćelaze je, so běšće wjazy čžěšnych porow hač njecžěšnych, šštož ša dolhi čžap njeje bylo. Wóh dał, so bychu wšćitžy mlodži mandželšćy ludžo žwoje mandželšćwo w bohawošći a lubosći wjedli! šwumrjelo je jich šhětro mało, mjenujžy jeno 23 wošadnych, mjes nimi 5 džěcži; wšćitžy buchu na šyrkwine wašćnje pošriebani, tež 2 wot 3 morwých narodžených džěcži. Wóh dał, so bychu wšćitžy w měrje wotpočžowali a junu k wěčřnemu žiwjenju šćahli. šich šawostajených paſ čžył Wóh wšćeho trošćta trošćtowač psches žwojeho žwjateho Duchu! Bože wocžafanje je 1807 špowjednych došćalo, 23 wjazy hač šoni, ale 106 mjenje hač psched dwěmaj lětomaj; mjes nimi je 91 špowjednych žwj. šakrament domach abo w šryngelansćej šchuli došćalo. šjes wšćěmi špowjednymi běšće 1382 šserbow a 425 šněmžow, 683 mužšćich a 1124 žónšćich; šrudne je, so so tak wjele mužšćich k Božemu šblidu njedžerželi. šón šnjes čžył wšćitšćich, kiž so šhryšćowome čžělo a frej we wěrje došćali, se žwojej hnadu pošlynicž k šbėženju pschecziwo hřěčej a k rošćenju we wušćeženju.

š. w. š.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čé!

F.

Serbske njedzelske kopyena.

Wudawa so kóždy kóbotu w Smolerjez knihicziščeženi w Budyschinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

3. njedzela po tsjoch kralach.

2. knihi wo kralach 5, 1—19.

Pschischol je Jesuś k nam, nětk dyrbinny my pschincž k njemu, kaž pastyrjo na polu a mudri s rańsčeho kraja. A temu čže čžas po hodach naš napominacž. Njeje lohko? Kač wjele lóžscho hacž pastyrjam a mudrym nam, kiž my snajemy zgle Jesuśkowne šjewjenje! Stary thěrlusch praji: to čžežke nej, so tschescžan šym. A tola jedyn druhi spěwa: to lóžke nej, so tschescžan šym. Wschelate sadžewki leža na puczu a pucz je dolhi. Bóh kam nam pucz pokasuje, kaž pastyrjam a mudrym, a jeli so jón pónajemy, je lohko, hodowne džěczatko namakacž. Bože pucze pak šu husto džiwne.

Kač džiwny tón pucz, na kotrymž pohan Naeman k wěrnemu Bohu pschindže! Domapytany budže Naeman s čžežkej thorosčezu, pschecziwo kotrejž žadny lékař njeje. Tak tež nam husto halle čžežka thorosčez woczi wotewrja sa šbožo w Šhrystušku. Čžy-li thorn, njepraj: čžeho dla dyrbiu tak čžetpicž? ale pónaj w thorosčez, w kóždym domapytanju Boži porst, kiž tebe k Šhrystuškej čže pokasacž. — Bohabojasna holza budže jata a šwědči we zúsobje wo wěrnym Bosy. Mały podawł: ščtó je hacž dotal na křudu holeczku kěžbowal? A tola budže tuta w zúsobje šabnta holza Naemanowa wjedniza k Bohu. Sa myšlu pschi tym na bjesbóžneho nana, kiž na hrěschnym puczu do škaženja thwatasche: horza modlitwa jeho džěscž,

kiž wo nana prošy, džěsche kaž mjecz psches jeho duschu a wumoh jeho; pod křlami pytasche Božu hnadu. Sa myšlu na bjesbóžneho mandželskeho, kiž běsche šwoju nješmjertnu duschu čžertej šapisał a wschitkón mēr s doma wuhnał: šwěrna lubosč mandželskeje, kiž wscho šnješe, wscho wěri, wscheho šo nadžija, wscho pschecžetpi, rosbi napošledk kaž hamor jeho šurowu wutrobu a w Bosy šo muž a žona hromadu namakashtaj. — Naemaney njebudže lohko, Boha namakacž. Šola krala Šraelskeho njenamaka, ščtož pyta; profeta k njemu won nješchindže. Dolho dyrbi husto tež tón pytač, kiž se šprawnej wolu pyta, a někotry šo duzy šako wrězi. To dyrbišch wjedzecz: horda myšl, šamšna wola, wutrobny dwelowanja dyrbja šo šlamacž, přjedy hacž Jesuśa widžisč. — Naemaney šo šda něščto šnadne byč, ščtož Šelisa žada: myš šo šydom křocz w Jordanje, a hněwny wola: nještej rězy Aman a Šarphar w Damaskonje lěpschej hacž wschitke Šraelske wody? A wón šo wrězi. Tak čže někotry něščto wošebne, zejchi a džiwny widžecz, přjedy hacž wěri. Ščtož Bože šłowo žada, wěra a pošluschnosč, šo jemu šda něščto šnadne byč. Najpřjedy wěra a pošluschnosč, potom džiw, to je to waichnje w Šhrystuškowym kraleštwje. Čžin to małe, dha budžesch to wulke widžicž! Naeman ma šwěrných wotrocžkow, kiž jemu tutu staru wěrnosč na wutrobu kladu. Wón pošlucha a wěri, šo wrězi a namaka w Jordanje Boha. Ty mašch šwěrných předarjom, kiž tebi pucz k Bohu pokasuja: pošluchaj jich a ty Bože džiwny wohladasch!

Džiwne ſu Bože pucze, ale pſchezo kraſne. Sa
tebje ma Bóh tež jedyn: ja pſcheju tebi, ſo by jón
w nowym léče namaka!

Wótcze, ja twój ſyn
Podžiwam ſo ždnu,
Hdyž na tvoje džiwne pucze
Spomnju, to mje ſtajnje wuczi,
Kaſ ſ tej' hrěſchnej' czmy
Ty mje wuwjedał ſy.
Hamjen.

Rſcheczijan je merny człowjek.

(Romj. 12, 16b—21.)

ſlós (399): Hdyž my w najwjetſchej nuſy ſmy —.

Se ſwětla jaſnoſcž Božeho
Se ſchecžana khóbd kóždeho;
Knjes wopřimo nam podawſchi
Maſ wupychicž chze ſ ſbóžnoſcži.

Hdyž ſchecžan człowjek merny je,
Kiž ſ Jeſuſom czěr ſwoju dže;
Měr Boži jeho wobdawa,
Eswój wotpocziń wón w Boſy ma!

Měr lubowacz, měr dđeržecz tu,
Měr wſchědnje czinicž w žiwjenju,
— Se nadawł jeho wobſtajnje,
Kiž dopjelnjecz ſo prózuje.

Duž nikomu ſlósčž ſe ſlósčžu
Wón njeplaczi; ně, ſ dobrotu
Chze luboſcž dobycz bližſcheho,
Som' ſ ſlužbje podawajo ſo.

Œchtož pſchede wſchěmi ludžimi
Se czěpne, jom' ſo ſalubi;
Měr dđeržecz jenaf hotowy,
Wón njemóže bycz ženje ſy.

Eso wjeczicž ſam dže njesechze;
Wſchaf wjeczenje je Knjesowe!
Ja ſaplaczičž chzu, praji Knjes,
Kiž ſaſtup ſkiczi do njebjěſ.

Měr czinicž, ſchecžan požada,
Hdyž myſł je Bohu pſchecžiwna;
— Tež njepſchecžela lubuje!
Tak ſ dobom ſe wſcho pſchewinje.

Hlej, wuhle to ſu žehliwe,
Kiž ſchecžan nahromadžuje
Tak njepſchecželej na hłowu,
Hdyž ſlósčž jom' placzi ſ dobrotu!

Se ſwětla jaſnoſcž wukhadža,
Čzma pſched nim czěka bojaſna;
Se Ebóžnik Boži pſchicžol ſ nam,
Ach, czěhámny ſa nim ſ njebjěſam!

Wesleyowy ſón.

Kaž ſo pomjeda, ſo britiſkemu reformatorej Janej Wesley
raſ džijeſche, ſo wón pſched wrotami hele ſteji. Wón ſaklapa a
ſo wopraſcha, ſchtó je nutſka. „Eſu tu Katholikojo?“ ſo wón
praſcha.

„„Haj““, rěkaſche wotmolwjenje, „„jara wjele!““

„Ludžo ſ jendželſkeje zyrkwje?“

„„Haj, jara wjele!““

„Tež Preſbyterianarjo?“

„„Haj, jara wjele!““

„A tež Wesleyanarjo?“

„„Haj, jara wjele!““

Čžežteje myſle a wuſtróžany, woſebje nad poſlednej wot-
molwu, wón ſwoje kroczele horje ſloža a dóndže ſ njebjěſkim
wrotam, hdžež wón teſame praſchenja wopjetowaſche. „Eſu jom
Wesleyanarjo?“

„„Ně.““

„Preſbyterianarjo?“

„„Ně.““

„Ludžo ſ jendželſkeje zyrkwje?“

„„Ně.““

„Katholikojo?“

„„Ně.““

„Œchto dha macze jowle do ludži?“ ſo wón ſe ſpodžiwanjom
wopraſcha. Wotmolwjenje rěkaſche:

„„My tudy ničžo njewěmy wo wſchěch naſpomnjenyh po-
mjenowanjach. Seno Khrystuſowe mjeno je tudy ſnate. My ſmy
jom wſchitny ſchecžijenjo, a jich je wulka, njelicžomna ſyła
je wſchěch narodow, ſplahow, ludow a rěčow.““

F.

Mlóz Božeho ſłowa.

(Botracžowanje.)

Jan pſchińdže do Kaſela. Wobhđenje je tu drohe a jedž tež.
Tola, myſli wón, tvoje twory ſu tu tež drohe; a taſ ſo
wſchitko ſaſo wuruna. Wón wotnaja ſebi klamy a wukladuje
w nich ſwoje twory. Hžom přeni džen pſchińdže wjele ludži do
jeho klamow, wobhladuja jeho twory, chzedža kupowacz, praſcheja
ſo ſa placziſnu, a chzedža na nej wottorhowacz, ale Jan niž
kroſchka njepuſchcži a měni, ſo je to najtuniſcha placziſna, a tuniſcho
je wotſtajicž njemóže. Hdyž kupowarjo to ſlyſcha a widža, měnja,
ſo je džiwny człowjek a jara ſwojeje hłowny, woteńdu teho dla a
njekupuja; a Jan njepſcheda tón džen tež niž lohcžika.

Wjeczor pſchicžedſchi do hoſpody, je Jan jara ſrudny a nje-
móže ſrudoby dla ničžo jěſčž. „Tajkale je miſda ſchecžianſkeje
ſwěrnosče a ſprawnoſče“, myſli ſam pſchi ſebi, „tole je tvoje
myto; taſ ſo czi njeje czinilo, jato tež po waſchnju tuteho ſwěta
wikowaſche. Přjedy ſy měl jěſčž a picž, nětko maſch hłóbd a nuſu;
tvoje waſchnje je drje tola wopacžne; pſchetož Bóh nochze, ſo
dhyrbimy hłoda mrěcz, ale dhyrbimy jěſčž a ſo žiwicž. Ale dhyrbjalo
tvoje waſchnje wopacžne bycz pſched tamnym ſwětnym waſchnjom“,
praji ſam ſa ſo, ſebi napſchecžiwno, „wſchaf je tvoje waſchnje ſ Božim
ſłowom pſcheſ jene; a ſchtož je ſ Božim ſłowom pſcheſ jene, to
njeje wopacžne. Teho dla, moja wutroba, budž wjeſela a ſpuſchcžej
ſo na Boha, pſched kotrehož woblicžom chzeſch ſwěrnny bycz a
ſprawnje khodžicž. Bóh, kotryž je czi tajku ſprawnu myſł do wu-
troby płodžil, budže ſo tež ſa to ſtaracz, ſo móžeſch pſchi tajkej
ſchecžianſkej ſwěrnosčži a ſprawnoſčži ſawoſtačž; wón budže czi
pomhačž a cze ſežiwicž.“ — A Jan ſpi žylicžku nóz jara mernje
a ſtawa na druhi džen rano jara wjeſelny. Ale jemu ſo tež
dženſniſchi džen runje kaž wczera dže. A tež ſheczi džen njeje ani

U.

lohčizka pschedal. A hdyž wjeczor jeho towaršchojo w hospodže sa blidom šedža, jědža a pija, šwoje nawikowane pjenjesh licža a šu wješeli, šedži Šan šam w čžemnym kucziku, jě šuchi khlěb a macža jón se šylšami.

Alle Šanej njeje šchtwórtj džen hiščeje wšhitka nadžija špa-dnyla; pschetož jena kupowarka bydli hiščeje w měšče, kotraž njeje hacž dotal na wikach pobyla; a hdyž ta pschińdže a budže jeho twory widžecž, dha wěšče wot nich kupi. To pak běšče krajna hrabina Šeffenska se šwojimi čžestnymi knjenjemi w Šafelu. A wona pschińdže šchtwórtj džen se šwojim pschewodžestwom na wiki a pschistupi najprjedy k Šanowym klamam. Šanej pufozy wutroba i wješelosčju, jako widži, kaš wjele kleprow wona wubjera a na štronu kladže; a prašča šo nětko ja placžisnu. Šan jej wšhitko woblicži, šwěrnje a špawnje, kaš žanemu druhemu. Wona čže něšcto malo mjenje dacž, kaš je wašchnje na hermanfach. Šan pak šnapschecžiw: pola njeho njeje wašchnje, šo by šebi wjele pominał a potom mjenje brał; ale pola njeho je twjerda placžisna a tunišcho wón šwoje twory wostajicž njemóže. Šnjeni hrabinje je to něšcto nowe; wona ženje pschekupzam dawaka njeje, šctož šu šebi pominali. Duž teho dla twory ležo wostaji, wopuschcži klamy a njekupi ničžo.

Šdyž pak je nusa najwjetscha, dha je pschezo špawnemu čžlowjefej Boža pomoz najblišča: „Nětko“, praji Šan šam pschi šebi, „nětko je šo mnu kónž a i mojimi wikami, ja dale žaneje rady a pomoz njewěm. Štaraj šo ty nětko, Božo!“ — A jeho wutroba je tola taš šlóschna a wješela, kaš ja wšchě tji dny prjedy byla njeje, jako wón dženš šwoju žylu štarosčž na Boha šwala. Wón je pschewědčeny: Bóh budže jemu pomhacž. Kaš pak a hdy, to wón njewě.

Šnjeni hrabina běšče k druhim pschekupzam do klawow po klepny šchla; ale twory, kotrež tam namaka, běchu jara šchpatne a hubjene napschecžiw Šanowym tworam; a tola šebi pschekupzy sa nje hiščeje wjele wjazzy pominaču, dnyžli Šan ja šwoje dobre. Wona, jara wuštojna na tajke twory, wobšamkny, šašo do přenich klawow hicž a tam kupowacž. A wona praji to šwojim pschewodžetkam; a wšhitke šo wrócža šašo k Šanej. Tudy wušwola wona nětko šašo a kladže na štronu, hiščeje wjele wjazzy hacž prjedy, a placži bje wšcheho wurěčowanja, kejfož Šan žada; a šhwali Šana a mjenuje jeho špawneho a šwědomiteho, kiž njelži a njeluda, šo je to po kšesčžijanskim wašchnju a jara šhwalošnje; a pschi tajkim wašchnju dyrbi wostacž. A wšhitke knježny a knjenje, a kiž to šhlyšča, pschińdžechu na to k Šanej kupowacž. A na wjeczor njeměšche Šan ani lohčizka wjazzy na pschedań we šwojich klawach. Wšhitke šwoje twory bě wón ja džen jara derje a lohko rošpschedal: wón jeno trjebasche mēricž a prajicž, kaš wjele placži, a bjerjeshche pjenjesh do šaka, bje wšhitkeho kom-dženja a wurěčowanja.

A Šan pschischedschi wjeczor do hospody, njemóžeshche i wješelosčju ničžo jěšč a picž, kaš to prjedawšche wjeczory njebě mohł dla šrudoby a šhudoby. Wón šam powjeda, šo je jeho wutroba tehdom polna šhwaly a džaka napschecžiw Bohu byla.

* * *

Šan bě a wosta pschekupž a šhodžeshche po městach a pa wikach wołolo, a tež po hermanfach, a pschedawšche šwoje zanki a klepny; a druhdy tež Bože šłowo. To pak wón darmo dawawšche jako pschidawł na šwoje twory. Wón pschińdže se šwojimi tworami tež k jara bohonym ludžom, a tež k tajkim, kiž wo Bože šłowo njerodžachu. Tych wón druhdy na jara džiwne wašchnje nawabi, do Božeho šłowa hladacž. Wón měšeshche wašchnje, šo wón kóždeho čžlowjeka po Božim šłowe šudžeshche a po wuprajenu šwjateho pišma pschirunowawšche. Šdyž wón i hordym abo i lašomnym abo i lichomnym rěčeshche, dha wón bóršy wjedžeshche, hdyž je w šwojathm

pišmje wo nim rěč a ščini wobras abo pschirunanje wo nim. Druhdy prajeshche tež potom temu čžlowjefej do woczow a džeshche: „Wašch wobras abo wašche šnamjo šym ja hižom junu widžal: bě jara trjeheny a na waš podobny. A woni šo potom prašchachu: hdyž dha to? A wón jim wotmolwi: tam a tam; pola ščženika Šarka, abo Šukascha, w tym a tym štawje, w tej a tej šchtucžny. A hdyž tam čži potom hladachu, dha namakachu šo wotšnamjenjeni.“

Tak pschińdže Šan k nětajkemu šemjanej, kiž ničžo wjazzy nješnajeshche hacž polo, šfót a hnoj, a hnoj a šfót a polo. Šo ma nješmjertnu dušchu, kotraž je wjazzy hódna hacž polo a šfót a hnoj a wšhitke druhe kubla na šemi, to wón njewjedžeshche abo njehašche wjedžecž, a hudlowawšche tych, kiž tež wo Božim kraleštwje a wo nješmjertnej dušchi rěčachu. Šan šo i nim šnajeshche. Tón pschińdže k Šanej a džeshche: „Nó, w kotrym čžaku je w Božim kraleštwje?“ — Šan wotmolwi: „Š nami šo hižom k wjeczoru bliži.“ — „Šo mnu niž“, wotmolwi šemjan.

„Tajkeho čžlowjeka, šajkiž wy šče, tež šnaju; a wy šče na njeho jara podobny.“

„Šdže tón je?“

„Šladajcže ščjenje Šukascha 12, 16—21.“

W nětajkim měšče, hdyž bě Šan na wikach, da šo nješnaty muž na Šana w hoščenju, kiž čžnyšche jemu dopořacž, šo žadny Bóh njeje a tež byčž njetrjeba; a šo je wšhitko štworjenje a žyly šwět šam wot šo nastal, psches naturiške mozy. A hawto-wawšche jara a myšlesche i wołanjom dobyčž. Šan pak ničžo njeprajeshche. A jako bě tamny šastal wołacž, džeshche Šan jara šmērom: „Njewoławcže jenož taš jara, waš ja dawno šnaju.“

„Šdžeha šče mje widželi?“

„W 14. psalmje w 1. šchtucžny“, wotmolwi Šan.

A došelž ničtó wot pschitomnych njewjedžishche, šcto tam šteji, dyrbjeshche hoščenar bibliju pschinjeshč. A jako namakachu, čžitachu: „Škupi rjeknu we šwojej wutrobje: Bóh njeje! Woni šo k ničžemu njehodža a šu hrošnosčž se šwojimi škutkami.“

Wšchitzy šo šmējachu; a tón mudracžč dyrbjeshche i hańbu čžeknyčž. —

Šan namaka něhdy na šwojim pučžowanju nětajku buršku žónku wo wšy. Ta šedžeshche šrudna psched šhěžu, měšeshche woblicžo i wobemaj rukomaj šapschimnjene a hladawšche k šemi i šhilenej hlouwu. Šan pak pschistupi k njej a džeshche mile: „Šcto hladawšch taš šrudnje k šemi?“

Wona pošběhny šwoje woblicžo a pohlada na zušeho muža se šwojimaj šahorjenthmaj a šajěšenthmaj woczomaj a wotmolwizy džeshche: „Ša šym jara hubjena a šrudna, a k temu mje woczji bolitej.“

Šan wotmolwi a džeshche: „Moje džěčžo, ty drje jara wjele a špochi na šemju hladawšch do procha a popjela; pošběhń radšcho šwojej woczji horje a hladaj huščžišcho k njebjesham, ša kotrež šy štworjena, ty budžeshch wumožena a wješela, a k temu budžetej tvojej woczji jašnej.“

„Kaš dha je to mēnjene?“ prašeshche šo wona.

A Šan ju šwěru rošwucži wo čžastnym próžowanju a njebjeshkim powoľanju; woczini šwój nowy testament a čžitashche: Mat. 6, 24—34.

A woczji žónškeje pscheliwawšchtej šo se šylšami a buschtej šahojenej wot teho dnja. —

A hdyž Šan šašo pschińdže, šwěčeshchtej šo jejnej woczji a hladawšchtej jašnje k njebjesham, bješwoczžo šo šmējotawšche a ruka witalshche Šana, wutroba pak šaspěwa:

Mje Šesuš lubo ma,
Šcto čžu šej wjazzy žadacž,
Pšches šwoju luboščž čže

Mi wjele troschta nadacž;
 Sdyž wutroba joh' ma,
 Dha ma, schtož požada:
 Sa sbóžne džěcžo bym,
 Mje Jesuŝ lubo ma!

(Pŝichodnje dale.)

Wŝhelake ŝ bliska a ŝ daloka.

— We wjeczornej Afrizy ŝu ŝběžkarjo ŝ wjetscha pŝchewinjeni. Wjele millionow hr. je wójna hacž dotal pŝchetrebala, wjazy dyžli 1000 džěcži našeho luda tam žiwjenje woŝtaji w bėdženju ŝ khroblnym a leŝnym njeŝcheczelom, ŝ cžěžfimi khoroŝcžemi a ŝe ŝtrachotami kraja. Hacž do džěnfriŝcheho dnja njeje wėŝte, ŝ wotkal ŝu cži ludžo taŝ wjele dobrych tŝělbow a pŝchezo nowu muniziju doŝtawali. Ale my mamy tam ŝendželczanow ŝa ŝuŝodow, a tym by kraŝne wjeŝele bylo, hdyž bychmy my tamnu našchu wulku koloniju wopuŝchěcžić dyrbjeli a woni potom herbojo teje ŝamŝneje byli. Ta nadžija je podarmo. Schtož je hodlet nėmŝkeho kraja ŝapŝchimnył, to ŝaŝo njeŝuŝchěcži.

— W našchey raŝŝchey Afrizy dyrbja našchi wojazy tež nėfotre ŝtawy luda, kiž ŝu ŝo pŝchecžiwow našchemu knjeŝtwu ŝbėhnyłe, powucžić, ŝo dyrbja jako ŝobuŝtawy našeho kraja ŝakonjei poŝkluŝacz a mėr džeržecž. Tamny našch wulki kraj budže, kaž ŝo ŝda, bėrŝy ŝaŝo žyle ŝmėrowany.

— Erudniŝcho, jako tamne ŝběžkarŝtwo cžornych ludži w pohaniŝkich krajach, je, ŝo wulka ŝyla ŝriedža w našchim ludu a kraju mėr džeržecž noŝyze, ale na to dže, njeŝpokojnoŝcž ŝbudžić a taŝ bėrŝy jako mőžno powrėcžić, ŝchtož je a wobŝteji. ŝ dopomnjenju na ŝapocžatk revoluzije w Ruŝowŝkej chzedža ŝozialdemokratowo pŝchichodnu njedželu wŝchudžom we wulkich mėŝtach wulke ŝhromadžŝny džeržecž, ŝkutk tamneje revoluzije pŝchekraŝnicž, ŝwoju njeŝpokojnoŝcž ŝ wobŝtejnoŝcžemi našeho luda a kraja ŝjawnu ŝčinič a ŝami ŝo a druhich pŝchihotowacz a poŝylnicž na wulke wuŝwobodjenje luda wot „njewėlniŝkich rjecžawow a wŝcheye wulkeje njeprawdy.“ Wėh luby ŝnjes ŝwarnuj naŝ pŝched ŝtutkami, ŝtrachotu a ŝrudobu, kotruž dyrbi ruŝki lud a kraj pŝches revoluziju naŝhonicž a pŝchecžerpicž. Džiwnje je, ŝo ŝo ŝ taŝtemu taŝ ŝjawnje pola naŝ ŝchěžuwacz ŝmė. Schto mjes nami by ŝebi lubicž dał, ŝo by nėchto wokoło jeho ŝtatofa, kotruž je wot nana herbował abo ŝebi wutwaril, ŝe ŝwėtłym wohnjom wokoło bėhał a wołał, ŝo chze ŝapalicž a wotpalicž. Tehdy by kőždy wjedzał, ŝchto ma cžinicž, a by nėchto do ruki wŝal, ŝ cžimž by taŝtemu pucž pokajał, a ŝudnik by ŝo wo to ŝtarał, ŝo by ŝo taŝtemu pŝchecželej w ŝtwicžy khwila dała, roŝpomnicž, ŝo je hlupoŝcž a ŝbėcž, taŝ ŝ wohnjom hrajkacz. Ale tola Bohu budž dzał, ŝo ma wyŝchnoŝcž pola naŝ mőž a dobru wolu, taŝtemu ŝpocžinanju wobaracz a našch lud pŝched njeŝbožom taŝkeho bjesbőžneho cžinjenja wobarnowacz.

— ŝ Roŝweina piŝaja wo džiwnyh wodženju Wožim, ŝo buŝchtaj dwaj mandželŝtaj taŝ krėtko w ŝmjercži ŝjednocženaj. Bėŝchtaj to ŝtaraj ŝaŝtnerez mandželŝtaj. Wonaž chžyŝchtaj na nowe lėto ŝloty kwaŝ ŝwjecžić, ŝhorjeŝchtaj ŝaŝdženy tydžen a krėtko ŝa ŝobu wumjeŝchtaj, mandželŝti wumrje pėndželu a mandželŝka wutoru.

Byrkwiŝke powjeŝcže ŝ pruskich ŝserbow.

ŝ ŝaŝowŝkeje woŝady. Dale wo morwyh lėta 1905. ŝchěcž ŝtarym wojakam, kiž ŝu ŝwoju ŝwėrnoŝcž pŝchecžiwow kralej a wėtznemu krajej pŝched njeŝcheczelom we wójnje wopokaŝali, bė ŝmjercž pŝchikaŝala, ŝ poŝlednemu mėrej ŝaŝcž a pŝched woblicžo kraja wŝchitkich kralow ŝtupicž.

28. maleho rőžka bu njenadžujy wotwołany Jan ŝŝymanŝ, khěžkar w Nydej. Wėn bė ŝobu we wójnje pŝchecžiwow ŝranzowŝkej, 25 lėt khodžesche do ŝholmza na knježe džělo, tam a wŝchudžom cžesčeny ŝwojeje ŝprawnoŝcže a ŝwėrnoŝcže dla. Hacž runjež jemu ŝmjercž dlėjŝche lėta krawaŝche, woŝta hacž do poŝlednich dnjom we ŝwojim ŝaŝtojnŝtwje. Njedželu bė, kaž pŝchezo, hiŝchcže ŝtrowy kemŝchi ŝchol, a wutoru wjeczor bė, na 58 lėt ŝtary, hižom do njebjeŝeje ŝwjatnizy doŝchol a žonu a 8 džowkow we wulkej ŝrudobje ŝawoŝtajił.

29. maleho rőžka wumrje Bohumil Anders. Bė we wójnje 1866 a 1870—71; na 38 lėt ŝtejesche w cžichej ŝwėrnoŝcži jako pohoncž we ŝklužbje ŝaŝowŝkeho knjeŝtwa. Gody mėjesche wjeŝele, domiŝnu mlodoŝcže ŝe ŝtarymi ŝnathymi a pŝchecželemi hiŝchcže ras wopntacz a bėrŝy po tym mėjesche ŝo, 62 lėt ŝtary, na pucž ŝ njebjeŝkej domiŝnje podacz.

9. ŝeptembra w hojerŝni we Wojeretzach wuŝny ŝhorla ŝhent, khěžkar a reŝnik w ŝholmzu; wojowaŝche ŝobu 1870—71. ŝŝriedža w džěle jeho cžerŝtweho kėn kopny a pobi, a njebė žana pomoz ŝa ŝbraŝcheneho. 59 lėt ŝtary džěŝche wotŝal a ŝawoŝtaji žonu a ŝyna, kotruž ma nėtk pŝchikluŝchnoŝcž, pilnje a ŝwėru džeržecž a dale wjeŝcž, ŝchtož bė nan ŝaŝoził a twaril.

30. oktobra bu Jan Bohencž, ŝtara ŝprawna duŝcha, wuŝpŝchehnjeny. Wėjnu 1866 ŝtrowy pŝchėtra, ŝ teje pŝchecžiwow ŝranzowŝam pŝchindže bėrŝy, ale khory ŝaŝo dom. 33 lėt hladaŝche ŝwojeje ŝklužby jako ŝtražnik na želeŝnizy. Wot wyŝchnoŝcže doŝta cžėŝne ŝnamjo ŝa woŝebitu ŝwėrnoŝcž w dołhej ŝklužbje. Wot rőžownika ŝaŝdž. lėta dyrbjesche ŝwoje ŝaŝtojnŝtwo ŝklužicž. ŝtrowoŝcž a mőž bėŝchtej žyle pŝchetrebanej. Wo dlėjŝchey ŝlaboŝcži a hubjenoŝcži cžėla wuŝaŝny ŝwėtko žiwjenja 62 lėt ŝtaremu. Žona a ŝyn bėŝchtej najprėnŝchey ŝa jeho kaŝchčom.

20. novembra dyrbjesche wotŝal Hendrich ŝlezka, khěžkar w ŝholmzu, wojak we wójnje 1870—71. Dołhi cžaŝ mėjesche ŝklužbu pohoncža na knježim dworje. — ŝtrowy kermuŝchu pėndželu wot wobjeda ŝtanye, jako jeho njejabzy Woža rucžka ŝaja a jeho prjecž torhny ŝ kraja žiwych. Bėŝche ŝtoro 58 lėt ŝtary. ŝahle bė Wėh žonu wudowu a dweju ŝynow ŝ ŝhrotomaj ŝčinił.

Druhi ŝwjaty džėn hodow khowaŝche ŝo Ernst Graŝmann. ŝ wójnje 1866 bu ŝawołany, ale bėrŝy ŝaŝo dom puŝchčeny. 1870—71 pał w Garde-Regimencže ŝranzarjom wŝchė wobcžeznoŝcže a ŝtrachoty wójny we mnohich bitwach wot prjėdka hacž do kėnza pŝchėtra. Pŝches 25 lėt bėŝche prjėdŝtejicžer tudomneje poŝtŝeje agentury, pŝchezo ŝwėlniwy a hotowy, kőždemu ŝklužicž a ŝ pomozy bycž, hacž bu pŝched 4 lėtami taŝ ŝpėrny a ŝlaby, ŝo dyrbjesche wot ŝwojeho hamta wotŝtupicž. 73 lėt ŝtary doŝta hnadne wumozenje a ŝmėdžesche ŝrudobje a ŝtaroŝcži wucžeknyč, w kotrež ŝtaj tu wudowa a na ŝmjercž khory ŝyn ŝawoŝtaloj.

Wjele cžesčje je ŝo tutym ŝtarym wojakam pŝchi khowanju wopokaŝalo. Taŝ je prawje. Cžesč tym, kiž bėchu ŝe žiwjenjom a krmju hotowi, njeŝchecžela pŝchewinycž, kiž ŝu pomhali wėtznuy kraj wutworicž a khěžorŝtu kėnu dohycž. Njech mjena tych morwyh, nad kotruž kaŝchčemi ŝo khorhoj do rowa klonjesche a kotruž mlodži towarŝchojo poŝlednje ŝtrowjenja pŝches row tŝělachu a ŝo pŝchi tym rjana ŝchucžka wot najlėpŝcheho towarŝcha piŝkaŝche, — njech jich mjena w cžesčži woŝtanu na ŝemi a w njebjeŝach.

—r.

„Bombaj Wėh“ njeje jenož pola knjeŝow duchownych, ale tež we wŝchėch pŝchewawarŝnjach „ŝserb. Nowin“ na wŝach a w Budyŝchinje doŝtacz.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée!

F.

Sěrbske njedzelske łopjena.

Wudawa Ɣo kóždu Ɣobotu w Smolerjez kniħiczišczerńi w Budyšćinje a je tam Ɣa sčtwórtlětnu pšchedplatu 40 np. dostacž

4. njedzela po tšjoch kralach.

Psalm 93.

„Tón Knjes je s kralom a krašnje wuhotowany; tón Knjes je wobleczený je Ɣylnosću a je kralestwo sa-
poczał tał daloko, hacž Ɣwět je, a wobtwjerdzil, Ɣo Ɣo
hnuć njebudže. Wot teho čaša steji twój stol hotowy,
ty Ɣy wěczny. Knježe, reki posběhaju Ɣo; reki posběhaju
Ɣwoje šchumjenje, reki posběhaju žołmy. Te žołmy w morju
Ɣu wulke a šchumja hrošnje; tón Knjes pak je hišćeže
wjetschi we wyškosći. Tvoje Ɣłowo je prawa wucžba;
Ɣwjatosć je ta rjanosć twojeho doma, Knježe, wěcznje.“

Tón Knjes je s kralom a krašnje wuhotowany. To
je wěrnosć, na kotruž čzemy, pšchede wšchitkim w našchich
dnjach, Ɣo rad dopomnicž dacž. Wšchetož čzašy Ɣu bjes
dwěla sa tym, Ɣo móže tež wěrzazy čzłowjeł loħto do
špytowanja pšchicž, tał Ɣo pocžina bojasniwje praschecž:
Je dħa tón Knjes woprwdže hišćeže s kralom? Čsedži
wón hišćeže w regimencze? Džerži wón šzeptar hišćeže
we Ɣwojej wšchomóžnej ruzy? —

Rěki posběhaju Ɣo, reki posběhaju Ɣwoje šchumjenje,
reki posběhaju žołmy, škorzi psalmista, hdyž špomina na
njepšchecželow wěrneho a žiweho Boha. Rěki posběhaju
Ɣo, reki posběhaju Ɣwoje šchumjenje, reki posběhaju žołmy,
dħrbimy tež my škorzič, hdyž widžimy, tał wjele a tał
šakalnych njepšchecželow ma dženska Bože kralestwo. O,
njeje žadny dobry, ale jara šly duch, kotryž wulke džěle
našchego luda w pasorach džerzi. Přjecž s tšchescžijanštwom,

přjecž s wěru do wšchomóžneho, wěczneho Boha, přjecž
s čzatanjom na wěczne, šbožne žiwjenje, my žanu nabožinu
wjazy njetrjebamy, wołaju w Ɣwojich šchczuwazyh šbro-
madžijnach, trubja won do Ɣwěta we Ɣwojich žadlawyh,
njelšchescžijanskich nowinach. Knježa a njeknježa škladuja
hromadže radu pšchecžimo temu Knjesu a jeho žalbowanemu
a wołaju: Rostorħajmy jich šwjastki a čzišćimy wot Ɣo
jich šchtryki. Haj je, jało bychu wšchitzy čzerczi rospušćženi
byli, Ɣo bychu žyrkej Šhryštufowu rošbili a našchemu ludu
jeho wěru s wutrobny šwutorħali. —

A tola, njeh Ɣu žołmy w morju wulke a šchumja
hrošnje, tón Knjes je hišćeže wjetschi we wyškosći. To
je Ɣo w minjenyh čzašach wjele šakrašnjenyh ras pokasalo,
to budže Ɣo tež w našchim čzašu a w pšchichodnyh čzašach
wěšće pokasacž. Šchtož tón Knjes Ɣłubi, to wón tež
džerzi; a jeho Ɣlubjenje reka: Šelske wrota njedħrbja moju
žyrkej pšchemož. Kaž je jeho žyrkej hacž dotal wšchitke
pšchescžěhanja šbožownje pšchětrala a jeho kralestwo nje-
pšchewinjene woštalo, hacž runjež je čzłowšta móž a čzłowšta
mudrosć Ɣebi hižom wšchu móžnu prózu dawala, jo wu-
tupicž, tał budže tež w pšchichodže. Šdyž budže tón Knjes
prajicž: Hacž dotal a niž dale, dħa Ɣo te štrasčne žołmy
šmėruja, a jich šchumjenje wotmjeltnje, a žyrkej Šhryštufowa
budže Ɣo šašo čzim lubošnišcho a wješelscho šelenicž a kežecž.
Tehodla njebojmy Ɣo, hdyž tež reki žalostnje žołmy
posběhaju.

Tón Knjes je blisko pola naš,
Wón Ɣwojich derje šnaje;

Wón wostanje tež kóždy čas,
Tak dolho hač žwět traje,
Tych swojich sbože, mēr a troscht,
Raž macz tych džeczi krašny lósch.
Čžescz Bohu Knjesej dajcze.

A njeskomdžmy tež wjele čžaka se skorženjom a skwlenjom — se skorženjom hiščezje ničto ničo porjedžil njeje — ale wojumy wjele bóle jedyn kóždy na swojim měščje, žwěrnje a šhroble pscheczimo njespscheczalam Božeho kralestwa. Kšhesčžijan byčž reča wojowacz, wojowacz pscheczimo njespscheczalam w naš a wokolo naš. Brónje k wojowanju mjenuje nam našy psalm. „Twoje słowo je prawa wučžba, žwjatosčž je rjanosčž twojeho doma, Knježe, wěčžnje.“ Słowo Bože, kotrež je wótrišče, džyli žadny na wobemaj bošomaj wótry mjecz, a žwjatosčž Božich džeczi, jich pobožne žiwjenje, kotremuž dadža šo psched ludžimi šwěčžicž, tak šo woni jich dobre skutki widža a Wótža w njebješach šhwala, haj, to šu te dobywacške brónje Božeho kralestwa. Psches tajke šwjate žiwjenje šu šo přeni kšhesčžijenjo wušnamjenjeli, tak šo žani pscheczimnizy žaneho poroča na nimi namafacz nje-móžachu. S tajkim na wobemaj bošomaj wótrym mjeczom Božeho słowa šu wučžobnizy wojowali a wutrobny ša Jesuša dobywali. Psches to šo wušnamjenjecž, š tym wojowacz a dobywacz dyrbi tež hiščezje dženzša Kšhryštušowa žyrkej. S tym dyrbi wojowacz jako š dobrym mjeczom pscheczimo nadpadam hordeje čžłowškeje mudrosčžje, š tym wotpošafacz jako š dobrym ščhitom ščipny hanjenja a škóščje. S tym dyrbi dobywacz štajnje a pschezo hač do tamneho wulkeho dnja, hđžež tón Knjes wščitkich swojich njespscheczelow ša podnožł šwojich nošow položi, hđžež tež njewěra, se rženjom wščač, wušnawa: Tón Knjes je wopravdže š kralom a krašnje wuhotowany. Hamjen.

Šolta, farač w Parcowje.

Druhe rospominanje.

W čžaku po šjoch kralach dyrbi šo nad nami dopjelnicž, ščtož šu jandželjo hody špěwali, šo by šo Kšhryštuš w naš narodžil. Na to džywa tež ta epistola:

Roł. 3, 12—17.

Lubosčž je kšhesčžijana nušna pyčha.

1. Čžeho dla dyrbimy ju wopošafacz?
2. Kač dyrbimy ju wopošafacz?
3. Ščto naš pošylnja ju wopošafacz?

1. Čžeho dla dyrbimy ju wopošafacz? To praja nam te šti čžekne mjena (šcht. 12.) „wušwoleni Boži, šwjeczi, lubi.“

„Wušwoleni Boži.“ My běčmy Boži hněw šašlužili, ale Wóh je naš wušwolil a naš šwojeho šyna šesom Kšhryšta dla k čžeczi pošběnje. Psches njeho budžemy bjes naščeje šašlužby a doštojnoščje wušwoleni Boži. Teje njesašluženeje lubosčžje dyrbimy šo hódni wopošafacz psches lubosčž k bližšchemu. „Šswjeczi.“ Wot naroda šmy my hřeščnizy a nimamy teje šhwalby, kotruž na Bošy mēčž dyrbjeli. Se šwojeje mozy njemóžemy šwjeczi byčž, ale psches Božu hnadu to budžemy. Ta krej šesom Kšhryšta naš wučžiježi wot wščitkich hřešchow, a psches šwojeho šwjateho Ducha doštonja Wóh w naš šapoczany škuff šwjecženja. A hđhž šo w šlabosčži podšuwamy a hřeščimy, wón nam pschezo šašo w šmilnosčži šwoju wumožazu ruky poškicža. „Lubi.“ Wón naš lubuje a je nam šwoju lubosčž najkrašnišcho šjewil w šwojim šhnu. Šako lubowani Boži dyrbimy pač šwojich šobučžłowjekow lubowacz.

2. Ale kač dyrbimy šwoju lubosčž wopošafacz? My dyrbimy mēr šđeržecž š čžłowjekami (šcht. 12) psches wutrobnu šmilnosčž, šo šo nad bratrom šmilnišch, kiž je w nušy a hubjenštwje; psches dobrocžiwosčž, šo šymny nimo bratra nješhodžišch a jeho přjecž njesšorkašch, hđhž tebe prošy, ale dobrocžiwmy jemu loški čžinišch pučž k tebi a jemu š pscheczelnym šłowom trosčhta jeho šrudobu polóžišch; psches ponižnosčž, kiž wě, šo šmy my wščitžy psched Bohom hřeščnizy; psches čžichomnosčž, kiž po wšchnju šwěta njelubosčžiwje šle je šlym njeplaczi, ale šle š dobrym pschewinje; psches ščžerpliwosčž, kiž njewuštanje dawacz a wodawacz (šcht. 13). A hđhž je mēr kaženy, dyrbimy jón šašo twaricž psches šnješlivosčž: „šnješčje jedyn drugeho a wodajcze šebi mjes šobu“ a čžinicž po pschikladže našcheho Šbóžnika, kiž je wodač tež šwojim njespscheczalam. Wodajcze niz jenož je šłowami, ale je škuffom a we wutrobje. To pač doštonja ta lubosčž, kiž je šwjast doštonjenja. Lubosčž dawa kšhesčžijanej pravu pyču a čžini praweho wučžobnika šesušoweho.

3. Dofelž pač to loške njeje, pošafuje nam šawoł škóncžnje žórko, š kotrehož móž čžerpamy. „Tón mēr Boži wudžel dobyče we wšchich wutrobach.“ To je tón mēr, kotryž je šesuš; nam dobył se šwojeje šmjercžu na ščhžju a nam pschi šwojim dželenju šawoštajil. Šhđhž tón w našchich wutrobach knježi, wohladamy čžłowjekow ša šobuwumoženyč a bratrow, š kotrymiž šmy štawy na naščeje hłowje, kiž je Kšhryštuš. A njeby to pscheczimo štwórbje bylo, hđhž jedyn šlaw nochžyl drugemu šlužicž? Nišmašch-li tónle mēr, pyčaj jón dobyčž k šwojemu a šwojich bližšchich šbožu, pučž je Bože šłowo: „dajcze šłowu Kšhryštušowemu bohacze mjes wami bydlicž.“ Bože šłowo je móž Boža a živi našče šnutškwone žiwjenje. Wono wodži našču wolu a dawa móž dobrotu čžinicž. A škóncžnje wščitko w mjenje Knjesa šesuša — po jeho woli a pschikladže. S tajkeho žiwjenješeho šjednocženja š nim žórki šo bohata móž, lubosčž bližšchemu wopošafacz. To budže nam čžezke loške a po šdacžu njemóžne móžne. Šotom budžemy šo Bohu džakowacz, šo je nam móž dač, se žohnowanjom w lubosčži štačž a škuffowacz. Hamjen.

„Lubosčž je šakonja dopjeljenje.“

(Rošf. 13, 8—10.)

Šłóš (W. miš. harf, čž. 213): Kač krašne štowacščenje —

Šlej, krašnosčž šesušowa
Šso šjewi w kšhesčžanštwje!
— Čžčč wotewrila nowa
Šso jemu k njeby je.

Ščtož šakon njedoštonja,
To lubosčž šamože;
Tu wščitžy to džě šhonja,
Ščto lubosčž Boža je.

Wóh wutrobu je šwoju
Čži wotkrył w šesušu,
Šo wutrobu by šwoju
Ty poščil š lubosčžu.

Duž lubuj Knjesa šwěru
A lubuj bližšcheho;
Še žiwěj šapšchimú wěru,
Kiž tebi dač je šo!

Wón Šbóžnik twój je miły,
Čže š hřešchow wumože,
Šo pschšipowjedal džiwny
By jeho lubosčže.

Ščtož šakon pschikafuje,
Še twoja pschšlušnosčž;
Pač pschezo pobrachuje
Čži polna doštojnoščž.

Šsy po šakonju hřeščnik;
Šón nješny dopjelnil;
Twój wěčžny wušššchi-měščnik
Wšchón dolh je šaplacžil.

Wukú š njeho lubosčž Božu,
Šo čžeknješch š poklecža;
Wščač k twojemu je šbožu
Šso lubosčž šjewila!

Šhđhž lubosčž Boža hřeje
Čži, čžłowčže, wutrobu,
Džě runo róži kčžje
Twój džak nēčł w žiwjenju!

Tak bjes šakonja šwjate
Še w dušchi horjenje,
Š nim doštonjenje date,
Kiž šakonja šónž je! —

Alóž Božeho słowa.

(Potracžowanje.)

San běšče tež w někotrym wotpohladanju jara dźiwneho waschnja a mějesche swoje nahladny wo pobožnosći. Wošebje njebě žanemu předarjej dobry, kotryž po jeho sčaczu a pónaczu Bože słowo prawje a čisće njeprědowasche. Dokelž po kraju wokolo cžahajšče sa swojim wifowanjom, dha snajesche storo wschitkich předarjom a wjedžesche tych, kotryž jeno k poslušarjam rjane słowa rěča, ale níz Bože. A tajkim wón potom wjazny ke mšči nješkodžesche. Něhdy pschindže do wšy, hdžež předar njebě po jeho myšlach. A bě njeđelu rano; ke mšči so swonjesche. „Ty ke mšči njeponđžesč“, praji San pschi šebi — „pschetož sčtož tón předuje, to ty dawno wěšch: so je w lěče cžoplišcho, hač w šymje; a so nalěto šněh taje a w šymje mjeršnje; a so je lóđ hladki a šněh běly; a so hnoj šmjerđzi a hnoji: to šy hižom domach w Šeffenskej wjedžil. Ty radšcho psched korčmu wostanjesch.

Mjes tym, so šebi San takle myšli, je so kemsch sapočal. Wón šlyšchi špěwanje: „Budž šhwalba Bohu šamemu a džaf sa jeho hnadu“ —, praji pschi šebi: „hdy by ty tola domach byl a mohł na nascheho předarja Šocha poslušacž a Bože słowo šlyšhecž!“ A hdyž tak myšli, widži kofosch, kotraž njedalofo w hnoju hrjebje, so šhila a šornjatko namaka. San ji pschihladuje a praji: „sčto dha to štworjenje šbėra? ta šhupa kofosch tola hnoj nježerje?“ Wón tam dže, hlada a widži, so kofosch pschi hrjebanju něotre pscheńčne šornjatka wuhrjebuje a potom š hnoja šesbėruje. Tole widžiwšchi rjekny San mjelcžo: „ty šlepy cžlowjecze! nje-mėnišch ty, so mjes njerjadom, kotryž tamny předuje, tež pscheńčne šornjatka leža, a ty po nje njeńđžesch a je njesbėrasch! Šsy ty šhupišchi hač tuta kofosch? A wón wostajšchi so swojeho mudrowanja bėžesche špěšnje ke mšči a špěwa hiščeže posłednje słowa š šėrluscha šobu: „kiž wumohł je Šsyn Boži psches matru a šmjercž žalošnu; wšmi wot naš wschitku šrudobu; na to so špušhecžecž čžemy.“ —

A San posđžišcho powjedasche, so njewě, hdy je so jemu w kemschach tak lubiko, kaž tehdom; a so je jara wjele pscheńčnych šornjatkow w přėdowanju namakał; tón njerjad pak je wostajil na šoku, kaž ta kofosch.

A San napominasche posđžišcho wschitkich separatistow, to šu tajžy, kiž šu so wot swojeho předarja wotđžělili a k njemu ke mšči nješkodža, dokelž po jich myšli a woli njeprěduje, tajkich napominasche wón, so njebychu kemsche škomđžili, njech je předar kajkiž čže; pschetož Bóh hlada na wutrobu, š kajšejž sčto k njemu pschindže. Dži do Božeho doma a pomyšł šebi tak: Luby Božo, ty mje snajesch a wěšch moje žadanje; ja du do twojeho doma, kaž šy to pschitasał, dai mi nětko w nim šlyšhecž słowa žiwjenja. A hdyž tak čžinišch, budže Bóh šlyšhecž tvoje šdychowanje a čžinicž po tvojej proštwje.

* * *

So bu San w hospodže něhdy wobšranjenny, na to šym přjedy špomnil; so pak bu tež junu š mordaškich rukow wumoženny, wo tym čžu nětko powjedacž. Ta wěž mějesche so tak: San šhodžesche po wifowanju we kraju wokolo a pschindže junu posđže wječor do hospody mucžny a hlóđny; a š nim tež dwaj druhaj pucžowarjej, tak so bėchu tšjo w hromadže. Šorcžma pak bě w lěšu a mjes horami. Běšče to lěto po šydomlětnej wójnje. Wšhelki lóšy lud bě w kraju, rubjesche a franjesche, a pschescžehasche wobšlerjom na wschě móžne waschnje, dokelž so jemu dželacž nječasche. Tuczti tšjo pucžowarjo pschindžechu do korčmy. Šórny jako nuts štipichu, widžachu, so so nimaja tudny nicžeho dobrego nadžijecž, a maja teho dla jara šedžblimi byč. Še korčmje bě jara njeschwarnje,

wšchudže šamy njerjad, rošlamane štoły a šawki, šarany a šchleńžy, a druge šudobje njemyte a šanjerodžene; wobšlerjo korčmy bėchu šami masani a wlošy wšachu wokolo cžėla. Wobšlerjo šušachu šo kaž pšy: muž šwarjesche na žonu a žona na muža, a wobaj wrěšaschaj na džėci a šakrowaschaj na cželedž. A cželedž bě njerodna a šelesche na hosposu a šospodarja. Džėci bėchu lěnje a njeposlušne a njewuknychu nicžo hač šame lóšystwo wot šaršchaju a cželedže. Šdžež je tajke šospodarštwo a tajka nješporjadnosč, tam žane šchescžijanštwo w domje njeje; pschetož šchescžijanštwo wudebja tež cžlowjeka šwonšownje a polěpschuje jeho šwonšowne wobėńđenje. Šdžež pak je lóšystwo, njeroda, pschescžėhanje a šelenje, tam njeje wobšlenie šwjateho Ducha; ale tam byđli šly duch, wo kotrymž rěka: wón je mordač wot špocžatka.

A tak bėšče w tej korčmje, do šotrejež bě San šaschol se šwojimaj towaršchomaj, a hdžež šyrbjachu nětko pschenozowacž. Še njemytnym šudobju pschinješechu jim žadane picže a šhlėb na njeschwarne blido, wokolo šotrehož roššchcžėpjene šawki na šhromnych nobach wšachu. Šod blidom ležachu rošlamane štoły a nobi wot nich, sčtož na pušti pokasowasche, šotrež bėchu tudny njedawno byle.

Čži mucžni pucžowarjo žadachu šebi po wječerji do šoža. Duž bu jim pod ščechu šomorka pokasana. Na pódni bě w njej šłoma rošmjerwjena. Na tu móžachu so lehnycž. Tak šórny hač šu šami, pčžnje San k šwojimaj towaršchomaj powjedacž, so wón na wobšlerjach doma a na žlym šospodarštwje widži, so tudny žadny dobry lud njebyđli a so maja so teho dla wobarnowacž. Šoni šacžinja šurje šwojeje šomorke a wušapjeraja je, tak derje hač móža. Šeho towaršchey mėnitaj, so šu nětk došč šakitani a so móža š měrom špacž. Šonaj so na šłomu lehnjetaj a šórny wušnjetaj. San pak to njemėni, ale mėni, hdyž Bóh njewobarnuje, dha je naschewobarnowanje podarmo, wobrocži so w nutrnej modlitwje k Bohu a prošy, so by čžyl so wón nad nimi šmilicž a jich šakhowacž psched wschitkim njesbožom. Šotom so tež k šwojimaj towaršchomaj lehnny; wušnyčž pak njemóžesche. Šokolo polnožy šlyšchi, kaš dešeka hiščeže žadny mėr njeje, ale šame šawšowanje a šelenje, šlyšchi tež, so je wjazny šošči do korčmy pschischlo. Wón stanje šašo a prošy Šoha wo pomož a rjeknje tež: Šyrbju-li tudny psches mordaškej ruzy wumrjecž, dha štaň so twoja wola; budž mi jeno hnadny a wšmi moju dušchu k šebi! — A potom šawola šwojeju towaršchomaj a rjekny: „Šstawajtaj, nětko njeje cžasž k španju, šmjertne štrachi šu so pschiblišile.“ A jeho towaršchey štanjšchaj tež a pónaschaj, so je to woprawdže wėrno; pschetož woni šlyšcha, kaš so cži nješrašnyžy po ššhodže k jich šomoržy pschiblišuja. Šorcžmar čže šurje wocžinicž, njemóže pak. Wón šakruje a šeli a woła, so šyrbja wocžinicž. Šan wotmolwi: „Dženš w nožy je tuta šomorka nascha a my přjedy njewocžinimny hač na ranje. Šonkach so cži nješrašnyžy šapjeraja a čžedža šurje wotštorcžicž. Šutškach so cži tšjo tež šapjeraja a njedadža jim nuts. Šorcžmar je žalošnje njemdry, šeli a šwari: „pschinjesčže šekeru, ja hižom čžu potom te šhubžinti šam wobštaracž.“ Nětko je cžlowška pomož podarmo; pschetož šupy teho, kiž je po šekeru šchol, šu hižom šašo na ššhodže šlyšhecž. Šan šdychuje we šwojej wutrobje k Bohu.

Šam so šda, jako njebychu so mohli cži šawřeni wumóž se šłóštnimych rukow; a tola buchu wumoženi. Šchetož pola Šoha njeje žana wěž njemóžna; a cži, kiž so Bohu domėrja a so we wschey nušy k njemu wołaja, tych wón wumóže a jich wušwobodži tež š čžertowškich šwajškow. Šjemėrjazny njenuja tajke wumóženje šlepy pschipad; ale wėrjazny wjedža, so žaneho šlepeho pschipada njeje, ale so ma Bóh wschitko we šwojej wschewomóžnej ruzy a wjedže cžlowške wutroby po šwojej woli. Šdnyž je sčto cžėlneho pucža šmyšł a njewě so domoj namakacž, dha je to sa nješo šłė. Šle wjele šórje je hiščeže, hdyž je so cžlowjek na duchownym

puczu sabludžil a so sđaluje po nim wot njebjeskeho doma. Tajke sabludjenje cžlowjekow na cželnym puczu wumoh Sana a jeho towaršchow wot šmjercze. Sako bē tamny sly cžlowjek, sabludženy na duchownym puczu, se šwojej šekeru na šthodže, šlyšachu wšchitzy, so šo psched khěžu na pōstny rōžt duje a pohoncž praska s kchudom. Šōst bē w nozy praweho pucza smyliš a pschijēdže pōcžmje s tutej forcžmje runje w prawym cžašu. San je wumōženy a jeho towaršchej, a khwatachu na ranje s pōstom s teje mordarškeje jamy.

(Pschichodnje dale.)

Wšhelake s bliska a s daloka.

Khěžorowy narodny džen! To šlowo ma wješešy šnyš w nēmškim kraju. Šdžezkuli džeczi našcheho luda bydla, tam khwataju w duchu s wošebitym šacžucžom a žadanjom s trōnej khěžora-krala. Lubošč s njemu ščžini a wupyšči tutōn džen sa krajny šwjedžen. Sako stawy jeneje šwōjby ščželu krajnemu wōtzej wojazy, burja, mēšchženjo, stari a mlōdži šwoje wutrobne šbožopšchecža. Sako cžinimy tež my, mala šerbška cžrjōda mjes wulkim ludom. Š tym šupimy a pschibšuschamy my, kiž s najwutrobnišchej lubošču a nješčōncžnej šwērnošču špewaju a wołaju: Šslawa a šbožo khěžorej a kralej! Šle njedyrbi-li to tola mormy šnyš a prōšdne šlowo, ale nēšchto hōdne byčž a pomhacž, dha dyrbimy šwoje wješele a šwoje šbožopšchecža psched teho pschinješč, wot kotrehož wšcho dobre s nam dele pschithadža a kiž ma wšchitkich cžlowškich džeczi, tež našcheho khěžora a krala žiwjenje a šbožo we šwojej ruzy. Šam džemy s džafowanjom, so je Šōh luby Šnjes hacž dotal khěžora šdžeržal w jeho wažnym šastojništwje kaž w jeho šwōjbye žohnowal a wutrobu, wofo a ruku pošylniš, bjes pschestacža lēpsche našcheho luda pytacž a jeho šbožo twaricž. Ša to šo Bohu džafujemy, so šo jemu radžicž da, našchemu krajej, hacž runjež je hidženja, nješwērnoščze a nješpschecželštwja tofo wofo to tak wjele, šloty mēr hacž dotal w cžejcži šdžeržicž. Ša to šo džafujemy, so našch khěžor we wulkich wōjniškich škutkach šwoju cžescž psched šwētōm njepyta, ale so jako Šōži šastojniš ponižnje hłowu a wutrobu psched Šnjesom wšchitkich Šnjesow šthiluje a s wješešym ertom, hđžez nufne a dobre je, se šlowom a škutkom šwēdcženje wotpołōži sa šchescžijanski wērū a sa šwojeho Šbōžnika Šesufa Šhryštuša. Šdžez tak khěžor šwōlniwje a rady Bohu da šchtož Šōže je, tam njeje ludej cžezko, khěžorej dacž, šchtož je khěžorowe. Ščžescž nana a macž, tak je nam prajene. Ščžescž, šchtož ma nanowu mōž a macžerne mjeno. Ščžescžecze krala! šteji pišane, a šašo: Šeho dla budžecze poddani wšchemu cžlowštemu wustajenju teho Šnjesa dla; njech je kralej jako najwyššchemu, abo šastojnikam, jako tym, kiž šu wot njeho pōšlani. — Sako tajzy, kiž khěžorej šwērū, cžescž, lubošč a pošlušchnošč s šopatej mērū dawaju, šupimy psched Šōži šwjaty trōn a položimy tam kaž pobožny lud jako šobuprōštwy našche šbožopšchecža dele sa khěžora a krala. Šrošymy, so by Šōh luby Šnjes jeho hnadnje šdžeržal a šakital roššwēcžil a wušwjecžil, šwjelil a žohnowal; tež dale prošymy so by Šōh luby Šnjes jemu špožčil, wšchēch našchich nješpschecželom a wšcho šle nutškach a wonkach pschewimycž, w mērje nad našchim ludom knježicž, našcheho wōtžneho kraja cžescž a šbožo šdžeržecž a pschisporjecž a wōhladacž, so wērā a šwērnošč pod jeho šzeptarjom pschiberatej a našch lud cžim dale a bōle šo šašo w bohabojoščzi s temu Šnjesej wrōcži, s wutrobu šwōlniwy, Bohu dacž, šchtož je Šōže, a khěžorej, šchtož je khěžorowe. —r.

— Wnošy bēchu, kotšž šandženu njedželu s bojošču wocžafowachu na cžinjenje šozialdemokratnych šbžžarjom w našchim kraju. Šucži ludžo, kiž pschede wšchem temu napšchecžiwō dželaju, so by

lud špokojom a w kraju mēr byš, šu we wšchēch wulkich a wjetšchich mēštach njedželu dopōdnja bohacze wopytane šhromadžišny wōtdžerželi s pschekrašnjenju lētneho narodneho dnja revoluzije w Rušowskej a s šašudženju wōlbneho prawa, po kotrymž šo wotpōšlani do krajneho šejma wušwolujā. Še jim šatrašchnje mjeršaza wēž, so tuto prawo jim pucž tam nuts tak lošti nječžini a durje tak šchērofo njewotewrja, kaž do khěžorštwoweho šejma psches druge powšchitkowne a potajne wōlbne prawo. — Ššescž paš mējachu s woprēdta tež wotpōhladanje, we wulkich cžahach psches mēšto cžahacž, mērny mēšchcžanam psches wulku licžbu šwoju mōž pošlacž a wyschnošč nastrožicž. Šle šchto mōže prajicž, šchto by šo dale štalo a šchto bychu našchcžutwane a šašakle šlyš wuwjedle. Ššchako dže bē w Draždžanach widžecž, so wōdžerjo bōršy wšchitku mōž nad šwojimi towaršchemi šhubja a šo w prawym cžašu s teje štrony, hđžez šo ščēla a ruba, šhubja a štemu a šchłōdže wobaracž nočžedža a njemōža. Šak bē šo tež psched krōtkim po wulkej šhromadžišnje w Šamburgu mēlo. Šōnž bēšche wulki šbžžl a ropot, wurubjenje šlamow a krejpschelecze. Šolizištojo s cžašom šoro njemōžachu na njemērnych ludžoch dobhečž. Šsu w nušy na wohnjowej štraži dobru pomož dostali. Šako ta šama s wultimi šylawami na žehliwe hłowy šylacž pocža, cželachu šhrobli ludžo, kiž chžychu mēšto a kraj powrōcžicž, kaž šajazy psched ščēlbami. — Šandženu njedželu bēšche šo wyschnošč wšchudžom derje na to, šchtož mōžesche pschiicž, pschihotowala. Šež wojazy bēchu hotowi, šbžžarjom powucžicž, so w Rušowskej njebydlimy a so ma našcha wyschnošč wolu a mōž, njemērej wobaracž a mēr šakitacž. Šwojošč w Šarlinje žana njebē. Šhěžor jēšdžesche runje tak kaž hewal wokofo pošdnja šwōj pucž, a lud jeho wješele štrōwjesche. Šle šbžžarjo wjedžichu, so wojazy w šasar-mach a w dworach kraloweho hroda nješju s paradže šhromadženi. Š tak wošta, džal budž Bohu, — wšchitko a wšchudžom nētko hišchecze w dobrym mērje. — Šiška hladašche na šicze, kiž jej psche wyšoko wišachu, wotwobrocži šo se šazpiwanjom a praji: Šsu šizale!

—r.

— Š prēnjeje šomorje w Draždžanach je šo wo prōštwje jednako, so byšchtej šo šwjedžen šjoch kralow a 1. pošutny džen jako šwjataj dnjej šbēhnyšoj. Šomora je šo tež sa šbēhjenje našcheho štareho šwjedženja šjoch kralow wuprajila, kotryž je wot naš lubowanj jako tōn džen, hđžez tak rjež šwōj wošadny mišionški šwjedžen šwjecžimy a šo dopomniwšchi na nušu wobohich pošanow šwōj wopor škladujemy sa škut šwjateho mišionštwja. Šasche šerbške wošady bychu jara wobžarowale, hdy by šo tōn šwjedžen šbēhnyš. Šone štajeju šwoju nadžiju na našcheju šerbškeju šapōšlanžow, so budžetaj šo w mjenje našcheho šerbškeho luda w drugej šomorje pschecžiwō šbēhjenju šwjedženja šjoch kralow wuprajicž!

— Šhěžor Šylem a khěžorka šwjecžitaj w šebbruarje šwōj šlēborny šwaš a žyly lud hotuje šo. tōne džen hōdnje šwjecžicž.

II. Šudanski praschenja wo bibliškich wošobach.

12.

Kotry šly kral šakōn da,
Šoricž male hōlcžatka;
Šdnyž šo šnyš hđže narodži,
Šeho cžiščze do rēfi,
Šola jenož wot luda,
Kotryž do naš nješlušcha,
Šbo by šo pschisporjal,
Šosmnožil a kraj nam wšal.
Šenož hōlcžki njetepcže
Šostajecze tym žiwjenje!

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłtaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Šerhske njedželske łopjena.

Wudawa so kóždu šobotu w Šmolerjez knihicziščyčeni w Budyšchinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

5. njedžela po tsjoch kralach.

Tak wěrnje hač ja žiwy šym, praji tón Šnjes Šnjes; ja nimam špodobanje na šmjerczi bjesbóžneho, ale šo by šo bjesbóžny wobrocził wot šwojeho pucza a by žiwy byl. Wobroczcze šo, wobroczcze šo wot šwojich šlych pucžow; čeho dla čzeczje wumrjecž, wy š Israelskeho doma? (Čzech. 33, 11.)

Kónž bjesbóžneho je šmjercž. — Čłowjekojo drje wšchitžy wumru, — prawi a njeprawi, pobožni a bjesbóžni. Šdnyž je jich čzaš pschischoł, woni wotšal čzahnu. Duscha wustupi š brashneje hěty, čžěto khowa šo do roma — a wšcho, šchtož je bylo, ma šwój kónž. Šchto, ma šawěrnje wšchitko šwój kónž? Lazaruš wumrje a bohatty muž tež wumrje. Ale je š tym ta historija wobsamtnjena? Ně, nam šo dale powjeda: jedny bu nješeny do Abrahamo-weho kłina a druzi bu štorcženy do hele a čzwile. W čzašnej šmjerczi nima wšchitko šwój kónž. Wjele jich je, kiž bychu rady widželi, šo by w rowje šabyte a š rowom pschifryte bylo wšchitko jich šle wšchneje a žiwjenje. Ale čłowjekam je postajene wumrjecž, a potom šudženje, w kotrymž tón Šnjes da kóždemu, šchtož je šašlužik — pobožnemu žiwjenje, šmjercž bjesbóžnemu.

„Bóh pak nima špodobanje na šmjerczi bjesbóžneho.“ Šemu je wutrobnje žel, hdyž dyrbi hrěšnika šašudžicž a šatamacž. Wótreho čłowjeka měra je kopata še šlósčzu, ale Bóh še ščerpliwosčzu na njeho hlada, woczakuj, njebudže-li šo čłowjek tola hiščežje wot šleho wotwobroczičž.

Šdny bychmy my čłowjekojo šudžicž šmeli, dawno bychmy škemu š prawdu šaplacžili, ale wón, tón Šnjes, da šwojemu škónžzu ššhadžecž nad šlymi a dobrými a dawna desčezowacž nad prawými a njeprawými. Lěto wot lěta wón pschisšhadža a pyta plody na figowym šchtomje. Šak wjele lět je wón tež š tebi pschisšhadžal a plody pytal, — a šchto je namatal? — „Šorubaj jón; šchto wón šemju šadžěwa?“ by tež wo tebi prajicž dyrbjal, a tola šašo jene lěto a hiščežje jene lěto čze wón šchtom štejo wostajicž, pschezo š nowa woczakuj, hač po čzašu plody nješschinješe.

„Bóh nima špodobanje na šmjerczi bjesbóžneho.“ Šaj šamo, hdyž šu šo hižo jeho šudženja šapoczale, čze wón tež w pošlednej hodžinje šwojemu hñewej wobaracž, — je-li šo šo šly wobroczi wot šwojeho šleho pucza.

Šajke bē to trašchne šudništwó, jako bē Bóh tón Šnjes Šraelski lud do ruki nješscheczelow podal, tak šo bu š nješscheczelskeje pschemozu wótzny kraj šapuščeny, wšcho wobydłěštwó wutupjene, šwjate měšto powrocžene a šwjaty templ š wohnjom špaleny — a niz š tutej šrudobu hiščežje doščž — ně, šo buchu šbytki luda, kiž bēchu šo psched wohnjom a psched mjeczom wukhowale, daloko do zušby wotwjedžene. Šraelski lud widžesche šwój kónž psched woczomaj. „My šhinjemy, tak možemy dha žiwi byčž,“ tajke bē štyščne žalosčjenje nješbožowneho luda. Šana pomoz njebē po čłowškej myšli. — Šraelski lud bē na wěczne šhubjeny, wot Boha šašudženy, šastorcženy a šanicženy. Alle hlaj, Bóh tón Šnjes da šwojemu ludej prajicž: Čžeho dla čzeczje wumrjecž, wy š Israelskeho doma? — Ša

nimam spodobanje na smjerczi bjesbóžneho, ale so by so bjesbóžny wobroczył wot swojeho pucza a by žimy był. — „Wobrocźće so, wobrocźće so wot swojich stych puczow.“ — Bože sudnistwo dyrbi pschestać, je-li so lud pokutu czyni. A přenju kroczel do pokuty bě lud s tym czynil, so swoje hrěchi a sawinowanje pónawasche a so jich wusnawasche. Tutemu ludu dyrbjesche so wot Boha pomoz a wukhowanje dostać.}

Tajke sbože tež tebi pschejemy, ty ludo nascheho wótzneho kraja. Albo njetrjebasch ty žaneho bóžsteho smilenja? — O ty masch cześć, ty masch wschě czašne wězy a wschě śwětné kubla. Ale njewidźišch: čím bóle twoja krašnosć wonka pschibjera, čím bóle twoja pobožnosć nutška wotebjera? Ty wotkudźišch. Kschesczianiske žiwjenje so s wutrobom jeshubjuje, kschesczianiska wucžba wschudže swoje prawo shubjuje — a mozy cžemnosće pschindu ke knjeistwu. Splah nastawa, kotryž so njeda wjazy swaricž wot Božeho Ducha, kotremuž so lubi bjesbóžne waschnje a wscha njeprawda. To dyrbi teho Knjesa w njebjesach roshněwacž. Gladajmy so tehodla czaša, na kotrymž chze Bóh sjewicž swói sud. Snamjenja, so so tajki czaš bliži, so widžecž sa teho, kotryž je widžicž chze. Duž chzemy pokutu czynicž, hdyž Boži hněw cžujemy. Mny wěmy, so hischće pokutu namakamy. Bóh drje nima žaneho spodobanja na smjerczi bjesbóžneho, ale hdyž je jeho scžerpnosć podarmo byla, dha wón potom sudži, saniczi a satorczi. — Čžeho dla chzecze wumrjecž, wy s kschesczianiskeho luda? Čžeho dla cžericze bjes rosoma do njesboža? O cžincze pokutu! Wobrocźće so — ale doniž je hischće czaš — doniž hischće pokutu namakacze, hdyž so Bóh hischće nad hrěchnikom smilicž móže a chze.

Samjen.

Bože spodobanje.

(Esef. 1, 3—6.)

Glóš (W. miš. harf., č. 60): Mjej' rjana Boža njewjesta?

abo (524): Sa so na šabat hotuju —.

Bóh, Wócžez Knjesa nascheho,
Budž khwaleny, so dostało
Eso spodobanje jeho je
Nam wumoženy se smjercze;
Naš wuswoliwshi je šej wustajil
Naš k džěcžatstwu a s dohom wušwjeczil!

Naš požohnowal s miłosće
Se psches Khrystuša bohacze,
Hdyž psches njeho je wuswolil
Naš přjedy, hacž šwět sałožil,
So bychmy jako šwjeczi w lubosczi
Mny bjes poroka psched nim khodžili.

A wustajil je přjedy naš
Esej k džěcžatstwu, hacž nasta czaš.
Psches Khrysta, Esyna swojeho,
Naš spodobasche jemu so,
So krašna khwalila so hnada by,
Psches kotruž jemu spodobni nětk šmy.

Esyn lubowany Wótzowy,
S nim wot wěcžnosće džekawny
Na wumožanju shubjenych,

Naš Wótzej scžini spodobnych,
Hdyž pschindže do šwěta a do cžěla
A nam, so je wukupil naš s poklecza.

Glej, spodobanje Bože je,
So krašnosć nam dacž wěcžnu chze,
A spodobanje Bože my
Psches Khrysta wumoženi šmy! —
Duž khwaleny budž Bóh psches Khrystuša,
So nad nami w nim spodobanje ma! —

U.

Prawe přédowanje.

W jenej mišioniskej shromadžisnje, w New-Yorku wotmėtej, ras indianacski hlownik Tschoop wustupi a šlédowazu rěcž džeržesche: „Bratsja, ja běch pohan a šym mjes pohanami wotrošil. Sa derje wěm, kaš so s pohanami ma. Ras pschindže předať k nam, tón chzysche naš pohanow wucžicž a pocza nam dopořawacž, so Bóh je. Duž džachmy: „Měnišch ty, so my to njewěmy? Dži šašo tam, s wotkal šy pschischol.“

Druhi pschindže a chzysche naš wucžicž. Wón džesche: „Wy njedyrbicze franycž, njedyrbicze khacž, njedyrbicze žlofacž atd.“ Mny jemu wotmolwichmy: „Ty blasniwzo, myšlišch ty, so my to njewěmy? Wukú to šam a wucž to tych ludži, kotrymž ty pschishuschesch; pschetož šchtó franje, šchtó lže bóle, dhyžli twoji šamšni ludžo?“ Po někotrym czašu pschindže Khrystian Hendrich Rauch do mojeje hěty a šyže so ke mni. Wopschijecze jeho rěcže bėsche něhdže tole: „Sa k tebi du w mjenje Knjesa njebjesow a semje! Tón cži dawa wjedžicž, so chze cze rady sbóžneho scžinicž a s teho hubjenstwa wutorhnyč, w kotrymž nětko ležišch. Teho dla je so wón tež cžlowjel scžinil a je šwoju krej a šwoje žiwjenje tež sa tebe dať.“ Wón so na to w mojej hěcze na jenu desku lehny a wušny; pschetož wón bě špróžny wot swojeho pucžowanja.

Duž pomyšlich: Mj, kajti je to muž? Wón tu leži a tať cžishe spi. Sa mohł džě jeho nětkle hnydom šabicž a do lěša cžišnyč. Šchtó by so sa tym praschal? Ale wón džě so psched nicžim nještrachuje. Wón dyrbi drje teho wěšty byčž, so je Knjes njebjesow a semje jeho pschedel a jeho šchituje. Teho šłowa tež wjazy wotbyčž njemóžach. Wone mi pschezo šašo do myšlow pschindžechu, a w nozy džjjesche so mi wo krwi, kotruž je Khrystuša sa naš pschelať. Duž myšlach: to je něšcto druge! a toľmacžowach tym druhim Indianarjam wschitke šłowa, kotrež Khrystijan Hendrich hischće dale s nami rěcžesche. Tať je šbudjenje mjes nami psches Božu hnadu nastalo. Teho dla wam praju: „Bratsja! přėdujčze pohanam Khrystuša a jeho krej a jeho smjercž, jeli chzecze mjes nimi žohnowanje šbudžicž.“

F.

Ssyn twój.

(Spitta.)

Sa wosmu, šchtóž mi podawasch,
A puschcžu, šchtóž šej požadasch;
Hdyž wjedžesch mje, tam chzu tež cžahnyčž,
Šchtóž šakasjesch, s teho stanycž.
Čžin, kaš ty chzesch, wscho dam šej lubicž,
Chyž jeno so ty so mnu šlubicž.

Čži šwoju wolu podwolam,
Esej jeno twoju wuswolam,
Sa prawidlo ma wostacž moje,
Sa nochzu khodžicž pucze šwoje,
Chzu spocžecž s twójim podpjeranjom,
Šicž, štonjecž s twójim žohnowanjom.

Wschelake s bliska a s daloka.

— Budyski knjes wokrješny hejtman je Schlieben, kotryž je so sa kultusministra wot krala powolał, do swojeho wažneho zastojnstwa jako minister 1. haprleje fastupi. Wón je wošebje derje snaty w naležnosćach nascheje Łužizy, dokelž běšče přjedy s hamtskim hejtmanom w Žitawje a nětko je tež jako knjes wokrješny hejtman zyrkwinske naležnosće nascheje Łužizy a najchich šerbskich wošadow pod sobu měl.

— Danski kral Krystian je pónđzelu popołdnju nahle wumrjel. Wón běšče hiščeje dopołdnja, kaž hewal, wjele ludži w audijenzy pschijał a so dwórlinje s nimi rostěčowal. Pschi šwaczinje so na dobo spróznny čujesche a lehnj so do loža. Lěkar šebi myšlesche, so je jemu jenož nashwilnje hubjenje. Ale popołdnju w tšjoch na dobo šapocza čezžo dychacž a hdyž k jeho ložu stupichu, hižom mrějesche. Wón po tšjoch čijšče a směrom wušny. Wón běšče nimale 88 lět stary, najstaršchi knježazny šeršhta a mjenowasche so „pschichodny nan Europy“, dokelž mějesche wjazny džowkow, kiž so s Europiskimi šeršhtami woženjeni, kaž je n. psch. jendželsta kralowa jeho džowka. Na trón stupi jeho šyn Wjedrich VIII.

Byrkwinske powjesće s pruskich Šserbow.

Š Łasowškeje wošady. Wo morwynch lěta 1905. (Škónčjenje.) Wot tajkich, kiž spróznj běchu wot dolheho pucžowanja a džělanja abo wobčeženi wot čezžeho nješenja a čerpnjenja, so tuczi, kotrychž je mnohi čitar tuteho šopješka derje snal a w dobrym pomjatu ma, wušchli: W Šjochžonach: Jan Pauluš, 67 l. stary, a Šandrij Šanšo, 75 l. W Šholmzu: Adolf Šanta, wšče 50 l. šwěrnny knjezi šahrodnił, 67 l.; Jan Žušča, 70 l.; Jan Pauli, 79 l.; Bohuwěr Wlaža, 56 l.; Bohuwěr Šenł, štoro 75 l. W Wjedrichczach: Šandrij Wóškil, 70 l. W Mortkowje: Žurij Wufasch - Kopjen, 77 l. W Radžy: Jan Wakař, 80 l. a Jan Šahnrič, 74 l. — Šony. W Łaju: Lejna Mechelowa, rodž. Nowatez, 73 l.; Šanža Nowalowa, rodž. Wufasch, 79 l.; Marja Šobžina, rodž. Šušterez, 76 l. W Šholmzu: Šana Šellinkowa, rodž. Mehorez, 84 l.; Šanža Šulanžina, rodž. Panasch, 83 l.; Marja Wlažowa, rodž. Mehorez, 50 l.; Šana Šelžowa, rodž. Matušch, šwudowjena Šantšchowa, 80 l.; Šewa Pawlitowa, rodž. Šyčtarjez, 87 l. W Radžy: Marja Šorina, rodž. Mikolez, 64 l. W Mortkowje: Šana Měrsch, 63 l. a w Šipinach: Šhrystla Rothowa, rodž. Šahnez, 65 l. —

Wóh luby Knjes wě, kať wjele wot tych wšchěch so wěru džerželi a šwěrnosć w šastojnstwje hacž do šónza; tež kať wjele so lubosć a džakownosć jako šłódku mšdu na wumjeńku w měrje wužiwali a kať wjele na pošledk w šrudobje dyrbjachu se šbytknymi kruschłami špokojom byčž a žane druhe wješele njemějachu, hacž nadžiju, so budža tola štoro rumowacž, pschewinycž, čezšnyčž a k měrej dóńčž — Woni so wušchli. A jich štuťki so sa nimi šchli jako šwědkojo k šwědcenju sa nich abo pschecžiwu nim a — sa naš abo pschecžiwu nam. — Šónz, luby čłowče, wopomni,

Wopomni šónz pošledni! — —r.

Š Delnjeje Wujesdžanškeje wošady. W starym pschěd šrótkim psches Božu miłosć dokonjanym lěče běchu w naschej wošadze so 38 džěczi narodžile, mjes nim 2 morwonarodženej. Njemandželskich běchu jich, Bohu budž škoržene, 8, mjes tym so je jich bylo w l. 1903 mjes 24 narodženymi 1 a 1904 mjes 21 2. To je ta stara šłóřba a nusa, so nascha mladosć horje do Šafskeje čehnje wyššokje mšdy dla, s wotkal pať so s wjetšcha, lońšche lěto 5, s hańbu domoj wróčža.

Pschipowjedalo je so tu 12 porow, wot kotrychž so w našchim Božim domje 7 porow Bože požohnowanje k šwojemu mandželštemu šwjastkej dostali.

Pschi Božim šlidže so s trošchtom Božeje hnady so wošchewicž dali 940 šerbskich wošadnych.

Šandžel šmjercze je w šandženym lěče husejšcho tu pobyl dnyli druhe lěta a je s tuteje čažnosće do Božeho raja pschewodžil

džěčatka, mlodych, starych a šchědžiwych, tajkich, kotrymž bě džělenie wot lubych čezžo, ale tež tajkich, kotřiž so dawno šebi horzo požadali přecž čahnyčž a pschi Šhrystušu byčž, šchtož by tež sa nich wjele lěpje bylo. Wošebje šluščachu k tymšamym:

We Wujesdže: Augusta Rohartowa mjenowana Šušterowa, wud., 76 lět stara, jeje wěru a šcerpnosć je Wóh psches 6 lět s pschiběrazej hubjenosću čezžo pruhował, wona pať je tež s placžom šwěrnosć hacž do šmjercze džeržala. Žurij Wjeńk, 70 lět stary, we wójnach pobytšchi bu s wojerškej čezšcu šhowany. Marja Wryčžowa, wudowa, 71 lět stara, kotrejž bě so tež tu w dolhej hubjenosći wostudžilo. Wylem Pawlik, haťle 45 lět stary, ale špróznny šchiznoschec.

W Tranjach: Wudowa Šana Austowa, 75 lět. Marja Šetrowa, wud., 65 lět stara, lěta dolho na woczomaj čerpnjaza, běšče jejna dušcha žiwa w Božim šlowje, hacž runje s čezžotu, Bože šlowo, Miš. poš., to bě jej potrebnosć a šłódkosć. Doczakacž njemóžesche, so by so jej dopjelnił, šchtož je tať husto špěwala: „ja budu jeho wohladacž s woczomaj“.

W Rudej: Ernst Šórbank, haťle 40 lět stary, tež psches dolhu pschibjerazu hubjenosć na wěčnosć pschihotowany, šawostajiwšchi 3 šyrotu a wudowu. A tež ta, haťle 43 lět stara, bu wbohim šyrotam po 4 měšazach wšata. W kliny w Šhorjelžu pytasche hojenje, nadžija bě tu, so budže so štrowa domoj wróčicž. Wšcho wješele so do šrudobj pschewobroczi, dom so wróčzi, ale w kaschczu.

W Manjomje: M. Šócžynowa, wud., psches 70 lět stara, a tež psches 70 lět stara wudowa Šana Šryčžowa. Wona bě njedželu pschi Božim šlidže, pónđzelu na to ššhori a po někotrych hodžinach pschibližowachu so jej šłódk šmjertneje nozy.

Nahle wot Božeje rucžki šajaty bu Jan Měmž a Šoja Šhubertowa we W., 74 lět stara.

Šo čłowškej myšli psche šaje a k wulkej šrudobje šawostajenych šemrje we W.: Šana Šimonez, haťle 2 l., Šana Dürlichowa, šwěrna macž a mandželšta, 47 lět, šowarški mišchtr Šanasch, 33 l. a Šustla Šonkež, 8 lět. Tych šajny wušhóš je wšchitkim wošadnym byl móžne přědowanje wo šlowje:

W šryedža w našchim žiwjenju

Ššmjercž tu na naš šata.

A přenjej špowjedži so pschijeli 16, wot kotrychž běchu 12 šerbskich.

Š šwalbu mžje so na to špomnicž, so w naschej wošadze to wšchnje njeje, so bychu šerbszy staršchi šwoje džěczi na němške paczerje šłali, dokelž chzedža so s tym hordžicž, měnjo, so so němške paczerje wošebnišche, abo s wopacžneje lubosće k džěčžom chzedža próžu a wobčežnosć s wulnjenjom šalutowacž, šchpruči, šatechismuš, šhěrlušche so hižom w šchuli nawukle. Ššo wě, so maju šerbske džěczi na šerbskich paczerjach s wulnjenjom čezšcho a wošebje tam, hdyž maja němšeho wučerja, pod kotrymž je šerbske čžitanje nješnata wěž wostala. Š tym dyrbja haťle na šerbskich paczerjach šapocžecž. Ale hdyž je lubosć k temu, dha dolho njetraje, so so tež k temu wušchilnosć namaka a wulnjenje wšcheho so tež jim po šhwili rjenje radži. A je přenje lěto pschětrate, druhe lěto je wšcho wulnjenje wjele ložšche a wěž jich wutrobny. Šaž němškim džěčžom němške paczerje, tať dyrbja šerbskim džěčžom šerbske paczerje k temu šlužicž, so bychu so psches nje pschihotowacž dale k lubosći šerbskich šemšchow a k wješšekemu a žohnowanemu pošlučanju a k wužiwanju přědowanja. Pschetož jenož psches macžerņu rěčž běži woda žiwjenja špěšnje a móžnje do wutrobny.

Teho dla njech staršchi a džěczi šwoju šerbsku rěčž jako šwój najdrožšchi pošlad wyššoko džerža, dha tež tu dale Šserbjo Šserbjo wostanu. To daj Wóh.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew će!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kōzdu łobotu w Smolerjez knihicziščerńi w Budyschinje a je tam ja sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostać.

Septuagesima.

1. Kor. 9, 24—27.

W Božim kralestwje dyrbi kšesćizian džělacź a so wo njesachodnu krónu wěczneho žiwjenja bėdžicź. Njepraj ničtō, so to trěbne njeje, dokelž džě je so Khrystuś ja naś bėdžil, njepšhecźela pschewinył a nam njebjesku krónu dobył. Nė, našch luby Sboźnik je nam pschifasał: „Wojujeće wo to, so byšcze psches cžěbne wrota nutschli!“ Tež japoschtol Pawol nam pschiwola: „Wojujeće dobre wojowanje wěry, sapschimńcze wěczne žiwjenje!“ a wo šebi šamym wón na kónzu šwojeho žiwjenja praji: „Ja šym so dobre bėdženje bėdžil, ja šym doběhał, ja šym wěru džeržał; na to je mi wotpołożena króna prawdosće.“ Tute myšle šu tež w našch epistoli wopšchijate, w kotrejž šwjaty Pawol prawe kšesćizianske žiwjenje wopišuje. Duž šebi na jejnym podložku s krotka rospomńmy

bėdženje wo njesachodnu krónu.

1. Njesachodna króna je nam pschihotowana a šlubjena.
2. Čhzemj-li ju dobyčź, dyrbinj so prawje bėdžicź.

1. Kšesćizianske žiwjenje šwjaty Pawol w našchim tešcze tamnym bėdžerškim hram pschiruna, kotrejž buch w kōzdyh pjatym lěcze we šlawnym měscze Korincze wotbnywane, so by lud šabatw mēł a cžělna šylnosć so šwucžowala. Dobył, kotryž dobyčerjo pschi tym dostawachu, bē cžestny wěnz, kiž bu jim na głowu štajeny a bōrjy šwjadny. To bē ta sachodna króna tamnych bėdžerjow

w Korincze; kšesćizianskim bėdžerjam pak je njesachodna króna pschihotowana a šlubjena.

Kaž kōzdy wē, je króna cžestne šnamjo šemšeho krala. Duž dyrbinj so džiwacź, tak mōža kšudzi hrěšnižy t tajkej wulkej cžesczi pschincź, kiž tola ničō njesašluzja, kšiba jeno kšostanje a šatamanstwo. Nle woni maju krala, kotrehož je njebjeski Wótz krónowal s cžesczu a krašnosću a kiž je wšchēm, jemu jow na šemi hač do šmjercze šwěrnje šluzazym, hnadnje šlubil, so dyrbjja tam junu s nim knježicź a króny nošycź. Wón džě praji: „Budź šwěrnj hač do šmjercze, dha čhu tebi krónu žiwjenja dacź.“ Tež šwjaty Šakub wobšwědcza: „Sbožny je tōn muž, kiž špytowanje šnješe; pschetož hdyž wón šprawny ščajinjenj je, dostanje wón krónu žiwjenja, kotruž tōn Knjes šlubil je tym, kotšiz jeho lubuja.“ Duž njesapomńmy to ženje, so je nam njesachodna króna psches Khrystuśa pschihotowana a šlubjena a so nam ju wēn tak wěscze, hač wón šam krónu cžescze na šwojim trōnje w njebjesch nošy, junu na głowu štaji, šmy-li jemu šwěrnje šluzili hač do šmjercze.

2. Haj, njesachodna króna je nam wotpołożena w njebjesch, kotruž je nam Khrystuś se šwojej křwju warbowal. Tola čhzemj-li ju dobyčź, dyrbinj so prawje wo nju bėdžicź, dokelž mamy wjele njepšhecźelow, kotšiz čhedza nam ju wšacź. Tehodla naš tež tōn Knjes napomina: „Džerž, šchtož mašch, so by ničtō njewšał twoju krónu!“ Kšesćizian dyrbi cžetpicź a wojowacź, čhze-li byčź krónowany. Šswój wotšknjeny kōnz, ja kotrymž ma

běžec, dyrbi wón stajnje psched woczomaj męcz, a pschi wojowanju ma pschezo na njepscheczela hladac a jeho khotnje nadbchowacz. S teho pak sleduje, so dyrbi kschesczijan swojich njepscheczelow, pscheczimo kotrymž ma jako wojak Khrystuŝowy wojowacz, tež snacz. Turzi njepscheczelo, kotřiž naschu sbóžnosť nochzedža, su czert, swět a czěło.

Czert chze, so by kschesczijan we swojim běženiu padnył a sažo njestanył. Wón pyta jeho do hrěcha sa-wjeszcz, k wotpadu wot Boha naręczecz, w modlenju sadzewacz a jeho, jeli je padnył, do sadwelowanja sterczicz. Dokelž derje wě, kajku móż Bože słowo tym dawa, kotřiž do njeho wěrja, dze czertowa ležnosť pschezo na to, so by je wěrjazym i wutrobom sebrał. S swět lubi kschesczijanej luboszcz, czeszcz a khowalbu pola ludži, radošč a lohke, wješele žiwjenje, dze-li sa nim, a hrosy jemu i njepscheczestwom, njeje-li jeho wabjenjam poskuschny. A jeho czěło, kať je to sprózne a lénje, kať so wono wojowanja boji! kať mało chze so same sapręcz, kať wjele žadoščow ma na semi, kať wjele wězow a kublow, na kotrychž wišy, kať wjele staroszczow a wobczěžnosťow je sadzewaju, so so njemóže k njeju posbchnycz! Sawernje, schtóż so jow bédžicz nochze, je bóršy pschewinjeny.

Tola, luby czitarjo, chzemy-li dobycz, mamy so prawje bédžicz. S swjaty japoschtol dze praji: „Sdnyž so schtó bédži, dha wschał krónowanj njebudže, khiba so je so prawje bédžil.“ Duž njewustawajmy w bédženju a mějmy wutrobne žadanje po dobyczu. Běžmy tať, so dobyče doŝahnjemy. Sdžeržny so wschittich wězow, kotrež móža nať w bédženju wobczěžicz a sadzewacz. Kať so tamni bédžerjo w Korincze dolhi czať prjedy na wschelake waschnje czělnje pschihotowachu, so bychu kmanošč k bédženju dozpili, tajke dyrbi tež duchowne pschihotowanje kschesczijanow bycz a so i dohom tež na czěle wopokasowacz. S swjaty Pawol dze sam „pojimašche swoje czěło a wobskudžowašche jo na službu.“ Duž pojimajmy a schizujmy tež my lošchy swojeho czěła, so by duch nad czělom knježil, niť pak czěło nad duchom. Pschede wschěm poshlnujmy so we swojim bédženju i modlitwu, Božim słowom a swjaty mofasanjom. Woschbeje pak hladajmy we swojej słaboszcz na Jesom Khrysta! Sa nim su wschitzny swěrnj bédžerjo kchodžili, wón je jich móžnych czinil we swěrnym bédženju hacž do smjercze. Tež sa nať, kiť my do njeho wěrjmy, ma wón mozy došč, nať hnadnje sdžeržecz na puczju, kotryž wjedže k njesachodnej krónje w njebjeskach!

F.

Sadžewki na puczju žiwjenja.

Sacz tež my i prawom wo sadžewkach rěczimy? Saji, naschi wótzojo w czaťu reformazije to móžachu, hdyž buchu swojeje wěry dla pschesczěhani. Sim na wuškim puczju žiwjenja czert napscheczimo stupasche a jim i jastwom a se smjercžu hroščesche. Ale schtó dha nam něščto czini, hdyž řebi wuški pucz k njebjeskam wu-swolamy?

Nasch stary spytowat je runje tón samy, kať tehdom; wón jenož i nami w dwazety m lěstotetku hinať wobkhadžuje hacž i naschimi wótzani. Pomysleče řebi na pschiklad na sta potrebnoszczow, kotrež maju ludžo w naschim czaťu, a na tyřazy rjanych wězow, kotrež na swěće k ničemu njepomhaju, hacž so nam mysle wotwobrocžuja wot praweje a najnusnišesche staroszcze sa wěczne žiwjenje, kiť czať wupjelnjuja, kotryž dyrbjeli se skutkami luboszcze a i dželanjom sa Bože kralestwo wupjelnicz.

Wy žony a holzy, njepomyšlicze řebi na mróczalku, kotraž wšche wať cžehnje, kiť pak wam wuhlad na wěczne hory bjerje? S cžeho ta mróczalka wobřeti? — D, to su rjane řuknje, klobuki, schórzuchi, rubiška a wschelaka pycha wascheho džěla doma. Wschitte tute wězki — to dyrbicze tola pschidacz — wam wutrobu napjelnjuja. Te řebi kupjecze, potom macze staroszcz, so so tež rjenje řeschija a wam derje steja, a mało czaťa wam wostawa sa žiwjenje i Bohom a sa Boha, kotrež chzeczje tola wjeszcz. Sdnyž chzeczje njedželu ke mschi hicž, je to přenja mysliczka, kať so rjenje swobleacz, a potom w žyrkwi wať sažo ta staroszcz cžwyluje, hacž tež czi drusy widža, kať rjane kchodžicz, abo wy na druge hladacze, kajke tam ředža. S samo na swjaty m mēščje je wam spytowat blisko a wam waschu duschu i tajkimi přóšdnymi myslemi sajědojczuje.

To su tajke sadžewki na puczju žiwjenja, kajkichž je hiščezje wjele druhich a kotrež dyrbicze nawuškycz, pschewinjycz.

Bédženje wo njebjesku krónu.

(1. Kor. 9, 24—27.)

Słóž: Wschitzny ludžo wotkal cžahnu — Chor. In. cžo. 293.

Chzesch-li wěcznu krónu dostacz,
Dyrbišch mužnje bédžicz so;
S dobyčerjom móžesch wostacz,
Běžišch pschemoh drugeho.
Na to mašch so pschihotowacz,
Cžěło, duschu poshlnjowacz,
Wschittich wězow sdžeržecz so,
Kiť czi steja napscheczjo.

Luby Jesu, twoja hnada
Dobycze mi wustaji;
Sa nim moja duscha žada
W tutej hrěschnej cžahnoszcz.
D kať bljšcheci so ta króna
Pola Knjesoweho tróna,
Kotrať je we njeju tam
Schotowana bédžerjam!

Ach, to budže sbóžna radošč,
Sdnyž mje debi króna tam!
Potom dopjelni so žadošč,
Kotruť tudy w duschi mam.
Wóh pak moju słaboszcz snaje,
Bédženje tež dolho traje;
Cžert a swět mje sadžewa,
Cžěło bēh mi poczeža.

Duž, o Jesu, i mozy swojej
Poshlni mje we słaboszcz;
Ssmil so ty nad nusu mojej,
Wotstroń hrěcha sadžewki;
Daj, so pschezo bēh mój cžahny
Ze we twojim swětle jařny,
Dha psches twoju sařlužbu
Sumu krónu dořtanu!

K. A. Fiedleř.

Słóž Božeho słowa.

(Skónčjenje.)

Tamny rěcznik bē tať mudry, so jeho słowa psched cžlowjekami jako Bože słowo placzachu. Wón wjedžische najšaschmatanišchu

skóržbu wuſhmatacſz a wſchitko taſt ſroſhmliwje pſched wocſzi ſkłaſcſz ſo kóždy prawdu a njeprawdu ſe ſwójimaj woczomaj widžeſche, taſt ſo móžeſche potom ſam ſudžicſz a wuprajicſz: winowaty abo nje-winowaty. A to wſchitko činjeſche wón w jara rjanej a ſroſhmliwej rěczi ſ jadriwymy ſłowami. Žadny džitw teho dla njeběſche, ſo ſo kóždy ſ njemu cziſchejeſche, nětotti, ſo bychu jeho ſa pomoz-nika měli, druſy paſt, ſo bychu wot njeho wuſnyli, woſebje mlodži rěcznižy. W jenej wězy paſt njebě tutón rěcznik dohladny a do-frocženy; a to bē ſcheſcſzianſta wěra. Niž, ſo by wón Boha hanił abo prajił: Wóh nje je! Nē, wón wěrjeſche, ſo je Wóh, kłodžeſche tež ſe miſchi; ale wón wěrjeſche jeno, ſchtož móžeſche je ſwójim roſomom wopſchijecſz; wſchitko druge ſacziſny jaſo pſchi-wěru. Pſchi nim ſchłodowaſche mlody lud jara na duſchi, njech tež na ſwětnej mudroſczi nadoby. Mnofy pſchijachu jeho ſłowo a buch u taſt pſchijedženi na wrótny pucſz, kiž ſ ſatamanſtwu wjedže. Wóh paſt tež tudy mjeſu ſtaji a džeſche: taſt daloko, a niž dale! —

Rěcznik S. mējeſche jara ſtrowe, ſylna a rjane cžělo, bē jara ſtróſby a džeržeſche we wſchěch wužiwanjach prawu mēru. W jenej wězy paſt njemóžeſche ſwoju požadliwoſcſz wobſnježicſz: jědžiſche mjenujzj ſtare twarožki. A hač jeho runje lētarjo dopomnjachu, taſt ſchłódně to je, kóždy džen tajku jědž wužiwačſz, dha wſchał ſo jeje tola njemóžeſche ſdžeržecſz. Jeho womłódnocſz bu cžětko kłod-ſtana. Widliſchcſza jara džiwneho a hróſbneho waſchnja pocžachu jeho nadpadačſz, kiž bórſy tajku móž nad nim dobychu a jeho taſt pſchecžahowachu, ſo bē hroſa pſchihladowačſz. Sdyž tutón ſylny a wulki muž na widliſchcſza we kłodu ležeſche, dha džělachu a cža-hachu wone jeho cžělo taſt, ſo wono žyly ſproſtny a na noſy ſtany, njebē paſt ničzo widžecſz, ſo by ſo ſ rukomaj podpjerał abo ſebi pſchi ſtawanju pomhał. Sdyž bē jeho cžělo taſt horje ſcžehnjene, potom cžehniču widliſchcſza jeho hłowu jaſo ſnał, hač ſo ſ wjerſch-ſtom jaſo na kłodu ſepjeraſche; jeho život paſt ſtejeſche horje; a bē jeho cžělo nětko jaſo wobluł. Nětko widliſchcſza taſt dołho we nim džělachu, hač tež napoſledku jeho život jaſo po małym dele ſpa-dny a žyly cžělo womjakny. — To ſta ſo wjazjy kłod ſa džen. Tuto roſcžahanje a drjenje we ſtawach bē taſt bolóſtne, ſo khorj ſ žyly ſchijju žaloſcžjeſche. Jeho duchowne mozy pſchi tym nje-woſlabnychu. Bē jeho bolocſz jeno trochu pſcheſtala a bēchu wid-liſchcſza jeho wopuſchcžile, dha rěcžeſche wón ſ pſchitomnymi po prjedawſchim waſchnju ſ wubjernymi ſłowami, ale pſchezo wo ſwětnej mudroſczi. Wo Jeſuſu njechaſche ničzo wjedžecſz; pola njeho ničzo njeptaſche a tež wot njeho ničzo njemocžatowaſche.

Sedyň džen dokroči hróſbna khorocſz najwſchſchi ſchodžent; jeho cžělo bu na traſchniwe waſchnje pſchecžahowane, taſt ſo ſo khorj dla bolocſczow ſ žyly ſchijju drějeſche. Snačzi a pſchecželjo ſtejachu plačzo wokoło khorého, kamaču ružy a žaloſcžachu. Na jene dobo khorj we tajſch ſtyſtnocſzach ſ rujatym hłóſom ſawoła, ſo ſo wſchijy pſchitomni naſtrožichu: „Hlajcže, o hlajcže, ſchto Wóh tón Rnjeſ ſo mnu cžini! — Sa ſym Jeſuſa ſaprěł! — Pohladajcže jow, ſchto Wſchehomóžny na mnje ſcžele! — Sa ſym Jeſuſa hanił!“ —

Horđa wutroba khorého bu ſlemjena; Wſchehomóžny bē ju pſchewinył. Roſbita a roſkamana ležeſche jeho wutroba we próſche. Boža hnada we nim móžnje džělacſche. Khorj proſcheſche nutrnje, njepraſtawſchi ſo we wutrobje a ſjawnje wuſnawacſz a wobža-rowacſz: ja ſym Jeſuſa ſaprěł! — Satraſchne widliſchcſza kłod-reho wot tehole dnja wopuſchcžichu a ſ nim bu lēpje; tola nje-pſchińdže jaſo ſ ſwojej prjedawſchej ſtrowoſczi. Taſt kaž bē ſo prjedy na ſwój roſom ſapjerał, taſt ſapjeraſche ſo nětko na Jeſuſa a namata we nim mēr Boži, kiž wſchſchi je, dhyžli wſchitkón roſom.

Jeho mlodži pſchecželjo a wuczomnižy, tole widžiwſchi a ſly-ſchiwſchi, dhyriču na ſwoju wutrobu a wrócžichu ſo jaſo na prawy pucſz, kiž ſ ſbóžnoſczi wjedže. —

Nětko poſlednje ſłowo wo Janu.

Jan bē ſo na ſwěcže ſeſtarił, bē ſwój ſemſki dom ſaſtarał; wón bē nahladny pſchekupz. Ale wón bē hiſchcže lēpje ſwój njebjeſki dom wobſtarał, bē najprjedy pytał Bože kraleſtvo a jeho prawdoſcſz, a taſt bē jemu Wóh to ſwětne pſchidał. Jan bē prawy jaſtojnił, kiž bē derje wifował ſe ſwójim puntom: wón bē wjele hrěſchnitow ſ poſucže wobrocžil, napominał, poſhylnil a troſchtował Nětko pſchińdže ſam na khoroložo. Sdaſche ſo, jaſo by ſam ža-neho žiweho doměrjenja ſ Bohu njeměl; jeho rót bē němny a wu-troba próſdna wot Božeje luboſcže. Wón bē wjele khorjch ſ ſmjerczi poſhylnil a jim polóžil jich dompucſz ſ Wótzej; a nětko njemējeſche ſam žaneje wjekełocſcže, jemu ſo ſtykaſche pſched ſmjerczu a nje-doměrjeſche ſo Božeje hnadže. Jeho duchomny a pſchecžel, pobožny předař Kłod, pſchińdže ſ njemu. Ale Janowe woblicžo bē ſrudne a ſtyſki bēchu je pſchemēnile. Jeho rót bē němny, kiž bē hewał polny powjedanja wo Božeje luboſczi a ſmilnoſczi byl; a wón njemóžeſche ſwojeho pſchecžela ſ wjekełom powitacſz. Pře-dař Kłod mjelcžeſche tež a modleſche ſo we ſwojej wutrobje. Potom rjetny ſ njemu: Luby bratsje! ty ſy we ſtrowych dnjach ludži po ſwójim waſchnju ſ Božeje ſłowa roſwucžował, napomi-nał a polēpſchował, ſy jim jich ſnamjenja we Božim ſłowje po-kaſował; nětko chju ja tebi tež powjedžicſz, hdyž je tvoje ſnamjo we bibliji namačacſz: „Ty ſo nětkele runaſch Joſefowym bratram, jaſo czi pſched ſwójim bratrom ležachu a plačachu we ſtraſche a ſtyſtnocſzi, pſchemēni wón pſched nimi ſwoje woblicžo mału khwilu; jeho wutroba paſt ſ nim kapaſche ſ luboſcžu a ſe želnoſcžu. A wón džeſche: Mjech wſchijy wote mnje wuńdu. A hlaj, na ſdaczje ſurowy Joſef njehněwaſche ſo, ale plačacſche a wobjima ſwojich bratrow ſ luboſcžu. Tón paſt, luby bratsje, pſched kotrymž ty nětko ležiſch a ſo ſtrachujeſch, je hiſchcže lēpſchi, luboſniſchi a pſchecželniſchi, dhyžli tamny Joſef, a chže tebe ſ wjetſchej lu-boſcžu wobjecſz, a czi dač njeſachodny Gojen.“ —

A Jan wobroczi ſwoje woblicžo ſ ſcženje a plačacſche ſ hłóſom, taſt bē hnuty. A jeho njemēr a ſtyſki ſo ſ wutrobje ſhubichu, a prjecž bē wſchitkón ſmjertny ſtrach. Wón móžeſche jaſo Boha lubowačſz a ſo jeho hnadže doměrícž. Wſchitke jeho ſłowa bēchu nětko džał a khwalba. A tajki woſta wón hač do poſlednjeho ſkóncžanja a wumrje cziſche, ſ wěrjazej modlitwu we wutrobje.

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

„So bychu wjele wutrobow pomhyſljenja ſjawne byle“ — tež ſ temu pſchińdže po ſłowje ſtareho bohobojajneho Simeona džěcžatko Jeſuſ, kotrež wón tam w templu na ſwójimaj rukomaj džeržeſche, do ſwěta. Wot ſpocžatka je wopravdže lud a ſwět ſo pſchi knjeſu Jeſuſu džělil. Tuczi džěchu ſ njemu a tamni wot njeho prjecž; tuczi cžěcžachu a tamni ſwarjachu; jow ſo ſbēhachu woczi a wutrobny a tam pjaſcže a kamjenje; jow ſu wołali: Hoſianna a tam kſchijzuj jeho! A ſ padu pſchińdžechu ludžo nad nad nim abo ſ horjeſtaczju po tym, hač bēchu ſ nim abo pſchecžiwu njemu. — A kaž je ſo temu Rnjeſej ſchlo, taſt tež jeho džowžy, kſheſcſzianſkej žyrkwi na ſwěcže. Bēchu pſchezo tajzj, kotſiž ſ horzej luboſcžu a ſ njeſkóncžnej ſwěrnoſcžu na nej wiſachu, ale tež tajzj, kiž ſe žortom a wuſmēchom abo ſ wohenjom a ſ mjecžom ju pſchecžěhachu. Ale tajzj ſjawni pohanjzj njepraſchecželjo ženje kſheſcſzianſkej žyrkwi najhóriſcha ſchłoda njebēchu. Wjele bóle bu krej wěry dla pſchelata wſchudžom jaſo wloha a dobre ſymjo, ſ kotrehož nowe kraſne ſtokrócžne žně ja Jeſuſa a jeho žyrkej roſcžechu. — Dženſa njejmē ſo nihdyž nětkomu pola naſ wěry dla žiwjenje wſacž. Ale Jeſuſowych njepraſchecželow je tu a tam doſcž a nadoſcž. Kiž ničzo wo nim njemjedža a jeho njeſnaja, tym njemóžemy jich jemu napſchecžiwne ſmyſljenje a cžinjenje ja

što wjacž. Woni njewjedža, što činja. Ale hdyž brjedža w křesćijanstwje, wot tajkich, kiž su křečeni a pschi horjebranju jemu křerinosč flubili, so napřecziwo jeho knještwe, czešči a zyrkwi džela se sapřecžom a njeweru, to je strach, nusa a hańba. — Domjazg paduch je tón najhóršchi a najšazpnišchi.

To njeje nicžo nowe, so su mudri křesćijanszgy mužojo wučili, so je hluposč wěrič, so je Bóh křwět a cžlowjekow stworił. Šwět je, woni praja, šam wot šo nastal, a cžlowjek je wot šwěrjatow, napořled wot wopizy wuschol. Ně, šchtóž chze radšcho džěčžo wopizy byč, hač šnamjo Bože, njech to čini. — W našich dnjach pať šo wošebje pschecziwo wošobje Šesufowej wojuje. Čzeji šyn Wótž je? to je to prašchenje, na kotrymž šo wutrobny šašo džela a jich myšle wošewjuja. Wšelate šnamjenja šo stawaju niž jeno na šuchim, ale tež na šelenym drjewje. Pschezo šašo šo šlyšchi, so tu abo tam w našej zyrkwi duchowny na kłězy šieji a předuje, so Šesuf Boži jenicžki narodženy šyn njebē, ale jenož wošebje mudry, dobry a bohobojasny cžlowjek, kiž džiwne škufki njebē činił a kotryž tež wopravdže njeje štanyl wot mowych. Duž bychmy měli wulkeho wučerja. Ale hdyž dha by potom wu- možnił był wot wšichkich hrěchow, wot šmjercze a cžertowškeje mozg? Potom njebychmy žaneho měli. — A w někotrych wulkih šhromadžijnach, kotrež šo w pošlednim čašbu wot wučerjow ewan- gelskich šchulow wotměwachu — tam bē nješnatemu džiwny šyn šlyšecž. Šzo tam wuradžowasche wo nowym šchulškim šakonju, kotryž je šo krajnemu šejmej přjódtkoložil. Wjele dobreho š žyła na tym šakonju šo tam njeje šhwaliko, ale štrachne bē a šrudne, šak wulke šanicženje a hidženje zyrkwe tu wot wučerjow a tam wot wučerškow š nowa šjawnje na šwětlo pschidžje! A to wot mužow, kotřiž dyrbja našeho luda a wot křesćijanskeje zyrkwe křečene a do njeje pschijate džěčži wo Božim šlowje a křesćijan- skej wučžbje wučicž a wocžahnyč a zyrkwi š horjebranju psche- podacž. Wjele wot nich by najradšcho bibliju a katechismuš žyle je šchule wučžišlo. — Šaj, ššto dha šechze š teho byč? — Šdyž tón, kiž ma Bože šlowo předomacž abo wučicž, šam do Božeho šlowa njeweri abo šam do Božeho doma nješhodži, předomanje šazpiva — ššto dha potom? Potom šo dyrbi wjedžicž, šo naj- předy wučer našich džěčži njeje tón abo tamny wot cžlowjeka powołany a postajeny, ale šo štaj najpřiščej wučerjej, wot Boha šameho wustajenaj: macž a nan. — Na jeju wučžbje, w šlowach a škufkach budže jeju wutrobom pomyšlenje šwojim džěčžom šjawne. Wot njeju mjehka wutroba najlōžo nawuknje a wopšhija, ššto ma šo jej šdacž wo Šhryštušu. Šdyž jeno džěčži na njeju šedžbujja w šlowach a škufkach, šo je jimaj Šhryštuš Boži jenicžki narodženy šyn a jeju šnjes, dha budža bóršy a rady jeho lubowacž a po- šluchacž a tež šwjatu šchtwórtu šasnju džeržecž. A derje šo pōndže štaršchim a džěčžom. —r.

Pschispomnjenje redakcije: Šrudnje je, šo je šo to štač mošlo, ale my možemy tež pschewědženi byč, šo to njeje myšl našich šerbškich wučer- jow, kiž haja šwojich wóžow rěč a wěru.

— Dwaj wobrašaj š rušowškeje revoluzije — š roš- pomnjenju. Bē njedželu w juliju šańdženeho lěta. Šnjesej, baron Šahn rěšazemu, bu pomješč pschinješena, šo zush mužojo, kiž su na šolach do wšy pschijeli, najšerscho w Božej škuzžbje njemēr a šbēž šbudža. Šnydom dojdže šnjes se šwojim šwatom, baronom Šistrom, š teš hodžinu dalokaj zyrkwi. Šunje tam šastupitaj, šašo chžyšche duchowny modlitwu ša šhžora wuprajicž. W tym wofomšnjenju šo na šhorje hwišdanje, wolanje a rucže šbēhnye, šo duchowny dale rěčecž njemōže. Šnjes šawola někotrych šnathych mužow, šo dyrbja jemu pomhacž njemērnych wuhnacž. Ničtō šo njehibnje. Duž chžyšche to se šwojim šwatom šam čžinicž. Ale bóršy štaj šrjedža, wobdataj wot šly, šotraž čžiščži a štorfa. Šbēžkarjo pschidnu

dele, škōždy š revolbrom w ruzy. Woni šo do knjesow dadža. Šedyn šo pobi a drubi šo šatseli. Žana wutroba njekmili šo — bojošče dla pschew šbēžkarjemi — š temu čželu pschistupicž a moweho na wōs šbēhnyč.

Še tež njedželu a wulka šhromadžina. Šyšazg šu šo šeschi. Šo lět šary blidar šteji na blidže a rěčži šaž woheń a mjecž psche- cziwo šhžorej, zyrkwi, duchownemu, knjesej, šudnikej a wjeknej radže; wšcho njeje knicžemu a dyrbi šo šbēhnyč. Wnoshi šary burški muž šteji, šhwilu pošlucha, potom wuplunje a dže přecž. — Ale wulka šyła wišy dale š wulkim žadanjom na rčže blidarja. A nětk dyrbi lud wo tym a tamnym wothlošowacž. „Še Bóh?“ šo blidar prašcha. Šsušodna wošada je po licženych hlošach wošamka, šo Bóh njeje. Šowle pať je někotrych hlošow wjazg ša to, šo Bóh je. Duž šmēdžesche po tajkim Bóh byč a wostacž. Wšcho druhe pať bu šacžišjenene. Šbžda gmejna, škōždy hošpodať, škōždy wotrocž a wučžobnił dyrbjesche šwobodny byč. Šola šlusheju wšchem ludžom. Šmejnše šastojnišwo š rchtarjom a tež šaž šo šamo rošemi — duchowny bu wotšadženy a t. d. — Špokojom džěchu ludžo dom, šo bēchu šak wulke wēžy wuwjedli, po tym šo šo do šozialdemokratiškich liščinow šapšacž dachu a ŠO np. pschinoschka ša dalsche dželo a žohnowanje šwojich nowych čžerwjentych pschecželow plačžachu.

Mjes tym je mnohi wot tych, kiž tam lud šamjedowachu, rubjachu, palachu a mowowachu, šam wot wšchnosče šwoju mšdu dostal: wōn bu šatseleny, wobwēšny, do šastwa čžišny abo do Šibirškeje wuwjedženy. — Šštož cžlowjek šyje, to dyrbi tež žnjecž. —r.

— Šōndželu 5. a wutoru 6. šeburara mėjachu šo pschi- jimanske pruhowanja na Šudyški krajnostawški šeminar. Šokelž pschezo hiščeže šhētro na wučerjach pobrachuje, šo dwōjna šchesta šlaša w Šudyščinje jutry šažži. Duž mėjesche šo lēšba wjazg mlodženzow pschijecž, hač druhe lēta. Š6 bēšche šo šamolwiko a Š3 je šo pschijalo. Šak wjele je mjes nimi Ššerbow, šo hač šotal njeje našoniko a možemy šnawo pschichodnje wo tym po- wješč dacž. Štych štaršchich pať, kotrychž šynojo šo nješku do šeminara pschijeli, na to šedžblirych čžinimy, šo je hiščeže čžaf do pschihotowarnje (präparandy) na šeminar we Šojerezach šastupicž. Šam je wošebje ša šhudsich tuššche byče, šokelž škōždy Š50 hr. pošpjery a hiščeže wjazg wot štata doštanje. Šedaktor dawa štaršchim na woprašchenje hiščeže nadrobnu rošprawu.

— W šakštim šejmie je knjes šapōškanž Šofla pschecziwo džiwnemu postajenju rybaššeho prawa we Šužyž rěčžal. Šow maja ratarjo, kotřiž maja ležomnosče pschi brjoju rēki, šo ša šdžerženje brjoša šaž tež ša čžiščjenje rēki štaracž, prawo ryby- lojenja w rēžy pať ma knještwo šame. Š dobrym prawom knjes šapōškanž na to pošasowasche, šo je to njedostatk, kiž mēł šo pschi nowym wodowym šakonju wotštronicž.

Šdželenje a prošwa.

Špew šašo wopomnjenške lištno š wobnowjenju křečeni- škeho šluba chze, da-li Bóh, lēšba š. šarat Urban em. w Šudyščinje, na hornčerškej drōšy čžo. 17, wšchem šerbškim pačžerškim džěčžom na njedž. Šalmarum rady darmo šficžicž. — Duž chžyli čžiščeni šk. duchowni, šo by šo mošli čžiščez nušneje licžby lištnow š čžafom škasacž, jemu bóršy a najpošdžišcho **hač do lōnža mateho rōžla** dobrocziwo šdželč, hač a ša šak wjele šerbškich pačžer- škich džěčži šo ekšemplary žadaja.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Szerbiske njedželike łopjena.

Wudawa so kóždy kóbotu w Smolerjez knihicizščerńi w Budyschinje a je tam sa sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostać.

Seragesima.

1. Timotheja 6, 17.

Bohaty nješmje so hordžicž se šwójim
bohatstwom.

„Tym bohatym we tym nětczišchim šwěcže pschikaž, so bychu njebyli wyšoko smyšleni, tež so njespušchželi na njewěšte bohatstwo,“ tak šwjaty japoschtoł Pawoł k šwójemu škulerjej Timotheušej praji; wón potajkim nježada, so bychu bohaczi šwoje kubło přecž dawali a kšudži byli, dofelž mě, so bohatstwo sakasane njeje, jeno so bohaty šwoje kubło prawje a derje k temu naložuje, k čemuž je trjeba. Kunje jako wino šamo na šebi nicžo hrosne a šle njeje, ale jeho njeprawe wužiwanje, to je wopirwanje, tak tež bohatstwo šamo na šebi nicžo šle njeje, ale gramnosć a pjenježne lakomstwo. Něščo druhe je nahrabny, a něščo druhe bohaty. Haj, nahrabny — kaž wjele tež ma — tola njeje bohaty, dofelž čže pschžez hišchže wjazny mēč. Ščtož pak wjele požada, tón móže so potrebni čhi mjenowacž, hacž bohaty a šamožity. Škupy je jenož štražnik, niž pak wobšedžet šwojeho šamoženja; wotročžk, niž knjes šwojich pjenjes. Radščo by někomu křuch šwojeho čžela dał, hacž něščo wot šwojeho šahřebaneho mammona, kiž je jemu tak rjez něščo zuse; pschetož to, ščtož na žadny pad přecž dacž njeha, tak so čže radščo šchtrafu hele sa to čžetpicž, hacž kšudym dacž, tak móže tajke kubło we wěrnosći jeho byčž, tak móžemy my teho šawěrnje sa wobšedžerja džeržecž, dofelž wot šwojich pjenjes

šam tola nicžo dale nima? Teho dla tež šwjaty Pawoł nježada, so bychu bohaczi kšudži byli, wjele bóle ponižnje smyšleni dyrba byčž; pschetož ponižnosć čžlowjeka wot lubosće k bohatstwu wróčžo džerži a jemu pokasuje, tak njewobstajne kóžde šemške kubło je. Šawěrnje, nicžo tak nješwěrne njeje, kaž bohatstwo, kiž je nježakny wotročžk, šalichny pschecžel a domjazny, a hdy by jeho š tyšaz šwjastkami šwjastal, wón čži tola lohto čžetnje se šwojimi šwjastkami. Šusto hižom šu čžlowjekojo šwoje bohatstwo šadny twjerdych šankow a ryhelow šchowali a šu tež štražnikow pschistajili, ale šchaz je štražnikow pokupik a je š nimi čžetnyč; šusto tež je tón, kiž bě rano bohaty, wječor pynnyč dyrbjal, so bě wščitko šhubik. Ščto je potajkim nješwěrnische, hacž bohatstwo, a ščto je wjazny wobžarowacž hacž tón, kiž šwoju žyłu próžu a štarosć jemu wopruje? Al hdyž nahrabny, kiž šwoje pjenjesy štrachocžiwje hromadže džerži, žadny wužitk wot nich nima, kajke šbože dha potom sa njeho je, so je bohaty, kajke wješele hewal šnaje, hacž to, we šlotym hřebacž? O kšude wješele, kiž čžlowjeki k měrej pschicž njedawa! Šsy-li pak bohaty, potom wopomń dale, so po prawym tón bohaty njeje, kiž wjele ma, ale tón, kiž wjele dawa. „Ščtož wy čžinili ščže jenemu tyč najmješchich mojich bratrow — praji tón Knjes — to ščže wy mi čžinili“, a njedyrbjeli my tehodla we potrebnosći šwojich bližschich temu Knjesej dacž, ščtož ma prawo šebi žadacž, njebudžemy šebi tak njesachodne pokladny w njebjesch žadacž, kiž nam wěcžnje wostanu? Tak šmy my šawěrnje bohaczi w dawanju; šwoje pjenjesy dyrbimy

w śmiejczy wróćo woſtając, a jeli ſo je na ſemi prawje nałożili njeſſmy, potom będa nam, potom junu ſe ſtrachom pytnjemy, kaſ ſu nam ſadźewł byle na puczu ł ſbóžnoſczi. A ł temu wopomiń dale, kajke brēmjo bohatſtwo je. Bohaty ma tyſaz ſtaroſcżow, wón woſoło kłodzi a pyta, hđže by ſwoje pjenjeſy ſahrjebał a komu by je wupożczył. Koho pytaſch, bohaty mužo? Słaj, Khrystuſ wſchaf tu ſteji, kiż chze pjenjeſy wot tebe pożczyć, ł bohatej danju chze je tebi junu ſaſo wróćo dacź, a ni hđže twój ſchaz węcziſchi njeje, hacź pola njeho. Wikujjeſch hinał ſe ſwojim bohatſtwom, dha maſch njemēr a ſtaroſcże, jeli ſo pał je Khrystuſej pſcheporucziſch — mjenujży w derjeczinjenju napſchecziwo kłodym — potom móžeſch bjeſ ſtaroſcże bycź. Ty ſy wſchaf jeno hójcź a podroźnik na ſemi, twoja domiſna je w njebjjeſch; tam teź ſwoje pjenjeſy ſałoż, ſo by prawy wužitł ł teho mēł. Chzeſch-li ſo ſawērnie wo-bohacźicź, ſcziń ſebi Boha ſa pſchecźela, tał budźeſch naj-bohatſchi; chzeſch-li bohaty woſtacź, budź poniżny, pſchetoź piſcheſ poniżnoſcź druhich ſawiſcź ſanicziſch a móžeſch ſo potom ſmērōm ſwojeho wjeſelicź. Poniżni bycź, ł temu pał mamy wſchitży ſawērnie pſchicziſch doſcź, kiż ſmy my hubjeni hrēſchniży. Duż dajcze nam ſwoje bohatſtwo na-łozicź, kaſ ſo Bohu ſpodoba, chzemy wot ſwojeho ſbytka kłodym a potrzebnyſy dawacź, dha ſmējemy njeſachodne poſłady, kiż ženje ſhubicź njemōžemy, tam, „hđžež ani mole ani ſerſaw te ſame njeſkaža a hđžež paduſchi ſo ſa nimi njeſopaju ani te ſame njeſradnu.“ A temu daj nam Bóh ſwoju hnadu! Hamjeń.

Spěwarka.

Bo drohach mēſta Pariſa widžachu raſ ludžo w ſańdžentym lētſtotetku mału židowſku hōlcźku kłodzić, kotraž pſched durjemi bohatych wo khlēb ſpěwaſche. Sejny kraſny, khlēbroklinežny khlōb ſbudži powſchitkownu kēdźbliwōſcź, a jedyn lubował wumjeſtwa wobſamny, pſchinarodžentny ſpěwny dar tuteho dźeſcža wudoſonjecź dacź. Bo mnohich lētach bu ł tejele kłodje hōlcźki kławjena ſpěwarka, a ł jejnymaj nohomaj ležeſche hōldowazy kwt ł lawrjen-zowymi wēnzami, ſlotymi rjeczaſami a liſchczeſſkimi kławami.

Alle tele ſłote rjeczaſy a drohotne parole duſchu kławneje žōnſteje kručze a pſchezo twjerdſcho na bycze tuteho kwēta ſwjaſachu, a jaſo jejny kraſny khlōb kwoj jaſny khlēbrokline khubi, jaſo ſo ſtaroba bližeſche ſe ſwojej ſamotu a ſwojimi cziſchimi hōdžinami roſpominanjow wo dołhim, po prawym tola ſhubjenym žiwjenju, dha tu wopuſchcženu hrōſba nadpadže.

We wuſtej komorje ležeſche tale ſpěwarka, nēhdy tał nimo mēry kławjena, na ſmjertnym ložu. Židowſki rabbinar bōrbotaſche pſchedpižane modlitwy, ale mrējaza njemērjeſche do Boha kwojich wōtzow. Sejna njemērapołna, bjeſpokojna duſcha jaſleſche po napoju wōſchewjenja w tutej ſmjertnej ſtyſknoſczi. Duż padnyſchtej jejnej palazej woczi na ſwjadnjene lawrjenzowe wēnzy, czaſ jejnych triumfow klyſchcžujży pſched jejnej duſchu ſhadžeſche, djaſ hōrdoby a luboſcze kwtēta doby poſlednje, roſſbudne dobycze a ta wboha, mrējaza žōniſka ſawōla ł poſlednim napinanjom mozow: „Pſchi-njeſcze mi moju pychu, moje dejmanth, moje parole; wupſcheſtrejce wſcho pſchede mnu!“ A jaſo bēchu to ſczińili, ſchtož wona žadaſche, njeſbožowna wumrje, mrējazej woczi mējo na ſeiuſki dym kłodenej. Ach, tu jenu drohu parlu njebē wona ženje požadała.

F.

Prawa kwtēroſcź.

(Sjem. Sana 2, 10.)

Klōb: Jeſuſ, moja nadžija —

Śwērny budź hacź do ſmjercze,
Chzeſch-li węcžnu kłodu doſtacź;
Dže twój pucź teź pſcheſ czerņje,
Bohu dyrbiſch kwtēny woſtacź;
Dha tam junu kławaja
Tebi palmy dobycza.

Schtož ſo tudy njebēdži,
Hnadnu kłodu njedoczała;
Seno tōn dže ł radoſczi,
Kiż tu czerpi, w horju płała;
Sſhlſow kwtwa na kwtēcze
Junu jemu w rōžach kēcze.

Njeſpuſchcź ł wocžow dobycze
Na puczu pſcheſ czerņne wrota;
Kchiza, nuſy wukhōd je,
Hđžež ſo klyſchczi kłodna ſłota;
Wojuj, krocź ſa Khrystuſom,
Wōn cze wjedže ł zuſby dom.

Semu ſy ty pſchikahał,
S czełom, ł duſchu kławicź kwtēru;
Duż cziń, ſo by wojował,
Hewał njedōndžeſch ty ł mēru!
Khrysta khorhoj ſmahuje,
Wona lubi dobycze.

Budź czi kławjata pſchikławnoſcź,
Śwēru dzeržecź, kiż ſy lubił;
Junu ſmējeſch wſcheho doſcź,
Se teź kwt czi wſchitko rubił;
Wopomiń, ſo maſch kławjenu
Hnadnu kłodu njebjjeſtu!

K. A. Fiedleř.

Pſchibōjſtwo ſtarych Śserbow.

Teho njewidomneho węcžneho Boha, kiż je njebjjeſa a ſemju ſtwōrił, a jehō lubeho kłyna Jeſom Khrysta, kiż je na ſemju pſchi-ſchol, cžłowjekow wot ſkaženja wumōž, njeſnajachu ſtari Śserbjo. A kał dyrbjachu to teź ſnacź, hdyž tu niſtō njebē, kiż budžiſche jim pſedował wo tym, kał je Bóh kwtē lubował a je ſwojeho jenicžkeho kłyna ſa naſ wſchitkiſch dał? Haczrunje teho dla teź Śserbjo w ſtarych czaſach bjeſ wēry njebēchu, dha bē jich wēra tola tehdy jeno pſchibōjſka wēra. Śſwoje pſchibōjſtwo czerjachu najbōle na horach, na ſkałach a wulkiſch kamjenjach, kiż ſo hiſchcze tu a tam w Śserbach namałaju, abo w cziſchich hajach a lēbach. Najwjeſchi dźel ſtarych kſerbiſkich pſchibohow bē w cžłowſkich ſna-mjenjach ł drjewa, ł kamjenja abo teź ł mjedže wudželamy a mējeſche huſto doſcź wjaży, hacź jene cžłowſke wobliczo. Śſwojich pſchibohow dźelachu do dobrych (abo bēlych) a do ſlych (abo cžor-nych) Bohow a modłachu ſo ł pſchicim wo pſchitwobroczenje wſcheho dobreho a ł poſleńſchim wo wotwobroczenje wſcheho ſleho. So ſu naſchi lužiſzy Śserbjo ſa kwojich pſchibohow twarjenja abo temple mēli, njeda ſo dopołaſacź; jich ſnamjenja ſtejachu wjele bōle pod hōlym njebjom na wyſokiſch kamjenjach a pod ſtarymi ſchēro-fimi ſchtomami. Sim ł czeſczi pſchinoſchowachu Śserbjo ſwoje wopory, kotrež buchu wot jich pohaniſkich mēſchcžanow ł ſwojej potrebnōſczi nałožene. Nēlotrym pſchibohom woprowachu ſo płody

ſ polow, khléb a tykany, druhim ſ čzeſczi buchu wſchelake ſwěrjata na wopornych wołtarjach rěſane. So ſu ſtari Šerbjia tež čłowje-
kow ſwojim pſchiboham woprowali, njeje wěrno a jeno w čzaſach
krwawnych wójnow ſ Němzami, jaſo čzychu Němzy ſ mozu Šerbow
podtlóčic, je ſo to někotre raſy wot Šłowjanow pſchi naraſchim
morju ſtało, ſo ſu hlowny ſwojich ſabitych njeſcheczelow pſchi ſna-
mjenjach ſwojich pſchibohow ſwjedžeſtjy dele položili.

Wot pſchibohow, kotrymž ſu něhdy naſchi lužiſzy Šerbjo
ſlužili a woprowali, ſu najbóle ſnaczi: 1. Šwjatowit, kiž bě
najwſchſchi pſchibóh wſchitkich Šerbow a tež druhich Šłowjanow.
Wólnozni Šłowjenjo mějachu ſa njeho jara kraſny a po zhlých
Šerbach a hiſhcze dale derje ſnatty templ na kupje Ranje
(Rügen), hdžež jeho ſ drjewa wurěſane ſnamjo ſe ſchthrimi hlownami
ſtejeſche. Šwjatowit mějeſche tež ſwojeho ſonja, kiž bě běleje
barby a kotrehož měſchnizy Šwjatowita trjebachu, hdhž čzychu
wěſchczič. Tamny ſerbſki templ na kupje Ranje bu w lécze 1168
wot danſkeho krala Woldemara ſpaleny. Tež naſchi lužiſzy Šerbjo
mějachu ſwoje ſwjate měſtna, na kotrychž Šwjatowita čzeſczachu.
Woni mjenowachu jeho Běloboha, kaž tež hiſhcze dženſniſchi džeſt
jena hora pola Bejerez rěka, hdžež je najſterje w pohaniſkich čzaſach
ſnamjo pſchiboha Šwjatowita ſtało.

2. Madegaſt. Tež tutón pſchibóh bu wot wſchitkich Šerbow
w pohaniſkich čzaſach čzeſczeny a bě Wóh wójniſkich naležnoſczow,
kotremuž ſo Šerbjo modlachu, hdhž čzychu na wójnu čzahnyč.
Sa jeho ſnamjo mějachu Šłowjenjo woſebity templ, w ſtarym
ſłowjanſkim měſcze, kiž w ſwojim čzaſu Rhetra rěkaſche a w ně-
čjiſchej Meklenburgſkej ležeſche. W tutym temple ſtejeſche jeho
ſnamjo, kiž bě na naheho čłowjeka ſ wótrej brónju w ruzy po-
dobne a na kotrehož hlowne jedyn ptak ſ wupſchestrjennymaj ſchidlo-
maj ſedžeſche. Hdže ſu lužiſzy Šerbjo Madegaſta čzeſcžili, njeje
ſnate.

3. Triglav. Tutón pſchibóh mějeſche ſwoje mjeno wot
ſwojich tjoch hlownow, ſ kotrymiž bě jeho ſnamjo wupnyſchene.
Snate je, ſo mějachu pomorſzy Šłowjenjo ſa njeho woſebity, jara
kraſny templ w něčjiſchim měſcze Šcheczinje, hdžež bu wón w lécze
1125, jaſo ſo pomorſzy Šłowjenjo ſe ſchecziſkijanskej wěrje wo-
bročichu, roſlamany. Tež w Braniboru, kotrež měſto nětko
Brandenburg rěka, ſtejeſche jeho ſnamjo a wěſcze tež na wſchelakiſch
druhich měſtnach ſerbſkeho kraja.

4. Žiwa bě žónſka bohowna, kotruž ſtari Šłowjenjo jaſo
bohownu žiwjenja a luboſcze čzeſczachu. Pola naſchich lužiſkich
Šerbow rěkaſche wona najſterje ſlota baba.

W ſtarych kronikach je nam hiſhcze wo wjele druhich pſchi-
bohach powjedane, kotrymž ſu ſtari Šłowjenjo ſlužili: ale ſ wěſto-
ſcžu njeje nam nihdže prajene, fajke ſu jich ſnamjenja byle a hdže
ſu ſtałe, a hač ſu jim tež naſchi lužiſzy Šerbjo ſlužili. Sena
hora pola Budyſchina rěka hiſhcze dženſa Čzornobóh a powjeda
ſo wo njej, ſo je tam ſnamjo čzorneho Boha ſtało. Na to poſa-
ſuja tež wſchelake wyſſote ſkaly a kamjeſtne wołtarje, kiž ſu
hiſhcze nětko na tamnej horje widžecž, a maja hiſhcze woſebite
mjena, kiž na něhduſche pſchibójtwo poſaſuja. Teho runja poſaſuje
ſo hiſhcze dženſniſchi džeſt pola Wownjowa (maleje wſy bliſko
Budyſchina) wyſſoka ſkala pſchi brjoſy rěki Sprewje, na kotrež je
pjecža ſnamjo ſerbſkeho pſchiboha Flinza ſtało. Tutón je byl knjes
ſmjercze a po tajkim čzorny Wóh. Na jeho ramjenjomaj ſtejeſche
law, abo kaž druhy powjedaja, mlody čžělz (ſlote čželo). Jaſo ſo
ſchecziſkijanska wěra poča ſ mozu w Lužizach roſpſcheczeracž, bu
ſpomnjeny pſchibóh, najſterje wot jeho ſamſnych měſchnikow do
rěki Sprewje čžiſnjeny, hdžež w hlubinje hiſhcze dženſniſchi džeſt
leži.

Ha maſch-li hiſhcze maczerku.

(Wiſcheložk.)

Ha maſch-li hiſhcze maczerku,
Šso džakuj Bohu a budž ſradny;
Wóh wſchém we ſeniſkim pſchebnytu
Njej ſ tajkim wulkim ſbožom hnadny.
Hdyž wjeſeliſch ſo maczerki,
Su twoja luboſcž hladaj ſwěru,
Šo ſpróznu hlownu we ſmjerczi
Tu mohla junu ſložicž ſ měru.

Wot přenjeho dnja ſa tebye
Bě wona ſe ſtaroſcžu žiwa,
Še kladla wječor ſ měru čze
A rano ſ koſchom wubudžila.
Čze hladasche, bě ſhorj ty,
Wot njeje bólnje porodženy;
A hdhž wſcho nadžej hižom ſby,
Ša ſwoju macž bě njeſhubjenty.

Čze rjane hróncžka wuczeſche
A rěcžne ſynki wurjekowacž;
Čži rucžzy ſtykny ſ modlitwje
A wucži čze ſo ſ Bohu wołacž.
Čži wódžeſche ſmyſł džěſczowny
A ſtražowasche mlodoſcž twoju;
Šso jeno džakuj maczerzy,
Šſy wobſchowal ſej čžeſtnoſcž ſwoju.

A nimaſch wjazy maczerku,
Njej móžno čži, ju wobſbožowacž,
Dha jejnu ſažnu hórčžicžku
Ty tola móžeſch wobwěnzowacž.
Kow maczerki, ſchow ſwjecženy!
Budž tón čži wěcžnje pſchebnyk ſwjaty!
Šso ſ temu měſtnu wobrocž ty,
Hdyž traſchi dónt čze wicherjaty.

F.

Šſyn wopika.

Powjedanečto je žiwjenja. Po delnjoſerbſkim Raſchlowž.

Wódratež Šurij běſche jenicžki ſyn bohobojaſneje wudowny.
Do woczow běſche rjany a blyſhcžo hladaschej wócžzy do ſwěta.
Wutrobu mějeſche dobru — „mjehku kaž wóſt“ — rjekny huſto
jeho ſtaruſchki wuczeſt. A to bě tež wěrno. — Tež tehdy kapachu
Šurjej klyſy ſ woczow, hdhž jeho maczerka ruku na hlownu polo-
žiwſchi jeho žohnowasche a jemu Bože žohnowanje wuproſcheſche;
Šurij ſo mjenujzy hotowasche, ſ miſchtrej do wucžby hič. „Wóh
luby Knjes budž ſ tobu, mój luby ſyno! Wóſtaň pobožny, džělaj
pilnje a njeſabudž, ſchtož ſy mi ſlubil.“

„Ně, njeſabudu!“ džěſche Šurij plaſajzy. „Móžeſch ſo na mnje
ſpuſchecžecž, luba maczerka. Ženje kapki palenz nje woptam.“ —
Šurij wjedžeſche wſchaf derje, čžehodla macž taſ ſtyſtniwje na njeho
pohladowasche a čžehodla palenz hinaſ nje mjenowasche hač „helſki
had“. Njebě wſchaf ſabyl wonych ſrudnych hodžin ſe ſwojeho
džěcžatſtwa; njebě ſabyl ſtróže, hdhž nan čžezzy teptajo pſchih-
džeſche pjany ſ korčžmy. A taſ huſto bě bojaſny ſo ſchowacž
dyrbjal pſched pjany nanom. A potom bě pſchichol tamny
ſrudnuſchki džeſt, na kotrymž nana do ſchpitala wjeſechu, ſ wotkal
ſo nihdy njebě wrócžil. Šurij wjedžeſche a wěrjeſche ſam, ſo ſu
maczerne ſłowa prawe a ſo je palenz „helſki had“ a „čžertowa
wódk“. Kruče ſebi pſchedewſa, nihdy niž picž tu helſku wodu.

Bołdratez Surij chżyche bładarstwo namufnycz. A bórsh stejesche tež w módrej sali pschi swojim mišchtru. Trějesche řebi wóczzy a rudžesche řo wjele, řo bě do džěla trochu njelepy, kotrež jemu řhlny ramjenjaty džělaczeř poda. „S Božej pomozy wřchitko namufnjesch“, rjekny tónřamy ř pscheczelnym woblicžom.

„To je jedny ř tych pobořnych!“ řheptasche Suriej do wucha druhi wuczobnik — czerwjelowořaty, hdyž bě tamny řarřchi woteřchol. Surij na to ani njewotmolwi, ale ř radořczu hladařche řa tamnym pscheczelnym cřlowjekom.

Surij bě jara pilny, pschistojny a pořkluřny. Čřitasche huřto w kniřkach, kotrež bě jemu tamny pobořny džělaczeř pořczil — lubořnje a rjenje řo w nich čřitasche. Njedželu řhodžesche pilnje ře mřchi a wjecřor potom do pschistojneho towarřstwa. Tamny džělaczeř — Pawoř řo mjenowazy — lubowasche Surja kař řwojeho bratra a Surij jeho cřesčowasche, kař řwoju lubu maczeřku doma. — —

Lěta řo minychu. Surij Bołdrat řlužesche pola ulanow. Bě řjany wojař — na řonju w kralowřkej módrej řukni. řeho woblicžo wřchaf njebě wjazny tař polne a kulowate kař přjedy, ale wóczzy řhladowasčtej hiřchče tař řwěrnje a čřishe do řwěta kař přjedy, hdyž bě w módrej sali do wuczby řtupil.

W řamřnym regimencze, w řamřnej řchwadronje kař Surij, řlužesche tež jeho czerwjelowořaty towarřch. Surij jemu tař wjele kař móřno, ř pucza řhodžesche. Tón czerwjeny pař hanjesche cřařto do řorcžmy, hdyž palenz, řharty, řóřtki a druge řawjedne wěžny namafa. Surij tam hiřchče řenje pschisřchol njebě a palenz ani po-woptař. A runjež jeho czerwjelowořaty huřto a cřařto wabjesche, řobu hič, wotmolwi pschezo řrucze: „Ně njepóřdu řobu!“

A řařo řo miny dlějšchi cřař. Bołdratez Surij bě jara řchwarny a wuřchitny wojař a wřchitny jeho lubowachu — bu podwysřhř. W njebjesřej radořczu řo jemu wóczzy blyřchczesčtej. Runje bě řist na póřt donjeřł, w řotrymž lubej maczeřzy wosje-wojesche řwoje powyřchenje. „Ach, řajka budže to řa tebję radořcz, luba macři — myřlesche řebi nařch młodny podwysřhř. — A řchto řlota řanka řjeknje?“

řaj, řjekarjeř řanka bě jeho wutrobu dobyřla. Nan njebě ničo pscheczimo řemu měř, řo řajři řchwarny wojař jeho džow-cřicřku lubuje. A řanka? — řeje lubořcz ři ř woczow řapařche — běřchtaj řbořownaj.

„Daj Bóř řbože, řnjes podwysřhřo“ — řařlyřcha Surij na-dobo řady řo řnaty řłóř a bu ře řwojich řłóřkich myřlow řtor-hnjeny. Běřche to tón czerwjeny towarřch. Tón wěřo wojerřřku drařtu wjazny njenořcheřche; bě w měřče dobru řlužbu namafa. „Dženřa dnyřbiř nam něřchto ř lepřchemu dacž, hdyž řy řajře řbože měř. Budu twój hóřcz. Wjecřor mam cřařa; hdyž řo řrečymoj? W řipach? řerje! řa řařowidženje!“

Řnjes podwysřhř hladařche řě řa nim. Njemóřesche řuteho cřlowjeka wuřtacž, ale wotpořafacž jeho tež pschezo njemóřesche. Řař řmola řo pschilěpuje!“ řabóřbota řam pschi řebi.

Wony wjecřor běřche řich wóřom w řipach řa bładom. řaniny nan, řnjes řjekarřři miřchtr, běřche tež pódla. Surij řa wřchěch pľacžesche; pschichodny nan dnyřjesche widžecž, řo ma řjenjeřy. Wřchitny běchu wjeřeli a řpořojni. řenož czerwjelowořaty ředžesche pořhmurjeny řa řwojim řarancžtom a řheptny: „S řajřim pičřom řo cřlowjek ani njeřhřeje. Řnjes podwysřhřo, pólku řchczřpateho.“

„řivo je dobre“, wotmolwi Surij řměřom. „Wěřch, řo palenz njepřiju!“ — Ale czerwjeny řwiny řorcžmarjeř a řasasche jemu, řo by palenz pschinyřł. Čhżyřche tež Suriej nalecz, ale tón wotřuny řchkleńczku a rjekny řucho: „Myřlu, řo moje myřle řnajesř!“

„Nó, nó, řnježe!“ řawořa řjekarř, „cřeho dla řcže tař řly? řo mni njemóře ničřto přajicž, řo řym do palenza řalubowany,

ale tař druřdy jedny řrebnycž, to njestrowe njeje. řo řtawy rořhřeje.“

„řa pař nochzu palenz!“ rjekny Surij wóřřje. „Ale cřeho dla dha niž?“ řawořa pschichodny nan a nala řebi řamemu a potom řurjeř. „řa řtrowořcz! řnjes podwysřhřo! njebudžče hordny!“

A czerwjeny řydnny řo ř řjekarjeř a řheptny jemu do wucha, tola tař wóřřje, řo móřachy wřchitny řrořymicž: „řeho nan wřchaf wumrje w palenzowej bładnořczu; řeho dla řo wón boři!“

Surij řo řačzerwjeni řař wořeń. řjekarř na njeho tař ř boka pohladny. řotom pař poloři jemu pscheczelřřku řuku na řamjo a rjekny: řrutny dnyřbiř bycz, řurjo! řojecž pař řo njeřmjesř!“ řař powjedajo nala hiřchče řas řchkleńczku a poda řu řurjeř prajřzy: „řa řtrowořcz!“ — „řa řtrowořcz!“ wotmolwi řurij a — wupi. Wřchaf je to řaniny nan, myřlesche. řalenz jemu řtawy hřejesche řař wořeń. A wutroba jemu móřniřcho bijesche. „řsche-radniko — hřeřchniko — řhubjenny!“ tař jemu řwědomnje porořo-wasche.

„řřawa cři! to je mi prawny wojař!“ řajřřka wony řalřchny bratr. „řschezo bóře řo polěpřchujesř! řó, řa cže widžu, bratřřiko!“ a řurij na to: „řa cže řlyřchu“, a wupi — druřdu řchkleńczku. A hižo wutroba tař móřuje njebijesche; ně, řowu móř cžujesche w řebi, řař by nowe řiwjenje do jeho řtawow řtupařo.

„řjekarř je wina, tón je narěczal!“ myřlesche pschi řebi. „čřlowjek dnyřbi na řo džeržecž. řa tola tař młodny wjazny njeřřym, řo njebyřny wjedžal, řchto cřinju. řwopiřz řehodla hiřchče njebudu.“

A wopiř řo njeje. řladařche na řjaneho czerwjeneho a to jeho wotdžeržowasche.

„řy řcže mje řawjedł;“ přajesche, pschewodžujo řjekarřa domoj. řo piče tař řłóři a wořiwja cřlowjeka.“ — A wóřczu řo řařo do řorcžmy, ředžesche hiřchče dořhu řhwilu pschi řhachłach a wupi hiřchče mnořu řchkleńczku palenza. A cřeho dla tež njednyřbjal! Njebě tola wjazny řłupy hólz! „řaj, nan je dnyře wopiřz byl, řeho dla pař řa tola bycz njetrjebam. A njebudu tež, niřdy niž!“ — řař řebi nařch řurij řecžesche. řořdže řařle poda řo domoj.

(řchichodnje řłóncženje.)

Wřchelake ř blřska a ř daloka.

— řowny „řomjazny woltař“ w řecřim wudawku je do-cřiřchczany a řo w blřiřchim cřařu wot nařcheju pořelnikow řerbřřkeho řutherřřkeho řnihowneho towarřstwa rořnořny. řele modlerřřke řniři, wot njeboh řararřa D. řmiřcha řestajane, řu lubowane a rad řrjebane w nařchich řerbřřkich domach. řeho dla běřche tež řadanje po řowoczřiřchczu tař wulke. řone řu tež řjany dar řa nařche pačerřřke džěczu, řo njebyřny řabyři na modlitwu, řotraž bu řim wuczena w lubym řararřřřřkim domje. řařche řobuřtawy dořtanu řowu řniřu řa řwój řětny pschinosřhř na 1906. řruřny řón dořtanu psches póřelnikow, psches řwojich řnjesow duchownych řař tež w řsmolerjeř knihicřiřchczěřni w řudnyřchinje.

Dalřsche dořwóřne dary řa wbohe armenřřře řyřoty.

řches řnjesa duchowneho řyřcherřa w řudnyřchinje:	
ř. w řenřezach	2 řr. — np
řches řnjesa řararřa řicřařa w řořaczřzach:	
ř. ř.	5 „ 40 „
ř. ř.	2 „ — „

řromadže: 9 řr. 40 np.

W mjenje wbohich řyřotow wutrobnny džaf.

Gólcz, ředaktor.

Dale řo řwituje:

řa řnutřtowne miřionřtowo je řo řnjesej řararřej řicřařej w řořaczřzach pschepodař dar:
ř. řararřch w řrapowach 3 řr.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ěi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew ěel

F.

Szerbiske njedzelske łopjena.

Wudawa šo kōzdu šobotu w Šmolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Estomihi.

Jeremiaš 8, 4—9.

Lud šo šabludži.

„Lud šo šabludži“, to je Jeremiašowa škóržba. Jako bě Jeremiaš džěčo, bě š kralom Manafe. „Tón pschela jara wjele njewinowateje křwě, hacž Jerusalem tam a šem polne bu“ (2. kn. wot kralow 21, 16). W tamnych dnjach w Jerusalemje mordowanje nješasta. Niž jenož profetojo, kaž Jeremiaš, tež kralojo psches mordowanje padachu. Nutška bě njejednota a pschefora, wonka běchu njepscheczěljo kōlo wokōlo. Jedyn lud po druhim šo na hubjenu, rošbity Šrael walešche! A š wšchemu temu, šchtož běšche najhōršche, pschistupi wotpad wot Božich kasnjow a bjesbōžnosć w Šraelu! W tutym žalostnym čašu, krotko přjedy hacž kōnz pschindže, přjedy horč bu lud do Babilonskeho jastwa wotwjedženy (w l. 586), dyrbjesche Jeremiaš š profetu bycz. D tón snajesche šwój lud. Wōn wjedžesche: „Lud šo šabludži.“

Nětko šu šo runje 100 lět minyle — my jenož se štyšnosću na tamny žalostny čaš špominamy — dha běšche w našim ludu tež tak: „Lud šo šabludži“. Lud nochzysche nicžo wjedžicž wo šwójim kralu a wo šwójim Bošu. Kucže šo wšchitko pscheczisny. Pschindže jastwo pod Napoleonom. Ach, tak šu naši wōtzojo pod tutym pschahom žalosćili a tak šu wodychnyli, jako Bóh jim šašo po 6 čezličich dolhich lětach šwobodu dari!

Hacž ludžo to pschezo hišcže njewjedža, šo je štrašchne, „šo šabludžicž?“ Hacž w tutych dnjach někotryžkuliz duchowny tež njedyrbi žalosćicž kaž Jeremiaš: „Ja šym žalostnje rošrudženy nad škaženjom šwojeho luda; ja šym čorný a naštrōžany“ (Jes. 8, 21), abo kaž druhi Boži muž: „Ja šo podarmo prózju a pschikōžuju šwoju mōz podarmo a njewušchne?“ (Jes. 49, 4). Njeje to, „šo šabludžicž,“ hdyž hagle w šmjertnej hodžinje pytnješch, šo drje šo tudy we wšchitkim šwětnym wustejisich, šo se škotom a š pjenješami wubjernje wobkřadžeč wěšch, ale šo w tamnym šwěcže, we wěcznej domišnje šam šebi tak zusy přjōd-pschindžesich? Njeje to, „šo šabludžicž“ — hdyž šo pschezo šašo wot bludniczkow š pucža precž wabieč dawajšch, dōtelž po šwójich lōšchtach křodžisich a do blōta a hańby šapadujesich? A někotryžkuliz „šo šabludži,“ hdyž wodnjo a wjeczor se šwójimi myšlemi a štarosćemi žadyn wotpocžinš namacž njemōže, hdyž šo čwiluje, šo pscheczisichcžecž a še kōnzey pschindž, ale na to njemyšli, šo jenož w roš-rěčowanju š Bohom, w modlitwje, š wotpocžinšey pschindže.

Alle hdyž něchtō nětko widži, tak je šo šabludžik, je dha mōžno, šo dženska tež hišcže tak dže, kaž w čašu Jeremiaša, kiž dyrbjesche škoricž: „Čžeho dla wotwobrocža šo tón lud a Jerusalem je pschezo wotwobrocžene? Čžeho dla nochzedža šo wrōcžicž? Šsu woprawdže ptacžki mudrische dnyli čłowjekōjo? „Bacžon pod njebjesami wě šwój postajeny čaš; tujamka, žeraw a łastožza wōšmu šwój čaš na kēžbu, hdyž dyrbja šašo pschindž; ale mōj lud nochze pravo teho šnješa wjedžicž.“ —

„Glaj, my džemy horje do Jerusalema“, tak praji tón knjes w dženšnišchim sczenju (Lut. 18, 31). Šchtóž tutón pucž šobu dže, tón „šo njesabludži“, tón na prawy pucž pschindže. A šchtóž šobu dže hacž k jeho šchižej a šchtóž woštanje tam pod šchižom hacž k šwojemu kónzej, tón tež wotšknjeny kónž žiwjenja namaka a hnadne myto doštanje. Tego dla:

Mój Jesu, spožčž, so w tutym čašfu
Ja na twój šchiž rad špominam.

Krašnosť lubošče.

(1. Kor. 13.)

Hlób (W. miš. harfa, čjo. 138): Mój Jesuš kral je miloščiwny —

Njeh šhěrlišch klincži radoščiwny,
Njeh krašnosť šhwali lubošče!
Šoh, Wóčezč šwěta miloščiwny,
Na semju njebjó póbłak je;
Šsyn pschiščol lubošče je jeho
A nam š njebjá, — šboža šžóro wscheho!

Na šlónzu róža krašna kčžje
A napohlad ma lubošny;
Na šlónzu lubošče šo hrěje
Kaž čžeriv tak šerak šbožowny;
Šlej, luboščž, pruha š Boha mila,
Še študžen šboža, — wěčnjne žiwa!

Šsam jashł najwyschšchi je němy
Šjes lubošče — šwóncžł mošasnny;
Ach, še šhonjenja mudri wěmy,
Šo šjes lubošče šwět je šny;
Wšchě dary, kaž wšchě šubla jeho
Šjes lubošče šu šorjeit šleho.

Njeh najwjetšche je horjo čžagne,
Wšcho luboščž š Boha pschěčžerpi;
Kaš wopokajma dawa krašne,
Šo na nihdy šo nješhubi;
Še ščžerpna, dobročžitwa, špravna,
A šhwalba jejna wšchudžom šjawná!

Njeh najrjeišcha je krašnosť šwěta,
Wšchu luboščž š Boha pschětraje;
Šdyž pošhubja šo čžaf a lěta,
Wšcha mudroččž čžłowiška šahinje,
— Džě luboščž nihdy njewupanje,
Na nej ma wěčnosť špodobanje!

Wšcho tudy je šjes šokonjenja
A šawoštanje nježyle,
Wšcho požada šej wumožjenja,
Wšchicžž k dopóšnacžu čžłowjek čžže. —
Ach, k wěčnosťi šo pošbėhujmy
A luboščž šo pošwječžujmy!

Do widžjenja ras šwěra wuidže
A nadžija š nej pschestanje;
Do krašnosťe pak luboščž póbđže
A njebjá šlónzo woštanje! —
Duž w luboščži hicž k njebjú čžžemy,
Šo krašnosť wěčnu herbujemy!

Ssyn wopilža.

Šowjedańčžko je žiwjenja. Šo delnojšerbskim Šachlowž.

(Škóncženje.)

A šašo šo minychu lěta. We istmicžžy, kotraž bě ras šepšich čžafow wohladała, šedžesche Šoldratež Šurij, mucžny, pošhmurjeny a na semju hladajo. Na jeho nadutym woblicžu, na jeho džiwny-maj wóčžkomaj bě wjele šrudoby špóšnacž. Šeho žona, junu „šlota Šanka“, štejesche pschi nim, bě ruku na jeho ramjo položila a bojašnje na njeho šhladujžy rjekny: „Šurjo, praj wšchaf, šchto je šo štalo?“ Wona prošesche, njedosta pak wotmošny. W róžku štejachu tš džěčžatka, čžiste a rjane, kotrež bojašnje na štarscheju šhladowachu. A škóncžnje praji nan nještrošchtnje: „Ach, wšchitko je še kónzej — šym še šlužby pušchčženy!“

Wboha žónšta šašchikny. Nětk bě šo tola štalo, čžehož bě šo dawno bojala. Šhubili běchu šhlěb a šašlužbu, móžeshtaj nětk džěčži wjesčž ša ruku a hicž po proščenju — wopilž a jeho nješbožowna žona. — „Šurjo! š lubošnyimi šlowami šny mje prošyl, šo bych twója žona byla. Nihdy njebych šebi myšłila, šo naš do tajšeho hubjenštwá pschijnješech! Šo mje do rowa štorfa.“

A džiwje pohlada Šurij na nju, šo wona na šoš štupi a džěčžatka šaplafachu. —

„Šo mje do rowa štorfa, prajišch; haj, haj, macž je tež do rowa štorčžilo, a ja — čžeho dla dnyrbjal hišchěže žiwy byčž? Ach, do wody še mnu, to budže ša mnje najmudrišche!“ A kaž wuhnaty šhwatašche Šurij won na haštu.

Nadobo šašlyšcha šady šo hlób: „Šastań, bratsje, hđže čžžesch tak špěšchnje?“ — Šón hlób šnajesche Šurij jara derje. Šo šon njeby nihdy šlyšchal! — a nětk šlyšchěšche šon kóždy džěit lěta dołho. „Wobaj šmój w jenej luži“, rjekny čžerwjeny kollega. „Mje šu dženska tež še šlužby pušchčžili. Nicžo mi njeje šawoštalo. Šbj, džěłmoj šo do teho, šchtož mamoj!“

Š šapšny wucžahny wulku šleštku a pošasa ju Šurjej. Kaž wrótny hrabny tutón ša nej. „Šašlath šawjednifo, ty šny moje žiwjenje štašyl“, šareji Šurij a čžišny šleštku čžerwjenu do hlowny, šo čžerjopy tak lětachu. Na měštnje šendže šo wjele ludu. Čžerwjeneho wotnješechu š šrawej hlowny, Šurja pak wuwjafachu a wotwjedžechu do džery. Šam šedžesche šamlutki, šam še šwojej bėdu, še šwojej žalosčžu. Ach, ta šašlata čžerwjena hlowa! Šón šašlath palenz, čžertowška woda! „Wožiwja štawy“, rěčžesche tehdy pješat. A nětko? — o šo by mohł wšchitko šabycz, šo by šo mohł napicž. Čžujesche šwoju šchiju šuchu. Ššchi durjach štejesche šaran š wodu — Šurij šo napi; to pak nješłodžesche. Šaran dnyri še wšchey mozu wo ščpundowanje — potom ššhili šo ššlowu k muri a šplafasche hórko.

„Šhoštanz w čžišle 37 je ššhorjel!“ tak wšjewjesche ras šlužobniš, a Šurij bu do istny ša šhorch donješeny. Šeho wboha žona wophta jeho dwójžy ša tydžen na poš hodžiny. Dołho še šobu nješowjedashtaj, wona jenož šplafasche a šlócžesche jemu ruku. Wěšche dha ta šlėda žónšta šawěrnje wona šlota Šanka š krašny-maj wóčžkomaj, š jašnym woblicžom? — Šo šnje bėšche Šoldratež Šurij hušto w štarych čžafach, w tamnych šbožownych. Šaš šo jemu džijesche: Šlota Šanka šo tak lubošnje na njeho šmėwafche. Štary pschěčžel Šawol šo š nimaj pschěčželnje rošřěčžowafche. — Wotucžiwšchi mějesche šalanje w šoku. A nimo bėchu šašo wone čžafy! Šenož ta čžertowška woda žerjesche a žerjesche dale w čžerjewach. Šo šo by tola škóncžnje kónž še mnu byl!“

Wěšte dny šmėdžachu šo šhori wophtowacz. Dženska bě šašo tajki džěit. Šurij njemėšesche ša nitim požadanje; bojašnje hladasche k durjam. Wónka pschilhadžachu a wotšhadžachu ludžo. A durje šo wotewriču a do istny šastupi wulki wóšebny čžłowjek. A phtasche a pošasta pschi Šoldratež Šurju. „Šo tola na nihdy Šurij njeje“, rjekny k šaštojnikej. Šwul tuteho šloša hrabny Šurja

R.

U.

— bě jemu snaty hlóš. Wo šnje jón hiščeže husto šlyšesche a šebi potom myšlesche, so je hiščeže wješeš, njeminowaty hólčez kaž tehdy, hdyž i Pawołom pola mišchtra blidarja džělasche. A nětko tónšamny Pawoł pšched nim steji a jeho pyta, teho nješbožomeho wopilža. Šchto jenož wot njeho čže? Wojašny šo Šurij i ščženje wobroczi. A nětk jemu šlowo do myšlow pšchindže, kotrež bě Pawoł tak husto trjebał: „Šrěch ludži kašy.“ Njehašche i nim powjedacž, njehašche wot njeho špóšnaty byčž. W tym pač čžujesche šhlódnru ruku na šwojim čžole, dyrbjesche šo wobroczičž a widžesche Pawoła se šlyšojtmaj woczomaj.

Pawoł pšchimny jeho ša ruku. „Luby Šurjo“, rjetny i trošchtym hložom. „Šhwal Boha, šo šym čže namatak! Šak jenož šy tak šhuboško padnył, mój wobohi, wobohi pšhecželo!“

A wobohi takle rěčesche: „D do šatamanštw šym padnył. Šrěch ludži kašy! Pawole, ty šy mi husto doščž rěčžal. Ša čžertowška woda je mje škashła. Woteńdž, Pawole! Ša ša tebe ani towaršch nješšym. Še mnu budže štoro šonž; ša mnje njeje wjazh pomozh; we mni je wšchitko špalene — žaných mozow we mni nječžuju. Nicžo mi njeje wostało dychli žalostne palenje, helške palenje w šchiji. Ach, njehladaj tak na mnje; wěm, na čžo šebi myšlišch: na woheń, kotryž nihdy njehašnje. Pawole, ty njewěšch, šak žalostny je tón nutškomny woheń, hdyž čžlowjek pšchego jenož požada ša šrešku — palenža.“

„Wostaj to, Šurjo“ — wotmolwi Pawoł. „Powjedajmoj radšcho wo druhim. Špominášch hiščeže, šak rjenje šmój šwoje njedžele šwječžiloj? Špominášch hiščeže na naju šchesežijaniške towarštwo? Šak pětny mlodženz tehdy bě, luby Šurjo! Dženša hiščeže widžu twoje jašne woblicžo! — Šnajesch hiščeže tón abo tamny šheclušch, kotryž šmój špěwaloj? Ššnadž tón wo jehnjecžu, kotrež je šwoju šrew ša naš šhudnych hrěšchnikow pšchelało? Šprawje wšchaf mašch, Šurjo, šo ša twoje čžělo njeje wjazh pomozh, ale ša twoju dušchu hiščeže je. Mložesch šo hiščeže modlicž?“

Čžaf běšche nimo; Pawoł dyrbjesche woteńčž. Šhwillku pošdžišcho džěšche šastojniš nimo Šurja, a tón plakašche horze šlyšy.

„Šchto čži je?“ praschesche šo šastojniš. „Mašch šašo tajke žalostne palenje? a pšchi tym wučžeže bleschku i šapšy a poda ju šhoremu prajžy: „Nunjež njeshmēm, čžu čži tu luboščž wopokafacž. Šu mašch a pij!“ — Šurij šablědny a šchepotashche na žhlym čžěle, na pošledku bu pač mērnišchi a wotpokafa bleschku se šlowami: „Čžertowška to woda, precž i njej!“

Šastojniš wijesche i šlowu: „Šón je rošom šhubil. Šwodnjo a w nožy žebri ša palenzom, a nětk, hdyž jón ma, pač nochže. Šó, mojedla.“

Šurij ležesche šašo šmērom, štyšny ruzy a modlesche šo. — Šchto šo w jeho wutrobje šta, šchto móže to wopišacž! — —

Š wrotow jaštw nješechu čžorny kašchčž, ša nim šrocžeschtaj jenož dwaj pšchewodžerjej: šnješ pješarški mišchtr, pšchichodny nan njeboheho, a Pawoł, jeho šwērnny towaršch.

Šjekarjej wšchaf šo tajka droha nješpodobashche, hdyž jeho čžesčž pšchi tym šchłodowashche. Šchto pač pomhašche, šwojeje džowki dla dyrbjesche šobu hicž. Dolho džěšchtaj wobaj mjelčžo porno šebi. Šjekar šreni šapocža: „Šchto bě šebi to myšliš.“ Pawoł mjelčesche. Šjekar mudrowashche dale: „Ša wšchaf jemu šwoju džowku njeběch dał, ale bě džě pšchego najlěpšchi čžlowjek na šwěčže. Bě hižo podmyšchł a šo palenža hiščeže dótknył njebě.“

„Wěm to“, wotmolwi Pawoł, „a wón njebě tež dale ani šreški palenža woptal, njebě-li čžert telko wjele pomoznikow mēł.“ Šjekar hladašche do boła. Pawoł pač rěčesche dale: „Dženša mi šnješowe šlowo do myšlow pšchindže (Mat. 18, 6). Šchtož jene i thch mašch, do mnje wěrjazhch, pohóšchuje, temu by lěpje bylo, šo by mlyniški šamjeń ša jeho šchiju byl powišnjeny a wón ponóšjeny w žolmach morja. Šěda šwētej pohoršchlow dla!“

„Šemu njeroshmju!“ wotmolwi pješar i njejašnym hložom. „Njeběšche dha to tehdy wječžor w „Šipach“, hdyž pijachu na čžesčž a štrowoščž mlodeho podmyšchła? Šo běchu čži čžertowi pomoznižy!“ Mēnjesche Pawoł.

Ma šerchowje štejesche Pawoł hiščeže dolho pšchi rowje pšhecžela, Šoldratež Šurja, plakašche a modlesche šo. — „Šedyn i wjele druhich“, šchepšny napošledku, „šawjedženy wot „dobrych“ pšhecželow je tu šwoje žiwjenje ššoncžil w palenzu w tamnej helškej wodže.“ — —

Šaj, šrudnišchke to powjedaničžto, lubi čžitarjo, njewērnno? A tola nimo mērny powucžaze. Šwidžicže, šak daloko to wjedže, hdyž je šo čžlowjek do picža podal — šonž je pšchego šrudnišchki. Šchtož čže šwoje a šwojich lubyh šbože, tón ma šwjatu pšchilušchnoščž, helškeho palenža šo wostajicž, pšched nim čžěfacž kaž pšched djabolom šamym. — Ach, šak mje to boli, hdyž nimo deštilazije du a tam šlyšchu tež šerbške šynki. Šobžaruju šoždy ras wobohi šerbške maczerje a džěčžatka, kotrychž štaricželojo tu šwoje pjenježki rošbroja a doma potom nuša a šhudoba šnježi. — Šaj, palenz je hižo wjele nješboža do šwēta pšchinješł a hiščeže budže; šchtož pač čže šo nješboža, čžajneho a wěčžneho, šminyčž, nječ šo palenža šbaluje.

Wšchelake i bliska a i daloka.

— Šchindžče šašo, wy čžlowške džěčži! Š0. wulšeho rózka je danški šral Šhryštian IX. wumrjel. Bě štoro 88 lět štary a najštaršchi mješ wšchitkimi tymi, šotšiz w našchim čžafu na šwētnych trónach šnježa. Šot naroda bě šyn nēmškeho luda. Šo šmjercži šwojeho nana, wójwody w Šchleswig-Šolšteinškej, bu w Danškej woczehnjeny a w přēnišchkej danškej wójnje 1848—50 štejesche a wojowashche na danškim bofu. Džakowni danšy wobšamšnychu, šo dyrbi wón po šmjercži štareho šrala nad nimi i šralom byčž. Šo tež šo šta 15. novembra 1863. Mějachu pač tež wšchelazy nješchecželjo našcheho kraja pšchi tym wotpohladanje, šo na tajke wāšchne Šchleswig-Šolšteinška šo twjerdže a na pšchego i Danškej šwjafa. Ale ta nadžija njedyrbjesche šo dopjelnicž. Šrušy a Awštrijy wojazy 1864 powucžichu danškich, šo dyrbja ruzy wot nēmškeho kraja wrócžo džeržecž a šo Mēmzy Mēmzy wostanu. Mjeno Šiippel a Alšen a móžno tež tón a tamny štary čžitar tuteho šopjeńka móže wo tym powjedacž, šak je šo to tehdy štało a mēlo. Njeje džiw, šo bě šo wot teho čžafa pšches dolhe, dolhe lēta na danškim šralowškim hrodže pšchego i nowa wšchelašo mēšchalo a warilo, šchtož nam i wužitku pšchincž njedyrbjesche. Škladnošče i temu šo tam wjele namaka pšches thch, šotšiz pšches žēntwu šwójbje danškeho šralowškeho doma pšchilušchachu. Šrala šyn, nēčžišchi šral Šjedrich VIII., je ženjeny je šchwēdškej přnyžejšy; jeho džowka Alexandra je žona jendželškeho šrala; jeho najštaršchi šyn je šral Šrichšteje; jeho džowka Dagmar bu žona ruškeho šhěžora Alexandra III. a t. d. a w šańdženej našymje mējesche šral na pošledni wječžor žiwjenja hiščeže to wješele, šo Šorwegški lud, šiz bě šo wot Šchwēdškeje džělil, jeho wnuka Šhorlu ša šwojeho šrala wušwoli. — Šak bu na šwojich džěčžoch žohnowaný a wobšboženy tón šral, šiz jako najpřēnišchi šlužobnik šwojeho luda šwēru nad šwojim krajom šnježesche a w domjazym žiwjenju, kaž šwojemu ludu, šak tež šwojim džěčžom dobre čžěšne šnamjo da a šawostaji. — Šany, kotrež dolho wobarachy dowērje a pšhecželštwu mješ našchim a šušhodnym danškim ludom, šu šahojene. Čžaf je tež tu to šwoje čžinił. Ale wošebje je to škut našcheho lubeho šhěžora, šiz bješ pšchestacža ša mērom w kraju a pšchecžiwio šoždemu hōni. Šo tym šo bě danški šronpřnyž jeho hōščž w Šarlinje pobyl, je šhěžor šrala i jeho 85 lētnemu narodnemu dnjej jeho w šlownym mēšče Šopenhagenje wopył a bōšy po tym pšhecželny wopył

krála w Barlinje dostał. — Tak bęšče nětk mjes wšchěmi tymi, kiž njebočičičkemu kralej pošklednu čzesć w pšcheczelstwje wopokajachu, tež našch křezor. Wěnz, kotryž wón ja swój dom a kraj na křesć morweho položi, je teho swědč, so so mjeno stareho krala pola naš w čzesći džerži a so chzemy s nowym kralom a jeho ludom jako dobri buřodžo w pšcheczelstwje wostacž. —r.

— „Profetojo a wučerjo pak bęchu w tej gmejnje.“ (Sap. skutki 13, 1.) Čižkamfni nješmędža pobrachowacž, jeli so gmejna kaž tamna w Antiochii dyrbi žohnowana a druhim k žohnowanju bęcž. Kač dha móže sčtó bjes předomanja a wučby do Sesom Khrysta wěricž a k njemu pšchicž abo drugeho k njemu pšchijewjeć? Tak dolho pak, jako to chzemy a ja dobre a nusne džeržimy, mamy na to myšlicž, so bęchmy duchownych a wučerjom měli. Licžba tych, kiž na duchownstwo studuja, je w poslednich lětach straschnje wotebėrała a sčtó wě, kač dolho móže tracž, hacž sažo kaž pšchēd 20 lětami mnoha wořada po duřchowpastyrjom woła a žane wotmolwjenje njedostanje. A kač wulka je dženska a hiščcže ja dlějšchi čzař nusa na wučerjach, to je snata wěz. — Ale sčtó teho dla šebi starosć čini? Sdychowacž abo šwaricž, hdyž to a tamne tak njeje, kaž bęcž dyrbjalo, haj to wšchaf někotryžkuliz derje dokonja. Ale s žyla, kaž male džeczi nanej, tak wšchnosći wšchu starosć wo našche najwyschšche naležnosće a potrebnosće porucžamy. Tak njeje prawje. Bomhaj šebi šam, dha čzi Bóh pomha! Ale Bohu džak, so mamy wšchnosć, kotrejž wšcho jene njeje, kač ma so w tutym nastupanju w našchich wořadach a wřach. Seminary šu so powjetšchile a tu a tam šu so pšchihotowacnje ja tajkich hólzow, kiž chzedža na wučerja wuknyč, jałožile. Tak tež we Wojerezach pšches žadanje a prózowanie knjesa Superintendenta Ruringa. Tam šu hiščcže měřina k pšchichodnym jutram šwobodne. Duž, starschi, kotrymž je Bóh luby Knjes šyna s dobrými darami, s dobrej, pěčneju wutrobu a s pšchikšilnosću, junu pařty mólčičkich bęcž, dač, džicže k tamnemu knjesej a woprašcječcže so, kač s tej wězu steji. Njebojccže so wulčich pjenjes, kotrejž, kaž budže wam mnohi k wuřtřozenju prajicž, so k temu trjebaja. Džicže jenož so tam na prawym měřcže woprašcēcž, potom šhonicže, kač daloko a bohacže wšchnosć pomha a kač dženknišchi dženi porno druhim čařam a měřtam malo k temu šluscha, so tak mnoha dobra hlowa mjes waschimi džecžimi móže w druhim powołanju šwotownje lóžo pšches šwět pšchicž, jako wy w tym waschim burškim stawje, hdyž w pocže šwojeho woblicža na šwojej roli šwój khlēb phtacže a tón šamy huřto w starosći a s wuboženjom jěcže. —r.

„Khwat teho Knjesa, moja duřcha!“ R 27. tuteho měřaza so našch lud a kraj na wařny dženi hotuje. Křezor budže se šwojej lubowaneju mandželškej dženi šlēborneho kwařa šwjecžicž. A dokelž je křezora šbože tež našcheho luda šbože, šwjecžimy w lubosći a radošći wšchitž tutón dženi šobu, kotryž je nam tón Knjes ščinił. Hdyž potajkim w Barlinje w hrodže budža so 6 šynow, 1 džowka a dwě pšchichodneju džowzy wořoko lubowaneju staršchjeju s druhimi wšchimi šwójbnymi a pšchecželemi šhromadžicž, džemy my tež w duchu tam se šwojim najwutrobnišchim šbožopšchecžom. Ale najprjedy chzemy tam a k temu hicž, s wotkal wšchitkón dobry dar a wšcho šbože wukhadža. S džakom pšchicžimy pšchēd Bože woblicžo. Wjele pšchēd druhimi ludami je nam w našchim křezorskim domje date. Junu jako bē 1888 šwojeho lubowaneho džēda a tež lubeho nana we wulkej šrudobje pšches šmjercž šhubil, je našch křezor s tajkimi šlowami šwoje knježestwo nastupil: „Na trón mojich wótzow powołany, šym ja w horjepohladnjenju k temu kralej wšchitkich kralow knježestwo na so wšal a Bohu šlubil, so čzu prawy a miły šerschta bęcž, nabožnosć a bohabojošć hladač, měř šakitacž, šbože kraja phtacž, šproznyj

a wobcžeznym pomhacž, nad prawdu štražowacž — jako šwěrný šerschta šwěrneho luda.“ A so je hacž do dženknišcheho dnja Bohu a šwojemu ludu tuto šlubjenje šaplacžil, je škutk a dar Božeje hnady. Poniznym dawa Bóh hnadu. Bojošć teho Knjesa je šapocžatk mudrosćcže křezora a žóřlo jeho mozy. Nařch kraj wě s jeho erta, so žadny wjecžor a žane ranje nješchicž, křiba so by ja šwój lud so modlił. Tajkemu knjesej, kiž šwojich poddanych na modleškej wutrobje nořy, w lubosći pšchijewowacž, njemóže čcžcžo bęcž. — Senate je tež jeho šwědčjenje, tón čzař we Wittenbergu wotpořozene: „My džeržimy twjerdže na tym póřnacžu ewangeliona hacž do šmjercže. To je moje dowěrenje, moja modlitwa a moja nadžija.“ To dyrbjalo kóždu lěnu, šlabu a morwu wutrobu wubudžicž a pořhlicž, hdyž widžimy, kač křezor jako najprěnišchi so njehašbuje ewangeliona wo Šesušu Khrystušu, a kač tam w Šerusalemje na šwjatym měřcže s nowa šlubi: „Ša a mój dom chzemy temu Knjesej šlužicž,“ a kač bē dale prajil: „Ša wař wšchitkich napominam k temu šamemu šlubjenju. Šbóždy njech we šwojim stawje a powołanju so stara, so wšchitžy, kiž po mjenje šchizowaneho Knjesa šchescžijenjo rěłaju, w šnamjenju tuteho wšchocžescženeho mjena šwoje žiwjenje wjedli a dohly na wšchēch čžemnych mozach hčēcha a šebicžnosćcže.“ Džak Tebi, křezoro, ja tajke šlowo! Kiž Ty Bohu dawajš, sčtóž Bože je — Bóh daj, so našch lud Tebi, sčtóž Tvoje je, winojty njewostanje! — Šklóncžto a mřócžele, šrudobu a wjeřele, róže a čcžēnje štaj wšchokaj mandželštaj pšches 25 lět hromadže nadeschłoj, šwěru njeřtoaj a wjeřele wužiwaloj. So pak křezor wšchē wulke a čcžcže pšchijewowacžcže s wjeřelocžu dopjelnicž móže, to — tak je we šwojim čzařu šjawnje póřnal — ma so džakowacž šwojej lubowaneju mandželškej, šwojej najkřařnišchkej parli, kotraž jako žona a macž we wšchitkim jemu šwěru po boku steji, jeho šbože pyta a wobarnuje a jeho dom pšchicž a wobšboža. So pak je takama tež šwěrna, lubosćcžepolna macž žyleho luda, kač w čchicžosći wšchudžom pomha Bože kraleřto na šemi we wutrobnej bohabojošći twaricž, kač wjele škutkow šchescžijanšcže šmilnosćcže pšches nju šu jałožene a šđeržane, kač wjele ranow šu wobalene a kač wjele šylšow šetrijenych pšches lubowanu křezorku, jako najprěnišchu šotru šmilnosćcže w kraju, to wě Bóh luby Knjes najlěpje. To šu škutki, w Bohu čžinjene, kotrejž wostanu a placža hacž do wěcžnosćcže. — A nětko hiščcže jene šlowo, kotrejž je křezor pšchicž horjebnanju dweju šwojeju šynow šwojim džecžom na wutrobu položił: „Hdyž našhonenja šwojeho žiwjenja wopominjam, dha čzu wam wobšwědčicž, so je najwšebnišche, wot čchēž wšchitko wotwiřuje, to, kač čłowjek k šwojemu Knjesej a Šbóžnikej steji. Mimo njeho ničtó njemóže. Dha we wšchitkim, sčtóž myšlicže a čžinicže, štupecže pšchēd woblicžo našcheho Šbóžnika a prařcječcže so, hacž so jemu špodoša. Wšchitko druge je šnadna a njekničžomna wěz. Šenicžki pomoznik je a wostanje našch Šbóžnik.“ — Na to chzemy špominacž, hdyž 27. maleho róžka pšchicž. Chzemy tón dženi šwjecžicž, ale niž jenož po wšchelafim šwěrnym, šachodnym a tač huřto njekničžomnym waschnju, ale s wutrobnyj džakowanjom a s horzej próřtwu horje k njebjeřam a pšches to, so šmy w lubosći a šwěrnosći po šnamjenju křezora a jeho domu živi, Bohu k čcžczi a w bratrowskej šlužbje a pšches to, so njewustawamy we wěrnosći so modlicž a prošcječ: Božo, pšchewodž hnadnje dale, wobarnuj a žohnuj křezora a jeho dom! —r.

Šdželenje a próřtwa

wo wopominjenškim listnje ja pacžerške džeczi k wobnownjenju šchcžerškeho šluba je 6. čžibla (njedž. Septuages.) njech s tutym so tudy hiščcže junřocž wšpjetuje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čé!

F.

Sěrbske njedželske łopjena.

Wudawa so kóždu šobotu w Smolerjez knihicziščezěni w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Invocavit,

1. Mójj. 22, 1—14.

Bóh džěsche k Abrahamej: „Wsmi wschał Išaaka, šwojeho jenicžeho Šsyna, kotrehož ty lubuješ, a dži do kraja Morija; a wopruj jeho tam k šapalnemu woporej na jenej horje.“

Horje do Jerusalema dyrbješche tež Abraham. Tam dže tón Anjes š imi šwojimi. Horje do Jerusalema! To kliczi runje jako by šo šrudny šmjertny kherlusch ša spěwał — čzwila, kchiz a row tam pucžowarjow wočakuj —, ale njeklyšchimy tež w tutych šłowach radoštny šynt dohymaškeho špěwa? „Šo tšjoch dnjach budže šašo stanycz.“ — Šo malej khwili, kał budža šo wješelicž horjekach we Jerusaleme wschizy, kiž šu po šłowje a napominanju teho Anjesa tam šo prózowali. — Njesabudžmy, še šwojej mozu abo rošomom ničto tam njepščińdže. Še-li šo Išuš šo nad nami njekšmili, woštanjemy jako šlepny we čžemnosčzi a šmjerczi, šhubjeni a šatamani, a pucž žiwjenja njenamašamy.

Nětko w poštnym čžakšu dže tón Anjes šašo nimo našcheho luda, našchich wošadow a domow. Ššecželo, poškluchaj, tón Anjes dže horje do Jerusalema a hđže džěsch a čžěsch ty? Luba dušcha, prošch, šo by čže šobu wsal. Poškluchaj a čžin, šchtož tebi praji. — Abraham bē šwólniwy, to najšpěsche a najšlubiche, šchtož měješche, šwojeho doma šbože, šwojeje wutrobny wješele a šwojeho žiwjenja nadžiju, temu Anjesej dacž. Wón wobšteji w pruhowanju.

Jeho čžinjenje je teho šwědk, šo šo Boha šwojeho Anjesa wysche wscheho boji, jeho lubuje a šo jemu dowěri. —

Dži do poštneho čžaka. Wo twoje najšpěsche a najšlubiche jedna šo na tutym pucžu. Dži a šadžerž šo pošchistojnje. Ššwětně wješele a štarosčže dyrbja mjelčecž. Ššchako džē šu kšchescžijenjo pošchewodžerjo w tutych tydženjach. Špomń, komu pošlednu čžěscž damy. Še twój najšwěrnišchi pošchecžel. Šak šrudnu, štrašchnu šmjercž je mē! Išaak bē njewinowaty, ale tutón bē šwjaty, čžisty, bješ winy. Išaak njekšesche to drjemo, k woporej nusne, a Išuš njekšesche šwój kchiz. — Njewěšch, šchto je na jeho šmjerczi wina a čžeho dla bē tutón wopor nusny? —

Š hnutěj a š horjazej wutrobu, ale čžišche džē Abraham š Išaakom šwój pucž. Še Bóh luby Anjes čže hdy tež tajki wošebity čžěžki pucž wjedł, abo hdyž nětko, hdyž š nowa ša Išušom k čžerpjenju a k wumrjecžu džěsch, něšchto we twojej wutrobje bóle hrěje a pali, jako nōž a woheń w Abrahamowej ruzy, rēcž še šwojim Wótžom, kaž Išaak še šwojim nanom, ponižnje, kšhoble a še wschej nadžiju. Wachuj a modl šo! — A šchto mašch Bohu k woporej dacž? Wšchelake je čžłowjekam lube. Tutón wišny š žylej wutrobu na šwojim kuble, tamny šteji najšprjedy ša čžěscžu; tutón myšli w nozy a wo dnjo, kał by šwoje čžělo š lōšchtom našormil, tamny, kał by šwojemu njepšchecželej někajku kšchindu a šchtodu načžinil. Šhdyž je tajke něšchto w tebi žiwe, pošchecželo, to šwjajaj, šarěšaj a špal jako šapalny wopor. Tajkim hoščžam njedaj w šebi byđlicž, hewał Bože džěčžo njekšny a horje do Jerusalema

njepščińdžesč. Bohu wopruj swoju wutrobu, čželo a duschu. Ščto je lěpsche a wjazy hódne a Bohu lubšče? Hlaj, ščto ja to ja tebe da! Spomń na jeho wopor, ja nań sarěsany na fščižu, so bychmy my měr měli a psches jeho rany sahoheni byli k wěcznemu žiwjenju. — Jesu, hyno Dawitowy, hmil ńo nad nami, so bychmy we wěrje, pońklušchnošči a lubošči we Božich pschifasnjach khodžili a so by kóždy wot nań póstny čžań a hač do skónczenja tež to čžebne a sbóžne hweđczenje dostał: „Ja wěm, so hō ty Boha bojíš“.

K. we Ł.

Invocavit.

(Psaln 91, 15.)

Hłóh (456): Zion, jara stajnje prońy —.

Wón, mój hrednił Jesuń, džěšče Sa mnje puč došč spodžiwny, Hdyž wot Duchy Božoh' běšče Wjedženy do puščiny, Hdyž čžert jeho spytuje; Knjes pak jeho pscheminje, So je dohycze džě jeho Porasylu ducha ščeho.

Wola-li hō khtnje k Bohu Spytowany wot čžerta, Jako powjescz hlyšči drohu, So Knjes jemu wupomha; **So** je hameho wščať dať Spytowacz a na hō wšať W puščinje tam Boži hwiaty Ščlabošč moju, ja mnje daty.

Ke mni hrednił mój hō niži Šastupiwšči do bitwy, Š pomozu hō Božej bliži, Hdyž hym wobohi tšcheny; Ščit mi hylny postičža Jeho hweřnosč měšchništa, Dokelž sbil je ducha ščeho, Hyczerja mam njebjeskeho.

Dha čžu džeržecz Knjesa hweřu Šswojeho hō w bėdženju; Pohylnej mi, Knježe, wěru! — Prońycz jeho š wutrobu; Jeho dohycze wščať je, Kotrež w bitwoje spomože Štupazym do stopow jeho, Dohyważym polnje š njeho.

Wuńklyšecz čže wšchšči-měšchnił Šdychowanje šprawneho; Wuńhowacz hō dyrbi hweřnił Pšči Knjesu, kiž dať je hō W puščinje džě spytowacz, So mohł šwjastki rošlamacz, Š kotrymiž nań jimať běšče Njepščeczěl, kiž ščahycz čžyńšče. —

U.

Mój Božo!

Štary nan, kotryž hō podarmo próžowasche, hwoju džowku pšchuwčzene rěče: „Mój Božo! Mój Božo!“ wotwucžicz, hō teho dla jara rudžesche a myšlesche stajnje na nowe hredki.

Hdyž džowka junu we wotležanym kónzu sahrody džělasche, wuńklyšča hwoje mjeno „Hana! Hana!“ wołacz. Duž pschesta džělacz a bėžesche do dwora, hdyž jeje nan psched hčěžnyimi durjemi štejesche.

„Ty hyn mje wołal, luby nano, ščto dha hēbi pschejesch?“

„Ach“, wotmolwi nan, „ja po prawym ničžo wot tebe njecham, dži sašo k hwojemu džělu.“

Hdyž bē džowka dlěichu khwilu džělaťa, bu na dobo sašo wołana, duž džěšče k hwojemu naney, kotryž bē hščezje na dworje, a hō jeho woprašča, „ščto dha dyrbiu, ty hyn mje wołal“, wón wotmolwi: „ničžo, dži sašo k hwojemu džělu.“

Hdyž pak nan po krotkej khwili džowku k tšczemu rasej bjes wščeje pschicžiny sarowla a jej potom sašo k džělu hičž kasasche, džěšče wona: „ale nano, čžeho dla hyn mje nětko trójzy wołal, bjes teho so bych něščto wobstaracz dyrbiata?“

Duž džěšče nan w lubošnym waišchnju: „Haj lube džěczžo, ja čžyńch čži jenož potasacz, kať njepščištojnje je, hdyž tebe stajnje něčtō š mjenom woła bjes teho, so by hēbi něščto pschať.“

Kať tež hō nětko Bohu lubemu Knjesej spodoba, hdyž hō jeho mjeno stajnje a pschezo, w kóždy m čžańu, pschi wšchěch ščladnoščach, wot mlodych a starých wumowla, bjes teho so by hō š žyla na njeho myšlilo? (Mat. 12, 36.)

W.

Šastup do póstneho čžańa.

Šbudž hō, moja wutroba,
Šbóžnił k hmyrcži čžehnje;
Jemu daj na Golgatha
Šswoje pschemodženje.
Jeho puč džě do čžernjom,
Štšit a tšchnošč budži;
Wón čže hšelič bolosčžow
Picz ja hčěchi ludži.

Hlej, kať jeho wutrobu
Hčěje lubošč k tebi;
Twoju duschu nješmjertnu
Wona pscheje hēbi.
Tebje dla wón k hmyrcži džě,
Čžerpicz hšičž a rany,
So by ty byl, čžłowjeczje,
Š Bohom wujednany.

D duž pój a nješomdž hō,
Sa Jesuńom krocžicz;
Junu budže psches njeho
Šso čži kóna ščozčicz.
Ščtōž tu w nuńy, we fščižu
Čžerpi š nim a khodži,
Póndže psches hšičž k žiwjenju,
Hdyž duch sbóžnosč hłodži.

Hčěchow, kotrež pschibichu
Šhrysta na hšičž krawny,
Něť hō hweřu hladacz tu
Budž mój nadawť prawy.
Njech ja hwyeczju žiwjenje,
Kaž to Šbóžnił žada,
Dha psches jeho wumrjeczje
Kčže mi Boža hnada.

Džal čži, Jesu, wuprajam
Sa wšchu bolosč jěru;
Tebje stajnje w myšlach mam,
To mje wjedže k měru.
Ach, kať hyn ja sbóžowny,
Kať to duschu jima,
Hdyž hō wona póstne dny
Šhrysta hšičža pschima!

K. A. Fiedler.

Wójny starých Šserbow.

Prijedy hač hō Šserbjo Němžam podčžihnyli, hō woni lěštōtki dolho se hwojimi němštimi hūhōdami krawne a hurowe wójny wjedli. Tute wójny nješku Šserbjo hami wjescz šapoczeli, ale buchū k nim nuńowani, dokelž njechachu dobrowólne hwoju hwoobodnošč a hwoju wěru špušchicz. Tajtu čžyńchu jim najprijedy Frankojo wšacz, teho dla šjednocžichu hō Šserbjo hižom w lěče 630 š Čžechami, jako bē tutnych kral Šsamo Frankow we wulfej bitwoje pola Wogastšburga sbil. Nad Šserbami knježesche tehdy kral

í mjenom Derwan. Tutón podczíbný ho a hwoje kralestwo Czecham a pschimasche, tak pohyljeny, Frankow, kotrychž kral Dagobert hebi teho dla na dalše poditbčzenje Szerbow myšlicž njemóžesche, ale jenož na to, tak by ho pscheczíwo nim wobarał. Raž ho sda, bu tež mjes Szerbami a Frankami mēr sczinjeny, kiž bē Szerbam k lēpschemu. K najmjeńšchemu je snate, so bēchu Szerbjo 100 lēt posdžischo í Frankami dobri pscheczjeljo a so w lēcže 748 Pippinej, Frankow majordomušej, pscheczíwo jeho bratrej Grippje, kiž bē ho se Saksami sjednoczil, pomhachu.

Sako ho nětotre lēta posdžischo Pippinowy hyn Korla Wulki na trón frankowskeho kralestwa hynny a ho tež sa romskeho a němskeho kžžora žalbowacž da, sapocža ho sa herbske ludy w nētčisich Němzach njeměrný a wójnski čaš, kiž na polshtwórtá sta lēt trajesche a ho w přenjej položy dwanateho stotetka í podležejom Szerbow a se slemjenjom jich mozy na wschón čaš skónczi. Njech tež Szerbjo w tutym dolhim čašu se wschej křoblosčzu wojowachu a njech tež í tyhazami sa hwoju hwohodnosč, sa hwoju narodnosč, wótzný kraj a wěru do hmiereče džěchu, dha tola njemóžachu í teho huroweho bēdženja í němskimi kralami, í jich wójwodami a markhrabjami jako dobywarjo wuńcž, ale bu jedyn jich ludow po druhim sbity a pschemóženy. Hžžom w lēcže 805 dhrbjesche ho herbski kral Šemil, kiž í tamneho bofa Lobja nad hlomáčanskimi Szerbami knježesche, Korlowym wójstam, kiž na Czechow čehnichu, podczíbnýč. W Czechach njeběchu Korlowe wójsta sbožowne, ale dhrbjachu zofacž. Na to sjednocžichu ho herbske ludy, kiž w nētčisichej Sakskej a w bližisichej wokolnosčej bydlachu, a čehnichu pscheczíwo Frankam. Tež naschi lužiszy Szerbja wobdžělichu ho na tutym čahu pod nawjedowanjom hwojeho tehdomnišeho krala Miliducha. Ale Korla hotowasche ho í noweju mozu na nich a kčehnišche jim napscheczíwo í wulkim wójstom. Pola Šwerenafelda, í tuteho bofa rēti Sale, storcžisichej Frankow a Szerbow wójzzy hromadu. Witwa bē hurowa, Szerbjo buchú sbicži a shubichu pschi tym tež hwojeho rycžeršeho krala Miliducha a wěsče tež hiščeže druhich nadobnych wójwodow. Korlowe wójsto pscheczěže na to žyly herbski kraj na woběmaj stromaj Lobja a wupuscži wschitko í mjeczom a í wohnjom. S tym pať Szerbjo tola hiščeže žyly podczíbnjeni njeběchu, ale jako bēchu Korlowe wójsta sažo í kraja, dha ho tež woni sažo shromadžichu a wuswolichu hebi hwojich hamšnych kralow a wójwodow. Wójnu pať hebi njewěrjachu í nowa pscheczíwo Frankam sapocžecž. Šakle jako bē Korla Wulki w lēcže 814 wumrjel a jeho hyn Ludwit Bobožny knježstwo na ho wsať, posbēhnychu ho Szerbjo í nowa pscheczíwo Frankam a wojowachu í nimi sažo wjazh hacž juntrócž, a poradži ho jim tež w tutym čašu, hebi nětotre lēta wjetšichu hwohodu wudobycž. Sako bēchu ho w lēcže 843 Ludwitowi hynojo do kralestwa hwojeho džěda Korle a hwojeho nana Ludwika džělili, došta jedyn tutych, mjenujzy Ludwit, í pschimjenom Němski, němske kraje, a mējachu Szerbjo teho dla wot tuteho čaša hem wofebje í Němzami a í němskimi kralami hwoje wójny. Wofebje wudyrri tajka mjes Szerbami a Němzami w lēcže 855 a Szerbjo bēchu tehdom í khwilemi sbožowni. Woni sarasychu w lēcže 859 hwojeho krala Čžiscžibora, dofelž tón í Němzami džeržesche, a wuswolichu hebi drugeho krala, kiž bē bóle narodowšzy smyšleny. Haj, nětotre lēta posdžischo namafamy jich w swjastu í Czechami. S nimi nadpadžechu woni Thuringstu a druge kraje Ludwitowe a nusowachu tuteho napošledku, so ham pola nich wo mēr proschesche. Tutón mēr njetrajesche drje dolho, pať sapocžachu Szerbjo, pať sažo Němzy nowu wójnu, ale wschitke te wójny, kiž ho kónž džewjateho a w sapocžatku džekateho stotetka mjes Szerbami a Němzami wjedžichu, njemóžachu ani Szerbam k dospolnej hwohodnosčej, ani Němzam k dospolnemu podczíbnjenju Szerbow dopomhacž. Naschi lužiszy Szerbjo džeržachu ho tehdom khwilu k Czecham

a hlyšchachu í tutymi nětotre čašy k wulkemu hlowjanskemu kralestwu, kotrež bē tehdom wulkomorawski kral Šwjatopolk sažožil. (Pšchichodnje skónczenje.)

Sažne wobroczenje.

Wěrne a wužitne powjedańcžo se starscheho čaša.

Sara krašna wěz je, na to kēdžbowacž a í druhimi ho wotym rosrēcžowacž, tak Bóh psches hwojeho Ducha hnadu w čłowškich dušchach džěla a tak žyly waschnje a žiwjenje tajkich džěcži Bóžich sjawnje pokazuje, so je Křystuž w nich žiwý. K wulkemu wješelu widžimy, so hwoětlo hnady najhuščischo wutrobny nischich a khudnych rosjašnja a w nich snamjo Křystuškowe widžicž dawta, kotrež je Duch Bóži do nich plodžil. Pola nich wopokasuje ho kšesčžjantstwo čžiste, a woni nimaja ho í tak wschelakimi sadžewkami bēdžicž, kiž njebjeskemu smyšlenju napscheczíwo wojuja, jako wofebni a bohacži ludžo, kotrychž w tym husto jara wjele sadžewuje. Čžzemý teho dla bohajojoscž w jejnej najčžisčžisichej rjanosčej widžecž, dha dhrbimý ju mjes khudnymi pytač, kotřiz hu na wěrje bohacži. Njeje husto hēta khudnych wobhdenje Bóže? Mnoshy wot naš duchownych móža í wěrnosčzu wobkwědcžicž, so hmy mjes khudnymi najrjeńšche wopokasma sbóžnyhčžinjazeye wěry a nadžije dostawali a tež tam hwoětlojo najdžiwnišich sjewjenjom Bóžeje mudrosčze, mozy a dobrotý byli.

Tu wofobu, í kotrež ja tudý hwojich čžitarjom snajomnych čžinju, hym tak wopišať, kajtaž wona wopravdže bēsche, a wěrnó je, sčtož čžzu wo poderdženjach jejneho žiwjenja powjedacž.

Pšches hłědowazy list, kotryž mi wona pišasche, hym ja přenje snajomstwo í nej dostal.

Mój knježe!

Sa hebi dowolam, na Waš pišacž a proschu, njewšmicže mi to sa šlo. Sa hiščeže ženje í Wami rēcžala nješhym, ale ja hlyšchach Waš psched nětotrymi lētami w B. předomacž. Sa džeržu Waš sa hwoěrneho předarja, kotryž je powołany, hrěschnikam Bóžu hnadu pschipowjedacž, psches kotruž pschichodnemu hněwu wuńdu, kiž ho nade wschěmi sjewi, kotřiz hu w hrěchach žiwí a napošledku bjes pokuty wumru. Sa Waš proschu; džělajče dale na tym w mozy teho Knjesa. Tón Knjes žohnuj Waš, so byščeže wjele plodow hwojeho lubosčje-polneho prózowanja widželi a wjele dušchow k dobyčzu dostali! Wšchať je wón tym, kotrychž je wón wuswolil a pošlať, so bychu ewangelion pschipowjedali, hlybiť: „Šlaj, ja hym pola waš wschitke dný hacž do skónczenja hwoěta;“ — pschetož bjes njeho njemóžemy ničžo čžinicž.

Sa hym ho jara wješelila, jako hlyšchach, so scže Wý jenemu khudemu wojakej w jeho khorosčej wulku hmiłnosč a lubosč wopokasali. Wón je nasch wuj. Wěsče je Waš lubosč Křystuškowa k njemu wjedla. Bóh šžerž Waš w tutej lubosčej a daj, so by wona psches wěru plody nješla! Tón Knjes špožčž Wam tu hnadu, so byščeže sabludžene dušche hrěschnikow pyтали, í horzej žadosčzu čžesčž teho Knjesa rospšesčžerali a w žanyh wobčeznosčžach, kotrež macže teho dla snjesčž, njewustali. Šwjatý Duch žalbuť Waš í mozu í wňšotosčže a plodž psches wasche hlowa do wutrobow waschich pošluharjom polne pschekwědczenje, a čžin, so by prawje wjele mjes nimi to sbóžne pscheměnenje shoniť, psches kotrež budža nowe stworjenja w Křystužu.

Njepšchestańcže wschať, mój knježe, we wobstajnej modlitwoje Bóha prošecž, so by ho jemu spodobalo, hrěschnikow k pošnacžu a k polucže wobrocžicž. Šeho móž je wulka, sčtó móže ho ji pscheczíwicž? Wón je hlybiť, so čže próstwy wěry wušlyšecž, í kotrymž w mjenje Šesufowym k njemu pschithadžamý. „Prošče, sčtož čžecže“, je wón prajil, „a to ho wam dostanje“. Šak jara dhrbi to nascha wěru pošlynicž, hdyž jeho hlowo a Duch naš wucži, tak dhrbimý ho modlicž.

O teje blódkje nadžije, kotraž naš wofschemi! Kač sraduje so naša srudžena wutroba, hdyž wšitke krašne flubjenja Bože wopominamy! Kajta šmilnošč, hdyž Khrystuša a móž horjefstawanja we šwojej wutrobje šačuwamy! We wěrje do Šefuša Khrystuša wješelimy so w tej nadžiji, so so čaš pšhibližuje, hdyž wšchitzy teho Šnješa pšfnaja a wšchón lud so k njemu wobroczi! Kajti šbóžny čaš to budže, hdyž kraleštwó Khrystušowe pšchindže! Tehdom so jeho wola stanje na šemi, kaž w njehešach. Tehdom budža čłowjekójo wšchédnje š manna jeho lubošče našyczeni a so w tym Šnješu wješelicz kóždy čaš! Kač budža woni tehdom hižo tudy na šemi živi, jako w paradisu! Ach kač šwješelena a š nowešo pošhlnjena je moja dušča, so šym ša doštojnu džeržana, Bohu a Šehnjeczu se šwojej šlabej šhwalbu čješč pšchinješč!

Mój knježe! Ša šapoczach tutón list šašdženu nježelu, hdyž njemóžach do Božeho domu hič, na Waš pišacž. Moja luba jeničška šotra, kotraž w Š. šlužješče, šthori tač jara, so šym ša šem pšchischla, so bych jejne měštno šašala a ju na jejnym šthorložu šlodała. Nětk pač je wona šwoje žiwjenje wobšamkla, hewač budžich ša Waš prošhla, so byščeže ji na mój list wotmolwili. Wona špšjna, so je wulka hrěšchniza, kiž po Božich pučach šhodžila a jemu so špodobacž pntala njeje; ale wona žadašče šebi š wutrobu, šwoje žiwjenje polěpšhecž. Teho dla šym ša teje wješeje nadžije, so je wona do wobhdenjom wěčnjeje krašnoščje šašla a nětko wěšče šwój hłóš š tym rjanym špěwanjom njebeškich šhłow šjednóčja, so by špěwala wo džiwach Šefušoweje lubošče, kiž je naš wumohla! Šaj, ša šebi myšlu, so móžu dženkša pišacž: „Šbóžni šu čzi mormi, kotšiz we tym Šnješu wumru!“

Wona měješče žadanje, Bože wotšafanje k wopomnjenju ša šlužbneje šmjercže Khrystušoweje a jeho šrwamnych čžerpjenjom wužiwacž. Ša wuklawowach ša tač berje hač móžach, šchto to reča, Khrystuša do šwojeje wutroby wšacž. Dofelž pač jejna šlabošč pšchezo wulzy pšhibjerašče, dha njerčješče wona wjazzy wo tym. Wona šdašče so pšched šwojej šmjerczu žyle do Božej wole šodata byčž. Ša so nadžijam, so je wona hrěšchny šwět wopušchžila, so by wěčnje pola Boha byla. Njewšmicže mi tola ša što, mój luby knježe, so šym so ša jako hubjena a njewědomna holza šwažila, na Waš pišacž. Dofelž šeže Wy k temu powołany, hrěšchnikow rošwucžicz a jich na puč Boži pošofacž, dha šebi myšlu, Wy džeržicže mi to k dobrocže a budžecže tač dobrzy a mi na tutón list, hačž runje je jara hubjeny, wotmolwicže a mi něšchto trošchta a rošwucženja wudželicže. Moje žyle žadanje dže na to, šmyšlena byčž, kaž Šefuš Khrystuš tež bēšče, so bych šbóžnošč dostala, hdyž junu po jeho šnamjenju wotucžu. Našch knješ duchowny je, kaž je Šam wědomne, nješawnó wumrjel, a duž šaštaraja nětko, wokolni duchowni duchowne šaštojštwó pola naš Moja šotra žadašče šebi, so byščeže ju Wy pošhriebali a ša čželne přědowanje džerželi. Wona je špšndželu na ranje wumrjela a jejne čželó dhrbi so šchtwórtk abo pjatk — kotryž džent je Šam najškladnišchi — pošpšdnju w šhjoch pošhriebacž. Budžecže lubje pošchenty a dajcže mi š tym mužom, kiž Šam tónle list pšchinješče, k wjedženju, hačž móžecže moju proštwu dopjelnicž.

Wašča šprawna čješčžetka

Marja W

Tele lube, wutrobne a pobožne šłowa tutešo lista hnujachu moju wutrobu jara. Wón bēšče drje šhětro hubjenje a wopač pišany a ša widžach š nješo šjawnje, so je ta wošoba, kotraž je jón pišala a kotryž hiščeže nješnajach, š nišeho štawa, so pač je to jara dobrzy čłowjek, kiž je wščeje čješče a lubošče hódny. Šejny list bē mi tešo dla čžim wažnišchi, pšchetož wón bē mi najšjawnišče wopokaštwó, so so niški šlaw jara derje š wyškočj

bohobošoščju šjednóčicz hodži. Mi bē jara lubo, so bē mi tač derje šmyšlena žónška list pišala, wošebje dofelž tač pšchillady tehdom w našchj wokolnoščji njebēchu hušto namašacž. Šušto šym šebi žadač, so bychu so tač listy bóle mješ nami pišale a ludžo k temu prawje wjele wubudženja měli. Ša mohł wo tych žohnowaných plodach, kiž šu tač listy mi a druhim pšchinješče, wjele dobrešo powjedacž. Pšchetož pišne abo ertne rošrēcžowanja š šhudymi ludžimi, kotšiz šu woprawdže pobožni, šu hušto moju wutrobu k šwěrnemu dopjelnjenju pšchiblušchnoščow mojšho pošwołanja móžnje pošhlnjale a š nich šym wšchelate jara wužitne wucžby čžerpak, kotrež čžaf žiwjenja nješabudu.

(Pšchichodnje dale.)

Wšchelake š bliska a š daloka.

— 19. februara šwjecžješče knješ šarat Šchizjan w Šodžiju šwój 25lětny šaštojški jubilej. Wón došta se wšchěch štron wutrobne šbožopšchecža, wošebje se šwojeje wošady, wot šerbšfej duchownjšfej konferenzy, kaž tež rjane jubilejne darzy, kotrež rjenje wo tym šwědčžachu, kač je šebi lubošč šwojeje wošady a wšchitkich jemu w žiwjenju a pošwołanju bliško štejaznych došyl. Wóh žohnuj dale mišoščžiwje jeho dušchowpašhryšče škuttowanje kaž tež jeho dželó mješ našchim šerbškim ludom.

— Šsrjedu 21. mērza šmēje so nowowušwolenje do šašškej šynody. Tež našče šerbške wošady š džela šobu wušwola. Wššče knješ duchowneho jedyn wólbny muž š žyrkwinskoho pšchedštejčžeršštwó šobu wušwola. Duž pač je tež pšchiblušchnošč žyrkwinskich pšchedštejčžeršštwow w našchich šerbškich wošadach, so woni šerbškešo wólbneho muža poštaja.

— Še šrudobu šmy pšched kórtkim na to špomnili, so w přeněj šomorje so wjetšchina namaša ša petiziju wo wotštronjenje šwjedženja 3 šralow, kotryž je nam k wutrobje pšchiroššt jako lětny mišionski šwjedžen pohanow. Tale petizija je so nětko tež w drugej šomorje wuradžila. Šdyž so w nej žada, tež 1. poškutny džent wotštronicz, je so šačžišla, ale šwjedžen 3 šralow našstupajo je so wšchnoščji k wjedženju dała. Šdyž bohuzel tónle roššud pšchemēnicž njemóžemy, šmy š wješelom widželi, kač štaj našchj šerbškej šapóšklanzaj knješ Šofla a Šoba ša šdžerženje šwjedženja šhjoch šralow wuššupiloj a namjetowaloj, so by so žyla petizija šačžišla. Wonaš štaj š tym myšl našcheho pobožneho šerbškešo luda pšched šejmom wobšwědčžiloj a praji so jimaj tudy našch hnuty džaf.

Š rošpomnanju.

Čžim mjekšča, něžnišča je kwětka radoščje,
Čžim čžiščžišča budž ruša, kiž ju wotšamje.

Radoščje kwětki na domowných honach
Šodarmo pntašch we daloch štronach.

Šwjedženja: W 8. čžišle, štr. 30, dhrbi 3. rjadka 1. šchucžki šhěrlišča „Krašnošč lubošče“ tačle rešacž: Wóh, Wóčžez šwětka mišoščžiwny, atd. a 1. rjadka 7. šchucžki: Do widženja raš wěra wuńdže atd.

„Šombaj Wóh“ njeje jenož pola knješow duchowných, ale tež we wšchěch pšchewawarňach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje doštač. Na šchtwórcž lěta plačži wón 40 np., jenotliwe čžišla so ša 4 np. pšchewawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw ćel!

F.

Szerbiske njedzelske łopjena.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihiciziczerńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Reminiscere.

Šebr. 12, 1—6.

Š Božeho šłowa wěmny, šo durbja wschitzy kšchesczijenjo Boži bėdzerjo być. Tež šwjaty poštny čas naš na to pokasuje, šo šmy jako kšchesczijenjo k bėdženju pomolani; pschetoz wón nam psched moczi staja našeho wulkeho bėdzerja Jesom Šhrysta, kiž ša naš k czerpjenju a k wurjeczu dže, šo by nam š horzym bėdženjom wěczne šbože dobył.

Wotytknjeny kónz bėdženja, kšchesczijanej napoloženeho, je njebjeska kóna; to pak, šchtož jeho do tuteho bėdženja wodzi, šu špytowanja žiwjenja. Tešame šu dwojate: tajke, kotrež wot hrěcha, šwěta a czerťa wulhadzeju, a tajke, kiž nam našch njebjeski Wótz šczele. Duž je tež duchowne wojowanje dwojate: wojowanje pschecziwo hrěchej a wojowanje w czerpjenju abo šczerpliwosći. Wo tymle dwojakim wojowanju pak našcha džębnischa epistola rěczy. Šo prawym wschał je woboje bėdženje j. nož jene; pschetoz šwěrnemu kšchesczijanej je dže wschědne špytowanje hrěcha najczerššche czerpjenje; napoloža jemu pak Bóh czerpjenje, kotrež ma jemu k šbóžnosći šlužicž, dha wón pschecziwo tutemu czerpjenju njewojuje, ale pschecziwo šwojemu hrěchej, kiž jeho k njesčerpilwosći wabi.

Ćzim šwěrnischo pak šo kšchesczijan w tajkim wojowanju bėdži, ćzim bóle ma šo wo šwojej šłabosći pschewědczicž, a to šbudzuje w jeho šłabej a wutlej duschi žadosć wo pomoc a pošylnjenje. Šole pošylnjenje pošćicža džębnischa

epistola w trojim nastupanju, pokasuje na Božu pomoc, kotraž šo nam šłabym ćšlowjetam w našchim bėdženju dostawa. Šo přenjej šchucžny teksta je to pohlad na pschiklad wulkeje šhly šwědkow wěry, kotřiž šu w tymle bėdženju jako dobyczerjo wobšali. Bože šłowo stareho a noweho testamenta nam jich wjele mjenuje, haj žyła stawisna kšchesczijanšesje žyrkwje je polna tajkich šwědczenjom wěry. Šomysłmy na šwjatych japoschtołow, martrarjom, šwěrnym žyrkwimym wuczerjom, wěrjazym pošnajerjom ewangelija a wschěch pobožnym kšchesczijanom, kotřiž šu pod czerškim kšchizom we wěrje šemrjeli. Woni šu šo wschitzy š hrěchom a š nuju bėdžicž mēli, ale šwoje bėdženje derje dokonjachu a huchu š dobyczom kónowanani. Š kał pošylnjaze to je, ša tajkimi šwěrnymi šwědkami Šhrystušowymimi wojowacz! Woni nětko hnadnu kónu dobyczu w njebjesach noscha. Wny jich njewidzimy, ale woni naš widža, wo našch bėdženjach wjedža a š džělbraczom našchemu bėdženju pschihladuja. Njedyrbi naš tale myšł wotšchewicž w horzocze našeho duchowneho wojowanja?

Šola 2. šchucžka našcheje epistole pokasuje naš na hišchče wjele wjetšche pošylnjenje, kotrež je nam ša našche bėdženje pschihotowane: to je pohlad na Šesuja, kiž je špocžatk a kónz wěry. W nim ma wěra šwój špocžatk, dokelž šo wona na wscho, šchtož je Šhrystuš czińil, šałožuje; w nim wona tež šwoje dokonjenje namaka, dokelž ju wón k widženju do krašnosće powjedže. Wón je potajkim šapocžet a dokonjet našcheje šbóžnosće a na jeho přjedyhicze mamy pschi šwojim bėdženju hladacz. Wón je to šbože

dobyl, wo kotrež wojujemy; wón je nam prjedy schoł jako śwěrnny bédžet a dobywat hač do šmjercze; na njeho mamy pohladowacž, sa nim dyrbinny šlédžicž. Šwjatny póštny čaš naš i nowa wuczi, kajke bédženje je wón wobstał, kajke čěrpenje wutracž mël! Duž njebojmy šo bédženja a hladajmy na Šbóžnikowy pschiklad. To naš pošlyni w bédženju, k šbóžnosći nufnemu, a powjedže tež naš k dobyčzu, kotrež je jeno móžne w Šhrystušowej mozy.

Škóncžnje našcha epistola, wo tym rěczi, šo je našche bédženje na naš dopušcžene wot Božeje lubosće a pošlynja naš w našchej šlabosći i trošctnym šlubjenjom Šnješoweje lubosće wošrjedž špytowanja.

Čěrpenja, kotrež Bóh šczele, dyrbja šchešcijanam k šbóžnosći šlucžicž. W Šhrystušu je Bóh našch prawny Wótž a my šmy jeho prawe džěczi. Tehodla wón jom k nam čłowjekam jako k džěcžom rěczi. Kaž pač dyrbi kóždy śwěrnny nan šwoje džěczi šchwifacž, šo by je k dobremu čahnył, tak tež njebjeski Wótž i nami čini, kiž šmy došcž njepošlyščne a tola wot njeho wutrobne ljubowane džěczi. Šchtóž čěrpenja čaša sa Šnješowe powucženje njepóšnawa, tón ma je sa šnadne, dokelž njewěri, šo i Božeje lubosće wukhadžeja; tón tež i tym dopokašuje, šo wón žane prawe džěcžo Bože njeje. Šny-li pač džěcžo Bože a čzesch to wostacž, dha nješawutl psched jeho khostanjom, ale špóšnawaj w nim trošctne wobšwědcženje, šo čže Bóh lubuje a je tebe sa šyna pschijał. Tak je to jena a tašama wótžna ruša, kotraž nam njewurjeknite dobroty wudžela a kiž naš tež druhdy khosta našcheje šbóžnosće dla. Tekame čašne čěrpenja, kiž šu njepokutnym a njewěrjazym khostanja jich hrěchow, te šu wěrjazym Božim džěcžom wopokašma Božeje hnady. O šchtó nochžyl radny pschi tajkim trošctne našcheje epistole śwěrnny bédžet Šhrystušowy byčž!

F.

Reminiscere.

(Psaln 25, 6.)

Šlób (357): Njebudž šparna, moja dušcha —

Špomni na šadło, Šnježe, šwoje; Štrachota jo wobdawa!
Šerbštwo šapušcžene tvoje Šnapohlad došcž šrudny ma;
Šrěch, šud, šmjercž a pošlecže Džěl wšchaf šabludženyh je. —
Wumož naš, o Šnježe, i pada; Tvoja wošchewjej naš hnada!

Šnježe Šesu! wšchšchi-měšchnik Wěcžny ty džě wostanješch;
Šhubjenty tak njeje hrěšchnik Šokutny; — ty wumožešch
Šeho w hrěchach tepjenoh', Do pošlecža šputanoh';
Tvoja Boža móž a šwěra Škicža dostaf šbóžnoh' mēra! —

Ma tebe dha dušcha hlada, Šastnyč jej šy lubošny;
Šorzo po tebi šej žada; Wušwobodžet jejny šy;
Šwjaški hrěščne rošlamasch, Trošct a pokoj sa nju masch;
Šrawiza ju tvoja kŕnje, Šdnyž ji jamu šy šwět rnje.

Šwoju droho wukupjenu Šowzu pytašch i lubosčzu;
Žadašch wumóž šabludženu, Sa nej džěsch psches pušcžinu;
Do šmjercže šo podaf šy, Šo ju wušwobodžil by,
Wucžahnył ju i hrošnej' jamy, Njepschecželej torhnył i šhlamy.

Šmilnosč woprawdže je Boža, Kiž je nam šo dostala;
Šolnosč wěcžneho je šboža Še Šbóžnikom šlicžena! —
Šrawdoscž, mēr a žiwjenje Džěl a dostaf wěrnnyh je;
Šerbštwo junu kŕašne maju Wumoženi w Božim raju! —

U.

W póštnym čašu.

O Šbóžniko, twój póštny čaš
Budž mojej dušchi šwjatny;
Pšches Božu hnadu je wón saš
Mi k žohnowanju daty.
Ty, Šesu, sa mnje kŕwawješche
A wot šmjercže šy wumohl mje,
Njech žiwjenje čži šwjecžu.

Šdnyž w šwojich čžichich hodžinach
Twój šchiz psched dušchu widžu,
Mi wócžto plawa we šylšach,
Sa hrěchi tamam, hidžu.
Šso i džakom hori wutroba,
Šdnyž špomina na Šbóžnika,
Kiž je šo sa mnje podaf.

Mje wulka lubosč pohnuwa,
Kiž sa mnje k šmjercži džěšche
A Boha šo mnu wujedna,
Šdnyž na mnje hněwny běšche.
Wšmi, Šesu, sa to wutrobu,
Šu tebi nješu k woporu,
Mój šy sa čaš a wěcžnosč.

Gethsemane a Golgatha,
Wój štej mi drohej měšče;
Tam wulki štuf šo sa mnje šta,
Kiž k njeju wjedže wěšče.
Duž moja dušcha nutrna
Měł i myšlemi tam pschewywa
We šwjatym póštnym čašu.

K. A. Fiedler.

Wójny šarndy Šserbow.

(Škóncženje.)

W tym šamym čašu našta němštemu kraleštwu nowy nje-pschecžel. Wuherske ludny, nětko Madžarojo mjenowani, šapocžachu wokoło lěta 907 žalofne nadpadny na němške kraje čžinicž a Němžy njemóžachu jim napschecžiwu štacž. Š nimi šjednocžichu šo tež Šserbjo a nětko němški špschah, kiž bě jich tak dolhe lěta čžišcžal, žyle wottšchafnychu. Ale tutón čaš noweje šwobodnosče njetra-jěšche dolho. Šako běchu Němžy w lěcže 918 noweho krala, Šendricha I., kiž mějěšche pschimjeno ptacžet, dostali, wotwobrocži šo wot Šserbow wšchitte wójnske šbože. Šendrich I. bě mjenujžy jara mudry, šhrobly a kŕuty muž, kiž wójnu derje wjescž wjedžěšche a kotremuž žadny jeho njepschecželow napschecžiwu štacž njemóžěšche. Wón wšchitkich njepschecželow, jeneho po druhim šbi. Šo by psche-čžiwu Šserbam lěpje wojowacž mohl, šcžini najprjedy w lěcže 924 i Wuherskimi na džewjecž lět mēr a nałožil tutón čaš k podčžijnje-nju Šserbow. Najprjedy čžehnišche wón na hlomacžanskich Šser-bow, kiž běchu najmóžnišchi šerbiki šplah tamnu štronu Šobja. Šich twjerde měšto Šrona bu w lěcže 927 dobyte a rošlamane, jich kraj wupušcženy, jich kral Šolešlaw najškerje morjenty a wulki džěl jich luda šabitny. Wot tuteho čaša šem njemóžachu šo Šser-bjo tamnu štronu Šobja ženje wjazny k šwobodnosčži pošběhnyčž, ale wostachu Němžam podčžijnjeni. Dwě lěcže pošdžišcho (929) šaloži němški kral Šendrich I. w Wšichnju němške markhrabinstwo, kotrehož wobšedžerjo wot nětko bjes pschecžacža tež na podtłócženju tnyh Šserbow džělachy, kiž i tuteho boka Šobja a we Šužizomaj běchu. Mješ mišchnjanskimi markhrabjemi bě wošebje wěšty Ščard, kiž wokoło lěta 1000 tež milčžanskich Šserbow wokoło Šudnyšchina

mozy němskeho kralestwa podcziŕny. Wójna, kotruž našchi Šerbjo ſ tutym miſchnjanſkim marſhrabju wjedziču, bě drje jich poſlednja, kotruž ſu woni jako ſwobodny lud pſchecziwo Němzam wjedli, pſchetož wot nětk woſlabnychu woni taſ, ſo ſebi wjazy njewěriču pſchecziwo Němzam wuſtupić. Tež njemějachu žanych ſamſnych kralow a wjerchow wjaz, kiž budziču jich ſ tajkim wójnam nawjedowacž mohli. Na měſto ſwojich prjedawſkich kralow a wjerchow doſtachu nětko wjele bóle němskich knježich do kraja, kiž ſebi tu a tam twjerde hrody natwarichu a ſe ſwojimi němskimi ryčerjemi Šerbow we wuſdže džeržachu. Wokoło tajkich němskich hrodow poſny ſo poſdžiſcho hiſchče wjazy Němzow a taſ nastachu němske měſta w Šerbach, kiž ſobu na podtlóčzenju a pſcheněmzowanju Šerbow dželachu. Zaſo běchu na poſledku w tym ſamym čaſu Šerbjo ſo ſ hiſcheczijanſkej wěrje wobrocžili, njemyſlachu ſebi woni ſami wjazy na žane ſpjeczenje a na žanu wójnu, ale woſtachu hačž do dženſniſkeho dnja ſwětni poddanjo ſwojich nowych němskich wyſchnoſčow, pod kotrychž móž běchu ſo po dolhim bėdženju podcziſnyčž dnybjeli.

Sažne wobroczenje.

Wěrne a wužitne powjedańčko ſe ſtarſkeho čaſa.

(Potracžowanje.)

Zaſo běch liſt pſchecžitaſ, praſchach ſo, ſchtó je jón pſchinjeſl. Mi bu prajene, ſo tón muž wonkach pſched khěžu čaſa. Sa džěch won, ſo bych ſ nim rěčzał, a widžach čjeſčedostojnego ſtareho muža ſ žyle ſchědžiweje hłowu a ſ hlubokoſmoriſchčeznym woblicžom. Wón ſedžeſche pſched khěžu, běſche ſwoju hłowu na ruku ſeprel, a ſylſy bėžachu po jeho ližomaj. Zaſo ja ſ njemu pſchiſtupich, poſhili ſo wón hluboko a džeſche: „Knježe, ja ſym liſt wot mojeje džowki pſchinjeſl; ale ja ſo boju, ſo budžecže naſ ſa jara khroblych džeržecž, dofelž ſo ſwaziwy, ſebi wot Waſ taſ wjele próžy žadacž.“ Sa prajach: Niž to najmjeńſche, mi budže jara lubo, Wam w tej naležnoſčzi ſlužicž, jeno ſo budže to Waſchej knjeni ſaražy prawje.

„Knježe“, wotmolwi wón, „ja běch tam wčera pola njeje, a wona mi prajeſche, ſo by ji jara lubo bylo, hdy bychmy ſebi ſami duchowneho wobſtarali, dofelž je w krótkim čaſu hižom jara wjele duchownych wobčežowala. Zaſo to mojej džowzy prajach, chžyſche wona, ſo bych ſ Wam ſchol a Wam tón liſt pſchinjeſl, kiž by Wam to ſjewiſ.“

Sa kaſach jemu nuts pſchińčž a praſchach ſo jeho: Šchtó wy wobſedžicže a ſchtó macže ſa džěto?

„Knježe“, džeſche wón, „ja mam w R. khěžu, ſym někotre fbrzy pola wotnajaſ a džeržu ſebi dvě krowje; ſ tym, kaž tež ſ druhim wſchědnym džělom žiwju ſo a ſwojich.“

Koho wy macže?

„Wobſtarnu žonu, kiž je počala jara hubjena byčž, jeneho ſyna a jenu džowku; pſchetož moja druha džowka je nětk hrěſchny ſwět wopuſchcžila.“

Raiſſerje ſo by do ſbóžneho raja pſcheſtupila?

„Sa ſo nadžijam. — O to wbohe džěčžo! — Wona njehodžeſche po dobrym pučžu kaž jejna ſotra; ale ja ſym teje nadžije, ſo je wona na ſwojim ſmjertnym ložu, hđžež ju jejna ſotra jara wučjeſche a napominaſche, ſo naſaſala a ſwoju duſchu wumohla! — Raiſe je to ſbože, ſchtóž ma tajke džěčžo, kaž moja džowka je! Sa ſebi njeběch prjedy ženje prawje na to myſliſ, ſo bych ſo ſa ſwoju džowku ſtaral, hačž nje moja džowka poča napominačž a nje na to čžerjeſche, ſo bych pſchichodnemu hñewu wuſchol.“

Kaſ ſtare ſu waſche džěcži?

„Mój ſyn je pjecž a tſizecži, moja džowka wokoło tſizecži a moja njebočicžka džowka bě ſydom a dwazyčži lět.“

Kaſ ſtary ſče wy?

„Sa ſym ſydomdžefacž lět ſtary a moja žona je hiſchče ſtarſcha; mój ſtoro wjazy džělacž njemőžemoj; ale naju džowka je ſ dobreje ſlužby čahnyla, ſo by naju a naſch dom, ſtót a pola ſaſtarala. Wona je jara dobre, poſluſchne a luboſče-polne džěčžo.“

Se wona pſchezo tajka byla?

„Ně, mój knježe! We ſwojich mlodych lětach bě wona jara do ſwěta, žyle na ſwětnje wjeſele, rjanu draſtu a ſwětnje towarſtvo ſmyſlena. Woprawdže, my wſchitzy žaneho poſnacža njemějachmy. My ſebi myſlachmy, jeno ſo ſo čžeſnje žiwimy a niſomu žaneje ſchidwy njecžimimy, dha dnybimy napoſledku ſbóžni byčž. Mojej džowzy běſchtej wobej jara lochzy ſmyſlenej a runje taſ, kaž mój, ſ Božimi pučžemi a ſ jeho ſłowom njeſnajomnej. Ale ta najſtarſcha čžeſniſche na ſlužbu a ſlyſcheſche pſched někotrymi lětami w R. ſtareho fromneho R. předomacž. Wot teho čaſa ſem je wona žyle hinaſcha. Wona poča w bibliji čžitačž a ſo jara mudrije a pėknje ſadžeržecž. Zaſo wona přeni raſ po ſwojim pſcheměnenju ſ namaj pohladacž pſchińdže, pſchinjeſe namaj wona pjecž toleť ſobu, kotrež běſche wot ſwojeje mſdy wuſbytkowala, a prajeſche ſwojemu naney: Mój luby nano, wój ſ maczerju w ſwojich ſtarych lětach něſchto ſ polėpſchkej potrebataj, teho dla nočžu wſcho, kaž ſym hewaſ čžiniſa, na rjanu draſtu pſchecžiničž, kotraž jeno ludži hordych čžini, ale ja chžu radſcho mojimaj lubymaj ſtarſchimaj ſ nimi moju džakownoſčž wopokaſacž; a teho dla — pſchiſtaji wona — dofelž je mi Rhyſtuſ taſ wjele ſmilnoſče wopokaſal. — Mój ſpodžiwachmoj ſo nad jejnymi rěčžemi a mējachmoj nad nej jara wjele wjeſela, pſchetož jejna myſl bě taſ ponižna a bě taſ žyle hinaſcha hačž běſche prjedy byla, ſo mój pſchi naju njeſtaroſčziwoſčzi a njewědomoſčzi počachmoj wěričž, ſo dnybi Bože ſłowo tola jara móžne a žiwe byčž, hewaſ njeby w krótkim čaſu čžłowjeka taſ wobrocžicž mohlo. Sejna mlódscha ſotra — ta wboha holza — ſo ji ſmėjeſche a džeſche: twój nowy pučž je čži hłowu ſawjercžal. Ně, moja ſotra, prajeſche Marja, moja hłowa njeje ſawjercžena, ale moja wutroba je, kaž ſo nadžijam, wot luboſče ſ hrěchey ſo ſ luboſčzi napſchecziwo Bohu wobrocžila. Sa bych chžyla, ſo by ty, taſ kaž ja, ſpóſnala, taſ hubjenje a ſtraſchnje ſ twojej duſchu ſteji. Sejna ſotra ji wotmolwi: To mi trjeba njeje, tu na twoje předomanje poſlučacž; ja ničžo hórſcha nježſym hačž druſy, a to je ſa mnje doſčž. Dobre, luba ſotra, džeſche Marja, nočžeſch-li ty na moje předomanje poſlučacž, dha mi ty tola wobaracž njemőžeſch, ſa tebie Boha proſyčž, a to čžinju ja ſ žyleje wutroby.“

„A nětk, luby knježe, wěrju ja, ſo ſu jejne modlitwy wuſlyſchane. Zaſo moja mlódscha džowka ſthori, džěſche Marja ſ nej, ſo by jejne měſto ſaſtala a ju na jejnym khoroſožu hladala. Wona ſo ſ nej wjele wo jejnej duſchi roſrěčžowajeſche. To pſchimaſche tu wbohu holzu jara móžnje a wubudži w jejnej wutrobje wulke želbyčže dla hrěchow jejneho ſańdženeho žiwjenja. Wona džakowajeſche ſo ſwojej ſotije Marji ſe ſylſami ſa jejnu wutrobnu luboſčž a ſtaroſčž wo jejnu ſbóžnoſčž, taſ ſo je Marja jara dobreje nadžije, ſo je jejna duſcha derje čžahnyla.“

„Saſ ju ja ſe ſwojej žonu w jejnej khoroſčzi wopytowach, prajeſche wona namaj: Sa ſo jara rudžu a hanibuju ſwojeho ſańdženeho žiwjenja dla; ale ja ſo tola pſcheſ Bohu hnadu nadžijam, ſo budže Šbóžnik mojeje lubeje ſotry tež mój Šbóžnik. Ach ja derje ſpóſnawam, taſ ſchtraſy-hódna ſym; ja widžu, ſo ſebi ſama pomhačž njemőžu, a ſa mnje žana druha pomoz njeje, hačž ſo ja ſo ſ Rhyſtuſej wobrocžu a pola njeho pomoz pytam. — Nětk, luby knježe, je wona wumrjela — ale ja ſo nadžijam a wěrju, te modlitwy, ſ kotrymiž je jejna ſotra Boha wo ſwoje wobroczenje proſyla, ſu wuſlyſchane, a Bóh budže namaj hubjenymaj ſtarſchimaj tež tu ſamu hnadu wopokaſacž.“

Tute rosrěčowanje bě mi lube wukładowanje lista, kotryž běch runje dostał. Za wobsamlnych, w nim wopshijatu próstwu dopjelnicž a tu wořobu, kiž bě mi piřala, bliže seřnacž nawuknyč. Za šlubich po tajkim temu lubemu staremu muzej, so šchtwórtk w prawym čařu do B. pschindu. Za rosrěčowach řo ř nim hiřcže nětotre wotomifnjenja a naprašchowach řo jeho, kař řo jemu nětko dže, a na to jeho wot řo puřcžich.

To bě pětny stary muž! řeho blědej lizy, jeho běle wlořy, jeho řyřlořtej woczi, jeho potuleny řhribjet, jeho řlaby řhóđ — wřcho pokafowasche, řo je to stary podružnik na řemi. řako wón, na řwóř řij, kotryž bě jemu wěřcže hiřom wjele lét ř podřerje řlužił, řo řepjerajo woteňdže, mějach wřchelake myřle, na kotrež řo ř hnutej a wjeřelej wutrobu rad dopominam.

(Přichodnje dale.)

Wřchelake ř bliska a ř daloka.

„Uřab je Baalej mało řlužił; řehu čže jemu lěpje řlužičž“. řuby čžitarjo, wřmi řebi najpředny řwoju bibliju — řo nadřijam, řo wěřch, hđže je a řo jara řakurjena abo rořtorhana njeje — a pschecžitaj, řchtož piřane řteji w druhich řnihach wot řralow 10. řtaw, 16.—30. řchtucžřu; potom dalřche řłowcžřo lěpje řrořymišch. — řulki řwjedžeň da Uřab wuwolacž. řswjedžeň — řchto řebi řón njeđa rad lubicž! řchto čžył byčž bjes njeđzele, kotruž je řóh luby řnjes jako najpřeňřchij řwjedžeň řebi ř čžeřči a čřlowjekam ř řbožu wuřtajil? řny, na kotřymřž řmě wutroba w měřje a nutřnořči řože woblicžřo pyřacž a čžěřo wot wřchěđneje přóžy a řchjindy wodhčnyčž, kař řu nam wone tař nuřne, wužitne a řbóžne! — Ale ř tymi řwjedženjami, kotrež wot řoha mamy, řo řudžo njeřpořoja. řad nimi njeřnamafaju a nimaju řich wjele wjeřela dořčž. U tař je řadania a pschihotowanja wo wořebite wjeřele tu a tam niž mało. řbóđe towarřtwa, młodžina a tež řtari w řwojim čžafu po řwojim wařchřiju řebi řo pschihotuja. U řchto čžył ř přjódka teho dla hřořnje hładacž? řchto nočžył ř wutrobu rady řbóđemu popřchecž, řo by w řwojim čžafu ř wjeřelymi hřomadže wjeřelny byl? — Ale jeli řo čžemny woprawdže řchcžeřčijeniřo byčž, mamy pschi tym řo prařchecž a ředžbowacž, hacž je nařche wjeřele tež řchcžeřčijaniře, hacž nařcheřo řbóžniřa kotrehož radny w nařchich řožich domach dopořđnja pořnawamny, wjecžor ř nařchim řiwjenjom njeřapřewamny, hacž wutrobu wo řchewimny abo wobřchřodžimny, hacž řo řbože twari abo powřóčži, řchto řo dobudže a řchto řo řhubi. řak wjele řwěđřow mam, hđyž prařu, řo tajřich wjeřelow je řalostnje wjele, kotřychž řbnyř a plóđ njeje ničřo druge, jako řpřóžnej nořny, přóřđna móřcheň, pořna hłowa, hñewanje we wutrobje a — řalanje we řwěđomňuju. řjenjeřny móže čřlowjek drje řařo ř noweho řařlužičž a nalutowacž, ale řwoje dobre mjeno, řwoju čžeřčž jemu ničřto řařo njeđa, hacž runjež by ř řrawamny řyřřami wo to přořnył. — řroho wukupjene a řapłacžene wjeřele! Ale tořkamřne tež njebě ř řoha, ale tam je čžert řwóř řwjedžeň řobu řwjecžil. U řón ma řich jara wjele, a řo wo to řtara, řo by řich pschezo wjařy byřwalo. řnejřu pschedořhe lěta, řo řu tež nařche čžiche a měřne wořadny psches nowe řwjedženje wobdarjene. řřchudžom řo blnyřcži přjedny nje řhnyřchamny hłóř: řswjecžcže řaalej řón řwjedžeň! U řo řda, řo řbóđe nowe lěto čže řaž řehu jemu lěpje řlužičž. U wřmičže bóřny po hđžoch hacž do pořřneho čžafu do řulow nowiny, wokrjeřne řopjeňka, čžafopiřny, řajřež čžecže, wřchudžom wjele pschepřořchjenja a nuřowanja na „řwjedžeň řóřřloweho piřwa“ na dwaj abo řři đny. řkoro njeje řana wjeř tař mała a řana řorcžma tař hřbjena, řo njeby tam řum byl ř tajřemu „řwjedženjej“.

Mnohi by rady wuwostal, ale řo boji pschecželřtwa a řařřlužby dla a đyřbi řobu, řhěžu a — móřcheň přelnicž. — Ale řajře đha řo wopory na tajřim řwjedženju wopřuja? řjenjeřny a ničřo druge hacž přenjeřny. U pičž řo pschi tym đyřbi a wjařy pičž, tař mnohi ma niž jenož řo napicž, ale řo wopicž, tař řo je řořol řřořčóžnje mudřiřchi jako čřlowjek, kotřemuž řo na tajřim „řwjedženju“ ř jěđom řawđawa a rořom řřonžuje. — řaj, čžehodla abo čžejehodla řo tařke, řchtož jako řhorofčž a mór mjes nami řařny a řchřodži, řo pschezo dale a bóle nam porucžuje? ře to nařchim řwóřbam ř wjeřelu a ř wužitřu? řařch řant, kiž pořřednje lěto do řchule řhodži, móže wam wulicžicž, kař wjele řo řařřluži a kař wjele na řbóđe řchřleňny wopřujeřch. řyřchcže řhonili, řo řo tajři řwjedžeň bohacže řapłacži, a řrořymili, čžeho dla řo pschihotuje! — řak wjele řo pschi tajřich řřladnořčžach bjes měřny a nuřny rořbroji! U řak hřřto niž wot řbnyřnych řruřřřow, ale wot řnadneho a nuřneho wřchěđneho řhłěba řo njeřořomnje pschecžinja to, řchtož byřhu hřřto řona abo đžěčži řóh wě řak nuřnje ř đrařcže a čžrijam řřiebali. — Ale hđyž potom řón pschindže, kiž đawři řada, mařch tež potom hiřcže dale prawo, řo hñewacž a řwaricž, řo budže wřchudžom pschewjele wot tebe řadane? ře to prawje, řo tu ř dobřemu wopřowacž čži tař čžeřřo pađa a w tamnej řhěži čži řrořch a hřiwna tař lořřo wot řuři đže? ře čžeřřo a řpřawnje řařřluženny přenjeř, đžerž řón w čžeřči a njeřořmjetaj řón nje řnicžomnje. — řamni řudžo — řteji piřane — „rořřamachy řaalowe řřořpy a řaalowy đom a řežiniřhu wotřhóđ wot njeho hacž do đženřniřcheho đnja.“ To bě řwjedžeň řwjecžjenja hđđny.

—r.

— ř řchpaniřkej, w měřcže řlgecirař ma řo hiřom nětotre njeđzele řřhadžowanřa wotpóřřlanyřch ře wřchitřich řrajow. ř tym wotpohładaniřom a đžěřom teje řameje ma řo tař: řřanzowřny čžyřchřu ř pomožu řwojich nownyřch jendžeřřich pschecželow nam đurje do wulkeho řhěžorřtwa řaroffo w řřřizny řačžiničž a žyře prawo, w tym řraju wřřowacž, na řo řežahnyčž. To njeřmóžamny a nočžyřchmny řebi lubicž đacž. řařchya wřřchnořčž bě řřanzowřkej wřřewiřa, řo ma nařch řud tam tař wjele prawa řaž řbóđny đrubi a tež řřanzowřny. řad tym řo řřanzowřřa hordofčž jara řahorjeřche. řajřadřcho byřhu nař ř wóřnu nadpřadnyři, hđyž by jenož nařche wóřřřo řuřř mjenje řyřne a dobre bylo. řak pař řo nětko řpřytaja, někař ř dobřym na tamnej řonferenzy wujednacž. řacž budže řo radžicž? řacž budža řořmny hđžjenja a njeřopřchecža řo řmėrowacž đacž, abo hacž řřařchne plomjo wóřny wudhři? řřu tajřy, kiž ř temu pschikładuja, naduwaju a řchcžuřwaju. řo nařchi njeřpschecželjo nař njeřlubuja, njeje đživno; đyž mamy řo wo to řtaracž, řo řo uař boja. řařcheho řuda čžeřčž a prawo nje đamny řebi wřacž. Ale nařch řhěžor, to đžak řohu wěmny, honi řa měřom a řo bjes pschestacža wo to přóžuje, řo byřhu tež tamne mřóčžele řo rořčžahnyřle a nařchemu řudu řo řřoty měř řđžeržak. řjeřabudžmny ř nim přořnyčž, řo by řóh luby řnjes řo jemu řđžeržecž đal.

—r.

— ř řipřřu je řnjes řapleř ř řudhřchjina, řny řnjeřa řantora pschi řřichalřkej žyřřwi, řwoje đuchowne řandidatne přuhowanje řhwalobnje wobřtal.

— řđnyž w tu řhwiřu póřřelnik nařcheho řnihowneho towarřřtwa w nařchich řerbřřich wořadach řhodži a „đomjařy woltař“ wam pschinořřujuje, řařř, lubi řřerbja, wořebje na to ředžblimnyřch čžinimny, řo řo taře řniřa abo tež đruba řjana natwarjaza řniřa wořebje đerje hđđži jako řmóřřjazy đar řa lěřuřche pačžerřře đžěčži. řřchetož to je najwadžniřřcha pschikłušchnořčž řmóřřow, řo řa đuchowne řbože, řařřaranje a wobaranje řwojich móřřřow řtaracž.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ćí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sěrbske njedželske łopjena.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihiczišćeženi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Okuli.

Efaj. 5, 1—9.

„Čžincžje po Bosy!“ naš šwjaty japoschtol Pawol w džěńbnishej epistoli napomina. A temu pschede wschěm šluscha, šo w lubosći šhodžimy. Šmy džě Bože lube džěrczi. Kajtu lubosć je nam Wótž wopokasat! Šswojeho jenicžteho narodženeho Šsyna je wón ša našche hrěchi do šmjercze dat. My běchmy Boži hněw šaklužili, a nam dosta šo šmiljenje. Njednyrbjalo tehodla napominanje, psched našchim tekstom stejaze, dobre město pola naš namafacž: „Budžće jedyn pschecžimo druhemu dobrocžimi, miłosćimi, a wodajće šebi, jako tež wam Bóh w Škřystušu je wodawal?“ Boža dobrocžimosć čže dobrocžimych čžłowjekow š naš ščžinicž. Tajka dobrocžimosć dnyrbjala pschede wschěm we šwójbje š pláčžimosći pschincž. Abo šnješe šo to š lubosću, šy-li napšchecžo zšym dobrocžimy, domach pak pošmurjeny a njepšchistupny? Šak někotry je šo šwojeje njelubosće napšchecžimo šwojim najbližšchim pschiwulnym psche pošdže šak: šakle hdyž woni wot njeho džěchu, abo pschi jich rowach!

Lubosć, kotruž Bóh wot naš žada, wabi tež do džěła ša druhich. Šladaj jeno na Škřystuša! Njeje tebi, šak by wón se šchiza dele čži pschiwokal: „Mi šy ty šluženja nacžinił se šwojimi hrěchami a šy mi prózu naložil se šwojimi šłosćemi?“ Tajka lubosć, kotraž na šebje njedžywa, ale šo do šlužby druhich štaja, dnyrbimy tež my měcž. Šchtóž š tymi mozami, kotřž je Bóh jemu

špoczil, ša druhich džěła, tón podawa šo tež šak Škřystuš ša dar a wopor, Bohu š šłódkemu wonjenju. My dnyrbjeli pschezo na to myšlicž, šo šu čžłowjekoj, š kotrymiž naš Bóh hromadu wodži, tež nadawł ša naš: niz jeno, šo mamy jich šlabosće a šmyłki w ščžerpliwosći njeseč, ale my dnyrbimy jim tež po šwojim džělu š roščženju w dobrym a š wěcžnemu žiwjenju pomhacž. „Šhodžće w lubosći!“

Dale naš šwjaty Pawol na to pokasuje, šo mamy šwoje žiwjenje šak wjesč, „jako šo šwjatym šluscha.“ Šswjeczi šmy, pschisłuschamy-li Škřystuše, temu šwjatemu a prawemu, kotryž wo žanym hrěchu njemjedžishe, kotřehož pak je Bóh ša naš š hrěchaj ščžinił, šo bychmy w nim byli ša prawdosć, kotraž psched Bohom pláčži. Psches Škřystuša mozujemy šo Božeho kraleštwu; haj, psches njeho šmy hižom tudy na njebjeske šadženi a šłóžimy na šemi hižom mozy pschichodneho šwěta. — Šak mohle nam tehodla hišče hrěchi šwěta šłóžicž? Pawol praji: wo hrěchach njecžistosće a njepóžčimosće njednyrbjala mješ šchescžijanami po prawym š žyła rěč byč. Šasche čžělo je džě postajene ša štempl šwjateho Ducha — duž njeshmemy jo š prošdnej šlužbu hrěcha wotšwjecžowacž. Wo našchu wutrobu je šo Šesuš se šwojim čžerpjenjom a wumrjecžom bėdžil — šak šmeli něł hrěchaj hišče šastup do njeye dowolicž? Wobarnuj šwoju wutrobu se wishej šwěru, pschetož š teho žiwjenje wutřadža.

Japoschtol šłóžuje potom našchu šedžbliwosć wšebje na hrěchi šasčka. Wón š tym njeshluscha, kotřž mēnja, šo šłowa šak wazne njeshu. Šě, kóžde šłowo je šymješčo,

pať k dobremu pať k škemu. Přiches njehorne słowa je bužoh hrěcha do tak někotreje nješkazeneje wutrobny pschischot a namyšlivosč mnohich šo šajědojčila. Šwjatny Jakub praji: „Šasyl je mały staw a wschať šo wulkich wězow šhwali; wón naškerjedži zyle čželo a rošpali našche zyle žiwjenje, hdyž wón wot hele je šahorjenn.“ Wny dyrbinny jumu na šudnym dnju wotmolwicž ša kóžde njeružitne słowo, kotrež šmy rěčželi.

Šapschecžiwio loškomyšlnym, kničžomnym rěčžam napomina Šawol tudny k džakowanju. Tež našche słowa maju wo tym šwědcžicž, šo šo plomjo džakownosčje napšchecžiwio Bohu w našchej wutrobje hori. Dyrbjeli šo my š tymšamym ertom, š kotrymž Bohu šwoje šhěrlušche a modlitwy špěwamy, jako šlužobnizy hrěcha a nječžistosčje wušnawacž? Dha by našcha Boža šlužba kničžomna byla.

Wjes hrěchami, kotrež wot Božeho kraleštwu wušankuja a šwjatny šo nješlušcheju, mjenuje japoschotł hišchče wošebje lašomštwio. Šruhuj šo, hacž tutemu hrěchej nješlužišč, a wachuj! Wny dawamy dže šo tak loško do šwětnych wězow šaschmatowacž, a pjenješny maju wošebje móžny wšiw na čžlowštu wutrobu. Šutowacž a to šwoje hromadu džeržecž wschať šchescžijan dyrbi; ale tak čžěžko tola je, pravu mješu wobkěžbowacž, šo š lutowanja lašomštwio a nahrabnosč njenastawatej! Wostaň jeno pschi Šhryštušu, dawaj šo psches njeho pschezo šašo k radošči nad wěčžnymi, njebjesimi kubłami a k lubosčji bližšcheho šbudžowacž: dha prawy pucž nješmylišč. Šofasuj mamonej na kóžde waschnje, šo jeho ša šwojeho knjesa a pschiboha njerodžišč. Wjes Bohom a mamonom džželicž njemóžesč. Šudasch čžyšche to — a to bē jeho kónž. Šako šwjecž, psches Šhryšta krej wufupjeni, dyrbinny šo zyle hrěcha wšdawacž.

Šwjatny Šawol mjenuje naš hišchče džžecž k šwětku. Šako tajšim štej nam wocž ša wěrnosč wotemrjenej. Wny njetrjebamy wjazny š njewěštosčžu w čžěmnocže šbudžicž, ale mamy poknu jasnosč wo tym, šchtož Bóh wot naš žada. „Njedajče šo nikomu šawješč š prošnymy rěčžemi.“ Wny wěmy: hrěch je hrěch a nješchecželštwio pschecžiwio Bohu — šwět pať wobdušchnjuje šwoje hrěščne čžinjenje: „Šchtoha budže tak wuškomyšlny a štrachocžiwny? Dajče nam žiwjenje wužiwacž, tak dołho hacž je mamy, a šwojeho čžela trjebacž, doniž je mlode!“ To šu tak rěče šwěta; ale jeno šašlepjenosč móže tak rěčžecž; to šu prošdne rěče. Wny wschať wěmy: tež šchescžijan móže š wutrobu wješely byčž; ale wješele hrěcha ša njeho žane wješele njeje. Šawol wošpjet napomina: Njedajče šo šawješč; njebudžče jich towaršchojo; njeměče nicžo čžinicz š njeplódnymy škutkami čžmy — duž njemóže štrach šnadny byčž. Čžžemy-li na prawym pucžu woštacž, dyrbinny na šwój wobkhad kěžbowacž. Šubjenný wobkhad škutkuje kaž natyškowaza šhorosč. Šunje tak štrachne pať je tež šubjene čžitanštwio. Šdyž šo našch šnutškonny čžlowjel wšchědnje š jedom njewěry a šjesboženštwu živi, dha wón šchoduje. Šako džžecž k šwětku njedyrbinny š čžěmnosčžu žaneho towarštwu šladacž. Wotnyknjenný kónž našcheho žiwjenja je to dobre, prawe a wěrne, kaž je šo wono w Šhryštušu wošoba ščiniło. Přiches šebje šamnych wschať tónle kónž dozpicž nješamóžemy; ale šwjatny Duch čžže nam pomozny byčž — duž poddajmy šo jeno zyle jeho wodženju. Dha budžemy Boži ščžehowarjo psches Šhryštuša: jako lube džžecž, jako šwjecž, jako džžecž k šwětku!

F.

Okuli.

(Ššalm 25, 15.)

Ššob (257): Šojny prawje, hdyž ta šnada —.

Mojej dušchi picž po Bošy Čžže šo, hdy tam počahnu Šwobodny po mērnej drosny Š njepokoja — k pokoju?! —

Wocži šbēham, Šnježe, k tebi; Dom šej dušcha požada; Šurjatko wšmi šhude k šebi, Šesu, ščšchta žiwjenja! —

Šladatej mi wocži šrudnej Čžžasto doščž do ropota; Njedaj dušchi wjasnyčž šbudnej Ššo, mój Šnježe, do hrěcha!

Štajuje njech šej žada tebe, Šiž šny jejne šrodžišchčžo, Šo by wušhowata šebje Š tebi, hdyž štrach šbēha šo.

Na wutrobje čžžu čžu nošycž, Šuby Šesu, wobštajuje, Dowěrnje kaž džžecž prošnyčž: Šnježe, šryj a wjedž ty mje!

Šeho pucža šbožomneho Njedaj nihdy šmylicž mi; Dowjedž jumu wješeleho Wje dom k wěčžnej radošči!

Šnješa mileho je šnada Šrěšchnikej mi ščičžena; Dušcha wobhnadžena žada Š njemu dom šej do njebj! —

U.

Hdže leži wina?

Rěčžach š jenej žonu, kotraž bē něhdy ša Šesukom šlědžila, ale nětk šo wšcheho wšdala. Ša prašchach ju, čžeho dla wjazny šchescžijanaka byčž nočže? Wona wotmolwi, šo bibliji njewěri. Na moje prašchenje, čžehodla bibliji njewěri, wona wotmolwi: „Dofelž šym jeje šlubjenja pruhowata a je njewěrne namakala.“

„Kotre šlubjenja?“

„Ššlubjenja wo proštwach.“

„Kotre šlubjenja wo proštwach? Njestej w bibliji: Wšchitko šchtož wy prošnyčže, wěrcže jeno, a wono šo wam štanje?“

„Šaj, tak to někať rěkašche. Nětk — ja šym pošneje dowěry, šo tošamo doštanu, šym-li něčšto prošnyla, ale ja nješšym wuššchana, tak je mje to šlubjenje šjebało.“

„Wěšche to šlubjenje wam date?“

„Wono tola wšchitkim šchescžijanam šlušcha, njewěrno?“

„Nē, Bóh pošže šjawnje, šchto „čži“ šu, kotrychž wěrjaze proštwy je wón wuššchecž šlubil.“

Ša pošasach ju potom na 1. Šan. 3, 22. a wucžitach jej wopišanje tajšich, kotrychž proštwy Bóh w uššchuje. „Ščže wy Bože kašnje džerželi a to čžinili, šchtož šo jemu špodoša?“ prašchach šo jeje. Š nětko wona šjawnje wušna, šo to čžiniła njebē, a špšna bōry, šo wina na Božich šlubjenjach njeleži, ale w nej šamej.

To je hišchče dženka šadžewł někotreje njewuššchaneje proštwy: Prošchazy njeje pošlušnosč nawuškyl. Čžžemy-li my mōž proštwy šhonicž, dyrbinny šo šwěru w Božim šlowje wobhonjowacž, šo bychmy špšnali, šchto Boža wola nad nami je, a hdyž šmy tu šamu špšnali, ju tež čžinicz. Šbōždy njewobžarowany škutk njepošlušnosčje š našcheho boša Bože wucho napšchecžiwio wjele našchim proštwam šamkne. Šubosčje-pošne džžecž šo njepokoja, jenož to čžinicz, šchtož šebi jeho nan š krotka wot njeho žada. Šle wono budže šo prošowacž, wolu šwojeho nana pošnacž, a namaka-li něčho, šchtož by jemu špodobne bylo, budže tošame š wěštosčžu čžinicz, runjež šebi to nan wošebje škašak njebē. Šak budže to wěrne Bože džžecž čžinicz.

Cziúmy po Bosy!

(Esej. 5, 1—9.)

Slóš (456): Zion jara styšnje prošy —

Cziúmy po Bosy, kaž džěczi,
S Ducha wobnowjejmy šo!
Sswětło nasche njech šo šwěczi,
Safnosć s bycža Božeho;
Sswjatosć pycha Boža je,
Luboscž Bože žiwjenje,
Rychescžan wěrnny — džěcžo Bože,
Šnada Boža jeho šbože!

Rhodžicž w lubosczi džě chzemy,
Dokelž naš je lubował
Rhrystuš, ša kotrymž nětk džemy,
Šdyž je Bohu ša naš dał
Šso ša dar a wopor šam
A š tym dobył k njebešam
Šrawo nam a krašnosć raju,
Šotryž junu šbóžni maja.

Šzma šu tołšta hrěchi hrosne;
Šurwaštwó a njecžistosć,
Šakomštwó a žorty prošne
Šruboscže šu šjawné došć;
Šchtóž je šhrobly lubuje,
Šso a druhich šawjedže,
— Šima herbštwó w Božim raju,
Šotrež džěczi doštwaju.

Džěczi Bože budžmy šwjate,
Šhodžmy w Božej lubosczi;
Šěšcžanške wšchał prawo date
Šam je w šbóžnej wěcžnosći;
Šswět a lóšchtu šapřějmy,
Šžěło hrěichne šchizujmy!
Šcžěmnošće šmy wumoženi,
Š herbštwó šwjatych wušwoleni.

Šlody Ducha podawajmy
Šdobrocže a prawdošći;
Šwěrnoscžu šej woprašajmy
Šedžby na běh k šwjatosći;
Šslódké njech je wonjenje
Šohu nasche žiwjenje,
Šo šmy dar a wopor jemu
A dom špěichnje džemy k njemu! —

Špominaj na teho Rujesa we šwojich mlodych lětach!

Šato hora Vesuv w Štalškej w lěcže 79 po Rhrystušu šwoje
žehliwe rěli lavy na město Šompeji wuliwasche, mějesche wojat
pšchi šlownych měšcžanškich wrotach štražowacž. Ššched nim,
póbla njeho, šolowokoło žalostna hrjebja rošeschrěneje lavy žol-
mjesche. Šbóždy pytasche wucžeknjcž, šo by šwoje žiwjenje šafhował.
Šón njehnuty štejesche štražuju a šwěrnny. — Šchěšnacže štow lět
šandže, a rošpadanki města Šompeji buchu wuhryebane. Duž šo
tež šon wojat pšchi měšcžanškich wrotach w polnej bróni namaka.
Šjewobšchodženy, dokelž šo žadny powětr k njemu njeběšche mohł
pšchecžišcžecž, bu po lěštokach namakany jako tajki, kiž běšche

šwěrnny na šwojim měštnje wudžeržal. Šo je rjane wopiškmo
šcžaka, hđžež běšche hižo šolowokoło wšcho pohanške.

Šle dajcže tež šo dopomnicž na wopiškmo tak hnujaze, kiž je
šchescžianški mlodženy, ale šo prawišcho prajimy, hólčez jako po-
žohnowane wotkafanje šawostajil.

Ša něšajkim jendželškim pohryebnišcžu w Šorentfordže, na-
maka šo šamjeń, ležazy na rowje hólčezza š města Šichmond.
Šólčezž běšche ša male hižo Šesuka lubo měl a njeběšche žaneho
wjetšcheho žadanja měl, hačž junu ša njeho jako mišionar k pohanam
hicž. Šunjež běšche hišcže mlody a šylny, wón tola wospjet
k šwojimaj štaršchimaj džěšche: „Šyrbjal-li nětk wumrjecž, přjedy
hačž wotroštu, potom njemóžu mišionar bycž. Še wšchał wjele
lěpje ša mnje, pola Šesuka bycž; ale ša bych tež rad chžyl, šo by
šo pravje wjele pohanam wo nim powjedalo. Šdyž jako mišionar
k nim won hicž njemóžu, potom, luba macže, dajcže mi na row
šamjeń štajicž, na kotrymž šteji, šo šym šebi tak jara žadał, mišionar
bycž. Ššnawo něchtó, to nimo dužy cžitajo, šo roššudži, ša mnje
š mišionarom bycž.“ Šlacž to hólčej šlubi a dale wjazy na to
njemyšlešche.

Šako pak běšche hólčezž 12 lět šary, bu wopravdže do wěcž-
neje domišny wotwolany. Š jeju bolosczi štaršchimaj pšchecže
pšchipadže, kiž běšche šyru měl, něšchtó ša mišionštwó cžinicž. Šonaj
jemu po jeju šlubjenju pomnił š tutym napiškmo dšchtaj štajicž:

Š wopomnjecžu na Šranka Štantona, najmlódkšeho šyru
Šětra Šale a jeho mandželškeje Šohanny w Šichmondže.

Šarodži šo 20. augusta 1856, šemrě 3. junija 1868.

Šón Rujes šawoła to džěcžo. Duž wón wotmolwi: Šěcž,
pšchetož twój wotročł šlyšchi. Šdyž živy wostanu a šo muž
šcžinjy, chžych jemu š mišionarom bycž. Šdyž pak wumru hišcže
ša džěcžaze lěta, mi to na mój šamjeń napišajcže, šo něchtó nimo
dužy to cžita a chže šnawo na mojim měšcže k pohanam hicž.

Šwjele lět tam šamjeń štejesche; mnošy běchu to džiwne napiškmo
cžitali. Duž ras mlody cžlowjek nimo džěšche, šotreмуž wono
nadpadže. Šašo a šašo jo cžitasche, šebi jo rošpominasche a jemu
šo šdashche, kaž budžišche Šóh šam š nim wo tym rěcžal. Šón šo
roššudži město hólčezza š mišionarom bycž. Šnydom šo domach
pocža ša mišionštwó pšchihotowacž. Šotom mišionštu wucžerňju
wopšhtowasche. Šětk je w Šndiškej požohnowany mišionar.

Šože šlowo wo morwých praji: Šoni wotpocžuju wot šwojeho
džěla, a jich škutki du ša nimi (Šjew. Šana 14, 3). Šwopomni:
Šižo mlodych škut, haj dobra wola móže žohnowanje njescž. Šo-
pomnicže to, mlodži, kiž šo nětk hotujecže do žiwjenja a šutkowanja
ša Bože šraleštwó won štupicž: Šu je šluženje ša mišionštwó
šwonka mjes pohanami, tu je pak tež šluženje šnutškach mjes
šchescžianami, kiž wobarnowanje a pomozy ša cžělo a dušchu po-
trjebaja. Šofutny džěń tu w šraju šnutškwone mišionštwó na
wutrobu šladže. M.

U.

Šažne wobrocženje.

Šěrne a wužitne powjedańcžto je štaršcheho cžaka.

(Šotracžowanie.)

Š postajenym cžaku běch w Š. Šo šhwilzy hižom cžělo
pšchindže. Ša jemu še šchulu pšched šechowome durje napšchecžimo
džěch a namakach tam wulzy jara wjele pšchewodžerjom. Ši šyly
do wocžow štupachu, jako wobohého štareho nana š macžerju, šbratra
a šotru š někotrymi blišimi pšchecželemi a dobrými šnajomnymi
šromadže štejo widžach. Ša špodžiwach šo nadpěknym, pobožnym
a ponižnym napohladom teje mlodeje wošobny, wot šotrejež běch liš
doštal, a widžach na jejnym woblicžu wulku nutrnoscž a wješchly
pokoj dušche.

Š žyrkwi dach šhěrlych špěwacž: Šój, hladaj na mnje, cžlo-
wjecže atd., a k šteje cžělného přědowanja mějach šhecžu a šchtwórtu
šchtucžu je 491 šhěrlycha.

Wšchi pohrjebje bē so podawf stal, kiž bebi saſluži, so na njōn ſpominaſam.

Sedyn muž ſe wšh, kiž bē dotal jara njerodne a wrōtne žiwjenje wjedl, bēſche jenicžy wczipnoſcže dla a jeno ſ tym wot-pohladanjom ſobu pſchiſchoł, ſo by czēlo wohladał, a ſaſndže teſ ſobu do zyrkwje. Mjes ſpēwanjom a prēdowanjom bēſche wōn pſches nēfotre ſłowa, kotrež bēchu jemu jara mōznje na wutrobu padnyle, tał ſajaty, ſo bē ſo na ſwoje wulke hrēſchne hubienſtwa a na tōn ſtrach, w kotrymž bē jeha duſcha, dohladał. To mōzne wubudjenje a hnuče jeha wutrobny njebē ſo ženje wjazy ſhubiło, ale bē wjele bōle ſyluje pſchibjerało. Synodom na to dawafche wōn najſjawniſche wopokaſma ſprawneho wobroczenja, ſchtož mōžu ja ſam wobſwēdčicž. Wot teho čaſa ſem bē wōn pſchezo rad na pſchewodjenje a na poſlučanje czēlnych prēdowanjom ſhodžil, pſchetož wōn dzeržejche to ja pomoznu wēz, kotruž bē Bōh nałožil, ſo by jeha pſches ſwoju hnadu k poſnacžu prawdy pſchinjeſl. Tał dha bē tutōn džen jedyn wot tych wažnych, kotryž ženje njeſabudu. So wſchaf bychu ſebi to czi wopomnili, kotſiž radži nēſchto wo žiwjenju ſhudnych čitaja. Njebē to wopravdže Bōh ſam ſjawnje tał wjedl, ſo tōn kēdžbliwy a wo ſwoju duſchu ſtarofčiwiy muž, runje jało tōn, kiž to njebēſche, na tym ſamym dnju na to ſame pſchewodjenje pſchiſndže? Kajta to ſchłoda, ſchtož ſo njeprōzuje, potajne pucže Božich wōdzenjom wuſlēdžicž! To ſu te wōjmadla na rjeczaſu jeha wēczneje rady k wumozenju a k wobhnadženju człowſkich duſchow. Njech ſo czi njewērjazy temu ſmēja, my chzemy ſo nad tym ſpodžiwacz a Bōha ponižnje ſhwalicž.

Wo dokonjanej Božej ſlužbje roſrēcžowach ſo nēfotre wotomifnjenja ſ tymaj dobrymaj ſtarymaj człowjekomaj a ſ jeju dżowfu, kotraž bē na pohladanje a we ſwojim ſadžerženju jara luboſna. Sa jim ſlubich, ſo jich rad w jich domje wopytam, a wot teho čaſa ſem ſo ſ nimi jara ſejnach.

Dajče nam Bōha ſhudnych ſhwalicž a njeſchetaimiy jeha proſbycz, ſo bychu woni bohaczi na wērje, czi bohaczi pał duchownje ſhudži byli!

* * *

Šdnyž ſo my na ſemrjetnych pſcheczelow dopominamy, kotſiž bēchu junu ſ nami na ſemi žiwi, dha dawa to naſchej duſchi cziche ſradowanje. Rał wjele wjetſche je tuto ſradowanje, hdyž bēchu to pſcheczeljo, kotſiž ſu w tym knjeſu žiwi byli a wumrjeli. Dopomnecže na wſcho, ſchtož je ſo pſchi jich žiwjenju podalo, ſchtož ſmy ſ tymi hromadže cžinili a rēcželi, wo kotrychž ſo nadžijamy, ſo nētk wēcznu ſbōžnoſcž wužiwaju, to napjelnja wutrobu ſe ſłōdkej želniwoſcžu a naſcha duſcha wofſchewja ſo w nadžiji na pſchedſačuczju teho wjeſela, kiž ſo nam na tamnym dnju doſtanje, hdyž ſo knjeſowa kraſnoſcž ſjewi a wōn ſwoje džēczi ſe wſchēch ſtronow ſwēta ſhromadži, ſo bychu ſo nihdy wjazy njeđžēlile. Čacž bēchu woni na ſemi bohaczi abo ſhudži, ſchtoha je na tym? Sich najwjetſcha woſebnoſcž je, ſo ſu kralojo a mēſchnizy we ſlužbje Božej.

K tym prawym wērjazym, kotrychž ſym ja ſhubil a ſ kotrymž ſo wo hnadže a kraſnoſcži Božeho kraleſtwa wjeſele roſrēcžowach, ličžu ja Marju W. Sa ſym ſebi pſchedewſal, nēſchto ſ jejneho žiwjenja powjedacz a nadžijam ſo, ſo to ja tych, kiž to čitaju, bjes wužitka njebudže.

Nēhdže ſa nēfotre njeđžele po pohrjebje jejneje mlōdſcheje kotry podach ſo ſahe rano na pucz, ſo bych ju a jejnych ſtarſchich wopytal. To bēſche w poſnym nalēcžu a džen bē woſebje kraſny a luboſny. Mōj pucz wjedžijche mje ſ wjetſcha pſches bohate ſahony a rjane luſki a keſki ſ njenahla pſchezo wſche na horu horje. Na wſchēch ſtronach wobdawachu mje ſlēdy Božej majeſtoſcže a kraſnoſcže, kotrež moju duſchu k ſpodžiwanju wubudžo-

wachu. Moſa, wot Božeho ſłōnza wobſwēczena, ſyboleſche ſo na mlōdnych žitach rjenišcho dnyli drohe parole wſchelafeje kraſneje barby. Wſchudžom ſlētowachu ſchłowroncžki k njebeſkam horje, hrōncžka ſwojich ſhērluſchow k ſhwalbje ſwojeho ſtworicžela luboſnje ſpēwajo. Na luſach kčžejachu rjane ſwētki, jena tajka a druha hinaſcha, tał ſo bēchu wuphſchene, jało bychu ſ drohimi kamjenjemi bohacže wobſkadžene a rjenišcho wuhotowane byle, dnyli Salomon we wſchitkej ſwojej kraſnoſcži. Pſches luſki wijeſche ſo ſchwōrcžo jaſna rēcžka, w kotrež pſtruhi a male rybicžki ſpēſchnje pluwachu; na lēwej ſtronje poſbēhowachu ſo wuſſofe ſtały, džiwyne na wohladanje, na prawej pał luboſne hōrki, ſe wſchelafimi keſkami wobroſcžene, a naſdala czełwjenjeſche ſo pſches ſadowe ſchtomy, kotrež w poſnym ſchēčenju ſtejachu, nowo-natwarjeny mljn. W keſkach, do kotrychž ſo na to mōj pucz winy, bē wſcho žiwe wokoło mje wot wſchelafich ptacžkow, a wſchitko ſyncžeſche a klincžeſche wot jich wjeſeleho hloſa.

(Pſchichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Pſchichodnu ſrijedu ſmėje ſo nowomuſwolenje na ſynodu w Saſſkej. Naſche ſerbske woſady je prjedy naſch njeboh Zmiſch na ſynodže ſaſtupowal. Pſched 10 lētami pał bu Budyſki knjeſ primarius wuſwoleny a Eſerbjo žaneho duchowneho ſaſtupjerja poſlednje 10 lēt w ſynodže njeſejachu. Šdnyž ſo pſched 10 lētami nowomuſwolenje mējeſche, ſo tehdy wot nēmiſkich knjeſow duchownych w Budyſko Kamjenſkim ſynodalnym wotrjeſu wupraji, ſo dyrbi ſo teſ jim juntrōcž to pravo wotſtajicž, nēmiſkeho knjeſa duchowneho do ſynody poſlacž a ſo mohł ſo nēmiſki a ſerbski ſaſtupjer wotmēnjecž. Wo tymle wuprajenju a wotrēcženju mēł ſo tōn krōcž ſerbski duchowny jało ſynodalny ſaſtupjer wuſwolicž. Al tola nētko, hdyž wuſwolenje pſchiſndže, njeje ſo ani na naſche ſerbske woſady džiwało, ale dotalny nēmiſki knjeſ ſaſtupjer je ſo ſaſo k wuſwolenju poſtajił a zyrkwinskim pſchedſtejičerjam je ſo woſjewjenje pſchi-pōſtało, ſo ſu teſ wſchitke duchownſke konferenzy temu pſchi-hloſowale. Pſchi tymle woſjewjenju pał je ſo na to ſapomniło, ſo naſcha ſerbska duchownſka konferenca, kotraž duchowne naležnoſcže naſcheho ſerbskeho luda ſaſtupuje, temu pſchihloſowala njeje, ſo by ſo ſaſo nēmiſki duchowny ſaſtupjer ſa naſche ſerbske woſady wuſwolil. Šdnyž wſchaf maja nēmiſke woſady pſchewahu, je tola wobzarowacz, ſo ſo nam naſche dobre pravo njewoſtaji, ſo naſche ſerbske woſady jeneho ſerbskeho ſaſtupjerja, kiž naſche wobſtejnoſcže a potrebnocže ſnaje, doſtanu. Al njeſaſluži ſebi naſch ſerbski lud ſe ſwojim žiwym zyrkwinskim žiwjenjom, kiž je ſaſo w ſaſndženym lēcže 9000 hriwnow ſa miſionſtwa mjes pohanami woprowal, ſo by jeha ſaſtupjer pſchi bliſſchym wuradženju w ſynodže wuprajicž mohł, tał naſchi Eſerbja na ſwjedženju tſjoch kralow wiſajaja, taž je ſo to wot ſerbskeju ſapōſplanzow na ſejmje wuprajilo? Tež druge wažne wēzy, kotrež Eſerbow woſebje jimaja, maja ſo na tutej ſynodže wuradžowacz, u. pſch. Lužiſke zyrkwinske ſarjadowanja a najſterje teſ jałoſ wo zyrkwinych dawſkach w mēſchanych woſadach. Eſerbſke woſady a naležnoſcže mōže jenicžki ſerbski knjeſ duchowny ſaſtupicž. Tele pravo ſebi naſche ſerbske woſady ſaſluža a hdyž ſo nam nētko teſ ſaſo to pravo nje-doſtanje a je wēſte, ſo poſtajeny nēmiſki knjeſ duchowny ſo wuſwoli, je tola pſchihluſchnocž naſchich ſerbskich woſadow, ſo woni ſwēdčenje pſchi wuſwolenju ſa naſche dobre pravo wotpołōža a nēmiſkemu namjetowanemu knjeſej duchownemu ſwōj hloſ njeđadža, ale jało ſpomnjene ſwēdčenja bēlu papjeru bjes mjena wotedadža.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoěń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Sěrbske njedželske łopjena.

Wudawa so kóždy šobotu w Smolerjez knihicziščezěni w Budyschinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostać.

Ľutare.

Romst. 5, 1—6.

Wo prawdosćzi, kiž i wěrnj wukhadža, rěczi japoschtol Pawol a pokazuje, šhto wona wschitko štuttuje. Je kaž by jemu prawdosć i wěrnj psched woczomaj stejata kaž wulki šhtom pokny najkrašnišchich plódom.

Prawdosć, kiž i wěrnj wukhadža, šhtom, kiž najkrašnišche plódy nješe:

1. Pokoj i Bohom;
2. Pschistup k hnadžě;
3. Khwalenje tyšchnosćow;
4. Nadžiju pschichodneje krašnoicze.

1. Najkrašnišchi plód, kiž dobry šhtom prawdoicze i wěrnj nješe, je pokoj, je měr i Bohom. „Dokelž teho dla šmy prawi činjeni psches wěru, dha mamy pokoj i Bohom psches našeho Anješa Jesom Khrysta.“ My mamy wschitzy wulki dołh pola Boha. To šu našche pschestupjenja, pschetož my šmy Bohu dopjelnjenje jeho kašnjow winoježi wostali. A našch dołh je jara wulki. Žich wjele šebi na to njemyšli. Šakle hdyž wulka nusa pschindže abo k šmjerczi dže, jim jich dołh do myšlow pschindže. Šwědomnje wotuczi a psches nje Bóh čłowjetej pschiwola: „Šaplacž, šhtož šy winojty.“ Kažki to potom njeměr! Šaplacžić čłowjet tón dołh njemóže. Šaklužić wón tež ničžo njemóže, pschetož šhtož wón čini, je wón činicz winojty. W tajkej štystnosćzi móže jenicža měr pschinješč, t. j. wěra do Jesom Khrysta. Wón je tón

dołh ša naš šaplacžik psches šwoju krej. Šdyž potom šwědomnje wola: Šy šy šhubjeny, wěrjaza wutroba wotmolwja: „Mój dołh je šaplacženy psches Šesufowu krej“ a měr šacžehnje do njeje.

2. „Psches kotrehož mamy pschistup we wěrje k tej šamej hnadžě.“ Šduž šmy my tež we wěrje wobhnadžene džěczi Bože, mamy tola štejeć we wojowanju tuteho šwěta. Še šwěta i jeho starosćzemi pak ma wěrjazy pschistup k hnadžě, šo móže šo pošylnič. Šizom w šwjatej šicheženizy šy mět pschistup k hnadžě, hdyž je wón šlub hnady i tobu šezinič. Potom bliži šo k tebi ewangelizon še šwojimi šlubjenjemi, kaž n. psch.: „Pójče šem te mui wschitzy, kiž wy špróznj a wobčeženi šče.“ Potom našch šwjatu Božu wječer, w kotrejž šo Šbóžnik šam šwojim šichesćžianam dawa. Š tajtimi pomocnyimi wězami hnady šhwata wěrjazy k šwojemu Bohu, šwoju wutrobu psched nim wotewri a i jeho poknosćze bjerje hnadu ša hnadu. Wěrjazy maja štajnje pschistup k hnadžě.

3. Tola pak šichesćžijenjo štajnje wješeli byčž nje-móža. Bóh šwojich do šchule šichiza bjerje. A tola nje-štrjebaja wěrjazy w njebožu nješbožowni byčž, pschetož rjany šhtom nješe pravje džiwny plód, šo šo woni „tyšchnosćow šhwala“. Pschetož wěrjazy šo šichiza prascha: „Š wotkal pschithadžesch“ a šebi wotmolwi: „Wot teho Anješa“, a hdyž šo prascha: „hdže čžešch mje wječž?“ šašo to wotmolwjenje: „k temu Anjelej.“ „Kohož tón Anjes lubo ma, teho wón pokhošta.“ Šehodla mjenujemy tyšchnosćze domapytanja. Tyšchnosćze naš šnutštownje

wucziszczuja a naß pschihotuja sa njebieske kralestwo. Psches nje pschińdze sczerpliwosc, pschetoż samowola bo slama a sczerpliwosc pschinjeke shonjenje, pschetoż hdyż bo kishesczijan sczerpliwje podda do Bozeho wodzenja, potom won shoni a bo wopokaże, so je nascha wera prawa a wutraje a tajke shonjenje pschinjeke nadziju, so każ je nam Bóh i posledneho kschiza pomhał, budže to tež dale czinicż. Tajka nadzija pať njesahanibi, pschetoż, wěrjazy praja, my mamy rukowanje sa to, so je kwjaty Bóh lubosc Božu, i kotrejż je naß w Khrystu lubował, i rěkami do nascheje wutrobny wulał. A dokelż woni tule lubosc we wutrobje czuja, ku woni pschi wschēm domachpytanju wěszi: Bóh se kwojimi dżeczimi slē myšlicż njemóže, ale so tym, kiż Boha lubuja, wschitke wězy i lēpichemu kluža.

4. A temu rjanemu plodej pať pschińdze nadzija pschichodneje krafnoscze. Sslódkosc tehole ploda woptawaja wěrjazy czaß žiwjenja, najlěpje bo wopokaże w skónczenju. Wěrjazy móže pschi kmjerczi spěwacz: Mi chze bo wotkal czahnyč a pschi Khrystu byč. Wěrjazy je kwojeye sbóžnosce wěsty. Pomyslcze kebi na martrarjom, kotřiz na schčěpowzu khwatobne kherlusche spěwachu. W tej nadziji ku wěrjazy živi, w tej nadziji woni wumru. Nje-dyrbimy prajicż, wěrjazy maja bo derje? Sapšchimimy prawdoscz wěry, so bychmy namakali mēr i Bohom, so bychmy pschistup mēli i hnadže, so mohli bo khwalicż tyšchnoscow a so mohli kwojeye woczzi posbēhnyč w nadziji i wěcznej krafnosczi, hacż budže nascha nadzija dopjelnjena a my sańdzemy do wěcznej krafnoscze. Hamjeń.

Laetare.

(Sef. 66, 10.)

Slóß (W. miš. harf. czo. 95): Lebje, Božo, khwatimy —

Abó (tež 277): Jesuša ja njepuschczu —

Wjekelece bo, wěrjazy! Wumožnik dže i wami kwěrnj, Jesuš, pscheczel lubosny, Tomaršč, wodžer, fěrschta měrnj, Wjedže waß psches czerpjenja Do wěczneho wjekele!

So i Jerusalemom tu Božim scze wy sjednoczili A sbožownemu towarštwu, Dokelż kwět scze wopuschczili Nastupiwšchi i Jesušom Wjekele cžer i njeby dom.

A Kjes mihy Jesuš je, Kaž to wschēdnje nashonicze; Dawa khlēb tež w puschinje, So bo móznje poshynicze, Hdyž waß nusa spytuje; Kral won wěczny wostanje! —

Gradujcze bo, sbožowni, Bohacze scze sastarani; Našyczeni i kublami Bo duschi a cžele kmani Na bēh i nowa i dobyczu, Kiž wam kiwa pschi kónzu!

Na nim wschitzy smějeczje Herbštwo junu njesmasane, Njesachodne, njeswjadne, Pschi Bošy wam sakhowane, — Duž bo sbóžnje wjekelece, Wobhnadženi wystažcze!

Kotřiz jo scze spósnali, S nim bo hižo wofschewjeli Wuhladujo i radosczi, Wěru dobywazu mēli, — Wam bo krafnoscż dostanje, Kotraž nihdy njeshinje.

Subujcze Jesuša, Duž scze kublo namakali, Kotrež hōdnoscż wobkhowa, A bo na pucz i njeby dali, Hdyž Jerusaleom bo wam Božim bljšczi mēschczanam! —

U.

Nikolai a Gregori.

Hebr. 12, 1.

„Dokelż tajtu wulku křlu kwědkom wokolo kebe stejo mamy, dha bēžny psches wobštajnu sczerpliwosc na to bēdjenje, kotrež nam je prijōdstajene.“

Stare powjescze i cžaša reformazije powjedaja kłedowaze: Filip Nikolai bēšche i fararjom we wuhērskim hōrskim mēscze Liebethen a i njebojasnosczu w kwojeye wōwadze cžisty ewangelij ros-pschescžerascze. Gregori, jeho wucžer, jemu pschi tym skutku kručze i stronje stejesche. Duž bo poda, so w tamnej krajnje njeczlowšy pocžihczeni hewjerjo, jako ras kwoju msdu njedostachu, sbēž i sbudžichu a pschi spoczatku kralowškim wotpōšlanym sastojnikam a wojalam bo pschecžiwjachu. Njepschecželjo ewangelija Nikolaja a Gregorija pola wjercha jako na sbēžku winowateju wobstoržichu. Wjerch do Liebethana pōšla a žadašche, so byschtaj bo farar a wucžer do jeho rukom podaloj. Smužita wōwada bo temu sapowjedzi a kwojeye duschopastyrja pohnu, so by bo na wěšty mēstnje w podkoptach potajil, doniž njeby mēr sašo pschischol. Potom buch Gregori a jhescžo radni knježa i mēsta Liebethen došahnjeni, do rjeczasow cžiknjeni a do Alšohla i mozu wotwēdženi. Tu pytachu mēchnišy wotrocžy jatyh pohnuč, so bych bo kezarštwu wotrejli. Tola podarmo. Pschede wschēmi Gregori i wjekelej khroblosczu kwoju wěru wuřna, i kotrejż chžyšche žiwj byč a wumrejč. Duž bu kheršje wokrjedž Alšohla schčěpowz sestajany, a stwjerdženy kezar i njemu kōbu storhnyeny. Hižo horkach stejesche. „Bōšnaj kwjatu Marju sa kwoju schitowatku, wolaž bo i nej jako i kwojeye spomōžeržy, potom cži kwobodu a žiwjenje kłubju,“ jemu jedny i tyh křudnikow pschiwola. Gregori wotmolwi: „Jesuš kamlutki je mōj křednik; na nim mam doscz; drugeho njetrebam.“ Nēt kēšche bo wo jeho žiwjenje stalo. Drjewomy schčěpowz bu sapaleny, plomjenja horje křapachu, a Gregori cžichi a smužity, bjes sawolanja, kwojeye ducha spuschczi. 22. augusta 1527 bēšche kmjertny džen tuteho kwěrneho křawneho kwědka.

Nēt dyrbjachu tež radni knježa sa kwoju wěru wotpōfucžicż. Duž runje někōsi wotpōšlani hōrskich mēstow pschińdžechu wo hnadu sa jatyh prošycż. Wona bu jim skicžena pod wumēnjenjom, so bych cži schescžo Nikolajomj wucžer pscheradžili. Tuczki bo wot kmjertneho stracha dachu i temu nawabicż. Bōřny bu tež předať na wōsnamjenjenym blaku namakany a swjafany. Potom jeho mēšchnikam, jeho njepschecželam, podachu, tola i pschispomnjenjom, so dyrbjachu jeho psched wjercha dowjescz. Hižo bēchu i jatyh kheršny pucz schli, mēšchnižy njeabžy kwojeye wotmšhlenje pschemēnichu. W starosczi, so mohł wjerch bo kam dacż smjechčicż a předarrej žiwjenje daricż, wobsamknychu, jeho hnydom plomjenjam pschepodacz. Najpředny jeho namōkwjachu, bo kłudništwu wotrejč, a jemu pod tymle wumēnjenjom dospōlnu kwobodu kłubichu, haj, wōšebite myto wot wjercha jemu jako wēšte pōšajowachu. Hdyž pať chžyl stwjerdnjeny wostacz, dha jeho cžwila tudy a hela na wěczne cžata. Sswěrnj wuřnajeť džesche: „Ja křym pōlnje pschekwēdcženy, so křym prawy pucz i njebekam nastupil. Hnada mojego Boha je mi wjazy winojta, hacż miloscż nēkajkeho semškeho knježerja. Šelskich khostanjow bo njeboju; pschetož ja křym wēšty, kaž rucze křym mi wotkřudžene cžwile pschētral, mje Khrystuž i kebi do kwojeye njebieskeho paradisa wōsmje.“ Tajke wuprajena tamnyh roshnēwachu a jich w tym wobtwjerdžichu, schtož bēchu kebi wotmšhlili. Schto mohł jim tež sa to rukowacz, so njemohla khrobloscz tuteho wuřnawarja křnano wjercha kameho wot stareje wěry wotwobrocžicż? W kłepj njemdrosczi bo na sczerpliwého martrarja walichu, jeho se kwojimi mjeczikami pschekochu a jeho cželo plomjenjam pschepodachu. To bo sta 24. augusta 1527.

M. w M.

Džěsczowa próstwa wo Boże wótzowske wodženje,

— tež wošebje pschi wobnowjenju lichcžensteho fluba.

Bo swojim hłobu.

Nětk wsmi džě mojej ruzy
A wjedź tať mje,
Dóž sbóžnje dozpu duzy
Dom na wěcznje!
Esam njepoczahnu ženje,
Niz froczalki;
Hdžež hwěra twoja czechnje,
Mje šobu wsmi! —

Mje potaj do šmilnosće,
Hdž flabje džě,
So w radosczi a w posće
Duch czechni je!
— Mi wotpoczink pschi tebi
Spožcz spróžnemu,
Njech woczi samknu šebi,
Esó dowěrju!

Šacž runje njedofnaju
Tu twoju móž,
Mje t sbóžnom' wjedžesč raju
Pšes šamu nóz:
Duž wsmi nětk mojej ruzy
A wjedź tať mje,
Dóž sbóžnje dozpu duzy
Dom na wěcznje! —

Šicheložit M. U. w B.

Wo khěrluschach na wyschšim chorje.

Psalm 120—134 maja nadpišmo: „khěrlusch na wyschšim chorje“. Što chze tuto nadpišmo nam prajicž? Pojednajmy ras wo tym, dokelž mješ wukladowarjemi šwj. pišma wšchelake nahladu namakamy. Tola prjedy hacž rozšomnjamy wošebitočj pomjenowaných 15 psalmšich czišlow, prajmy šebi, što je žyła kniha stareho fluba, kotruž i grichšimi žyrkwiny wótzami „psalm“ mjenujemy.

Psalm šu khěrluschowne knihi Židow, kofšiz běchu šo w lěcže 538 do šhr. nar. t Babelšeho jastwa do wótcžiny wrócžili. Š nich špěwachu w Božich šlužbach templa, wot nich t nowa natwarjeného, t nich šo modlachu w šwojich domach. Woni je trjebachu a wužiwachu, kaž ty, luby šerbški bratšje, luba šerbška šotra, wužiwášch a trjebášch šwoje duchowne khěrluschowne knihi, w tu šhwilu 817 czišlow licžaze.

Hdž je šo pať prajilo dale: Še-li šu psalm škhěrluschaze tých Židow, kiž šu 538 šašo šwoju nohu na narodnu šemju štajili, móža tež jenož špěw byčž, kiž šu šo we a po tutym cžaku pšniše — dha je to wopacžne wužudženje. Wo štarobje jenotliwých špěwowo tutých špěwaškich njeje t tym ničžo doprajene.

Šasche šerbške khěrluschaze šu šo wot lěta 1710 czišcžale a wudawale, tež po cžaku je wšchelakimi pšchidawkami pšchšporjale. Ale šu dha w nich jenož khěrlusche, kiž šu šo w 18. a 19. lěštotku pšniše? Šjanu licžbu tajkich mam, ale hišcže wjetšchu licžbu pšchšpšujemy pšnišerjam, kiž šu w 16. a 17. lěštotku žimi byli. Něšotre pať šu pšcheloženja šacžansšich špěwow še šameho tať mjenowaneho šrijedžneho wěta. Šaj něšotre šu hišcže štaršche, šštož t pšchškladom dopokšamy. Škhěrlusch cžo. 319: „Njech Bohu džakuje“ šo pšchšpšuje Šarcžinej Šinkartej, kiž 1649 šemrje.

Šyšle a šłowa pať je wón cžepať t Šesuf Širacha 50, 24—26. We 50. šlawje tutých bibliššich knihow je rěč wo wyschšim měšchniku Šchimanu. Šdž tutón woltařne šastojšstwo šastawášche, dha drometowachu džěczi Šaronowe t drometami, lud padže t šemi na šwoje woblicžo a špěwarjo šhwalachu teho Šnješa t šhěrluschemi. Šdž wón pať po dokonjanym woporje t woltařja, na kotrymž bě na šonzu t wupšchestrjenymaj rukomaj Šraelske džěczi požohnowať, bě dele šchol, modlachu šo tute šašo dostawšchi požohnowanje wot teho najwyschšicheho a džachu:

„Nětk džakuježe šo wšchitzu Bohu,
Kiž wulke wězy cžini na wšchitšich štronach,
Kiž nať wot macžěneho žiwota žiwých šdžerži
A cžini nam wšchu dobrotu.
Wón chžyl nam wješelu wutrobu dacž
A pšchezo měr špožcžicž
W našchim cžaku w Šraelu,
A šo by jeho hnada štajnje pschi nať wostała
A wón by nať wumohl, tať dolho jako my žimi šmy.“

Šidžimy, tať Šinkartowy špěw t tutymi ryncžkami w myšlach a t džěla tež w šłowach pšchš jene pšchšidže. Šoprawdžity pšnišer khěrlusch: „Njech Bohu džakuje“ je Šesuf Širach, a tón bě pšchš 2200 lětami žiw.

Šodobnje ma šo nětk tež še špěwami khěrluschaznych, kiž šo namakachu w rukach židowškeho luda w cžaku po exilu. Šajwjazny tutých špěwowo běchu tehdom lěštotki štare, haj něšotre hižom tať štare, šo wěštm wustajenjam tých šamych njebu wjazny dorošymjene. To njemóže nam džiwne byčž, hdž wopomnimy, šo běchu Šawitowe a Šalomonowe psalm hižom tehdom pšchš 600 lětami nastale, haj 90. psalm, kiž šo Šóššafej pšchšpšuje, hižom pšchš 900 lětami. Šdž šo praji, Šinkart je khěrlusch: „Njech Bohu džakuje“ w lěcže 1644 špěwať, tehdom wocžajujo bliski šonž 30 lěšneje wóžny, dha my temu pláčicž dany. Šdž pať wěmy, šo je tutón khěrlusch pšchšeložt něšotrych šchtucžkow še Širachowých knihow, dha ma šo tola pšchššajicž, šo je Šinkart t nimi jenož naložt pštal dacž na tať mjenowaný wěššalski měr. Šodobne naloženje namakachu w Božich šlužbach pšchšškeje židowškeje gmejny wěšš psalm, kiž běchu šo w štarých cžachach žyłe druhich wotpohladow dla pšniše. A šo na něššto t našchich dnjow hišcže dopomnju — my rady pschi marach a rowach našchich lubnych wužnjenných špěwamy: „Šštož cžini Bóh, wšcho dobre je“ abo „Šesuf, moja nadžija“. Šadny wot tuteju khěrluschow pať njeje šo pšniš t tym wotpohladom, šo by pschi pohrjebnych šwjatocžnosčach šlužil, to je jenož jeju něšcžišche žyrkwinske naloženje a trjebanje. (Ššchšodnje dale.)

Šajne wobrocženje.

Wěrne a wužitne powjedaňcžto še štaršcheho cžaka.

(Šotracžowanje.)

Šako ššoncžnje t šerkow na horu postupich, šo štejo wostawšchi wohladach; o šajki bě to napohlad! Ššchšudžom šolo wššolo šahony, na šotrež Šoža šmilna ruka wupšchštrjena šwojim džěcžom bohate žohnowanje hotowášche! Šaloko a šchěroko wšy t widženju, kiž t pšchšlicženju njeběchu! Tu a tam bělachu šo žyrkwoje še šwojimi wššokimi wěžemi! Šiže mje pašechu šo šadla krum a wozow a njedaloko piššášche womečer žunjo lubošny hłób na šwojej pišchčželi. Ša je njemóžu wureččez te móžne šacžucža, šotrež moja dušcha pschi tym wužiwášche a šotrež ja ššoro wjazny we wutrobje wobšhowacž njemóžach, ale mi běšche, kaž bych šyrbjal dele na šwojej koleni padnyčž a t Šawitom wóššje wuwoláčž: „Šnježe, tať šu twoje ššutki tať wulke a tať je jich tať wjele! Ty šy je wšchšitke mudrje wustajil a šemja je pošna twojeho bohatsšwa!“ (Šš. 104, 24.) Šať wjele šhubja tola cži, kofšiz na džimy

a rjanoscze Božeje pschirody njeedźbujaj! S fajtej jasnosczi kwěczi ƚo kraŝnosć stworiczela se wschittich jeho stutkow! Ƣadny shtom, Ƣana kwětk, Ƣadny ptaczk, Ƣana waczk njeje, Ƣiž njeby w Ƣwojej rěczi wótsje pschpowjedala: Wóh je mje stworil, Wóh mje sƢzerzi i dobrym spodobanjom!

Sako Ƣo ja t wŝy, hdžež tón luby stary muž bydleŝche, pschibližowach, pytnych jeho na jennym polku, Ƣiž běŝche wofoło jeho kŝe, a i kotrehož wón Ƣwojej krumje do dwórczka a do hródzje wjedzeŝche. Sa pschińdzech jara bliŝto t niemu, priedy hacž Ƣo wón na mnje dohlada, dofelž mējesche blukej woczki. Sako jemu pomhaj Wóh prajach, wohlada Ƣo wón, powita mje i wulkim wjeŝelom, Ƣiž běŝche na jeho Ƣŝlym wobliczu widžecž, a džeŝche: „Wóh Ƣohnuj Waŝ, luby knjes duchowny. Mi je jara lubo, so Wŝy t nam pohladacž pschińdzecze; my Ƣmy kóždy džen wo Waŝ rěczeli a na Waŝ cžakali.“ Na to wocznicu Ƣo durje a jeho džowka pschińdze se Ƣwojej khorowatej maczerju won. Sako mje wohladaŝchtej, njemóžesche hinaf bycz, hacž so Ƣo i molom na tón row dopomniŝchtej, hdžež bēchmy hromadze byli. Do jich pscheczelneho poŝmēwanja, i kotrymž mje cži lubi ludžo witachu, mēŝachach Ƣo Ƣŝly lubosče. Cži Ƣónŝy wjedźiŝchtej mje psches mału ŝahrodku, kotruž dwaj wulkaj Ƣadowaj shtomaj wobthłódkowashtaj, do kŝe. Wŝchudžom bēŝche wschitko jara pschistojne, rjane a cžiŝte nutŝkach a wonfach. Sa Ƣebi pomyŝlich: Ƣak móže to pola tajŝich ludži tež wschitko rjane cžiŝte bycz. Ƣhudži ludžo Ƣo wopravdže i nicžim ŝamolwieč njemóža, hdž je w jich małych kŝežkach wschudžom wscho ŝaracžene, njecžiŝte a njeŝchwarne.

Tudy mējesche wscho jara pēkny a cžiŝty napohlad. Wó iŝtwje ŝejesche na bofu stary dubowy wulki mjehki stólz, w kotrymž tón dobry nan abo ta luba macž po Ƣwjatoku wotpoczowashtaj. Na jennym bliďku, w kucziku ŝejazym, ležeŝchtej dwē bibliji a nēkotre modlerŝte a druhe natwarjaze duchowne knihi a knižki. Stwicžka mējesche na dwēmaj ŝtronomaj wofna, i jennych bēchu daloko wofoło najrjeiŝchi kraj — hórki, haje a pola — widžecž; na druhim bofu bēchu wone do položy i huŝtym liŝczom haloŝow winoweho pjeńka ŝarocžene. Ale Ƣlónčzne pruhi pschecziŝczachach Ƣo tola psches nje a roŝjajnjachach Ƣŝly iŝtwicžku i lubosnym Ƣwětkom. Sow — prajach Ƣam pschi Ƣebi — jow je derje bycz, jow je wobhdjenje pobožnosče, mēra a ŝpokojnosče. Wóh daj, so by tudy kóžde moje wopytowanje Ƣohnowane bylo! „Teho my hódni njeŝmy, knježe, so Wŝy t nam pschińdzecze“, džeŝche džowka, „my Ƣo Wam jara wutrobnje ŝa to džakujemy, so ŝeje tak daloko Ƣem t nam pschischi.“ Naŝch Sbožniŝ — wotmolwich ja — pschińdze hiŝchče wjele dale Ƣem, so by t nam khdym hrēŝnikam pohladał. Wón Ƣwojeho Wótza klin wopuŝchči, wotpołóži Ƣwoju kraŝnosć a pschińdze na ŝemju dele, so by naŝ se Ƣmilnosczu a lubosczu wopytał; a my njechali Ƣo w tym ŝwuczowacž, ŝa nim khdžicž, te Ƣlaboŝče Ƣwojeho bližŝeho ŝnohycž a wschudžom, kaž wón, derje cžinicž?

Mjes tym pschińdze stary nan nuts a powita mje, runje tak kaž jeho Ƣona a džowka, jara wutrobnje. Naŝche rěče, kotrež mjes Ƣobu mējachmy, pschińdzechu bórŝy na jich džowku, Ƣiž bē jim nje dawno wumrjela; a Marja wopofaŝa pscheje wscho, ŝchtož se Ƣwojimaj ŝarŝchimaj a so mnu rěčeŝche, kaž derje je ŝmyŝlena a kaŝ hluboko jejna wutroba ŝacžowa. Sa bēch jara hnuty nad tym, kaŝ wona wo Ƣwojim Ƣŝlym podacžu do Božeje wole a wo Ƣwojej lubosči te Ƣhryŝtucej dla teje wulkeje Ƣmilnosče, Ƣiž bē Ƣo ji doŝtala, tak rjenje a lubje rěčeŝche. Wona bē pola bohattych a woŝebnych ludži, hdžež bē wjele lēt Ƣluzila, nawuŝnyla, Ƣo tež ŝwontownje jara pēkny a pschistojnje ŝadžeržecž; ale jejna ŝprawna pobožnosć cžinjesche, so bē pschezo ponižna a i niŝka prjecž we Ƣwojim waschnju a wobthadže. Mi Ƣo ŝdasche, kaž by wona moje wopytowanje rada t temu nałóžicž cžyžka, so by i teho Ƣama

ŝa Ƣo a ŝa Ƣwojich ŝarŝchich mužik mēla. Tola paŝ njewobcžežowasche wona mje na Ƣane njepŝchistojne waschnje, so by nēhdže psches mēru wjele rěczala a Ƣo napraschowała, abo wo Ƣwojim pōŝnaczu Ƣwojeje wēry a Ƣwojich ŝnutskownych naŝonjenjach wjele powjedanja a harty cžiniła. Sako ŝchecziŝjanta bē wona Ƣwojeje wēry wēŝta a na Ƣwoje Ƣwjeczenje Ƣwēru ŝmyŝlena, jako mloda holza cžicheho a pschistojneho waschnja a jako džowka Ƣwojimaj ŝarŝchimaj poŝluchna. W jejnym towarŝtwje njebē wopravdže móžno bycz, so njeby widžecž bylo, kaŝ jara jejna wutroba a jejne rěče evangelionej Ƣesuhowemu, te kotremuž Ƣo wona pōŝnawasche, cžesč cžinjesche. Sa bórŝy pōŝnach, fajku prózu bē Ƣebi wona cžiniła, so by Ƣwojeju ŝarŝcheju t pōŝnaczu prawdy a t dopjelnjenju Božich kaŝnjow nanucžila a kaŝ derje bē Ƣo ji to radžilo. To je lubosny pocžin mlodeho ŝchecziŝjana, haj to je Ƣwjata winowatosć džeŝča, kotrež je Wóh po Ƣwojim dobrym spodobanju pschi Ƣwobodnym wudželenju Ƣwojeje Ƣmilnosče psches Ƣwoju hnadu t Ƣwjeczenju powołał, a ŝarŝchej paŝ ŝaj hiŝchče w njewēdomnosči a w hrēchach Ƣiwaj, so wono tych Ƣamnych wobrocžicž pyta, psches kotrež je wot Boha Ƣwoje Ƣiwjenje doŝtalo. Ƣajke ŝbože, hdž ŝwajŝ radny ŝwajŝ pscheczelŝtwa wuŝwječja! Kóždy móže Ƣebi myŝlicž, so taj lubaj ŝaraj cžlowjekaj Ƣwoju džowku ŝa Ƣwoju wucžetku džeržeŝchaj, kotraž bē jeju w bóŝkich wēzach roŝwucžila a jeju na pucž ŝboža pofaŝala a to tež ŝawnje prajeshtaj. Ƣiŝchi tym paŝ doŝashtaj wonaj na drugej ŝtronje wot Marje wschē wopofažŝtwa džečazajeje lubosče a poŝluchnosče, kaž móžesche to kóždy widžecž, Ƣiž na to kēžbowasche, kaŝ wona jimaj wobŝtajnje Ƣluzesche a pschi najmjēŝchich domjazych wobŝtaranjach t ruzy džeŝche. Tuta towarŝchka bēŝche wopravdže tak Ƣwēru na njebjeŝte ŝmyŝlena, kaž Ƣo to porēdko namafa. Sčtož Ƣebi wona wo wuŝtalenju Božeho w Ƣhryŝtuŝku t ŝbožnosči hrēŝnikow myŝlesche, bē jara jaŝne a pschińdze i Božim piŝmom Ƣyle psches jene.

Wona powjedasche wjele wo tej wjeŝelosči a tŝchnosči, kotruž bē wot teho cžaka Ƣem ŝhoniła, jako bē to dobre lubowacž pocžala. Wona wjedziŝche, so Ƣo lubosč Boža pschecziwo hrēŝnikam njepŝchemēnja, ale runje tak tež niž tón pucž, kotryž je jim w Božich kaŝnjach priđdkpiŝany. Na tu Ƣamu lubosč Božu ŝajesche wona i wērijzej wutrobu Ƣwoje dowējenje, a se Ƣwērnej poŝluchnosczu khdžeŝche wona po pucžach Božeho ŝakonja, a w tym pytasche a namafa wona mēr Boži, kotryž wyŝchchi je dŝyli wschitkón roŝom. Wona mējesche Bože piŝmo, hewak paŝ jeno mało druhich knihow; ale te, kotrež wona mējesche, bēchu jara rjane, a wona rěčeŝche wo jich wopŝhijecžu kaž nēchtó, Ƣiž je derje ŝnaje a wažicž wē.

Do woczow bē wona jara blēda a tu a tam pocžerwjenojta. S teho widžach ŝawnje, so prawje ŝtrowa njeje, a pomyŝlich Ƣebi, so drje dołho wjazh Ƣiwa njebudže. Wopravdže ŝjewi Ƣo tež po nēkotrym cžaku pola njeje Ƣucha njemóž, wona Ƣlabnjesche hladajo a ŝa dwē lēče po tutym mojim prēnim wopytanju ŝpodobasche Ƣo hižom Bohu, ju wotwołacž. (Pŝchichodnje dale.)

Wŝhelake i bliska a i daloka.

— Sańdženu Ƣrijedu mējesche Ƣo popoldnju w 2 w Wiŝkopizach nowowuŝwolenje na ŝajku ŝynodu ŝa Budyŝko-ŝamjeŝti wokrjeŝ. Wuŝwoliloj ŝaj Ƣo knjes primarius Wjazka w Budyŝchinje a knjes rycžerŝubler Ƣanoviŝy nad Małym Wofŝkom. 9 Ƣerbŝkich wolerjow pschi wuŝwolenju duchowneho ŝaŝupjerja bēlu papjerku woteda a i tym ŝawnje Ƣwēdczenje ŝa to wotpołóži, so ma a móže jenož Ƣerbŝti duchowny naŝche Ƣerbŝke woŝadny na ŝynodže ŝaŝupicž.

— Wutoru a Ƣrijedu mējesche Ƣo wotkhadne pruhowanje na Budyŝkim gymnaŝiju. Wŝchitzy pruhowani Ƣu pruhowanje wobŝtali. Mjes abiturientami je tež Sŝerb, Ƣyn t. kantora Ƣaplerja w Budyŝchinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Serbske njedželske čapjeny.

Wudawa so kóždy čobotu w Smolerjez knihčizničezěrnj w Budyschinje a je tam sa ščtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostać.

Judika.

Sebr. 9, 11—15.

„Ahrystuž je pschichol, so by wyschschiměschnik byl.“
Wón běsche tón prawý wyschschiměschnik, kiž je naž psches
šwoju krej wumohl. Šsam psches šwoju krej je wón do
teho šwjateho nutšichol.

Wyschschiměschnikski wopor je krej Ahrystužowa,
sa naž pschelata.

1. Psches nju šmy my wumoženi.
2. Psches nju dóndžemy k nowemu žiwjenju a
dostanjemy wěčne herbstwo.

1. Waschnje wopora namašamy pola najwjazy ludow.
Waschnje wopora wuhadža s najhlubšeje potrebnosće
čłowškeje wutrobny. Džyž čłowjek šwoju hrěschnu winu
póšnawa, je jeho šwědomnje njeměrne. Čłowjek pyta po
wufšwobodženju a čłowjek šebi praji, so je na hrěch schtrafa
postojena. Schtrafu pyta wón wotwobročič, wotwofučič.
A temu pschijujeke wón wopor. We woporje wón šwoje
hrěchi póšnawa a pyta wodacze. Tak činjesche tež israelski
lud pschi šwojich woporach. Našch list pak praji: „Móžno
njeje, so by wolaza a kóšlaza krej mohla hrěchi přječ
wšacž.“ Wopory stareho šluba njemóža wučizčenje
dokonjeć — wone šu šamo pschedšnamjo a wěščenje
na wulki wopor Ahrystužowny. Wulkiměschnik by w Israelu
šwoju najwyschschu dostojosć šjewit, hdy by na wulkim
wujednaškim dnju s šwoju woporneho ščočezča do teho
najšwjecziškeho nutšichol a hnadny štok wobkřepil k šnamjenju

wučizčenja luda. Tež našch luby Šbóžnik jako wyschschiměschnik
dže do najšwjecziškeho, niž do templa, ale do
wjetscheje a dokonjaneje hěty horkach w njebjach. Wón
šandže psches šwoju krej. Tón wotčať je jeho šichiz. A
jako wón šawola: „dokonjane je“, tehdom bu wumoženje
dokonjane a wulki wujednaški šwjedžen šwěta šwjeczeny.
Mětko móžesche k njebju špicz a šwój wopor psches Boha
pschijesč. Luby šichesčijano! Wón čže tež twój wyschschiměschnik
byčž. Šapschimú jeho, hdyž nětko šašo tebi blisko
štupi. Tam na Golgatha jeho namašach. Šhwatajmy
tam, so bychmy psches jeho šwjatu krej wumoženi byli a
čžerpali móž noweho žiwjenja.

2. „Ča krej Jesom Ahrysta wučizči našche šwědomnje
wot morych, štkow k šluženju žiwemu Bohu.“ Šbóžnik
šastupi sa naž se šwojej šwoju. Ššto jeho k temu wabi?
Wulka lubošč. A luby šichesčijano, hdyž je tale lubošč
twoje šwědomnje šapschimnyta, dyrbi šo wučizčič wot
morych štkow a wšcheje hordosče. Wopor Jesom Ahrysta
dyrbi naž šapschimnyčž, so bychmy šaprěli bjesbóžne wačnje
a čželne lóšchy a šlužili temu žiwemu Bohu. Krej Jesom
Ahrysta dyrbi našche najwjetsche šublo byčž, hdyž wróčzo
a do přědka hładamy. Wróčzo hładajo je jenicke hnadne
žórko, kiž našche stare žiwjenje wujedna, a do přědka hładajo
je nam žórko možy, kiž nowe žiwjenje štwori. Šobožny
šlužobnik Boži je juntróčž šwoju dušchu wobsamnył do
dweju krátkeju modlěškeju šłowow (Quod vivi, tege; quod
vivam, rege) t. r.: Šštož šum živy byl, pschitryj ty;
šštož živy budu, wóž ty. Čo je krašnosčž štwě

Chrystusoweje, kiž naš do noveho živjenja wabi a naš wěstnyh čini wěsteho herbstwa. Pšches swoju kmjercz je wón tu murju wottorhal, kiž naš dželešche wot Boha, a nam pšhistup ke krajej wěczneho flubjenja wotewrił. Zeje nadzije móžemy šo trošchtowacz, dokelž šmy powołani (šht. 15.). Jako jeho wumoženi chzemy našchemu wyschšchemu mēšchnikej fluzič w žiwej pošlušchnošči, šo bychmy pšches njeho tež dostali wěczne herbstwo, kiž je nam šthowane w njebjekach. Šamjen.

Judica.

(Pšalm 43, 1.)

Šlōš (211): Š hlubiny ja wołam čje —.

Šsudž, o šnježe, š prawdošču Wšchitku šhroblych njeprawdu!
Wje pšched hrēchom šahowaj, **Božoj** twój mi šbōžny daj! —

Božo, tvoja prawiza Na wšchej šlōšči dobywa!
— Šrodžičežo a wukhow ty Dušche wěrjazeje šy.

A mšda š dobom najwjetšcha, **Kotraž** pošnje špošoja!
Wšchitkich šwěrnyh bēdžerjom **Dužnyh** dom do njebjekow.

Wjedž mje, **Wōtče**, š zušoby **Do** twojeje domišny;
Mi šo štyščeže po tebi, **Njedaj** š hanibje pšhincz mi! —

Moje wukhowanje je **Tvoje** wōtžne šmilenje;
Pravo mile wukhowašch, **W** štyšku trošcht mi podawašch.

Pšhecziwo wšchēm nablašnym, **Ludžom** šawištnym a šlym,
Wšstupuješch ša mnje ty, **Dokelž** wumožnik mój šy.

Temu nihdy njeschlōdži, **Riž** šo tebi dowēri,
Žana njepšhecželšta mōž; **Štajny** ty šy šwěrnyh šhuž.

Njekwjatemu živjenju **Šhroblyh** hacžič š frutošču;
Špodobanje hnadne mašch **Na** prawdže, ju šakitašch.

Ludu mily šwojemu **Čzinišch** wšchēdnje dobrotu,
Duž šo šbōžny šraduje, **Dokelž** džēl joh' krašny je! —

U.

Wšchelakore šwjeczenje šwjateho pošta.

W lēče 1633 bēšche, šo do wšy Oberammergawa w Bajerškej mōr pšchindže. Wobhdlerjo tehdy šwjatocžnje flubichu, šo ma šo w pšchichodže šwjate čžerpjenje Chrystusowe na wošebite wašchne šwjecžič š tym, šo šo podawišny tamnyh šwjatych, čžezkich hodžinow šašo pšchedštajeja ša wocži pšches žiwnyh. Šbōžde džēšacž lēt šu wot teho čžaša šem mužoj, žony a džēčži tamnišcheje wšy šjednocženi Šbōžnikowe čžerpjenje pšchedštajeli. To bēšche poštna hra, niž drje w pošče šamym džeržana, ale w lētnym čžašu — tola š podnōrjenju wutrobom do šwjateho pošta. Dokelž wobhdlerjo Oberammergawa po nēčžim wošebitu wuštojnošč a trošymjenje ša tajku wēž wopošowacz počaču, duž šo pšchihladowarjo š bliska a š daloka šthadžowacz počaču. Šaj, š druhich krajow, šamo tamnu štronu morja šu pšchihadžowali wopytowarjo, šwētnje a duchownje smyšleni, pobožni a njepobožni we wulkim, š temu wošebje pšchprawjēnym rumje pšchihladowacz. **A** dokelž šo pšchedštajenje š hudžbu, je špēwanjom a š wjetšcha š biblijškim flowami džeržesche, móžemy myšlicž, šo je tež natwarjaze bylo.

Š wohladanjom dobrego a šwjateho šo wutroba natwarja. Luther chzysche šwjatu historiju tež molowanu mēčž a Bože domy š wobrašami pšchene, šo bychy š nich hnuče, pošhlnjenje a trošcht

wukhadžale. Šlej, wobrašy Chrystusoweho pošlednjeho čžerpjenja tu a tam w Božich domach abo tež w našchich šchescžijanskich domach! Še to wopomnicž bylo tež pšchi šwjeczenju pošta. Šlaj, krašny wobraš wot ruki molerja Šafaela š podpisom „Chrystusowe nješenje šchiza“: Šswjatocžny čžah šo na horu hiba. Šorkach widžič popowiščežo Šolgata. Šrēdku čžahnu wojazy, pēšchi a na šonjach. Šedny šhorhoj nješe. Wošprijedž čžaha je Šbōžnik. Čžezku šchizowu hrjadu ma na šhribjecže. Šob čžezu je na poš šemi padnjeny. Šluboča bološč š jeho woblicža rēčži. Na porucženje wyschšcheho romšchich wojatow budže Šchiman š Šyrene, kiž runje š pola pšchindže, nušowanj, Šbōžnikoj šchiz wotewšacz. Čžmowje drje hlada: rad by šo čžezē wšdal, tola njemōže. Na šoku poš Šbōžnikowa macž š bološču pšchemōžena š šemi pada, a druge žony pšchi njei ružy šamaja. — Špēwat šo modli:

Mi tvoje šmjertne pohladanje
Do dušche šacžičež na wēczne;
Nječ wšchēdnje tvoje wujednanje
We wutrobje mi móžne je!

Šswjaty poštna ma mjeno wot poščenja. Mny evangelišy šo njepoščimny je šdžerženjom wot wēsteje žyrobny. Šele poščenje šlušcha tola šobu do teho, šchtož šwjate pišmo mjenuje „ščžen pšchichodneho dokonjaneho“. To dokonjane poš je hlubočo šacžute špominanje na Božu martru. Mny šwjecžimny poštna w šwjatych rošpominanjach, šotrež šo w Božich domach abo w šhulškich abo tež wšchēdnnyh šchescžijanskich domach wotdžeržuja. Še to rjane, šbōžne šwjeczenje, hdyž šo špēwaja poštna šhērlušche š Šbōžnikowej čžesči a š pošbēhnjenju našchich wutrobom, hdyž šo wopominaja poštna ščenja š pošhlnjenju našchich šhudnyh, šlabnyh dušchom. Šak nušne a pošohnowane tajke čžiche šhwilki ša našch šhwatažy, šarowaty a wot wšchēdnnyh wēžow tak šajaty čžaš!

(Pšchichodnje ššōnczenje.)

„Wēczne wumōženje!“

(Šebr. 9, 11—15.)

Šapphiške hrono.*

Chrystus je pšchichol, šo by wyschšchimēšchnit
Pšchichodnyh šublow byl; wón njeje hrēšchnit;
Šswjaty je Boži wón a šerichta mēra,
Bošoj ma wēra!

Wēczne je wumōženje dobył šwjaty,
Dokelž ša naš je jako wopor daty;
Pšchelal šwoju krej je, we šmjercži pošyl,
Šbōžnošč nam dobył.

Wopory šastaršku šu njepamohle
Wujednacž hrēchi, dokelž šnamjo hōle
Bēchu, kiž nima mozy, čžištošč ššicžič,
Šlōšč šamu šnicžič.

Šswjata je Chrystusowa krej a Boža,
Študžen nam wucžiščenja, pošna šboža;
Dokonjanu je dała prawdošč wērnym,
Š Boha nēt mērnym.

Ššrēdnit šakonja je wón nowoh' nētko,
Šašnjene horjo tak woprawdže wšchitko
Pšches jeha krej, nam prawdošč wēczna data
Šeho je šwjata.

* Špēwajomne š hlošom (77): Najšubšči Šesu, šchto je tvoja wina? atd.

Wyschschiměschnik je sashol Sesuf t Boku,
Woterwil je nam nomu t njebu dróhu,
Pshes njeho czahnu t Wótzej dom do raja,
Kotfij job' snaja.

Wyschschiměschnik džě, kotryž mile dawo
Duscham wěrjazym pschezo sbóžne prawa,
Ze wón brědnik našch, kral a fěrschta měrnj,
Wěcznje nam śwěrnj! —

U.

Wo khěrluschach na wyschschim chorje.

(Pofracžowanje.)

Zola po tutych pschedspomnjenjach chzemy so nětko wobroczić t hromadzy tych 15 psalmow, kiž su w psalmstich knihach licžbu 120—134 dostale. Druhim napschecziwo su wone mjes řobu jena jenosć. Wot druhich řo rosdžěleja hižom psches řwoju krotkosć, w pscherěsku maja wone jenož 6 řchtucžtow, a jeniczi dlějšchi, 132. psalm, je tež lědom tak dolhi, kaž druge psalmj w pscherěsku řu. Dale ma jich hebrejska rěč wřhelake wořebitošće, na kotrež pofasowacž řo tudj njehodzi. Sacžuwanja tych řamych řo řebi runaja. Sich najmłódschi wukladowar w franzowřkej rěči, Bovet, jara derje wo nich praji, řo řu spěw, kotrymž ma řo pomjenowanje „idyllow“ pschipołožicž. Němski řlawny spěwar Mückert je tež wunamakal, řo maja jich řchtucžki wořebitu měru a twórbu. Dale řo w žanym ř nich řlowo „Selah“ nje-namaka, kaž w druhich husto, žanemu mjes nimi njeje hlóř psched-pišantj kaž druhim, kotrež mějachu řo na pschillad spěwacž po hlořu: „Wo rjanej mlodořczi“, abo „Wo jelenizj, kotraž rano budže honjena“, abo „Wo němym holbjm mjes zušym“, abo „Wo kotej róži“. Škóncžnje njeje žadyn tych psalmow 120—134 hewal řo husto namakaze napiřmo dostal: „Ř saspěwanju“, ale kóždj „Řhěrlusch na wyschschim chorje“, to je pscheložk po Lutheru hebrejskich řlowow „Schier hamaaloth“. Nětk řo praji, řo lěpschi jich pscheložk je: „Řhěrlusch stopjenjow“. Pšchetož „maaloth“ je mnohota wot maalah, a tuto řlowo ma na řebi tak wjele kaž „stopjeń“. Tak řo praji 1. kral. 10, 19 wo wulkim posłocžentym trónřkim stolom wot helesantskich kosčow, na kotrymž Salomon pschi řwjedženřkich řkladnosčach řydasche, řo t njemu řchěscž „maaloth“, řchěscž stopjenjow, horje wjedžichu. Tak rěči Nehemiař w řwojich knihach pschi twarjenju murjow řerusalem (hl. 3, 15; 12, 37) wo „maaloth“, wo stopjenjach, kotrež pschi řtudnjazyh wrotach t Dawitowej řhěži wjedžichu, a 2 kral. 20, 9 řl. = řes. 38, 8 řo nam praji wo „maaloth“, wo stopjenjach krala Ařařoweho řkóncžneho čařnika. Ze potajřim „Řhěrlusch stopjenjow“ abo tež „Řhěrlusch na stopjenjach“ jako pscheložk nadpiřma psalmow 120—134 jara blifko ležazy. So je tajki našch pscheložk prawy, to nam wobřrucžuja wurasř, kiž řo řřebajja řa tute psalmj w grichřřkej bibliji, „Septuaginta“ mjenowanej, kaž tež we řaczanskej, mjenowanej „Vulgata“. Lutherowj „Řhěrlusch na wyschschim chorje“ je wřchaf tež podobnje mēnjennj. We řwojim přěnim pscheložku psalmow, kiž 1524 wuńdže a wo kotrymž řudži, řo řo hebrejskemu bliži a němřřeho řo řdaluje, bě wón piřal „Řhěrlusch we wřřkofczi“. Wo myřli tuteho napiřma wón praji we wukladowanju 127. psalma, řchěscžanam w Řiga w řivlandže 1524 pořwjecžentym: „Čžehodla tutón psalm a něotre wjazj rěłaja řhěrlusch we wřřkofczi, ja njewěm. Někotři mēnja, řo řu mēřchnizj a lewitojo tajke psalmj spěwali, řdyž řu horje do templa řchli po řřhodach abo řtopjenjach, teho dla je mjenuja řhěrlusch na řtopjenjach abo řřhodach. Ale to njeplaczi, nima tež řadyn řaložk a pofiw w piřmje; woni tež njeřřu na řtopjenjach, ale w templa spěwali. řdyž pař mělo něłajke mēnjenje placzičž, řchj ja mēnil, řo řu řo tute psalmj

ř wřřkofim hlořom spěwale, runje jako džěczi a řónřře spěwaju napschecziwo muřřřim atd. Zola dofelž řańdženosčzi pschifřlusch, tak řu lewiczi spěwali, řha je njewěřte, řchtož wo tym prajimj; njeleži tež wjele na tym, jeno řo řamy psalm prawje rořřmimj.“ Tuto Lutherowe wukladowanje řo dólka ř tym řidowřřeho wukladowarja řaona (ř 942), kiž naspomnjene napiřmo we řwojim arabřřkim pscheložku řařo da psches „Řhwalba řoža ř posbēhnjenjom hlořa.“

Ale pschi tajřim mēnjenju njeje Luther wostal. We řwojim druhim pscheložku psalmow, kotryž wón, po tym řo bě někotrych řobudžěłacžerjow mēł, 1531 wuda a wo kotrymž praji, řo „němřřemu bliže řteji a hebrejsřřeho řo bóle řdaluje“, je wón wuřwolil pscheložk „Řhěrlusch na wřřkofim chorje“. řchto je ř tym mēnjene, to řhonimj ře řlowow, ř kotrymž je Luther w lětach 1531—1533 řwojim řtudentam psalmj 120—134 we řaczanskej rěči wukladowal a kotrež buchj wot jeneho tych řamych, ř mjenom řeit Dietrich, 1540 w řtrařburgu do čziřčžca date. řow Luther w řawodže wo napiřmje „řchier hamaaloth“ tak praji: řajprijódy řo řow prascha, čžeho dla je psalmam tajke napiřmo date. Wukladowarjom mēnjenja řu wřchelake. řyřa powjeda, řo řu tak mjenowane, dofelž řu je lewiczi abo mēřchnizj spěwali na řřhodže abo na řtopjenjach templa. Pšchetož w řtawijnje wo kralach řo piřa, řo řo t templa po řtopjenjach horje řtupasche. řych řu 15 řyle, a na kóždj řo psalm spěwasche. řacž je temu tak abo niž, na tym mi wjele ležane njeje. Ř wěřje podobne řo mi pař to njeřda řyčž. To wřchaf řo njeda přěčž, řo hebrejsřře řlowo na řtopjenja pofasuje. Wostawam teho dla pschi najjednorřřim mēnjenju a wuprajam, řo řu tak mjenowane, dofelž řu je lewiczi abo mēřchnizj na řtopjenjach abo ř wyschscheho mēřta dele spěwacž řwucženi řhli, runje jako pola nař řón, kiž řjawnje w řořim domje pschedspěwuje abo přěduje, řo na wěřřym posbēhnjentym mēřcže namaka, ř kotrehož móže lóžřcho wot wřchitřřich widžentj a řřřřchany řyčž. řam mjenujžj řa to, řo řo tute psalmj njeřpěwachu wot mnohořcže ľuda, w templa pschewyřwageho, tež niž wot čhora, ale řo řo spěwachu wot wěřřtyh pschedspěwarjom dele ř wyschscheho blaka atd.

Tutón druhi nahlad Lutherowj běřche žyle prawy. řwón řo ř nim wróci t temu, kiž bě w řyřřwi řrijedžneho wěłka řnježazy řyl a tež ře řlowami řulgaty pschesřene pschidže.

Ale nětk pař řlowo „maaloth“ njeje na wřřchěch mēřřach hebrejsřřeje biblije tak wjele kaž „stopjeń“, wořnamjenja wjele bóle než něřřto druge. Tak řo wopiřche řyř. 7, 9 wróčjenje řidow ř exila jako „maaloth mibabel“, to rěła „horjecžehnjenje ř Babela“. řeho dla řu něłotři wukladowarjo napiřma psalmow 120—134 prajili, řo řu wone řhěrlusche, kiž řu řo na čzahach, w kotrychž řo řidži ř Babela do řerusalem wróčžichu, spěwale. To čžinitaj hižom řhryřřřtomuřř (ř 407) a řheodoret. řořłedniřřchi pschi tym mēni, řo řu wone wěřřčženja na tamny čzař, dofelž wřchaf běčhu ř džěła hižom wot řawita piřane. Tuto wułóženje pschidže na to tež do řyřřřeje biblije. ř napiřmje 122. psalma na pschitřł. řow rěła: „řot řawita. ředyn tych psalmow horjecžehnjenja. řa řón čzař pēřnjennj, jako řyřř wróčjenje exulantow pschifasa.“ řbo 123. psalm ma napiřmo: „řot řawita. ředyn tych psalmow horjecžehnjenja. řrajennj ř wořřobj řerubabela, wyschscheho nad řatymj.“ řež nowiřřchi wukladowarjo, kaž řosenmüller, řwald, řaulen, řu temu pschihlořowali, pschi tym pař řu tuczi pschitřłajili, řo řu řo te psalmj tež řakle w čzahu wróčženja řidow pēřnikle. Zola tuto wułóženje je njemóžne, pschetož řadyn tych řamych nje-rěči řařnje wo wróčženju ř Babela, a druge psalmj, kiž to woprawdže čžinja, kaž psalm 85 a 137, nimaja napiřmo „řchier hamaaloth“.

(Přchichodnje řkóncženje.)

Shonjena móz.

Jara važne je, so w našchim čaŕu czerjenje a móz modlitwy we wutrobach i nowa woŕiwi, pschetož móz sŕeho njescheczela roscze khetŕje. A jeno tón na wulkim ŕudnym dnju wobsteji, kotryž je wschomóz Jesuŕoweho mjena wuŕiwacz wjedzil. Tón Knjes praji: „Teho dla wachujcze kóždy čaŕ a modlcze ŕo, so byschcze doŕtojni byli, czerinycz temu wschitkemu, sčtož ŕo podacz budže, a wobstacz psched cžlowŕskim Esynom.“ Ja wěrju, so ŕo w bliŕŕchim čaŕu móz ŕatana i zejchami a džiwami na tajke waschnje sjewi, kajkež hiŕcže hacž ŕem shonili njesŕmy. Njewjedže-li my ničo wo Jesuŕowej moŕy, i kotrež móžemy nawalnoscžam ŕatana napschecziwo stupicz, dha ŕmy shubjeni. Čžert spytuje na wschelake waschnje, njewidomnu njesjesku móz Jesuŕoweho mjena ŕaprecž; ale ŕchescžijanŕtwu našeho čaŕa je nusne, ŕo k polnej moŕy wrócicz, kotraž w Jesuŕowym njenje potajena leži. Pschitklad tajŕe moŕy je ŕežhomazy podawt:

Sedyn mojeju pscheczelow bēŕche do wulkeje khdoby ŕapadnył, tať so žaneho pjenjeŕka wjazn njewobŕedžesche. Wón mēŕesche ŕo ŕa žonu a džečzi staracz, tola wo tajŕej nusy ŕwojeje žonje ničo njespomni. Ale wón ju Jesuŕej praji. Sene ranje proŕesche jeho žona wo něŕhto pjenes, dofelž mēŕesche wschelake nusne wēžy nakupowacz. Wón jeno wotmolwi: Ja cži te pjenesy dženŕa wjecžor w pjatej hodžinje dam. Potom džeŕche do ŕwojeje ŕtwy a proŕesche Boha takle: Wótče, ja ŕym twoje džečžo, ty mi ženje w mojim žiwjenju dowolił njesŕy, so bych pjenjeŕka někomu winojty wostał, a Jesuŕ je prajił: Wo cžož w mojim njenje proŕycz budžecze, to čžu ja cžinicž, so by Wótž cžescženy byl w Esynu. Nētł, Wótče, proŕchu cže, pōsčel mi te pjenesy, kotrež moja žona dženŕa wjecžor ke kupowanju trjeba.

Ranje ŕańdže, ale pjenesy njeschidžechu; bēŕche w ŕchtwōrtej hodžinje. — „Wótče, tebi ŕo dowērjam!“ Krotko po ŕchtwōrtej hodžinje ŕo wo durje ŕakapa. Knjes ŕastupi a proŕesche mojeho pscheczela wo roŕwucženje nētajŕeje zuseje rēčže a poŕasawŕŕi, so jemu ta wēž jara naleži, ŕaplacz i jemu wuczbnje hodžiny do předka. Wón položi runje tať wjele pjenes na blido, kať žona trjebasche. —

Takle shonimy móz Jesuŕowu. Trjebasch-li ty 5 hritnow a 50 pjenjeŕkow, dha njeproŕch wo 6 hritnow, ale wo runje tať wjele kať trjebasch a dowēr ŕo Bohu.

Sažne wobrocženje.

Wērne a wužitne powjedańčko se starŕeho čaŕa.

(Potracžowanje.)

Čaŕ miny ŕo mi pola tutych lubych ludži jara rucze. Jaťo bēch pola nich něŕhto wuŕil a na to hiŕcže něotre hodžiny ŕo i nimi roŕrēčžował, dyrbjach ŕo ŕaŕo na dompuč podacz. Sčtož na te ŕłowa kēdžbuje, i kotrymiž mje cži doŕri ludžo ŕaŕo wot ŕo puŕchēčichu, mōže i nich trochju jich wutrobu a smyŕlenje spōŕnacž a roŕŕudžicž.

„Pschewodž waŕ Boh ŕtrowych dom“, džeŕche ta luba stara macž, „a žohnowany vudž tón džen, na kotrymž ŕeže ŕem pschischi, so byschcze dweju khdēju, stareju cžlowjekow w jeju njepokoju a tŕŕchnoscži wopytali. Pschidžcze ŕaŕo k nam, tať rucze hacž mōžecze. Hacž ŕym runje jara njewēdomna a njemōžu ŕo i tajkim knjesom, kať wy ŕeže, derje roŕrēčžowacz, dha budže moje lube džečžo ŕa mnje i wami rēčžecž. Wona je tón najwjetŕŕi troŕht, kiž mi wostanje, a ja ŕo nadžijam, luby Boh budže mi ju d. l. h. ŕdžeržecž, so by mojim ŕchepotatym ŕtawam a mojemu ŕlabemu duchej k pomozu byla, hacž budu i mojim druhim lubym džeŕcžom ŕaŕo ŕjednocžena.“

Stajcže ŕwoje dowērjenje na teho Knjesa, wotmolwich ja, a

dopomncze ŕo na jeho nadobne ŕlubjenje: Ja čžu waŕ noŕycz hacž do staroscže, a hacž wy ŕeschēdžiwicze. Ja čžu jo cžinicž, ja čžu waŕ ŕbēhacz a noŕycz a wumóz. (ŕef. 46, 4.)

„Ja ŕo wam lubje džakuju, mōj knježe“ — prajesche Mārja — „ŕa waschu woprawdže ŕchescžijanŕku doŕrocžiwoscž napschecziwo mojimaj lubymaj starŕimaj a napschecziwo mi. Teho Knjesa žohnowanje je wēŕcže wasche wopytanje pschewodžalo, to ŕym na ŕebi ŕaczuka. Ja ŕym pschewēdcžena, so budžetaj mojej lubaj starŕej ŕo na to dopomnjecž a ŕo wjeŕelicž, so ŕu to ŕbože mēli, so je jich tať doŕtojni předat ewangeliona doma wopytał, ŕbože, kotrež ŕo jim předy ženje doŕtalo njesbē. Mōj Ebōžnik je mi wjele hnady wopokasał, so je mje jaťo wopalenz i wohnja wutorhnył a mi pucz žiwjenja a mēra ŕjewił. Mojeje wutrobny najhoržŕŕŕe žadanje je, so bych temu Knjesej k cžescži žiwa byla; ale mi čže ŕo dolho ŕedacz, předy hacž mojej lubaj starŕej tež mōž boha- bojaŕnosče a jeje troŕŕta-polne plody ŕaczujetaj.“

Wi ŕo ŕda, wotmolwich ja, so je nad wami ŕtawnje tamne ŕlubjenje dopjelnjene: Na wjecžor budže ŕwētko. (Sachar. 14, 7.)

„Ja to wěrju“, džeŕche wona, „a kħwalu Boha ŕa tu ŕbōžnu nadžiju, kotryž je mi psches waŕ dal.“

Džakujcze ŕo jemu tež ŕa to, so je wam dal tón žohnowany grat byčž, psches kotryž je wascheju starŕej k pōŕnacžu pschiwjedł.

„Sa to ŕo ja tež Bohu džakuju, luby knježe; ale pomyŕlu ja ŕebi na ŕwoju njemōž a njeschmanoscž, dha wjeŕelu ŕo jeno i ŕchepotanjom.“

„Luby knježe“, prajesche tón luby ŕtary muž, „ja ŕym wēŕty, so wam luby Ebōžnik tuto wopokazŕtowo luboscže ŕaplacz. Modlcze ŕo ŕa naŕ, kiž ŕmy ŕtari a ŕmy ŕo cžezžy pschewrēŕchili, so by Boh ŕwoju hnady-polnu ŕmilnosč nad nami wopokasał, hdyž wopolnōzna hodžina pschidže. Naŕŕa Mārja cžerpi wjele ŕa naŕ, tať derje po cžēle kať po duŕŕi, Wona džełla žyly džen, so by naŕ wscheje přožy pschewbēhnyla, a ja ŕo jara boju, so wona moŕy doŕčž njesmēje, to ŕnjescž, sčtož je naše dla na ŕo wŕala. Wona ŕo i nami roŕrēčžuje, cžita nam, modli ŕo ŕa naŕ, so bychmy wot pschichodneho hnēwa wumōženi byli. — Haj, woprawdže, wona je nam jara drohe džečžo.“

Budžcže tu Bohu porucženi a wschitko, sčtož wam pschibłuscha!

„Božmje khdžcže, mōj knježe, my ŕo wam hiŕcže junu wschitžy džakujemy.“

Tať wopuŕčžich tón krotčž tŕchle doŕrych ludži. Na ŕwojim dompučžu mēŕach ŕłōdke wopomnjenja, a kať wěrju, jara wužitne. Ja wopytowach hiŕcže wjele krotčž tutych ludži w jich domje, tŕmle wobhdlenju mēra, a kōždy ras mēŕach ŕo Bohu ŕa roŕrēčžowanje džakowacz, kotrež tam mjes ŕobu mēŕachmy.

(Pschichodnje dale.)

Wschelake i bliska a i daloka.

— Sańdženu njedželu mēŕesche ŕo přenje ŕerbŕŕe kemschenje w Draždžanŕŕej kŕŕižnej žyŕkwi. Mjara licžba nutrnych kemscheryow bēŕche ŕo ŕeschla, so by ŕo natwarila na drohim Božim ŕl. wje w lubej macžernej rēčži. Spowjednu wuczbu mēŕesche wōdžet našchich ŕerbŕŕich kemscheryow w Draždžanach, knjes ŕarat rŕczet ŕakub, předowanje knjes duchowny Tŕŕŕer i Budyŕŕina. Spowjednych bēŕche 143, mjenujžy 48 mužŕŕich a 95 žōŕŕŕich.

— Sčtwōriť pschipołdnju je duchownŕtowo Lužicy noweho knjesa wotrjēŕneho hejtmana i Krausŕar postrowiło. W mjenje ŕerbŕŕeho duchownŕtwa bēŕche w deputaziji knjes ŕarat rŕczet ŕakub i Mjēŕwaczidla.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosó ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosó da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ćí khmana
Žiwnosó je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ćel!

F.

Dzěrbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihičiszczerńi w Budyschinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Palmarum.

Filipiskich 2, 5.

„Kóždy mjes wami budž teje myšle, jako Khrystuś Jesuś běšče!“

Sczenje palmoweje njedzele nam psched woczi staja, tak Jesuś pod thwalbuspěwanjom a hošianawołanjom Israelskeho luda horje čěhnje do Jerusalema, nuts do swojeho Wótza domu, wopisuje nam trónowanški czah teho Anjesa, ale tróna je čěrnjowa a trón je kšich. Tak steji sczenje džěnsniskeho dnja p'chi fastupje do martroweho tydženja s napiskom: „Haj, twój kral pschindže k tebi čěcheje myšle.“

Epistola dale do sady a do wyšoka pschima a nam wopisuje zny czah Jesukowego žiwjenja: wot žłoba k kšichu, wot kšichu k trónaj. Zny wobras Anjelowego ponizenja a powysčenja so nam džěnska wosnamjeni a napiskmo reka: „Kóždy mjes wami budž teje myšle, jako Khrystuś Jesuś tež běšče.“ Pschetož niz k pschiladowanju, ani k pschihowanju samemu a k holému hošianawołanju so nam tajke předuje, ale so bychmy sobu czahnyli a tutemu trónowanškemu czahaj so pschisamkli. Epistola nam mózje pschiwola s Khrystukowym hłóšom: „Bój a dži sa mnu“ a my czemy s Domaschom wotmolwicz: „Čěhny s nim sobu, so bychmy s nim wumrjeli“ a prajmy s Pawołom: „Wumrjemy-li s nim sobu, dha tež budžemy s nim sobu žiwi, čěrcimy-li sobu, dha tež budžemy s nim sobu knježicz.“

Je wažne słowo, s kotrymž tón japoschtol jadowžina: „Kóždy mjes wami budž teje myšle, jako Khrystuś Jesuś tež běšče“. Wón praji: „Kóždy“ — bje wscheho wobmjesowanja, njeh je čłowjet hiščeje tak wulki na semi abo hiščeje tak mały, njeh je bohaty abo khudy, khory abo stromy — Pawoł žaneho wuměnenja njedopuszczaj: njeje žadny pschestar a žadny pschemłody, žadny pschemóžny a žadny pschekłaby. Šow je słowo sa naš wschittich, kajčkuliz smyšlenje twojeje wutrobny je, kajčkuliz wotpohladanje ty mašch, tute słowo je Pawoł tež sa tebje pišal, pschetož wón praji „kóždy“. To słucha k majestosći a woschěnosći kšěscizjanstwa, so so na wschittich čłowjetow wobroczi bjes rozdželenja. Zyle předomanje jeho wěry sa kóždeho čłowjeka reka: „Wěć do Jesom Khrysta, dha budžesch ty a twój dom sbóžny!“ To zyle napominanje jeho wuczby na kóždžiczkeho ma so tak: „Dži po Khrystuku!“ Sa wschitte stawy, sa wschitte ludy, sa zyle čłowjestwo so blyščezi jenož jene krašne bójske snamjo, do kotrehož dyrbi jenotliwy čłowjet kaž zyle čłowjestwo so pschekrašnicž: to je Jesuś Khrystuś.

Kajčeje myšle wón, podomnosč Wótzowskeje krašnosče, běšče, je nam wschittim snate: „Wón ponizowalče so sam a bje pokłuschny hacž do smjercze, haj, do smjercze na kšichu.“

Kunje tak tež dyrbimy my smyšleni byč: ponizni a pokłuschni. Ponizni psched Bohom, tak so tu njedospołnosč swojeho čłowjeteke byčja, smyšlenja a činjenja pónawajo so psched jeho majestosču a swjatosču jako hubjeni

knížomni, hrěšni cłowjekojo wšchědnje pokorjamy a radži tu hrěchi wodawazu, troštowazu a wobnowjazu hnadu Božu w Jesuŝu Khrystuŝu ŝapšchimnjeny. Ponižni tež pšched cłowjekami, tak so pšchezo druhich wyŝche wažimy dyžli ŝebje ŝamych, a hdyž mamy njeprawo, to radny pšchidamy a wuŝnajemy. Poŝlušni Bohu temu Knjeŝej, hdyž w jeho kaŝnjach ŝhodžimy a tež wšcho horjo a domach-
pytanje ŝebi lubić damy, ŝ Khrystuŝom prajizy: Wótče, twoja wola ŝo ŝtań, niž moja wola! Poŝlušni tež cłowjekam, kotrymž poŝluchacz mamy, ŝaršchim, wuczerjam, duchownym, wyŝchnoŝczi, tak so wšcheje njeluboŝcze, lěnjyŝcze, njepózcziwoŝcze, wopitŝtwa, jebanŝtwa, paduchŝtwa a pšchecziwjenja ŝo wotŝajimy a ŝdalujemy.

Braj, mój luby cziatarjo, njeměl zly ŝwět hinaŝchi napohlad, njeby zly ŝchěŝczijanŝtwa zlye druge bylo, hdy by tutemu japoŝtolŝtemu napominanju ŝo wot wšchitkich poŝluchalo? Haj, nicžo dyžli měr a ŝbožo by knježilo we wšchitkich ŝchěŝczijanŝkich woŝadach, domach a wutrobach, by njeby na ŝemi bylo, hdy bychu wšchitzy teje myŝle byli, jako Jeŝuŝ Khrystuŝ tež běŝche. Chzemy-li tehd dla w czaŝu, a ŝchtož wažniŝche je, tež we wěcznoŝczi ŝbóžni a ŝbožowni bycz, dha ŝaprějmy ŝebje ŝamych a ŝtupajmy do Jeŝuŝowych ŝtopow! Bohabojoŝcž je ŝ wšchitkim wězam wužitna a ma ŝlubjenje nětcziŝcheho a pšchichodneho žiwjenja. Žadyn drugi grunt paŝ ničto njemóže ŝaložicž, ŝhiba tón, kiž je ŝaloženy, kotryž je Jeŝuŝ Khrystuŝ, tón ŝchizo-
wany a horjeŝtanjeny! Šamjeń.

Palmarum.

(Mat. 21, 9.)

Šlób (W. miŝ. haŝ. czo. 300): Kottiz ŝtowaŝchili ŝmy ŝo tudy —

Hoŝianna! — ŝpěwa ŝahorjeny Lud, hdyž Knjeŝ tam ŝ ŝmjerczi dže; Njedželu Palmarum wuŝwoleny Pšchichoŝ jako jehnjo je. —
Temu jako kralej ŝlubjenemu, Do Jerusalema jěchazemu, Šyŝla ŝhěrluŝch ŝanjeŝe, Dofelž czeŝczič jeho chze.

Šyŝnu Božemu czeŝcž ŝluŝcha Boža, — Šaczuwaju ŝbožowni; Šnaja jeho jako žórko ŝboža, Duž jich duch ŝo wjeŝeli; **Dawitowemu** je domu hnada Dofala ŝo, — wumóženje ŝpada; Wujednaŝ a jehnjo je Wón, kiž ja naŝ ŝ ŝmjerczi dže.

Šhwaleny wot wójjŝa njebyŝteho Knjeŝ je ponižil ŝo ŝ nam, Witany wot luda tŝcheneho Daŝ ŝo ŝ woporu je ŝam. —
Wadž, o Jeŝu, naŝche ŝradowanje! Měr a radoŝcž, — Bože ŝpodobanje Š tobu ŝ nam ŝo pšchibliža; Ty naŝ wjedžeŝch do herŝtwa.

Kiž ŝy do Jerusalema czaŝnyl Š ŝmjerczi jerej naŝche dla, Še ŝmjercze ŝy na ŝcezi džeń ŝtanyl, Wotewril nam njebyŝe. —
Pšchidže ŝmjertny ŝ nam džeń ŝmjertnym ludžom,
Mamy pokoj, troŝch a wuŝhow wšchudžom,
Dofelž ŝ Knjeŝom Jeŝuŝ je, Kiž ŝe ŝmjercze wumóže!

W mjenje jeho nam je ŝawěŝcene Šerŝtwa junu njebyŝte, Horjo ŝ dobom czaŝne pšchěŝlóbčene, Šo czeŝ ŝbóžna naŝcha je; —
Težo Knjeŝa wjeŝelicž ŝo chzemy, Š kotrymž do Jerusalema džemy,
Hoŝianna ŝpěwajo; Š nim ŝhód pšchekraŝni nam ŝo! —

U.

Na czihi pjatt.

Šmjercž jehnječa Božeho — naŝche wukupjenje!

(1. Pětr. 1, 18—21.)

Šlób (363): Něk wotpočzuje hola —

Na Golgatha ŝtup, duŝcha,
Naž ŝdobnje czi ŝo ŝluŝcha;
Tam ŝrědnik mrěje twój!
Na ŝchizju Boži ŝwjaty
Wu do ŝmjercze dže daty;
Wěh bolosny tam ŝtónczi ŝwój.

Na naŝche měŝto ŝtupi,
Naŝ ŝe ŝmjercze ŝej kupi,
Hdyž naŝchu pšaczi ŝlóbč; Knjeŝ jako jehnjo Bože
Nam pšchihotuje ŝbože,
Kiž wěcznu dawa wjeŝeloŝcž!

Wšcho ŝlěboro a ŝloto
Še knížomne kaž blóto,
Nam pomhač njemóže;
Krej droha Jeŝuŝowa
Paŝ wujednacž je mohla
Naŝ, kotrychž džel bě poklecže.

Pšchěŝ, njeho wumóženi,
Še ŝmjercze wujedženi
Šmy mile hrěŝchnizy;
Dolh naŝch bu ŝaplacženy,
Nam pokoj ŝaŝluženy,
— Něk ŝ Bohom wujednani ŝmy!

Krej jeho Boža ŝwjata,
Na wuplacženje data
Ša cłowŝtwa, wucžicezi
Naŝ ŝ hrěchom womaŝanych,
— Něk ŝ herŝtwu powołanych
We Božej wěcznej kraŝnoŝczi. —

Precž móž je hrěcha wŝata,
Nam prawdoŝcž ŝbóžnych data
Pšchěŝ Knjeŝa naŝcheho;
Šmy droho wukupjeni
A ŝ ŝbožu poŝtajeni;
— Wóh ŝa Wótza nam daŝ je ŝo!

Š nim ŝjednoczi naŝ wěra,
Nam ŝliczi radoŝcž měra
Pšchěŝ naŝchob' ŝrědnika;
Hdyž wěrimy do Boha,
Dže ŝ njeby naŝcha dróha;
Kaj Boži Jeŝuŝ wotewrja! —

U.

Wŝchelakore ŝwjeczenie ŝwjateho póŝta.

(Poŝtracžowanje a ŝtónčenje.)

Tu je potom wšchědne domjaze ŝwjeczenie! Naŝchim domam je podata kraŝna kniha: Šwjaty póŝt, to je Khrystuŝowe czeŝpjenje we wšchěch dnjach póŝtneho czaŝa ŝ ŝhěrluŝchemi, wopomnjenjami a modlitwami ŝwjecžene. Kaŝ požohnowana je wječorna ŝhwila, hdyž nan, macž, džečzi a tež po móžnoŝczi czeŝladni wó iŝtwe ŝhromadženi takle póŝt ŝwjecža — njebudže ŝchěŝczijan ŝ teho

prave posćenje naučitelj mój, to, kiž ma sa jeho bježe a živjenje w hwěcze tajku wažność? Sdnyž blyšchi s nowa se scjenja: „Duž pluwachu woni jemu mješ woczi, bijachu jeho s pjaščemi, někotsi pač bijachu jeho do woblicza a džachu: Suda, Rhrystiče, sčtó je, kiž cze biješče?“ njebudže to jeho móžnje pohnuć, hordeje, wchofeje myšle šo wšdacž chycž? „Sa nim džěšče wulka čyrjoda ludži a žónstich, kotřiž jeho žarowachu a woplakowachu“, tole słowo njebudže to jeho s nowa pohnuć, šo by šo lohkeho, harowateho šwětneho towarštwu šdalowal? „Sako pschidžechu na to měštno, kotremuž rěčaju nopowisčeczo, schižowachu jeho tam.“ Sdnyž wón blyšchi wo schižowanju a čuje hošdže šobu šo pschedrěcž psches te šwjate stawy, njebudže to jeho wabicž, čžělny lóšcht a kofot podčičecžecž a hižo nječžiste a nješwjate myšle s wutrobny scžinicž, kiž na schłódnju mjehłoscž čžěrja? To šdychowanje: „Mi chze šo picž“, kajki hlóš na wšchěch picžtow, haj wšchěch tych, kotřiž dobre jědže a picže a čžělnu pschihodu pschewaža! Šóstny čžaš je šylny předač sa šwětnu, hčěchnu myšl nascheho luda. A njeteži wona trochu w kóždym domje kaž w kóždej wutrobje?

Šswjaty póst! kajki šbudžazy čžaš tež sa teho, kiž njemóže ani do Božeho doma hieč, ani tež w towarštwje domjaznych pschewmacž. Ty čžerpjazy, ty šhorn, daj šebi powjedžicž, sčtó šwjaty póst tebi wošebje praji: Š lékařej pschidžje čžichi pjatš rano macž s holecžku, šo by šo holecžka na lizu operirowacž (bolaze wurěšacž) dała. „Ale čžeho dla runje dženska na šwjatym dnju pschidžecze?“ šo lékař trochu wobuzny woprašča. „Ach hlajcže“, džesche žona, „moje džěcžo měješče pschewo tajku hrošu psched tej ju wocžakowazej operaziju; ale dženska rano šo š njej šwólniwa wupraji — dokelž je dženska Šbóžnik tež telto šnješč mēl.“ „Šaj, potom je to hinač“, džesche lékař špokojent. Šwón operaziju s najwjetškej šedžbliwoscžju a šahodnosčju pschedewša, a džěcžo šmužnje wudžerža, runjež šo jemu tež s boloscžju šylny s wóčžkow čžiščecžachu. Še rta někotreho šhoreho šym hižo šlyščač: Ša chzu čžerpicž, nasch Šbóžnik je tež čžerpil, a wón je hišcže wjele čžerpišho čžerpil. Šjehašch ty tež šwólniwe šwjaty póst šwjecžicž, s nim šobu čžerpjo? Šaj, je ščžerpilweho čžerpjenja šwjecžentj plóš wulhadža. Šswjaty japoschtol pišče: „Wly šhwalimy šo tež tych tyšchnoscžow, dokelž wěmy, šo tyšchnoscž ščžerpilwoscž pschiješe; a ščžerpilwoscž pschiješe šhonjenje; šhonjenje pač pschiješe nadžiju.“

M. w M.

Wo khěrluschach na wyschšchim chorje.

(Šotracžowanje.)

Š wěrje podobnišče je druhe wuloženje, kotrež „maaloth“ tež na „čžahi“ čžehnje, ale niž na te, w kotrychž šo židži wróčžichu s Šabela, ale na kotrychž šo woni šwjedžentjy jako putnižy wobdžělichu s tym wotpohladom, šo bychu rócžne čžašy w Šerusalemje šwjecžili. Šajpriždžy tak wuložesche w špocžatku 17. lěštotka biškop Agellius. Šeho měnjenju bórny wošebje Šerder pschistupi w šwojich knihach: „Duch hebrejške poešije“, a po nim wjele druhich, kaž Šichhorn, Šengstenberg, Šeil, Šupfeld, Šathgen a dr.

Šjes dwěla ma tuto wuloženje wjele sa šo. Šo je šo na tajkich putniškich čžahach špěwalo, ščžěhuje s waschnijow, kotrež móža šo dženska hišcže w šlubjenym kraju wobšedžbowacž, a hdyž tež nam s čžaša štareho šluba nicžo wo nich šjewjene njeje, šu wone tola, tak šebi myšlimy, tež tehdom hižom šnježile. Šež wo-pschijecze naschich psalmow rěčži sa to. Šenož to je nadpadne, šo šo tajke měnjenje halle w 17. lěštotku wupraji a šo šlara tradizija je nješnaje. Šly šdribimy teho dla pschi tym wostacž, šo šłowo „maaloth“ wosnamjenja „štopječ“.

Šnětš pač namašamy mješ tymi, kiž šo sa tajki pscheložtš wupraja, wulku wšchelafoscž wulkladowanjom. Šživanje šbudži to,

kotrež Šolffson we šwojej 1882 we Šaršhawje čžiščecžanej knižy wupraja. Šef. 38 šo powjeda, šo na šmjercž šhoremu kralej Šiskiašej profeta Šesaiasš pschidžje a jemu šjewi wo pschidacžju 15 lěš š jeho živjenju a wo šnamjenju, šo ščžěn na jeho šłóncžnym pošasowarju 10 štopow s wopjecžizu póndže. Šotšhorimšchi na to kral džatny šhěrlušch špěwasche, nam šdžeržany a šapišany w 11. a šl. šchtucžkach teho šameho štawa. Šnětš ma Šolffson sa to, šo šu tež nasche psalmy wot Šiskiaša pěšnjene, kotrež šu šo š dopomnjecžju na 10 štopjenjom šłóncžneho čžašniša psalmy štopjenjom mjenowate. 15 je tutch psalmow, kóžde pschidate lěto potajkim je Šiskiaš jedyn psalm pěšnič. A šo by wěrjomnosčž šwojeho nahlada wobtwjerdžil, pošasuje na šapocžatš přenjeho s nich, teho 120., kiž rěča: „Ša šo wólam š temu Šnješej we šwojej štyšknoscžju, a wón wušlyšchi mje“. Šo pač je tež jenicžke měštno w tutch psalmach, kotrež by sa tajki nahlad rěčžalo.

Šeseniuš, de Šette a Delišsch měnja, šo je „maaloth“ hebrejški wuras sa to waschnje, po kotrymž šo w tutch šhěrlušchach šhóš myšlow do předka šiba. Ššłowa noweje šchtucžki wotpowjedaju šłowam, kiž šu šo hižom w přjedawšchj šchtucžžy trjebale. Šač w přenimaj dněmaj šchtucžkomaj 121. psalma šłowa: „mi pomoz pschidžje“ abo w 3. a 4. šchtucžžy šłowa: „šón nješpi, kiž cze šwarnuje“. Šež Šrichojo šnajachu tuto waschnje pěšnjjenja a mjenowachu jo „anadiplose“. Šnětš je wěšče, šo w naschich psalmach tuto waschnje husto šo nałožuje, ale tola niž w kóždym tych maalothpsalmow. Š 131—133 šo wone njenamafa. A šašo šo nałožuje w tych, kotrež š psalmam „na štopjenjach“ njelicžimy, tež w profetiškich pišmach, na pschiklad Šesaiaschowych.

(Šschichodnje ššóncženje.)

Šažne wobrocženje.

Šerne a wužitne powjedacžko je šaršcheho čžaša.

(Šotracžowanje.)

Šarijna štrowoscž pocža hladajžy wotešjeracž, ale krašnosčž jeje wutrobny a šadžeržjenja, kaž jeje šhonjenje wo Božej dobrocže pschibjerasche čžim šjawnišcho, čžim bóle šo jeje ššóncženje pschibližowasche. Ša chzu tudy list wot njeje šžželicž, kotryž něhdže sa pošdra lěta po šwojim horkach wopišany wopytowanju w čžašu dostach, hdyž mějach wšchelaf šadžěwanje, šo ju wopytacž njemóžach. Šdnyž šón wotpišuju, šteji psched mojim duchom jeje šnamjo, a ja dopomnjam šo žiwje na někotre jara wužitne a lube rošrěčžowanja, kotrež běch s njej a jejnymaj šaršchimaj mēl. Ššchi tym je mi pobožnosčž tuteje wješneje towaršchki jara wulka a droha a ja šačžuwam přjedhwoptanje teje radoščje, kotruž šmějemy na tamnym dnju, hdyž budža dušche šwjatych še šwojimi pschekrašnjentymi čžělami šašo šjednocžene, šo bychu wěcžnje pola teho Šnješa byle.

Šarja šebi njeje myšlila, jako šón list pišasche, šo budže wón junu wosjewjenty; ale dokelž běšče wona woprawdže pschiklad wutrobneje bohabojoščje a žiwje wěry, dha šo ja nadžijam, šo wón pschecželam pobožnych šhudnych ludži nješpodobny njebudže.

Šbój knježe!

Šo dowolnosčžju, mi wot Šaš datej, ščželu Šam hišcže jedyn mojich hubjenje pišanych listow. Ša mam š Šam to dowěrjenje, šo Šascha dobrocžiwu, ponižna wutroba tu šhrobłoscž sa šło njewošmje, kotruž šebi šhuda a njewědomna hólza šjerje, kiž pač ma čžiste a špravne wotpohladanja. Šwoje žadanje dže na to, šo bych jako šłabe šudobje čžesčže Šhrystuškoweje jeho mjeno pschekrašnila dla jeho dobroty. Šón Šnješ čžyl mje po šwojej radže a mudrosčžju wódžicž a mje še šwojej bliškosčžju šathowacž, šo bych pod pschikryčžom jeho luboscžje wotpocžowacž a moja dušcha šłóške a woschewjaze trošchtowanje jeho nješješkeho Ducha na-

maćać mohła. Hdyž saczuwam, so niczo njejszym, a Bóh je wschitko we wschitkim, dha hym hotowa, temu Knjesej napscheczivo khwatać a t njemu rjez: Knježe, pschińdź mi t pomozny! Knježe, ros-wucz mje! Budź mój profeta, mój wyschshi mėschnik a mój kral! D rosmucz mje w twojej hnadze a sjerw mi potajnstwa swojeje lubosce! Kac lohki pschistup bychmy t Bohu mēli, bychmy-li t nim bliže sjednoczeni byli! Kajte slobde stowarščenje mohli t Bohom lubosce mēć! Wón je tón wulki Jehovah, kiž bē a je a budze. Kajte to wysoke mjeno! Sandželjo pokorjeja ho psched nim, modla ho t njemu a słuža jemu t ponižnej luboscu. Esam najwyschshi seraf pschitrywa, hdyž jemu spēwa, febi wobliczo se swojimaj tchidlomaj. Tak njedostojna hacž tež psched nim hym, dha tola sšonich, so cžim bóle wulkoscz a dobrocziwoscz Božu spōsnawam a cžim bliže sjednoczenie je, w kotrymž psches Ducha jeho lubosce a psches wēru t nim steju, cžim ponižnišča a cžim bóle jemu podata ho saczuwam. Ale wschēdnje dyrbju prajicž: Knježe, kac mało lubuju tebe! Kac sđaluju ho wot tebe! Kac mało hym tebi podobna! Tola je moje horze žadanje, tebe lubowacz a tebi lepje słužicž! — Ja hym sšonika, so Bóh swoje njebjeske dary a žohnowanje wošebje tehdom bohacze na mnje wuliwa, hdyž w Božim domje jemu sšawnje słužu. To je ta rēka, psches kotruž wón do mojeje dusche najkrašnišche bohastwa swojeje hnady a lubosce bēžecž dawa. Sawērnje, ja hym husto sšonika, so hu to hodžiny, w kotrychž bliskoscz teho Knjesa moju duschu woschewja a pošylnja a w kotrychž moja nadžija wožiwja, so budu junu na tym sšednoczenju jeho lubosce džel bracz a wo jeho khwalbje sa tu sšmilnoscz, kotruž je wón tej najwjetšchej hrēšchnizy wopokasak, spēwacz.

Sušnoscz jeho dobrocziwosce wužiwawšchi, žadam febi wutrobne, so bych sšwērnischo po jeho pužcach khodžila a jemu dostojnišcho słužila. Esrjedža we wschelakich sšwontownych tyschnosczach pak prošcu jeho, so by mje Khrystuža a mōz jeho horjestawanja we mojej duschi sesnacž namuczil. Hdy by to pschezo tak bylo, dha bych kame wjekele we swojej duschi wužiwala, moja wola by rada a lubje žyle do Božeje wole podata byla; ja bych ho wschēm wozženjam jeho wōtzowškeho sšastaranja podcžisnyla a prajila: Knjesowa wola je dobra a jeho njepschemērna mudroscz njemōže ho mylicž.

Ale ach! hrēch a sšlaba wēra rubitej mojej duschi husto wschuwjekełoscz. Tehdom hym wot sšysknosczow sšibowana a padam, w bylsach pluwawšchi, Bohu t nohomaj. Husto febi pomyslu, kajte by to sšože bylo, hdy by jeho luboscz w mojej wutrobje tak wuczischczana byla, so bych jemu se sšwērnosczu a wjekełosczu sšlužila a pošylenja, kiž hu mojej wutrobje hišcže pschezo lube, jako to je sšamfna wola, hordoscz, hnēw a teho runja, pschezo bóle sšludžicž mohła. To mōže jeno t teje wēsteje nadžije pschińcž, so „mamj na nim wumozenje psches jeho krej, kotraž naš wot wschitkeho hrēcha wuczisčzi.“ Moja wēra je husto wulzy jara sšlaba.

(Pschichodnje dale.)

Wschelake t bliska a t daloka.

— Wōndželu semrē w Kalezach knjes farar em. Gōlcž, ryczer Albrechtoweho rjada 1. rjadownje. Wón je 40 lēt, wot 1862 hacž do 1902, t fararjom w Kalezach byl a w sšwērnosczu w swojej wošadze sšutkowal.

Š Kasja. Džerž, sšcžož ty majš, so by ničtō njewšak twoju kōnu! Sańdženu njedželu buchū nēmske džēczi nascheje wošady pschijimane. Wēchu 8 hōlżow a 10 hōlżow. Prēni hōlż bē Pawol Šječ a prēnja hōlža Frieda Wūnschmanez, wobej

t Kasowškeje wošady. Wschitke tute džēczi pak njebēchu džēczi nēmskich starschich. Žedyn hōlż a sšcžyri hōlży doma nēmski nje-sšlyšča a njerēča. Tola na nēmske paczerje khodžachu a tehobla, dofelž džēczi myšla, so budze jim porno w sšchuli sšwuczenemu nēmskemu wutnjenju nēšcžo sšerbški wutnycž psche cžēžke a dofelž hu starschi, kotrymž je sšerbški wōtzny narod njełnicžomna wēž a kotšiz wužitk a žohnowanje wošebje paczerškeje wuczby w maczernej rēczi njesnaja. To pak je stara snata wēž a dyrbjało ho wopom-nicž, so maczerne rēcž wutrobu najškeršcho a najšepje došahnje a hnuje. W drugej rēczi mōže ho hišcže bohastcho a sšwērnischo nabožina wuczicž, do hłowy drje wschelake pōńdže, ale rola wutrobje njebudze hibana a pschedžēłana; sšymjo Božeho sšłowa woštanje w rosonje a khwilu w pomjatku wižajo, ale we wutrobje ho nje-sšatorjeni. Al kac sšmēmy potom plody woczakowacz? Čžaš lohko a bōrsy dołonja, so ho najwjetšchi džel teho, sšcžož bē jeno do hłowy pschijate, hdyž ho stajnje dale njewutnje, sabudze. Sšcžož pak je do wutrobje sšaschczēpjene, nad tym čžaš a sšwēt tušamu mōz nima. To sšedži hłubšcho a twjerdšcho. — Ničtō pak nje-budze wot džēczi wjazh žadacz, hacž mōža nawutnycž a dołonjecž. Al sšcžo ma wot teho wjetšchi wužitk, hdyž budža wutrobje w paczerškej wuczby po wschew mōžnosczu t wērnej bohobojosczu a t horzej luboscu t naschemu Šbōžnikaj Šelubej Khrystušej napjelnjene, jako wy starschi? Budža a mōža wam t tajlich wutrobow njeluboscz a njedžak jako sšrudne žnē roscž? Njebudža tajke džēczi nana a macž jako Božeju sšastupjerjom cžesčicž, lubowacz, pošluchacz a wjele do njeju džeržecž? Al hdyž wēscže, so maja Boha a swojeho Šbōžnika we wutrobje, potom njetrejebacze je t bojosczu a t tšchepjetanjom do žušby abo na sšlužbu pušcžicž. Potom tak lohko wonkach cžescz a dobre mjeno njesšubja, hańbu na nanowy dom a sšrudobu na maczerne wutrobu njenahromadža. — W jentym t prēnschich cžisčlow tuteho lētnika njedželskeho łopjeńka bē t Klētnianskeje wošady sškoržene, so je ličba tajlich džēczi, kiž Boha a starschew w njepōzyczwošču sšobnywaju, sšrudnje wulka. Njeje psche dołho, so sšlyšchachmy, so w tamnej wošadze psches wschelake wobstejnoscze a wabjenje sšoro wjetšchi džel sšerbških starschich swoje džēczi do sšerbškeje paczerškeje wuczby njesčele. Nunje jako by sšnamjo hłuposcz bylo, hdyž džēczo dwē rēczi sšrošymicž nawutnje! — To pak njebudze ničtō prajicž, so bjes wuczby sšerbšku rēcž biblije a spēwarškich kam wot sšebje prawje sšrošymi. Kac wjele sšłowczkow tam je, kotrež hu tajkemu prošny sšynk a njewē jich myšl a sšcžo praja a sšlyšchi je w sšerbškej Božej sšlužbje, a hu jeho wuschomaj a wutrobje potajene. Haj, kac wjele maja drje swoje spēwarške w Božej sšlužbje w rukomaj, ale njewjedža, sšcžo spēwaja, dofelž sšerbški ani cžitacz nawutnyli njejsu, dofelž hu sškladnoscz t temu pschepašli abo sšazpili. — Starschi, džēczi naschich wošadow, džeržecze, sšcžož macze. Warbuječe a došwajecze dale a bóle, sšcžož je nam dobre a nušne, so by wērna bohobojoscz nascha cžēfna kōna wōstala nam a naschim džēcžom t čžašnemu sšožu a t wēcznej sšbōžnosczu!

—r.

— Šo jutrach t nascheje wošady sšaso dwaj hōlżaj do Woje-rowškeje präparandy sšastupitaj, so bysčtaj na wuczēstwo wutnyłoj. Sańdžene lēto tam džēsche Ernst, hoščenzarja na dwōrnisčczu Ernsta Dōringa sšyn, a nētko čžetaj ho na tōnsšamfny pucz podacz Jan, sšyn polbura Jana Šandrika w Tšjočžonach a Pawol, sšyn mlynka Wylema Šjecha we Kasu. — W prjedawšchim čžabu je mnogi wuczē t nascheje wošady wuschol. Potom bē dlēschi čžaš žōiko wuschnył. Nētk, džak budž Bohu, sšaso bēži. Bóh daj tym mlodženzam hnadu, so by ho jich prjōdkowacze derje radžilo t sšožu a t žohnowanju jim, jich starschim a naschim wošadam.

—r.

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džěň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sěrbske njedzelske łopjena.

Wudawa ƚo kóždu ƚobotu w Smolerjez knihicziščječni w Budyschinje a je tam ƚa sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Jutry.

Mark. 16, 1—8.

Jako jutrowne ranje ƚwitalsche, džěchu 3 pobožne žony k rowej Sbožnika, ƚo bychu jeho žalbowale. Wone mjelcžo džěja, pschetož wone ƚu srudne. Jena starosć jim pak rót wotewri: „Sčtó nam tón kamjeń wot rowowych durjom wotwali? Hdy by row samknieny wostał, kať srudne bychu wotesčle. Kamjeń srudoby by ležał na jich wutrobje a žiwjenju.

Jutrowne ranje wotwali wsčitke kamjenje starosće:

1. Kamjeń wot Anjesoweho rowa;
2. kamjeń wot nasčeho ƚwědomnja;
3. kamjeń wot naschich rowow.

1. Te žónske ƚo dopomnja na tón wulki kamjeń, hdyž k rowej džěja. Duž to praschenje: Sčtó nam tón kamjeń wot rowowych durjom wotwali? To je po sđacžu mała starosć, ale w njej je wobsamknjena ta wulka starosć a to wulke praschenje, kať je s žyła k temu dóńcž mohło, ƚo je ƚmjercž nad tym Anjesom dobyła. Tón kamjeń jeho nětko ƚa nje pschitrywa se wsčitkimi nadžijemi, kotrež ƚu hajite. Haj, hdyž tón kamjeń na rowje wosta, potom bychu podarmo nadžiju mēle. Ale hlaj, sčto ƚta ƚo na jutrownym ranju? Hdyž wajčtarjo tam wachuja, semja sarža. To je snamjo, ƚo ƚo něsčto wulke stanje. Jandžel wotwali kamjeń wot rowa. A jako te žony k rowu pschidnu, je kamjeń wotwaleny. W rowje wuhladaja jandžela w młodženzowej

podobje, s dolhej bělej draštu wóđzeteho. Wone ƚo stróža. Tón jandžel k nim rjeknje: „Nještróžce ƚo; wy pytacže Jěsuša Nazareniskeho, teho ƚschizowaneho; wón je stanjł a njeje tudy.“ Kamjeń wot rowa Sbožnika je wotwaleny, to je nasche jutrowne wješele. Ahrystuž je stanjł, wón je mjes ƚwojich wuczobnikow stupił; wón je dobył nad rowom a nad ƚmjercžu. Wón je stanjł a jako horjestanjeny je žiwy a knježi do wěcznosće.

2. Ale kať steji nětko s nami? Nimamy tež my cžěki kamjeń starosće na naschim ƚwědomnju? Njejsmy my kať jeho wuczobnizy, kiž domach ƚedžachu we wulkej srudobje ƚwojich hrěchow dla, pschetož woni běchu ƚwojeho mištra wopušcžili? Njejsmy my tež wot njeho cžěkali w žiwjenju a won běhali do ƚwěta? Njeleža hrěchi na naschim ƚwědomnju kať kamjeń? Haj: Sčtó wotwali nam kamjeń wot nasčeho ƚwědomnja? Pohladajmy džěnka na row Sbožnika: Wón je wotewrjeny. Džimy do rowa a ƚlyšmy, sčto tón jandžel praji. Wón njepraji jenož: wy pytacže Jěsuša Nazareniskeho, ale pschitaji: teho ƚschizowaneho; wón je stanjł. Wón čže prajicž: Wopomńcže, ƚo je wón ƚschizowany niz ƚwojich, ale waschich hrěchow dla. Ahrystuž je naschich hrěchow dla podaty a nascheje prawdosće dla sbudženy, ƚo bychmy w nim ta prawdosć byli, kiž psched Bohom placzi? Jutrowne ranje je kamjeń wot nasčeho ƚwědomnja wotwaliko. Sbožny, kiž to s wutrobu wěri.

3. Jutrowna powjesć hiščcže te kónzej njeje. Jandžel praji: „Horjestanjeny prjedy waž pónđže do Galilejskeje:

tam budźecze jeho widźicź, kaž wón mam prajil je." A tak je šo stało, wón je šo husto tym šwojim šjewil, šo bychu wěšći byli, šo je horjestanyl. Dale wěštosć wotwali nam kamjeń tež wot našchich rowow. Šdnž my wěmy, šo je Šhrystuš stanł, dha my tež wěmy, šo my w rowje njewostanjemy. Wón je tón přenicźki byl mjes tymi, kiž šu wuřnyli. Kaž šu jeho wučzobnizy jeho widželi w pschekrařnjenju, tak tež my jeho wohladamy wot woblicza k wobliczu. Pšchetož wón je prajil: Wótče, ja chzu, šo, hđžež ja šym, bychu tež czi byli, kotrychž mi dał šy, šo bychu tu krařnosć widžili, kiž ty mi dał šy. Šchtóž to wěri, šmėrom šmjerczi napschecziwo hlada a spėwa: Šsmjercz, hđže je twoje žahadło? Šdže je, hela, twoje dobyče? Bohu pať budž dzał, kiž nam to dobyče dawa psches našeho Šnješa Šesom Šhrysta. Šamjeń.

Šiwa kšchesczanowa nadžija we šwětle jutrownicźki!

(1. Šėtr. 1, 3—9.)

Šlós (Š. miš. harf., czo. 48): Šěť wjeřelmy šo wutrobnje! Šalleluja — abo (tež 111): Šženš Boži Šsyn ma dobyče —*

Šsyn Boži móz je šmjerczi wšať — šalleluja —
A durje rowa pschelamať. Šalleluja.
Wótž šbudžil jeho š mormych je, šalleluja,
Nam psches njoh' škicžil žiwjenje. Šalleluja!

Budž Wóh, Wótž wěczny, šhwaleny, šalleluja:
My wumoženi jeho šmy! Šalleluja.
Troscht jutrowny je šesřhadžal — šalleluja —
A nadžiju nam žiwu dať. Šalleluja!

Šěť šnowaporodženi šmy — šalleluja —
A wuhlad mamy radořny, šalleluja;
Nam dobyło šo herbřtwo je, šalleluja,
Kiž do wěcznosće njeshinje. Šalleluja!

Ššches horjestacze Šnješowe — šalleluja —
Nam šawěšcžene njebjo je. Šalleluja.
— To nješachodne, nješwjadne — šalleluja —
A nješmasane herbřtwo je! Šalleluja.

Wóz Boža wěra našcha je, šalleluja,
Kiž Šesom Šhrysta šapschimnje. Šalleluja;
Naš we wěrije Wóh šakhowa, šalleluja,
Nam psches nju šbóžnosć poškicža. Šalleluja. —

Tu malu šhwilku czeřpimy, šalleluja;
Pať wjeřelicž šo budžemy, šalleluja,
Šdnž pschewinjemy psches wěru — šalleluja —
A džemy k wěcznom' žiwjenju. Šalleluja.

Ššches wohen kručze špytane — šalleluja —
Še cžasto šloto šachodne, šalleluja;
Pať wěra wjele krařniřcho — šalleluja —
Nam wučžiczi šo psches horjo. Šalleluja.

Tu njewidžimy Šbóžnika, šalleluja,
Š nim lubošć žiwa šjednocza, šalleluja;
Wón junu šmėje šjewicž šo — šalleluja —
A wěczne nam dacž krařestwo! Šalleluja.

* Šo tymle šlósu šo šalleluja — š 1. rjadki do 2. šakunwřšči tu — wospjetuje a runje tak ma šo š nim w 3. a 4. rjadžy! —

To krařne budže wjeřele, šalleluja,
Kiž wěra našcha dořtanye, šalleluja;
Šdnž na tónž wěry dozřimy, šalleluja,
Wřchak wěcznu šbóžnosć šmėjemy! Šalleluja! —
U.

Šošlednje pruhowanje.

Še žiwjenja wulkeho wučerja.

Wjele pruhowanja šo ma š maľymi a wulкими wučzomžami. To najcžejřšche pať pschińdže na tónžu, to je wumřecze. Šěťotřžkuli je jara derje wřymil žiwny byč. Šako pať k wumřeczu pschińdže, bu jemu štyřno. A my wřchitzy, kiž chžemy tola dobri šchescžijenjo byč, njewěmy, tak nam junu wokolo wutrobny budže, hđnyž nam we wuřchomaj šaschumi kaž šatrařchne morjo, hđnyž šo na woczi kaž husta mħla pošoži, a dych pschezo cžejřšcho a cžejřšcho won a nuts dže. Duž je dže derje, druhdy šo na wumřecze dopomnicž a šebi na wudychanju šwěrnnych šchescžijanow šnamjo wřacž.

Tam leži w Šipřku wošřjedž 18. šěťšotka šnaty lubny muž, šnamjenity wučer, šěťotre psches 50 šěť šary, na šwojim šožu. Šo napohladže mohł jeho ša 10 šěť šarscheho mēcž; pschetož w šwojim žiwjenju je wjele š šhorošczu šo bėdžicž měť. Šsam-lutki cžišcže tu na šwěcže šteji, woženjeny njeje, jenož šěťotřš pschecželjo šu wokolo njeho šhromadženi. Šunje šo durje cžicheje komory wocžinja, a nuts šastupi duchowny š Božim wotřafanjom Šhory šo pošledni křocz špowjeda, a pschi wodacžu hřechow bħyřcž radořcže na jeho wobliczo štupa. Š hłubokim hnučžom Šnješowe cžělo a krej wužywa. Šako šo duchowny modli: „Šnježe, šotrehož lubo mařch, tón leži šhory,“ jeho šhory š tym šdychnjemjom pschetorhnye: „Ač, hđny byč to byl! Šnježe, ja šo k twojej hnadže nadžijam, šo mařch mje jako šwojeho lubo!“ Ššchi ššoncženju šwjateho škutka šam šebi k troschtej praji: „To je šawěšcže wěro a jara dořtojne šłowo, šo Šhrystuš Šesuš je do šwěta pschishol, hřěřch-nikow šbóžnych cžinicž, mjes kotřymiz ja tón přeni šym. Tež mi je šo šmilnořć dořtala! To je moje wěrumuřnacze na šmjertnym šožu, na šotrež žiwny šym a wumru.“ Ššchezo šłabschi bu potom, pschezo cžišchichu wutroba škapařche. Duž hiřchcže šwojim pschecželam pschiwola: „Ša njemóžu wjele wjazy šapschijecž, ale pschiwolajcže mi jenož mjeno mojeho Wumožnika; hđnyž to šħyřchu, nowu móz a wjeřelošć w šebi šacžuwam. Ššoncžnje šo praschěřche, kať dolho dře budže jeho šmjertne bėdženje hiřchcže tracž. Ša to wotmolwjenje: „Ššnano hiřchcže hodžinu!“ wón šawyřřajo ružy pošbėže a šawola: „Bohu dzał! hiřchcže hodžinu!“ To bėchu jeho pošlednje šłowa. Šotom šo š jařnym woblicžom na šoť wobroczi cžišche hubje hibařche a wuřny, na hnujaze wařchnje wot duchowneho š pošohnowanjom wuhotowany.

„Tak wřchitzy šbóžnje mru.“

Štrėjazy bėřche Ššchescžijan Bohabój Šellert, prošekor w Šipřku. Šžehodla tak š mėrom a cžišche wuřny? Šžehodla bėřche jeho šmjercž kaž wřřłanje? Šokelž bėřche prawje šhodžil w žiwjenju. Ššchetož cži, šotřiž hjes poroka prawje šhodžili šu, pschińdu k mėru a wotpočžuja w šwojich komorach.

Duž, mój šchescžijano, chžesř-li junu derje wumřecž, budž derje žiwny, pyťaj Šnješa Šesuša, wřchitko druhe njepomħa, abo kaž je šary Šellert w jenym šwojich šhěřłuschow prajil: „Žiwny budž, kaž we šmjerczi junu budžesř žadacž šebi.“

Wóh tón Šnješ daj nam wobřtacž — w pošlednim pruhowanju. Žyly šwěť wot teho wotwřřuje. M. w M.

Wo kħěřłuschach na wřřchschim chorje.

(Ššoncženje.)

Šažo šu wuřładowarjo, kiž praja, šoždy jenotłiwny psalm pschěđřtaja „ššopjeń“ myřle, šotraž budže w šłėdowazym psalmje

dale wjedźena. Tak Chrst, kiž 1869 swoju knihu wo psalmach wuda a praji, so w tych 120—134 so myšle najhłubšeje bolosće hač do najwjetscheje wjekełosće wupraja. Wón so staji na stronu tych „myšlickich“ wukładowarjow šrijedźneho wěka, kotřiž wudawachu, so so w naschich psalmach stopjenja wopisane, po kotrychž ma duscha pschi jejnym dželenju wot semje hač do jejnego sjednocy enja i Bohom horjestupacž. Přeni, wot kotrehož je tajke wukładowanje snate, je wótž Athanasius, tón pošledni je Staupiz, Lutherowy wučer. Naš njemóža tajke wukładowanja spokojeć.

Wola Luthera namakachmy nětk hižom to wuprajenje, so je Wikkawšch i Syra napišmo „kherlusche na stopjenjach“ do sjednocy czenja pschinjebl i 15 stopjenjemi templa, wot krala Herodascha natwarjeneho. Tutón nahlad mějachy hižom khesčizjansky wukładowarjo w časju Hieronymusa, kiž běchu k njemu pschischli psches wobhonjenje w židowskim talmudze. W nim so pschi wopisowanju Herodaschoweho templa sledowaza powjesč namaka: „S pscheddwora žónskich wjedzechu 15 stopjenjom k pscheddworej židow, kaž tajke 15 stopjenjom w psalmach namakamy. Na nich spěwachu levitojo. Wone njeběchu rune, ale wushibnjene w podobje polojećneho wotřeja. Na šwjedzenju jelenych hětow, hdyž so šwjatocznje woda čerpaše, stejachu levitojo i harjami, i drometami a i druhim musikalnym gratom na tutyh stopjenjach.“

Delisich je nětk praji, so je tuta powjesč wot židowskich talmudistow jenož wumyšlena k temu wotpohladej, so bychu i nej wukładowanje dobyli sa napišmo naschich psalmow. Wschaf so tola tajke stopjenja w šwjatym pišmje stareho kluba nihdže naspomnjene njenamakaju. Tola Greifswaldski profesor Riedel sa to wustupuje, so so tajke stopjenja tu pschezo dyrhiale byč. Templowa hora nima wschaf na swojim wječhu tak wulku runinu, so mohł hdy na nej templ se wschěmi swojimi pscheddworami město męcž. Wo jeho mēnjenju je na runinje šamej jenož temp i šam i dwěmaj pscheddworomaj, tym tych mēšnikow a tym židowskich mužow smēstnjeny byl. Tón tych žonow ležesche niže. 15 stopjenjom wjedzechu dele k njemu. W templu šamym so ženje njeje spěwalo. Wschaf wón njebe dom, w kotrymž bychu so ludžo k natwarjenju w Božej službje šhromadžowali, kaž so to stawa w naschich khesčizjanskich zyrkwjach. Hdyž je so wot levitow spěwalo — a to je so stalo na wyšofich šwjedzenjach psched zylej židowskej gmejnu a tež, hdyž jednotliwi pschihadžachu, so bychu džakne wopory, te sa hrěch, sa winu a kaž běchu druge w šakonju poručene, pschinjebli, dha pschi tajkim spěwanju levitojo kóždy krocž na špomnjenyh stopjenjach stejachu. W jara šajimawym nastawku, woczisčezanym w přenimaj dwěmaj šschiwkomaj „noweho zyrkwineho časopisa“ 1906 pyta nětk Riedel dopočasč, tak kóždy tych 15 psalmow po swojim wopšhijecžu je so derje temu hodžil, so by so spěwal wot Levitow, stejazyh na špomnjenyh 15 stopjenjach, pak na wyšofich šwjedzenjach psched wulkej čyrjodu šhromadženyh židow, pak psched jednotliwymi, kiž běchu k pschinježenju wěštyh šakonškich woporow k templej pschischli. Pschi pošlednej škladnosčzi štaj so wěšče 127. a 128. psalm spěwaloj. Wo šakonju, kotrehož wustawki so 3. Mój. 12 napišane namakaju, mějesche žona, kotraž bě porodžika, po tych dnjach jejnego wučizščenja jehujo, lěto stare, pschinjesč k šapalnemu woporej a mlodeho holbja abo tujawku k woporej sa hrěch psched durje hěty šhromadžjenja temu mēšnikoj. Durjam hěty šhromadžjenja bychu w posdžischo natwarjenym templu wotpowjedali te stopjenja, kiž i pscheddwora žónskich horje k tym druhim pscheddworam wjedzechu. Hdyž so nětk židowske maczerje i tajkim woporom bližachu tutyh stopjenjam, tak so šwjelichu nad wot Levitow spěwanym postrowjenjom: „Slaj, džěči so dar teho šnjeja, a plód žiwota je šchenkowanje,“ abo „twoje džěči budža jako woliwowe halosy wokoło twojeho blida“, wěšče niže mjenje hač nasche khesčizjanske šerbske maczerje, hdyž wone po

došonjanyh njedželach se swojimi džěčatkami šwój strowy a wjekeky kemschithód džerža a pschi šwjatocznym požohnowanju se rta šwojeho duchowneho šłowa teju šameju 127. a 128. psalmow šhlycha.

M. w H.

Sažne wobrocjenje.

Wěrne a wužitne powjedańčko se šarscheho časja.

(Potracžowanje.)

Šhlyli Wy tak dobri byč a mi prajicž, kotru pomocnu wěz Wy jako najmóznischu k požynjenju wěry džeržicze? Huso šebi myšlu, so tola nicžo jašnische njeje, hač hdyž Šbóžnik praji: „wěr jeno, dha budžesč šbóžna!“ — „Hdy by ty wěrčž mohla! Temu, kiž wěr, so wschitke wězny móžne.“ — Šak huso šadam, so bychmy wschitke hory pschestajicž mohli, kotrež nam šwětlo jeho šnadny potaja a šaczěmnjuja, so bychmy pschistup k Bohu psches jeho šwjateho Duchu měli a so pscheczelnje i nim jako i najlubšchim pscheczelow nascheje dusche rošrěčžowacž mohli. Šajku šmilnosčž wopokasuje Wóh nam hubjenym štworjenjam! Š tola šforžimy a moršotamy tak radži. Šch, luby šnješ duchowny, ja prošchu Šbóžnika, so bych jeho wjazny nješrudžika, kaž šym dotal činiła. Š temu njetrjebam Wascheje rady a waschich proštwow sa šebje. Šajke woššewjenje a wubudženje namakamy, hdyž něšoho widžimy, kiž we wěrnej bohabošoczi šhodži a k jeho šnamjenju a podobnosčzi so pschekrašnicž pyta. Šak krašne a woššewjaze pak tež to je, hdyž móžemy na šemi i prawowěrjazymi wobšhadžecž, kotřiž swoju wutrobu na to, šchtož je horšach, škožuja: dha so to tola pschirunacž njehodži i šamnym šbóžnym časjom, hdyž budžemy do wjele krašnischeho raja pschekadženi, hdyž budžemy štajnje Boha lubosče widžecž móž w lubošnym woblicžu šesom Šhryšta, jeho Ššyna, kotryž je ta jašnosčž jeho krašnosče a podobnosčž Wótza; haj, hdyž budžemy, šmy-li w nim namakani, k njelicžomnym šhlyam jandželow, wokoło jeho tróna stejazyh, šhromadženi!

Šch, so bych ja tudy na šemi šwój šschiz nješčž a pod šchitom teho štrošhtnje wojowacž mohla, kiž město čšesče, kotraž jemu šlužesche, martru šschizja sa hanibu šnoschesche a nětk, woblecženy i majestetu, k prawizy šwojeho Wótza šedži!

Wšnicže wote mnje džak sa Waschu mi datu dobročiznu dovolnosčž, so šmēm wam pišacž. Ša čžuju, so moja štrowosčž wotebjera, a w čžěkich a šlabych hodžinach namakam w tym polóženju, so šam tute moje myšle pišam. Ša mam k šam to doměrjenje, so Wy po swojim pučžu wješele dale pšndžecze, dokelž šče temu džak winojczi, wot kotrehož wschitkón došny a wschitkón došonjany duchowny a čžělny dar wušhadža, kotryž je wón psches šwoje žohnowanje šam a Waschemu próžowanju wudželil. Ša derje wěrju, so macže huso wschelke wobčeznosče šnoschycž; ale psches Božu šnadu ma napošledku wscho šwój wužitk. Ša so nadžijam, so so te pscheczimnosče, wo kotrychž mi njedawno powjedaschče, pschewinjene. Mojej šarschej štaj, kaž pschezo, džak budž Bohu! zyle štrowaj. Wěšče roščecze a pschibjeracze Wy pschezo dale a bóle w pšnacžu a lubosčzi Šhryštšowej. Tón čas, so šaš wjazny widželi nješšmy, šda so mi jara dołhi. Ša so štoro hanibuju, šaš prošycž, so byšcže tak šhudnyh ludži, kaž my šmy, w jich šhěžžny wopytali. Njemohli Wy k nam pschitčž, by nam jara lubo bylo, byšcže-li naš i někotrymi ryncžkami šwjelili. Njeměcže mi sa šlo, so šam tutón list pschipščezewam, dokelž je tak hubjenje pišany; so to nješšym lěpje nawuškla, na tym bě wulka njerodnosčž w mojej mlodosčzi wina. Ša drje so w čžitanju jara próžowach, niže pak w prawopišanju, a nětk šym tak šłaba a hubjena, so to wjazny wušncž njemóžu.

Ša šhlychu huso wošobny mjenowacž, kiž so psches Wasche šłowa k došladanju pschischle. Šad tym mam wulke wješele, a

jeli temu tak, dha bym wěsta, so budźecze so wy tež nad tym wjekeleć. Za hebi žadam, so by skoro tón čas pschischol, hdžež budze čiste ewangelion wo Khrystu we wschěch zyrkwjach swěta předomane, a hdžež wschitzy teho Knjesa pōsnaja. Psches Božeho Duchu s jednoczeni budza wschitzy w Khrystu jeno jena wutroba a jena duscha. Za wěm, so budze wasche najwjetšje wjekele, wobstajnje na sbožu duchow k česći Božej džělacž. Wy služicze dobremu Knjesej a móžecze so dobrego myta s wěstoscju nadžecž.

Za proschu Boha, so by Wasche mozy pošlyni; a proschu Waš, mój Knježe, so byšecze mi moju křoblosč a moje pišmo sa što njewšali. Mojej lubaj starschej dawataj Wam s ponižnej a džakownej wutrobu wjele dobrego prajicž, tak kaž tež

Wascha

Wam poddana služobniza w Khrystu,

Marja W.

Tutón list je wěrne a žive s namjo jejneje dusche. Njeh bychu jón wschitzy, kiž jón čitaja, s křesćijanskej myšlu čitali a w žohnowanym wopomnjenju sakhowali.

(Pschichodnje dale.)

Wschelake s bliska a s daloka.

S a s a. Njědzelu Palmorum mějesche so tu pschijimanje berbskich džěci nascheje wošady. Džěci so seńdžechu na nowej schuli w paczerškej stwje. Po němškej kemschi, 1/2 10 hodž., džěche jich swjatocžny čas k Božemu domej, wjedženy wot Słecžanskeho a Lasowskeho druheho knjesa wučerja. Swony jim na pucžu swonjachu a tak mnohe wócžto s wutrobnej luboscju a mnoha wutroba s horzym sdychnjenjom jim napschecžiwu a sa nimi hladasche. Pschi zyrkwinych wrotach knjes duchowny čas wocžakomasche a wot knjesow wučerjow pschewša. Přeni wot hólzow, kiž sa nim k swjatemu woltarjej džěchu, bě Jan Handritež s Tšjochžon s Lasowskeje schule a přenja holza bě Lejna Schusterez s Sipjanskeje schule. S žyła běchu 17 hólzow a 28 holzow, to je 45 džěci, kiž běchu pschihotowane a swólniwe, s jawnje psched Bohom a křesćijanskej wošady swoje wěrnusnacze wotpołožicž a spěwacž a šlubicž: „Gaj, ny chzemy džeržecž swěru.“ Pschi pruhowanju so pokasa, so so skoro wschitke derje a rjenje něšcto wot teho, „schtož je nusne“, nawukle. Wošada se s janimjom pošluchasche na praschenja a wotmolwenja, a s nanao bě mjes tmy, kolsiž předomanje a Bože słowo wjele dlěje hacž tute džěci křscheli běchu, tak někotry, kiž je so džiwat, so je tak wjele sabyl a na wjele praschenjom njeby ani hebi ani druhemu wotmolwenje dacž mohł. — Naposledku starschi se swojimi džěczimi hromadže do najswjetšijšeho saptupichu a swjate wotkasanje wužiwachu. A nětk njeh w dalšim žiwjenju džěci džerža, schtož so šlubite: swěrnoscž swojemu Sbožnikaj a jeho swjatej zyrkwi, so bychu Bože słowo radny dale křschale a wuknyle a po Božich pucžach křodžite, — swěrnoscž we swojim powolanju, we wucžbje a službje doma abo we zurbje, — swěrnoscž swojimaj starschimaj, so bychu spytale jim něšcto sarunacž a wotplacžicž luboscž a swěrnoscž, kotruž so hacž dotal wot nana a maczerje w krotej mladosczi bjes staroscze wužiwale a tak pschisporjale swojeju starscheju a twarili s nami swoje sbože. Sbože jim pschejemy; ale dacž my je njemóžemy. Budža je namakacž? Nohzemy sabycž, so je čert hotomy, je do pušcžiny wot Boha přecž a do swěta wjesč a je sawjesč „do njewěry, sadwělowanja a druheje wulkeje haniby a šlōcže.“ Wachujmy a modlmy so, so bychu do spytowanja njepadnyle a w spytowanju njepšestupile; njewopschestašny napominacž, so njebychu swojeho Sbožnika a modlenja sabyl, dha budže Boža hnada jim křyw a schit psched wschitkim slym a mōž a šlynosč k wschemu dobremu;

dha budža sbožowne tu a sbožne tam psches Jesuša, nascheho Sbožnika. K temu pomhaj mladym a starym!

—r.

Serbski džěci budže sašo s rjedu po jutrach w Budyschinje a to w nowym Macžiczym domje. Macžiza ma swoju lětnu s hromadžinu, na kotruž so wschitzy Serbja wutrobnje pscheproscheni.

S wulkim džatom na to spominamy, so je knjes farat em. Urban naschim serbskim paczerškim džěczom pschi konfirmaziji rjanu spomnjenku daril na wobnowjenje křesćanskeho šluba s tym napišmom: Pōjče nětk dom do Serusalema. Njeh hebi naschi mladzi křesćijenjo rjany křelusch do wutroby wošmu a tak pucž swojeho podrožnistwa čahnu domoj do Serusalema.

Sdyž s my s radoscju křscheli, so je sakski hejm železnizu wot Kalez k pruskim mjesam pschiswolil pschidže nětko s Barlina powjesč, so budže so tež w pruskim hejmje wo nowej železnicy wot Wojerez k sakskim mjesam wuradžowacž. Bjes dwěla tež hejm do teho swoli, so móže so bōrsh s twarom sapocžecž.

Woheń-plumaza hora Bejow, kotraž je wot stareho čaša strach byla sa wschitkich w bliskoczi bydlažych, je so sašo w swojej žylej straschnosczi wopokasala. Město Ottojanow je žyle wupuscžene a hora dale sakhadža. Wjele stow ludži je we wohnju a horzym popjele, kotruž wokoło hory slětuje, sranjenych a morjenych. Železniza wjazh k horje jědbicž njemōže. Sajimawe je, historiju straschnoje woheńplumazeje hory wopomnicž. Hacž do 63 p. Khrystu myšlachu hebi, so je woheń w horje hašnył. A hlaj, hižom w tym kamnym lěcže buschtej měscze Pompeji a džěla s Herkulanium sničenej. Lěto po tym běsche s amo Neapel, kiž dale leži, w strasche. 79 po Khr. běsche tón wulki wuwat, kiž Pompeji čisče wupuscži. Po 100 a 200 lětach sapocža puchaza hora nowu straschnoscž s jemicž. 1139 pošledni křocž wobhdlerjom do stracha staji. Nětko so sešda, kaž by k měrej pschischla. Tola 1631 sta so tajki wuwat, so psches 3000 ludži žiwjenje s hubi. W 19. lěstotku běsche najstraschnišchi wuwat 1822. Wot teho čaša běchu mjeńsche wuwale, pošledni 1903 a nětko sašo tele wulke sanicženje. To čłowjek čuje, tak wón ničto njeje se swojej mozu a rošmom.

Dalšje dobrowólne darj sa wohe armeniske křoty.

S Kotecžanskeje wošady psches knjesa fararja		
Garbarja: M. M.	4 hr.	— np
M. M. s Demjan	1 "	50 "
San August Henka we Wulkej Dubrawje	3 "	— "
S Kalezanskeje wošady		
M. M. s Komorowa	2 "	60 "
M. M. se Strōže	2 "	— "
M. M. s Kalez	— "	20 "
Lukasch s Kalez	1 "	— "
Hana Kralež s Komorowa	1 "	— "
M. M. s Kalez	3 "	— "
Zony se Strōže	3 "	50 "
M. M. s Sitta	3 "	— "
Měšcher s Kalez a jeho kotra Augusta Měšcherjež	2 "	— "

Sromadže: 26 hr. 80 np.

W mjenje wbohich křotow wutrobnj džak.

Gólcž, redaktor.

„Pomhaj Bōh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschěch pschedawarjach „Serb. Nowin“ na wšach a w Budyschinje dostacž. Na schtwōrcž lěta placži wón 40 np., jenotliwe čisla so sa 4 np. pschedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čel!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždy kóbotu w Smolerjez knihcizisčezěni w Budyschinje a je tam sa sčtwórtlětnu pschědplatu 40 np. dostacž.

Quasimodogeniti.

1 Jan. 5, 4—10.

Nascha wěra je to dobyče, kiž je swět pschewinyła? To je nascha křesćijanska wěra. Šim wjele ta wěra ničžo njepłaczi. Šinał dyrbi pola praweho křesćijana byč. A tola šu wšchelažy liwzy a šo šwojeje wěry hańbuja. Kał njeprawje to je, połasuje nam nascha epistola. Wona dawa nam wotmolwjenje na to praschenje:

Ščto mamy na naschej křesćijanskej wěrje?

1. Wot Boha wobšwědcženu wěrnosć.
2. Šwět-pschewinjazu móž.

1. My mamy na naschej křesćijanskej wěrje wot Boha wobšwědcženu wěrnosć. To je nascha křesćijanska wěra, šo je Jěsuš Boži a čłowšći šyn, našch Šbóžnik a Wumóžnik. Dale wěrnosć je wot Boha šameho wobšwědcžena (šcht. 7). My mamy tajke šwědcženje Wótza psches křesćijenizy Křystuškowu. My mamy tajke šwědcženje w džiwach Šyna. My mamy tajke šwědcženje Šyna, kiž šo postaji ša Šbóžnika hrěšnikow; my mamy tajke šwědcženje Šwjateho Ducha, kiž šo šwjatki k škutkej Šyna pošnawa. To šu čzi tšjo šwědkojo, kiž wšchitzy ša to šastupuja, šo je Jěsuš Křystušk šyn Boži. Š nim pschindu 3 šemšzy šwědkojo (šcht. 8). Najprjedy Duch; pschetož psches njeho šu biblija knihi wšchitkich knihow; teho dla reka biblija Bože šlowo. Ššlowo Bože

pał je na šwěcže šlowny šwědk Křystuškowu. Ale wono njeje jenički šwědk. Š njemu pschindžetej woda šwjateje křesćijenizy a krej Křystuškowa w šwjatej wječeri. Tele tšji hromadže šu hnadne pomocne wězy. Křystušk pschindže š wodu šwjateje křesćijenizy a še šwjatej křwju w Božej wječeri. To je něščto wulke, šo my wěmy, šo Jěsuš, Boži šyn pschindže. Tajkeho Boha a Šbóžnika dyrbimy mječ, kiž k nam pschindže. Wěra do Boha, kiž je daloko, njedokaha. Ta wěra móže šama pomhač: Ša mam Šbóžnika a Wumóžnika, kiž še mni pschindže, šo by mi njecž pomhał žiwjenja wobčežnosć, šo by mje džeržal a šo by mi škóncžnje pschewinyč pomhał tež štrožele šmjercže.

2. Na tej wěrje mamy tež šwět-pschewinjazu móž. To njepłaczi wo wěrje, kotruž šu šebi čłowjekojo wumyšlili. Šistorija nascheje žyrtwje je dopočasmo: Nascha wěra je to dobyče, kiž je swět pschewinyła. Křesćijanstwo je dobyło. W tešle nadžiji čahnu tyšazy won wojowacž pscheciwo mozy čžemnosće wotkach w pohanstwje, šrijedža w křesćijanstwo, we šwojej wutrobje. Šich wjele ma čžak žiwjenja wojowacž. My pał dyrbimy k temu pschincž šwět pschewinyč: čželne lóšcty a wšchitkón hrěch. Duž natušk šwět pschewinyč, hdyž šo Jěsuša we wěrje džeržiš. Dale wěra ma šwět pschewinjazu móž, dokelž tebe šwjasa š tym, kiž je swět pschewinył. Tajke krašne šubło je nascha wěra. Wona ma šwět-pschewinjazu móž, dokelž je wot Boha wobšwědcžena. Šamjeń.

Quasimodogeniti.

(1. Pětr. 2, 2a.)

Głóh: Jesuś, moja nadźija —.

Jako knjes bě wožiwił Se ģmjerče a stanył i rowa,
Se trošcht sbóžny wotuczil Wěrjazym, a radość nowa
Nětt ģo wschittim dostala S wyskazym halleluja.

Narodžene wjebele Wustupuje do wschob' ģwěta
Se žiwjenjom krašnoće W čaķu najsbóžnišchim lěta,
Hdžež ģo semja fraduje, So našch Sbóžnik stanył je.

Džeczatka ģo wjebela, Hdžž t nim džěczo pschińdže Bože,
Pšchi wobradže wyskaja, Kiž jim poskiczuje sbože;
— Wobrada nětt najwjěšcha Mam je fěrschta žiwjenja! —

Božadaje Sbóžnika, Ludžo, ģebi njebjěšeho;
Se ģmjerče do žiwjenja Pšchekadži waś miłosć jeho,
— **To** je radość jutrowna, Dořahaza do njebja!

Mosomne budž khodjenje W zupobje nětt wasche tudy,
Wotřal dom ģej žadaje, Nječ ģwět njejima waś khudy,
Nječiće: „N njebju wutroba, Tam mašch ģwojoh' Sbóžnika!“ —

Čizte bydło Bože budž Duscha wascha wupřschena,
Njebjěski wam luby pucž, Hdžž seje ģhła wobšbožena;
Młolo ģłowa Božeho Džěczom wam wschaf šćića ģo!

Božeho seje wodzerja S Knjesom dostali wy žiwym,
Kotryž spróžnych wotřewja S trošchtom wobštajnje waś miłym;
Čłowa jeho manna ģu, Bořhlnjaze wutrobu. —

Halleluja wyskaje, Dusche i Boha wobšbožene!
N njemu domoj khwataje, Stawy i njeho wožiwjene!
— **Čłowa** wascha Jesuś je, N ģebi wón waś docžehnje! —

Bóh čłowjeka njewopuschći.

Podawa R. W.

Někotre kroczele wot maleje wješki šdalena steji ģamotna khěža. Njedaloko njeje běži wjěšcha rěka, nětkole wot deschčikoweje wody napjata, na druhej stronje khěže ģu male kercžki a pódla nich pola a łuki, wscho je hišće bjes čerštwje seleneje pychi. Malěczo njeje hišće do kraja sacžahnylo; šymny deschčik ģo dele ģypa a šymste wěšiti duja hišće psches hona a kercži a hwišdaja tež tał prawje ģhlnje wokoło ģamotneje khěže.

S jeje wotnow padaja pruhi ģwězy na pucž; je hižo khětro čzma. W derje wutepjenej stwoje ředžitaj mužski a žónska, kóždy pschi ģwojim džěle; muž čzita knihu, žona šchije. Wobaj staj hišće w mlódschich lětach a wuras woblicžow čzi praji, šo mašch dobreju pscheczelnijeju čłowjekow psched ģobu.

Wobaj mjelčžitaj; staj žyle pschi ģwojim džěle. Mjetaja-li wěšitez hólzy psche ģhlnje deschčik do wotnow, pohladnjetaj horje. Tu pošlucha i dohom žónska ředžbliwšcho a praji škóncžnje: „Nje-klepa tam něchtó do plotu? — pošluchaj! — jašo!“

„Čaj, Mařka, tam drje čže něchtó nuts; du pohladadž.

Muž šakwěczi mału ģwězu a dže won. Durje wocziniwšchi wuhlada pschi plocže nětoho stejo, a bliže štipiwšchi špóšna, šo je to mały hólčžk. Durčžka wotewriwšchi wosmje maleho pachola bjes wscheho praščenja ša ruku a khwata i nim psches ģo bóle a bóle šizy deschčž do khěže.

Tu widžitaj — Mařka bě tež mjes tym pschischla, — pschi ģwězy maleho, derje šdrasčeneho pachola psched ģobu. Dyrfoze

se šymu a je mofry hacž na kožu. Šplóschily hlada na njeju a šapoczina plafadž.

„Njepladž, lube džěczo, poj nuts ša čzopke khachle a wohrej ģo!“ praji Mařka a domjedže jeho do jštwy. „Šlaj tał! Nětko pał mi praj, i wotkal pschińdžesch? Ty tola něhdže čžetnył nješšy!“

Hólčžk, ģnadž něhdže 5 lět stary, šasta plafadž a pohlada bojaštwje wokoło ģo, tola njepraji ničžo. Škóncžnje pał tola wot njeho šhonischtaj, šchtož chžyšchtaj wjedžecz; bě to šrudžaze doščž. Hólčžk bě pschi pscheczelnych ģłowach Mařki ģwoju bojoscž šhubil a jimaj po fruchach škóncžnje wscho šwupowjeda, šchtož ģam wjedžešche.

Bě i bliskeje korcžmny wotběžal, hdžež bě jeho nan pod do-hladowanjom korcžmarjoweje ģwójbny wostajil, i tym šawostajenjom, šo do wjěšcheho měšta dojědže a ša dwaj dnjej šašo po hólza pschińdže, i kotrymž bě džěń prjedy i dalokeho měšta pschijěl. Dwaj dnjej běšchtaj ģo minyloj a tež šćeči a šchtwórtly, ale nan ģo nje-wróczi. Korcžmař bě ģo teho dla ša nim wobhonjal a bě šhonil, šo nan našpomnjemych ludži měšto i žyla wopytal njebě. Škóncžnje bě na poliziju šchol, šo by jej tu wěž pschepodał. „N mi je ģo tał jara po nanje šyškala a na poliziju ja nječach. Duž čžetnych i korcžmny a won se wšy. Šuba čžeta, njewěrnó, na poliziju nje-trjebam?“ Tał Šuřk, kaž ģo ģam mjenowasche, na pošlednje pra-ščenje Mařki plafajo wotmolwi.

„Njepladž, hólčžko! nětkle wostanješch tu a wuj pónđže po nana; njewěrnó, wujo?“ praji pscheczelnije Mařka a, hišće někotre ģłowa mandželskemu do wucha šchěptnywšchi, pschijštaji: „Šlaj, wuj dže do korcžmny a pohlada, hacž tam hišće nan njeje! Ty pał, hólčžko, nětkle něšchto čzopke ššěch a wupijesch a potom ģo tu mału khwilku lehnješch, njewěrnó, wobohe kurjo ty?“

Hólčžk, kotrehož bě Mařka hižo mofry pjeł šlekla a blóczane čzrije wušula, pocža wješchly wokoło ģo hladač a praji wotřadž-žemu mužej: „Wujo, na poliziju nětt njetřebam? Nječ nan bóřy pschińdže!“ —

Alle nan nje-pschińdže a wuj ģo po dlějšchey khwili ģam wróčzi. Se staroscžiwym woblicžom pohlada na hólčžka, kotryž na lěhanzy derje špasche, prajo: „Wobohe kurjo, twój nan drje čže i žyla wjazy widžecz nochže!“ Macžeri pał rořestaja, šchtož bě našhonil a wu-dospolni jej tał Šuřkowe ģłowa.

Šuřkowy nan bě, kaž bě prajil, se ģwojim ģynkom se šdaleneho měšta pschijěl, hdžež měješche wjěšche wobředžěńštwu. Džěń pola korcžmarja pschewhawšchi bě dale jěl, šo by w druhim měščze wo wjěšchim kupje jednał, ģwojeho ģynka pał bě pola korcžmarjež ģwójbny wostajil, kotraž měješche maleho wješcheho ģynka rad. Dofelž pał ģo zusy njebě ša dwaj dnjej, kaž bě prajil, wróčzil a tež niž hacž do šchtwórtneho dnja, bě ģo korcžmař na poliziji wob-honil a bě šhonil, šo bě wscho, šchtož bě jemu tamny šdžělil, wu-namakana wěž, šo bě ģo šjebacz dał. Wjěšchi kofr, kotryž bě tu wostal, bě prošdnny, a i wěšoscžu móžesch nětt tež šhudacz, šo bě ģo tutón pscheklepany čłowjek tež pod wopaczny mjenom šapřšal. Wěšte ģo tež šdasche bhčž, šo bě zusy to čžmil, šo by ģwojeho ģynka wotbył a něhdže druhdže bjes staroscžže živy byl. „Šchto dha nětko i tym džěščžom budže?“ bě korcžmař, kotryž bě Šuřka wšchudžom we wšy pytacž dał, ģwoju powješčž škóncžil, a: „Šchto nětt i Šuřkom budže?“ bě pošlednje ģłowo wuja t Mařzy, kotraž bě se ģhlyšojtmaj wóčžtomaj pschipošluchala.

Wokomil mjelčžeschtaj, potom praji Mařka: „Mužo, čžemoj mój Šuřka wobřhowacz.“

„„Šuba, to bě tež moja myšćićka!““

Dołho hišće ředžeschtaj a ģebi hromadže tu wěž rořpo-minašchtaj.

Mařajtra Šuřk napřjedy šplóschily wokoło ģo hladašche, tola

bórsy so s pscheczelnimymaj cžlowjekomaj sejna. Sdnyž so stysknivje sa nanom praschjesche, spytajstaj jeho na lubosčizwe waščnje smérowacž. Pschi tym so tež wufopa, so bē Sučfowy nan šebi woprawdže wopacžne mjeno pschipožožil.

Rónž wscheho pak bē, so Sučf na pschezo pola dobročizweju wobndlerjow šamotneje kžeže wosta, hdyž bē tež wscho pytanje psches poliziju podarmo. Tola wschitzu, Sučf kaž tež wuj a čžeta, njepuschčezichu nadžiju, so šo nan skónčnje hiščezje šašo namaka. —

(Pschichodnje skónčjenje.)

Troschtny khěrlusch.

Bóh na mnje spomina
Se šwojej wótznei šwěru!
Tak praj, o wutroba,
S tym troschtom dóndžesch t mēru;
Čže ničžo njetraschi,
Kšchiz, nusa, šrudoba,
Sdnyž wěrišč we duschi:
Bóh na mnje spomina!

Bóh na mnje spomina,
Wón je mój Wóčez mily!
D kak to posbēha,
So duch je šradny, čžitny!
Mje džěčžo šchituje
Tu jeho prawiza,
Duž rjeknu džakownje:
Bóh na mnje spomina!

Bóh na mnje spomina,
Wón šwoje džěčžo widži
A ša njo pomoz ma,
Sdnyž šwět jo tšchi, hidži;
Wón je a wostanje
Šrób twjerdy, šhowanka,
Duž wěrnosč njepadnje:
Bóh na mnje spomina!

Bóh na mnje spomina,
Wón knje moje pady
A s prawdu šhryštuša
Čže njebjo dacž mi s hnady;
Wón džěčžo ščimil je
Mje psches krej Šbóžnika,
Šrecž hele traschenje:
Bóh na mnje spomina!

Bóh na mnje spomina
Se šwojim žohnowanjom;
Wšchal mišosč njebjeska
Mi ššhadža s tóždym ranjom.
Ša jeho pschewod mam,
Šdžez noha postupa,
Duž wschědnje wuprajam:
Bóh na mnje spomina!

Bóh na mnje spomina,
Tež hdyž šo njebjo mróčži
A štarosč, tšchnota
Mi na wutrobu tščži;

Šaj, pschindže t džělenju
A jima stysnota
Mje w šmjertnym bēdženju:
Bóh na mnje spomina!

Bóh na mnje spomina!
D šłowo rjane, krašne,
Ty mžna šepjera
A trosčta šłónžo jašne!
Mječ mi čže do dusche
Duch Boži šapiša,
Dha šbóžna wěstosč je:
Bóh na mnje spomina!

K. A. Fiedleř.

Šašne wobroczenie.

Wěrne a wužitne powjedańčžo je štaršcheho čžaka.

(Potracžowanje.)

Sdnyž něchtó psches kraj pucžuje, dha šo s wjetšcha prascha, komu to abo tamne twarjenje pschisłuscha, kotrež tu a tam widži. Pschecželstwo, mjeno, bohastwo tcho, kiž jo wobšedži, a ščtož wón hewak na šwěče je, čžehnje jeho šedžblivosč na šo. Ššnano pošasaju wčžipnemu žurnikej tež to šnutškwone tajkeho twarjenja. Wón špodžywa šo nad rjanymi štwami, wošebnymi šlidami, štolžami a druhimi krašnymi wěžami, kaž tež wokoło wobndlenja nad rjanymi šahrodami, lěšnymi šajkami, krašnymi ščtomami a teho runja. Wón naprašuje šo tež, w šajkich šlužbach tón knjes wscheho teho je, šajte čžebne mjeno ma, šajte bohastwo, nad čžim ma šwoje wješele a tak dale. — Runje tak dže pucžowazy nimo hubjenych kžežow niškich a šhudnych burškich ludži, na kotrež pak lědom pošlada. A tola je lohko móžno, so šo w někotrej hubjenej kžežy wjele dróžšchi pošlad namaka, hacž w najkrašnišchich hrodach bohattyč, mjenujzy ta najdróžšcha bješe wschěmi parlemi je pobožnosč. Še tuta parla do wutrobny niškeho a šhudeho šašadžena, dha je wona njewuprajnje drohi šamjeń, kotryž budže šo mješ najrjeńšchimi juwelemi na frónje Šbóžnika jašnje blyščezič.

Sdnyž teho dla šchescžijan pucžuje, dha šedžbuje wón tež na wschitko to, nad čžimž maja drusy šwoje špodobanje a wješele, wobhlada šebi te rjane, krašne a drohe wězy, kotrež wyšozy a bohacži woprawdže wobšedža; ale wón šo tola tež njehańbuje, do hubjenych kžežow šhudnych šańč. Namaka wón pod šłomjanej tšechu Božu hnadu a wěrnju pobožnosč, kotryž je husto podarmo w hrodach wyšokich a bohattyč pytal; dha dopomnja šo na šłowo teho šknjesa a widži je špodživanjom, so najwyschšchi tež pola tšch pschebnwa, kiž šu rošłamaneho a ponižneho ducha (Šef. 57, 15.); wón widži s wješelom, so tón šknjes, hacž runje je njebjo jeho štol a šemja podnožl jeho nohow, na praschenje, hacž čže mēčž dom natwarjeny, wotmolwi: Ša pošladam na hubjeneho a kotryž je rošłamaneho ducha, a kotryž šo boji pschēd mojim šłowom. (Šef. 66, 1. 2.)

Sdnyž šu w kžeži tajzy wobndlerjo, dha čžita šo na nej napišmo: Tudy je teho šknjesa dom! Šchescžijan po šajšim tam nimo hič njemóže, so njebjo šo na to dohladał; wjele wjazy wotewrja wón šhwatajzy durje, šańdže nuts, šynje šo a rošřezuje šo s tym šhudym, kiž šnadž je hewak šazpjent wo wšy. Šak wužiwa wěrijazy šchescžijan, hdyž tam a šem male pucžowanja čžini, wschelake šłódke duchowne wošchewjenja; a tute mējach tež ja na rune waščnje wjele křóčž pod niškej tšechu Marijneho štareho nana.

Ša bóršy pytnych, so Marijna šrowosčž jara wotšjera a so s nej móžuje še šónzej šhwata. Šlěda žyrowata šucha njemóž,

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočů ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čě!

F.

Szerbiske njedželske žopjena.

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihičičežerńi w Budyschinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Misericordias Domini.

1 Pětr. 2, 20—25.

„Ja bym dobry pastyr“, tak šapocznje so džěnbnišče šćenje, a naša epistola stónčzi so s tymi słowami: „Wy šće wobroczeni k pastyrjej a biskopej waschich dušchow.“ Wobej pokasujetej naš na pastyrške powołanje našeho Šbóžnika. Tehodla spěwa tež hižom Dawit w duchu wo Měšiažu: „Tón Anjes je mój pastyr, na ničim ja nusu njesměju.“ A tón Anjes pschiruna šwoje powołanje tež se škutkowanjom dobrego šwěrneho pastyrja.

Šhrystuš našch dobry pastyr, kiž nam přjedy dže

1. we šwojich škutkach;
2. we šwojich słowach;
3. we šwojich čěrpjenjach.

1. Dobry pastyr dže přjedy šwojeho štadla. Tak tež tón Anjes. Tehodla praji našch tekst: „Wón je nam wopišmo wostajit, so bychmy šlědžili sa jeho štopami.“ Ale móžemy my jeho šutki čžinicž? Džimy čžinicž, šhornych wustrowicž? To so tež nježada wot naš, ale so bychmy pschi šwojich tak myšlili, kaž Šbóžnik. W Šhrystušowym duchu dyrbimy škutkowacž. Jeho lubosć dyrbi naš čžericž. Šotom budžemy tež dobre škutkowacž. Šotom budžemy tež došonjecž, duchownje mormych wožiwicž. Sa jeho štopami čžemy šlědžicž — to je nowe duchowne žiwjenje w lubosći!

2. Wón jako dobry pastyr nam tež přjedy dže we šwojich słowach. „Žane jebanje so njeje w jeho rcže

namakalo.“ Šajke šu nětko našče šłowa? Dobry pastyr je tym šwojim tež po šwojim hłóku šnaty. Šajke jeho krašne šłowa šwědcža wo jeho pastyrškej lubosći? „W šwěcže macže wy čžěbnosć, dha budžče dobreje nadžije, ja bym šwět pschewinył; Šbóžni šu čži, kiž duchownje šhudži šu; Wón ma šłowa wěcžneho žiwjenja.“ A i wěrnosću běšče pola njeho lubosć šjednocžena: „Wón nješwarjesche, hdyž šwarjeny bu“. Šacžrunje bu hanjeny na šichžu, wón šo šo nješwarjesche, wón plakašče jeno na šašlepjeny lud. Duž šlincži nam napschecžiw: „Šlawukacže wote mnje, pschetož ja bym čžicheje myšle a s wutrobu ponižny“, kiž so wy tak lohtu rošhoricže. Wón nješrožesche, hdyž čžerpjesche. D pomyšleče šebi na te hrošne hroženja, šotrež šu šlyšecž, hdyž šebi šchto myšli, njeprawo čžerpicž — šajke hroženja, kaž n. psch.: „To ja tebi njewodam; to ja tebi wotplacžu“, abo to žalosťne hroženje: „Šdyž budu junu mormy, potom budžesch widžicž, šchto šy na mni mēł,“ abo „Bóh budže tebe sa to šhostacž, šchtož šy na mni čžinił“. Njeh je nam čžěžki, ale šłódku je tón mēr, kiž psches šajku čžichosć do domu pschidže. Šrocžmy sa nim w miłosći a čžichej myšli a tež

3. w čžerpjenju. „Š temu šće wy powołani, dofelž tež Šhrystuš ja naš čžerpil je, kiž je našče hrěchi na šwojim čžěle šam woprowal na drjewje.“ Šchto je to do šhwalby, hdyž šchto šłosće dla puki čžerpi — ale hdyž wam dobrotu dla šte čžinja a wy to pschecžerpicže, to je šnada pola Boha. „Šchetož k temu šće wy powołani.“ Wón je nam pschiklad Bohu šoddaneho čžerpjenja a jako

ščeščizienjo dyrbimy šchiž sa nim nješć. A tajke hodžiny ščeščizijanej pschiindu, hdžež njebudže srošymjenu se šwojimi najlěpschimi wotpohladami, hdžež nam człowjekojo šle czinja. My spěwamy potom s pastyršeho ščěrłuscha Dawitoweho: „Gacž ja runje khodžu w czěmnyh dole, njeboju šo žaneho nješboža, pschetož ty šy pschi mni, twój prut a twój kij troschtujetaj mje.“ Wón je pola naš a dže s nami psche wschu nusu a czěrpjenje a tež psches pošlednju nusu jako dobry pastyr a wjedže naš do šwojeje njebjeskeje pastyrnje. Šamjeń.

Misericordias Domini.

Psalm 33, 5b.

Hłóš („Spěw. wješ.“ S. Šil., czo. 5): Šnježe, ty šy našcha jasnosť! —

Semja radošna šo pschi W čažu s nowa jutrownym, Dofelž Šnješowy hlóš šlyšchi, Šotryž klineži wěrjazym S roma, hdžež je w šmjerczi pobyl Šnješ a žiwjenje jim dobył.

Je nětk row šo pscheměnil Špróžnym do komorki měra; Šesuš je jón pošwjećil; Šesuka šo džerži wěra; S hrěchom dušcha wurudžena Ššes Šnješa je wumožena.

Šotna troschta hlada k rowu, Šdyž ma Šnješa žiweho; Čžělo nadžiju ma nowu; Šunu woblecže džě šo Do krašnosťe Šnješoweje, Šychi šbóžnyh njebjeskeje.

Dobroty šo žórlo lije Šožeje tak do šwěta, Šana człowštwu šmjertna žije, Šotrež Šwumožnika ma; Šesuš, šěrschta Šoži, Šnježi, Š jeho nohomaj šmjercž leži!

Šeho nětk šo wješelmy, Dofelž droho wufupjeni Ššes šmjercž Šesušowu šmy — S nim tež šobu pschěšadženi Do žiwjenja jutrowneho Šako štawy czěla jeho!

Šnješa Šesom Šhryšta šwěru Woblecžmy šo we wěrje; Šbóžnu wukhowajmy wěru Šrucže šej hacž do šmjercže! Šnješa žiweho ma wěra! Duž šmy pošni Šožoh' měra! —

Šalleluja klineži wschudžom W njebjesch a na šemi Šbožownym nam nětko ludžom, Šowolanym k šbóžnosťi; Šesuš žiwy, našcha hlowa, Šom naš k herbštwu šwjatych woła! —

U.

Bóh człowjeka njewopuschczi.

Šodawa Š. W.

(Škóncženje.)

Tak wotrošče Šurk wješele — njech tež hiščeže husto na nana špominajo — pod šwěrnym dohladowanjom wuja a czety a wopytowasche tež wješnu šchulu. Šo tym pschińdže do měšta na pschěkupšku šchulu a bu s pschěkupžom a mješesche tež bóršy dobru šašlužbu, dofelž s wulkej šwěru džělasche. Šošebje wužiwasche dowěru šwojeho šnješa, wulkeho pschěkupža, kotryž jeho tehodla tež na wjetsche pucžowanja ša šwoju firmu ščelešche. Ššchi tym wschěm paš Šurk na šwojeju druheju štarscheju w malej wješzy nješaby, ale bě jimaj wutrobnje džatowny ša wscho, šchtož bě a mješesche, dofelž wjedžesche, šo mješesche to jenož psches jeju lubošć a šwěrnošć. Šhusto jimaj s nětajkim darom abo tež na druhe waschne wješele pschihotowa. A wonaj tež štajnje šwojeho Šurka s wulkej wješełošću witašchtaj, hdž jeju wopyta. Šo paš Šurij czinjesche, tak husto hacž bě jemu to móžno. —

— Šažo počina šyma psched nalětnymi šyntami zošacž, kaž tehdy psched wjazy hacž 20 lětami.

Šuj a czeta pschěšwataj w šwojej pschěczelnej štwicžy, kotraž

ma dženska šwojěšćki napohlad, kaž tež jeje wobhdlerjej šamaj. Šlido je s běšym rubom pschirryte a na nim šteji w šchleńzy richelł šněhowkow. Šež we wofnach šteja kčžjaze kwětki. Šarła, w njeđželškej drašče, wokoło šchachli tepze, jeje mandželški, tež pschnu draštu woblecženy, študuje nowiny. — Šadobo šo durje wotewrja a nuts šastupi rjany mlody mužški we wošebnej czornej drašče. „Čžeta! Šujo!“ a: „Šurjo! Šurjo!“ wužššchisch a wschitzu tšjo šo wutrobnje witaša.

„Čžych waju pschěšwatač a tehodla czah prjedy wotjěđžech,“ Šurij šo šmějo praji.

„Ty šchibako!“ czeta pschěczelnije šwarjo šnapšchěczimi, „nimam nětk hiščeže wobjed hotowy!“

„Dha wupijemy prjedy šchalnu czopleho, njewěrnó Šurjo?“ pschida wuj.

„Šubjerad, wujo, nješšym ša dolho tajki dobry šhofej pil, kaž jón czeta wari.“

Ššhdnychu šo ša šlido a dachu šebi šhofej a žaltu s mjedom derje šłodžicž. Ščěžachu šebi wo šwojich naležnosťach, wážnych ša Šurja, kaž tež ša wuja a czetu.

Šurij bě na dlějšchim pucžowanju ša šwojeho šnješa w Amerizy pobyl a šo tam w jěnym pschimóškim mješče s jěnym šnješom šesnal, kotryž bě s nim runeho mjena. Bě to bohatty wudowž, kotryž štrowošče dla pschi morju pschěšwawasche. Šurij bě s nim wjazy kóčž hromadu pschischol, dofelž bě tón šnješ tež wobšedžer wschelatich twornjow, a pschi tym běschtaj šebi wo jeho domišnje powjedaloj. Šdyž bě jemu Šurij ras štamšnu šwojeho žiwjenja wupowjedał, — mješesche k temu mužej wěštu dowěru — poštany wón na dobo, hdž bě hižo prjedy Šurja husto s praschěnjemi pschetorhnył, a šawoła: „Šurjo! Šurjo! tu dyrbju tebe namafacž!“ — Šurjo, wodaj, šchtož šym na tebi czinił!“

W šamšnym wofomiku špóšna Šurij, šoho mješesche psched šobu a padže šwojemu nanej wokoło šchije.

Tak běschtaj šo nan a šyn po wjazy hacž 20 lětach šašo namafaloj. Šan bě tehdy runu šmuhu do Ameriki wotjěl, hdžež bě pod šwojim prawym mjenom na wschelake waschne džělo a šastojštwu pštal. Mješesche hórke běđženje tam w Amerizy. Bě šebi škóncžnje ras něšchto nahromadžil, pschińdže nješbože a wscho bě šašo precž. Tak šo jemu něšchto ras šěńdže. Škóncžnje šalubowa šo do njeho bohata wudowa a tak šo woženi a bu wobšedžer nahladneho šamoženja. Šdyž mješesche nětk bjes wscheje šwonkowneje nusy žiwy byčž, dha pschińdže šnutsšowny njeměr wo šańđženym žiwjenju a šwědomnje, kotrež bě prjedy psches džělo a štaranje pošluschičž špštal, šo jeho nětko wóšišcho a wóšišcho praschěšche: „Šdže mašch Šurka?“ Šola šo hańbujo psched šwojej žomu, kotrežž bě prajił, šo je bjes pschiwušnych, šo hańbujo tež psched šnathmi bohacžkami, njebě šo šmužil, šo ša Šurjom wobšonjowacž. Šološna šhorošć, kotraž bě na njeho pschischla a jeho njepšchěšawajzy czwilowasche, bě jeho wutrobu šašo štwjerdžila. Šeho myšl šo tež njepšcheměni, hdž jemu šmjercž mandželšku rubi, kotraž bě jemu jeho dny bološče pošłóžicž špštala. Bě to kótko do Šurjoweho wopšta w Amerizy bylo. Wón bě po tym wuhójenje pschi morju a pola šlawnych lékarjow pštal, ale podarmo. Šomalku bě šo jemu w tutym čažu wutroba šmjehčžila a wón šo počža žedžicž po jenej lubowazej dušchu. Duž šo šesna s Šurjom. Čžujesche njěnatu pschishilnosť k tutemu žusemu a namafa škóncžnje w nim šwojeho — šyna.

Wješele bě wulke, ale — kótkke.

Šurij bě šo nělotre dny po tutym dnju wješela a šboža do druheho měšta pošal, šo by tam s nělotrymi pschěkupžami tworow dla jednal. Šědma bě tam džěń abo dwaj pschěšwaw, bu k šwojemu nanej wróčžo šawołany, kotrehož bě nahle czěžka šhorošć nadpadnyła. Šurij, šo hnydom wróčžiwšchi, namafa nana na šmjertnym ložu. Džěń pošđžišcho bě njebohi a šawostaji Šurjej žyle šwoje šamoženje.

Bo nanowym pohrjebje poda bo Surij, twornje a wscho druge wobředženstwo w dobrnych rukach wostajiwšči, wróćo do Europy, wróćo k wujej a k czeće.

Mějesche w myšlach, bo i nimaj do Ameriki na swoje wobředženstwo pschegydlicz. To jimaj tež tu pschi koseju rozkladže, tola wuj a cžeta nochzyschtaj nicžo wo tym wjedžecz, chzyschtaj wostacž w swojim tak lubym, rjanym wótznyim kraju, w krašnej domišnje. Suriej, kotrehož to psche jara njeprschethwata, šhrě bo pschi jeju słowach, i kotrymiž swoju domišnu khwaleschtaj, wutroba. Wón dže ju tež snajesche; bě dže w njej wotrošl a lubosč k njej doby tež w nim. „Wujo! cžeta!“ sawoła, „ja wostanu pschi wamaj. Pschedam swoje wobředženstwa w Amerizy a mi budže lóžko, swoje samoženje tu w kraju prawje naložicž. Haj, tak sežinju! Ale wój cžehnjetaj ke mni a tak wostanjemy w hromadže kaž prjedy! Tola niž w safurjentyim měsće, ale wonkach na kraju w krašnej pschirodže!“

Jutrowne žiwjenje.

(Psaln 89, 2.)

Glóš (W. miš. harf., cžo. 101): Halleluja! Boha khwaticž —

Ubo (tež 344): Božo, Knježe teho šwěta! —

Sa šym šbóžnje swjeheleny,
Dofelž Wumožnika mam
Žiweho a šjednocženy
S nim nětk cžahnu k njebjesam;
Chzu wschaf junu herbować,
Schtož ma Wóčez džečzom dacž.

A mšda šwěrnnych wobšbožaza,
Duscha, Šesuf šam cži je;
Zwoju šbóžnosč sawěščazaza
Ššwěra jeho wostanje! —
Prawdu Božu pošnawajš,
Domoj hič šej požadaš.

Spěwacž šherlusch wobhna-
dženy
Móžu nowy wysťajo,
K herbštwu šwjatnych wušwoleny
Šradowacž tu hižom šo,
Wot towaršcha wódženy,
Kiž je Šesuf pschecželny.

Wupowjedacž dobročžiwosč
Šesufowu njemóžesč,
Se šwojim hdnž jeho miłosč
Khwaticž dostojnje rad chzješč
Šrtom šbóžnje wysťazym
W duchu i Boha wješkelym.

Knjesoweje wěšty šwěry
Štupam trošchtnje do přědka;
Šnady pošnosč džel je wěry,
Šotraž šawdawf herbštwu ma;
Wěčnuje i Knjesom njebjeski
Šokoš mi šo pošćicži.

Štajnje w jutrownej tak šho-
džič
Radosčzi psches žiwjenje
A šo i Knjesom šwěrnnyim wódžišč,
Kiž cži paštyr dobry je;
Pšchez cže wschaf šchlituje
A dom junu dowjedže.

Halleluja radosčžiwje
Spěwam šbóžny Šbóžnikaj;
Šradowanje i njeho žiwje
Čžerpam w zušobje tu šej,
Doniž domoj docžahnu
A raj wěčny dostanu! —

U.

Sažne wobrocženje.

Wěrne a wužitne powjedańcžko se štaršcheho cžaka.

(Šotrəcəwanje.)

Sa běch šo šrjedž maczerje a džowli šhnyl. Macž hladašche žhly cžaf naju rošrěčžowanja i wulkej šrudobu na swoje džěčžo. Na to džach k Marji:

Sa šo nadžijam, šo wy šacžucže Božej blisťosčej wužiwacže a šo žhle temu dowěricže, kotryž je hacž dotal i wami byl a waš štajnje wobarnowal, haj, kiž waš do raja najčžisťisťeje radosčej powjedže, hdnž nješmjertne dusche dokonjanych prawnych bydla.

„Sa šo nadžijam, šo to móžu, mój luby knježe! Moja duscha je wot krótkeho cžaka šem i mróčželemi počehnjena; ale na tym šu wina i džela moja wulka šlabosč a te bolosčej, kotrež na

žhlym cžele cžerpju, i džela te duchowne šphtowanja, w kotrychž chze šo mi šesdacž, jako by Šhrystuf žaneje lubosčej ke mni njeměl a jako bych šo ja šjebala.“

Dawacže dha šo w tajkim šphtowanju pschewinyč a pošlučacže na tajke dwělowanja šlabejje wutroby? Móžecže wy, kiž šcže tak wjele wopokaštwom jeho šmilnosčej dostawała a hišcže pschezo dostawacže, na jeho lubosčzi dwělowacž?

„Ně, luby knježe; ja šym tola i wjetšcha móžna došč, jeho lubosč šjawnje šacžuwacž a tuto šacžucže šahowacž. Ša nješam rada k swojim šbytknyim hrěšam hišcže tón pschicžinicž, šo bych šjawnje dobrotu Božu, kotruž šym na šwojej duschi šhonila, nješpšnala; ja šym wjele bóle winojta, Boha ša to khwaticž a jeho šwjate mjeno cžesčicž.“

Šchtoha šo wam šda, tak štejesche i wašcej duschu, prjedy hacž je waš hnada powołała?

„Mój knježe, ja běch horda, lohkošmyšlena holza, žhle hlupa na draštu a na pnyhu; ja lubowach šwět a šchtož na šwěcže je. Ša šym pschezo pola šwětnje šmyšlenyč ludži šlužila a nješšym ženje to šbože mēla, šo bych pola ludži na šlužbje byla, kiž bychu šwěru kemschi šhodžili swoju cželedž. Šwěru k Božej šlužbje džerželi a šo wo dusche šwojich šužobnych štarali. Ša hušto nježelu ke mšchi šhodžach, ale wjele bóle w tym wotpohladanju, šo bych na druhich hladała a drusy na mnje hladałi, hacž šo bych šo modliła, špěwala a na Bože šlowo pošluchala. Ša mēnjach, šo šym dobra došč a móžu tajka šbóžna byčž. Šobožnych ludži šnjescž njemóžach, haj ja šo jim šmējach a jich hanjach. Ach! ja běch we wulkej cžěmnosčzi žiwa, njemjedžach nicžo wo pucžu šboža, njemoblach šo ženje a nješnajach žalošny štrach, w kotrymž šo moja duscha namakašche. Ša chznych ša dobru džowku placžicž a šo i tej khwablu, kotruž mi dawachu, jara wulka cžinjach. Ša pytach pschisťojneho wašchnja byčž a šadžeržowach šo pěknje došč; k temu nucžesche mje cželna a šwětna mudrosč. Ša paš nješnajach ani Boha ani Šhrystuša a nještarach šo ša swoju duschu; budžich tajka wumjela, by hela je wschēm prawom moja mšda byla.“

Šak dolho to je, šo šcže to přědowanje šhšcheli, kotrež je waš, kaž wy prajicže, psches Bože žohnowanje k pošucže wubudžilo?

„To je štoro pjecž lět.“

Šak dha šo to šta?

„Ša we na knježim dworje šlužach. Šaž moje knještwu ša džiw hdy do Božeho doma pschindže, tak tež wone šwojim šlužobnym šedom ša lětó něfotre rash wotpušcžzi, ke mšchi hič a to hišcže jara njerady. Ša běch wot šwojich knježich jara rjanu nowu draštu dostala, w tej šamej chznych šo rada pošacž a pošchach teho dla swoju knjeni, šo by mi dowoliła ke mšchi hič. Woprawdže mje nicžo druge k temu nječžerjesche hacž hordosč. Temu Knjesej paš šo špodobasche, to k mojemu wumožanju naložicž.“

„Ša džěch poš tajkim ke mšchi. Šyrtej běšche jara pošna. Ša šo hušto dopomnjam, šak tehdom i mojej duschu žhle hinať štejesche, dnžli nětko. Šak dolho hacž špěwachu, špěwach bje wschěch myšlow šobu, hladač wokoło šo a pytach druhich wocži na šo cžahnyčž; ja běch šwoblešana kaž wjele druhich šwětnje šmyšlenyč holzow, wjele wšebnišcho, hacž šo šlužobnym džowšam šaleži, a jara wjele hinať, hacž šo ša pošnižnu hrěšchnizu hodži, kotraž je wot žiwnych šacžucžow pěknosčej a pschisťojnosčej pschecžena. Na mojej hlupěj psche móžesche šo šjawnje došč pošnacž, šak i mojej duschu šteji. Šunje tak šadžeržach šo pschi špocžatku přědowanja.“

(Pšchichodnje dale.)

Wšchelake i bliska a i daloka.

„Šud budže pschecžiwu ludu poštanycž a kralesťwo pschecžiwu kralesťtwu, a budže mór a hlód a šemjerženje tam a šem“

(Mat. 24, 7.). Tak ho sméje po šlowje Jesuškowym šmjertne bédženje šwéta. Š zyla ho malo na to špomina. Tu maju šboža a wješela došć, tam tak wjele džéla a wobštaranja. Bože šlónčžo tola ššhadža a dže dom jedyn džen kaž druhi. Štrowi du špacž a štrowi šstawaju; šchtó ma pšchi tym lóšcht a čžaš, na šwój šónž myšlicž! Ale je dha čžlowjelej, dofelž hiščeže na pucžu je, něšcto nušnišče, hacž šo by štajnje wopomnił, hdže dže a tak ł šwojemu wotthynjenemu šónzej dóndže? Bóh luby šnjēs šo wo to štara, šo bychmy to nješabyli. Wón ščzele jako šwojeho póbła šwoje šłowo a dawa je přédowacž tam a šem a ludžom prajicž, šo dyrbja „to pšchichodne měšto“ pytacž, a ščzele šwojeho šurwego žnjēža „šmjercž“ se šwēdcženjom, šo šu čžlowiše džēczi „jako trawa, šotraž wišhaf bóršy šwjadnje“. Šchtóž šebi to ł wutrobje wšmje, budže mudry. — Š čžabami pak šón šnjēs nješebšow a šemje njerēczi jenož tak, šo je we šwójšje a wšhadže šlyšhecž, ale šo žyšemu šwētej ššawnaj budžetaj jeho šłóš a ruša, šo dyrbi šo wšchudžom widžecž a šlyšhecž, tak kničžomni ludžo šu, hacž runje šteja. Tak žadyn ani šwoje šbože ani šwoje žiwjenje se šwojej možu abo rošomom šebi šdžeržecž njemóže.

— We šfranžowškej pšchi měšče Courrières džélažu tyšazy hłuboko pod šemju we wuhłownych podłopkach. Bēšče wóndano pšched jutrami, dha něšotre šta štopow hłuboko pod šemju na nješnate wafšnje woheń wuidže. Šnydom šo na to dachu, šoko wokoło džērny a pucže šamurjowacž, šo bychy woheń šadušyli. Ludžo kaž hewaf džélaču bliže a dale na šwojich měštnach. Duž šo na dobo wulke wohnjowe nješbože šta. Woheń leczi pšchese wšče pucže a š nim mórški powētr. Kaž w jenyj wofomifnjenju šu na dwanacže štow štrowych, čžerštwych džélačžerjow roštorhani, špaleńi abo šadušeni — hłuboko pod šemju. A bóršy horjelach tyšazy: žony, džēczi a štarišči pšataju a žalošča wo tyč jim tak nahle a štrašnje šhubjenych. — Žyly šwēt na wulkim nješbožu wutrobnje džél bjerješče. — Čžlowjel je w šwojim žiwjenju jako trawa, šotraž rano šče a bóršy šwjadnje!

Niž dolho po tym, jako šo jutram bližachmy a hotowachmy, bu druha wutrobuhnužaza powješć po žylej šemi rošnješena. W rjanej štalskej je wšebje krašna krajina wokoło města Meapla. Wjele tyšaz je wšhitlich krajow a ludow tam šožde létu pucžuja, šo bychy šebi tamne rjanošče města, móršeho brjoša š lubošnymi měštačžkami a wšami wobšladali. Šjedalošo města pak šo šbēha wulka čžmowa hora. Š jeje wješšča šo štajnje jako š wulkeho wuhjenja dym wala. Šo je wot štarych čžabšow woheńpluwaza hora šesuv. Še w šnattyč létštotkach čžlowjelam, šiž we wokolnošči šydlachu, pšchezo šašo wjele šchłody a štarošče nacžiniła. Šižom w léče 79 po šhryštufšowym narodže je žyłe měšto š tyšazami čžlowjelow w šrótkim ššónžowala a pohrjebala. — Nětko bēšče šrótko pšched šwjatymi dnjemi. Wokolnošć tam šteješče w najšrašniščešj nalētnej pššče. Dha šo nješabžy wulke štrašnje šemjerženje šta. Wšhitko šo ššhaše a šhabla, šo šbēha a pada. Ludžo je šyššnym wolanjom čželaju se šwojich domow. Šurje šo pukaju a tu a tam šo šhēža hromadu wali. Ša horje šteji wulka čžēmna mróčžel, šotraž rucže do wššokošče a ščērtošče rošče. Šłomjenja bija hacž ł nješju horje a šlyšhecž je štrašnje šchumjenje a rucže. Dolho njetraje dha mróčžel čžehnje na něšotre wšy a měška a š njeje šo ššpa čžoply pēš a parjazy popjel. Wšhitko šo šacžēmni, šlónčžo njeje wjazy widžecž. Wšchudžom šyššne wolanje, pšatanje, modljenje a čželanje. Šoždy špyta se šwojimi se šwojeho doma to léššče, šštož wobšedži, šhrabnyčž, šobu wšacž abo wotwješć. Čžéžžo jachlo horžeho powētra a popjeta dla, šotryž ert a woczi napjelni a wupraži, šoždy čžela w štrachošči š města, hdžež měješče hacž dotal šwoje šawoštače a šbože na šemi. Šak wjele pak pod rošpadankami powróčženych

šwarjenjom morwi abo živi pohrjebani leža, šchtó to wē a šchtó šo w tej štrachocže wo to prašča! Ale najšóršče hacle pšchindže. Š hory dele pócžnu štrašnje rēki bēžecž; žehliwe rēki roššchtrjeneho šamjeniščča. Wjele, wjele štopow ščērtoša a tak wššoka, kaž male šhēže, šhwataju š hory dele, šo čžiščča pšchēs winowe a šadome šahrodny a bliža šo štajnje něšotrym měštkam. Šštož šajka rēka (lava nješnowana) došahnje, to šo hnydom šapali abo to je kaž na wēčžnje pohrjebane. Šdnyž nješnužy tuta lava wuštudnje, dha budže šamjen, štwjerdy kaž želešo. Tak wot tak mnošo štatoka tež to měštko ničto wjazy nješnaje a nješnamafa, hdže něšdy šteješče. „Šak kničžomni šu wšchitžy ludžo, hacž runje šteja! Šam w šatholškim kraju šu w dalščešj wokolnošči, hdžež popjel padafče a šo na honach a w šahrodach wšhitko špali a šwjadny — tu a tam padafče tak toššče, šo šo ššchi ššamachu — w modlešškich čžahach se šwēžami, wobrašami šwojich šwjatych a žyrtwinyšmi šhorhojemi špēwajo, proščo a ššwilo pomoz a wumoženje wot teho ššeho pytali. W jenyj měšče dyrbješče jich šwjata šana a w druhim jich šwjaty šanuaris wot nješboža a štrašnojšče wumóž. — Šašč šnjēs a šbóžnik je nam prajil, šo junu šajki džēń šyššnosče ša žyly šwēt pšchindže, haj tak štrašny, šo budža ludžo proščecž: „Šorny, padajče na naš, a hórki, pšchitrymajče naš!“ A nješbudže žadyn wumožnik, ššiba jedyn: šesuš šhryštuf, wčžera a džēška a do wēčžnošče. Šerje temu domej, hdžež maja ł njemu šadanie, hdžež wón se šwojim jutrownym poštrowjenjom pšchezo š nowa do šrjedža štupa a praji: Šēr budž š wami! Šdžež jeho lubuja a jemu šlužža, tam šo nješboža žaneho nješboža, tež w čžēmnyj dole niž. Wšhaf je šón šnjēs jich pštyr, jich wšhowanje štajnje a pšchezo.

—r.

— Šchichodnu nješželu šmēje šo wulki šwjedžen ššlešššeho provinžialneho towaršstwa ša šnutššowne mišionšstwo we Wójerežach. Šrano we 8 hodž. budže něšška šwjedženška šoža šlužba š přédowanjom šnjēša duchowneho šeterša š šignizy. Šopolnja w 10 hodž. budže šerbška šwjedženška šoža šlužba a budže na nješ přédowacž šnjēs šarar šakub š šjēkwacžidla. Šwječšor we 8 hodž. budže šwójšny wječšor š pšchednošškami. Šy šo wješšelimy, šo je šo tež šerbška šwjedženška šoža šlužba šarjadowala a šo je šo ša přédarja pošajil pšchedšynda naščeje šakššče šerbššče duchowneje šonferenzy. Še to rjane šnēdcženje ša to, tak šerbšžy duchowni šrusššče a šakššče w jenyj duchu a w jenej myšli šo prošžuja ša duchowne šbože šerbššeho luda. Šo šerbššich šemščenjach budže tež pšchi žyrtwinyšch šurjach šlido pošajene š naššimi šerbššimi čžabšopišami — š naššim šopjenom ša šnutššowne mišionšstwo „šomhaj šóh“, š Mišionšškim šóšššom, š šopjenom „šón šnjēs je mój pštyr“, šotryž porjad šerbššich šožich šlužbow w šražžžanach wššewja. Šele šopjena budža šo rošdawacž. Šež budža tam šnihi naššeho šerbššeho šutherššeho šnihowneho towaršstwa na pšchedań. Šóh žohnuj mile šónle šwjedžen ł šbožu šwjateho škutka šnutššowneho mišionšstwa.

— Šowa želešniža wot šadworja do šóššorfa šo šóndželu 30. haprleje šwjedženžy wotewri.

Dalšše dobrowólne dary ša wbohe armenišše šyroty ł pomozy w nušy:

šnjēs šarar rječēr šakub w šjēkwacžidle	5 hr.	— np.
Š šakēčžanššče wšhadny:		
šot šerbššich žonow w šakēžach ššadowane	16	15
šarja ššimanež w šakēžach	1	—
š. š. š šjēje ššy	—	50
š. š. š šomorowa	1	—
ša šucžanež šščežššach w šrupinje ššadowane	8	5

šromadže: 31 hr. 70 np.

W mjenje wbohich šyrotow wutrobnny džak.

šólcž, redaktor.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Šerbske njedželske łopjena.

Wudawa so kóždy kobotu w Šmolerjez knihicziščerńi w Budyschinje a je tam sa šchtwórtlětnu pschodplatu 40 np. dostacž.

Jubilate.

1. Pětr. 2, 11—17.

Pětr naš na to dopomnja, so šmy podróžnicy a zusbnyzj tudy na sem! Duž šdalujće so czělnych łóšchtow! Wty nješmy živi sa tutón šwět, duž nješmemy šwoju wutrobu póšknjez na šwět. Ale jako podróžnicy mamy pschiškuschnosć, so bychmy poškuschni byli šakonjam a porjadam; pschetož w nich widžimy postajenje našeho Boha.

Šchesczijan je podróžnik w zusbje,

1. šwobodny wot šwěta;
2. poškuschny w šwěće.

1. „Šdalujće so czělnych łóšchtow!“ s tym japoschtol prajicž njeha, so dyrbymy so zyle wot šwěta wotšamknež. So by ty šchesczijan był, tehodla njetrjebaš pschestacž człowjet bycz, ale prawy, Bohu špodobny człowjet, to je šchesczijan. Jako podróžnik Boži puczuješ psches šwět. Ty móžesh so wješelicž rózow, kiž pschi puczu kczěja, ale hdyž wobczěnosće puczowanja pschińdu, nješmësh wustacž — w dobrnych a štych dnjach nješmësh šabnež: Ja šmy podróžnik Boži. Japoschtol chze prajicž: Šchesczijan dže drje psches šwět, ale wón je šwobodny wot šwěta a czělnych łóšchtow, so jich wotrocž njeje. Duž dyrbiš so pschi kóždy šwětnym wješelu prashecž, hacž napshecžimo duschi wojuje. „Šadzeržće so pěnje mješ pohanami, so bychy czi, kiž wot waš šte rěcža, jako šłóštnikow, hdyž waš s dobrnych škutkow pošnaja, Boha w tym křwalili na

džeń domapytanjaja.“ Šchesczijenjo, kotrymž je tónle list pišany, bydlachu šrjedža mješ pohanami — ale tež dženka šchesczijan wjele hinał nješteji. Šdyž je šwět tež šchesczijanški, je tola w nim pohanow došč. Šdyž chzech Bohu šwojemu šnješej škuzicž, hani tebe šwět. Ale chžyl ty šwětej dohycze wostajicž? Ně, ty prajiš: ja škušam do drugeho luda, hacž njewěrjazy šwět. Wty šmy podróžnicy a zusbnyzj na šwěće, šwobodni wot šwěta, ale

2. poškuschni w šwěće: Tehodla pišche Pětr: „Budžće poddani wšchemu człowškemu wustajenju teho šnješa dla. Šdyž Pětr to pišche šchesczijanam, kiž pod pohanskej wyschnosću šteja, kał wjele bóle placzi to nam, kiž my pod šchesczijanškej wyschnosću štejimy. Wěšće šmy my šwobodni, ale tola šmy my wotrocžy Boži a Bože dla šemštim porjadam poddani. Kóždy puczował dyrbi so šakonjam kraja podczušnež, psches kotryž wón puczuje — tak dyrbiš so po Božej woli, kiž je tebi w 4. kašni šewjena, podczušnež kralej a twojej wyschnosći. „Bójće so Boha. Čžescžće krała!“ Dobry šchesczijan dyrbi tež dobry poddan bycz teho šnješa dla. Š bohabojošće dyrbi wukhadžecž czšćenje krała. Woltat a trón škušataj hromadže. A wošebje w našich njeměrných czakach, hdyž šmy jako šakakle rěcže šozialdemokratow 1. meje škušcheli, je dwóžy nusne to napominanje do našeho luda šawolacž: „Bójće so Boha. Čžescžće krała!“ Bóh wobradž nam prawu podróžnikowu myšl, so bychmy poškuschni byli šakonjam a porjadam w tym pschewědczenju, so s tym wyschschu pschiškuschnosć dopjelnyamy a so psches

ſwět džemy jako zuſbnizy, ſwobodni wot czělnych lóſchtow, potom tež junu dóndžemy ſ zuſby do njebjefkeho wótzneho traja. Hamjen.

Jubilate.

(Pſalm 66, 2.)

ſlób (W. miſ. harf., čzo. 95): Tebje, Božo! ſhwalimy —

Wyſtaje nětk, wěrjazy, Pſches Knjeſa ſcže wumoženi!
Šhubil čaſ ſo ſrudoby Se; ſcže ſ Boha ſwjeſeleni,
Dokelž dobył Jeſuſ je, Kiž wam dawa žiwjenje!

Bohu džak budž wutrobny, So je ſlónzo ſeſthadžalo
S Jeſuſom do mrokoty Sswěta hrěſchneho a dalo
Žiwu człowſtwu nadžiju, So ma džěl na žiwjenju!

Wſchitke kraje, wyſtaje, Halleluja ſaſpěwajcže;
Jeſuſ žiwjenje wſchaf je, Semu čžeſč a ſhwalbu daježe!
S mrokoty džě ſmjertneje Do ſwětkla wón dowjedže!

Kraje roſjaſnjene ſu Se ſwětkla tam njebjefkeho,
Hdžež je duſcham t pokoju Dopomhala miłofč jeho. —
Jeſuſ měrný ſeſchta je, S kralom wěcznje woſtanje!

Halleluja wyſtaje Do ſwěta klincž wſchěrokeho!
Wěrjazy, ſo ſradujcže! Knjeſa macže njebjefkeho;
ſlowa žiwa Jeſuſ je, Szebi pſchekraſnicž waſ chže! —

U.

Sažne wobroczenje.

Wěrne a wužitne powjedańcžko ſe ſtarſcheho čzaſa.

(Potracžowanje.)

„Na to čzitaſche knjeſ duchowny ſwój text. Wón rekaſche: Wobleſajcže ſo, jako čzi wuſwoleni Boži, ponižnoſč (Kol. 3, 12.). Wón čzinjeſche najprjódzy pſchirunanje mjeſ draſtu čžela a draſtu duſche. Za počzach na přėdowanje poſluſchacž a po ſhwili ſo hanibowacž, ſo ſym taſ jara na pſchu ſmyſlena. Zaſo paſ wón wo draſcže ſboža rečžeſche, ſ kotrejž dyrbi ſcheſčijian woblecženy byčž, widžach ſjawnje nahotu ſwojeje duſche. Za póſnach, ſo ani tu w teſcže wopſchijatu ponižnoſč, ani žadyn druhi počžink wěrneho ſcheſčijiana njemějach. Za hladach na ſwoju rjanu draſtu a mje počza taſ hańba byčž, ſo bėch žyla čžeſwjena. Za hladach na duchowneho a mi bė, kaž bych póſla ſ njebjefwidžala, t temu póſlaneho, ſo by mi wocži wotewrił. Za na ſhromadžijnu pohladach a chžych widžecž, hacž je wſchēm druhim tež taſ wokoło wutrobny. Za hladach do ſwojeje wutrobny, a wona ſo mi polna hrěchow byčž ſdaſche. Wſchi kóždym ſłowje duchowneho ſchepjetach a ſačžuwach tola pſchi tym wulke ſpodobanje ſwojeje wutrobny nad tym, ſchtož wón přėdowaſche. Wón wotewri poklad Božeje hnady a poſaſa pomozne wězy, kotrejž Wóh nałoža, hrěchnikow ſbóžnych čžinicž. Za ſo naſtróžach nad ſwojim přėdawaſchim žiwjenjom. Wón wopiža ſnamjo Jeſuſowe, taſ je wón taſ čžicheje myſle, ponižny a ſ wutrobu pokorny; ja paſ widžach, ſo ſym taſ horða a wyſoko ſmyſlena. Wón wopiža jeho jako najdoſkonjańſchu mudroſč; a ja pſchekwědcžich ſo wo ſwojej wulkej njewědomoſčzi. Wón pſchėdſtaji jeho jako polnu prawdoſč; a ja ſpóſnach, taſ ſchtraſy hódna ſym. Wón dopoſaſa, ſo je tón kamj ſwjatoſč; ja paſ wuhladach ſwoje žyle ſtaženje. Wón pſchipowjedaſche jeho jako wumožnika; ja paſ pſchnych, ſo hrěchey ſlužu a ſym wot ſatana jata. Wón wobſamſny ſwoje přėdowanje ſ móžnym, duchapołnym napominanjom, wobrocži ſo t hrěchnikam, proſcheſche wutrobnje, ſo wſchaf bychu pſchichodnemu hněwej čžetnyčž pſhtali,

ſo luboſčzi t ſwonkownej pſyche wotrjeſnyli, po ſhryſtuſowym ſnamjenju ſhodžili a ſo ponižnoſč wobleſali.“

„Wot teho čzaſa ſem myſlach ſebi pſchezo na to, taſ droha moja duſcha je a taſ je to ſtraſčne, w hrěchach žiwa byčž. Za ſo Bohu wutrobnje džakuju, ſo ſym tuto přėdowanje ſlyſchala, hacž runje bėſche moja duſcha tehdom kaž žyle bludna. Duchowny bė w ſwojim přėdowanju pſchecžimo najluſſchemu poſhilenju mojeje wutrobny — pſchecžimo luboſčzi t pſychnej draſcže — rečžal, a to bėſche pſches džělawoſč Božeje hnady ta pomozna wěz byla, pſches kotruž bė Wóh moju duſchu ſ hluboſkeho ſpanja wubudžil. Kaſ derje by to bylo, hdy bychu wſchitke ſhude hołzy, kaž ja, ſo ſchłódneje luboſcže t njewuſchnej pſyche a t rjaney draſcže wotrjež mohle a rjanu pſchu čžicheje a ponižneje myſle pſhtale, kotraž w Božich wocžach taſ mjele placži.“

„Za ſapocžach nětk ſwój nowy pucž ſ čžitanjom a ſ dobrym roſpominanjom, woſebje paſ ſ modlitwu. Pſches to pſchidžech pſchezo bóle t temu póſnacžu, taſke kraſne herbſtowo budžich jako hrěchniza ſhubila a taſ wulka Boža ſmilnoſč je, kotraž pſches ſaſlužbu Jeſom ſhryſta hrěchne ſtworjenje ſ njerjada hrěcha wucžehnje, ſo by je te kraſnoſčzi a t ſbožu wěczneje ſbóžnoſcže poſbėhnyla. Ach, taſkeho ſbóžnika ſym ja namaſala! Wón na mni čžini, ſchtož proſchu abo myſlu. W jeho polnoſčzi ſym wſchitko namaſala, ſchtož je mojej ſhudej duſchi trjeba; na jeho klinje ſaſhowanje pſchecžimo wſchemu hrěchey a wſchey njecžitoſčzi, a w jeho Božim ſłowje móž pſchecžimo wſchēm dwělam a ſlabej wěrje.“

Njebuſcže wy ſ molom pſchekwědcžena — ſo ja praſchach — ſo je waſche ſbože jenicžy ſkutk Božeje hnady a ſo ſebi jo na žane waſchneje ſe ſwojimi přėdawaſchimi ſkutkami ſaſlužili njebėſcže?

„Ach, mój lubny knjeſ duchowny, ſchto bėchu moje ſutki, přėdny hacž bėch to přėdowanje ſlyſchala? Wone bėchu wſchē ſke a čželne a wuhadžachy jenicžy ſe ſamſneje luboſcže, niž paſ ſ wěrny. Myſle mojeje wutrobny džėchu wot mojeje mlodoſcže ſem jeno na hrěch. Schto bė moje ſadžerženje? Sadžerženje padnjeneje, ſtaženeje a njeſtaroſčziweje duſche, kotraž ani na Boži ſakoń ani na jeho ewangelion njeſedžbowawaſche. Haj, ja ſpóſnach na mēſcže, ſo je to jeno Boža hnada, jeli-ſo budu junu wumožena, a ſo wſchitka ſhwalba, wſchitka čžeſč mojeho pſcheměnenja jemu wot ſpocžatka hacž do kónza ſlužcha.“

Kajke pſcheměnenje pſchnychcže wy w ſebi we wotpohladanju ſwěta?

„Wón ſdaſche ſo mi jeno ſachodnoſč a próza byčž. Za póſnach, ſo njemóžu hinaſ pokoj duſche doſtačž, ſhiba ſo jón wopuſchcžu a ſo wot njeho džėlu. Za modlach ſo huſto a wužiwach mjele kraſnych hodžinow duchowneje radoſcže we wobſhadže ſ Bohom. Huſto žaloſčach na ſwoje hrěchi a druhdny mējach čžežke bėdženja, dokelž njemějach paſ žaneje wěry, paſ nadpadže mje wſchelaka bojoſč, paſ pſchidžechy ſpſhtowanja, kiž chžychu mje na mój ſtary pucž wróczičž, paſ namaſachu ſo wſchelake ſadžewi na nowym pucžu. Ale tón, kiž je mje ſ wěcznej luboſcžu lubował, čžehnjeſche mje ſ wótznej dobrotu ſ tutnych bėdženjom t ſebi, poſaſa mi pucž t mērej a wuczeſche mje, ſo je mi, njemóžu-li tež bjeſ njeho ničzo čžinicž, tola ſ jeho pomozu wſchitko móžno.“

Njemějeſcže wy tež ſwojeje wěry a ſwojeho ſadžerženja dla wot druhdny mjele čžerpicž?

„Ach haj, mój knježe, wſchėdnje. Někotři ſo mi ſmējachu, druhy mje hanjachu. Moji njepſchecželjjo mje ſačpiwachu, a moji pſchecželjjo mje wobžarowachu. Woni mjenowachu mje ludarku, blaſnižu, bludnu a wſchelake druhe mjena mi nadawachu, ſo bychu mje pſchėd ſwětom t hanibje ſčžinili. Ale ja paſ tutón ſchkiž ſa čžeſč džeržach, wodaſach ſwojim pſchecžiwnikam a modlach ſo ſa nich. Tež ſpominich na to, ſo je tež ſhryſtuſ podobne rečže wot hrěchnikow pſchecžimo ſebi pſchecžerpil; a dokelž wuczomnik njeje

psche swojeho mischtra, dha so wjeselach, so mējach czerpjenja snjesć, kotrež bėchu trochu jeho czerpjenjam rune.“

Njesaczujeschće wy tehdom žane wošebne hnuća derjeměnjenja a lubošće pschecziwo swojim?

„D haj, mój knježe! Sa šebi pschezo na swojich pscheczelow myšlach, modlach so stajnje sa nich a mējach horze žadanje, jim dobrotu cžinicž. Wošebje ležeschtej mi mojej lubaj starschej na wutrobje, dofelž jeju lėta jara pschibėrachu a wonaj mėjeschtaj mało kšeschčijanšeho pšnacža.“

Haj, džesche macž placžo, moj mējachmoj mało pšnacža; hrėschnitaj a hubjenaj bėchmoj tak dolho, hacž nascha Marja, tuto lube a drohe džecžo, knjesa Šhrystuša namaj wobohimaj starschimaj do domu njepšchwjedže.

„Nė, najlubšcha macži, rjetńće radšcho: Jesuš Šhrystuš je namaj naju džowku pschwjedł, so by namaj prajil, šcho je na jejnej dušchi, a kaž so nadžijamoj, tež na naschimaj cžinil.“

W tym wofomifnjenju nan šastupi. Wón bė šhwilku psched durjemi štej woštal a bė roščėčowanje swojeje žony a džowki šhwšchal.

„Wóh požohnuj ju a šmil so nad njej, džesche wón. Wopravdže wona je dobru šlužbu wopuschėžila, jenicžy tehodla, so by pola naju woštala a namaj po dušchi kaž po cžėle k pomozu byčž mohła. Nima wona prawje hubjeny napohlad? Sa šebi myšlu, mój drje ju dolho wjazy mēcž njebudžemoj.“

„Porucžtaj to temu Knjesej, prajesche Marja. Nasche žiwjenje šteji w jeho ruzh, a to je nasche šbože. Sa šebi žadam prjecž cžahnyčž. Wóh nano, nježadacže šebi wy so mnu prjecž cžahnyčž a pschi Šhrystušu byčž, kotryž je mje wam dal?“

„Moja džowka, ja njewėm, šcho cži prajicž.“ džesche na to placžo nan.

„Sa wėm, wotmolwi wona, wy žadacže šebi moje šbože.“

„Haj, haj, wopravdže, prajesche wón. Šbóžnik cžinil s tobu a s nami, kaž so jemu špodoba.“

Na to praschach so ja Marju, cžeho dha so nėtł trošchtuje a na cžo wošebje we wocžakowanju swojeje bliskeje šmjercže swoju nadžiju šaloža?

„Zhle na Šhrystuša. Šdnyž ja šama na so pohladam, dha šacžėmni mi wjele hrėchow, šlaboščow a njedokonjanosčow Šhrystušowe šnamjo, kotrež we šebi widžicž žadam. Šladam pał na Šbóžnika, kał lubošny, kał šwjaty, bjes winy, njewomasany, kał zhle dokonjany wón je!“

„Sa wopomnjam jeho žiwjenje na šemi, a to špokojja mje pschi czerpjenjach, kotrež mam na swojim cžėle snjesć, pschetož wón je tež swoje snjesć mėl. Sa špominam na jeho špytowanja a wėrju, so móže mi wón pomhacž, šym-li tež ja špytowana. Sa myšlu šebi na jeho kšicž, a psches to wuknu swoj kšicž nošnyčž. Sa wopomnjam jeho šmjercž a njemóžu docžafacž, so bych hrėchej wotemrjeka, tak so bych wjazy pod jeho knježstwom žiwa njebhła. Sa špominam na jeho horjescacže a mam dowėrjenje, so smėju džėl na nim; pschetož ja cžuju, so ma moja dušcha žadanje po njebjeshch wėzach. A šladam na njeho, kał wón k prawizy swojeho Wótza jako nasch rėcžnik šedži, kał wón cžini, so so tež moje škabe modlitwy sa so a sa mojeju starscheju wušhwšchujja: o dha namakam we tym najlėpsche špokojenje.“

„Psches Božu hnadu je to moje pšnacže wo šmilnosčzi mojeho Šbóžnika. To je we mni to žadanje a cžėrjenje wubudžilo, jemu šlužicž, jemu so poddacž a na tym džėlacž, so bych swoje pschibłuschnosčće w tym powołanju, do kotrehož je wón mje postajil, dopjelnika.“

(Pschichodnje dale.)

Jutrowna radošč, abo Wyskaj šbóžnje, zyrkej Boža!

(Šej. 12, 6.)

Šlób (375): Njebudž šparna, moja dušcha! —

Wyskaj, šhła wumožena,
Knjesa žiwoh' posbėhuj;
Se šmjercže s nim wumjedžena
Šalleluja šanoschuj! —
Jesuš, šėrschta žiwjenja,
Wotemrja cži njebješa;
Kaj a herbstwo je cži dobył,
Šdnyž je w jėrej šmjerczi pobyl.

Wyskaj s hłobom šahorjenym,
Dobhwatizy wustupuj,
W duchu s Boha wožiwjenym
Radoščiznje postakuj!
Semja s njebjom škuscha cži,
S Jesušom džesch k wėcžnosčzi;
Njewjesta šy wobhnadžena,
S Knjesom žiwym štowarišchena.

Wyskaj šrjedža horja wšcheho,
Štadło šbóžne, na šemi!
Wumjedžene junu s njeho
Šokoj smėjesh njebjeshi. —
Na nihdy so njestrachuj,
Sa pastyrjom postupuj!
Cžėrpaj móž a šhlnosč s njeho,
Wušwolene herbstwo jeho!

Wyskaj w jutrownym nėtł šbožu,
Kotrež s nim cži jeshhadža!
Krašnosč dostanjesh džė Božu,
Jesuš ju cži posticža;
Knjes a pastyr dobrny je
Wón, kiž tebe šchkituje;
Na pastwu šy domjedžene,
Na njej šbóžnje wošchwjene.

Wyskaj, dušcha wožiwjena
A njeschodnej radoščzi!
Se Šbóžnikom wobšbožena
Sa nim špėschuje k njebju džil!
Šalleluja wšskaze
Njesh twój šhėrlusch nowy je;
S Jesušom šy wotucžila
A žiwjenju, — šhodž s nim nėtł žiwa!

U.

Wšhelake s bliska a s daloka.

Šchlesyske provinzialne towarštwo sa šnitskowne missionstwo je wot 29. hacž do 30. hapr. we Wojerjeczach swoj lėtuschi šwjedžen šwjecžilo. Njany nalėtny cžaš w Božej štworbje so jara rjenje hodžesche sa rjany wušhw na roli Božeho kralestwa pola naš. Šshjerjom bėsche wjele, dofelž dyrbjesche wulka rola zhła wobšhta byčž. To rėka, wutrobny tak šchulskeje, kaž wotročėzeneje mlodžiny, tak tych, kiž šu hižom sa šnitskowne missionstwo dobyte, kaž tych, kiž dyrbja so hatle sa njo dobyčž. Sa šchulsku mlodžinu nascheje mėsčėžanskeje a privatneje šchule a praeparandy buchju tsi pschednoschki džeržane. Knjes duchowny Schulz s Dignizy, towarštwowy předač, je tónle nawdawš s wulkej wustojnosčzu dokonjal, hdyž je we

švojich pschednoschach t wutrobam mladych a džeczi rěčal wo šnutškownym missionstwie jako šmilnym Samaritškim, jako dobrym pastyrju, jako Božim škutku šandženeho šestotetka, a wo šoždym tutym dypku w jentym pschednoschku jim psched woczi štajil, šchto je šnutšk. missionstwo hač dotal dofonjalo we wšchelach wustawach ša šhornych, bėdnych, hłuchonėmnych a t. d. a šchto bėchu ša šbőžnosć švojich hubjennych šobubratrow a šotry we švojim žiwjenju dofonjeli mužojo kaž Šliedner, hrabja š Neke-Wollmerstein, žonske kaž Luisa Seppler, Šilža Frey a t. d. Š wulkej šedžbliwosću šu naše džeczi pošluchale na tele jim najbőle nowe powjescze š Božeho kraleštwu a š wješelej wutrobu mi knjes duchowny Schulz wobšwėdėzi, šo šo wón nadžija, šo móže šo wón š tym trošchtowacž, šo tale šedžbliwosć a nutruosć džeczi jemu ša to rukujetej, šo šu jeho šłowa na pšodnu rolu padnyle. Wóh daj!

Njedželu Misericordias Domini mėjachmy tji šwjedženške kemšchenja. Namo we 8 hodž. přenje nėmske, na kotrymž je t. duchowny Peters š Vignizy, towarštwowy předač, šwoje duškejimaze přėdowanje šaložil na šłowo profety Hošeaša šlaw 14., 8. šchtucžka: „A budža šašo w jeho šhlódku šedžecž“. Tutón šhlódk je Šesuf, našch Šbőžnič. Wjele jich je, kiž w našchim ludu wo njeho njerodža a teho dla šawutla w horzocze a puščinje tuteho šwėta. Šnutškowne missionstwo jich woła, pyta, šo bychu pšchisšli do tuteho šhlódka, t Šesufej, a kiž šami njemőža, dha jich wono ša ruku wošmje a nješe t njemu. Na to pšchindže, šo ty a ja šam w tutym šhlódku šedžicž, šo je Šesuf mój, twój Šesuf; jeno wumoženy móže druhim pomhač t wumožanju. Daj šo wumőž, šo by tež wumőžeč byl! W tym wuklinčža jeho přėdowanje.

Dopoldnja w 10 hodžinach šo šhromadži našcha šerbška wojerowška wošada š wulkim wobdželenjom na šwjedženškich kemšchach. Nam tež w našchich wojerowškich štronach derje šnath, czeščeny a lubowany knjes duchowny Šakub-Nješčwacžidški je nam přėdował wo šłowach profety Šeremiasa 30. šlaw, 11. šchtucžka: „Ša šym š tobu, praji tón Knjes, šo bych cži pomhač“. Šchto je wón nam t wutrobje wjedł a kač je t našchim wutrobam rěčal, to šo šedy da w tutej rošprawje š krotkim prajicž. Šchto dha nješnaje w žylch Šserbach, kač našch knjes duchowny Šakub šamože šerbške wutroby jimacž, šo by jich wjedł t temu, kiž šenicžžy a wopravdže pomha — t Šesufej! Teho dla ja nječham nicžo dale š jeho šwjedženškeho přėdowanja wam, lubi Šserbjo, šdželicž, dokelž š tutym tu bratrowšku proštwu wuprajam, šo by wón tola šwoje přėdowanje cžiščecž dač, a tač niz jeno našchi wojerowšcy, ale wšchitžy Šserbjo šo na nim natwarili a tač šhonili, šo kručze a šwjecze džerži našch Knjes šwoje šlubjenja, hdyž praji: „Ša šym š tobu, šo bych cži pomhač.“

Wopoldnju w 5 hodž. bėšche tšecze šwjedženške kemšchenje, na kotrymž knjes duchowny Wėdrich-Njedžichowški nėmski přėdowašche wo šłowach japoscht. Šawoła na Romškich 1. šlaw, 16. šchtucžka: „Ša šo nješanibuju ewangelija wot Šhrysta, pšchetož mőž Boža je, kotraž šbőžnych cžini wšchitšich, kotřiž na to wėrja“. Wón je wošebje nawdawł mčł, wojerowštemu mužškemu a mladženštemu towarštwu šwjedženške přėdowanje džeržecž a teho dla je tež najbőle na jeho šobuštawy hładač a nam na wutrobu položil se šahorjenej dušchu, šo je ewangeliš Šhrystušowy wopravdže a jenicžžy Boža mőž, tač šbőžnosće kaž wėrjazeho žiwjenja.

Wječor we 8 hodž. bėšche hiščecze pošwjedžen w towarštwownym domje. Wobdželenje bėšche jara wulke kaž š města tač tež je šušodnych šerbškich wšow. Knjes konsistorški radžicel Streetž š Wrotšlawja je šhromadžišnu š rjanym šłowami powital a rošštajal, šo ma šnutškowne missionstwo to powoľanje, kač je Wicheřn prajil, wšchitškim tym ewangeliš ščiničž ša to wješele poškolštwu: w Šesufu je pomoz we wšchitšich nušach ša cžėlo a dušchu,

kiž tule pomoz potrebaja. Teho dla šo tőnle šwjedžen pola naš šwjeczi, šo by našche wokrješne towarštwu ša šnutškowne missionstwo pošhljnene bylo a wšchitžy, kiž tole šlyšcha, šo dohycž dali ša tuto šwjate džėlo. — Šo tutym powitanškim šłowje džeržecze knjes hrabja t Šippe š Šesora šajimawy pschednoscht je žiwjenja jeneho šbožowneho. Wón nam rošštaja je šwojeho šamšneho žiwjenja, šchto je, šam wot teho Knjesa nušowany, ša šanjerodžene džeczi na jentym šuble cžinicž mohł a šmčł, kač je na šwojim šuble hłuboko padnjennych a šabludžennych šmčł t temu Knjesej wješč a kač tež nčtko hiščecze wbohim wotrocžkam hřecha wopikštwu pomha. Šo je tole cžinicž šmčł a cžini, to je, šchtož jeho wutrobu wopravdže šbožownu cžini. Knjes duchowny Berger je Šchwarzau-Schlešškeje rěčecze „wo wulčich šchłodach šwőjbneho žiwjenja a kač mőže šo jim wotpomhač!“ Wón wšchitke te šchłody jafnje wotkry, kotrež w džėlacžerškich, mėščezanškich a šemjanškich šwőjbach šo namašaja. A šo móže jow pomoz wšchudže jeno š teho pšchincž, hdyž ma lubošč, šwėrnosć, šprawnošč, džėlawošč, bohobojošč a wėra w našchich šwőjbach šwoje wobhdjenje. Š temu cžze šnutškowne missionstwo šwėru pomhač.

Knjes šuperintendent Šuring wobšamny tutón pošwjedžen š wutrobny džakom wšchėm, kiž šu t nam pšchisšli, šo bychu našche wutroby ša tole šwjate džėlo šahorili — kač wšchėm, kiž šu šo na tutym šwjedženju wobdžėlili. Wón šam wobšwėdėzi, šo je tutón šwjedžen jeho wutrobu t temu hnuł, do šo hič w pošutnej myšli a šo tuteho škutka šnutškowneho missionštwu možowacž, šo by pšches njo Bože kraleštwu pola naš šacžėlo a pšody pšchijnėšlo, šo bychmy bėrřny jow mėli šhėžu, hdyž šo bėdny wobyhdjenje a hładanje a wandrowškim šchescžijanska hošpoda pšchihotuje. Hiščecze je pšchisšpomnicž, šo našche žyrkwinske špėwaške towarštwu a šurrenda je se šwojimi špėwami mješ pschednoschtami pomhačo tutón pošwjedžen porjenšchicž.

Tač cžyl tón Knjes šam nčtko t tutemu rjanemu wušywej ša našche dušche šwoje žohnowanje dacž, a wón to tež budže wėšecze cžinicž, hdyž nješmy jeno pošlucharjo, ale tež cžinimy — haj cžinimy, kač wón, tón luby Knjes, praji: dha dži a cžin teho runja!

— Nowa želešnica š Nadworja do Wėšborfa je šo šandženu pőndželu šwjatocžnje pošwjecžila. Šches 300 ludži wješecze šo na pošwjecženškim cžahu. Šchich wšchėch šastanišchcžach mėjachu šo narėcže, w kotrychž šo džal wyschnoščzi wupraji ša twar želešnicy. Tale želešnica pač by tola pšdłanška želešnica wostala, hdyž njeby nčtko wėšte bylo, šo šo wona nėhdže ša 2 lėcže pšches šamjenž do Wulkeho šajna twari.

— Šandženu njedželu mėješche šo šerbška špowjedž a kemšchenje w Šsmjecžkezach pšches knjesa šararja Šschizana. Šserbžy wošadni wutrobny džal praja, šo je šo jim šašo Bože šłowo w lubej macžetnej rěcži přėdowalo.

Dališche dobrowólne darj ša wbohe armeniške šyroty t pomozu w nušy:

Š Budescžanškeje wošady pšches knjesa duchowneho Šschizana:	
Mühlina š Czornych Šošliz	1 hr. 10 np.
Šoldrat š Wnišchonza	— " 60 "
Šrėšžyna š Malych Šebkež	— " 50 "
Šudželina š Wnišchonza	— " 50 "
Šchusterka š Šejna	3 " — "
W. š B.	2 " — "
K. š B.	1 " — "
Š Kakečzanškeje wošady:	
N. N. š Kakež	2 " — "
N. N. š Kakež	1 " — "
N. N. š Komorowa	5 " — "

Šhromadže: 16 hr. 70 np.

W mjenje wbohich šyrotow wutrobny džal.

Šólč, redaktor.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spał měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée!

F.

Szerebke njedzelske łopjena.

Wudawa šo kóždy šobotu w Šmolerjez knihicziščezetni w Budyščinje a je tam ša šchwórtlětnu pšchedyplatu 40 np. dostacž.

Cantate.

Šaf. 1, 16—21.

Wot jutrow šo t šwjatkam wobrocžamy. Šswjatti chzedža šfutt Boha šwjateho Duchu šhwalicž, nowe narodženje š Boha. Šswjaty Duch pak nowy narod pšes pomocne wězy hnadny dokonja, wošebje pšes šłowo Bože. Ššłowo Bože šwjatemu Duchej pucž pšihotuje a wutroby wotewrja, šo móže pšhińcž a šo wulecž. Tehodla je jara pšihódne a rjane pšihotowanje na šwjatkowny šwjedžen, hdyž šebi napominanje džekniščeje epistole wopominny: „Wšmicže to šłowo horje š czičej myšlu.“

Čzehodla dyrbinny šłowo Bože š czičej myšlu horje wšacž? Šubi ššesčizienjo, to je šłowo wot Boha. Šštož pak je wot Boha, to je kóždy czaš dobre. Bóh je Wótž šwětla. Wón je šwětlo štworit, šwětlo je jeho drašta, kotruž je woblecženy. Wón jenož šwětly njeje, šwjaty a czišty, ale wšchodobrocziny. Wón ma nad tym šwoje wješele, wšhitim štworjenjam derje cžinicž. A jeho dobrocziwosč je njepšcheměnjena. Ššwětlo měšacžka pšihjera a wotebjera. Šašnosč hwěšdom šo tu a tam š mróčzelemi pšihitrywa; ale w Bosh žane wotměnenje ani wobrocženje šwětla a cžemnosče njeje. Njepšcheměnjeny dobrocziny Bóh je nam wjele dobrych darow dał: cželo a žiwjenje, žonu a džeczi, draštu a cžrije, dom a dwór, šaštojńštwó a powołanje. Šajwňššchi dar pak, najdošpołnišchi, kotruž je nam dał, je jeho šłowo. Š jeho wutroby wšhadža, wšhitke trošchtowanja, žohnowanja a napominanja,

šotrež wopšhija, šu wot njeho. A tutón dokonjany a dobry dar š Božeje ruči njedyrbjeli pšhijecž?

Wošebje dokelž je šłowo wěrnosče. Čšlowjetojo wěrnosč pštachu a jeje njenamakachu. Běchu woni w nozy a wodnjo ššedžili, něhdže jedyn wješely šawoła: ja šym ju namakał. Ale bóršy drubi pšhińdže a jeho wróczi. Někotji šo wěrnosče šhwalachu. Woni měšachu šwoje nalěcže; jim šo wěriesche. Šola potom našyma pšhińdže. A kaž našymišti wšchor je šuchim liščom hraje, taš ščehowazy narod š jich łopjenami šahadžesche, na kotrychž běchu po šwojim pšehwědcženju wěrnosč napišali. Šapšledk ludžo bjes trošhta a pomozny kaž w puščzinje wokoło bludžachu a njewjedžichu ani t lěwizny ani t prawizny, ani šapocžatka ani kónza, š wotkal pšhińdžechu, t cžemu šu žimi a hđže pónđu. Tehdy je Bóh tón šnjesh šo na naš po šwojej hnadže šmilik. Wón je šwětlu do cžemnosče šwěcžicž dał; wón je nam študžen wěcžneje wěrnosče wotewrik. Šaž wumožazy pucžpokašowat nam šwoje šłowo pošlicžuje. Njedyrbjeli jo tehodla pšhijecž?

Wošebje hdyž je šłowo žiwjenja. Ššchetož Bože šłowo morwa wěž njeje, kaž šo šwonkownje šda. Šono je wjele bóle šymjeńtne šorno; hdyž to š lubje do šemje pšhińdže, bubnicž, klěcž, ššhadžecž, šelenicž a ščecž šapocžina. Šdyž Bože šłowo š žyrkwje a biblije do wutroby pšhińdže, šo jeho štworicželšta a wobnowjaza móž wopokašuje. Šono š wopilža štróšbeho, š šurwašškeho póččiweho, š bješbóžneho pobožneho čšlowjeka ščžini, š bojašneho šwěrneho šwědka šššom ššryšta. Šyšazy móžeja to š nami wobšwěcžicž,

so bėchu prjedy twjerdzi kaŝ kamjeń a ŝu pŝeŝ Boŝe ŝłowo roŝlamani, so bėchu ŝymni kaŝ łód a ŝu pŝeŝ Boŝe ŝłowo roŝtali, so bėchu cŝemni kaŝ nóz a ŝu pŝeŝ Boŝe ŝłowo roŝjaŝnjeni. Dŝeń wote dnja tutu ŝtworicŝelŝku a wobnowjazu móz Boŝeho ŝłowa taŝ derje mjeŝ ŝhubjenny a ŝabludŝenny mi naŝcheho luda kaŝ wonka mjeŝ pohanami wohladamy a my dŝyrbjeli njedŝiwajo na to ŝo ŝarjeŝ, Boŝe ŝłowo pŝchijecŝ? To ŝo njeŝtań.

Chŝeŝ ty paŝ jo pŝchijimacŝ, mój luby ŝchėŝcŝijano, potom teŝ jo wŝmi prawje horje. Budŝ ŝpėŝchny ŝ poŝłuchanju. Njemotŝtorŝaj to wot jeneje njedŝele ŝ druhej. Rózda njedŝela njech tebe do Boŝeho domu cŝehnje kaŝ tamny lud ŝ Genezareŝkemu jeŝorej ŝ łódŝicŝy Khrjŝtuŝowej. Rózdy dŝeń tebe ŝ twojej ŝonu, dŝėcŝimi a cŝeledŝu pŝchi modlitwje a roŝpominanju Boŝeho ŝłowa namaŝaj. — Ğdyŝ ty paŝ Boŝe ŝłowo ŝłyŝchjŝ, a wono raŝ ŝ twojimi myŝlemi a ŝadanjami pŝeŝ jene njeje, o tehdy ŝo hnydom do dwėlowanja, ŝwarjenja, wadŝjenja a wuŝmėŝcŝjenja njepodaj, ale „budŝ njepėŝchny ŝ rėcŝenju.“ A hdyŝ tebi raŝ bolocŝow nacŝini, kaŝ jaŝne ŝwėtko hłukemu wócŝku ŝlė cŝini, kotreŝ je ŝo na cŝėmnoŝcŝ ŝwucŝilo, hdyŝ ŝ wótrym noŝom dŝiwje mjaŝo na tebi wotrėŝe, o potom pŝchecŝiwo njemu njefahadŝej: „budŝ njepėŝchny ŝ hnėwu.“ Cŝłowŝki hnėw ŝenje njecŝini, ŝchtoŝ je pŝchėd Bohom prawe, najmjenje paŝ potom, hdyŝ ŝo pŝchecŝiwo Boŝemu ŝłowu wobrocŝa. Pŝchetoŝ ŝ tym ŝo ty ŝam pŝchecŝiwo ŝebi, pŝchecŝiwo ŝwojemu ŝboŝu, ŝwojej ŝbóŝnoŝcŝi wobrocŝeŝ. Ğdyŝ ty paŝ na ŝłowo Boŝe ŝ cŝichej myŝlu poŝłuchaŝ, cŝiń po nim! Wotpołoz wŝchitku njecŝiŝtoŝcŝ a ŝłocŝ a wono doŝonja, ŝ cŝemuŝ je Bóh cŝi jo daŝ: ŝbóŝnu twoju duŝchu cŝini.

Boŝe ŝłowo je naŝche najdróŝŝe kubło, naŝch ŝchit a ŝboŝe a ŝiwjenje, naŝch ŝudnik a ŝbóŝnychcŝinjeŝ. Pŝchijimaj jo, mój luby ŝchėŝcŝijano, ŝ cŝichej myŝlu. Njech je wono ŝwėŝa twojimaj nohomaj a ŝwėtko na twojim pucŝu. Njech je twoja ŝtajna paŝtwa a ŝyropa ŝa cŝaŝ twojeho podróŝniŝtwa na ŝemi. Potom teŝ tebe junu do njebjeŝeje kraŝnoŝcŝe domjedŝe.

Ğdŝerŝ, Knjeŝe, ŝam
To ŝłowo nam;
Wŝchaf wot tebe jo mamy,
So na ŝemi
Pucŝ ŝ ŝbóŝnoŝcŝi
My pŝeŝ njo namaŝamy. Ğamjeń.

M. H.

B.**Sal. 1, 16—21.**

ŝapocŝtol ŝalub napomina naŝ wŝchitŝich:

„Njech kózdy cŝłowjeŝ je ŝpėŝchny ŝ poŝłuchanju, njepėŝchny paŝ ŝ rėcŝenju a njepėŝchny ŝ hnėwu!“

1. Ğŝi krótke ŝłowa, tola dŝėlo ŝa ŝŝle ŝiwjenje;
2. ŝ wotkal doŝtawamy móz, kiŝ tole ŝkutkuje?

1. Njech kózdy cŝłowjeŝ je ŝpėŝchny ŝ poŝłuchanju. Njeŝŝmy my to? Njeje tole napominanje njenuŝne? We wėŝtym naŝtupanju ŝawėŝcŝe. Kaŝ ŝpėŝchny je cŝłowjeŝ ŝ poŝłuchanju, hdyŝ ŝo nam praji, ŝchtoŝ ŝo nam lubi! Kaŝ ŝpėŝchny je ŝ poŝłuchanju, ŝchtoŝ nam wuŝitk pŝchijneŝe! Kaŝ ŝpėŝchny ŝ poŝłuchanju teŝ na hłób ŝawjednika! Kaŝ ŝpėŝchny ŝ poŝłuchanju, hdyŝ ŝo wo druhich powjeda a to nėŝchto nowe a ŝchłódne! Ale na to ŝapocŝtol njemyŝli. Wón myŝli na ŝłowo wėrnocŝe, na Boŝe ŝłowo, ŝe kotrehoŝ poŝłuchanju dŝyrbimy ŝpėŝchni bycŝ. Kaŝ Marja ŝ Jeŝuŝowymaj

nohomaj, kaŝ Kornelius, jako chŝyŝche jemu Pėtr přėdowacŝ, tajŝy dŝyrbimy bycŝ. A tola kaŝ daloŝo wot teho jich taŝ wjele je! Woni njechadŝa ŝo ŝchtraŝowacŝ dacŝ wot Boŝeho ŝłowa. Kaŝ je nuŝne, ŝo ŝo nam pŝchimoła: njech kózdy cŝłowjeŝ je ŝpėŝchny ŝ poŝłuchanju! Kaŝ nuŝne je, ŝo ŝo ŝa to přozujemy. ŝŝle ŝiwjenje dołhe doŝcŝ njeje to nawuŝnycŝ.

Njech kózdy cŝłowjeŝ je njepėŝchny ŝ rėcŝenju. To ŝmy my teŝ we wėŝtym naŝtupanju — njepėŝchni ŝ ŝłowu pŝnacŝa pŝchėd wuŝmėwzami a njewėrijazymi, njepėŝchni ŝ ŝłowu ŝjednanja, hdyŝ ŝmy ŝo ŝwadŝili, njepėŝchni ŝ rėcŝenju ŝ cŝłowjeŝami a ŝ Bohom. Ale tola na druhim boŝu kaŝta ŝwjetrniwoŝcŝ jaŝta! Kaŝ ŝpėŝchny je jaŝt, hdyŝ ŝo wo ŝwėtne jedna, hdyŝ rėka wobrėcŝecŝ a ŝawjeŝcŝ, hdyŝ rėka bliŝŝchemu ŝchto porokowacŝ, jeho ŝabludŝjenja roŝŝchėcŝ, Boŝe pucŝe miŝchrowacŝ. Mały ŝtawcŝk je jaŝt, ale ŝchto je nad nim ŝ njefom? Kaŝ nuŝne je tehdla napominanje njepėŝchny bycŝ ŝ rėcŝenju, kaŝ cŝeŝto je to nawuŝnycŝ! ŝŝle ŝiwjenje dołhe doŝcŝ njeje.

Njech kózdy cŝłowjeŝ je njepėŝchny ŝ hnėwu. Wlacŝi to teŝ kózdemu? ŝich wjele ŝo tola taŝ loŝko njeroŝhnėwa. Wŝmi paŝ ŝa ŝłowo hnėw njepokojnoŝcŝ, woboŝnoŝcŝ a potom to napominanje kózdeho naŝtupa. ŝadoŝcŝ hiba ŝo w kózdej wutrobje; jej wobaracŝ dŝyrbimy přozowanje kózdeho dnja bycŝ, to dŝėlo doŝonjeŝ, je najdlėŝŝe ŝiwjenje pŝchėkrótke. Duŝ je wėrnocŝ: Ğŝi krótke ŝłowa, tola dŝėlo ŝa ŝŝle ŝiwjenje.

2. Ğ wotkal bjerjemy móz to doŝonjeŝ. „Wŝchitkń dobry a doŝonjany dar pŝchijńdŝe ŝ wyŝkolocŝe,“ taŝ ŝapocŝnje ŝo naŝcha epiŝtola. Ğ wyŝkolocŝe doŝtawamy móz, kotraŝ to wuŝkutkuje — wot Wótza ŝwėtkla. Wón je naŝ ŝpłodŝil po ŝwojej woli, wón je dobry ŝtutk ŝapocŝal a jón teŝ doŝonja. Wot njeho wuŝhadŝa nowa móz do wutrobny, wot njeho ŝwėtko na ŝlepe wócŝko, wot njeho móz ŝlyŝcŝjenja do hłucheho wucha, wot njeho móz jaŝt wobŝnjeŝicŝ, teŝ nad hnėwom a ŝadoŝcŝu dobycŝ. To dŝyrbimy wŝchitŝy naŝhonicŝ.

ŝapocŝtolej ŝafubej je ŝo porokowalo, ŝo wón jeno wo ŝtutkach a niŝ wo moŝy wėry rėcŝi. Taŝ njeje. Wot horŝach, to je jeho ŝłowo. Ğdyŝ wón wo ŝtutkach wjazy rėcŝi hacŝ druŝy, ŝ wotkal ŝ nim móz pŝchijńdŝe, to wón derje wė. Wot horŝach pŝchijńdŝe wŝchitkń dobry dar, wot tam ŝoŝmi ŝo ŝwėtko a ŝłódk mėr. So my bjeŝ Jeŝuŝa nicŝo njedoŝonjamy, to wón derje wė a roŝumi. Pŝeŝ Jeŝuŝa ŝ dobremu bohobojnaŝnemu ŝiwjenju! Jeŝu, daj dobycŝ! Ğamjeń.

Cantate.

(Pŝalm 98, 1.)

Ğtób (W. miŝ. harŝ., cŝo. 101.): Ğalleluja! Woha ŝhwalicŝ —.

Ğpėwajcŝe nėtk ŝhėrluŝch nowy, Krotŝiŝ wumozeni ŝcŝe,
Ğtawy njebjeŝeje hłowy, Ğboŝowne ŝo ŝradujcŝe!
Jeŝuŝ, kral waŝch, ŝiwy je, Ğe ŝmjercŝe waŝ wumjedŝe. —

Ğemu, kiŝ ŝo podda jemu Ğa miŝdu ŝwėry Boŝeje,
Dopomha wón ŝ njebjeŝkemu Boŝoju, ŝo ŝbóŝny je.
Ğujefej ŝlucŝicŝ ŝwólniwje Poŝluŝchnemu radoŝcŝ je.

Ğowu Duch je daŝ ŝo jemu Do wutrobny ŝ wyŝoka,
Ğ herbŝtwu hlada njewjadnemu Duŝcha jeho wėrijaza,
Ğhėrluŝch nowy ŝalkincŝi W cŝiŝtej Boŝej lubocŝi;

Wŝchetoŝ wucŝėt je Duch ŝwjaty, Krotŝiŝ dawa pŝnacŝe,
Som' ŝa ŝawdawŝ herbŝtwa daty, Wodŝi pucŝ do wėrnocŝe;
Wón je troŝtaŝ najluŝŝchi, Poŝoj Boŝi wudŝėli!

Gzini krašne wšchěduje džiwu, **Wěru** pschisporjejo nam;
Wobdžer pschezo miłosćiwu **Ma** puczu dom k njebjesam,
Esłabnych wón naš pohylnja, **S** troštom sbóžnym wofschewja.

Dziwy hnady bohateje **Pschewodžeja** wěrjazych
S nusy na šwěcze tu wscheje **Do** njebies dom sbožownych;
Anjes jich žiwu pschekrašni **Sim** šo polnje w sbóžnosći. —

Halleluja saspěwaju **Sunu** sbóžni wysłaze,
Hdyž šo šhromadžili w raju **Pšchi** Anjesa šu krašnosće,
 — **Tam** šej, duscha, požadaj! **Ma** czěr k njebjesam šo staj! —

U.

Jutrowne spěwanje.

(Psaln 118, 15.)

Slót (Spěw. wjekele S. Ril., czo. 5): **Anježe**, ty šy našcha jašnosć! —

S **wjekełoscju** postatuimy
Wumoženi se šmjercze,
Rhěrłusch nowy sanošchujmy,
Dobyl šmy žiwjenje!
Spěwa wscha džě stwórbu nowa,
So je **Sbóžnik** stanył s rowa!

So je dohycze nam krašne
Dostalo psches **Desuša**,
Wo kublo duž žane czašne
Njech šo duscha njestara!
Sbožu dajmy njeswjadnemu
Sakčžecž nětko jutrownemu!

W hětach Zionšich je sbože
Sesłhadžalo njebieske;
Dych džěl, **kotšič** džěczi **Bože**
Esu, je wěcžne žiwjenje;
Prawych herbštowo krašnosć budže,
Hdyž šwět šhrobly šhinje w šudže!

Prawiza je móžna **Boža**
Hrěch, šmjercž, czerta pobila,
Šěrschtu žiwjenja a sboža
Se šmjercze pak wuwjedla,
 — **Leho** nětk šo šradujemy,
S **Anjesom** sbóžni k njebju džemy.

Anjesa krašnosće džě chžemy
Posbėhowacž sbožowni,
Domiz junu pocžehnjemy
Domoj k wěcžnej radošći.
Dobywa njech žiwa wěra
Našcha hacž do hětow měra!

Halleluja, šahorjene
Žiwje s ducha radošće,
Klincž psches cžłowstwo wumožene
Horje k njebju wot semje! —
Šesuš, **Wumožnik** nam mižy,
Šěrschta dohycža, je žiwu! —

U.

Sažne wobroczenje.

Wěrne a **wužitne** powjedańcžko se staršcheho cžaka.

(Potracžowanje.)

„**Wjazy** dnžli tyžaz krócž by moja móž mje wopuschčžila,

njeby-li wón mje pohylnil. **Ša** špóšnatam, šo bjes njeho ničžo nješšym. **Wón** je wšchitko we wšchěm.“

„**Gzim** bóle móžu šwoju starosć do jeho klina wušypacž, cžim wjazy možy šacžuwam, jeho šasnje džeržecž. **Uch**, bych jeno mohla psches jeho hnadu šo jemu hacž do pošledneho wofomiknjenja doměricž! **Ša** šo šmjercze njeboju, pschetož ja wěrju, šo je wón jej žahadlo wšal. **U** šajku sbóžnosć dawa wón tamnu štronu! — **Šraječe** mi, mój knježe, myšlu šebi pravje? **Ša** njewěrju, šo šo mylu; pschetož ja šaložam šwoju žyłu nadžiju na **Šesom** **Rhryšta**. **Šrašam-li** šo šwoju wutrobu, dha šo štrachuju, šo na to špuschczecž, pschetož wona je nješwěrna a je mje husto šjebala. **Wo-** broczam pak šo k **Rhryštušej**, dha dawa wón mi šlubjenja, kotrež mje wofschewjuja a pohylnjuja, tak šo njewěm, cžehodla dhrbjala na jeho možy a jeho woli, mje sbóžnu cžinicž, dwěłowacž. **Ša** šym w jeho rukach a w tych chžu šawostacž. **Ša** wěrju, šo wón mje njewopuschčži ani nihdy nješkomdži, ale budže tón škutk, kotrež je we mni šapocžal, tež dokonjecž. **Wón** je mje lubował a šo ša mnje podal a jeho daru nješbu šajše, šo by jemu jich žel bylo. **W** tej nadžiji šym žiwa, w tej nadžiji žadam šebi wumrjecž.“

Mjes tym šo wona tak rěcžesche, wobladowach šo po jštwje a prajach šam pschi šebi: **Sawěrn**, tu ničžo njeje hacž **Boži** dom a tu šu njebieske wrota! **Wšchitko** w žylej štwje bě cžiste, lešne a lubošne. **Žyle** popoždneje bě wjedro mutne bylo, ale runje jako chžyšche šo šlónžo šhowacž, šapocža wono šwěcžicž a rošjašni štwu. **Ma** polžy štejachu něotre rnyki žynowych a bělych talerjow a pódla na šcžěnje wišachu něotre wobrašy pod šchleńžu, mjenujžy narod, šchcženža, šchžowanje a horjestacže **Šesom** **Rhryšta**. **Runje** na nje šwěcžesche šlónžo. **Ma** drugej šcžěnje wišasche **Šerusalem** a šnamjo stareho a noweho cžłowjeka. **Raž** běchu šcžěny tak běle a cžiste, tak běle a cžiste bě tež wšcho druge wo jštwje. **Šorědko** šwěcži **Bože** šlónžo do domu, hdyž by tak šjawnje widžecž bylo, šo je pschi wschej nišosći a šhudobje šwontomna cžistosć a pošbožnosć dusche štowaršchena, šaž to tudy běšche.

Šašnosć šahadžazeho šlónža bě šnamjo jašneje radošće, s kotrež tuta mloda šchescžijanka na tym běšche, šwojeho žiwjenja běh wobšamknyč. **Esłoncžne** pruhi, kotrež runje na wobrašy šwěcžachu, padachu s nich na **Marijne** woblicžo a rošjašnichu tošamo. **Ma** jejnym blědym woblicžu bě widžecž cžiche podacže, wjekele doměrjenje, wěrna ponižnosć a lubošcžepožna starosćiwosć, psches cžož šacžucža jejneje wutrobny žyle k wurasej pschindžechu. **Ša** rošcžowach šo hišcže něotre wofomiknjenja lubošnje s nej a wobšamknych šwoje wopytanje s krótkej modlitwu.

Gžichi pokoj knježesche po žylym kraju, jako psched wjecžorom dom džěch. **Slót** rujo, wowžy bjecžo s paštwy dom džěchu, muschki a bruki hrajachu w powěšije; pošlednje spěwanje ptacžkow, lubošne hłošy šolobitow a s daloka žunje šchumjenje rěcžkow běšche šlyšecž. **Sswjata** cžiščina wjecžora knježesche wšchudžom šolo šokoło, tak šaž w mojej duschi. **To** wubudži wšchelake wopomnjenja we mni, na kotrež bě mje moje wopytowanie hižom wjedlo. — **Schtóž** to, šchtož w **Božej** štwórbje widži a šlyšči, w šchpihelu **Božeho** šłowa wobhladowuje, tón dostawa najrjeńšche wukładowanje bójškich wěrnosćow. **To** je wulka hnada, hdyž móžemy je wužiwacž, a budžemy psches nje k **Bohu** wjedženi.

* * *

To je jara šwjekełaze, hdyž widžimy, šo ma **Wóh** šrijedža w duchownej cžěmnošći, kotraž we wjele krajach knježi, tola lud, kiž w prawej wěrje a wěrnej pobožnosći šo k njemu džerži. **Husto** namakamy wofobny, kiž šu šamo ša šo žiwe a maju malo škadnosće, hnadne pomozne wěžy wužiwacž, ale dostawaju dobre šbudženje. **Pšchindu** psches to, šo **Wóh** jich cžiche wopomnjenja, cžitanje a modlenje žohnuje, k sbóžnemu wobšhaděj s nim a šu woprawdže jara dobri šchescžijenjo. **Sswjata** pschibłuschnosć wučerjow je, na

Sy-li spěwał,
Pilnje džělať,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosť
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spať měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělať
Wšědne dny;
Džěń pak swjatosť,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždy sobotu w Smolerjez knihicizšczerńi w Budyschinje a je tam za šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacź.

Rogate.

Jak. 1, 22—27.

Kaž epistola džěnža tydženja, tak tež džěńšnišča wo Božim słowje rěči. Bože słowo je našch najwóšebnišchi poklad abo schaz. Wono nam Božu radu a Bože skutki wošjewja a nam pucź sboža pokafuje. Wono naš t wěrje sbudźuje, naš t lubosći pohnuwa a nam wrota t wěcznej sbóžnosći wotewrja. Ale bohužel słowo Bože słowe na zohnowanju bohate skutkowanje pola naš wschittich wufonjeć njemóže, bohužel wschitzy, runjež Bože słowo maju, tola sbóžni njebudža. Na čim njeh pobrachuje?

Najprjedy, luby křesćijanjo, dyrbišch słowo Bože křisćecź. To žaneho samyšla nima, so Bóh t čłowštimi džěčimi rěči, hdyž te ani wjěbela nad tym nimaju, na njeho posłuchacź, hdyž so t džěłami, prózami, starosćemi, sawjěbelenjemi tak wobczěžene, so do zyla sa Bože słowo žaneho čaša wysche nimaju. To je kamo wot so jašne, so so słowo Bože dyrbi křisćecź, hdyž ma nješmjertnu dušchu t wěcznej sbóžnosći wjesć, tak kaž dyrbi so wschědny Boži křěb jěsć, hdyž ma so čžela žiwjenje sdžeržecź. Ale kame posłuchanje niczo njecžini. Wty dyrbimy jo prawje křisćecź. Daposchtol słowo Bože se schpihelom pschiruna. To je rěčazy schpihel, kotryž nam wjele napowjeda. To je wěrnosć lubowazy schpihel, kotryž budži, njeh so nam spodoba abo njespodoba. To je jašny, kruty, njewobwjertliwy schpihel. Kak pak wjele ludži čžini, hdyž psched tutym schpihelom steja? Š chwattom a rospróšeni do njeho

pohladnu a potom šwój pucź dale du. Rosšlobjeni na tutón schpihel, kotryž njeha jich rjenšich pokafacź hacź so, so drusy wot njeho wotwobrocza. A šašo drusy drje šebi wěrnosć prajicź dadža; woni drje so sacžetwjenja a hanibuja dla masanosće, kotruž wohladaju, a dla njeporjada, kotryž knježi, — ale hdyž wot spóšnacza t skutkei krocza, hdyž šebi po wodu du a chzedža njerjad wotmucź, a wschittón njeporjad wotpołożicź, duž naras wošlabnu, psched wobnowjenjom so naboja a tak so noweho čłowjeka njewobleku. Posłucharjo słowa so, ale niz čžinjerjo. Šta předomawnjom so hižo křisćeli, wjele stawow šwjateho pišma so wospjet čžitali, ale kaž ščina a wschelaka druha trawa pschi brjohach dale rosće, tak tež jich hrěchi pschi brjohy Božeho słowa dale pschibywaju. Š leni křesćizjenje, t tajšim křesćizianštwom so šami wobschudžicze. Wty šebi myšlicze, posłuchanje na Bože słowo došaha; wo skutk wjele čžinicź njeh; wy šče šwój dom na pěšć a žump a tonidlo natwarili. Šdyž so wichor sběha a žolmy so nawala a džiwje šathadžaja, tehdy woni waš a wasch dom do šwojeje mozy ščajnu a do hłubinow wěczneho škaženja powrócza.

„Šchtóž pak nuts pohlada do došonjaneho šakonja frejoty a w nim wostanje, a njeh šapomnity posłuchar, ale skutka čžinjer: tón budže sbóžny w šwojim skutku.“ Gladaj hłuboko nuts do Božeho słowa; šhilej so na nj, so by jo wěsće widžik. Tehdy ty niz jeno njespóšnajesch, so so t hrěchom a t hrěschnym waschjom žyle womasany, ale tež, so so na šmjercź khoru. Šdyž potom horze, špravne křisć so hanibowanja a rostacza běža, potom je

Słowy ł njebyu posbėhujmy,
 Horje ł wėcznej kraŕnosći!
 Sa Jesuŕom pohladujmy,
 Sa nim czechńmy ł radoścĩ;
 Widźecź budźemy my jeho
 Sunu ł Wótzom na stole,
 Czėrpacź pschekraŕnjeni ł njeho
 Mėr a wėczne ŕiwjenje! —

Halleluja! — samyŕkajmy
 Powołani ł sbóŕnosći,
 Czėscź a khwalbu Knjesej prajmy
 Seho droho kupjeni!
 Ėrbstwo nam je sawėjcėne,
 Wotewrjeny wótzny dom,
 Dźecźi Boŕe wumozėne
 Czėhnjemy ja Jesuŕom! —

U.

Saŕne wobrocėnje.

Wėrne a wuŕitne powjedańcźko se starschego czaŕa.

(Potraczowanje.)

Wot mojeho poŕlednjeho wopyta ŕem myŕlach ŕebi, so ł njej te kónzej khwata; tola wona bė hiŕcėje na poł lėta ŕiwa. Nje-nadŕimŕchi dostach ras ł khwatkom napiŕany liŕcźik. Sedyn wojať jón pschinjeŕe, kiŕ ŕo na pohladanje jara pėtny, dobrocźiwje wutrobny a poboŕny bycź idasche.

„Knjes duchowny“, wón prajesche, „W... Marijnaj starschej ŕcėzetaj mje ł Wam ł tej wutrobnej próstwu, so byŕcėje ł nimaj pschischi; wonaj mataj wulke ŕadanje po Wami. S jeju dźowku jara te kónzej khwata.“

Snajecze Wy jeju dźowku hiŕom dawno? ŕo na to praszach.

„Nėhdźe nėkotre njeŕele, knjes duchowny. Sa rad khorych wopytuju. Poboŕna woŕoba mi wo njej powjedasche, duŕ dźėch ł njej pohladacź, a ja ŕo Bohu dźakuju, so ŕym ju ŕesnał. Ros-rėczowanja ł njej ŕu sa mije jara ŕohnowane byle.“

Mi je lubo, ja prajach, so smėju na Wami, kaŕ ŕo nadŕijam, towaŕŕcha. Ėacź runje w jenajlej drasėje njeŕimoj, ja ŕebi tola myŕlu, so pod jenym duchownym wodŕerjom ŕluŕimoj. Sa ł Wami póndu.

Sa bėch bórŕy hotowny. Mój towaŕŕch swjeŕeli mje wutrobnje psches ŕwoje duchapołne, poboŕne rėcėje. Wón mi wschelake powjedasche, ŕchtoŕ mi kraŕne ŕwėdcėjenja dawasche, kať ł Marju po duschi jara derje steji.

„Wona je kraŕny dejmant, wón prajesche, kiŕ budźe ŕo skoro ł wjetŕchej jaŕnosću ŕwėcźicź, dŕŕli hdźe ŕadyn dejmant na ŕemi.“

Wojať wjedŕiŕche mje po ŕchcėŕłach druhi pucź, Ėacź bėch Ėewať khodŕil, psches hórki a doły, w kotrychŕ tu a tam rėcźka ł zunim ŕchumjenjom bėŕesche. Pschi naju rėcźach ŕo namaj dołhi pucź rucėje miny. Saŕo bėchmój ł domu Marijneju starscheju pschischiłoj, bėchmój smėrom. Moja duscha bė połna myŕlow na ŕmjercź, wėcznosć a sbóŕnosć, jako tu khėŕu widźach, w kotrejŕ ŕwėrna, wėrjaza kchescėŕjanka na ŕmjertnym łoŕu leŕesche; a najŕterŕcho dźėŕche ŕo mojemu towaŕŕchej teŕ tať.

Ėluboka cŕischina knjeŕesche w zyłej wokolnosći. Ėeno w tych wulkiŕ ŕchtomach, kotreŕ pschi khėŕi stejachu, ŕchumjesche troŕŕku wėtr, a mi bė to, kaŕ bych cŕiche ŕaloŕcėjenje a ŕdychowanje ŕlyŕchal.

Sa cŕische khėŕne durje wotewrich. Nichtó njeŕŕhńdźe; wŕchudźom bė wŕcho smėrom. Wojať dźėŕche ja mnu. Mój ł ŕwinym durjam pschńdźechmój. Wone ŕo wotewrichu a „woni tu hiŕom ŕu, woni tu hiŕom ŕu!“ prajesche nan. Sa jemu ruku dach, ale njemóŕach jemu ŕaneho ŕłowa prajicź. Saŕo do jŕtwy ŕastupich, widźach wobohu staru macź a jeje ŕyna wulzy lubowanu

Marju dźerzecź. Ėsynowa ŕona ŕedźesche ł jeje nohomaj pola wofna, mėjesche dźėcźo na klinje a płafasche jara.

Dwė abo tŕi woŕobny bėchu wo jŕtwje, so bychu we wschėm ł pomozny byle, ŕchtoŕ lubosć abo nusa ŕebi ŕadasche. Sa ŕyŕecħ ŕo ł łoŕu. Macź njemóŕesche płafacź, ale dŕs a dŕs ŕdychowasche Ėluboko a Ėladasche pať na mije, pať na Marju. Ėŕlyŕy bėŕachy po liŕomaj bratra, tať so bė widźecź, kať wulzy lubo ŕwoju ŕotru ma. Wbóhi starŕ nan stejesche teŕ ł nohomaj łoŕa a Ėladasche ŕrudnje na lubowane dźėcźo, kotreŕ dŕrbjesche skoro ŕhubicź.

Marja mėjesche ŕwojej wocźi ŕaŕdzelenej a njebė mje Ėacź dotal pytnyła. Ale na jejnym błėdym a wotewŕatym woblicėu bė mėr Boŕi, kotryŕ wŕŕŕŕchi je dŕŕli wŕŕitkón roŕom, poŕoj dobycźa wupŕŕeŕtrjel.

Wojať poda mi po malej khwilzy bibliju a poŕafa ł porŕtom na jene mėŕtno. Sa pocźach rėcėcź a cŕitach te ŕłowa (1. Kor. 15, 55—57): „Ėdźe je, ŕmjercź, twoje ŕahadlo? Ėdźe je, Ėela, twoje dobycėje? Ėŕmjercėje ŕahadlo pať je Ėrėch, a Ėrėcha mój je ŕakón. Ale Bohu budź dźak, kiŕ nam dobycėje dawa psches naschego Knjesa Ėesom Ėhryŕta.“

Mjes tym wotewri khora ŕwojej wocźi. Na jejnym woblicėu ŕwėcėŕesche ŕo nėŕchto kaŕ pruha bóŕŕŕeho ŕwėtka, jako wona se ŕłabym Ėłobom prajesche: „Dobycėje! Dobycėje! psches naschego Knjesa Ėesom Ėhryŕta.“ Na to ŕlehnŕ ŕo ŕaŕo ŕnał a njeŕedźbowasche na niŕoho, ŕchtoŕ tam bė.

Bohu budź dźak ja dobycėje wėry, prajach ja.

„Ėaj, woprabdźe!“ dźesche wojať.

Nan posbėŕe ŕwojej wocźi ł njebjeŕam a da psches to pónacź, so je jemu we wutrobje teŕ tať, Ėacź runje ŕaneho ŕłowa prajil njebėŕche.

Marja pschezo cėŕŕiŕcho dŕchasche. Sa jej na to prajach: Moja luba pschecėłniza, njeboli waŕ to, so waŕ tať dźerŕa?

„Łón Knjes cŕini so mnu jara po Ėnadźe“, wona wotmolwi Ėjeŕŕu wam nėť jeho Boŕe ŕlubny droħe?

„Wone ŕu wŕŕitke w Ėhryŕtuŕu Ėesoku Ėaj a Ėamjeń.“ Ėŕėpicėje wy wjele?

„Sa cėŕpju tať po Ėnadźe, so skoro na to njeŕpomnjam.“

Ėať dobrocźiwny je tola łón Knjes!

„Ach kať malo ŕym ja teho dostojna!“

Wy budźecėje jeho widźicź, kajkiŕ wón je.

„Sa ŕebi myŕlu — ja ŕo nadŕijam — ja to wėrju.“

Na to wona ŕdrėmny. Sa wobrocźich ŕo ł jejnej macėri a dźach ł njej: Ėajke je to ŕboŕe, ŕchtoŕ ŕwoju dźowku tať bliŕko ł njebjeŕam widźi, kaŕ wy tu ŕwoju widźicėje!

„A kajka by to Ėnada była, dźesche wona płacźo, Ėdy by jejna stara macź jeno ł njej Ėicź mohła! Ale, mój knjeŕe, ŕo dźėlicź, to je tať jara cėŕŕke!“

Sa ŕo nadŕijam, so budźecėje wy psches Boŕu Ėnadu a psches waschu wėru bórŕy ŕaŕo ł njeŕę ŕjednocėjena tam, Ėdźeŕ ŕo do wėcznosćje wjazny dźėlicź njebudźemy. To dołho wjazny tracź njebudźe!

„Mój knjeŕe“, prajesche nan, „tale nadŕija mje troŕŕtuje; a dobrota teho Knjesa cŕini, so ŕym troŕŕtniŕchi a ŕym jemu wŕcho bóle do jeho wole podal dŕŕli prjedny.“

„Mój nano — moja macźi — dźesche dźowka, jako ŕaŕo wotucźi, wón je pschecźiwo mi dobrocźiwny — ŕpuschcėŕtaj ŕo na njeho — wón waju njewopuschcėzi — khwaltaj jeho wėcznje!“

„Knjes duchowny, rjełny wona te mni se ŕłabym Ėłobom, ja ŕo wam ŕa wŕchu dobrotu dźakuju, kiŕ ŕcėje mi wopoŕasali — ja mam hiŕcėje jemu próstwu na waŕ — wy ŕcėje moju ŕotru pohrjebali — Ėŕecėje wy tať dobri bycź a mi tu ŕamu lubosć wopoŕasacź?“

S wutrobu rad, ŕechze-li Bóh; wŕŕitko dŕrbi ŕo ŕacź, kaŕ wy ŕebi ŕadacėje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoěń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Sěrbske njedželske łopjena.

Wudawa ńo łóždu łobotu w Smolerjez knihcizisczěrni w Budyschinje a je tam ńa sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž

Exaudi.

1. Pětr. 4, 8—11.

Čzaš mjes Božim stpěczom a ńwjatkami čzaš woczakowa-
nja rěka. Wucžobnizy w tutych dnjach w Jerusalemje na
wulecže ńwjateho Ducha čzakachu. Tež my na njeho
čzakamy. My drje ńmy hižo ńwjateho Ducha dostali, ale
łóždy ń nań wě a čzuje, ńo je jemu wulecže Božeho Ducha jara
nusne. A temu pak dyrbiny ńo tež pschihotowacž.
A ńwětnemu pschihotowanju na ńwjatki ńo w tutym tydženju
wjele stawa; njeh je, ale na płokanje a čzišćenje,
rjedženje a bėlenje, pjecženje a warjenje, pschindženje a
woteindženje ńo na žane waschnje wo woprawdžite wjelele
tuteho ńwjedženja njewobschudžče. Słyschmy ń epistole,
kač ńo prawje na ńwjatkowny ńwjedžen pschihotujemy.

„Tehodla budžče stróšbi a wachujče ń modlitwam.“

Čswjaty japosčtoł nań najprjódzy ń modlenju napomina.
Njeh ńo tehodla w tutej wězy spytamy a pruhujemy.
Hdyž w starých modleńskich knihach čzitamy n. psch. w paradiz-
sahrodzy wot Jana Arndta, w modleńskich knihach wot
Starke a podobnych, dha nam napschecžimo klineži kač synki
psalmow abo byrglow, kač jandželske thěrłusche a nań do
njebjes horje nješe. Na tajkich modleńskich knihach je našch
čzaš nadpadnje łhudy. Gusto je wopschijecže nowišchich
modleńskich čzim ńnadnišche, do čzim rjeńschich deštow ńu
ńwjafane. Žim stara nutrosč a móž modlitwy pobrachuje.
Čštož pak wo našchich modleńskich knihach, to tež wo našchich
modlitwach we wulkim a žyłym płaczi. My ńmy w modlenju

do sady schli. Praschej ńo ńam, luby kšchescžijano, kač
ń tobu steji? Kač steji ń blidowej, kač ń rańschej a wječornej
modlitwu? Spěwacch ńwoje paczerje, hdyž ńo ń blidu
ńydašch, ńo by dary Božeye miłosčje ń ńebi brał? Wacch
ńłowo džaka, hdyž je tón ńnjes tebe nańhčzil? Spomnišch
na Boha, hdyž wotucžišch? Wotucžišch ńo jeho wšcheho-
móžnemu schitej, hdyž ńwoje woczi sandželišch? Hdyž
njedželski džěń ńwonny ńwonja, wone ń schromadneje modlitwoje
wołaju, pschindžesch ty? A hdyž ty woprawdže ruzy
styknešch a koleni schibujesch, spytaj ńo pschěd Bohom,
kotryž do potajneho hlada: kač husto pschinješesch Bohu
ńłowa wutrobny a kač husto jenož próšdne prajidma, pohanske
bórbotanje? — Čšto nań kač lěnich a njekhmannych
čzini? To ńu čželne myšle. Połny brjuch ńo radny nje-
modli. Tehodla nam japosčtoł pschiwola: Budžče stróšbi
a wachujče ń modlitwam. Wón jenož tych njeměni, kotřiz
ńu we wopikštwje a wobžranštwje živi, ale wšchitkich tych,
kotřiz ńo dadža wot hrěcha a nekajkeje čželneje žadosčje
jimacž. Čželna žadosč a čžeschelakomnosč, nahrabnosč a
starosč ńu zentnaršta čžěža na schidłomaj dušche, kotraž ju
dele do hlubiny a čžěmnosčje semje čžehnje a ji sadžewa,
ńo posbėhnyčž do ńwětnych wyšokosčow Božich. Wu-
ńwobodž ńo wot tajkich sadžewkow modlitwy, mój luby
kšchescžijano! Posbėhń ń čžakazymi japosčtołami ńwojeje
ruzy a modl ńo nutrnje a wěrnje: Čswjaty Ducho, pój
wšchał ń nam, a ty budžesch ńwobodny.

Čzi wucžobnizy jenož wo wulecže ńwjateho Ducha
njeproschachu, ale dale wo nich rěka: woni bėchu w jenej

myšli hromadze. Kunje tať tež dyrbimy my wošada f jenej myšlu bycz, hdyž dyrbi Boži Duch f nam saczahnycz. Tehodla dale w epistoli reka: „Pšchede wšchitkimi wězami měježe mjes šobu šylnu lubošč.“ Tu lubošč japoščtoť jako wodawazu wošnamjenja: „Wona pšchitryje hrěchow hromadu.“ Wón njecha, šo bychmy f lěnjoseču fišale šlódke, czorne běle mjenowali; wón njecha, šo dyrbimy f smyškam a hrěcham šobuczlowjeka mjelčecz, ale my tež nješmemy nad tym šwoje špodobanje mēcz, je wupytacz a wušbehowacz, pomjetschicz a f wošebitej radošču do ludži rošnješč. Pšchetož naše hrěchi je tón Kunjes Ješus se šwojej krowju w hnadže pšchitryť. Na to šo dopomnicž dyrbimy.

Lubošč šo dale wošnamjenja jako dawaza: „Hospodujče šo radži mjes šobu bjes mortotanja.“ W tym wašchnju kaž w raškim kraju a wošebje w čašach pšchescžehowanjom přenich kšchescžijanow šo hospodliwošč dženša wot naš porēdko žada. Ale hladaj na šyrotu a pomhaj, šo bychu dom dostale; hladaj na hubjenych a pomhaj, šo bychu wofšchemjeni byli; hladaj na dalofich pohanow a pomhaj, šo bychu f šwětku ewangelija pšchichli.

Lubošč šo dale wošnamjenja jako šlužaza: „Šlužče šebi jedyn druhemu f tym darom, kotryž kōždy dostať je, jako čzi dobri šastojnizy wšchelkeje hnadu Božeje.“ Pšchiklad je naš Šbōžnik, hdyž je wuczobnikam nohi myť. Tať kaž wón dyrbimy šlužobnizy a pomoznizy, diakonojo a diakonikšy bycz. Škladnoščej f šluženju je došč a nadošč w šhorofčzi, nušy, bēdnofčzi, w towaštwach ša roščerjenje biblijom, předomanjom, dobrych knihow a čašopišow. Kōždy njech to čzini po tym darje, jako wot Boha je dostať, ale niž, „šo by w tym šwoju čzešč pntať, wjele bóle: šo by we wšchěch wězach Bōh šhwaleny byl pšches Ješom Šhryšta, kotremuž budž čzešč a móž wot wēcznoščej hač do wēcznoščej.“

Šdyž šo tať f modlitwu a lubošču, kotraž móže wodacz, dawacz a šlužicz, na šwjatki hotujemy, potom šwjaty Duch na šwojim wulkim šwjedženju nimo naš nje-pōndže. Šswjedžen je wuhotowany f mejemi. Něti jeho hnadu na naš dele šchumja kaž miły, wopłodžazy deščez a w naš nowu wēru, nowu lubošč, nowu nadžiju šbudža. **Exaudi, wušklyšč naš, luby Kunježe Božo!**

Ja šbōžny šym a poľny mēra
Pšchi tajkim Božim šwēdczenju;
Šlaj, twoje dary wošmje wēra,
Niž škupje, ale f wulkej hromadu.
Ty móžešch bóle dušchu napjelnicž,
Hač móžu prošycž abo šrošymicž. **Šamjen.**

M. H.

Exaudi.

(Pšalm 27, 7.)

Šlōš (211): Š štubiny ja wołam čze —.

Kunježe, moje hrodžičečo, Na tebe ja špuščezam šo!
Njedaj mi pšchicž f hanibje, Šdyž šo šlē mi druhdy dže!

Šklyšč, hdyž wołam štystniwoje, Dofelž nusa jēra je;
Njepotaj šo pšchede mnu, Šjēw šo bōršy f pomozu!

Wōj šy Bōh a Wōczez ty, W Šhryštufu wšchať lubošny,
Duž šo rady dowērju Š žykej tebi wutrobu.

Šlōš twōj daj mi dopōšnacž, Šwōlnje čzu čze pošklyščacz;
Ščtož šej žadašch wote mnje, Čžinicž njech mi radošč je!

Šdyž šy šlubil trošhtarja, Bōšlacž te mni do horja,
Čžu šo šdobnje špokojicz, Dyrbju-li šhōd čzežki hicz.

Ja na Ššyna twojeho Šladacz mi čžu lubeho,
Niž je čžēt šchol najčežšču Pšches šmjercž šamu f žiwjenju.

Wołam-li šo dowērnje Š tebi, Wōtcže šmilnoščej,
Še mni wucho nakhilešch, Šprōžneho mje wofšchemješch!

Šalleluja radošne Tať mōj šhērlyšč šbōžny je,
— Šhwatažeho se šwēta Domoj f tebi do njebja! —

U.

Šusna šwjatkowna prošwa.

(Pšalm 54, 4.)

Šlōš (162): Pšchindž, Kunježe Ješom Šhryščeže! šam —.

Exaudi! Wušklyšč, Wōtcže, naš
Š Ššyno! — šwjatkowny je čzaš,
Nam špožčtaj Ducha šwjateho,
Šo bychmy šradowali šo!

Exaudi! Šōj wšchať, **wučerjo,**
Niž Šbōžnika nam miteho
Še šlowom šbōžnym pšche-
štrašnješch
Š ducha našchōš' roščwētlešch!

Exaudi! Šōj něť, **wōdžerjo,**
Naš šlabych brōň do fruteho
Tu bēdženja, dōžž powjedžešch
Do herbštw, kiž dacž šwērny
čzešch!

Exaudi! Pšchindž f nam, **rēčniko,**
Šo f tebe pšchēšwēdcžimy šo,
Šať lubi Wōtzej w Ššynu šmy,
Niž „Abba!“ jemu rešamy!

Exaudi! Wofšchem, **trošhtarjo,**
Naš w žuščje f raja Božeho!
Njech šlōdkofč ewangelija
Nam mēr a radošč pošlicža!

Exaudi! **Boži wohenjo,**
Šnicž ščkodu pada hrěšneho
We naš, šo wušwoleni my
Něť šwjecži Boži budžemy!

Exaudi! **Šswjaty wolijo,**
Šij f njebja do dušche nam šo!
Njech žalbowani mēšchnizy
Mny f šlužbje Božej šhmani šmy!

Exaudi! **Šerbštw šawdawto**
Nam wušwoleny wēczneho,
Naš šawēščej a šahowaj
Ša wōtžny dom a šbōžny raj!

Exaudi! **Deščez njebješti,**
Njech pšches tebe šo šeleni
Nam dušcha f čžētōm radošnje,
Kaž dostatť džēcži Božich je!

Exaudi! **Šōrto wjekela,**
Nam šbōžnošč f tebe wuščadža!
Duž do wutroby wulwaj
Ššo nam a — šwjatki šbōžne daj!

U.

Wobroczenje Šserbow ke kšchescžijanskej wērje.

Wotpohladanje, kotrež nēmšy kralojo a předy nich hižom Frankojo pšchi šwojich wōjnach se Šserbami mējachu, bē f džēla tež to, Šserbow, kiž bēchu tehdom hiščeče pohanjō, ke kšchescžijanskej wērje wobrocžicz. Ale Šserbjo njechachu wo kšchescžijanskej wērje ničō wjedžecz, dofelž čžychu jim Nēmžy tušamu f mjeczom pšchinušowacz a jim pšchi tej škladnoščzi jich staru šwobodnošč wšacz a jim wšchelake žyrlwinške dawki napoľožicz, na kotrež Šserbjo šwucženi njebēchu. Tehodla šandžechu tež lēštotetti, předy hač kšchescžijanska wēra mjes Šserbami tať f možy pšchindže, šo Šserbjo šwojich šarych pšchibohow wopuščezichu.

Kšchescžijanštwo dostachu Šserbjo we Šužizach f dweju štronow, mjenujžy se štrony Nēmžow a se štrony Ššlowjanow. Šižom tehdom, jako w džemjatym štotetku wōjška šhēžora Šhorle Wulkeho pšches šerbške kraje čžehnichu, pšchindžechu f nimi tež mišionarojo kiž čžychu Šserbow ke kšchescžijanskej wērje pšchiwobrocžicz. Ale dofelž tehdomnišchi nēmšy mišionarojo šerbšy njemōžachu, dha bē tež wšcha jich próža podarmo naľožena, a ničō njepoľajuje na to, šo je w čzašach Šhorle Wulkeho abo jeho šyna Ludwiga Šobožneho kšchescžijanštwo nēhdže mjes Šserbami f možy pšchichlo! Wjele

bóle hodži so dopofasacž, so bėchu Šserbjo tehdom ſuromi nje-
pſheczeljo kſheſczijanſteje wėry a ſo miſionarojo, kiž k nim
pſchińdzėchu, ſwojeho žiwjenja wėſczi njebėchu. Tak bu na pſchiklad
biſkop Arno ſ Würzburga, kiž bė pſchiſchol wobudlerjam wokolo
mėſta Rhenizy w rudnych horach kſheſczijanſtwo prėdowacž, wot
tutyh w lėcže 892 ſabity. Jako paſ Šserbjo nėlotre lėta poſdžiſcho
ſ morawſkim kralom Šswjatopolkom do ſwjaska ſtupichu, mėjeſche
roſpſheſczeranje kſheſczijanſteje wėry mjeſ nimi wjazy ſboža, pſchetož
morawſki kral Šswjatopolk bė ſam kſheſczijan a pſheczel kſhe-
ſczijanſtwa. W czaſach jeho knježitwa pſchińdzėchu miſionarojo
ſ Morawſteje do naſcheje Łužy, a dofelž bėchu tuczi ſłowjanſkich
rėczow, kotryhž kotra je ſerbſka rėcz, mőzni, dha ſo jim tež wu-
trobny Šserbow ſkerje wotewrichu, tak ſo w tutym czaſu kſheſczi-
janſka wėra pocza Šserbam ſnacziſcha bycž. Ale w lėtach po
907, jako Mladžarojo ſwoje nadpadny na nėmſte kraje czińjachu
a tež Šserbjo ſo ſ nimi ſjednocziſchu, je kſheſczijanſka wėra mjeſ
Šserbami ſaſo ſchodowala. (Wiſich. dale.)

Sažne wobroczenje.

Wėrne a wužitne powjedańcžko ſe ſtarſcheho czaſa.

(Wotraccowanje.)

Ženje njebė prjedy ničtő na ſmjertnym ložu moju wutrobu
tak hluboko hnuł jako Marja. Na ſwojim žylym dompuczu jeno na
nju myſlach. Mėj ſo derje, myſlach ſam pſchi ſebi, mėj ſo derje,
ty luba pſheczelniža, hacž do ranja wėczneho dnja, hdžež ſo ſaſo
wohladamoj a ſwoje roſrėczowanje mjeſ ſobu wobnowimoj. Ty
ſy jako wopalenž ſ wohenja wutorhnjena, ſo by ſo jako jažna
hwėſda na njebieſach kraſnoſcže ſwėczila. Za ſym twoje ſwėtko
a twoje dobre ſkutki widžał a budu naſcheho Wótza w njebieſach
ſa to kſwalicž. Na twojim ſnamjenju ſym widžał, ſchto to rėka,
ſ Božeje hnady wumoženy hrėſchnit bycž. Za ſym w tebi jako
w žiwym ſchpihelu widžał, ſchto tőn je, kiž dobry ſkutk wėry w naſ
ſapocžina, dale wjedže a dokonja. Deſuſ je wſchitko we wſchitkim.
Wón dyrbi bycž pſchekraſnjent, haj wón budže pſchekraſnjent.
Wón je tu krőnu dobył, a wón jenicžy ſaſtuži ſebi, ju noſbycž.
Ničtő njeſpytaj, ſo chžyl jemu jeho czeſcž rubicž. Wón cžini
ſbőžnyh, wón ſam jeno cžini ſbőžnyh. Mėj ſo derje, luba kotra
we tym Knjeſu! Twoje cžėlo a twoja wutroba mőžetej ſwoju
mőz ſhubicž; ale Bőh je ſylnoſcž twojeje wutrobny a twój džel
wėcznje wſtanje.

Šchto mőže te pſchemėnjenja doſcž wopſchijecž, kotrež ſo
ſ duſchu wėrijazeho ſtawaju, ſchto te ſacžucza, kotrež wona ma,
prawje doſtojnje wažicž, hdž wona ſwoju ſachodnu hėtu wotpołoža
a nėtk pſchod Boha ſtupa? Hdž ſo wotpohladanja Božeje luboſcže
a mudroſcže woczomaj wėry hižom tak polne radoſcže ſwėczja, hdžež
tola hiſcže pſches ſchpihel w potajnym ſłowje hladamy, tak kraſne
budže hacžle wohladanje Boha teho Knjeſa wot woblicza k wobliczu!
Haj, je hižom tudny na ſemi kraſna wėz, w ſhromadžiſnje ſwjatnyh
pſchebnywacž a ſ tymi ſebi ſbőžnje radžicž, kotſiž ſ nami na puczu
do njebieſteho kraleſtwa du: o ſchto hacžle tehdom wohladamy a
ſpőſnajemy, hdž k horje Zionſtej žyle dőńdzemy a k mėſtu žiweho
Boha, k njebieſtemu Seruſalemu, k ſhromadžiſnje wjele tykaz
jandželow a k ſhromadžiſnje prėnich narodženyh, kotſiž ſu w njebie-
ſach napižani, a k Bohu, ſudnikej wſchitkih, k duham dokonjannyh
prawnyh, k ſrėdnikej noweho ſatonja a krwi wobtrjepjenja!

Duž ſu ſamo pſchi ſdychowanjach a ſylach ſachodneho
podrožniſtwa na ſemi troſchtowanja ſwjateho Duchu tak kraſne, a
nadžiya njeſmjertnoſcže duſchu tak ſlődžy wofſchewja; kotra wutroba
dha mőže kraſnoſcž wjeſela wopſchijecž, kotry jaſyl mőže ju wu-
rėczecž, hdž duſcha tam pſchińdže, hdžež Bőh ſ naſcheju woczow
wſchitke ſylſy ſetrėje a ſmjercž wjazy njebudže, ani ſrudoba, ani
wołanje, ani bolocž wjazy njebudže!

Tajkih myſlow bėſche moja wutroba polna a wot nich mőzuj e
pſchėńdzena dužy na puczu do doma žarowanja, hdžež ſo na
Marijne pſchemodženje ſthadžowachu.

Bőry na to, jako bėch pſchi ſwojim poſlednim wopytanju wot
njeje woteſchol, bė wona w tym Knjeſu wuſnyła. Kaž nowy
duchowny w B., mój dobry pſheczel, ničto pſhecziwo temu nje-
mėjeſche, ſo tnyh dobryh ludži druhdy wopytowach, tak domoli wón
tež radlubje, ſo ſmėdžich, kaž Marijne kotſje, tak tež ji cžėlne
prėdowanje dđerzecž. Wſchelake wjeſele, ale tež ſrudne myſle na-
ſtawachu w mojej wutrobje, jako ſo hotowach, jim tu luboſcž
wopofasacž. Za ſebi pomnyſlich, tak huſto bėch ſo ſ Marju wo
jara wažnyh wėrnoſcžach roſrėczowal a ſo tole wjeſele njebudu
mőz wjazy tudny na ſemi wužiwacž. Za wopomnich dale, tak
wofſchewjaze a wužitne je tola ſjednoczenje kſheſczijanſkich pſheczelow
— njech woni we woſebnyh hrodach abo kſudnyh hėtach bydla —
a dđeržach to ſa wulke ſbože, ſo bėch tajke pſheczelſtvo ſ Marju
tak bohacže wužiwacž mohł.

Šnyly ſtupachu mi do woczow, jako ſebi pomnyſlich, ſo nje-
budu ſo wjazy wo wažnyh wėrnoſcžach kſheſczijanſtwa ſ tej woſobu
roſrėczowacž mőz, kiž bėſche tak bohacže wot wody žiwjenja pila.
Ale moju njeſpokojnoſcž, kotraž chžyſche pſchi tym we mni naſtawacž,
poduſy ſ molom to troſchtapokne pomnyſlenie: Wona je tam ſchła,
hdžež mőže wėczny mėr wužiwacž. Šmėł ſebi dha žadacž, ſo by
ſo do kraja ſylſow ſaſo wrėczila?

Kunje jako na tu horu horje džėch, pſches kotruž mje mój
pucž wjedžiſche, ſaſlychach ſ daloka ſwonjenje, kotrež ſ B. ſem
pſchińdže. To je ſwonjenje ſmjertnyh ſwonow, kotrež Marji
ſwonjachu, kaž je to na wſbach pſchi pohrjebach kſwalobne waſchnje.
Hłőb ſmjertnyh ſwonow dželſche mi mőznje pſches wutrobu, a mi
bė, kaž by mi ſbože tnyh, kiž w tym Knjeſu wumru, pſchpowjedał,
ale paſ tež napominał, tak nuſne žiwym je, tak wažne wėzy wo-
pomnicž a we wutrobje ſaſhowacž. Haj, mi bė, kaž bych ſwony
prajicž ſlyſchal: „Wofſluchaj na mój hlőb, ty cžlowiſte dželcžo!
Kroczel jenož je mjeſ tobu a mjeſ ſmjerczu! Wachuj — roſkaž
ſwojemu domej; pſchetož ty wumrėjeſch a živy njewoſtanjeſch.

Jako bėch na horu dőſchol, wofſtach ſtejo. Za hladach na
wjeſ, ſ kotrejež ſwonow hlőb pſchikhadžeſche. Wona ležeſche tam
tak w mėrje kaž moja duſcha, kiž bėſche ſwjatym wopomnjenjam
prawje kſmana. Za hladach dele do kraja, kiž bė daloko widžecž,
a do bohateho plődneho doła, pſches kotryž bėch ſchol, hdžež bėchu
rjane ſahony a luſi a pſches kotryž ſo rėczka luboſnje wijėſche.
Za widžach pod horu ſtadło ſtotu ſo wjeſele paſcž. Wohladanje
mnobich wſow a žyrkwjow, kiž bėchu daloko a ſchėroko widžecž,
hdžež ſu rjane twarjenja bohattyh a niſke hėty kſudnyh, a tu a
tam domy Bože ſe ſwojimi wėžemi, wofſchewi moju wutrobu
ſ nowa. Powėtr bė miły, a ſlőnzo, kotrež rjenje ſwėczėſche, roſ-
jaſni luboſnje žyly kraj. Šchtož paſ pſchi wopomnjenju wulkih
ſkutkow Božich w Božej ſtwórbje moju kėžbliwocž woſebje na ſo
cžėniſche, bėſche hiſcže pſchewo ſwonjenje ſmjertnyh ſwonow,
kotrež k Marijnemu pohrjebaj ſwonjachu.

Nėkoti cžitarjo budža ſo ſnadž praſchecž, cžehodla ja do
ſwojeho powjedańcžka tak huſto dolhe wopižanja kraja mėſcham.
Na to wotmołwjam: Wſchał je Bőh wumožjenja tež Bőh ſtwo-
rjenja! Wſchał wufnjemy wſchudžom w Božim ſłowje, ſo dyrbimy
pſches ſpodžiwanje nad rjanocžemi a džiwanami Božeje natury runje
tak derje, kaž pſches wopomnjenje jeho ſbőžnyh cžinjazeje-radny a
wótžnyh wodženjow a dobrotow ſo k nutrnoſcži wubudžicž dawacž.
Jako Dawit njebieſka jako ſkutk Božich rukow wopomni, bu wón
pſches to k najhlubſchemu ponižowanju ſwojeje wutrobny pſchod
ſwojim ſtworiczelom nanucženy: a jako wón wozny a woly, ſkót
na polach, ptafi pod njebjom a ryby w morju mjenowaſche,
cžėrjeſche jeho to k kſwalbje Božej: Knježe, naſch Knježe, tak

krasne je tvoje mjeno po vschej semi! (Pš. 8.) Wulke su skutki teho knjesa; shtóž na nje ledžbuje, tón ma spodobanje nad nimi. Shtóž wón čini, to je khwalobne a krasne: a jeho prawdosč traje wječnje. Wón je wopomnjenje sczinił swojich dživom, tón hnadny a šmilny knjes. (Pš. 111, 2—4.)

Sa šym pscheczal niskich a khudych a bych rad chyzł, so bychu wošebje ludžo na kraju prawje wjedželi, kak maju wohladanje Božeye dobrotu w stworjenju a saštaranju wschittich wězow i wopomnjenjom k njewopschijeczu wulkeho bohastwa jeho hnady k sbóžnosći hrěšnikow sšednoczic. A kak mohli woni to krasnišcho nawuknyć, hač hdyž pola a luči wobhladuja, na kotrež jich džělo wjedže, a we wschěch wězach, kotrež jich woło widži, šlědy Božeye wschehomozny, mudrosčje a dobrotu wohladacž pytaju. Tajke wopomnjenja su sa mnje husto jara wužitne a woschewjaze byle. Teho dla bych rad chyzł, so bychu tež moju čitarjo na tym džěl mēli.

(Pšichodnje dale.)

Wschelake i bliska a i daloka.

— Knjes kandidat Rěšbač i Budyschinka, šym něhduscheho fararja Rěšbačka tam, je druhe theologiske pruhowanje psched krótkim khwalobnje psched konsistorstwom w Draždžanach wobstal. Wón šo drugi džěl šwjatow sa pomozneho duchowneho w Dubnje pola Draždžan sapočaže. Se škodu je, so šo do němšjeje wošady poda, ale nadžijomnje šo sašo posdžičho jako šerbski duchowny do šerbskeje wošady wróći.

— Duchownemu sašupjerjej pschi wokrješnym hejtmansktwe w Budyschinje jako konsistorialnej wyschnosći sa Šužizu, knjesej Meierej, je šo pschi kralownych narodninach rjad „tajneho zyrkwinskeho radžicžela“ spožčil.

— W Pruskej směje šo na 20. junija licenje schulskich džěći atd. k pschisamknjenju k ludlicženju kónz šandženeho lěta.

— Šbježorški šejm je zlowne namjetu wyschnosčje pschijał, so šo trjebane pjenješ sa šdžstwo nadžijomnje nawadža. Nowe žlo je šo položilo na piwo, cigarety, billety, šerbstwa atd. Šdž wšchaf je njespokojnosč we wschelach woršchtach dla nowych dawkow wulka, dyrbi šebi tola lud tež prajicž, so je to wopor sa nahladnosč a woboru našcheho wótzneho kraja. Šdž widžimy, kak šendželsta jenož na to džiwa, naš nasad čžischecžecž, dyrbimy tola tež hotowi byč, tutemu ludej, kiž naš wšchudžom podtlóćuje, napschecžimo štipicž. Derje wobronjeny lud je najšerbschi šakitar mēra.

Praschecžko i namjetowanjom. Šo wučžitanju epistole w šjawnej Božej šlužby ma šo po nowym zyrkwinskim porjedže scžehowaze wěrumsnacže i tym pohnuwanjom šawjesč:

„Štupmy psched Boha i khwalbnym woporum a i wusnacžom našcheje šchescžijanskeje wěrny!“

A w „porjedže Božeye šlužby“ na to rěta:

„Wošada špěwa pschisprawny wusnawarški šhěrluš.“

Sa tajki šo w jenej šerbskej wošadže njedawno 1. šchtucžka 14. šhěrlušcha špěwasche:

D šwjata Boža Trojiza

A wječna krasna jednota,

Bóh Wótz, Šsyn, šwjaty Duch ty šy,

Štej džęža pschi mni k pomozhy! —

To njeje pak žane direktne a dospolne wusnacže našcheje najšwjecžisčjeje šchescžijanskeje wěrny, ale je jenož krótko šdžhnečko k šwjatej Trojizy.

Lutherowy krasny šhěrluš: „Wly wěriny wschitzny do Boha atd.“, k temu hač najpschihódnišchi, w šjoch šchtucžkach postupuje.

To šda čžasto dosč wošadže našcheho čžafa, tež runje w postupje Božeye šlužby i khwatkom spchowazej, šo něšto pschedolhi špěw byč, wošebje hdyž by mēł po polnej pschistojnosći šo wot wošady štejo wuspěwacž, kaž wšchaf duchowny jako liturg pschi nim na šwojim mēstnje tež štejo wostanje!

Duž njed je k rošpomnjeczu i tutym to praschenje tudy štajene, hač by šo šnawo scžehowazy abo hewaschi špodobny namjet pschihodžil:

Do Boha wschitzny wěriny,
Kiž Wótz, Šsyn a Duch je šwjaty;
Šlej! džěći jeho lube šmy,
Š nim je džěl nam šbóžny daty;
Štworjeni a wumozeni,
A jeho raju powołani,
A šerbstwu šwjatych wušwjecženi
Ššmy sa krasnosč wječnu šhmani! —
Duž khwalmy šwjatu Trojizu
A šwjecžmy jej šo k woporu!* Šamjen.

* Abó tež: A šlužmy šbóžnej (1. Tim. 1, 11; 6, 15) i radosčju!
Abó (po Pš. 110, 3): A pschmy šo se šwjatosčju!

Šisčje druhe namjet:

Štób: Šhwalmy Boha wješele atd.

Boha Wózza khwalimy, Wěriny do njeho;
Sa štarani mile šmy Šako džěći jeho.

Boha Šsyna khwalimy, Wěriny do njeho;
Wumozeni i pada šmy, Wozny pastwy jeho.

Boha Ducha khwalimy Šswjateho, do njeho
Wěriny, kiž šwjecžmi šmy Ššes štk Boži jeho.

—n.

Dalšje dobrowólne darj sa wbohe armeniske šyroty i pomozhy w nusy:

Š šodžisčje wošady psches knjesa fararja Šschžana:

M. N. i Š. Š.	2 hr. — np.
M. N. i Š. Š.	2 " — "
M. N. je Šphtez	2 " — "
Š. a džwka je Šphtez	3 " — "
Njemjenowana	2 " — "
Šch. i Š. Š.	— " 60 "
Du. i Šodžija	1 " 50 "
M. N. i Š. Š.	3 " — "
Wot jeneho, kiž je tež šyrotu byl	2 " — "

Š katečanskeje wošady:

M. N. i Šamjeneje	3 " — "
M. N. i Katež	— " 50 "

Š Malešchanskeje wošady psches knjesa fararja Mikelu:

M. N. i Malešchez	1 " — "
M. N. i Šlušnikcz.	5 " — "

Šromadže: 27 hr. 60 np.

W mjenje wobohich šyrotow wutrobny džaf.

Šólcz, redaktor.

„Šombaj Bóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschěch pschedawarjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyschinje dostacž. Na šchtwórcž lěta placži wón 40 np., jenotliwe čžišla šo sa 4 np. pschedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Najpoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pódá,
Wokřew će!

F.

Szerbike njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždy sobotu w Šsmolerjez knihicziščječni w Budyschinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Swjatkj.

Jap. štutk. 2, 1—13.

Prěnje šwjatki psched 1900 lětami njejsku podawł w šandžonym czašu, ale jenož šapocžatł njejschewstawoznyh a hač do wěčnosće trajazyh šwjatkow, wulamanje rěki hnady, kotraž psches czašy a ludj a do wutrobow wschěch wěrjazyh so wulawa. Šdnyž buchu šwjatki pola tamnyh tšj tykaz dušchow, šwjatkové šwětko tež pola Pawola a Korneliuša, pola Šydiji a jastnika, w Židowskej a Samariskej, w Filippi a Athenje, w Korincze a Romje šhadžesche. Šswjatkj šu tež do cžemnyh lěšow našchich wótzow pschischle, do lodojtych krajnow połnóznjch a do pušezinow, hđžež połodnišche šlónzo šmali. Wy, moji luby cžitarjo „Bomhaj Bóh“, je tež waš hįzo tón šwjatkový Duch a džěń napjelnił? Šdnyž wy dženska na šwjedženju šwjateho Duča wokolo so hladacze, nimacze niczo žadacž, niczo šebi wuprošycž?

Tamne pobožne dušche w Jerusaleme bėchu wschitke w jenej myšli hromadze, niz jeno cži dwanaczo japoschtoli, ale tež cži šydomdžekacž wuczobnizy, kotrychž bėšche šebi tón Šnješ potom wušwolil, k temu te lube žónske, kotrež ša nim hač do rowa džěchu. Bėchu drje mjes tutymj cžłowjekami wschelake rosdžele; pschetož bėchu mužšzy a žónske, mlodži a štari, bohaczi a šhudži, mudri a njewucženi, wušwoleni japoschtoli a šlabi wěrjazy, ale pschi wschēm bėchu woni w jenej myšli hromadze. Woni mėjachu wschitzy jenu lubosč, ta bėšche Šnješ Šesuf, kotryž je ša wschěch

wumrjel, štanyl a k njeju špěl. Woni mėjachu wschitzy jene pschecze a žadanje: chzychu džěń šwjatkow docžakacž. Woni mėjachu wschitzy jenu modlitwu: O šwjaty Ducho, pój wschał k nam! — Lubi kšesčizienjo, hđyž chzemy woprawdze šwjatki šwjeczič, njeh šmy wschitzy w jenej myšli hromadze. Šak pak je ta žyrkej w šebi rostorhana a pošna pschecžimnosčow, šhudži a bohaczi w nej wjazy jako bratsja w jenej myšli hromadze njebydla. Šwady a rostorhki naš džěla. Tež mjes tymi, kotšiz hewak na šamšnym šaložku wěry šteja, hušto došez pschesjenosč lubosče a modlitwy pobrachuje. Škóždy hlada šam na šwój puč. O šo bychmy šchłodu Šosefowu prawje wopomnili, šo bychu wschitzy cži, kotšiz hiščeze chzedža, šo by žyrkej teho Šnješa na šemi woštala, šako hromadu štupili a nawukli, šhromadnje kolena šhibowacž, ruzy štýkowacž a šo modlicž, šo bychu šo šamknjene njebjeka nad nami wotewrike a Woža hnada by na naš dele šchumila.

Šdnyž bėchu wěrjoze dušche w modlitwje a proštwje w jenej myšli hromadze, tehdy pod šchumjenjom wichora a we wohenjowjch płomjenjach šwjaty Duch na nich dele pschindze a jich se šwójimi darami a mozami napjelni. Woni wušwjecžene wutrobj dostachu, kotrež džěń a bóle šo hrěchej wotrjeknychu, kotryž jim hiščeze pschimiškowasche. Woni štroschtne wutrobj dostachu, kóždy cžaš wješele w nadžiji, ščerpne w cžěšnosčzi, wobštajne w modlitwje, se wschēm: nowe wutrobj dostachu. Še šlabeho Šchimana, Šonašoweho šyna, bu Šětr, ta škala. Š Šana, džěšča hrimanja, bu wuczobnił lubosče. Š cžesčelakomneho

Sakuba, kotryž chzynsche něhdy k prawizy teho Knjesa bedžec, bu nadobny krawny šwědk, kotryž swoju głowu sa mječ poskiczi. Stare šo miny, hlaj, wschitko šo wobnowi. — Tak tež chze šwjaty Duch naš napjelnic. Stare dyrbi sańc a wschitko ma šo wobnowic. Gordu wutrobu chze wón ponižnu czinic kaž wutrobu džescza; nahlu myšl chze czichu sczinic kaž myšl jehnjecza. Padušchnemu a wobšchudnemu Zachäuskej chze ruzny wuczisczic wot njerjada njesprawneje sašlužby a jej wotewric k bohatemu dawanju sa khudnych. Njepózcziwej Mariji Madlenje chze šydom czertow wuhnac a ju do Jesušoweje služby dowjescz, hdžež by potom sa tym Knjesom khodžila a šwoje czelo se wschěmi lóschami a žadoszczemi kschizowala. Ale kak móžeja šo našche wutroby se šwjatym Duchom napjelnic, hdž my je nješmy prjedy wot šwětneho ducha wupróbnili? Do napjelnjeneho šudobja šo nicžo šypacz njechodži. Džeržmy woprawdžite šwjatki. Njech wschitko naturške, czelne, šwětno wopruiemy a wostajimy, šo by Duch Boži tež na naš pschichoł a naš k nowemu žiwjenju šbudžil, k nowemu nalěczu w Božej luboscz.

Wohenjome jasyki šo nad głowami wěrjazyh šjewichu. Schto to na šebi mješsche, móžachu hnydom pytnycz. „Poczachu rěczecz s druhimi jasykami, kaž jim Duch da wurěczecz.“ Hacz dotal šu njedoroszczene džeczi a němi šwědkojo byli. Hdž šu ras špytali, sa teho Knjesa šwědczicz, dha je to klinežalo kaž štukanje małych džeczi. Nětko pať bješche šwjast jich jasyka rošwjastny, nětko ert wo tym powjedasche, cžehož bėchu wutroby polne. Se šahorjonymi šłowami jim wot hubow bėžesche a w rěczach, kotrež njebėchu ženje nawufl. — Šwjaty Duch hišcže dženk a ert wotewrja. Hdžež je cžlowjek wot njeho napjelnjeny, tam jasyk šo modlicz nawuflnje, kotryž je prjedy hanił a šwarjel; nawuflnje Boha khwalicz, tiž je prjedy morkotal, škoržil a šazpival; nawuflnje Jesom Khrysta wuflnac, kotryž je prjedy mjelczal; nawuflnje luboscziwje a pscheczelniwje se šwojim bližšchim powjedacz, kotryž je prjedy šo wadžil a haru a ropot pytal. Njech woprawdžite, wěrne šwjatki šwjeczimy; njech šwjaty Duch nam jasyk rošwježe k žiwemu šwědczenju wo tym, kotrehož našcha dušcha lubuje.

A nětko, lubi kšesczijenjo, s dala a bliska, chzemy hišcže ras špominacz na našchu wutrobu, kak je tak morwa, šymna, lėnja sa Boha a Bože šłowo; chzemy špominacz na našche domy, kak pschēs nje dže duch starosczje, swady, njelubosczje, njeczistosczje; špominacz na našchu gmejnu, kak dyrbjala wobnišcžežo bycz, na kotrymž šo woheń teho Knjesa hori, město Bože na horje; špominacz na našchu drohu ewangellu žyrkej, kak šu jejne murje šapuscžene, jejne wuflnacza šapomnjene, pomocne wězy hnady šazpite, Bože služby šanjehane, kak je jejna troschtowaza, wošwjeczaza a žohnowaza šamóžnoscz šadzėwana, haj do žyła škažena; a potom šbėhımy šwjatej ruzy k Bohu, kotryž chze dženk a šwojeho Ducha wulecz na wschitko cželo, kotryž chze roškorjene šjednoczicz, wošymnjene šczoplicz, morwe wožiwicz, a s hlubiny šwojeje wutroby tak šo modlmy:

D šwjaty Ducho, pój wschak k nam,
Bydl we naš s twojej hnadu šam,
Pój šlónzo rjane, jašne.
A šwěcz nam šwěza njebjeska,
So Twoja móž naš wohrjewa,
Nam k wješelu šy krašne.
Šašnoscz, krašnoscz,

S njebjia šbože
Na naš šłozı,
My pschındžemy.
Sa to lubje prošyc chzemy. Šamjeń.

M. H.

Twar Božeho domu, abo: Šhromadžisna šwjatych!

(Ešej. 2, 19—22.)

Šłób (485): Wješel šo, o moja dušcha! —
Šwjatkowny Duch s njebjia wěje,
Wukhadžazy s Boha je,
Šastup do wutrobow šmėje,
Kotrymž požadany je;
Troschtat wón je lubošny,
Škiczeť darow miłoštny!
Šchtóž měcz žiwjenje šej žada,
Temu poskicza šo hnada!

Teho je twar žyrkej Boža,
Šhromadžisna šwjeczennyh;
Žórko njebjeskeho šboža
Do wutrobow wěrjazyh
Wuliwa šo bohacze;
Hdžež wón cžehnje do dušche,
Šwjatkowne je šradowanje,
— Wěrjazy ma špodobanje!

Špěczjo ani podróžnizy
Nješmy nětko šbožowni;
S Boha wobhnadženi wschitzy
Měšczenjo šmy Knjesowi;
Šako Boži domjazy,
Wuwjedženi s žusoby,
Ššmy džě šwójbja wobšbožena,
A herbštwu šwjatych wumožena. —

Na šaložku natwarjeni
Wubjernym šmy šhromadžje,
Ššwědkojo to wušwoleni,
Šamjeń róžkny Knjes šam je;
Na njón žyle twarjenje
Šhromadu je šwjastane,
Košcže k šwjatom' wobhdlenju
W Knjesu k našchom' wušwjeczenju. —

Jesuš Khrystuš, Boži šwjaty,
S kralom wěcznje wostanje;
A šawdawkej nam herbštwa daty
Duch nětk Boži šwjaty je.
Wobhdlenje Knjesowe,
S Boha jemu šwjeczene,
Dušche wěrjazyh šu jeho,
Krašnje wupyšchene s njeho.

Twjerdže na njoh' šaloženi
A wobhdlenju Božemu
Ššmy wschak Boži wušwoleni,
Wumoženi k pokoju;
S Ducha jeho šwjeczennyh,
A cžesczi jeho pšchennyh,
Žywa s njeho našcha wěra
Šraduje šo polna mēra. —

Přchitwarf njebješow je Boža
 Zyrkej tudy na šwěcže,
 Studžeń njeswjadneho sboža,
 Dawa wofšchem bohacže
 Duschi i Ducha šwjecženej,
 A templu Božom' stwarjenej!
 — A temu wulaty je šwjaty
 Boži Duch, nam i njebja daty! —

U.

Sažne wobrocženje.

Wěrne a wužitne powjedańcžo se staršeho cžaža.

(Potracžowanje.)

Ša přichidžech na to pomału k domej Marijneju staršej. Wotkach a nutškach namakach wjele křesćijanskich přecželow i daloka a i bliska šhromadženych, so bychu Marji pošlednju cžecž a lubošč wopokasali. Nělotši mjes nimi běchu ju hačle pošledni cžaš jejneje šhorosče sešnali; drusy pak běchu hižom dawno w přecželnym wobkhažce i njej žiwu byli; wšchitzy pak pntachu, so bychu tej wobobje hišcže w šmjercži cžecž wopokasali, kiž běšce přes najšawnišce wopokasžtwa křesćijanskeho žiwjenja jim luba byla.

Woni mje prošachu, so bych šobu do pódlansteje komory šhol, hdžež běchu blizy přecželjo a dobri šnajomni, so bychu pošledni krocž na jejne cželo hladali. Cžežto je, šacžucža wopišacž, kotrež ma našcha wutroba, hdyž na cželo wobobje hladamy, kotruž šmy ša cžaš jejneho žiwjenja a jejneje fromneje dusche dla jara lubowali a wyšoko cžesžili. Žiwe a hluboke wopomnjenje dženjenja jeje cžela a dusche mjes tym, hačž šmy ju pošledni ras widželi a i njej šhromadže byli, napjelnnja ašchu duschu; našch přecžel šda šo nam, pak blisko pola naš, pak jara daloko wot naš byčž. Naj-lubšchi a najkrajšišchi džel, duscha, je šo wot naš dženil; šchtož je wysche wotšalo, cželo, je jeno šemška, šachodna hčeta, w kotrež přjedawšchi wobhdlet wjazy njebydli. Tola dopomnjamy šo, widžimy-li šblednjene woblicžo, tak radži na tón cžaš, hdžež běšce duscha w cžele bydlaza a my šo hišcže se šwojim přecželom rošrčžowacž móžachmy. W přenim wofomiknjenju šda šo nam, so wón spi, w druhim dopomnimy šo, so šo krej w jeho žilach wjazy nješcheliwa. Wocži stej móž widženja šhubilej, wušchi nje-šlyšchitej; wutroba wjazy njebije, štawy šo wjazy nješibaju. — Wóšny posbčhnyje šo myšl našeho ducha ke krasnosčži wčžneho žiwjenja, a my šebi pomyšlimy, so je ta luba duscha, kotraž wjazy pola naš nješcheliwa, na město wčžneho mčra přchšchla, po kotrymž je žadanje mčla. Tam je wona w towarštwje Cherubimow a Seraphimow a špčwa nowy šhčrusch Móššakow a Šchnječža na šhorje Žionškej. (Šjem. 15, 3.) Šaj, škjedža w šwjatej cži-šchinje, kotraž tam knježi, hdžež jene cželo leži, šda šo nam, kaž bychmy šhčrusche dokonjanych prawych šlyšcheli. W druhim wofomiku, hdyž hluboko špadnjenej wocži, šlede woblicžo, šymne štawy cžela widžimy, wrčža šo našche myšle na šemju a my přchidžemy šašo k šebi. Šdyž tehdom we šwojim šmjertnym cžele na hčch, na šmjercž a row špomnimy, dha je nam, kaž dyrbjeli prajicž: Š so by moja duscha wumrjela šmjercž prawych a moje škónčjenje bylo kaž jich škónčjenje! (4. Móšš. 23, 10.) Še hdy wofomiknjenje, w kotrymž Šhryštuš a šbóžnosčž, šmjercž a šud, njebješa a hela nam žiwe přched wocži štupja, dha je to tamny wofomik, hdžež ke kašcžej přchšstupimy, w kotrymž cželo prawomčrneho wotpocžuje.

Marijne woblicžo bě šo přchemčniko, ale wona běšce tola hišcže na šo podobna. A hlwam jeje kašcžeža stejšchaj jejnaj štaršej, k nohomaj pak jejny bratr. Šan hladasche w runej mčrje na šwoje mowwe dženčo, njeprajesche žaneho šłowa a posbčže druhdy šwojej wocži k njebješam. Ša nim bě widžecž, kač cžežto

jemu bě, šo do Božeje wole podacž. Ššlyšny bčžachu po jeho štarymaj šmorschčženymaj ližomaj a šwčdčžachu wo jeho žalosčži a šrudobje. Wboha macž plakasche a žalosčžesche jara. Ššlyšnosčž bě ju žyle přchewšala, so dyrbjesche šo nětk wot šwojeje taf wutrobnje lubowaneje džowki dženicž. Šchtož ju widžesche, wobžarowasche ju wutrobnje, so dyrbjesche we šwojich wyšokich šlabych lčtach tajku žalosčž šhonicž. Šara pčna žónška, kiž běšce tym štarym ludžom, hdžež bě trjeba, k pomozhy, přchšstupi ke mui a dženšce: „Dženšnišchi džen je bóle džen wješela, dhyli žalosčženja. Ša šlynje wčrju, našcha njebočžicžka přchecželniža to šhoni; wona je se wyscheje žalosče wušchla. Šjewčricže wy to tež, knjes duchowny?“

Šo wyschem, šchtož šym widžal, šlyšchal a šhonił — wotmol-wich — mam tež ja žyle to přchšwčdčženje, so je jejna duscha k šwojemu wumožnikaj do njebješ wšata, hižom nětk, hdžež jejne cželo hišcže tudy mjes nami přcheliwa! Šow na šemi lubowasche wona jeho a tam horkach šłodži k jeho prawizy tu šbóžnosčž, kotruž je wón šwojim přchšhotowal.

„Ššmil šo, mój Božo, šmil šo, ach šmil šo nad šhudej, wot štarych lčt a ššlyšnosčže hluboko štuženej hčšchnizu, jako ja šym! — žalosčžesche placžo macž. — Šchto dyrbjy tola cžinicž? Šarja wjazy njeje! — moja džowka je mowma! — o dženčo, kiž ženje šabycz njemóžu! — Ša tebe wjazy widžecž njebudu! Š Šbóžniko, mčj šobucžerpenje šo mnu šhudej hčšchnizu!“

Moja luba, dobra přchecželniža, džach ja, Šbóžnik waschu přštwu wušlyšchi a waš i waschej lubej džowku šjednoci. Šale přštwu je hižom wjele tyšaz do wobhdlenjom krasnosčže přchš-wjedka. Šón Knjes je tam waschu džowku dowjedł, wón tež tam waš dowjedže. Šeho, kiž k njemu přchidžje, won nišdy won nje-wuštorčži, to je wón šam prajil. (Šan. 6, 37.)

„Moja luba macži — praji šary nan — štajmoj šwoje do-wčrjenje na Boha taf derje, šchtož naju dženčo, jako to, šchtož naju šameju nastupa. Šón Knjes je jo dał, tón Knjes je jo wšal, mjeno teho Knjesa budž šhwalene! Mój šmój štaraj a mamoj jeno hišcže krotki pučž hačž k wotšynjenemu šónzej naju pučžo-wanja; a potom“ — — — dale njemóžesche rčžecž.

My dženčmy na to do šštwy a mčjachmy tam wyschelafe wužitne rčže mjes šobu. Šwojak, wo kotrymž přjedy špomnich, bě tam tež. Šbón wša bibliju, poda ju mi a dženšce: Knježe, wy nam nješapowjedžicže, jedyn štaw wucžitacž, přjedy hačž šo na pučž po-damy. Ša cžitach jednaty štaw ščženja šw. Šana. Šišcho wokoło mje bě žyle šmčrom. Šbóžny wofomik, kiž běchmy w šmjertnym domje, bě nam drohi. Ša wšach i přchdčžitaneho štawa škladnosčž k někotrym wužitnym wopomnjenjam a nałožich ke šame na šbóžne wotčndženje našcheje njeboheje šotry.

„Ša šym jeno šhudy wofak — dženšce špomnjeny wofak — a wot wyschškich šemškich šubłow nimam ničžo, hačž šwoju mšdu; ale ja njechal šo se šwojej nadžiju wčžneje šbóžnosčže i ničim mčnjecž, šchtož móže žyly šwčt dacž. Šchto je bohšštwu bjes Božeje hnady? Džak budž Bohu! hdyž ja i jeneje šwartčry do drugeje du, namakam wyschudžom, hdžež šym, teho Knjesa. Š — šhwalene budž jeho šwjate mjeno! — tež dženša je wón w tutej šhromadžišnje žiwych a tam našcheje mowweje. Šudy je dobre byčž!“ Nělotši drusy šo na tym rošrčžowanju wobdženlichu a powjedachu se žiwjenja a wo šhonenjach njebočžicžkeje Šarje wjele jara wužitneho a wažneho. Šbóžny wot jejnych přchecželow wjedžesche něšchto, šchtož bě wopokasžtwa jejneho wobhdženja. Šena mloda holza wot Šarijnych dalokich přchecželow, hišcže niž dwazhčži lčt štara a dotal jara lohzy a šwčtnje šmyšlena, bu přchš te rčže žiwe šajata. Šot teho cžaža šem powjedaju wo njej, so je ju Boža hnada šbudžika, to je ne nušne pntacž a šebi tón dobrý džel wušwolicž, kotryž wot njeje wšaty njebudže.

Na tutym pohrjebje njeběchu žane tajke wulke jědže a picže, kaž bėch hewaf pschi pohrjebach widzał a tež wjele wo tym hlyščal. To tež njebyrbjało pschi tajkich frudnych składnosćach nihdže być, kaž tež so sa nikoho njehodži, tehdom wjele jědže a picža hladacž. — A tajki wulki rosdžěl bė mjes rosrěčowanjemi, kotrež pschewodžerjo na tutym pohrjebje mjes so bu mējachu, a mjes tamnymi njelepymy, njeprichistojnymy a njeuwžitnymy rěčemi, kotrež druhdy ludžo na pschewodženjach cžinja. Rōždy wulki wščal tola tež pschi tajkich składnosćach so pėłnje a pschistojnje sadžeržecž a tajke rěče wjesć, kaž so tehdom saleži.

Nasche rěče so sadchu teju lubeju stareju cžlowjekow jara wofschewicž a pošylnicž. Wone spodobachu so jeju wutrobje taf jara, so bė jimaj, kaž by jeju džěcžo hlyščje žiwe bylo. Cžiche wjekele bė wofrjedž hylow husto na jeju woblicžu widžecž, hdyž wonaj hlyščeschtaj, kaf cži pschecželjo jeju džowku khwalachu, abo wjele bóle teho cžesćach, tiž bė ju k hudoobju hwojeje hmilnosćje scžinił a k taf žohnowanemu gratej mjes jejnymy pschecželemi wufwolil.

(Pschichcđnje stōncženje.)

Wschelake s bliska a s daloka.

— Ssrjedu po hwjatkach smėje herbsta hłowna konferenza hwoju nalėtnju shromadžisnu dopoldnja w 10 hodžin. we winowej kiczi w Budyschinje. Popoldnju smėje Towarstwo k pomocy studowacych Sserbow hwoju shromadžisnu, kotrež so hwėru sa to stara, khudym herbstkim wobdarjenym mlōdženjam pomhacž, so bychu studowacž mohli a pošdžischo w Sserbach sastojnstwo jako duchowni, rěčnizy, lėkarjo a wučerjo sastacž mohli. Kaf wažne je tole towarstwo sa pschichod nascheho herbsteho luda! Rōždy Sserb, kiž to nėkaf samōže, dyrbjal temu towarstwu pschistupicž. Lėtny pschinoschł płaczi jenož 1 hrivnu. Duž namōwjamy lubych Sserbow, so bychu na hłownu shromadžisnu pschischi. Schtōž pak pschicž njemōže, njech so pola hwojeho knjesa duchowneho jako hōbustaw sapřacž da a tam hwoj pschinoschł saplaczi.

— Ssrjedu po hwjatkach budže w Lipsku hłowna shromadžisna Łužiskeho mišionskeho towarstwa, pschi kotrež budže knjes farar ryczeł Saksab s džiwanjom na 200 lėtne wopomnjecže Ziegenbalga pschednoschł dzeržecž.

— 12. junija budže mišionski hwojedžen sa swontowne mišionstwo w Barcže. Sserbski budže přėdowacž knjes farar Waltar s Wōplinka a nėmski knjes duchowny Berg s Budyschina.

Dojpołnjenje. Hlyščje dalschi (3.—5.) namjet (k přėnimaj psched tydženjom podathmaj), — „pschisprawny wėruwufnawarški khėrlusch“ nastupazy, — njech tudy k rospomnjecžu steji:

3.

Hłōb: Eso Bohu wšchitzu džadujmy atd.

Abō tež: Dženš khwalcže Boha, kchescženjo! atd.

Do Boha wšchitzu wėrimy,
Wōn Wōcžez mily je;
Wot njeho sežiwjeni hmy,
Kiž ham je žiwjenje.

Do Ssyna jeho wėrimy,
Wōn Wumōžnik nasch je,
Nam wupomhal je s nje-
prawdy,
Dacž herbstwo wėcžne chže.

Do Ducha hwjatoh' wėrimy,
Wōn trojchtar frudnych je;
Pšches njeho wufwjecženi hmy,
Cžėt dže do radoscže! —

4.

Hłōb: My Khrysta khwalicž dyrbimy atd.

Abō tež: Eso, Bože džeczi wjekele! atd.

Do Boha Wōtza wėrimy
A jeho sbōžnje khwalimy;
Wōn stworil milostnje naš je
A hwėrny sežiwicž naš chže!

Do Boha Ssyna wėrimy
A jeho sbōžnje khwalimy;
Se ja naš wumrjel na kschizu,
Cžėt wotewril nam k žiwjenju!

Do Boha Ducha wėrimy
My hwjateho a khwalimy
Joh' sbōžnje, dofelž wufwjecził
A k herbstwu naš je wupyschil! —

5.

Hłōb: Wotucžje! tōn hłōb waš wola atd.

Bohu cžescž a khwalbu dajmy
A wėru hjawnje wufnawajmy;
Se hjewil so Trojenicžki:
Wōh Wōtž, Ssyn a Duch je hwjaty,
Se hłowa žiwjenja nam snaty,
Kiž wufwjeczi naš k sbōžnosći! —
Duž Bohu sbōžnemu
Eso hwjecžmy k woporu! —
Halleluja!
Esam žiwjenje
Wōn nasche je
A krašnosć nam dacž wėcžnu chže! Hamjen.

—n.

Wotmōwjenje na praschecžko s namjetom. Ta jena herbsta wofada, w kotrež so po wucžitanju epistolkeho terta w hjawnej Božej hlužby 1. schtucžka khėrluscha cžo. 14: o hwjata Boža Trojiza atd. spėwa, je Michalska wofada w Budyschinje. Po nowym zyrkwinskim porjedže je dopuschcžene, mėsto khėrluscha: my wėrimy wšchitzu do Boha atd. drugi pschihōdny khėrlusch wuspėwacž. Dofelž je pak tōnle rjany Lutherowy wėruwufnawarški khėrlusch (cžo. 11 w spėwarškich) pschedolhi, wofebje hdyž jōn wofada stejo wuspėwa, kaž to tež knjes praschecžkostajer pschida, hmy hėbi hwėril, tamnu 1. schtucžku khėrluscha 14: o hwjata Boža Trojiza — postajicž. Po mojim sacžuwanju tež s njej dojpołne wufnacže nascheje kchescžansteje wėry wuprajamy. Pschetōž hdyž so k hwjatej Trojizy modlimy, a hdyž tež jenož s krotkim sdychnječkom, dha s tym wufnawamy, so do njeje wėrimy. A hdyž hmy přjedy s Halleluja Boha khwalili, cžescžili a so jemu džadowali, cžohodla njehmėli nėtk khwalobnemu woporu a wufnacžu nascheje kchescžansteje wėry do trojenicžkeho Boha, kotraž je w hłowach tuteje schtucžki wurajnje wuprajena, prōstwu wo hnadnu pomoz k požohnowanemu hwjecženju njeđele pschistajicž? Wėste je, so tež tajka prōstwa so njebjestemu Wōtzej lubi a wot njeho wufhlyščana budže. Tež tamna druha w naschej zyrkwi wuspėwana 4. schtucžka s khėrluscha 162: Budž khwalba Bohu Wōtzewi, Ssynaj a hwjatoh' Duchowi, ta žyła hwjata Trojiza budž do wėcžnosćje khwalena — so drje pschihodži, hacž runje je tu jenož khwalba hwjateje Trojizy wuprajana, schtōž je so runje přjedy s Halleluja tež hžom štało.

Te wot knjesa praschecžkostajerja wudžekane schtucžki, kotrež chže wōn mėsto psche dolheho Lutheroweho khėrluscha cžo. 11 wuspėwane mēcž, so woprawdže jara rjane. Ale kaf mōžemy je wofadnym do ruki dacž? Hlyščje drugi nowy porjad Božej hlužby s tutymi schtucžkami wocžisčecž dacž? To njeđže! Lėdma so wofadni tōn wot konjistorstwa wudaty porjad hėbi kupili a do spėwarškich pschilėpili — a nėtko sašo nowu papjeku?!

Schtōda, so je sawjedženje noweho wudawka agendy naš trochu pschekhwatało a so njehmymy so, kaž wo wschelakich druhich wėžach, taf tež tuteje schtucžki dla wuprajicž a scžecž mohli. To budžishe woprawdže wažny dypł k wuradžowanju w duchownskich konferencach byl! — Sine ira et studio.

Rāda.

Awitowanje darow sa tydžen.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Szerbiske njedzelske łopjena.

Wudawa šo kóždu kobotu w Smolerjez knihicziščezěrnj w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Na šwjatu Božu Trojizu. Romš. 11, 33—36.

Šwjedzeń šwjateje Trojizy šdobnje šchesczijanška zyrkej šwjeczi — ł wobšamknjenju wyšokich rócžnych časow zyrkwineho lěta a š dobom wuhladujo na jeho druhu tak mjenowanu nješwjedzeńsku poloju, kotraž je čas njedzel wo šwjatej Trojizy. Trojeniczi Bóh je nam šwoje wulke Bože štutki šjewił, kaskež hodny, jutry a šwjatki pschpowjedachu, duž šo dženska šradujemy, šo jeneho Boha mamy, kotrehož šnajemy, kotryž je š nami rěczal a nam šo podawał, kotrehož jako Trojenicžkeho š modlenjom šhwalimy a čžesczimy. Wón je žórło, študzeń a rěka našeho šboža. Mójsaš, muž Boži, na prošy šlubjeneho šanaanškeho kraja štejo, se špodžiwanjom pšnawa: „Božohnowany šy, šsraelo! Šchtó je tebi runy? o ludo, kotryž ty psches teho šnješa šbožny budžesč, kotryž twojeje pomozy šchit a twojeho dobyczá mjecz je (š. Mójs. 33, 29)!" Duž „wyštajče temu šnješej, wschitkń šwět! Pšnajče, šo tón šnješ šam Bóh je! Wón je naš šczinik, a niz my šami, šo bychmy jeho lud byli, a wozny jeho pašty." My jako štawy noweho šluba š pokornym modlenjom rjekłmy: „šohnowane šy, šchesczijanštvo! Šchtó je tebi runy? ty ludo, kotryž psches šesom šhryšta šbožny budžesč, kotryž šy se šwjatym Duchom a psches njeho twojeje pomozy šchit a twojeho dobyczá mjecz dostał! —

Našča šwjedzeńška epistola je šhwalbny šherlusch japoschtola šwjateho šawoła, we šwjatym špodžiwanju nad

wodzenjom a šudzenjom Božim šanošchowany; wschě bėdženja a potajštwa Božeho kraleštwa, wschě nještadne a rěšne šynki časnosče, wschě tyschne a štysne praschenja čžłowštwa a štórbny wuklinceža do teho jeneho, wulkeho, dobywařizny wyskazeho wotmolwjenja: „Wot njeho a psches njeho a we nim šu wschitke wězy! Šemu — trojenicžkemu Bohu — budž čžesč do wscheje wěcznosče! Šamjeń." Šalleluja! —

Tak š pokornym modlenjom štupmy psched:

Šbožne potajštvo šwjateje Božeje Trojizy, kotrež je žórło, študzeń a rěka — našeho šboža!

1. Žórło je ša naš šbožneho šboža potajštvo šwjateje Božeje Trojizy. Bjes šjewjenja Božeho ničšo nje-wěmy; „kak ł njedopytanju šu jeho šudženja a ł nje-wuklědženju jeho pucze!" — šnješowy japoschtol š modlenjom wušnawa psched bohatštwom Božeho pšnacža w šhryštufu štejo, na Bože pucze š čžłowštwom a š šsraelom, Božim ludom, šladajo, kak Bóh, runjež je čžłowštvo do hrěcha šapadnyło, a runjež je šsraelšti lud šo do štaženja wot Boha šabludžik, tola se šabludženja a se šmjercze hrěšnitom wuwjedže a wumoze ł towarštwu a ł šbožnosčzi se šobu.

To njeje žana čžłowška mudrosč, ale je wěczna Boža mudrosč teho, kiž praji: „Moje myšle nješku wasche myšle, a wasche pucze nješku moje pucze. Ale tak wjele wyschšche njebjeka šu, dnyli šemja, tak šu tež moje myšle wyschšche, dnyli wasche myšle, a moje pucze, dnyli wasche pucze." — Duž: „š kážka šłubokosč teho bohatštwa, woboje teje mudrosče a wědomnosče Božeje!" Džiwny je Bóh! Wón, kotryž bydli we šwětle, do kotrehož ničšo štupicž

njesamóže, wón chze pschincz a wobhydlenja czinicz we wutrobach Sesufowych muczobnikow, kaž psches profetu praji: „Riž ja we wysofosczi a we swjatnizy bydlu a pola tych, kotřiž su roslamaneho a ponižneho ducha, njebo je mój stol a semja podnožk mojih nohow, kajki dom dha chzeće wy mi natwaricz? Za pohladam na hubjeneho a kotryž je roslamaneho ducha a kotryž so boji psched mojim słowom.“ Ale wysokeho snaje wón i daloka, a sa nasch czelny, psches hrěch saczmity rosom sakryje wón so do czemnosće, kaž praji je, so chze w czemnosći bydlicz. „Woprawdže, ty so potajny Bóh, ty Israelski Božo, ty Sbožniko!“ — hižo Sesajaš praji, a Khrystuš khwali teho Wótza, kotryž je to psched mudrymi a rosomnymi potajil a jo njerosomnym sjewil; „pschetož nihtó njesnaje Wótza, khiba Ssyn, a komuž jo Ssyn chze sjewicz.“ — Wy potajnstwo Božich puczow njerosomnym, dokelž bjes sjewjenja Božeho w Božim słowje Božu mysl a radu njesnajemy, — teho dla rěka: „Schto je teho Snjesa mysl pónal? abo schto je jeho radziczel byl?“ Duž njerjekn, o człowče, i Naemanom: „Sa kabi myslach, profeta Boži dyrbial tať a tať czinicz“, abo i Pětrom, kotryž i džitnym widzenjom wschelafeje jemu i jědži posticzenje směriny wo Božej hnadnej radže i pohanami pomuczeny wurasy: „Nihdy niz, Snježe!“ — Tež njepraschej so pschi Božim wodzenju swojeho žiwjenja a wustupowanju jeho Božeho kralestwa njenušnje a njewuščnje došč: Czoho dla? Czoho dla? Bóh cze sa radziczela njetrjeba; wón swoje pucze bjes tebe wobstara! Dele i hordosneho stejiczeča, dele na koleni i modlenju a horje i Wótzej do kłina a i jeho wutrobje, kaž so džěšču Božemu słuscha, — to jeniczy je prawe a požohnowane sadžerzenje psched potajnstwom Božich puczow! — A kaž Bóh bjes nascheje rady sam mudry je a wscho sbóžnje wodži, tať czini to tež bjeje wscheje nascheje wusdateje sa- słuschy. Pschetož swjaty Pawol potracuje: „Abu schto je jemu schto prjedy dať, so by so jemu sašo saplaczilo?“ Jenje džě njech njerěka, kaž pola roboczow: „Schto nam sa to budže?“ Ně, dele do ponižnosće, so pschi pónawanju a saczuwanju swojeje njehódnosće nawuščjemy se słowami katechisma wusdawac: „A to wschitko czini wón i luteje wótzowsteje, bójsteje dobroty a smilnosće, bje wscheje mojeje sa- słuschy a dostojnosće! Sa to wschitko ja so jemu džakowac, jeho khwalic, jemu słuszc a jeho poslušac, winojty so. To je sawěščje wěrnó!“ — Bóh sam je žórlo nascheho sboža.

2. To dale pať wotkrywa a wotewrja nam so w Ssynu Božim! „Sawěrnje, wulke je to potajnstwo Božej sa- słuschy: Bóh je sjewjeny w czěle! We nim běsche žiwjenje a to žiwjenje bě człowjekow swětlo“, we nim je lubosć so sjewila a Boža lubosć je sbóžnosć człowjekow! We nim je so to słowo, kotrež pola Boha a Bóh běsche, czělo scziniło a bydlešche mjes nami a swědczěsche: „Schtož mje widži, tón widži teho, kiž mje pónal je“. Bože narodzenje do człowstwa we Khrystušu, podacze Božeho Ssyna do smjercze i wumozenju sa hrěšny swět, je jadro a serniczka wscheho sjewjenja a wustupowanja Božeho, — to wostanje ta studžen, i kotrež nam sbože a sbóžnosć so posticzuje. Pschetož „na tym je so sjewila ta lubosć Boža i nam, so Bóh swojeho jeniczkeho narodzeneho Ssyna je do swěta pónal, so bychmy psches njeho žiwi byli.“ Sdyž „njeje sam swojeho Ssyna pschepuščezil, ale je jeho sa nať wschitkich podal, kaha by wón tež njechal i nim wschitko nam hnadnje dac“, — haj, swoju zylu wutrobu, swoje zylke žiwjenje, swoju mysl a radu nam polnje pónac dac? Wschaf Khrystuš sam praji: „Sa so tón pucz, ta wěrnosć a to žiwjenje!“ — mjenužy teho dla pucz, dokelž je žiwjenje sa nať psches wumozenje, a teho dla pucz, dokelž je wěrnosć sa nať psches sjewjenje. Duž nihtó njepschindže i Wótzej, khiba psches Ssyna! — Na tónle słowny pucz, kotryž Khrystuš je, wschě pucze Bože do Khrystuša a po Khrystušu wuběža. Duž i wumozenja a sje-

wjenja we Khrystušu swětlo na wschě pucze Bože pada, kiž bjes njeho potajne a sawrjene wostanu, kaž žórlo njesnate a samknjene je bjes wustupowanja, a shromadzenja do wotkryteje studnje. Studžen sboža a sbóžnosće sa człowstwo je tať w Ssynu Božim wotkryta a wotewrjena! —

3. Rěka žiwjenja pať, se žórlo a studnje wustupowaza, je Boži swjaty Duch, kotryž wot Wótza a Ssyna wuswadža. Pschetož tať wěrnje hacz tón Snjes praji: „Nihtó i Wótzej njepschindže, khiba psches mje!“ — runje tať wěste je, schtož jeho japoschtoť wobswědczi: „Nihtó njemóže Sesufej Snjes rěfacz, khiba psches swjateho Ducha!“ Wón nať psches ewangelijon powoła, se swojimi darami roškwěczi a w prawej wěry wuswjećzi a sžerzi, so ponižnosć a spokojsosć pschi Božim potajnym a džitnym wodzenju a sadžerzenju nawuščnywschi pokutnje wusdawamy: Niz hódny! niz hódny! „Niz nam, Snježe, ale twojemu mjenu daj khwalbu, twojeje hnady a prawdy dla!“ — Kschesczijenjo móža nětko se swjatym Pawolom prajic: „Schtož žane wofo njeje widžilo a žane wucho njeje klyšchalo a do žaneho człowjeka wutrobny pschichlo njeje, schtož Bóh je pschihotowal tym, kotřiž jeho lubuja, nam je to pať Bóh sjewil psches swjateho Ducha; pschetož tón Duch pschepyta wschitke wězy, tež tu hlubosć teho bójstwa.“ Teho dla wusdawamy: Sa wěry, so mje Bóh stworil je; ja wěry, so Sesuf Khrystuš mój Snjes je, kotryž je mje wumohl; ja wěry, so je swjaty Duch mje wuswjećzil a chze mje i dokonjenju pschi horjestaczu czěla a we wěcznym žiwjenju dowjescz. — D kajke swětlo a njebjeska słoncžna jasnosć pada wot tam na wschě kschesczanowe pucze, hdyž prajic móže: „Wot njeho a psches njeho a we nim (abo: i njemu) su wschitke wězy!“ — Wschaf dyrbi jemu i lěpschemu słuszc, a swjaty Duch jeho i Bohu a Wótzej, psches hrědnika a wujednarja, Sbožnika Sesom Khrysta, milemu a lubemu, pokasuje, wabi a czehnje, doniž jeho njeje na kónz wěry dowjedl, kotryž je duchow sbóžnosć. Wón je ta rěka, kotraž žiwjenje, woschewjenje a sbóžnosć i Boha psches Sesom Khrysta do woboheho, psches hrěch skazeneho, tradazeho a lacžneho a bjes Sbožnika shubjeneho a satamaneho człowstwa nješe a wulitwa. Psches swjateho Ducha so kschesczan do Khrystušoweho snamjenja pschekraňja a i swobodže Božich džěczi a i herbej kraňnosće Božeje ponowja a w dokonjenju dyrbi so we wumozenym wobnowjena podobnosć Boža a knjeistwo nad stworjenjom junu jasnje blyščezic. To je wotpohladanje, samer a kónz Božich puczow i człowstwom! —

Duž khwalbný khělusch se swjatym Pawolom sanojchujmy: „D kajka hlubosć teho bohastwa, woboje teje mudrosće a wědomnosće Božeje!“ a wosamknimy i jeho wuswjećzenjom: „Semu budž czešč do wěcznosće!“ — Niz mēnkowac chzem, ale pokornje so modlic, niz dwělowac, ale wěric, niz symni a rosrišni nasdala stejec, ale i polnej mozu lubosće woschijecz teho, kotryž je nať lubowal a nať lubuje a nať lubowac chze do wscheje wěcznosće! — Žórlo, studžen a rěka nascheho sboža je sa nať sbožownych a požohnowanych samlutki Bóh trojeniczi, kotryž je nať stworil, wumohl a wuswjećzil a junu na wěcznje nať pschekraňni! — Semu, Wótzej, Ssynaj a swjatemu Duchaj, swjatej wysozy khwalenej a sbóžnej Trojizy, budž czešč do wěcznosće! Samjen. Halleluja!

Haj, „Wjěselcze, ludžo, so w jeho mjenje;

Wón wulke džiwny czini sam!

Wschitko, schtož wodny ma, spěwaj rjenje,

Budž Bohu khwalba tu a tam;

Wy džěczi Bože, wuskajcze,

Džak Bohu Snjesaj dawajcze! Halleluja!“

Samjen.

Křehesćijian pšched hlubokoscju bójstwa.

(Romsk. 11, 33—36.)

Hłóš (S. Lohmeyer, czo. 205): Posběhuj s khwalenjom Kņesja mi, sbožowna duscha! — abo (561): Šsy dha, o Jesu, mi žyle to wobliczo sřhowat? —

Boha khwal s modlenjom, duscha, mi Trojenicžteho;
Bórko a studžeń a rěka je sboža wón wšcheho!
Stworil wón cže, Wumohl a wuřwjeczil je;
Džakownje posběhuj jeho! —

Kajta šo hlubina wotewrja bójstwa pšched nami;
Mudrosć a wědomnosć Boža je džiwna nad nami!
S ponižnosću Nječ jeho pšchekraņnjeju
Stworjenja Bože wšchě s nami!

Šsudženja dopósnacž nihdy šo njechodža jeho,
Wubłědžicž njebadža pucže šo potajne jeho;
S pokornosću Pšched jeho spodžiwnosću
Do procha padaj pšched njeho!

Šchtó je hdy Kņesowu dopósnal myřl a radu?
Šchtó je byl radžicžel jeho, šchtó sařlužil hnadu?
Šchtó jemu dal Prjedy šchtó? Šchtó namakał,
Kał mohł wuńcž hrěšchnemu padu?

Šo je nař stworil a wumohl a wuřwjeczil s pada,
— Wšchitko je džiwna a bohata Kņesowa hnada!
Bóh je wón naš, Powołał t sbožnosći nař,
— Šo jeho Boža je rada!

Wot njeho, pšches njeho, we nim je žiwjenje
wšchitko! —
Zemu do wěčnosće s modlenjom bajmy cžescž nětko;
Halleluja! Nječ jeho pšchipowjeda
Radošnje stworjenje wšchitko!

Šraduj šo, — pošlafuj, semja! šo pošlonjej, žyła
Njebjeska sbožnych a jandželow sbožowna była!
Trojenicžki Bóh wšchal šo pšchekraņnja cži,
Šo by cžescž jeho ty była! —

U.

Sažne wobroczenje.

Wěrne a wužitne powjedańcžko se starscheho cžaka.

(Štónčenje.)

Cžak, šo na pucž podacž, šo pšchibližowasche. Ša džěch pošledni křócž na njebocžicžku pohladacž. Šeje wobliczo bě, kaž by šo šadowala, šo je šwět wopušcžila. Šo šwědcžesche wo pošoju dusche pšchi jeje wotšalcžehnjenu. Wona bě, kaž je to waschnje, s wěnzami a rózemi wupyšchena. Šute róže dyrbjachu drje šwjadnyč; ale ja pošmyřlich šebi na paradis, hdžež njewjadle róže kčēja a hdžež bě jejna njewmjertna duscha t temu šabatnemu wotpočžinkej pšchisčla, kotryž je wotšajeny Božemu ludu. (Šebr. 4, 9.) Ša dopomnich šo na jejne pošlednje šłowa: „Šsmjercž je pošřjeta do dobyčža!“ a te mje džiwne wotšchewichu. Šako pošalu wot kašcžca džěch, prajach šam pšchi šebi: Moja luba a cžescžena šotra, měr budž s tobu a s mojej duschu, hacž budžemoj šo w kraņnosći tamneho šwěta šašo widžecž!

Šunje šaspěwachu ji domach rjany šhěrlušch. Ša buch jara rjenje se šwójich myřlow njenadžužy wubudženy, jako šlyšchach, šo šmjertnemu šhěrlušchej žunje na pošauň duja, šchtož běchu někotji wot Šarijnych pšchecželow škařali. Ač, šmjertny šhěrlušch, s lubošnym hłoškom pošauňow pšchewodžany, kał rjenje tón křincž!

Kał džiwne hnuwa wón wutrobu! Kał žiwje dopomnja nař na tón cžak, hdžež budže křincžecž rjenje w cžichej wěčnosći!

Šnydom na to pošachmy šo na pucž. Šuto pšchewodženje bě tež wofebje teho dla tał rjane, dofelž běchu pšchewodžerjo s wjetřcha woprawdže pošožni a bohahojasni ludžo. Nařch pucž bě něšchto pšches poš hodžiny dołhi a my džěchmy šhětro pošalu. Šnydom ša cžěłom džěšchaj štaršchej*. Šaj wobohaj štaraj pošulenač cžłowjekaj pošakšchaj jara s hluboko hnutěj wutrobu. Šeju na-pošlad šbudži we wšchitkich šacžucža luboscže, cžescženja a želnitwoscže. Ša nimaj džěchu drusy pšchecželjo, na to dołri šnacži a drusy dołšchi pšchewodžerjo. Duzy poš pucžu špěwachu šašo někotre šhěrlušche poš šchucžkach a dujach na pošauň. Ša njemóžu se žanyň šłowom wopřacž, kał mi w duschi bě, hdž to nutrne špěwanje šmjertnych šhěrlušchow a lubošny hłoš pošauňow šlyšchach. Ženje, ani předy ani poš tym njeje mi tał był. Ša dopomnich šo na štare cžakš a na štaru pošožnosć, a budžich chžyl, šo by prawje wjele tajkich pšchewodžerjow był. Šajke špěwanje rjanyň šhěrlušchow je žyle šhmane, nutrnoscž wubudžicž a šđeržecž a luboscž t Božemu šłowu do wutroby pošdžicž. Šež hudžba je lubošna a kraņna wěž, hdž šo pšchi Božej šlužbje prawje nałožuje.

My pšchindžechmy s cžěłom pšches jenu wjeř. Ša wšchěch štronach štejesche wjele ludži, kiž běchu se šwójich domow wušchli na cžěł hladacž. Wšchitzy štejachu jara cžishe a šmėrom a na wšchěch woblicžach bě widžecž, w kałkej cžescži njebocžicžka mloda šchescžijanka wšchudžom štejesche, a kałki wutrobnny džěl wšchitzy na jejnym šahim woteńdženju šjerichu.

Šako šo t B. pšchibližowachmy, pošachy šmjertne šwony šwonicz, a to našche wutroby s nowa hnu. Njedalošo wot žyřtwe wotšachmy s cžěłom štejo a jow pšchindže nam nowy šnjew duchowny, duchapoňny a prawy ewangelski předač, se šchulu napšchecžiwu. Šo křótkim šhěrlušchu, kotryž šchula tudy wušpěwa, džeržesche wón woprawdže kraņne wotpošchenje na šaložku šłowom šedmeje šchucžki 500. šhěrlušcha:

Šchtóž pošožny je,
Šón t žiwjenju dže,
Šdž hubjenoscž wšcha
Pšches šbožnu šmjercž šhinje a štónčenje ma.

Šana wutroba njebě, šo njebny pšchi jeho šłowach hluboko hnutu była, žane wošo, šo njebny šlyšy roniko. Šako t rowu pšchindžechmy a nětko cžěł našcheje lubowaneje pšchecželnizy do rowa pošchecžachu, špěwachu šchucžku:

„Kał cžishe da šo tu do rowa lehnycž,
Šdž duscha leži pašrjej we křinje
Šhze šmjercž a hela tu šo na nju šbėhnyč,
Šón paštyč dobudže šam na šmjercži.
Šdž cžěł šhubi hibanje,
Šha duscha tola žywa je do wěčnosće.“

Šu bě šebi Šarja šama wušwolila. Wšchitzy běchu pošni cžicheje nutrnoscže, wšchitzy hladachmy ša nej s wěštej nadžiju wjeřeleho kraņneho horjestawanja. — Šež w žyřtwi, do šotrejež na to ša-šstupichmy, šnježesche šwjata cžisčina a hluboka nutrnoscž. Šój text bě: „Šene je nuřne. Šarja poš je šebi dołry džěl wušwolila, kotryž wot njeje wšaty njebudže.“

Šał bu na šhwilu šawěřch džělenja šapowěřcheny. Šarja je tutón šwět wopušcžila a my ju wjazy widžicž njebudžemy. Šle

* Macž wumrje nědže ša poš lėta poš šwojej džowzy, a ja šlynje wěrju, šo je ji Bóh hnadny byl a ju t šebi do njebjeř wřal. Šo bychu wšchitke wobrocžene džěcži tał šwėru na wobrocženju a šbožnosći šwojeju štaršcheju džěłalo a ša njebu šo modłile kaž Šarja! — Šan bě poš šmjercži macžerje hišcže někotre lėta živy a pošchěche šwoje štare lėta s tajkim šadžerženjom, kałkež ewangeliu Šhryřtuřowemu pošisťeji. Šeł poš je wón tež s macžerju a s džowlu w raju najčisćisćisheje raboscže šašo šjednocženy, hdžež cži šwjecži Šoži wěcžnje pšchewowaju.

na budnym dnju ho wona t pravizy hwojeho Wumoznika hjewi jako dziv jeho hnady a wopomnjenje jeho hmilnosce.

Luby cztarjo, khudy abo bohady, hjewimy ho my junu tez tak psched nim? Ssmly t tamnej kwapnej draftu, t pravdosczu Wumoznika, wobleczeni? Ssmly pschibohow hweta wopuschczili, so bhchmy zivemu Bohu hamemu pluzili? Spofinawamy hwoju nje-dostojnoscz a wobroczamy ho khwatajzy t polnosczu Wumoznika, so bhchmy t njej wshitzu hnadu sa hnadu a moz, Doze dzecz bycz, brali? Ssmly w nim, wot njeho, psches njeho a t nim zivi? Ze won nam wshitko we wshitkim? Ssmly jako czi shubjeni, ale saho namakani, jako czi, kiz bhchmy wumrjeli, ale hlaj, my hmy stanyli?

Cztarjo, kiz hy ty khudy, hlaj! Marja be khuda dzowka a dzecz khudeho muza. W tym hy jej runy. Me hy ji tez runy w jejnym bohastwoje? Ssy ji podobny, kaz wona Khrystuskej podobna besche? Ssy psches weru bohady? Masch sa hebje pschihotowanu fronu? Wihy twoja wutroba na njebieskich kublach? — Seli niz, cztaj tuto powjedanczko hyschce junu, a modl ho wutrobnje, so by tu krafnu weru, kotruz Marja mejesche, dostal. Lubujesch-li ty Sboznika, kotruz je Marju wumohl, a pluzisch-li jemu: dha budz t tobu hnada, hmilnoscz a mer wot Boha, nascheho Wotza, a nascheho Knjesa Jesom Khrysta. Se-li tebi tuto powjedanczko wazne bylo a chzesch-li tez ty ton dobry dzel dostacz: dha prouzj ho wo pramu pokutu a ziwu weru, hoit bjes pschestacza sa hwjeczenjom, dopjelnej hweru hwoje pschibluschnosce, hwuczuj ho, so by mel hwedomnje bjes poroka psched Bohom a psched ludzimi wshudjom a hwoju duschu we hwjatej sczerpliwosczu szderzal, a spusczcej ho we wshem na teho Knjesa. Ty hy hwernej werczej kheszczijanzy hovu t rowu byl. D dha wshaf hledz tez ty sa Jesuhowymi stopami a wostan na tym puczju hwerny hacz do hmjercze: dha tez tebi wescze junu losz padnje na wjesele mestno, tebi ho rjane herbstwo dostanje!

Handrij Lubjenski (rodz. 1790 w Nachlowje, † 1840 jako pastor primarius w Budyschinje).

Sswjaty Wotczenasch.

Wotcze nasch, kiz ty hy jeno
Prawy woczczez hjewil ho.
Sswjeczene budz twoje mjeno,
K nam pschindz twoje kralestwo.
Kaz ho stawa twoja wola
W njebju, tak tez na semi;
Twoja miloscz njech wshaf tola
Wshedny khléb nam wobradzi.
Nasche winty tez nam wodaj,
Kaz my hwojim winikam;
A twój schkit, to hnadnje dodaj,
Njedaj spytowanju t nam.
Stoncznje njesapomú wshaf teho:
Wumoz naz wot wshcheho sleho.
S kralestwom czi wostanje
Moz a czescz do wecznosczje!
Hamjen. F.

Wshelake t bliska a t daloka.

— Saudzenu hrjedu mejesche ho nalétnja konferenza herbških duchownych w Budyschinje. Knjes pschedhuda farat Jakub besche sadzewany, shromadzisnu wodzicz, dokelz mejesche ton hamy dzei w Lipsku we hlownej shromadzisnje pohanskeho misjonstwa pschednoschf dzerzcz t 200 létnemu wopomnjeczu misjonara Ziegenbalga,

kiz je hyn nascheje Luzizy. Knjes mestopschedhuda, farat Mrosaf t Grodzischcza, wotewri t nutrnej modlitwu naschu konferenzu. Se hlowami lubosce spominasche na minjenje knjesa fararja em. Golecza a t jeho czechnemu dopomnjeczu wshitzu pschitomni postanychu. Knjes farat Matek-Bartschi pscheproschowasche na misjonski hwjedzen sa pohanske misjonstwo, kotruz budze ho 12. junija popoldnju w Barcze hwjeczicz. Knjes farat Waltar t Woplinka smje herbste a knjes farat Berg t Budyschina nemste misjonske predowanje. Knjes mestopschedhuda namolwja dale tez t bohatemu wopytej Gustav-Adolfskeho hwjedzenja, kiz budze ho 10. julija w Mjeshwaczidle hwjeczicz. Tam smje knjes superintendenta Dibelius t Drahdzan nemste a knjes farat Domaschka herbste predowanje. Keczzi ho dale wo njedostatku, kotruz je ho we wshelafich wošadach pokasal, so nowe baby ani ho pola hwojeho duchowneho nje-pschedstaja, so by jim nusne rozpokasanje sa zyrkwinske pschibluschnosce jich pomolanja dal a so ho duchowny pschi wuwolenju noweje baby ani wo hwój nahlad njeprascha. Knjes pschedhuda budze proschenny, so by rtnje t knjesom hamiskim hetmanom poreczal, so mohlo ho njedostatkej wotpomhacz.

Ho tym pschindze roszeczowanje na nowu agendu. Pschede wshem wuprjai konferenza hwojemu pschedhudzje, knjesej fararjej Sakubej, jenohlobnje hnuty dzaf sa wopornive dzelo a prouzwanje, kotrez je dokonjal sa nasche herbste wošady t wudawkom noweje herbsteje agendy. Dlejsche roszeczowanje mejesche ho wo tym, kaf ma ho se spewanjom khersluscha wery we hlownej Bozej klužbje dzerzcz. Najprjedy ho na to dopomni, so w naschich herbstomnemskich wošadach njeje nusne, jon kóždu njedzelu spewacz, dokelz je jow dawolene Božu klužbu, kaz hacz dotal dla pobrachowazeho czaša po pschikrótczenym wachnju dzerzcz. Sdyz pat ho spewa, wshaf ho da 11. kherslusch, hdyz dyrbi jon wošada stejo spewacz, psche dolhi bycz, dokelz be knjes farat em. Urban hjom w „Womhaj Wój“ krotsche nacziiski khersluscha podal, kotrez budza ho na papjetkach t pschipołożenju do herbških spewarskich czischczecz a konferenza t temu wošebitu komishju pomjenuje. Dokelz hebi Macziza Sserbsta historiju herbškeho homiletiskeho seminara do Czahopisa žada, ho knjes farat Kschizan swólnowy wuprjai, ju sestajecz. Tak je nascha herbsta konferenza hwoje nalétnje shadzowanje mela, w kotrezj hmy w bratrowskim roszeczowanju wo naleznosczach naschich herbških wošadow jednali a wuradzowali. Wóh luby Knjes szderz tez dale wazne skutkowanje iuteho bratrowskeho shjednoczenja t duchownemu sbožu naschich herbških wošadow.

Dalische dobrowolne dary sa wbohe armeniske khyoty t pomozh w ushy:

S Mjeshwaczidlskeje wošady psches knjesa fararja Sakuba:
Wot Schneiderez w Kshahowje t slotemu kwapej . . . 6 hr. — np.
S Buleczanskeje wošady psches knjesa fararja Kubizu:

M. t W.	1	"	"
S. t R.	3	"	"
M. t B.	10	"	"
F. t B.	1	"	"
S. t B.	1	"	"
M. t B.	1	"	"
R. t R.	6	"	"
S. t B.	—	"	50 "
B. t B.	1	"	"
S. t L.	3	"	"
S. t R.	—	"	50 "
M. t R.	1	"	"
F. t C.	1	"	"
B—ez dzowka se Z.	1	"	"

Shromadze: 37 hr. — np.

W mjenje wobohich khyotow wutrobnny dzaf.

Golecz, redaktor.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew će!

F.

Šeršike njeđželske łopjena.

Wudawa šo kōždu šobotu w Šmolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž

Prěnja njeđžela po šwjatej Trojizy.

1. Jan. 4, 16—21.

„Lubosć je swjast dołonjenja!“

Šłóš (608): Ach, woštań pšchi naš i hnadu! —

Swjast šjednoczujje šwjaty
Džě njebjó se semju,
Wot Boha čłowštwu daty,
Kiž wježe i lubosću.

Bóh šam je lubosć miła,
Kiž nam šo podawa;
Se šobu šjednociła
Ze naš pšhes Šhryštuka!

Šchtóž w lubosći šo šhowa,
We Bosh woštanje,
Ze dušcha i Boha štrowa;
Bóh we nej žiwy je. —

Duž mamy dowěrjenje
Mly na džěń šudženja;
Nam polne wumóženje
Wšchał junu šesthadža! —

Šlej! lubosć dołonjana
Wšchu bojosć wumjeta;
Tak pšcha i Boha rjana
Ze lubosć došpolna.

Njeh jeho lubujemy,
Kiž naš je lubował,
A šjawnje pošažemy,
Šo nam je lubosć dat!

Šchtóž bratra šwojoh' hidži,
Tón nima lubosće;
Bóh, kotryž šprawnosć widži,
— Wón šudžicž šharja chze.

Tu pšchifašnju my mamy,
Šso pšchicž i lubosću;
Šdžž lubosć njeđawamy,
Šsmy wěcznje w pollecžu! —

Ach, hrěj naš lubosć Boža;
Šo w Bosh žiwi šmy,
Budž našcha študžěń šboža!
— Tak šbóžni budžemy.

U.

Natwarjaze rospominanje teksta

Romš. 11, 33—36.*

„D fajka hlubokosć bohatštwu, woboje teje mudrosće a wědomnosće Božeje!“ Tak šwjaty japoschtol se špodžiwanjom wuwola, hladajo na to, šchtož je wón w přjedawšchich štawach rospominał, na te pucze, kotrež je Bóh tón šenjes i šfraelskim ludom a i pohanskim šwětom i jich šbóžnosći šchol. Šdžž wón na wyškosći šwojeho lišta to žyłe hišcće ras pšchhlada, jemu šłowa a šynti pobrachuja, a wón móže jenož do procha padnyć a šo modlicž a i šhwalobnym šhěrlušhom škónczicž: Šemu budž čzesć do wěcznosće!

Lubi šchesczijenjo, my dženska tehorunja na wyškosći štejimy. Niz jenož na wyškosći naturšeho lěta, hdžž je šłónzo na njeju hacž nanajwyššcho šstupilo, ale tež na wyškosći žyrtwineho lěta. Mly do šady hladamy na tji wulke šchesczijanške šwjedzenje. Naš hišcće na Božu špodžiwnu radu i našej šbóžnosći pohladnjemy: na žłob w Bethlehemje, šchiz na Golgatha, wotewrjenny row jutrow, horu Božeho špěča a šwěčenje šwjatkowneho wohenja. Šsmy na wyškosć postupili a nětko pšhed majestosću Trojenicžkeho šameho štejimy. Potajne mjelčenje, mrofi a čžemnota pšhed nim du. A tola: „w twójim šwětle my šwětko widžimy“, a w tym šo jo widžimy, my do procha i šemi padnjemy a šawołamy: D fajka hlubokosć

* Ššhes něłajku šmylku njemóžach tošamo bohuzel tydženja woczšchecž dacž. Šsoburedaktor.

bohatstwa, woboje teje mudrosće a wědomosće Božej. Semu budź częscź do wěcznosće!

Njewurěčane, hluboke je Bože byće; sčtož chze jo se swojim samym rosomom wopšhijecź, temu so dže kaž cłowjekej, kotryž chze dno morja wuměricź. Zołmy so nad jeho głowu hromadu wala. Wopomni wulke twarjenje swěta! I niczego do byća swołane, tu steji, kajka hlubokosć! Wohlej njewuliczeny byk stworjenjom, jich doby, sčtalny a waschnja, kajka hlubokosć! Pšchewywjaj jenož pšchi jennym łopjesčku, kotrež by wot hałožki storhnył, abo pšchi žiwjenju w jenej jeniczkej kapcziczy wodny a pšchi sčpibelu twojeho wóczka abo pšchi potajnosćach twojeho wucha, kajke hlubiny! Wotewr wulke knihi historije swěta. Wobhlada j pucze kotrež je Bóh se wschěmi cłowjekami, kotrež je wón wošebje I Izraelskim ludom schoł, kotrež wón hišcže dženka I naschim ludom dže: „kaž I njedopytanju so jeho budženja a I njewušlědženju jeho pucze!“ Skóncznje spominaj sam na swoje žiwjenje, na džělo, kotrež Bóh I tobu ma, na pucze, kotrež je cze wjedł, kaž je I dobrotu a se budom, I wješelom a se srudobu, kotruž je tebi pošlał, wotmėniał; sčto tež twoje samne žiwjenje wopokaže? „o kajka hlubokosć bohatstwa, woboje teje mudrosće a wědomosće Božej!“

Alle hlubiny bóžstwa nam kšchesczijanam potajne wostacź njedyrbja; wone so nam w Khrystu so wotewrja. W nim je Bóh sawěschť precź sčzinił, kotryž je wón nascheje hrěschneje wutrobny dla pšchod najšwjeczishe swojeho byća sčzahnył. W nim je njebyša rostorhnył a hlubiny swojaje lubosće sšewil; w nim je so nasch Wótz sčzinił a je nam I wjedženju dał, sčtož tež chychu jandželjo wohladacź. W nim je swjateho Duchy pošlał, kotryž naš sašo I Bohu pšchiwjedže w swjatej zyrkwi pšchod tichczenizy, spowjedź, słowo a Bože wotkasanje, I temu Bohu, wot kotrehož je wschitko wukhadžalo a kotrehož kšwalimy a I kotremuž so modlimy se swjatym Pawołom: „Wot njeho, pšchod njeho a we nim so wschitke wězy. Semu budź częscź do wěcznosće!“

Wješel so, luby kšchesczijano, so je twój Bóh tebi bliže pšchischoł. Wješel so, so wón njeje tebi njejnate, morwe byće, kotrež njemóže kšchecź, ani widzecź, pytacź ani lubowacź, wotšchewicź ani wobšbožicź. Wješel so, so masch žiweho Bohy, sšewjeneho Bohy, Bohy Wótz, Sšyna a swjateho Duchy. Wješel so dženska na swjedženju swjateje Trojizy, jeho trojakeje hnady, kotraž tebe pšchod žiwjenje pšchewodža. Pšchi kšchczenizy tebe přeni ras setka. S tškrócnym wokrjepjenjom I wodu se słowami: „Ja kšchcžu tebe w mjenje Bohy Wótz, Sšyna a swjateho Duchy“ bu ty pšchijaty do raje a hnady trojenicžkeho Bohy. Sšony, kotrež njedželski džěni tš ras swonja, tebe I modlenju I tširasšwjatemu napominaju. Tš wulke swjedjenje zyrkwoje, hody, jutry a swjatki, stutki a pucze Trojenicžkeho pšchipowjedaju. W kšchesczijanskej wěrje, I kotrež so pošnawasch, ty Wótz, Sšyna a swjateho Duchy wusnawasch. Hdnyž swón I modlitwoje tš ras pšchewiwa, hdnyž so I pšchisasy tš poršty sšěhnu, hdnyž w pšchisłowje rěka: wschěch dobrych wězow so tš, dha so to same dopomnješ na trojenicžkeho Bohy. Skóncznje, hdnyž te tši pošlednje horscže semje na kšchcž padnu, hišcže I nam se swojaj hluchej rěcžu wo hnadze Trojenicžkeho rěcža, kotraž je semrjeteho pšchitrywala a se swojim słotym sčkitom jeho w pošlednim budženju sčtituje. Tak tebe hnada a miłosć trojenicžkeho Bohy pšchod žylje žiwjenje pšchewodža. Džerž šebi wěru do njeho křutu a hódnu.

Ssu-li tež to njedowuměrjene hlubiny, do kotrychž ty pšchi tym hladaš, wěrje budže na pošledku wschitko swětko. Nasche pošnacze po křuchach junu pšchestanje. Potom ty we wěcznej křasnosći Wótz, Sšyna a swjateho Duchy, trojenicžkeho Bohy pošnajesch a se wschitkimi sšožnymi a swjatymi kšwalobny kšerlusch sšpěwasch, kotryž pšchod njebyša kšiczi: Sšwjaty, swjaty, swjaty je Bóh, tón Anješ Zebaoth, wschitka semja je jeho częscze pošna. Semu budź częscź do wěcznosće!

Bóh Wótcze, Sšyno, Ducho, daj,
So kóždy lud a kóždy kraj
By tebi sšobnu kšwalbu špěwał
I tebi I cšiczi dobre džělał!
O sšožnje, tš křecź sšožnje ma
Sšo lud, kiž tebi pašcž so da.
Budź, Božo, twoje mjeno rjane
Na wěcznje I kšwalbu oschekřasnjane.
Halleluja, Halleluja! Hamjeň.

M. H.

Křotke wěruwusnacze.

Słóž: Ja I njebyš dele pšchitkadam —

Do Bohy Wótz wěrimy,
Pšchod Křysta jeho džěczi šmy;
Wón stwori, sšerzi, wodzi naš
I sštara wschěch kóždy cšas.

Do Jesom Křysta wěrimy,
Wón, Bóh a cłowjek rodženy,
Se sa naš wumrjel na kšicžu,
Nam wotanknył pucž I žiwjenju.

Do Sšwjatoh' Duchy wěrimy
I jeho Boži tempel šmy;
Wón I Wótz, Sšyna wukhadža,
Nasch troschtał je, naš wušwjecza.

F.

Nětko hakle tak prawje.

Sako běsche šebi hrabja Zinzendorf wotmyšlil, do swjateho mandželstwa sšstupicź, wón swojaj njewjescze pišasche: „Šewal pošna mnohich rěla: „Ja šym so woženil, a teho dla pšchicź njemóžu“. Alle nětko chzu hakle tak prawje pšchicź“. I woprawdže, jeho mandželstwo běsche bohacze žohnowane sa Bože křalestwo. Se wschad tež kšchesczijanski mandželstki swjast domišna lubosće, sčhula pobožnosće; pšchetož wón je wobras a šnamjo lubosće Křyštufoweje a jeho zyrkwoje. Wšchelatore pšchiležnosće I šebješapřewanju, kotrež wón pšchijeshe, tak mnohe wopory, kotrež wón napołoża, nawaby I modlenju, kiž wón se swojimi wschelatimi našonjenjami sšbudzuje, njedyrbja a njemóža tola podarmo bycž sa Bože křalestwo. Kaž blašniwe je tehodla samolwjenje prošcheneho w ewangeliju: „Ja šym so woženil, a teho dla pšchicź njemóžu.“ I tola, kaž mnohich našlědnikow je wón měł!

Sene ruske pšchisłowo praji: „Džesch-li I domu, dha modl so junkřocź; džesch-li na morjo, modl so dwajkřocź; džesch-li paš I wěrowanskemu wołtarju, modl so tškrócn!“

F.

Wobroczenje Sšerbow ke kšchesczijanskej wěrje.

(Wotracžowanje a skónczenje I cšizla 21.)

So paš kšchesczijanstwo tehdy w Sšerbach žylje kónž wšalo njeje, hodži so I teho dopořasacź, so so te zyrkwinsko-kšchesczijanske słowa, kotrež běchu Sšerbjo pšchi swojim wobroczenju pšchod

morawskich misjonarow doštali, hač do našeho čaša mjes Šer-
bami wulhowale. Křesćijanstwo staj mjenujzj taj dwaj słowjan-
skaj japoschtolaj, Cyrill a Method, i Bolharstjeje w nětcziškej
europiskej Turkowstjeje do Morawy a do Čech pschijněskoj. Wonaj
staj tehdy tež bibliju a tojščto zyrkwinskich knihi do słowjanskeje
rěče pscheložiloj. Jako Šerbjo po rostwuczenju morawskich
misjonarow ke křesćijanstwu pschestupichu, dostachu woni tež
nowe słowa, kotrež běchu i křesćijanstwom i rěče bolharstkich
Słowjanow do Morawy pschisčle. Tajke słowa su: zyrkej,
křezic, křezica, křestniczka, křezenje, křesćijan, pop a teho
runja. Šerbjo maja jenož jene jeniczke zyrkwinsko-křesćijanske
słowo i němsteje rěče, mjenujzj słowo „dupa“, kotrež so wot
němskeho „dupen, taufen“ wotwodžuje. To je pola nich posdžischo
w tym čašu město dostało, hdžež němšy misjonaroyo křesćijan-
stwo mjes Šerbami wuczachu; pschetož w čašu morawskich
misjonarow žana dupa trjeba njebē, dokelž tuezji po waščnjju naj-
staršeho křesćijanstwa pohanow tak w rěčach křezijach, kaž bē
křezenil Jan Křristuša w rězy Jordanje křezil.

Šakle jako bē němski kral Hendrich I. i Wuherstimi mēr
icžinil a potom hlomacžanskich Šerbow sbil a miščnjanske mark-
hrabinstwo sałožil, nastal ja rostpschězěranje křesćijanstwa mjes
Šerbami se strony romsko-katholskich Němzow lěpschi čaš. S nowa
pschindžechu němšy misjonaroyo do kraja a předomachu křesćija-
nsku wěru. Tola džěšče wobroczenje Šerbow jeno pomalu do
předka, dokelž jich misjonaroyo šerbski njemožachu. Lěpje činješče
so to, jako bē němski kral Ota, Hendrichowy syn, w lěče 965
w Miščnje wošebite biskopstwo sałožil, kiž dyršješče šebi rost-
pschězěranje křesćijanstwa mjes Šerbami dacž naležane byčž.
Miščno bu wot nětk město, i kotrehož so zohnowanje křesćijan-
stjeje wěry na wschón šerbski lud wulawasče. Někotři i miščnjans-
kich biskopow mōžachu tež šerbszy a starachu so ja to, so Šerbja
šerbskich duchownych dostachu, kiž so ja šwoje saštojnstwo tehdom
najšferscho w Miščnje pschihotowachu. Wošebje dasče šebi
džěšaty miščnjanski biskop Benno křesćijanstwo mjes Šerbami
hačž najbōle naležane byčž. Benno, kiž bē wot lěta 1066—1106
biskop w Miščnje, pschewawasče šam husto w Šerbach, mjenujzj
w Šodžiju, hdžež měješče šwōj hrōd a hdžež tež ja Šerbow
w lěče 1076 zyrkej i čješči šwjateho Pětra a Pawola natwaricž
da. Šodžijstka zyrkej je po tajkim jena najpřěnschich w našim
šerbskim kraju.

Krótko přjedy běchu Šerbjo wot lěta 1002 na 30 lět i wul-
kemu kralestwu pōlskeho krala Bolesława Křrobkeho pschisłusčeli,
a dokelž bē tutón hižom křesćijan a měješče w šwojich wōjstach
tež křesćijanskich mēščnikow šobu, kiž běchu Polazy, dha je
jara i wěry podobne, so je tež tuto pōlske knjeistwo we Łužicach
i rostšěrjenju křesćijanstjeje wěry mjes Šerbami šlužilo, dokelž
Šerbjo pōlskich předarjow šerje rostmjachu, hačž němšich. Wo-
pomniny pak nětko to, so we Łužicach wot lěta 1002 husto kře-
scijanske pōlske wōjstko steješče, a so šebi wot lěta 1066 miščnjans-
ki biskop Benno wschju mōžnu prózu i wobroczenjom Šerbow
dawasče, dha špōšnajemy, šak wopacžna tamna štara powješč je,
po kotrež staj w lěče 1116 němski wōjwoda Lothar a magdeburgski
arzbiskop Adelgott štareho pschiboha Šlinza pola Wownjowa rost-
lamaloj a do Špreweje čžšnyloj. Mjes Šerbami bē tehdom wjele
bōle hižom křesćijanska wěra wschudžom došyla. Ša wobtwjer-
dzenje teje šameje we wutrobach Šerbow štarasče so wošebje
tež wot lěta 1213 nowe sałožene tachantstwo w Budyščinje, kotrež
bē w špomnjenym lěče 21. miščnjanski biskop Bruno, rodženy
knjes i Barta, ja šwoje pjenješ sałožil. Dokelž bē biskop Bruno
wot šwojeje mlodoščje šem se Šerbami derje šnaty a najšferje tež
šam šerbskeje rěče mōžny, dha wjedžješče wōn tež, šak nusnje
Šerbjo, jeli dyršjachu so žyle šwojeho štareho pschibōjstwa wo-
štajicž, duchownych trjebachu, kiž mōžachu jim křesćijansku wuczbu

i pomožu macžernej rěče wudželecž. Š wocžehnjenu tajkich
šerbskich duchownych sałoži wōn Budyške tachantstwo. S tym šlemi
pak tež pošlednju mōž, kotruž šnano hiščeže pohanstwo mjes
Šerbami měješče. Što lět posdžischo bē wjetšchi džěl našchich ně-
čžischich šerbskich zyrkwjow natwarjeny, w kotrychž so našchi wōtzojo
i temu žiwemu Bohu modlachu, kiž je nješješa a šemju štworil.

Gracze lubosze.

Ščtož něhdy lubo měješče
A wosšew bēšče wutrobje,
To do pomjattka šapisch šej
A ženje i nješhubjej.

Daj měštno tutej drohocze
W najhlubškej šwojej wutrobje;
Kaž luby row ju šebi haj
A i kwětkami ju wobdawaj.

A kōždy postrow pōšlany
A kōždy kōšch, kiž dostał šy,
Šaj, šamo hōrke džělenje —
O šank' šej wschitko do dusče:

Tak so tu junu po lětach
Šso mōžesč křewicž w štarach dnjach
S tym rjanym šbožom šaidžentym
A šbōžnym čašom wužitym.

A kaž wot wina šlōdkeho
Wōn šhowa prošdne šudobjo,
Tak dopomnjecze womlōdži
Čži wutrobu a myšlicžki.

Šlej, rōža wjadnje po nozy,
Wschón šemski blyščež je šachodny;
To jeno tebi wostawa,
Ščtož lubowasče wutroba!

K. A. Fiedler.

Wschelake i bliska a i daloka.

— Lětny šwjedžen ewangelsko-lutherškeho misjonstwa měješče
lěška šwoju wošebitu wāžnosčž, dokelž i nim šwjedžen 200 lětneho
lutherškeho misjonškeho jubileja hromadu padže. Woprawdžity
jubjelski džžen je džžen 9. julija, hdžež budže so tež w šakšich Wožich
domach šwjecžicž. Dokelž pak ewangelsko-lutherške misjonstwo kōždy
krōčž šrjedu po šwjattach šwōj šwjedžen šwjecži, je so tōn
jubjelski šwjedžen šobu šwjecžil. Šnano wotmēwasče so misjonška
Woža šlužba i předomanjom, lětnej rostprawu a šapokasanjom jeneho
misjonara. Šubjelski šwjedžen bēšče na popōdnje postajemy.
Š rostymjenju njech so pschšpomni: 9. julija 1706 pschšjedžesčtaj
Ziegenbalg a Plūtšchau, přēnjej misjonaraj přēnjej ewangelskeho
misjonstwa, i brjohej w Trankebar w narašskej Šndiškej. Ššched
200 lětami je ewangelsko-lutherška zyrkej i misjonstwom šapocžala,
je šwěru džžlata a rjenje kčžěje našče misjonstwo. Šeho pucž-
pschšhotowar je byl Bartrom Ziegenbalg i Polcznižy, hdžež so 1883
200 lětny wopomnjenski džžen jeho naroda šwjecžesče. (Šadrobnišče
wo jeho žiwjenju a šfutfowanju podamy i jubjelskemu dnjej.)

Šubjelski šwjedžen w Šipsku šwjecžesče so špomnjeny džžen
6. junija popōdnju w 4 hodž. w Šanskej zyršwi. Ššchednosč
bēšče pschedšndstwo ewangelsko-lutherškeho misjonstwa i džžwanjom
na to, so je Ziegenbalg Łužicžan byl, do rukow knjesa šararja
Šakuba i Šješwacžidla položil. Woži dom bēšče i nutrnymi pōšku-
charjemi napjelnjeny. Ššchi wōltarju měješče najpřjedy knjes
generalny šuperintendenta Šoppa i Šildesšheima rěčž. Ša to
měješče knjes šarar Šakub i šlětki šwjedženski pschednosčš:

Přehlednost f. fararja Sakuba počahowasche ho wořebje a) na žiwjenje a skutki přenjeho ewangelsko-lutheriskeho miřionara Bartromja Ziegenbalka, wo kotrymž je f. Sakub 1883 knižku piřal (wudata wot ew.-lutheriskeho řerbiskeho knihowneho towarřtwa); b) na rořwibanje ewangelskeho miřionřtwa w Indiskej hač do dženřniřkeho dnja, w kotrymž řu wřchudřom dobre řečehwki Ziegenbalkoweje řwěrnoře pŕtŕnycz. řdyž f. farar Sakub na řonzu řwojeho wobřehřeneho přehlednořka nařpomni, řaře Bože žohnowanje teř na domiřnje a wotřnej krajinje Ziegenbalkowej, na řužiř, wotpočuje, pořařa wón přchi iym na wurjadnu luboře f miřionřtwa, kotraž nařche řužiřke wořady, bratrowřte (řerrnhuřte) němřte a řerbřte nimale jenaf wobřnjeři a přchida f temu řwjeřelaze wobřwjerdřenja přehř po-mjenowanje někotrych pořbřehowazych woporow řa pohanske miřionřtwa f nařchich řerbřřich wořadow. řo přehlednořku měřachu řo jubjelřte pořtrowjenja wot řařkeho ew.-luth. konřistorřtwa, wot řařkeho miřionřkeho řlowneho towarřtwa. řnjeř miřionřři direktar řchwarz čřitařche telegrafřte a řřtne pořtrowjenja, na přėnim měřeče piřmo řužiřte konřistorialneje wřřchnořeče, wotřeřneho řetmanřtwa w Budyřchinje. řež wón nařpomni, řo je řo jemu wječřor přjeřy wot jednoreho muřa wulki dar wot 5000 řriwnow řa jubjelřři řond přehpodař. ř wotčenařchom a modlitwu řo řwřatocřnořeč řřončři. řoh čhřł nařche miřionřtwa do noweho řetřotetka ře řwojim miřym žohnowanjom přehwodžeč.

W řarcže. řaňđenu wutoru, 12. junija, řwječřachmŕ miřionřři řwředřen w nařchim lubym řořim domje. řdyž teř nař jařnořeč řřonza na njeřu na nařch puč njeřwěčřeře, dha tola řřonzo řořeho žohnowanja a wjeřela řo nam nařreňřcho břŕřch-čreře. řweřele bēřche, wulku wořadu widžeč, řř na řemřchenjo-maj řoři dom nařjelni, mjeř njeř wjeřřa řičřba ře řuřodnych wořadow, wjeřele řřane porađenje řwředřenja — řřany řchřri-hřřny řhōřři řpřw hnyřom je wutrobje řđželi, jařo řařlincža: „řweřelče řo w tym řnjeřu!“ ř pořohnowane bēřche bohacže řlowo řwředřenřteju předarjow řaž řwředřenřta řollekta. ř 2 řodž. čřah, wobřteřazy ř něhđže 18 duchownych, kotrymž řo řřřwřřte přehd-řteřečřřtwa wořady přchřřamřny, do řořeho doma na řerbřřu řořu řřuřbu čřehnjēře. řo woltařnej řořej řřuřbje, wot řnjeřa řararja Domarřři-řudēřčřanskeho dčeržanej, řnjeř řarar řaktař-řobřlčřanski, řř je nařchim řerbřřim wořadam řřřom na wřchellch řwředřenjach ř řořim řlowom na pořbřehowaze, wutrobu řařchřřjaze wařchne řřuřřil, přėdowarřche po řařořku řexta řehem. 8,10. ř mōřnym řlowom wón wutroby nutřnje pořřluchazyř řa řwřjaty řkutł miřionřtwa ř nowa wohřřewarřche, řim přchřwolařo: Miřionřteje wořady řřlnořeč je wjeřele na tym řnjeřu — řehodla, miřionřta wořada, 1) ř wjeřelym dčřřom pohladaj na řwojeho řrařneho řnjeřa, 2) ř wjeřelej řwřeru přchřnjēř teř pohanam boharrřtwa jeho řnady, 3) ř wjeřelej nadžřju budž wēřta řřončřneho řrařneho do-byčřa. řa žohnowanje řchēřčřřřřřřtwa, řř řami wuřřwamŕ, pořa-řujo, řaž na wořebje wabřaze řnamjenja: na Ziegenbalka, nařcheho řužiřkeho wēřřbratra, řř přehd 200 řetami jařo přėni ewangelsko-lutherřři miřionar do řndiřkeje wučřahny, a teř biřkopa řenna-řiřchňřanskeho, řř řerbřřim wōřzam ewangeliř pŕtařche přchřnjēřeč (řobotu 16. junija je řunje 800 řetny řmjertny dčřň řenna), na-mořwjeřche, řř wuřřacž ř dobropřořchēnjom řaž ř woprowanjom řa řōnle nařwobřehřniřchř řkutł řřřwřřneje lubořeče. řoltařnu řřončřnu řořu řřuřbu f. řarar řakub řjeřwacžřibřři wobřara. řerbrřta wořada řřadowarřche přchi wuřřhodže 277 řr. 72 řp. řa miřionřtwa, f čřemuž hiřchēče ř němřteje řořeje řřuřbje 124 řr. 67 řp. přchřřđže, řa řo bēřche w řromadže 402 řr. 39 řp. — řa němřteř, w 4 řodž. řo řapocžazej řořej řřuřbje řnjeř duchowny řerg ř Budy-řchřna přėdowarřche. řo řařořku řlowa řchřřřřřřoweho wo wu-čřehňjenju a řchēčřenju řapōřchřolow, Matth. 28, 18 — 20,

wuřadowarřche na řahorjaze, řřwjenja-pořne wařchne: řchřřařnja řeřom řchřřta hiřchēče přchēřo řarŕ řařořł wřcheho miřionřkeho řkutřowanja na řonzu dŕuheho miřionřkeho řetřotřta, a dčreřche: řona dawa pŕawo a přchřřřřřřnořeč řa miřionřke řkutřowanje, a řawēřčři jeho žohnowanje a řřōd. řwēdčřenje wēřy, lubořeče a nadžřje řlincžēřche ř přėdarjowŕ řlowow. řoltařnu řiturgiju přchi tym řnjeřaj řararjeř řrōřřa-řrodžřřchēčřanski a řubiza-řufēčřanski wobřarařchřaj. řaž bēřche řo řwředřenřte měřřno ř čřehňny wrotami wupřchřlo ř piřřmom: „řoh žohnuj řwřjate miřionřtwa!“, teř wēřa ř řhorhōjemi a woltařniřchēčřo ře ře-le-nym ři rořřlinami, řa čhřł řoh řōn řnjeř nařchř wořadu řaž teř dale wřchřte nařche lube řerbřřte wořady přchēřo dale přchēčř ř mŕřřu a lubořeču řa wulki řkutł miřionřtwa. řaž ř dčřřownej wutrobu na žohnowanje řpominamŕ, řř je řo nam na řřanyř řwředřenju pořřčřřlo, řa čhřemŕ řobu řkutřowacž, řo by řo dořřel-nřlo teř ř nařchēj pomořu: řoh žohnuj řwřjate miřionřtwa!

řřōřtwa, wřchēm řerbřřim ew.-lutherřřim wořadam w řařřte wupřajena.

ř mjenje řomřřje, wot wŕřřofodōřtōjnej „řlownej řerbřřteje přėdarřteje konřerēřny“ řařř. řornj. řužiřy na wudacže někotrych nowych „wēřuwřřnawarřřich“ řhēřřřřřřow njeřawnō pomjenowaneje, njeř řu wřchřřy řnjeřa duchowni řerbřřich lutherřřich wořadow ř tutym přchēčřelne pŕořchēni, řnjeřej řsmolerjeř abo teř řnatemu podřpomjenēmu w Budyřchinje **řjeř řomdřenja a hač do přchi-čhodneho řchřwōřřta** dobročřřwje ř řhartku abo teř řřladnořřne řđželič, **hač a řōđžnje řař wjele exemplarow** (na dobrej jařnej papjerje přchňje wuhotowaneho a do řerbřřich „řpēwarřřich“ nařpawjenēho řřřna, 4 řř. wořřah., řř papjerki) **řola nič něhđže řřebňych řudže?! —** řřim wřazy řo čřřchēčři, čřim řuňřchi nařřad řudže, a řnadno nēřařři čřřřw wunōřch abo řbŕř přchřpādňje ř đžēla „řerbřřemu řniřownēmu towarřtwa!“ řnadžřřomňje řudže řenōřlňny exemplar řo řa řenēčřři řjenjeřř đacž řodžič, đuž řa 1 řriwnu 100 ex., řa 1½ řr. 150 ex. atđ. ř řōn abo dŕuři řamōžřty wořadny abo teř wēřeče nēřōřři dobročřřeljo w řromadže nuřny a řnadny řjenjeř dobročřřwje pořřčřa, řo by řřebňy a wu-řřřny đar ř najmjeřřchř řōžđy wořadžřny řpōwředny řřaw mořł **đarmo** dořřacž a řebi do řwojich „řpēwarřřich“ **řad a lubje** a đčřřowŕny přchřřamřnyčř a do nowych nařřēpje hnyřom řobu řa-wřařacž đacž. —

—n.

řaliřche dobrowōľne đary řa wbohe armenřřte řwřōřy ř pomořy w nuřy:

ř řakēčřanskeje wořady:	
ř. ř. ř řomorowa	1 řr. — řp.
ř řiřhaliřteje wořady přchēř řnjeřa řararja řřadu:	
ř. w Budyřchinje	5 " — "
ř. na řřowje	3 " — "
ř. " "	5 " — "
ř. " "	— " 50 "
ř. " "	— " 50 "
ř řartřteje wořady přchēř řnjeřa řararja řřateka:	
ř. ř. ř řukořny	5 " — "
ř. ř. ř řarta	2 " 50 "
ř řodžřřteje wořady přchēř f. řararja řřchřřana:	
ř. ř. ř ř. řunjowa	2 " 50 "
ř. ř. ř řanež	3 " — "
ř. ř. ř ř. řertwjenyř řořřř	1 " — "
ř řrodžřřchēčřanskeje wořady:	
ř. ř. ř řrodžřřchēčřa	3 " — "

řromadže: 32 řr. — řp.

ř mjenje wbohich řwřōřow wutrobnŕ đčřř.

řōřčř, ředaktor.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihicziščeźerńi w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž

2. njedzela po šwjatej Trojizy.

„Bóh je lubosć a šchtóž w lubosći woštanje, tón woštanje w Bošy a Bóh we nim. A tu pschikasnju mamy my wot njeho, šo tón, kiž Boha lubuje, tež šwojeho bratra lubowacž dyrbi“, — je nam šańdženu njedzeli šwjaty japoichtoł Jan wobšwědcził. Dženka nětko wón pokračuje: „Njedzimajće šo, moji bratsija, hdyž šwět waš hidži!“ a škónczi š tym šhutnym napominanjom: „Moje džěczatta, njelubujmy se šłowami, ani š jazykom, ale se škuttom a woprawdže!“ Lubosć je šakonja dopjelnjenje a šwjast dofonjenja, kaž š dobom šnamjo Božeje podobnosće. Duž je hida hrěch a njepscheczelstwo pschecziwo Bohu! Šsmjercž pak je hrěchow mšda. A „w šmjerczi woštanje, šchtóž bratra njelubuje!“ — Tak widžimy, šhto šchescžana wu-šnamjenja. To je hidjenje šwěta a bratrowska lubosć. —

„Njedzimajće šo, moji bratsija, hdyž šwět naš hidži!“ — šwjaty Jan šchescžanow jako šesufowych wuczobnikow powucžuje a trošchtuje. Šinaš njeje ženje bylo ani njebudže! Duž njedzimajće šo, ale budžeće trošhtni, hdyž šwět waš hidži! Šchescžan ma Šhryštušowu hanibu njescž, kaž naš Šbóžnik šam praji: „Wuczobnik njeje psches šwojeho mištra. Šdyž šu mje hidžili, budža waš tež hidžicž. Šdyž šu hospodarja Beelzebub mjenowali, budža jeho domjaznych tež tak mjenowacž. Běda wam, hdyž wšchitzy wot waš derje rěcza! Wy budžeće hidženi wot kóždeho šwojeho mjena dla!“ Tónle dónt je Šětr, něhdy psched čžetójenjom došč bojasny, tak derje šapschijał, šo š Janom napomina: „Njeh šo wam nješda zuša wěž byčž

to horjo, kotrež šo nad wami wopofasuje, jako by waš něšcto zuse nadeschło, ale wěščje, šo runje tešame čžerpjenja na wašchich bratrach, kotšiz na šwěče šu, šo dofonjeja!“ Takšeho powucžjenja a napominanja jara potrebamj. Šdyž šchescžan ša šwěrnju lubosć njedžał, ša najlěpsche wotmyšljenje šašudjenje, ša šwoje šwědcžjenje wo Šhryštušku hidu a hanjenje šhoni, šda to šo došč špodžiwny a hótki dónt byčž. Tola džiwacž šo nad tym njedyrbi, dofelž hinaš byčž njemóže: šwět dyrbi čže hidžicž, šy-li wěrnj šchescžan! Šschecziwo temu žana mudrosć a wobhladnosć ani žana lubosć a šahodnosć ničžo njepomha; pschetož čžemnosć hidži šwětlo! Ššwětej šu šchescženjo niz jenož žačostnje woštudli, hlupi a přecžni, ale tež njelnejšiwje wuščaczi a hordži ludžo. Wón to ššchecž njemóže, hdyž šchescžijenjo wobkrucžjeja, šo my w Božim šłowje polne šjewjenje a čžistu wěrnosć Božu mamy, šo psches Božu hnadu wodacž hrěchow, žiwjenje a šbóžnosć mamy, šo psches wěru do Šhryštuška džěczi a herbojo Boži šmy. A hiščeče njelnejšiwische je jemu, hdyž šchescženjo š dobom wobšwědcža, šo čžłowška mudrosć pschecziwo Božej mudrosći je jako latarnine šwětleschto pschecziwo škóncžnej jašnosći, a wšcha wumyšlena a wuščata pěčnosć a šhwalba jako šame šigowe liščžo, kotrež dyrbi wohidnu nahotu pschitryčž. Kaž bóršy šo šamšna mudrosć a šamšna prawdosć šwari a wotpočasuje, šo čžělny čžłowjeł šurowi. To je pschego tak bylo a pschego tak woštanje; pschetož šwět woštanje šwět, a čžemnosć šacžuma, šhto škónžo na šebi ma. Těho dla šwjaty Jan praji: Njedzimajće šo, hdyž šwět waš

hidži! To tudny na śwěcze Jesuŝowych wuczobnikow wuŝnamjenja. —

Tola hiŝcze hłubje wón pŝchima: Sa ŝnutŝkowym ŝnamjenjom wěrneho ŝchesczanŝtwa po Boŝej podobnoŝci wón naŝ hladacŝ wuczi. To je cŝiŝta Boŝa luboŝcŝ, w bratrowskej luboŝci ŝo wupokaŝowaza! „Wny wěmy, ŝo ŝmy ŝe ŝmjercze ŝ žiwjenju pŝchischi; pŝchetoŝ my lubujemy bratrow.“ Bratrowska luboŝcŝ je ŝnamjo a podobnoŝcŝ žiweje Boŝeje luboŝcze. Tehodla „ŝchtóŝ bratra njelubuje, tón woŝtanje we ŝmjerczi“, haj, hidŝenje je mordaŝtwo! „ŝchtóŝ ŝwojeho bratra hidŝi, je mordaŝt“; pŝchetoŝ mordaŝtwo jeno wuwjedŝe, ŝchtóŝ hidŝenje myŝli, duŝ je hida ŝnutŝkowne mordaŝtwo, a mordaŝtwo do ŝtutka pŝchewjedŝena hida. Njeje to ŝłowo reŝneje ŝhutnoŝcze?! Ach, hladajmy a dŝimy do ŝo! Dyrmy na ŝwoju wutrobu a rjekamy: Dŝenŝa, hiŝcze dŝenŝa dyrbi ŝo wŝcha hida ŝ mojeje wutrobny ŝhubicŝ; pŝchetoŝ „mordaŝt nima wěcŝne žiwjenje taŝ, ŝo by pŝchi nim woŝtało“. Hdŝeŝ hida, ŝawisŝcŝ, liwkoŝcŝ ŝo w duŝchi ŝaŝydlu, tam duchowne žiwjenje najprjedy ŝhori, dale wjadnje a ŝtóncŝnje wotemreje. Pŝchetoŝ hidŝenje wuŝhadŝa ŝ duchowneje ŝmjercze, hidŝenje je mordaŝtwo, hidŝenje do wěcŝneje ŝmjercze wjedŝe! — Kaŝ jaŝnje pŝchecŝiwo temule cŝemnemu wobraŝej ŝo nětko ŝhryŝtuŝowe ŝnamjo bratrowskeje luboŝcze blyŝcŝi a kraŝni! ŝwjatny Jan w duchu pod ŝchizom na Golgacze ŝtejo a do najŝwojeciŝcheje Jesuŝoweje wutrobny hladajo widŝi tam to ŝłowo ŝo płomnjenicŝ: Sa waŝ, ŝa tebe! a na koleni padnywŝchi wón ŝ modlenjom wuŝnawa: „Na tym ŝmy my poŝnali tu luboŝcŝ, ŝo wón ŝwoje žiwjenje ŝa naŝ woŝtajił je.“ A ŝ woporneho měŝtna na Golgacze wuŝtupowaze wón dale widŝi ŝwjate ŝórto, kotreŝ we wutrobach Jesuŝowych wuczobnikow ŝo roŝkylŝnja do rěcŝki a tale rěcŝka dale bóle do ŝylneje rěči w žiwjenju zyrkwe Boŝeje, a tuta rěka je luboŝcŝ a wuběhnje do morja wěcŝnoŝcze! Taŝ móŝe ŝwjaty Jan prajicŝ: „Wny wěmy, ŝo ŝmy ŝe ŝmjercze ŝ žiwjenju pŝchischi, pŝchetoŝ my lubujemy bratrow.“ — ŝchtó dŝa je mój bratr? Dopomamy ŝo na ŝnjeŝowe pŝchirunanje wo ŝmilnym Samaritŝkim a roŝpomamy jeho wobkrucŝenje: „ŝchtóŝ wolu cŝini mojeho Wótza, kiŝ je w njebjeŝach, tón je mój bratr, ŝotra a macŝ!“ Duŝ „my teŝ dyrbinmy ŝwoje žiwjenje ŝa bratrow woŝtajił“. Tajka luboŝcŝ njeje ŝdny ŝ cŝěla a krowě, ale je ŝ ŝhryŝtuŝa rodŝena a ma jeho ducha a podobnoŝcŝ. Tehodla teŝ woprowacŝ, dawacŝ a wodawacŝ ŝamoŝe! „Hdny paŝ něchtó teho ŝwěta kubla ma a widŝi ŝwojeho bratra w nuŝy a ŝamŝnje ŝwoju wutrobu pŝched nim, kaŝa woŝtanje luboŝcŝ Boŝa we nim?“ Bratrŝka luboŝcŝ budŝ wutrobna, ŝ luboŝcze Boŝeje ŝ nam wuŝhadŝaza. Hdny ŝamolutzny ŝ luboŝcze Boŝeje žiwjenje a wodny a wŝchě kubla a dary Boŝe, cŝěło a duŝchu ŝpokojaze, bohacŝe a wŝchědnje wuŝiwamy, budŝmy dŝakowni a dajmy, woŝiwjeni a roŝjaŝnjeui ŝe ŝłónza žiwjenja, kotreŝ je luboŝcŝ Boŝa, we ŝhryŝtuŝu Jesuŝu nam ŝjewjena, ŝwojemu ŝwětku ŝwěcŝicŝ pŝched ludŝimi, ŝo bychu woni naŝche dobre ŝtutki widŝili a naŝcheho Wótza w njebjeŝach cŝeŝcŝili, dofelŝ „wěra, hdny nima ŝtutkow, je wona ŝama we ŝebi morwa!“ Duŝ „nje-lubujmy ŝe ŝłowami ani ŝ jaŝykom, ale ŝe ŝtutkom a woprawdŝe!“ Dŝimy na Golgatha a poŝnajmy luboŝcŝ, ŝ kotrejeŝ je Boŝi ŝwjaty, naŝch wujednat a ŝbóŝnik Jesuŝ, ŝwoje žiwjenje ŝa naŝ woŝtajił. ŝwjatny Boŝi Duch paŝ ŝacŝiŝcŝ nam jeho Boŝu podobnoŝcŝ do wutrobny a žiwjenja, ŝo rad a lubje do jeho ŝtopow ŝtupajo krucŝe ŝa nim

ŝlědŝimy — pŝches cŝetpjenja do kraŝnoŝcze! Pŝchetoŝ „na tym budŝe kóŝdny poŝnacŝ, ŝo wy moji poŝli ŝcŝe, hdny luboŝcŝ mjeŝ ŝobu macŝe“ (Jan. 13, 35)! ŝamjeŝ.

ŝhto ŝchescŝijana pŝched ŝwětom wuŝnamjenja.

(1. Jan. 3, 13—18.)

ŝłóŝ (295): ŝeŝda ŝo mi runje druhdy —.

Sa ŝbóŝnikom ŝhodŝicŝ ŝwěru, ŝjednocŝeny ŝ nim pŝches wěru, ŝchescŝjana je pŝchisluŝnoŝcŝ, Pŝcha jeho poŝluŝnoŝcŝ!

Hdny nětk ŝ Jesuŝom dŝe krucŝe, ŝreŝchne wopuŝchŝiwŝchi pucŝe, Wot ŝwěta je hidŝeny, Kotryŝ pŝchezo byl je ŝly.

ŝnamjo ŝchizŝa ŝnjeŝoweho, Tudny wuŝnamjenjo jeho; Hdny je hidŝil Jesuŝa ŝwět, teŝ jeho pŝchescŝěha.

Dŝiwne ŝchescŝanej to njeje, Dofelŝ cŝěŝ donjebjeŝeje ŝeho wjedŝe kraŝnoŝcze, Kotruŝ ŝnjeŝ dacŝ ŝwěrnny chŝe.

Hdny ŝwět poboŝneho hidŝi, ŝchescŝjan ŝprawny ŝ teho widŝi, ŝo je ŝ ŝnjeŝom ŝwjaŝany, Kiŝ je towarŝch pŝchecŝelny.

Luboŝcŝ ŝjednocŝuje jeho ŝ ŝnjeŝom; wodŝeny wot njeho Dŝe ŝ nim ŝ herbŝtrow kraŝnemu, Kiŝ dacŝ ŝnjeŝ chŝe ŝwěrnemu.

Luboŝcŝ bratrowska joh' debi, Dofelŝ wuŝwolil je ŝebi Sa dobry dŝěl Jesuŝa, Pŝchi kotrymŝ ŝo derje ma.

Luboŝcŝ wuŝnamjenja jeho ŝako poŝkla ŝnjeŝoweho, Dofelŝ bratrow lubuje, Wě, ŝo jemu luby je.

ŝchtóŝ dŝe bratra njelubuje, ŝŝłódkoŝcŝ nihdy njeŝacŝuje ŝnjeŝoweje luboŝcze, Ale w ŝmjerczi woŝtanje!

Duŝ njech bratrow lubujemy, Pŝches ŝwět ŝ njeju ŝ ŝnjeŝom [dŝemy;

Njelubujmy ludarŝy, Wobidny budŝ ŝwět nam ŝly! — U.

Dwě njerunej ŝotŝje.

W jonym ŝnatym němŝkim pŝchisławnym měŝcze bydlachu ŝti ŝhude ŝhroty: dwě ŝotŝje a jedny bratr. ŝarŝchey ŝwjeŝeleŝchaj ŝo něhdy dobrnych wobŝtejnoŝcŝow, běŝchaj paŝ poŝdŝiŝcho pŝches wjazore njechody na ŝwojim ŝamoŝenju cŝeŝko ŝchłodowatoj a na to krótko ŝa ŝobu wumrjeloj. Pŝchiwuŝni běchu potom ŝi ŝawoŝtajene ŝhroty mjeŝ zuŝnych ludŝi roŝdŝělili, pola kotrychŝ ŝhudobne wocŝehnjenje wuŝichu. ŝotŝje Emma a ŝerta hiŝom někotry cŝaŝ ŝluŝeŝchey, jako młódky bratr ŝurij haŝle ŝchulu wopuŝchŝi, na cŝoŝ mějeŝche ŝebi teŝ wón powoľanje wuŝwolicŝ, kotreŝ mohło jemu wŝchědnny ŝhlěb pŝchijecŝe.

Tola ŝurjome myŝle dŝěchu do dala. ŝtutkowanje w pŝchisławny, žiwny wobŝhod pŝchisławnych a wotŝeŝdŝazych móŝŝich kóŝdŝow běŝchey w nim poŝhilenje ŝbudŝiłoj, nowy ŝwět wohladacŝ. Dofelŝ bě wón hiŝom nahladny ŝhlopŝ ŝylŝnych ŝtawow a ŝ mudrym woblicŝom, namaka wón bóŝny dobrocŝiwneho kapitana, kotryŝ běŝche ŝwolnivy, jemu ŝa małe poŝluŝjenja na kóŝdŝi ŝwobodny pŝchewjeŝd ŝpoŝcŝicŝ.

Kunjeŝ běŝche dońt bratra a ŝotŝje hiŝom ŝahe dŝělil, wobŝe-dŝeŝche tola ŝurij wurjadnu pŝchiwuŝliwocŝ ŝ Emmje a ŝercze, a pŝchi wŝchěm poŝhilenju, zuŝny kraj wohladacŝ, bu jemu dŝějenje wot njeju jara cŝeŝke.

„ŝa waju njeŝabudu, pónidŝe-li ŝo mi derje, a chŝu waju pod-pjeracŝ, taŝ rucŝe hač to ŝamoŝu“, wón dŝeŝche a móŝeŝche ŝo pŝchi tym lědma ŝylŝow ŝdŝerŝecŝ.

„Njeŝtaraj ŝo wo naju, mój hiŝom wobŝtejimoj a budŝemoj ŝo wjeŝelicŝ, njeŝmjeŝeŝ-li ty žaneje nuŝy“, běŝche jeju wot-moľwjenje.

dzeń by i wokolnoścje hiščcze bohatscho wopytany był, hdyž njeby 60 bjes pschestacza deszczit schoł. Wóh pak je šwjedzeń mile žohnowal a psches njón wutrobny sa šwjaty stutk mišionstwa sahoril. Boži dom bėšche najrejšcho wupyšcheny. Szerbske šwjedženiske mišioniske přėdowanje džeržesche dopoldnja knjes archidiafonus Dobružky i Wojerez. Popoldnju mějesche 60 němška šwjedženiska Boža šlužba, w kotrejž knjes superintendenta Dr. Eisenbeč i Šródka přėdowasche. Po němškim přėdowanju poda mišionar Pauli i Barlina mišionistku rosprawy. Wón wjedžesche nutrnje pošluchazu wošadu na městno šwojeho stutkowanja, na mišionistku staziju Emangwem w Ntatale a pokafa, kať tam ewangelij teho Knjesa šwój pucž dobyčja dže, hacžrunje je tam wjele liwkojče a čzorni tež njepšchecželstwo ewangeliju napschecžiwu njestaja, a tež njerosomni běli šlowu Knjesowemu napschecžiwu stupja. Wón rjenje wopiša, kať šlowo ewangelija pohanišku pschiwėru, pohaniške hrosnosčje dobyčėřizny podtłóčujuje. Mišionistka kollektu wunješe 128 hr. Mišioniske špišy 60 pschedawachu, so bychu wopytarijam šwjedženja domach rosmucžowaze pomjesčje wo lubym mišionistwoje dale.

S Draždjan, 17. junija 1906. Dženša mějachmy tu wot pschipołdnja 1/2 12 šem w šchiznej žyrkwi šwoju lubowanu šerbistku Božu šlužbu. Žadny šwėrnny Szerb, žana šwėrna Szerbowka tudy tute šemšchjenja njestomdži, hdyž šylne šadžėwki k temu njenušuju. Tež dženska, lubošnu šlónčznu njedželu, bė 60 šylna šerbistka wošada šhromadžila, kotraž tež šedžblimje wotmolwjenja po nowe agendže šobuspėwasche. Porjad Božej šlužby bė na šhėrlušchowych šopjenach šobu wotczėščezany. Přėdowanje mějesche knjes šarar Šubiza i Bukež; špowjednu wucžbu knjes šarar Šakub i Nješwacžidla; špowjednych bė 120, mėnujzny 50 mužškich a 70 žónškich. — Wóh wostan dale pschi šwojim ludu w zusbje, kať domach!

Daliske powjesčje wo wulkim šemjerženju w San Franziško. Šlimantėz bratraj i Kalez štaj šwojemu nanej dalškej listaj pošlaloj, kotraž nadrobnišche powjesčje dawataj wo hróšbnym domachpntanju města San Franziško psches šemjerženje. Dofelž Szerbaj, tam pschėbhwarzaj, nam tule powjesčj ščzeletaj a dofelž je kóždemu šajimawe, i přėnjeho rta šlyšchecž wo tymle čžėžkim domachpntanju, dha lubi čžitarjo nascheho njedželškeho šopjena rad šhonja, šchtož nam taj listaj powjedataj.

1. list: Š přėnja čžu wam šdžėlicž, so šmy wšchitzny i Boha štrowi. Pschėde wšchėm dhrbju wam šjewicž, so šu w němškim kraleštwje hubjenje wobhonjeni wo tym njeshožu, kotrejž je šo tudy štało. My šmy wjetšche a potom šašo mjėnšche šemjerženja mėli. Tudy podawam krotke wopišanje wo šemjerženju a potom ščžėhowaznym wohnju:

18. hapreleje rano w 5 hodž. — bėšche jara rjane čžiche ranje, kať tudy i wjetšcha — šapocža šo šemja žyle pomalku šatšahowacz. Šchahenje bu pschėzo šylnišche a šylnišche, so buchu horne kromy a róžki najwjazny šamjėntnych twarjenjow psches drohu čžifnjene. Wšchitke žyrkwe, šchule a měšchczanske twarjenja, kať radno šhėža, polizajške twarjenja, bibliotheki, kotrejž bėchu wot žyhelow a šamjėnjow natwarjene, šu šo do žyla šnicžile. Na wopať privatne šhėže, teho runja tať mjėnowane do mrócžalkow došaze twary, 10 do 20 šchošow wyšoke a i pėšlowza atd. twarjene, pokasuju mjėnšche pušliny. Nowe drjewjane šhėže šu i někotrymi rospuřanyimi wotnowymi šchleňzami wuřhowane wostale, něschto starých drjewjanych domow pak je šo do čžista šhromadu šmjetalo. Šchi tym je wjazny štow ludži žiwjenje šhubilo. To wšchitko je šo štało ša jenu mjėnšchinu. Šnydom po šemjerženju šapocža šo palicž a to na 10 do 15 wšchelafich mėštnach. Woheň nasta psches plun a elektriške šwėžy, kotrejž šo tehdom palachu a kotrejž buchu wot šemjerženja roštorhane a pschi tym woheň popadžechu. Ša šym šam

6 tajkim wohnjam pschihladowal, jako šo palicž šapocža. To bėšche njemóžno hašchecž, dofelž tam žana woda njebėšche. Wodowody bėchu tež roštorhane wot čžėžkeho šemjerženja. Tam hdyž bratr bydli a hdyž ja nětko tež bydli, bėchu wodowody hiščcze žyle a tam buchu male wohnje tež hnydom šhahane; ale šrijedža w měšcže, hdyž je najwjetšchi wobřhod, tam žaneje wody njebėšche, a te mjėnšche wohnje buchu pschėzo wjetšche a šo šjednočžichu, so bėschtaj tu ša 2 hodžinje jeno hiščcze dwaj wohnjej, ale taj wohnjej mějeschtaj dolhošč wot i najmjėnšcha 5 kilometrom. Wšchitko, šchtož bėšche na pucžu, šo wėšo špali. Šenož wyšoke, 10 a wjazny šchošow wyšoke twarjenja šu šo jenož wupalile a nowe hiščcze steja. Wšcho druhe je šo šhubilo. Woheň je 3 dny a 2 nožy trať, přjedy hacž k šchėrofej drošy pschidžje. Tam bėšche něschto wody, a woni bėchu tež i morja wodu na pomoz wšali. Šola woda malo wucžinjeschje. Najwjazny wucžinjeschje šchėroka haša a dobry hójazy wječzorny wėřik. Šať bu 3. džėl města wuřhowany.

Wot 18. hapreleje mějachmy kóždny džėn šemjerženja, ale wone njejšu dalšchu šchodu nacžinile. Psches woheň je wjazny štow ludži žiwjenje šhubilo. Wjele je šo šapilo. Šschetož hdyž bėšche widžecž, so šo woheň bliži, šo forczmy a šlamy wupřodnichu, i džėla wurubichu. To šmėdžachu bracz, jenož žadny palenz. Šdyž bu něchtó ša palenzowymi bleschemi pschimal, bu do njeho ššelane. Šchi tym wšchėm šo hiščcze došč palenza wotnošy. Ššamo štrazowazny wjazny bėchu i džėla pjeni.

Mėšchczanska wyschnošč njemėjesche přėnje tydženje po njeshožu ničzo praicž, pschetož krajna wyschnošč mějesche wšchitko w ruřomaj. Mėšto je nětko hiščcze (13. meje) wot wójšta wobřadžene, dofelž wyschnošč wšchitko dawa. Mėšto je hiščcze pschėzo žiwje, hacž runje je jich 100 000 precž čžahnyło. Tu je hiščcze 280 000 ludži žiwych, i kotrychž 110 000 w štanach špi. Štany šu wot platu a šu wojeřske štany. Šich wjele šo w nich šbožownych čžuje, dofelž šo tam njetrjeba žaneje renty placzicž. Wyschnošč je wšchitko dala, štany, matrazy, křywy a nušne k žiwjenju, wšchitko darmo. Nětko šo šašo šėpje ša tym hlada, so mužojo džėlaja. Šchtož njecha, šo k džėku nušuje.

Š tym wobšamřkam šwój list. Nječžinčje šebi žaneje štarošcže, mój mamoj šo derje. Š. Šlimand.

(Wšchichodnje list 2. bratra).

Daliske dobrowólne dary ša wbohe armeniske šhroty i pomozny w nuř:

Š Nješwacžidliškeje wošady psches knjesa šararja Šakuba:		
H. Šch. i Nješwacžidla	3 hr.	— np.
Š Budeščzanskeje wošady psches k. šararja Domaschtu:		
M. N. i Wónjež	5 "	— "
Š Bukeczanskeje wošady psches k. šararja Šubizu:		
Š. i Trjėbjenz	3 "	— "
Šch. i "	3 "	— "
M. N. i "	1 "	— "
N. še Šchekėz	2 "	— "
W. i Wadež	4 "	— "
D. i Kachlowa	5 "	— "
R. i Lejna	1 "	— "
H. i Rodež	3 "	— "
Pr. i Šuřka	2 "	— "
M. N. i Bukež	3 "	— "
Š. i "	1 "	— "
R. i "	2 "	— "
W. i "	2 "	— "
Tr. i Włóžan	1 "	— "
H. i Wuježka	— "	50 "

Šhromadžje: 41 hr. 50 np.

W mjėnje wbohich šhrotow wutrobny džak.

Šólėž, redaktor.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džěň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ćel

F.

Šerbske njedzelske kopjena.

Wudawa so kóždy kóbotu w Šmolerjez knihicziščeźerni w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacź.

3. njedzela po swjatej Trojizny.

1. Pětr. 5, 5—11.

Šhto lubosć je a kať so wusnamjenja, je nam swjaty japoschtok Jan přerju a druhu njedzelu po swjatej Trojizny wobšwědźił; nětko 3. njedzelu pak jeho kóbu japoschtok swjaty Pětr nař wuczi, kať a hđze přjedź wscheho šwětneho a czařneho njepokoja a horja witany a polny wotpočink a šbóžny měr Boži namakamy. — Hdyž czežke domachpytanja nař potřechnja, haj, šama šmjercź nam lubowaných wosmje, hdyž Šhrystušowu hanibu njeseč dyrbymy, dokelž jeho mjeno se šłowom a žiwjenjom psched šwětom pošnawamy, hdyž nař wschitzy wopuščeza, a se wschěch kónzow a kutow dawa to praschenje šo šlyšhecź: Hđze je nětko twój Bóh? a my šami pschi šebi šdychujemy: Ach, ty Šnježe, kať dolho?! — tehdy šo šłabi, špróžni a wobčeženi šacžuwamy a š Šonašom pod turkowskej kruschenju abo š Šeliašom pod jechiběrnju w pušciznje šo pošydnjwschi rady štoržimy: „Doseč je, dha wšmi nětk, Šnježe, moju duschu! Ša nješšym lěpschi dnyli moji wótzojo. Ša šym šamlutki šbytkny wostał, a njepšhecźeljo šteja mi ša žiwjenjom“. Š kať derje nam potom cžini, a kať šłódky je tón trošcht, hdyž š Šnješoweho rta nam to šłowo šo pschjwoša: Šójceže šem te mni; ja cžzu wař wofšewicź! Wšmicže na šo mój špschah a wukńcže wote mnje, dha budžecze wotpočink namakacź ša šwoje dusche (Math. 11, 28—30)! —

Čžemy-li wotpočink namakacź ša šwoje
dusche,

— nař Šnješowu japoschtok swjaty Pětr š dženkniškej epistolu wabi a napomina, —

1. Ponižujmy šo pod Božu ruku,
2. Čžišny wšchu štarosć do Božeho kłina,
3. Šryjmy š Božim šchitom šo psched njepšhecźelom,
4. Čžiščěžmy šo š Božej wutrobje se šwojej šłabosću!

Pschede wšchěm šo ponižujmy! Pošłuchajmy a šrosěmny, kať swjaty Pětr rěči: „Wschitzy budžecze jedny druhemu poddani a wobłekajce šo ponižnosć; pschetož Bóh napschecžiwjo šteji hordym, ale ponižnym dawa wón hnadu. Tehodla ponižujce šo pod Božu móžnu ruku!“ Ach, šo by to šo ženje a nihđze podarmo njepředomalo! Šordženje a naduwanje je š cžerta, a přeni hřech šřjedź Božeho paradisa. Wone wjedze do njepokoja a štaženja wonkach a nutškach, mješ ludami, narodami a šwójbami, mješ wyšokimi a niskimi, bohonymi a šhudymy a w kóždej njepokojnej a nješbožownej duschi, haj, š wójnje šłoncžnje wschitkich pschecžiwjo wschitkim, kať je tež runje w nětczišchim cžaku na wschěch kónzach šwěta a we wschěch wofšchtach cžłowštwja ššawnje doseč widžecź. Bóh pak napschecžiwjo šteji hordym, ale ponižnym dawa wón hnadu! Šordosć dže přjedy pada a š padom pschjndže njepokoj a štaženje; pschetož „šmjercź je hřechow mšda!“ Duž ponižujmy šo pod Božu móžnu ruku! „Pschetož tón Šnješ je wyšoki a hlada na ponižneho a šnaje wyšokého š daloka.“ Wón praji: „Kiž ja we wyšokosći bydlu a pola tych, kotřiž šu

roslamaneho a ponižneho ducha, njejbo je mój stol a semja ponožk mojih nohow! Ja pohladam na hubjeneho a kotryž je roslamaneho ducha a kotryž so boji psched mojim kłowom". Saměrnje, „woczi teho Knjesa hladatej na prawych a jeho wuschy na jich próstwu; to wobliczo pak teho Knjesa hlada na tych, kotryž sčezinja!" Tehodla so pschezo a wschudžom pod Božu ruku ponižujmy! Wona je móžna a wscho samóže; „pschetož pola Boha njeje žana wěz njemóžna“, a wón ponižnych, podtlóčenych a sbitych, kotryž na jeho ruku a sbóžne wodženje hladajo so jemu polnje dowěrja, we swojim čašku powyschi! Hdyž a kaž dołho jeho „schunda njeje hišće pschischa, počakaj na teho Knjesa, budž dobreje nadžije a poħylń swoju wutrobu a počakaj na teho Knjesa!“ Tak s dobom

Čižńmy wschu starosć do Božeho kłina! „Wschitku waschu starosć čižńće na njeho, pschetož wón so sa waš stara!“ — napomina a troschtuje naš kwjaty Pětr. Wón wě, kaš spróžnym a wobčeženym, Božim podróžnikam a zůbnikam na jich černjoitej čěri psches horjo a čěrpjenja tu na kwěče wokoło wutroby je, a kaš čěžki, fišaly a s dobom straschny jich křód wostanje, wošebje hdyž starosće jim wutrobu wobčeža. Tehodla: „Čižń swoju wobčežnosć na teho Knjesa! Tón budže čze wobstaracž a njebudže praweho pschezo w njeměre wostajicž“, — so hižom Dawit troschtuje. A „njestarajće so a njeprajće: Sčto budžemy jěscž? Sčto budžemy picž? Sčto budžemy so woblecacž? Pschetož sa wschitkim tym pytaju so pohanjo: pschetož wasch njebieski Wóczež wě, so wy teho wscheho potriebacze“, — napomina naš a wobkrucza nam našch Sbdžnik šam. My wschał žaneho tak šdaleneho a zuseho Boha nimamy, kaž so čželnemu, s hrěchom šacžmitemu rosomej rady džije, jako by wón pschegara wyħofi a došć wošebny a horby byl a njemohł so wo šnadne naležnosće našcheho čžłowškeho žiwjenja staracž, ale wěmy, so šam najšnadnišchi wrobl pod njebieskami w Božim miloštnym šastaranju steji, a wěmy, so psched Bohom, swojim njebieskim Wótžom, my lěpschi, hódnišchi a jemu lubšchi šmy, dylłi wjele wroblow (Math. 10, 31)! Nješmy dže na došć hlupenje a leneje wutroby š wěrenju, hdyž a so šměmy „we wschěch wězach šwoje próstwu w modlenju a žadanju s džařowanjom psched Bohom“ wosjewjecž?! Š kaš bychmy bjese wscheho njepokoja a njeměra jako hač najšbožownišche džěczi žiwi byčž mohli, bychmy-li wopravdže wschu šwoju starosć wschědnje pschezo s nowa do Božeho kłina čižńli! Saměrnje tola wěrnje je a wostanje:

„Sčtož Bohu Wjěřchnemu so poda A štaji š njemu nadžiju, Hdyž pschindže nusa, šchizž a šchłoda, Dha je Bóh pschi nim s pomožu; Sčtož na Boha so šaloži, Tón na žadny pěš njetwari!“ Duž pod Božu ruku s našchej njepokojnej dušchu a do Božeho kłina se wschej starosću! — Dale pak tež

Šryjmy s Božim šchitom so psched njepšhecželom! „Budžće štróšbi a wachujće; pschetož wasch pschecžiwniš, tón čert, šhodži wokoło jako ružazy law a pyta, kohož by póżrjel. Šemu šteječe napšhecžiwno we wěre!“ Šaj,

„Šly štary njepšhecžel By naš rad póżrjecž čžył; Wón jara móžny je A ma došć lěžnosće, Tu psches njoh' ništo njeje!“

Šróńmy so džě s Božej možu, kaž naš kwjaty japoschtoł Pawoł napomina. Šoħylńmy so w tym Knjesu a w možu jeho šylnosće, štejmy a wopašajmy šwoje ledžby s wěrnosću, a woblecžmy so šabat prawdošće a wobujmy so šchórnje, so bychmy hotowi byli na ewangeliš měra! Šade wschitko šapschilńmy šchit wěry, s kotrymž šahašnyčž móžemy wschě žehliwe šchipy šleho njepšhecžela! A wšimny šlobuť šboža a mjecž ducha, kotryž je Bože šłowo! Šež modlmy so štajnje š Bohu we wschej nusy s próstwu a s modlitwu w duchu a wachujmy na to se wschej wobštajnosću a próstwu sa wschitkich kwjatyč! Šak wuhotowani a křyczi s Božim

šchitom šměmy radošnje wysťajo pššnacž a špěwacž: „Šalleluja! Bóh je našcha nadžija a šylnosć. Tón Knjes Šebaot je s nami, tón Bóh Šakubowy je našch šchuz!“

„Hdyž' šwět so njetwil s čžertami
A naš wschěch póżrjecž čžyłi,
Dha to naš ničžo nještróži,
Wšchał bychmy s měrom byli.
Tón šěřšhta na šwěče Šěšł hlada šurowje,
Wón nješchłóži pak nam; Bóh šudži jeho šam;
Šoh' šłowčžlo pobicž móže!“

Šesuf Šmanuel, našch měrný šěřšhta, dobywa a je po swojim wěrnym a wěštnym šlubjenju pola naš wschitke dny hač do šłoncženja šwěta! — „Wěšće, so runje tešame čžerpjenja na waschich bratrach, kotryž na šwěče šu, so dokonjeja!“ My nješšmy wopuschčeni a šami; ně, ně, psched Božim woblicžom we duchu a se šady Božeho šchita we wěre so wschědnje wschitny šchěščenje hromadže ššhadžuja a w poħylńjazy a woschewjazy towarštwje a šjednocženju mjes šobu a se swojim žiwym a wschewomóžnym Knjesom wjedža, šacžuwaja a wysťaja wješeli a šbóžni:

„Bóh čže naš s duchom wobdaricž,
W tej bitwje pschi naš wostacž;
Hdyž woni wošmu nam Wšchě čžagne šubla tam,
Dha s teho nimaju, Wšchał ničžo š lěpschemu;
Šam dyrbi njebo wostacž!“ —

Tehodla š wobšamńjenju:

Čižšćmy so š Božej wutrobje se šwoje šłabosću! Šaj, horje wutroby! „Tón Bóh pak wscheje hnady, kiž naš powołał je š swoje wěčnej křašnosći we Šchryštuš Šesufu, tón budže waš, kiž wy mału šhwilu čžěpicže, dohotowacž, wobtwjerdžicž, poħylńicž a šaložicž.“ Boža ruka je móžna, Boži kłin je šchěroki, Boži šchit je twjerdy, duž horje čžiřćžmy so š Božej wutrobje se wschej šwoje šłabosću! — šak š měrej pschindžemy a wotpočimš sa šwoje dušche namašamy. Bóh wostanje našche wuřhowanje, našcha móž, našch mēr šamlutki, so wscha wješelosć w powošanju a wscha móž w bēdženju a wscho došće a pschewinjenje w špyřowanju naš dale bóle wo tym pschewědčzi: wón je našch Bóh, a my šmy džěczi Bože; Bóh naš lubuje, nam wodawa; ničžo, ani šmjercž ani žiwjenje, ani jandžel ani knještwo ani móž, ani něčžišche ani pschichodne, ani wyħofe ani hlubofe, ani žane druge štworjenje, njemóže naš wot njeho a jeho lubosće džělicž, šotraž je we Šchryštuš Šesufu, našchim Knjesu (Šomš. 8, 38. 39)! „Šemu šamemu budž čžescž a móž wot wěčnosće hač do wěčnosće! Šamjeń.“ Šak šhwalimy tudy we wěre, šak špěwamy junu s nowymi janyšami a s wyschšim hłošom, hdyž psches nowe njebieska a nowu šemju šbóžnje a wěčnje kłincžecž budže: Šemu budž čžescž do wscheje wěčnosće! Šalleluja! Šbožo a šhwalba a čžescž a móž budž Bohu, wschemu Knjesej (Šjewj. Šan. 19, 1)!

Šaj, Bohu čžescž a šhwalbu dajmy
A šwěru jemu wobšhowajmy;
Ššam šwěrný nam wschał wostanje!
Wotpočimš nam špožčzi milý,
Hdyž štowarišeny s nami žiwy
Naš pschewodža do křašnosće. —
Duž Bohu šbóžnemu
Ššo šwjecžmy š woporu! —
Šalleluja!
Šak wysťajmy
A šhwatajmy,
Dóž pschi nim wěčnje šbóžni šmy! —

Šamjeń, Šalleluja! Šamjeń.

Hijo w czerpienjach tuteho czaſa ſjewi ƚo nam Boža kraſnoſć.

(1. Pětr. 5, 6—11.)

Stóſ (W. miſ. harf., czo. 255): Ta hnada knjeſa našchob' —

Nam luboſć Boža kraſni
Eso w czaſnych czerpienjach;
Dže pſchichod tež ƚo jaſni
Pſchi ƚamnych njewjedrach.

Nad nami mózna jeho
Eso ruſa wobſwědźi,
Hdyž wumože se ſleho,
Naſ ſ troſchtom wofſchewi.

Duž rad ƚo ponižujmy
Pod ruku wótzowſtu
A wěſte być ƚej dajmy:
Naſ kraſni na czaſu!

Sa naſ ma ſtaroſćiwu
Myſł Wóćez njebeſki
A wutrobu nam miłu
Da pofnacž ſ radoſći.

Njech ſtaroſć wſchu na njeho
Dže ƚwoju cziſnjemy;
Wón ſ horja wjedže wſcheho
Dla ƚwojeje' dobroty!

Eso we naſ ſacžucž dawa
Móz jeho ƚylnjaza,
Hdyž naſ je ſapſchijala
A ſ duchom wobronja.

Nam ſchłodžicž njeſamóže
Čert, pſchecžiwnik našch ſty;
Naſ Bože kſnje ſbože,
Hdyž ſ próſtwam ſtróſbi ƚmy.

Eso ſ mozu wobronjeimy,
So ſ Boha ƚylni ƚmy,
We wěrie twjerdže ſtejmy,
Eso cžerta njebojmy!

Bóh, Wóćez dobročiwny,
Naſ wjedže ſ dobroću;
Nam ƚwěrnym pſchezo miły
Čhze wofnacž w Abryſtuſu.

Eso ƚwěra jeho jaſni
Nam w czaſnym czerpienju;
Njech cžesć a móž ƚo kraſni
Som' wěcžnje ƚamemu! —

U.

Bože pucze.

„Eže hižom ƚyſcheli“, jedyn knjeſ druhemu, jeho ſetkazemu, we wulkim roſhorjenju pſchiwola, „ſo je ƚo našch ƚwěrnny liſtar Benik ſatepil?“

„Naſ je ƚo to ſtało?“ ƚo drugi ſ poſtróženjom wopraſcha.

„Dženſa rano dže Benik nimo kanala. Duž wuhlada, ƚaſ bliſko moſta muž, po ſdacžu khető pjany, do wody ſkocži. Wón bjeſ pſchemyſhlenja ſa nim. Semu ƚo poradži, jeho popadnyć; tola tón cžlowjeſ we ƚwojeje pjanoſći ƚo jeho kſucze pſchimmje a jeho ƚobu do hlubiny cžehnje. Na jeho wo-pomož-wołanje jedyn ſtražnik pſchiběhnje. Tón wopilža hiſchcže žiweho ſ wody wu-cžehnje, mjes tym ſo nadobny Benik jaſo mſdu ſa ƚwoju luboſć ſ bližſchemu ƚmjercž namafa. A temu ſawoſtaja wón žonu a nje-ſaſtarane džecži. Nětko mi prajeće, hdyž wofstawa tudy Boža mudroſć a prawdoſć?“

Druhi wofomik mjelcžeſche. Potom rjekny: „To je ſrudny pad, ale wón mje w mojej wěrie njemyſli. Bože pucze ƚu wſchaf hinajſche dylki naſche pucze, a my ſamožamy jeno ſ rědka jeho myſle wopſchijecž. Zeli paſ je naſche cžaſne žiwjenje, ƚaž ƚwjate piſmo praji, jeno pſchihotowanje na wěcžnoſć, dha prajeće ƚami, ſchtó běſche w tamnym wofomiku bóle pſchihotowaný, do tuteje ſa-ſtupicž, tamny wopilž, abo tón drugi, kotryž po knjeſowej pſchi-kaſni ƚwoje žiwjenje ſa njeho ſaſadži? Wobhladuju to taſle, dha mēnju, ſo ƚo runje tudy Bože ƚmilenje poſaſuje, kotrež jenemu wumrjecž da, drugeho pſchi žiwjenju ſdžerža, ſo by ƚnano wobeju duſchi ſa wěcžnoſć wumožil.“

„Sa wam njemóžu žhle ƚlědowacž“, přeni ſnapſchecžiw, „ale wy macže ƚnano prawo.“

„Esu to jeno myſle, kotrež ſ wyſkofſći Božich pucžow njedobahaju. Wěcžnoſć nam to junu wujafni.“

F.

Pohlad k Bohu.

Ešto rudžijſch ƚo, o wutroba,
Pod horjom, ſtaroſću?
Čiſ' ƚwoju tyſchnoſć na Boha,
Tón nuſu ſnaje wſchu.

Haj, na Tebje čžu dowěrnje,
Mój Božo, ſhladowacž;
Hlej, wſcho mi bjerje žiwjenje,
Ešto čžył mi Tebje wſacž?

F.

Poddacze.

Budž ſtroſchtny a njeſ ſcžerpliwje,
Eštož tebje tyſchi wjele;
Wjedž, wſchſcha ruſa wodži cže:
Bóh jaſnoſć, mrofi ſcžele.

Duž cziſche bjer, ſchtóž wotžudži
Či miła rada Boža;
Bóh jeno na ramjeni cži,
Eštož ſnjeſeſch, napoloža.

F.

Dwě njerunej ƚoſtje.

(Pofracžowanje.)

Sa pol lěta pſchija knjeſ Waltaſ Žurja do ƚwojeje piſčarnje, a ſažo po taſ dolhim czaſu wón jemu namjetowaſche, ſo by ƚo na jenej jeho kóžom na kóžerſtwo pſchihotowal. Žurij tónle namjet ſ wjeſelom pſchija. Po wjazhlětnych jěſbach doſta wón ƚamo-ſtatne wodženje jeneje kóže a doby ƚebi jaſo wuſtojan kapitán najwſchſchu dowěru ƚwojeho knjeſa. Nětko běſche tón cžaſ pſchichol, hdyž móžeſche wón ƚlubjenje, ƚwojimaj ƚotromaj date, dopjel-njowacž. Pſchi jeho ſlutniwym žiwjenju ſawoſta jemu wot jeho mſdy nahladny ſbntk; tutón wón kóždy kſóć domoj ſcželiſche. Emma a Herta njetrebaſchtej wjazy ƚlužicž. Jaſo cžejnej knježni, kotrež běſchtej pſches bohate bratrowſke dary do dobrých wob-ſtejnoſćow pſchichle, doſtaſchtej kóžda ſprawneho rjemjeſnika ſa muža. Tutaj mužej bydleſchaj w jenej a teſſamej wſy w bliſtoſći měſta Hamburga, hdyž běſchaj ƚebi kóždy rjanu kžětku na-twarikoj.

W jentym naſtupanju paſ ƚo mjes tymaj ƚotromaj po nēcžim njerunoſć wutwori. „Hdyž ƚu hołbje, tam hołbje pſchilětuja“, pſchibłowo praji, a taſ tež ſamožitofć wobeju ƚotrom lěto wot lěta pſchibymaſche. Mjes tym ſo paſ mějeſche Emma, dživajo na ƚwoju něhduſchu kħudobu, ſa pomozu-potrjebliwych pſchezo wo-tewrienej wuſchi a wotewrienu ruſu, naħileſche ƚo Herta dale bóle ſ ſkupoſći a njewažeſche ſ tym napominanja bratra, kotryž kóždy raſ, hdyž ſ pjenjeſami wobcžežený liſt póſłla, proſcheſche, ſo byſchtej wot tuteho žohnowanja ſ džaſownoſće ſ Bohu kħudym džel wotedalej.

Mjes tym běchu ƚo lěta pominye. Jaſo ƚo Žurij něhdy ſažo ſe ƚwojeje kóžy ſ dlějſcheho pucžowanja do ranjſcheje Žndije domoj wrócži, jeho njewocžakowana žarowna powjeſć naſtróža. Waltaſ bě pſchod maſo dnjemi po kſótkim kħoroložu na hěžnu kħoroſć wumrjel. Eſylſy, kotrež Žurij wo njeho plakaſche, pſchidžechu ſe ſprawneje wutroby. Wón běſche ƚwojeho knjeſa bóle jaſo nana, dylki jaſo ƚameho roſkaſowarja cžesćil.

Naſ wulle paſ běſche jeho ſpodžiwanje, jaſo jemu wſchnoſć wofjewi, ſo je wón ƚobu mjes herbami! Waltaſ njeběſche žaneje ƚwójby měł a bě w ƚwojeje pofłednej woli ƚwoje wulle ſamoženje ſ džela miſoſtnym wuſtawam, kħudobnjam, ƚyrotownjam a ſčulam,

ſ dźela někotrym ſwojim najlěpſchim pſcheczelam wotfaſať. S dobom doſta Surij na žadanje ſemrjeteho walczł liſtow a papjerow, kotrychž wopſchijecze bėſche ſa njeho jara waźne. Wón ſ nich ſhoni, ſchtož bė jemu hačž dotal potajene ſawoſtało, ſo bėſche Waltar ſ jeho wótzneho měſta rođzenny, tam něſchto czaſa ſ pſchekupzom pobyl, na to dołha dla czełnył a ſem wuczahnył.

Surij cžitajſche, kať bė Waltar, po tym ſo pſcheſ prózu a ſbože do lěpſchich wobſtejnoſczow pſchińdže, ſebi ſwoju přenju ſtaroſcz bycz dať, w jeho domiſnje ſawoſtajene dołhy ſprawnje ſe-ſapłacžowacz, a njebė maťo pſchekłapjenny, mjes Waltarjomymi wėricželemi teź ſwojeho ſamſneho nana napriſaneho namaťacz. Tola dofelž bė tón wumrjel a jeho ſwójba ſo roſpróſchila, nje- bėſche Waltar ſwoju winowatoſcz dopjelnicž mohł a ſhwaleſche w piſmje, ſa Surija poſtajenny, to jaťo ſpodziwne wodźenje Bože, ſo bė ſo jemu potom ſyn jeho wėricžela pſchijwedł, tať ſo mohł wón temu kublo, jeho ſwójbje ſ prawom pſchijkluſchaze, ſ danju pſchepodacz. Tehodla bėſche ſo wón Surija woſebje pſchijimowať a jemu w teſtamencze ſummu wuſtajil, kotraž ſtary dołh wo jara wulki dźel pſchekłahny.

S dźakownym, hnujazyh dopomnjeczom na ſprawneho Wal- tarja a ſ wutrobnym ſhwalenjom Boha, kiž bėſche jeho pucz wjedł, hdžež jemu ſytwa, něhdy wot jeho njeboheho nana wuſywana, w bohathch žnjach napſchecžimo ſrawjeſche, wón herbſtwo pſchedemja. Wot něťka pať njemėjeſche žaneho praweho mēra wjazy w Amerizy; jeho wutroba žedžeſche po ſwojimaj ſotro- maj, a wón jimaj tehodla piſaſche, bjeſ teho ſo by pſchi tym poſlednju waźnu podawiſnu woſjewil, ſo je ſebi wotmſklic, ſo ſažo do wótežiny a ſ nimaj domoj wróczicz.

(Pſchichodnje ſkónczenje.)

Waž ſebi ſwoje ſbože!

Esy ſebi wažil ſbože, ſ njebja date?
Esy Eden ſnal, kiž je czi něhdy tečel? —
Hlej, jaťo najlubſche bu tebi wſate,
Dha haťle ſhoni, ſchto ſy lubo mēł! —

F.

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— 8. julija ſwjeczzi ſo 200lětny jubilej ewangeliſkeho miſionſtwa mjes pohanami. A temu ſwjedženſtemu dnjej budže ſo naſche „Bomhaj Bóh“ jaťo miſionſke jubileiſke łopjeno wudacz, niž jenož ſa naſchich cžitarijom, ale ſa wſchitkich lubowarijom miſionſtwa. Tole jubileiſke łopjeno budže ſo na tym dnju pſchi Božich ſlužbach roſdawacz, ſo bychu wſchitzy naſchi Eſerbja ſebi cžitacz mohli wo roſtwiwanju naſcheho ſwjateho ſkutka luboſeže. Jubileiſke łopjena budža ſo po 2 np. pſchedawacz a chzynli knježa duchowni redakziji abo naťkadnikkej knjeſej Esmolerzej w bližſchich dnjach ſjewicz, kať wjele ſebi tychle jubileiſkich łopjenow „Bomhaj Bóh“ ſa ſwoju woſadu žadaju.

Gólcž, redaktor.

— **Dalſche powjeſeže wo wulkim ſemjerženju w San Franziſlo.**

2. liſt. Luby nano! Najprjedy chzu Wam ſdželicž, ſo ſo najlěpſheje ſtrowoſeže ſwjełelam a ſo ſym dobreje nadžije. Wulke ſemjerženje bė pola ludži bórſy ſabyte, hdžž teź mjenſche rženja po nim pſchińdžechu. Dwė wjetſchej bėſchtej hiſchcže 11. meje pſchipołdnju (5 ſekundow trajaze) a 17. meje wječzor (12 ſekundow trajaze). Na tymaj dnjomaj móžachu ludžo ſ khezow na drohu wuſťoczicz, ſo njebhchu ſo ſaſypli. Wėſchcžeſche ſo, ſo 18. meje druhe wulke abo hiſchcže wjetſche rženje pſchińdže, pſchi kotrymž San Franziſto do morja ſpadnje; ale tole wėſchcženje ſo hiſchcže do-

pjelnilo njeje. Poſledni tydžeń bėſche mēr. Eczėhwfi ſemjerženja móžeſch jenož hiſchcže na tych dźelach měſta widžecz, kotrež ſo wot- palile njeſku. Tať je n. pſch. pſchi haſy (Vaness Ave) aſfalt roſſchcžepjenny a žyła haſa 40 cm priecz žunjena. 300 metrow aſfalta je hromadu žunjenny, ſo ſteja kaž łodowe ſchřuty. Pſchi tej ſamej haſy je khezža wot haſy wotdželena a něhdže 50 cm do ſady žunjena; wona ma jenož někotre pſchepukliny. Na druhej haſy (Mission Street) ſu khezže na boť žunjene a haſa wo 1 meter pſchepoložena abo je ſo 2 metraj do ſemje žypla. Na haſy (Valenzia Street) ſu khezže 5 metrow precž ſtorčzene a 3 metry do ſemje ſpadle. Wulki hoſczenž je žyłe hromadu ſſchafenny. 70 morwyh je ſo hačž dotal ſ njeho wunježlo. Haſa Howard Street je horje ſtorhana a wicho je roſbite, kaž by tu eksplozija byla. Radniza je ſo cžije hromadu žypla. Wona je ſo 20 lět twariła, je 20 miłlionow dollarow płaczila a ſa 20 ſekundow bėſche ſnicžena.

W rewirje Colma, 16 mil wot San Franziſko, je ſo hórka wotewrila a je tam 1 meter ſchěroka dźera. Głubokoſcz ſo hiſchcže wumėrila njeje. Kolije želeſnizow ſu ſo roſtorhale kaž zworn. Woheń njemóžu ſ krótkimi ſłowami wopriſacz. Wón khezžu po khezži ſobu wſa. Semu ſo wobaracz njemóžeſche, dofelž wody nje- bėſche. Nynki khezžow ſu ſo teź ſ dynamitom roſtjelale, ſo by ſo wohenju mjesa ſtajila. Tola žana pomoz njebė, hačž pjat, 20. haprleje, woheń k jara ſchěrofej haſy pſchińdže, hdžež bėſche teź woda. Pſchi wohnju bėchu pilne ruku bohathch a kłudnyh widžecz. Kóždy ſebi ſe ſwojeho bydla ſobu wſa, ſchtož móžeſche, ſo by ſo ſa druhim bydlenjom roſhladowať. Mnobich je potrzechilo, ſo buchu ſ noweho bydlenja pſcheſ woheń wuczėrjeni a dyrbjachu 5 abo 6 krócz czełacz, hačž ſame nahe žiwjenje wuťhowachu. Wobſah palniſchcža je něhdže 40 kilometrow.

Wo tym, ſchtož ſu nowiny wo Chineſach piſaťe, ničzo wėrno njeje. Woni prjedy ſemjerženja k ničemu žaneho prawa njemėjachu, a něťko ſu wſchitzy ſ měſta won, dofelž je měſchcžanſki dźel Chine- ſow ſanicženy a ſpaleny. Woni buchu pſcheſ poliziju jara kručze dźeržani a něťko hiſchcže bóle. Tať je teź ſ Japanejami.

Tež wote mnje žadachu ſebi wupofaſ pſchi ſemjerženju. Wot teje khezže, w kotrežž dźelach, murje hornjeho ſchoža dele padžechu, ſo nam wupucz ſahaczichu a my dyrbjachmy nutſkach woſťacz, hačž bėſche wſcho nimo. Eranjenny wot naſ niťto njebu.

Kicžba morjennyh pſchi žylym njeſbožu hiſchcže měſta njeje, pſchetož kóždy džeń ſo jich wjazy pod roſpadankami namaťa, hačž dotal něhdže 1500. Eranjennyh bėſche jara wjele. Přeni czaſ bė wobkłod jara ſnadny, tola něťko je ſažo žiwilſchi. Malutowańiſke banki ſu teź poſlednje njedzele ſažo wožiwjene a wuplacžuja ludžom, ſo by ſo jim pomhaťo, dofelž je ſo někotrym wſchitko ſpalilo. Tež nowe klamy ſo ſažo wotewrjuja. Mēto je ſažo wobkłwētlene a něſchto elektriſkich želeſnizow ſažo jėdži.

Hačž dotal bu měſto wot wojakow wobſtražowane, ale pſchi- chodny mēkaž ſo tale ſtraž wróczjo ſcžehnje. Mēto ſo jara kručze wobkłodžuje. Piwo, wino a palenz ſo pſchedawacz njemje. To mnohim jara pobrachuje.

Roſpadanki ſo ſe želeſnizu wumožuja, ſo by měſto bórſy ſažo cžiſte bylo. Poſcželu Wam w bližſchich dnjach knihi ſe wſchelakimi wobraſami.

S wutrobnym poſtrowom

P. Klimand.

Ruſne a najkróťſche ſamolwjenje. Njenadžite a roſ- pjeťchaze ſadžewanje njeje komiſiji, wot poſlednjeje hlown. ſerbf. předaťſk. konferenzu na redakziju někotryh „wėrumuſnawaťſkich“ nowyh ſhėrluſchťkow pomjenowanej, naleźnoſcz a nadawť dotal na kónž pſchinjeſcz a dopjelnicž daťo. Duž je — nadžijomnje niž pſchedoľho — hiſchcže dalſheje ſcžerpliwocze trjeba. Quod Deus Opt. Max. bene vertat!

—n.

Dalſche dobrowólne dary ſa wbohe armeniſke ſyroty k pomozu w nuſy:

S Moſaczicžanſkeje woſady:

Wot 21 njemjenowaných daricželow po 10 hr., 50 np., 4 hr., 8 hr., 1 hr. 50 np., 2 hr., 5 hr., 3 hr., 3 hr., 3 hr., 1 hr., 3 hr., 3 hr., 1 hr. 50 np., 50 np., 5 hr., 4 hr., 10 hr., 3 hr., 5 hr., 3 hr.

Hromadže 82 hr.

W mjenje wobohich ſyrotow wutrobný dźať.

Gólcž, redaktor.

Číslo 27.
8. julija.

Bomhaj Bóh!

Lětnik 16.
1906.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoěń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokrěw ée!

F.

Sěrbske njedželike łopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Šmolerjez knihicziščezěni w Budyschinje a je tam ša šchwěrtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Dubilejske łopjeno

k 200-lětnemu wobstacžu ev.-lutherskeho mišionstwa

džěń 9. julija 1906.

1706

1906

* 24. junija 1683 w Polcziuzach.

Bartram Ziegenbalk,
I. ewangelski mišionar.

† 23. febr. 1719 w Trankabarw w Indijstěj.

Čehodla šwjecziny mišionski jubilej?

„Spěwajće temu Knjesej nowy thěrlich, pschetož wón čini džiwy!“

Šaj, džiw psched naschimaj woczomaj je skutk mišionstwa. Džiw psched naschimaj woczomaj je rošwíwanje mišionstwa mjes pohanami. S maleho šymjeschta, do škalojteje role pohanstwa wu-šytechu, je wurostl krašny seleny schtom, ke kotremuž šhladujemy pokni hnuteho džaka na jubilejskim dnju. 200 lět horzeho džěla! A kaš wjele njepscheczeltwa šleho njepscheczela!

A tola je Bóh hnadu a móž daš! To je tón Knjes činiš, taš nascha wutroba šhwali.

Mišionski jubilej nam woprawdže wopofas džiwneho skutkowanja Božeho w mišionstwje pošicža. S malych špoczatkow mišionstwa, kotrež je Ziegenball pod šchitom Božim w Tranktebaru w Šindiskej šapoczal, šu rjane žně wurostle, kotrež nětko šo rošpšchestrjuja psches žyłu Šindistu. A nasche mišionstwo w Tranktebaru je nam ewangelskim šchesczijanam wošebje drohe a lube; pschetož tam je šo přenje mišionstwo nascheje ewangelsko-lutherškeje žyrtwje šapoczalo. Přenjeje ewangelskej mišionaraj štaj wuczahnyłoj do pohanškeho kraja, pohanam přědomač a pschínjesč drohi ewangelijon wo Šhrystušu Jesušu. A dokelž štaj to mišionaraj byłoj

š nascheho wótzneho kraja — móžemy šo teho wješelicž, šo je tehdom nascha wótčžinstaj žyrtwej nastupika šwjate džěko mišionstwa, kotrež je tón Knjes tym šwojim poručil. A hnuty je nasch džak, hdyž widžimy to bohate žohnowanje Bože, kotrež je položene na přenje mišionstwo nascheje ewangelskeje žyrtwje. — Wěšo je nasche mišionstwo tež čžežke čžahy pschětracž dyrbjalo, ale tež w čžemnosčži šwěčži šo Boža hnada jašnje a widomnje, dokelž je psches Božu hnadu čžemnosčž šo šhubicž dyrbjala psched šwětkom ewangelijska, kotrež je móž Boža. Šako po 100 lětach skutk Tranktebarskeho mišionstwa hincž šapoczja, je tón Knjes nowych pomocnikow šbudžil, kiž šwjaty skutk šhinjenju wuškowachu. Šipšžanske mišionstwo je do herbštwaj mišionskich wótžow w Tranktebaru šastupicž mohło! Šule wulku Božu hnadu my džženšja šhwalimy:

Budž šhwalba Bohu šamemu

A džak ša jeho hnadu.

Šak je pschischo š šapoczatlu nascheho ewangelsko-lutherškeho mišionstwa?

Dwaj mužej mataj najwjetschu šašlužbu wo šaloženju nascheho mišionstwa. Wonaj štaj danški kral Šjedrič IV. a wótž šhrotownje w Šalli A. Š. Šranka.

Šižom jako kónpřnyž běšche kral na tu myšl pschischoł, šo je pschisšluschnosčž, tam hdyž šebi Danšy kolonije šaložichu, tež pohanam šchesczijanstwo šobu pschínjesčž. Šako wón na trón stupi, bu jeho wot Boha jemu do wutroby data myšl skutk. A šo šo š Božej hnadu dobre pschedemšacže do skutka štaji, wo to ma šašlužbu kralowny dwórski přědar D. Šüttkens. Šón běšche šo 1704 š Šarlina do Šopenhagena powolał a wón štejesche tym pobžžnym mužam nascheho wótzneho kraja, kiž mějachu mišionštu wutrobu, blisťo. A to móžesche wón š šbožu šwjateho skutka wužicž. Šón

powjeda: „Šako ja widžich, šo je šo tónle woheš na kralowej wutrobje šapalil, šym š radosčžu drjemo pschinoschował.“ A kralowe šahorjenje šo dale horjesche, hdyž wón tež w Danškej žane šrošymjenje njenamaka a šamo danšle duchownstwo jeho wotpohladej napscheczíwo stupi. W Danškej njeběšche tež žanych mužow, kiž bychu dara a šnutštowneho wabjenja měli, do džěla mišionstwa štupicž. A kajke běšche to nětko džiwne wodženje Bože, šo móžesche dwórski přědar D. Šüttkens mužow š nascheho wótzneho kraja pschíwjesčž, kiž běchu hotowi, wuczahnyčž jako mišionarajo.

Šak šo šta psches Bože wodženje, šo bu nasch wótžny kraj š temu powolany, kaž běšche kolebka byla reformazije, přěnich mišionarow wupóšlacž do pohanškeho kraja.

A kajku šašlužbu ma nětko Aug. Šerm. Šranka? Šón njeje přěnich mišionarow wušwolil. To šu čžinili jeho a dwórškeho přědarja D. Šüttkenšja pscheczěljo w Šarlinskej. Ale wón je polo we wutrobach tych mladženzow pschíhotował, kiž šu wuczahnyli jako póšli ewangelijska. Šón we šwojej wučžetři pschězo na to pokasowasche, šo je ta wěra šama prawa, kiž je w lubosčži škutkowaza.

A taš je wón wutroby šahoril, šo běchu tu mužoj w prawym čžahu. A taj přenjeje mišionaraj, Ziegenball a Šlütšchau, štaj š Šrankoweje šchule w Šalli wušchłoj a tón duch lubosčže š Jesušej, kotruž bu jimaj tam do wutroby dychany, je jeju wodžil. A š Šallškeje Šrankoweje mišionškeje šchule je wušchlo tehdom 36 mišionarow a woni běchu wšchitžy prawi póšli, kiž šu rošššwawali dobre šymjo ewangelijska na puštu pohanšku šemju.

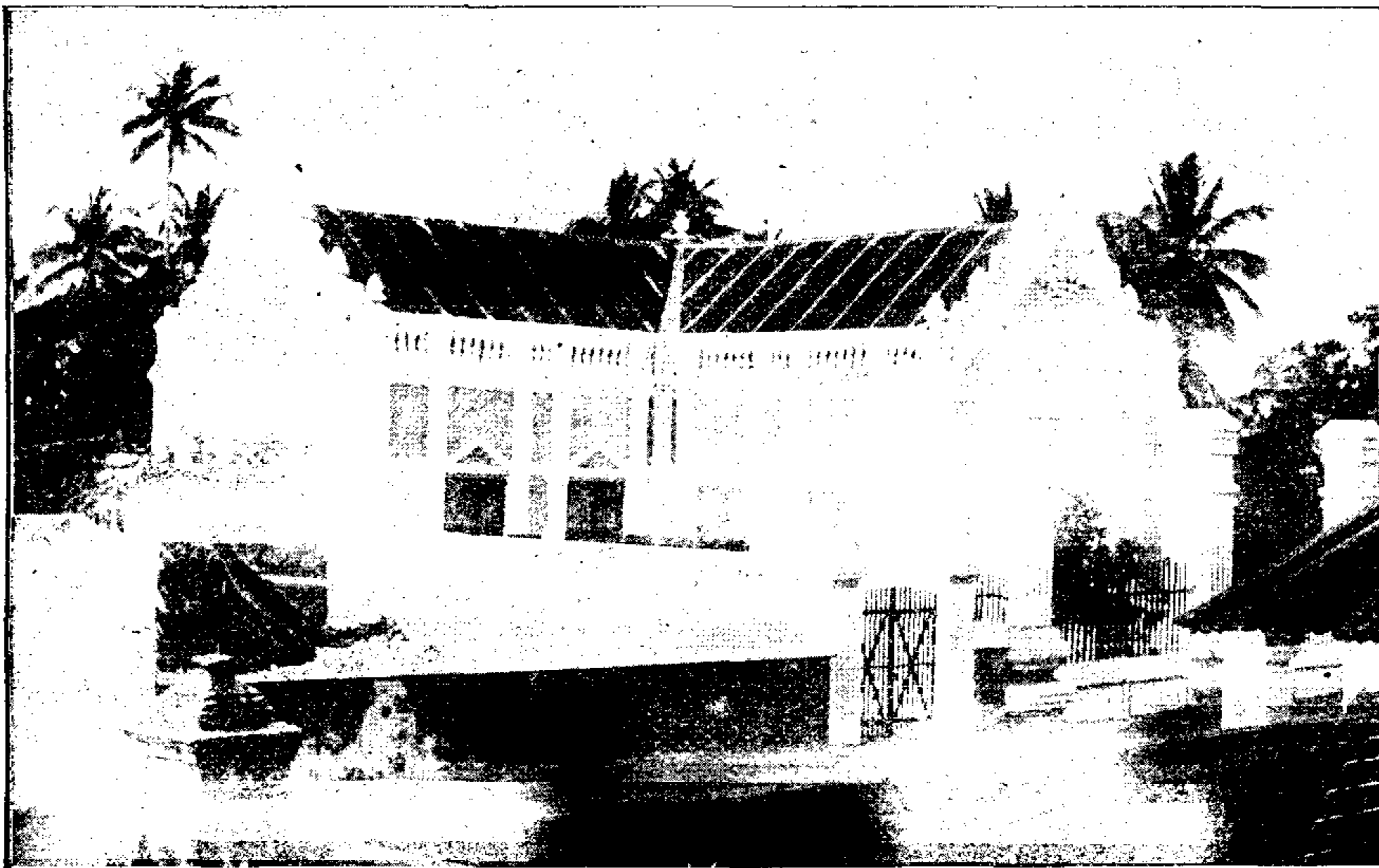
Najwjetschu šašlužbu paš je šebi Šranka dohnył š dobrej radu, kotruž je

mišionaram dawał w čžežkich čžahach. Šaž nan wón jim w čžežkich čžahach š trošchom blisťo štejesche a wón je jich skutk š Bohu nješl w šwojich modlitwach. Šam w Šalli běšche šřjedžšna wšchitkich pscheczělów mišionstwa. A wón je mišionstwo se šwojim horžym duchom lubosčže taš podpjerał, šo šo wono mjenowasche: „Danško-Šallške mišionstwo“ a A. Š. Šranka šo š dobrým prawom mjenuje „duchowny wótž ewangelskeho mišionstwa mjes pohanami.“ Šón je tež přenjeje mišionške šopjeno: „Mišionške powjesče indiškeho mišionškeho wustawa mišionstwa w Šalli“ wudał. A žyke mišionstwo, dokelž mišionarajo wuškadžachu š jeho mišionškeje šchule w Šalli, je mjeno dostało: „Danško-Šallške mišionstwo.“

Šcho běchu přeni ewangelsy mišionarajo?

Dwaj štaj wuczahnyłoj jako přenjeje póšlaj mišionstwa mjes pohanami.

Přeni mišionar a wodžel mišionstwa w Tranktebaru bě Šartom Ziegenball. Šón je šym nascheje Šužyžy a š dobrým prawom šo wón ličži do najššpschich šymow Šužyžy a Šallškeje. Šón šo narodži 24. junija 1683 w Šolcžizach. Šahe běšche wón wošhrocženy. Šemškich šubłow wón njemějesche, ale ša njebjeske duchowne šubla běšchaj šo jeho šarškej štaraloj, šo byšchaj jemu trajaze nješachodne herbštwaj šawošajiloj.

Šot Ziegenballa natwarjena nowa Šerujalemska žyrtwej w Tranktebaru w Šindiskej. Šošwjecžena 11. oktobra 1718.

Snate je to słowo jeho lubeje maczerje, kotrež na smjertnym ložu wurěcza. Wona słwoje džěczi wołoko šebje šhromadzi a k nim džěcše: „Dube džěczi, ja šym wam wulke samoženje nahromadziła; jara wulke samoženje šym wam nahromadziła.“ A jako šo jeje najstarscha džowka na to woprašča: „Duba maczi, hđže dha macze tuto samoženje?“, dha wona wotmolwi: „Šytajče w bibliji, lube džěczi, tam jo namakacze, pschetož tam šym kóždu stronu se šwojimi šylsami maczala.“ To běšče dobre njesachodne herbstwo. Tu bibliju je jeje šyn posdžišcho šobu k pohanam wšal. Wot starschiskeje pobožneje lubojče jako džěcžo nješeny, dosta wón šwoje šnustkowne wuhotowanje jako młodzenž w Halli wot A. S. Franke sa šwoje šwjate powołanje, kotrež tehdom hiščeje njesnaješče. W Barlinje dónđže hłóš Boži na njeho psches D. Lütkenša. A kaš běšče wón šnustkowne hotowy sa škutk mišionstwa, wobšwědčzi jeho wuprajenje, kotrež je w šhromadžišnje Barlinskich duchownych wuprajik: „Mój džemow w Šnješowym mjenje, a wobradži-li namaj Bóh jenicžku dušchu pohanow, budže naju pucžowanje hižo šarunane.“ Tak dyrbjeli wščitžy mišionarojo wuczahnyčž. Š nim čžehnješče jeho towaršč Heinrich Plüschau. Wo jeho džěcžatštwje a młodosčzi njeje nicžo snate. Wón šo w lěcže 1674 w Mecklenburgskej narodži. Wón je Ziegenbalkejš šwěru k bokejš stejal.

Sapocžatł mišionškeho džěła w Indijejš.

Móšste pucžowanje traješče na wšchě 7½ měšazow. Plěšniwy šhlěb a šmjerdžaza woda — a k temu nješchecželštw a nješrošmjenje šobupucžowaznych, kotřiz wo pobožneju mužow njerožžachu a šo jeju wotpohladejš šmějachu. Tež kóžžowjš kapitán bě jimaj nješchecželšnje šmyšleny. Wón běšče šo wošebje teho dla na njegu rošhněwal, dokelž běšchtaj jemu jeho nješpóžčtwje wšch-nje porokowalojš. Šdyž kóžž k brjohejš Indijejš pschijědže, kóžžine mužštw pucžowarjow š kóžže w čžolmach na kraj wožěšče. Ale ša mišionarow wjazž dnjow žaneho ruma na žanym čžolmje njeběšče. Škóncžnje šo kapitán druhejš kóžže šmili a jeju na šwoju kóžž a potom na kraj domješe. Nad tym paš šo přeni kapitán taš roš-njemdri, šo čžyšče najradšcho wšchitšč šabicž a šamo jenemu mišionarejš š šjom hrožěšče.

Kajki dyrbjěšče to šacžiščěž čžinicž na pohanow, hđžž šamo šchěščžijenjo š wóžžneho kraja mišionaromaj wušup na kraj wobaraču! Tola wonaj šo šatrašchicž nješaschtaj. — Wo šacžiščěžu, kotryž šu pohanjo na njegu čžinili, wonaj pišatajš: „Pšchi wohladanju šlepych pohanow njemóžachmow šo šylšow šžeržecž, k Bohu šo nutnje wołajo. Jo by tež w tutym pohanškim kraju šwětku ewangelija k wumóženju wjele dušchow psches naju šlužbu jašnje ššhadžecž dal.“

W měšcže Trankebaru šamym nješuschtaj pschecželnišcho witanaj. Šdyž do njeho šastupišchtaj, jimaj naměštny roškasowar Šrahe napschecžiw šupi. Wón da jimaj čžakacž w šhěžžy psched wrotami. Šchěščž hodžinow, wot 10 hodžin dopoldnja hacž do 4 hodžin popoldnju, dyrbjěšchtaj tam čžakacž. Škóncžnje w 4 hodž. pschidžže roškasowar šam š druhimi danškim duchownymi a šo jeju prašěšče: „Šchtó wój štaj, šchtó čžzetaj, šchtó je waju póšklal?“ Šdyž wonaj kralowjš šygl pokasajšchtaj, šebi roškasowar šhwilu rošpomni, škóncžnje wón šmějo praji: „Mny runje tudy w danškej šchuli nišoh nimam, njech tam džěłatajš, hewal nješch wjedžik, k čžemu hyschtaj triebacž hylšoj.“ Wo tych šłowach šo žyše towarštw šašo do měšta wobrocžzi — a mišionaraj džěšchtaj ša nimi. Šako na torhosčěžo pschidžžechu, šo woni wšchitžy rošedžechu, kóžžy do šwojeho doma — jeju paš tam štejo wostajichu. Žaneje radny šebi njewjedžo, štejšchtaj tam pod parjazym škóncžtom. Šdyž šo wječžor w 7 hodžinach čžmicžkšče, šo škóncžnje danški šastojnik Altrup nad žušomnilomaj šmili a jeju do domu šwojeho pschichodneho nana domjedže.

Wonaj nětko tola wječžorny wotpocžinš namakšchtaj. Tak

škóncžzi šo džěš 9. julija 1706, tón džěš, na kotrymž šwětko ewangelija wysče tamneho pohanškeho kraja šššhadža, — a tónle džěš džěšša hiščeje Šamulšy šchěščžijenjo jako lětny mišionški šwjedženš šwječža. A to š dobrym prawom. Pšchetož wot teho dnja je bohate žohnowanje šo wulwalo na mišionštw. Pšchetož tónle džěš póšklomaj mišionštw na přenje pokasa, šo na štatnu pomož myšlicž njetrjebatajš — a to běšče ša njegu derje, dale paš šo mišionštw a šchiz hromadže šlušchatejš, a tole wjedžecž, běšče jimaj tež trieba, wošebje ša pschichodny čžadž. Šako Ziegenbalkeš krotko po tym ša šchěščžijanšku wudowu wušupi, bu jako šběžkat šajaty a to do tajkeho jaštw, hđžžž móžěšče lědy wutracž. Wón dyrbjěšče w tamnej horzejš krajnje we wuškim rumje pódla horzejš kuchenje pschewyčž. Wón paš je wutral jako Šnješowy póšol a šwěrnny džělacžer na horžym polu mišionškeho škutkowanja. Wón měššče ša šwoje hěšlo: „Špěwaj a džěłaj!“ Wón je nowy šakoš pscheložik do tamulškejš rěcže a tež je šarym je pschišchol hacž do knihow šudnikow. A Bože žohnowanje běšče nad jeho škutkowanjom. „Kotřiz je šylsami wušywjaju, budža š wješelosčžu žnjecž“, tole šłowo je šo jemu dopjelnilo. 250 dušchow je k temu Šnješej wobrocžik — to běchu jeho žohnowane žně. Bóšy tón Šnješ jeho wotwola po jeho špóžniwym mišionškim škutkowanj, 36 lěš štareho 23. februara 1719. W Žionškej žyrtwi w Trankebaru je přenič pohanow wušchěžik a do nješškeho Žiona je wón šaschol k šwojemu Šbóžnikoš, do kotrehož šlužby je šwoje žyše žiwjenje štajik.

Mišionštw šo rošpschěščžerašče — měšta Šandschaur, Madura atd. dostachu mišionške štajije. Šabrizius a Šwarzš štaj w Ziegenbalšowym duchu dale škutkowalojš. Tež indijšy šchěščžijenjo, kiž běchu drohe šublo ewangelija namakali, štipichu do džěła ša tych šwojich, kiž hiščeje w čžemnosčzi šdychowachu. Šchto je nětko danšto-halliške mišionštw wuškutowalo? Wone je džěłalo wot 1706—1806 a wulki je wušpěch byl. 36970 dušchow je šo wušchěžiko. Šawěšče rjane žnjowe polo, temu Šnješej pschihotowane.

Kajle je tam nětko w Indijejš k 200-lětnemu jubilejštemu dnješ?

Danšto-halliške mišionštw wjazž njewobštejš. Šdyž pošledni mišionar šwojeh wocžzi šandželi, mišionar Šamerer 1837 w Trankebaru do Draždžanškeho mišionškeho šeminara šastupi. Heinrich Šordes, kiž běšče k temu powołany, rošpadane Žionške murje w Trankebaru šašo natwari. 1840 bu do Trankebara w Indijejš šššklany a 1847 bu jemu na žadanje danškeho krala Šhryštiana VIII. štare „Trankebarške mišionštw“ a w nim Draždžanštemu mišionštemu towarštwu pschepodate. Duž šaške mišionštw herbštw štareho Trankebarškeho mišionštw šastupi. 60 lěš je šo wot teho čžadža minylo. 101 mišionarow je našče mišionštw do tejele winizy Šnješowejš póšklalo, kiž je taš-rjež jeho přenja lubojčž. Škóncž jej drje wěšchěžachu, ale Bože žohnowanje je to džělo šchitowalo.

Wot lěta 1845—1905 je wono 27,363 wušchěžiko. A Ziegenbalšowjš duch je tež druhe mišionške towarštw čžahnyš k wobrocženju pohanškejš Indijejš. Pšches 1 milion šchěščžijanow w 6535 wošadach temu Šnješej šluži.

Duž k jubilejštemu šwjedženješ hnuty džal š našchich wutrobow škincžzi temu Šnješej wšchitšč knješow, kiž je taš mišosčžiwje žohnowal škutk našcheho ewangelšto-lutherškeho mišionštw. A hđžž šo š džakownej wutrobu dopominam, kaš je Ziegenbalkeš — šyn naščejš Šužizy a přeni mišionar našcheho ewangelšto-lutherškeho mišionštw — wšchitto woprowal ša teho Šnješa, nješabudžmy tež my jubilejšti wopor woprowacž ša našče lube mišionštw, šo by Šnješowa winiza tež psches našču škutkowazu luboščž k Božemu kraleštw dale šo twariša.

A nješššam pošběhšmny šwoje wutrobny:

„Pšchidž, o Šesu, kralo šwěrnny,
Ščžin šo wšchitščim šnajomny,

Saſwęcź wſchudźom, ſerſchta męcny,
 Bruhi ſwojej' dobroty.
 Sapoczał ſy wulke ſkutki,
 Wulke dale czinić chzeſch,
 Snady polny woſtanjeſch,
 Hacz maſch zykoſ' ſwěta ſbytki,
 Hacz by kōžda wutroba
 K nohomaj czi padała."

K 200 lětneju jubileju ev.-lutherskeho miſionſtwa w rańſchej Indiskej 9. julija 1906.

Škit a skutk Boži.

(Pſ. 46, 12.)

Šlōſ (314): Jehovah! tebi chzu ja ſpěwacź.

Nječ thěrluſch k czeſczi Bożej ſpěwa
 Na ſwjedzenju ſo wſchudźom dženſniſchim,
 Hdž nimo dwě ſcžě lět ſtej džěła
 Na polu miſionſtwa indiſkim;
 Hlaj! klinečal pohanam dže węcžny je
 Tam ewangelij Boži radoſtnje.

Šwědk přeni Ziegenball bē Boži,
 Kiž do džěła je krutoſ' wucžahnyl
 Mješ pohanami, jako ſkōzi
 K nim nohu ſwólny, ſo by předať byl
 Šim ſłowa Božeho a žiwjenja,
 Kiž i węcžnoſcže do ſwěta pſchihadža.

Bōh, Wōcžez ſwětkla miłoſcžiwny,
 Še džěko ſwoje dotal roſſchěrjał,
 Mješ pohanami činił dživny
 A thče ſwjatom' ſkutkej młōdne dał;
 Še wbohich wuwjedł i nožy čžemneje
 A pučž jim pokafał do ſbōžnoſcže.

Bo cžiſtej Lutherowej wucžbje,
 Kiž je ſłowa ſo žōrli Božeho,
 Tam w rańſchej Indiskej w jich ſrudžbje
 Še pohanam ſo pſchpowjedalo,
 Šo ſwětklo ſeſkhadžało ſbōžne je
 Wſchēm ludam i Jeſuſom a žiwjenje!

Duž ſdobnje dženſ ſo ſradujemy,
 Lět dwě ſcžě nětko wrōcžo hladajo,
 A džałowacž ſo Bohu chzemy,
 Šo ſbože jecho je ſo doſtało
 Tež pohanam w jich ſmjertnej mrokočže,
 A cžěr jich nowa i nami k njeju dže.

Džał tebi, Božo dobrocžiwny!
 Tak wopruiemy dženſa pſchihkluſchny;
 Ty i kralom woſtanjeſch a živy
 Šy węcžnje; knježiſch wſchudźomny
 Tam na njeju a tudy na ſemi,
 Šo twōj lud w tebi ſo wjeſeli!

Twōj ſchit a ſzeptar wſchedomōžny
 Maſ ſlabnych krynje we wſchěch tyſchnoſcžach,
 Mam wotewrił ſwōj dom ſy wōžny
 A herbſtwo kraſne ſkicžiſch w njebjekach. —
 Duž kraleſtvo nječ tvoje twarimy
 A czeſcž a khwalbu tebi ſpěwamy! —

U.

Dwě njerunej kōtſje.

(Bofracžowanje.)

Bo njedolhim cžaku mějſche Surij wot wobegu kotrow liſt
 w rukomaj. Kōžda ſwojej radoſczi nad jecho wotmyſljenjom wuras
 dawasche a kōžda wurjekowasche nadžiju, ſo budže wōn pſchichodnje
 pola njeje bydlicž. To jecho do njemaleje wuſtoſcže pſchinjeke,
 pſchetož wōn lubowasche jenu kaž druhu. Njedyrbjeſche wōn, byl-li
 pola Emmy woſtał, Hertu tyſchicž a namopak? Wōn wſchaf by
 ſo teho ſminycž mohł, jeli by ſam ſa ſo bydlił; tola wōn noch-
 zyſche ſwōjbne žiwjenje, ſa kotrymž taſ jara žedžeſche, parowacž.
 Bo krotkim roſpomnjecžu wōn na tu myſł ſapadže, kotromaj
 ſamymaj roſſchudjenje pſchewoſtajicž; pola teje, kotraž budže jecho
 najradſcho pſchijecž, chžyſche wōn hoſpodomacž. Šimaj tōnle ſwōj
 wotpohlad a cžaf ſwojeho pſchihada njepſcheradžiwiſchi, ſo wōn
 na domojjēſbu poda a wuſtupi ſbožownje na brjoh lubowaneho
 ſtareho wōžneho mějta, kotrež bēſche wōn pſched nětko dwazyčzi
 lětami wopuſchcžil.

Wōn pſchepoda ſwōj koffer hoſpodarjeje hoſcženja, w kotrymž
 bēſche přenju nōž pſchebyl, woblecže ſo draſtu hantwjeſkeho, kotruž
 bē ſebi wot nēlaſkeho trōdlerja pſchinjeſčž dał, a poda ſo pōſdne
 popoſdnje na pučž do wjeſti, hdžej kōtſje bydleſchtej. Wōn mějſche
 žyle napohlad kudeho pučžowarja; na jecho ramjenjomaj wiſaſche
 nimale pōſdnny wacžot, w ružy džeržeſche kij.

Nětko bēſche ſo wōn ſa Hercžinym domom dopraſchal. Tōn
 mějſche prawje duſchny napohlad; jecho wofna ſwědcžachu wo
 ſamožitoſcži. Wōn do duri ſaklapa, ſlyſcheſche na to krocžele
 w kheži — a pſched nim ſtejeſche kotra. Wona jecho njeſpōna.
 Wōn i naležnoſcžu wo maſny dar proſcheſche, prajizy, ſo jemu
 hiſcže nēotre pjenježki ſa bližſche nozowanje pobrachuja. Tola
 wōn bu i twjedymy ſłowami wotpokafany. Te jecho bōle bolachu,
 hacž by-li woprwadže ſpomnjene pjenježki potrjebał. Bēſche to
 woprwadže jecho kotra, kotrež bē Wōh taſ wjele njewocžakowaneho
 ſboža wobradžil a kotruž bē wōn pſchezo a pſchezo ſako k ſmil-
 noſcži napominał?

"Šeno kroſchil! Wōh waſ na druge waſchne ſako požohnuje",
 wōn woſpjetowasche.

"...Tele ſłowa kōždy njedocžin trjeba", bē ſla wotmłowa.

"Mam ja napohlad njedocžinka? Šym ſprawnych ludži džecžo!"
 wōn wuwola.

"...Budže ſchtož chzečže! Wote mnje ničo njedoſtanjecže.
 Tōn proſchērſki praſ by jenemu wloky i hłowy ſežrał, chžyl-li
 jedyn doſcž dobrocžiwny byčž.""

"Wopomūcže", Surij i nowa napominaſche, "čžeſtny rjemjeſč-
 niſki njeje žadny proſchērſki dundał."

"...Šeli nětko njecžiniſch, ſo prjecž pſchindžeſch, ſawołam ſwojeho
 muža, tōn czi pučž pokafa", ſarjewi Hertu nětko roſcžercžena a
 ſapraſny durje pſched nim.

Duž ſo Surij wotwobrocži. Šrudoba a roſhorjenocž w jecho
 wutrobje wo knjeſtvo wojowaschtej. Pſchi plocže ſuſodneje
 jahrody muž ſtejeſche, kotryž bē tule roſmłowu ſobu ſlyſchal.
 "Ša budžich wam to do přēda wēſchcžicž mohł, ſo wot teje ničo
 njedoſtanjecže", wōn rjetny; "ta je w žylej wſy dla ſwojeje
 ſkupoſcže ſnata."

Surij ničo ſnjenapſchecžiw, ale myſleſche: "Budžich tola
 radſcho w Amerizy woſtał, dha bēſche mi tole hōrke naſhonjenje
 ſalutowane.

(Pſchichodnje ſkōncženje.)

Wſchelake i bliſka a i daloka.

— Wutoru 10. julija budže ſo Guſtav-Wdolſſki ſwjedžen
 w Njeſwacžidle ſwjecžicž. Popoſdnju w 2 hodž. budže ſerbſke
 ſwjedžeſke kemſchenje i přēdowanjom knjeſa ſararja Domaſchki
 i Budetež a w 4 hodž. nēmiſke, w kotrymž budže knjeſ wſchſchi
 koſiſtorialny radžicžel Dibeliuſ i Draždžan přēdowacž. Lubi
 Šerbja! hotujcže ſo na wutoru do Njeſwacžidla a wopolažcže
 ſwoju luboſcž i ſwojeje ewangelſto-lutheriſkeje žyrkwi.

— W Hamburgu je ſo wulka žyrkej Šw. Michala do cžiſta
 wotpalila.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čel!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždy kóbotu w Smolerjez knihicziščezetni w Budyschinje a je tam sa sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostać.

5. njedzela po swjatej Trojicy.

1. Pětr. 3, 8—15.

„Sčtož chze žiwjenje lubowacž a dobre dny widzecz“.
To chze kóždy. Ale so bychmy dobre dny widzeli, dyrbinmy na swojim džěle čzinicz, sčtož je k temu trěbne. Čłowjek drje tón a tamny sadžewk wotstronicž pyta, kotryž dobrým dnjam na puczu steji; ale pschi tym wón tola pschezo na sadžewki myšli, kotrež mohle wot wonka pschińcz. Wjele waznišče su sadžewki, kotrež w naš kamych leža. „Budžmy lěpschi a hnydom budže lěpje.“ Epistola nam k temu prawy pucz połaže.

Čhzem-li my dobre dny widzecz, dyrbinmy so w lubosći swucžowacž. My kichesczijenjo smy lud bratrow a kotrow. My wschitzny mamy jeneho Wótza w njebjesach, jene słowo žiwjenja, jenu krej wujednanja, jenu kupjel noweho narodženja, jere blido hnady, jenu nadžiju pschichodneje krafnosče. Sšmy tehodla jena swójba w Khrystu. Steho napominanje japosčtoła srošymimy: „Budžče wschitzny jenajčeje myšle.“ Bóh njecha, so by wschitko jenajke bylo, so bychy wschitke roszdžele, kotrež staw a sdželanosć, wutroba a žiwjenje tworja, sbehnjene byle. Wón morwe njelubuje. Kaž je wón wonkach wotmėnjenje stworik we wyškosczach a dolinach, horach a nizinach, kaž je semju se wschelakimi barbami a dobami wuhotował, kaž je njebjeska se swězomi pnyškil, kotrež su tak wschelake na bljšczu a wulkosći, tak tež so w jeho zyrkmi wschelakosć darow a mozow podczisčezecz nješmė. Ale lubosć dyrbi wschitko swjasacž

a sjednacž. W tutej lubosći dyrbinmy, na jenajke smyšleni, hromadže twaricz, so by pola naš njebyło kaž pschi twarjenju babyloniskeho tórma; my dyrbinmy hromadže wojowacž, so njebychu nasche rnyki psches sawisć wosłabnyle; my dyrbinmy hromadže čerpicž, žiwje kobunjesć nusu nascheho bratra a šmilnje jeho rany swobalecž a pscheczelnimje jeho šylšy setreć. Potom by nasche žyle žiwjenje psches lubosć pschekrafnjene bylo. Modlitwy tych, kotrymž lubosć wopokasujemy, bychy naš nosnyle, jich žohnowanja bychy naš pschewodžale a sčkitowale; my bychmy wopravdže dobre dny widzeli.

Štu pruhu maja dobre dny psches njepscheczestwo šlych čłowjekow wobstacž. Přecž je dobry džeń, hdyž so dasch k šwarjenju a swadže pohnuć. Potom so wohen we wschěch twojich myšlach wali; jědž čzi šlodži kaž polon; spanje tvoje wóczko čžeka. Měr je kaž bojasna šorna wuskocžik a čžeknyl. Hdyž chzesch dobre dny mēcž, njesaplacž šle se šlym. Twój Šbóžnik tež sašo šwarik njeje, hdyž bė šwarjeny, njeje hrosyl, hdyž čžerpjesche, ale je to temu pschewostajik, kotryž prawje šudži. Šohladaž k njemu w čžernjowej kónje, w čžerpjenju na kichizu, modlitwa sa jeho mordarjom so š jeho erta wulowa — š tym tež ty roshorjene žolmy w šwojej wutrobje wobtnježisč a smėrujesch. Woskebye njeh twój jasyl mjelczi. Dasch ty jemu wolu, měr budže pschezo žadnišchi a dale a dale čžeka, šnana na ženjesakowidženje. Hdyž ty pak jón we wusdže džeržisč, so sašo wróczi a pschi tebi bydli a ty potom sašo dobre dny widžisč.

Hdyž pať nětko njepršeczeljo pschi słowach jo nje-
wostaja, ale zyle druhe brědky nałožuja hač słowa?
Prěni kšesćizjenje mějachu wjele czežšche pscheczěpicž hač
šwarjenje a hanjenje. Sich jimachu a do jaštwow njetachu,
kubla jim rubjachu, wot žonow a džěczi nanow precž
torhachu, jich krjudowachu a czwilowachu na czertowške
waschnje. Tu wscha měrnošč nicžo njepomhasche, dobry
džěń sašo kem pschijewješč. Šow pať wěra pomha; žiwe
dowěrjenje na teho Knjesa. Woczi teho Knjesa na naš
hladatej; wuschy teho Knjesa na našču próstwu pošluchatej;
wěriny-li to, dha tež hladajo na tajke czěrpjenja prajicž
móžemy: Šchtó je, kiž wam mohł šle czinicž, hdyž wy sa
dobrym stacž budžecze? A hač my runje prawdoščje dla
czěrpimy, šmy wschał tola šbóžni. My šo pod jich
hroženjom njebojimy a šo nještrachujemy. To je wschitko
hroženje kaž pola tamneho šhwaleškeho Goliatha. To je
krótke wyštanje dobyčza, kaž pola tych njepršeczelow pod
kšichžom Kšryštufowym. Bjes bojoscze a hrosy do jich
šakakłoscze hladamy; Boha šo bojimy, ale człowškeje bojoscze
nimamy. W Božim klinje wotpoczujemy, hdyž tež wokoło
naš płomjenja šapaju kaž wokoło tych tšjoch muži we
wohenju. Njebješa wotewrijene wohladamy kaž Šchczěpan,
hdyž tež je twjerda semja našche šmjertne šožo. Boha
š psalmami šhwalimy, hdyž tež štej našchej nosy w jaštwje,
kaž Pawoł a Silaš w Šhilippi. A tak mamy šrjedž
šlych dnjow dobre dny, pschetož šlónzo, kotrež dobre dny
czini, šo w našchich wutrobach šwěczi. Njech džěczi šwěta
šwoje dny w kublach, lóschtach, žadosčach a šwješelenjach
žiwjenja pytaju, woni našhonia, šo šu šo wobšchudžile a
šony sa wěrnošč brate. My pať čzemy šo w lubošczi
šwucžowacž a twjerdže we wěrje stacž, dha hižo tudy dobre
dny wohladamy, tam pať krónu šwěrnoščje docžafamy a
palmu pschewinjerja a rjanu džěń, kotryž žaneho šónza nima.

M. H.

B.

Dobre dny! šchtó njeby je widžecž čzyl (šcht. 10)? „Šchtóž
čze živjenje lubowacž a dobre dny widžecž“ t. r. wopravdže
šbožowny byčž a šwětkle rjane dny widžecž — teho rad radoščiwje
powitamy, kiž naš tole potajnistwo wucži. Duž je nam witane
to předomanje:

Dobre dny!

1. Šak je druhim pschihotujemy,
2. Šak je šebi šamym pschihotujemy,
3. Šakje maja bohate žohnowanje.

1. Šak je druhim pschihotujemy. Šcht. 8. a 9. „Budžcze
wschitžy jenafeje myšle.“ Šaj šawěščje, šchtóž tak čzuj, šon móže
š tym druhim dobre dny pschihotowacž. „Budžcze wschitžy.“
Wjele rošdželow je na šwěcze we wschelakich wězach — ale jene
wschitkim płaczi: „Budžcze wschitžy jenafeje myšle.“ Šenafeje
myšle! To je jednota a měr. Šotšiz šu š jenemu wotšknje-
nemu šónzej powołani, wumóženi š jenej wěrje, kšczeni š jenej
wodu — woni dyrbja tež jenafeje myšle byčž. Šenafeje myšle!
to nastupa wěru a jednotu — tym, kiž šu powołani š jenemu
wotšknjenemu šónzej, wumóženi š jenej wěrje, kšczeni š jenej wodu,
woni dyrbja tež jenafeje myšle byčž. Ale šhto je widžecž: Ši-
dženje, šwada, njepršeczelstwo! Budžmy jenafeje myšle!

Ščěrplivi! Šsobucžěpicž! Šak derje čzini ščěrpliwošcž, hdyž
šóždy to šobucžěpjenje šacžutwa! Duž přecž še wschej šawišcžu
a hidženjom!

Šako bratšja lubošni! Čžehodla ma Luther ša wschědny
šhlěb — dobrych pscheczelow, šwěrných šušodow! Kšesćizianstwo

wjedže š prawemu bratrowštwu — š bratrowštwu wutrobny a
žiwjenja.

Š wutrobu šmilni — šmilnošč je šlónčto živjenja, kotraž
našche živjenje pschekrašnja.

Nješaplacžcze šlěcž še šlěcžu. Ššeczelow a dobročelowo
lubowacž njeje czežto, to šamóža tež hješbóžni. Ale šak je še ša-
placženjom? Ššwět praji: „Šaplacženje njeje hrěch. Š tym šu
šlěczi durje wotewrijene. Duž nješaj šo wabicž š šlěczi! Šohla-
šaj na Šesusa!

„Ale ša to požohnujcze!“ Šakje to šdobne čzinjenje napsche-
czimo njepršeczelej! Niž to najhóršche njeje, šhtož nam drusy
czinja, ale hdyž my na nich šwarimy. To je najwjetšche dobyčze,
hdyž šo ty šam pschewinješch, šwój hněw ššludžišch, jecho nufješch
š žohnowanju. Šašch najšbóžnišchi wotšknjeny šónz: „žohnowanje
herbowacž.“

To šu dobre dny. Šak je druhim pschihotujješch —

2. ale ty móžješch je šam šebi pschihotowacž. Šcht. 10. a 11.
Štoje je to šórklo: Šót, ruka a wutroba. To šu dobre wufa-
šanja ša dom.

Šót. Šojimaj šwój jašuf. Šón šo wóžži ša wotěštku.
Ale jašuf — je wohen, kiž šo tak lohko šapali. Šojimaj šwój
jašuf, šo by škeho njerěčzał, a šwoju hubu, šo by njeludala.

Šuku. Šcht. 11. Šrěch nad nami wišy. Šak je czežto, šo
wote wschitkich hrěšchných pschihilnoščow wušwobodžicž. Njerjad
pschezo šašo roščje! „Ale wobrocž šo wot škeho a čziń dobre!“
Niž jenož wot škeho wobrocžicž, ale „dobre čzinicž!“ To lóžke
njej, šo kšesćizian budu. Wjele jich šo kšesćizjenje mjenuja,
ale tola kšesćizjenje nješju.

Šutrobu! „Njech wón měra hlada a ša nim honi.“
Šmyšlenje je najwážnišche. Ššy-li čzłowjek měra, potom šon tež
ša měrom. Šotom mašch wěščje dobre dny. Šrašne to honjenje!

3. Šakje to bohate žohnowanje! Šutšow mamy w Božej ružy.
„Woczi teho Knjesa hladatej na prawych. Šón hlada do potaj-
neho. Šeho wuschy šlyšchitej našču próstwu. Duž wostań w Knje-
šowej ružy, potom šy derje ššowany.

„Ššed šškodu wobarnowany“ Šcht. 13. W čzafnyšm drje
móža njepršeczeljo šškodu čzinicž. Ale wopravdžitu šškodu nam
czinicž njemóža, šškodu na dušchi. „Šchtó je, kiž by wam mohł
šle čzinicž, hdyž wy ša dobrym stacž budžecze?“

„Šbóžni w czěrpjenju!“ „Šaj, hač wy runje byšcže
prawdoščje dla ččerpili, dha wschał šcže šbóžni.“ My šhwalimy
šo tšchnoščow.

„Njebojčze šo pať psched hroženjom a nještrachujcže šo!“
Šladaj na Luthera, ewangeliški ludo!

Duž dha „dobre dny!“ Čžehodla škoržišch na „hubjene čzafny!“
Ty móžješch je dobre čzinicž!

„Ššwjećcže Boha, teho Knjesa, we šwojich wutrobach!“
(Šcht. 15).

Šamjen.

Šapostolske pschilubjenje dobrych dnjow.

(1. Šětr. 3, 8—15.)

Šlók (š61): Ššy dha, o Šesu, to woblicžo zyle mi ššowat?!

Žiwjenje kšesćizana čžernjoita čžasto je droha,
Šo čžeri bološnej šupa tu tšchneho noha;
Wšchelate je Šorjo a pocžiščćenje,
Kiž jecho czežto doščž šrudži.

Šehodla šapostol šodawa Knješowy jemu
Šowucženje, šo by trošchtny wucžeknył škemu;
Šječžore je Nješchto, šhtož poššicžuje
Ša trošcht a š woborje nufne:

Senajku mjes šobu mějće myšl, ščerplivi budźće,
 S wutrobu šmilni a pšhecželni bratšja šo šwucźće
 W lubošnojči Bncž šebi štowarišeni!
 — Spodobne Bohu to budźe.

Sapłacźić se šlōscžu šlōscž ani šwarjenje ženje
 Se šwarom nješluscha šo, dofelž nješlincži rjenje,
 Šdyž wadža šo, Kotšiz šu šchescžijenjo,
 — Šrošnosč to pšhed Bohom rēfa!

Chzeczē-li žiwjenje lubowacž, dobre dny widžić,
 — Šašył šwōj pojimacž wukńcže a ludarštwō hidžić;
 Wot šleho šo Wobrocźće, šchescžijenjo,
 W dobrocže ja mērom hońcže!

Na prawnych pucže a žadanje fedžbuje šwēru
 Anješ, kotryž šchibašym š dospolnej wuplacži mēru,
 S kajtež šu cži Mērili š šhrobloščžu šli;
 — Dobrym wam nješchodži nicžo!

Šacž runjež prawdy dla hidženi cžerpili bñšcže,
 Šo wam šo š šhwilemi bojašnym na šwēcže štyšcže,
 — Šbōžni wy šcže, Nihdy šo nještrachujcže!
 — Šswjecźcže pak we šebi Anjēša! —

U.

Reformazija mjes Šserbami.

Šchescžijanštwō, kotrež my mjes Šserbami po jich wobroczenju š pohaništwā namašamy, bē we wjele kručach jeno šwontowne šchescžijanštwō. Šich wobroczerjo bēchu šo, kaž bē to tehdom warišnje, hušto došč hižom š tym špokojili, hdyž šo Šserbjo jeno šchecžić dachu a se rtom wušnachu, šo chzedža wēricž do trojenicžleho Boha a wopuschecžić šwoje stare pšhibōjštwō. Ša hlubšche rošwuczenie w šchescžijanškej wērje starasche šo najmjeišči džēl tych, šiz na wobroczenju starých pohanišch Šserbow džēlachu a to teho dla niž, dofelž šo se Šserbami derje došč šrēcžecž njemōžachu. Čžaš wobroczenja Šserbow se štrony Mēmzom bē pak tež hižom ša žyłu šchescžijanšku žyrkej we wšchelakim nastupanju hubjenty čžaš. Wšchelake čžlowške wucžby a čžlowške wuštwaki bēchu šo do šchescžijanškej žyrkwe šacžišchēžale a wudawachu šo ša bōjške wuštajenja. Tež knježesche tehdom mjes šchescžijanami šamymi wulka njewēdomnosč w bōjšch wēžach. Teho dla šo džiwacž njemōžemy, šo pola Šserbow žane čžiste šchescžijanštwō njebē, a hdyž namašamy, šo tehdy, hacžrunje šo šchescžijenjo mjenowachu, tola w duchownych wēžach wulka njewēdomnosč mjes nimi knježesche. Šich šchescžijanštwō wobšejesche w tym, šo šo woni šchecžić dachu, šwoje Bože domy wopytowachu, hdyž šo jim mšcha jenož we šacžianškej rēcži džeržesche a šo ša džiw hdy žane šerbske přēdowanje mēšesche, šo wēšte modlitwy po pacžerjach špēwachu, šo we wēštych čžakach poščachu a š čžerjōdami š nēkotrym šwjatym mēštam čžahachu, hdyž bēchu džiwycžinjaze šnamjenja šwjateje Marje wuštajene. Tajkich mēštnow bē w Šserbach wjazy, na pšchiklad w Tuchorju pola Šornjeho Wujēša, w Šodžiju, w Šilozach pola Budestēž atd.

Šyle hinaš bu to, jako bē Dr. Marcžin Luther we Wittenbergu wuštwipil a tam šjawuje pšhecžiwō bludam tehdomniškej katholickej žyrkwe pišacž a přēdowacž šapocžal. To bē šo štalo wot 1517 šem, š tajkim šjawnym wuštwupjenjom Lutherowym šapocža pak šo tež reformazija w šchescžijanškej žyrkwi a Šserbjo, šiz bēchu wot stareho čžajša šem pobožny lud, njebēchu pošledni, šiz šo tej šamej pšchijamknychu. Wōšebje pak dobu to Lutherej a jeho wucžbje wutrobny Šserbow, šo Luther tak jara ša to džēlasche, šo

šo šacžianška rēcž wjazy pšchi Božich šlužbach trjebacž njedyrbjesche, ale rēcž, šiz bē ludej šrošmliwa. Tež w šerbskich žyrkwach knježesche tehdom hišcže šacžianška rēcž, a teho dla bē tež najmjenje šerbskich duchownych šerbskej rēcže došč wēdomnych, pšchetož cži Šserbjo, šiz šo w tamnišchym čžajšu na budyškim tachantštwō abo w šlōštrje Šranžiskanarjow w Budyščinje na duchownštwō pšchihotowachu, njedōšahachu ša wšchitke šerbske žyrkwe. Wulka radošč nastā teho dla mjes Šserbami, jako jedyn jich duchownych, šiz bē rođženy Šserb, po pšchikladže Lutherowym hižom w šēcže 1520 počā Šserbam w šerbskej rēcži Šhryštukowu čžistu wucžbu přēdowacž a tež šwjate wotšafanje pod wobēmaj šchaltomaj wudžēlecž, šchtož bē w čžajšu předy reformazije šafasane. Tutōn přēni ewangeliški šerbski duchowny bē Šawol Bošak w Budestēžach a Budestēžy šu tehodla tež přēnja šerbska wōšada, w kotrejž je šo reformazija pšhecžišchēžala.

(Wšchichodnje škōncjenje.)

Dwē njerunej šotšje.

(Škōncjenje.)

Nētko džēšche Šurij š drugej šotšje, š Emmje. Mjes tym šo hižom šmērkasche, jako wōn jejny domil dožpi. Emma runje pšhed durjemi šejesche, a Šurij, wot njeje runje tak malo špōšnaty kaž wot šarscheje šotry, šwoju proštwō pšhednješe.

Šak žyle hinaš Emma prošchazeho pšhija! „Šowle, mōj pšhecželo“, wona pšhecželniwje rjenty, jemu wuproščeny pjenjes škicžiwšchi. „Tola“ — wona pošracžesche — „hošpoda je daloko wot jow a je hižom pošdže. Chzeczē-li ša lubo wšacž, bñchmy my šami ša jenu nōž čžiste lēhwo ša waš mēli. Dofelž je mojeho mužowny towariš š šwojimaj šarschimaj šapucžowal a wy šo šprawy čžlowjel bncž šbacže, čžu wam lubjerada jehō ložo pšchewoštajicž.“

Šak rady budžišche šo Šurij hižom nētko šotšje Emmje na wutrobu čžihnył, ale wōn šo wobkneži. Emma wjedžišche jehō do jštwy, kotraž bē jara čžista a pšchistojnje napravjena. Nētko tež jejny muž pšchidžē, kotryž bēšche wo wšy š towarjom. Šurij bu š wječeri pšcheproščeny a wobšhad š nim bēšche tak wutrobný, kaž by wōn štw šwōjby byl. Ša to wjedžesche jehō šowat do wušteje, ale čžisteje šomorfi. Šurij džakowasche šo lubemu Bohu we šwojej wječornej modlitwje niž jeno ša šchlit na džēšnišchym dnju, ale tež ša to, šo je jemu jehō druhu šotru jako šmilnu žōnšku namašacž daš.

Šako bēšche wōn našajtra rano šnēdanje, jemu pšhedštajene, wužil a šo na dalehicže hotowasche, jemu Emma hišcže pošmasi šobu na pucž da, a jako Šurij pšchi džēlenju šwōj džak a š došom tež špodžiwanje nad jeju dobrocžiwosčžu wuprajowasche, došta šo jemu wotmolwjenje, šo je to jeno šlabny wuraš džaka, kotryž štaj Bohu winojtaj, a Emma pošjedasche, šo ma w Amerizy dobreho bratra, šiz jimaj tajku mašu dobrotu džēšacžtrōcžnje šaruna.

Šurij wotēdže. Ša nēkotre hodžiny ridrowasche wōšebny, š wjazorymi šoframi nakladženy dwupšchēžnik pšchēs wjēš. Wōš šasta pšhed šowarjomymi durjemi a wōšebnje šdrasčenty žušbnik, šiz w nim šedžesche, š njehō wuštwōži. Šowat a jehō mandželška bēšhtaj šhwatnje pšhed durje štwilōj; wonaj njewjedžišhtaj, šchto mataj šebi myšlicž, pšchetož wonaj špōšnašhtaj w šmēwaznym mlōdym mužū šwojeho hantwjeršleho šašy. Šhwilku šo šōšamny na jeju bješrēcžnym špodžiwanju pašesche, potom wōn wuwōla: „Emma, njepōšnajesč ty woprawdže šwojeho bratra šašo?“

„Šurjo!“ šawyška Emma, jemu do rukow pašnywšchi. „Wēšche mi tola pšchi šwojim napohladže pšchēzo tak mjehko wokoło wutrobny.“

Wobaj šwataj šebi wutrobnje ruzy šchajēšhtaj; potom čžehnišche Emma poš šylšami wjēšela šwojeho bratra do domu.

„Doběž tola ruce k hotije, mužo!“ wona wuwola. „„Kaf budže ho ta tež wješelice, hdyž tebe wuhlada, Surjo!““

„Mój kmój ho hižom widžaloj“, tón khotnje rjekny. „„Schto? Wój staj ho widžaloj?““ Emma se spodžiwanim wospjetowasche.

„Tole hudanczko ho czi wujagni, hdyž wona pschidže“, Surij wotmolwi. „Samolaj ju jeno, kwofo, ale njewosjeli jej moje mjeno!“

Sa někotre mjeńschiny ho durje wotewrichu a kowar s Hertu jastupi. Se spodžiwanim tež wona na wobliczo, jej wot wczera snate, hladasche. Surij mernje psched nju stupi a džesche: „Projchetski njedoczint wot wczerascheho — twój bratr.“

Herta wobledny a ho tak stroži, so dyrbjesche ho na siólz hdyngč.

„„Surjo““, wona wohańbjena sablefota, „„budžich tole wje-džala!““ Wona pak krtemu porokej njewuńdže. „Njeběch czi ja tež dobrocziwosč ja pschibluschnosč sežiniť?“ Surij wuwola. „Emma je mje pscheczelnije pschijala a pola njeje budu ja s bydle-njom.“ A tak ho sta.

Surij powjedasche potom wo swojim herbstwe a dželesche jo se swojimaj kotromaj; Hercze pak wón summu wotczahny, tak wjele něhdže, schtož bě jej wón ja prjedawasche leta wot swojich wulutowankow hlal, a dari ju swojej nowe domisnje k jaloženju džeczazeje wothladańje. Herta spóna swoj smylk a ho polěpschi; bratr a hotije pak běchu na to saho hromadže živi kaž jena wutroba a jenč duscha.

F.

Wschelake s bliska a s daloka.

S Njeřwacžidla. Wutora, 10. džen julija, pschinješe s lubo-
snym kłóncžnym wjedrom nam saho po 19 lětach luby a lubosny
Gustav-Adolfski swjedžen. Lubosny a młódný — je wschať skutk
lubosče ja sataranje ewangelskich wěrybratrow w rospróschenu
jedyn tych młódschich, ale tež najžiwischich skutkow zyrkwinskeje
lubosče — ho hnydom sjeni swjedžeńskim hosčam, jako po hastach,
wot brějowych selenych mejow sežinjnych, do Božeho doma pschilha-
džachu, a widžachu kaž wrota tak Boži dom se selenymi a kwětko-
wymi pletwami a wěnzami hacž nanajrjeńschjo a najbohatscho psches
pilnosč a lubosč wořadžineje młódniny wupnyšeny. W 2 hodž-
ko k herbstej Božej služby swonjesche a cžah s 24 duchownymi a
s zyrkwiny přjódštejstwow, wjedženy wot wjsofodostojneho
k. wořadneho fararja Sakuba a kollatora zyrkwje, k. barona
s Wietinghoff-Niescha, ho do Božeho doma swjatocžnje hibasche pod
synkami hlořa posawnoweho: Jesu, přjedy dži. Duch Jesuřowy,
duch nutrosče a swjecžiny ležesche nad bohatej swjedžeńskej
wořadu, kotruž Boži dom ledy wopshijecž samoh. Běchu wschať
wořadni a wulka hyla swjedžeńskich hosčzi je huřodnych wořadow,
hamo tež s Prusseje, wschitzny s wulkej lubosčju ho sešchli — tež
dyrbi ho rycžerkublam džakowacž, so běchu swojim dželacžerjam a
lubžom ja swjedžen swobodu dali. Duch bratrowskeje lubosče
džesche psches swjedžeńsku Božu službu wot přěnich kłowom
samodneho kherluscha: „Twať, o luby Jesuřo, twoju zyrkej, twoje
cželo“ hacž do poslednich: „Zion, s mozu ty ja wěnosčju hladaj
tu, hladaj tu“ — njech ho tež sdońje na to pokajowasche, so
mamny ho wokoło nascheho Boha w ewangelskej zyrkwi ja swjate
bėdženje pschezo s nowa wobronič. S klětki namořwjesche k temu to
wobwěnzowane kłowo: „Zedn twjerdy hród je nasch Bóh ham!“
Po samodne wotatnej Božej služby, wot k. fararja Sakuba wob-
staranej, předowasche k. farar Domascha s Budestez na podložku
Luk. 16, 20—22 a džesche: Naschi wěrybratřja w rospróschenu
tež jedyn Lazarus: 1. khudži kaž Lazarus psches swoje duchomne

nusy, 2. bohaczi kaž Lazarus psches tu snutskownu móz a krařnosč
nascheje ewangelskeje wěry, 3. kmilnosč žadajo kaž Lazarus. Na
snate snamjo Lazarowe w pschirunanju ho jaložo swjedžeński
předat s nowa skutk Gustav-Adolfskeho towarstwa do jafneho
kwětla staji. S miřym, wutrobny a sahorjazym waschnjom nusy
wontach w rospróschenu w nastupanju Božich domow a hamo
městnow ja khowanje lubnych semrjetnych pokajowasche, kaž na dar
Božeho swjateho piřma a poklad cžisteje ewangelskeje wěry. S boha-
teho poklada swojeho naschonjenja ho bu podawajo w pschezo jenat
móznym žiwym duchu rěčjo, wořadu w njepschetorhjenej hlubokej
nutrosčzi džeržesche. Bohacze s duchownym kłom s nowa žohno-
wana po skóncženej liturgiji k. fararja Nady-Budyskeho wořada
Boži dom wopuschčzi, jako džaka wopor 486 hr. skadujo.

Měnska Boža služba ho w 4 hodžinach sapocža a bu wu-
sběhnjena kaž psches pschitomnosč k. tajneho zyrkwinskeho radžicžela
Meiera s Budyschyna, pschedhdy nascheho pobocžneho Gustav-
Adolfskeho Budyskeho towarstwa, kiž tež skóncžnu liturgiju džeržesche,
hdyž běsche samodnu Božu službu wořadny k. farar mēl, tak psches
to, so běsche swjedžeńske předowanje k. wyschschli konsistorialny radži-
cžel, superintendent D. Dibelius s Draždžan na ho wsať, kiž je
s dobom s pschedhdy Draždžanskeho kłowneho towarstwa. Psched
jara bohатыm pschipořlucharstwom D. Dibelius s wulkej mozu rě-
česche, žiwe wobrašny s diasporu (rospróschenu) psched woczi a duschu
stajejo wutrobny se swjatem kłomjenjom sahorjowasche, to dwoje
wusběhujjo, so je Gustav-Adolfski skutk Boži skutk a nam hamym
k žohnowanju daty. Po kłowach texta Rom. 13, 12 wořadže pschi-
wola: Móz ho minje, džēń sashwita; o kaje džimny Bože w ros-
próschenu! 1. něť přjecž se wschej struchłosčju — budžmy džatomne
džecžzi Bože! 2. něť cžim horliwischo do služby ja wěrybratrow —
budžmy swěni kóbudželacžerjo nascheho Boha. Předarjome
swědženje ja nadžiju a skutkowanje se sečerpliwosčju a modlenjom
teho runja wutrobny móznje sapschimny a kemscherjo saho wo-
pokajachu, schtož předat na kónzu džesche: Nasche wopory hu džel
nascheje Božej služby. Pschi wukhodže 352 hrinnow ja spěcho-
wanje swjateje wěry do schlicžkow skadowachu.

Hdyž běchu wječorne sera ho sjewite a swjedžen wobsamknjeny,
wutrobne wjeřele ja dokonjenje swjedženja psches wjele wutrobny
cžehnesche: džak ja sprozimne pschihotowanje zyrkwinskemu přjód-
štejstwu, wořebje jeho wóžerjej k. fararjej Sakubej, ja posběho-
waze porjeńschenje młódnije wořebje tež Njeřwacžidlskemu muž-
skemu spěwariskemu towarstwu, kotrež wot wjazny knjesow wučerjom
pópjerane na wobemaj Božimaj službomaj rjany spěw: „Tón
Knjes, pastyr mój“ rjenje k natwarjenju pošlucharjom psched-
noschowasche pod wóženjom k. kantora Kalicha. Džak pschede
wschēm temu, kiž wutrobny wobrocža a wotewrja, so ruzny skado-
wachu s wulkej woporniwosčju — běchu wschať wscho w hromadže
1338 hrinnow, 838 s kollektny a 500 hrinnow jako wořebity dar
nadobnje smyřleneho knjesa — woprowane, džak jemu ja nowe
pořhljenje k swjatemu skutkej! Tak sradowne, so nasche lube
dobre herbste wořady, te lubowatki swojeho swjateho miřioniskeho
skutka, hu tež tutemu nusnemu nowischemu swoje srosymjenje a
swoju lubosč pschiwobrocžite. Tón Knjes chyzl ju dale pschi-
sporjecž we wschěch wořadach. Tón Knjes chyzl w rospróschenu
jako tón dobry pastyr ham to shubjene pytač a to kłabe po-
řhljencž.

Porjedženka: W cž. 27 psched tydženjom je s kherluscha na
str. 108 w pschedposlednej schtucžny s poslednjeje rjadki we
wjetschej položny naklada jenicžke e wupadlo; rěfacž mjenujžny tam
dyrbi: (niž w tebi, ale) we tebi atd.

Sy-li spēwał,
Pilnje džélał,
Strowja ée
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosó ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosó da.

Njeh ty spēwaš,
Swérnje džélaš
Wšédne dny;
Džéń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosó je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew óel

F.

Serbske njeđzelske łopjena.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihicziščežerńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

6. njeđzela po šwjatej Trojizy. Romst. 6, 3—11.

Wo šwjatej křećenizy našch katechizmuš wošebje dwoje wopšhija. Najprjedy, ščto je nam šwjata křećeniza dała. My šmy š nowa narodženi; našch hrěch je nam wodaty. Š kraleštwa čžerta šmy do Božeho kraleštwa pschěšadženi, š džěczi hněwa džěczi hnady, š herbow poklecza herbojo wěcžneje šbóžnosće ščžinjeni. Šotom tež hnada křećenizy nam wyšoki nadawš postaja. Šo nam na wutrobu a šwědomnje pada, na čžož naš wona šwježe. Wona naš na to šwježe, šo dyršimy štareho čžłowjeka moricž a nowe žiwjenje w Bosy wješč. — Šapoštol w epistoli š křobłymi, šašakłymi křešćžijanami rěczi, kotřiz hnadu Božu šažiwaju. Wěšto teho, šo by jich křičž Šhryštušowý š pokucze wabił, to woni hałle tak prawje šašakli ščžinja. Ščtóż tak wjele wodawa, woni měnja, hiščež wjažy woda. Šdžěž tak wjele leži, móže hiščež wjažy ležecž. Ale je šastroženjom šapoštol tajke myšle wot šo wotštorkuje. My šmy do Šhryštušoweje šmjerče křećženi, ponóřženi, pohrjebani. My pschěš to drje džěla šberjemy na drohej šašlužbje, kotruž je nam hlowa, šrawnje šbita, šašlužžila, na šwobodže, kotruž je nam pschěš šwoje šwjaški a puta dobyła, na šupjeli žiwjenja, kotruž je nam pschěš šwoju šrawnu křećenizu na Golgatha pschihotowala. Ale niž jenož na šłódkich plodach šmjerče Šesufoweje my šo pschěš šwjatu křećenizu wobdželamy, ale š dobom tež na štyšnosćži jeho křičžowanja, na hórkosćži jeho šmjerče

a na hrošnosćži jeho pohrjebanja. Wšmi šnamjo šwjateho křičžiza, woboje na čžole a na wutrobje, tak pschi našchej křećženizy rěkašče. My š tym wulki dar dostachmy. Wščitko, ščtož je nam Šnjes Šesuf se šwojim křičžom, šmjerču a romom dobył, bu nam tehdy wošobnje šdžělene a pschišwojene. Ale my š tym čžěžku pschišlušnosćž dostachmy. Wona našcheho štareho čžłowjeka potrjehi. My dyršimy š nim runje tak nješmilnje šakhadžecž kaž židži se Šbóžnikom. Šhryštuš, twój Šbóžnik, je křičžowany. Šdžž šy ty pschěš šwoju křećenizu šo staw na čžěle Šhryštušowým ščžinił, dyršišč tež ty šwojeho štareho čžłowjeka na křičž oowišnyčž, wutrobu a jašhł, ružy a nošy, woczi a wušchi, šo ničžo šle nječžinja. A hačž by bolalo a š šylšam dojščlo, twojeho Šbóžnika je tež bolalo, jako bu twojich hrěchow dla křičžowany, a wón je tola čžerpil. Šhryštuš, twój Šbóžnik, je wumrjel. Ščtóż je morny, ničžo wjažy nječžuje a žaneho požadanja wjažy nima. Tak dyršišč ty žyle morny ša hrěch byčž, nješměšč žaneho wješela wjažy na nim měčž, žaneho požadanja ša nim a žaneho wabjenja š njemu. Šeho wabjenja wjažy šlyšhecž nješměšč, jeho hroženja čže nastřžecž nješmědža, jeho nješšhecželštwa čže šrudžicž nješ dyršja. Šhryštuš, twój Šbóžnik, je pohrjebany. Tak dyršišč ty šwojeho štareho čžłowjeka pohrjebacž. Š pokutu na šwojich hrěchach dyršišč ty hrjebacž a rycž, se šylšami rošćacza dyršišč ty jeho do žyła pschitryčž. Kaž šmjerdžaze čžělo dyršišč jeho šaryčž. — Duž tehodla, dušča, w šwjatej křećenizy do Šesufoweje šmjerče a roma ponóřžena, pschěš Šhryštušowu krej wumožena, š wojowanju pschěčžiwu

staremu cłowjetej! Na kschiz s nim, nuts do rowa a do
 kmjercze! Ty pať dyrbišch pschi tutym wojowanju zyle
 dželo cžinicž. Pšchetož starj cłowjet w tebi kručže ředži
 kaž shtom s wjele forjenjemi a foruščkami. To nicžo
 njepomha, hdyž ty tutemu shtomej hałošy wotrubašch;
 nowe narořtu. To nicžo njepomha, hdyž tón shtom wot-
 ržesč; s forjenjom nowe žiwjenje wurořče. Čhesč ty
 stareho cłowjeka moričž, dyrbišch pschi forjenjach řapocžecž
 a wřcho won řwutorhačž a řanicžicž, hačž řy jemu kmjercž
 pschihotował.

Tola našcha křčženiza nam hiřčče druhi nadawř
 pořtaji. Hdyž bęřche tón řnjes ři dny w rowje poležał,
 řpodžiwije nowe žiwjenje řesřhadža. Jutrowne řlónžo nad
 wotewrjenym rowom řo řwęcžesč, a tón řnjes ř nowemu
 žiwjenju s njeho džesč. Škmjercž wjazh nad nim řnježicž
 njemóžesč. Řhryřtuř, wot mormyřch řbudženj, wjazh nje-
 wumrje. Wón na prawizh njebeřesčeho Wótza trónuje.
 Wón je živy a řnježi wot węcžnosčče hačž do węcžnosčče. —
 Tež na našch cžiči pjatř dyrbi jutrowne ranje řřhadžecž.
 Jutrowne řlónžo čže řřhadžecž a nutsřwęcžicž do našcheho
 mormeho řwęta. To řo pšches wodomu řupjel řwjateje
 křčženizy řtawa. Řižo naturřka woda ma móž, kotraž
 wobnowja a woživja. Šwjadnjena rostlina řo pšches
 wodu wocžerřtwja a padnjene łopjena řo řařo řbęhaju.
 Šawutlenny pucžowať řo s wodu wofřčewja a řtrořčtny
 dale krocži. Wjele wjazh woda křčženizy řtutkuje. My
 pšches nju nowe moży dobywamy. My řtawamy s proča
 kmjercze a putow hřęha. My pščińdžemy ř žiwjenju we
 węřje, tať řo ř wutrobu, duřchu a myřlemi ř temu
 řnjesej džeržimy a s jeho polnosčče hnadu řa hnadu cžęřpamy.
 My pščińdžemy ř žiwjenju w Bořy, w kotrymž je řebicžiwosčž
 řkamana. My pščińdžemy ř žiwjenju w řwęcłe; nóz je řařčła,
 džęń pať je řo pšchiblizik. My pščińdžemy ř žiwjenju w duřchu,
 Boži Duch nař wodži. Š jenym řłowom: my pščińdžemy
 ř nowemu žiwjenju, řtare je řařčło, hlej, wřčitko je řo nowe
 řčžiniło. Řrařne je, hdyž w nalęcžu Boža řtwóřba wotučža,
 hdyž wřčudže, hdyž je kmjercž řnježik, řo nowe žiwjenje hiba,
 hdyž hola a łufi řo řelenja a řčžęja, a ptacži řo ř njebeřam
 pořbęhuja a řpęwaju. Wle řrařniřcho hiřčče je, hdyž
 duchowne nalęcže pščińdže, hdyž kmjercž cžęłneje řečernořče
 a řadosčče cžęka, hdyž řwjate myřle w nař řo řelenja a
 pobožne řhodjenje řčžęje a řbóžne řhwalobne řhęřłuřche řa
 hnadu wumóženja ř njebeřam řłincža. Tajke žiwjenje nam
 wřčitkim tón hnadny Bóh wobradž! Šamjen.

M. H.

Sswjata křčženiza —
„kupjel noweho narodženja
a wonowjenja řwjateho Ducha.“

(Řomřł. 6, 3—11.)

Řłóř (3): Ša čžu řhwalicž řtutki Bože.

Křčženiza řupjel narodženja
 W Řhryřtuřu je noweho;
 Štať je řpocžatř wonowjenja
 Šso pšches Ducha řwjateho
 W łóždym křčženym do Šbóžnika;
 Š nim bu křččeny řwjafany,
 Še kmjercze džę wurořaty,
 Šo ma dale Wumóžnika,
 Řiž je jeho wukupil
 Šsej a řrařnje wobhnadžil. —

Še kmjercze je do žiwjenja
 Pšches kmjercž řwoju pšchęřadžil
 Šesuf nař a wumóženja
 Džęł nam křččęnym pořčicžil.
 Dokęž, na jeho kmjercž křččęni,
 Š nim my pohřjebani řmy
 Do kmjercze we křččęnizy,
 Dyrbimy, s nim řjednocęni,
 Řhodžicž w nowym žiwjenju,
 Řiž nam dari pšches křččęřžu.

Hdyž, do njeho řařččęřpęni,
 Řuni jemu w kmjerczi řmy,
 W horjestacžu wobnowjени
 Šom' tež řuni budžemy;
 Šo je řčhižowany, węmy,
 Čłowjet s nim našch řtaženy
 Pšches hřęch, nęť pať řplodženy
 Ř žiwjenju, řo nowi džemy
 Pšches řwęcł ř herbřtwu řrařnemu,
 Řiž nam řlicži s miłosčžu.

Wot hřęha řmy wuřpawjени,
 Šmy-li s řnjeseř wumrjeli;
 Do žiwjenja pšchęřadženi
 Š nim řmy řwjecži řčžinjени;
 Šako Bože dořtanjemy
 Džęčži prawo ř njebeřam,
 Ř njeřačodnym wjeřelam,
 Řotrež řunu herbujemy,
 Hdyž po cžafnym wumrjeczju
 Řbóńdžemy w dom ř žiwjenju.

Řaž je Řhryřtuř, wubudženy
 Š mormyřch, živy we njeřju,
 Šo se kmjercze wumjedženy
 Řhodži w řrařnym žiwjenju,
 — Tať, se kmjercze wumóženi,
 We nim Bohu řivi řmy
 Šeho wobhnadženi my;
 — Ř herbřtwu řwjatřch wuřwoleni
 Džimy řivi s Šesufom
 Ř węcžnemu my herbřtwu w dom! —

U.

Špęwajcže temu řnjesej.

„Řřčęřčžijanski čhoral łustansku móž w řebi taji, móž, kotraž
 wutroby dobywa a do njeřja řbęha“, je nęčtó prařil. Řařka
 radořčž nad řpęwanjom w řtarej řyřłwi řnježesč, s teho widžimy,
 hdyž Šieronimus pšche: „Hdyž žane řřalmny njeřřu, tam řnježi
 mjelcženje. Hdyž pať řu wone řnate, tam wobrocž řo, hdyžřłuli
 čžesč — ty řłyřčič bura, řa řłuhom krocžazeho, halleluja
 řpęwacž, řnjeřat, kotremuž řo pót s cžola lije, pořylnjuje řo
 w řřalmach a winizat řpęwa nęřčto wot Davita“.

„Ščto je řjenišche dyžli řřalm!“ wuwola řyřłwinski wótž
 Ambrosius, řiž bęřche s čhorřkim wjednikom najwjazoriřčich řtaryř
 řyřłwinskiř hłóřow. Šeho řhwalospęw, řławne teđeum „Čže, Božo,
 řhwalimy“ ma řwoje řtawisny. Wono bęřche Řhorle Wulkeho
 řrónowaniřki řpęw; řhurwjerčęj řanej Bjedričęj-Sařřtemu bu to-
 řřamo pšči jeho wrocžęnju s jařtwa, ewangelija dla pocžęřpeneho,
 wot džalowneho łuda řanjeřene; Bjedrič Wulki da jo po wob-
 řantnjenu Šubertusburgřkeho męřa w Čharłottenburgřkej řyřłwi

spěwacž a padže pschi pośluchanju na njo, hluboko sajaty, i horzými džakownymi kšlami psched Wšchomóznym na kwojej koleni. Přenjej dwaj lutherstaj martrarjej w Brüsselu jo na schčěpomozu janješchtaj, a našch Luther šo husto i tymle dobywaškim spēwom trošchtowašche, kotryž jemu „čžerta, starošć a frudne myšle“ sa-čžerjowašche.

Š tuteho stareho tedeuma je nowe wurostke, našche žyle do luda sacžiščezane „Nječ Bohu džakuje šo wutroba wšchěch ludži“, kotrež je wot teho čžaba, šo bu na Leuthenskim bitwišchěžu wot jeneho wojaka janješene, našch šwjecženški spēw pschi kóždej šnawjenitej šwjatocžnosći.

Reformazija mjes Šserbami.

(Šlónčenje.)

Šako běchu evangeližny wjetčhojo a krajne stawy w lěcže 1530 ša šwoje evangeliške wěrowušanče šjawnje w Augšburgu psched kšěžorom a žyłym šwětom mužšny wustupili, dha njekomdžachu šo tež šerbske wošady, šo čžim dale, čžim bóle ša reformaziju wuprajecž. Wulki šadžewš čžinjachu paš jim pschi tym jich dotalni šararjo, kiž, dokelž šerbszy njemóžachu abo tola přědowacž njechachu, tež ničžo wo reformaziji wjedžecž nochžychu. Ale dokelž šo tutej tehdom čžim dale, čžim wjazny wutrobom pschikšilecž šapocža, a dokelž bě ša nju tež wjetšči džěl šnjejštwom, kiž mějachu šerbske šary wobšadžowacž, dha dotalnym katholicim šararjam jich špječženje pschecžiwow reformaziji ničžo njepomhašche, woni buchu nušowani, paš šo reformaziji pschisamknyčž, paš šwoje šary wopuščžicž. Šich wjele čžinjěšche to pošlěšche, a dokelž na to na šerbskich duchownych pobrachowašche, dha bu na jich měšto tón a tamny Šserb ša duchowneho poštajeny, hdyž tež njebě na žanej wyšokaj šchuli pobyl, ale mějěšche jenož dobre kšchescžijanške pošnacže a móžěšche šerbske Bože šlužby něšak wobštaracž. Š teho pschidže, šo mjes šerbskimi duchownymi, kiž buchu w čžabny reformazije na šerbske šary pomolani, tak wjele tajkich namašamy, kiž běchu přjedy šchulšny wučerjo, kšěžotarjo, pišarjo abo tež rjemješknizy byli. Něšotre pschikšady to dale dopošašaja. Přjedawšchi šchulški wučerš běšche byl: Šětr Šjerch, wot 1555 šem přeni evangeliški duchowny w Barče, Domašch Čžernik, wot 1546 přeni evangeliški duchowny w Dubzu, Ambrosius Čžornny i Šojerez, wot 1570 šaplan w Šetlizach, Šartrom Šawoliz i Šulowa, wot 1554 duchowny w Šrjebi, Šětr Šreuz (Šchiž) i Šodžija, wot 1569 duchowny we Šwječžinje a druhy. Škšěžotarjo abo tež šwónžny a šinajšchi nižiči šlužomnizy pschi Božich šlužbach běchu přjedy, hacž buchu ša duchownych pomolani, byli: Šětr Šutorius (Šchewz) i Šužakowa, wot 1540 duchowny w Šrjebi, Šinzenž Šüller (Šynš) i Šošporša, wot 1545 duchowny w Šchischowje, Šartrom Šorišch i Šojerez, wot 1546 duchowny w Šholmje, a jedny, kotrehož mjeno dale šnate njeje a kiž bě wot lěta 1552 duchowny w Šychwaldže. Dale bu we Šulškim Šufowje 1540 přeni evangeliški duchowny jedny měšchčan i Šuhlanda, Šarcžin Šoch, teho runja w Šholmje 1539 jedny radny šnješ a kožuchar i Šrodša, Šarcžim Šižez, a w Šbjelšku 1550 jedny měšchčanški pišar i Šošporša, i mjenom Šakub Čžěšla. W Šchprejzach bě přeni evangeliški duchowny, kaž šo pomjeda, šowar še wšy, kiž wšchědny džěl šwoju šowaršnju šastara a njedželu a šwjate dny w Božim domje ludžom Bože šwjate šłowo po móžnosći wukładowašche. Teho runja bě tež w Šrodžišchěžu přeni evangeliški přědar šowar i Šarta, kiž šo pschi kóždej njedželškej Božej šlužbje, šwoju šamžnu šłabosć šacžuwšchi, wo to modlešche, šo by Šoh luby Šnješ tola bóršy na jeho měšto dostojnišcheho přědarja do šwojeje winizy poššal.

Š teho wšcheho je widžecž, kaš hubjenje šu šebi našchi štari

šerbszy wóžwojo pomhacž dyrbjeli, hdyž čžychu w čžabny reformazije čžišty evangelišon Šchryštušowny w macžernej rěčži přědowany mēčž. Šakle wot lěta 1570 pschewobrocžichu šo tajke njelubošne wobštenjenja mjes Šserbami i lěpschemu, jaš wjazny Šserbow na wyšokaj šchulach w Šipšku a we Šwittenbergu šchudowacž šapocža. Šajpošlednišcha wošada, w kotrež je šo reformazija štala, bě Šuščanška, hdyž mějachu hišchže w lěcže 1675 katholicšeho šararja. Šako bě šo napošledku tež tuta wošada ša reformaziju wuprajila, wostachu jeno čži Šserbjo katholiczy, kiž wokošlo šłošchtra Šarijneje Šwěšdy bydla a wot tuteho wotwišujaja. Šam namašaja šo hišchže dženkšnišchi džěl něšotre katholicške žyrtwje, w kotrychž paš šo tež něšto škoro jenož šerbszy přěduje. Šjena tutych šerbskich katholicšich wošadow šu: Šulow, Šalbizy, Šchroščizy, Ščebjelcžizy, Šotrom. Š nim ma šo pschidacž hišchže Šadwoš a šerbska katholicška wošada w Šudyščinje. Šchitke druhe wošady w hornych a delnych Šužizach šu evangeliške.

F.

Š dobreho stareho čžaba.

Šodny šararš we Šwuppertšalu, Šan Šbrahim Štrauš, raš jeneho womečerja wěrowašche. Šón šapocža wo krašnosći paštyšstwa rěčecž a wopišowašche paštyštow, potom šrala Šawita a ššónčnje šebje šameho, dokelž bēšche džě wón tež paštyš, škollega nawoženje, a wukšwalowašche šwoje paštyštwow wulžyšchnje. „Něšto mašch, luby škollega, wozžku wjazny wš šwojim štadle, kotruž dyrbišch derje wobarnowacž a tež čžyšch. Šwoje druhe wozžy šłušchaju čžłowjetam; šhubi šo žana i nich psches šwoju winu, dyrbišch ju šaplacžicž. Šóšdže-li šwojeje žony dušcha psches šwoju winu šhubjena, budže ju tón Šnješ i šwojeju rukow žadacž. Ša šo tež wješelu, šo šy šo ty paštyštwow pschuwobrocžil a mašch po tajkim čžaba došć, šesady šwojeho štadla na polu čžitacž a i bibliju dobrny wobšhad mēčž. Šy drje šo hišchže derje dopomnicž wěšch, kaš ššale bēšche čži wukšjenje na pačžerškej wučžbje, něšto móžěšch to derje nakšwatacž.

Šdyž Šawit šesady šwojeho štadla šteješche, jemu čžabš wostudny njebě, a ja šebi myšlu, šo je wón tehdy husto, šwoju šaflicžku i wacžošcha wučžahnywšchi, tajke psalmy pēšnik, kaš n. psch. 23. Šnajšch jón? dha mi jón praš!“ Šatorhnyeny nawoženja jón njemóžěšche a došta tehodla po wěrowanju nadawš, šo ma jón pschi bližšchim šemšchihodže duchownemu wušpěwacž. Šo paš wón potom wubjernje došonja.

F.

Šubosć dobywa.

Še šberki Š. Šaulšena: „Šodawki i Božeho šraleštwow.“

(Ššerščžil — n.)

„Šaj, šnješ duchowny, šym, džak budž Bohu! i šmjercži šowomny. Šwoje žyle žiwjenje je, kaš wěšče, wotemrěwanje byšlo, a i Bohu šo nadžijam, šo něšto žiwjenje šo šapocžina. Ale, šchto i mojim šynom budže?! Šy wěšče, šo dobre dary ma, ale hdyž něšto wocži šandželu, a ničtš šo wo njeho njestara, móžaja tele dobre dary jeho runje tak derje na njekšmanny pučž šawješć, kaš šo nadžijam, šo dyrbjale jeho i džělu na winizy Božej wukšmanjecž. Šch, moje wobohe džěcžo je po mojej šmjercži wšchaf žyle wopušchžene, leži tola tež moja šwěrna mandželška hižo došho w rowje. Ššwět je wšchaf tak šymny, hdyž šu wutrobny, kiž šobuželnje i wopušchženyymi šacžuwaju“ —, tak na šmjercž šchory wučžer Šeinšen šdychowajo šwoju wutrobu psched šwojim duchownym wukšypowašche, kotryž psched jeho šožom šedžěšche. Šón bēšche woprawdže šwěrnny, ša šwojich wučžomžow šo woprowožny wučžer byl. Něšto bēšche jeho wošriedž jeho lēt —, w „najlěpschich lētach“, kaš šwět hacž runjež došć po njeprawdže rěčži, — pschetož hacž najlěpsche lěta šo hacle po šmjercži šapocžinaju, — šahubžaja

thorosć nadpadła, kotraž runje mješ wučerjemi tak mnohe wopory žada. Šchtóž jeho widžeiche, dyrbjesche šebi prajicź, so kónz nihdy šdaleny bycź njemóžesche. Tón Knjes běšche jemu hólčezza wobradził, kotryž nětk wokoło 10 lět starý běšche, a starosć wo pschichod tehole hólza jemu dosć cžežka na dušchi ležesche.

„Wšchitku waschu starosć cžibńcze na njeho; pschetož wón šo ša was štara“, duchowny jemu wotmolwi. „Tón Bób, kotryž je wudowam a šyrotam se šchitom, je hišcže žiwý a šwojich lubnych njewopušcži!“

„To wěm a š tym trošchtuju šo tež, knjes duchowny, ale tola bohuzel! njemóžu bjes starosće bycź, kaž hušto šebi tež praju, šo njeprawa je. Ššym to šwojemu Knjesej hižo cžasto šforžil, a tola nochze wboha wutroba woczichnycź.“ „Ach, haj“, duchowny džesche, „mój luby Šeinseno, to runje wšchaf je něšcto cžežke w našchim šchescžijanskim žiwjenju, šo čhzeny wšcho pschezo tak pošhromadnje wěricź, ale bojimy šo abo š najmjeńšcha šo pschi škiczenej štkadnošczi komdžimny šwoju wěru wopofasacź a woprawdžicź. Lubny bratšje, dyrbinny Šhryštufej šo runje na kóždy pad dowěricź, a wy móžecze to woprawdže tež w tymle padže cžinicź, pschetož wascheho šyna ja šobu wošmu a čhu, kaž wjele w mojej mozy štaji, phtacź, šo bych jeho ša dušchneho a wažneho šchescžana woczahnył!“

„Ně, knjes duchowny“, wučer š najwjetschim napinanjom šwojeho šlabeho hłoba šawoła, „to wy njedyrbicze a njemóžecze, pschetož wy šam macze š džěczi, a wasche město tež wulke njeje. Ně, wy šcže mi kóždy cžaf šwěrnny dušchepaštýr a pscheczel był; ale to tola psche daloko došaha! To pschijecź njemóžu!“

„Wy drje budžecze to dyrbjecź, luby Šeinseno, pschetož wascheho Rita hišcže dženska šobu wošmu“.

„Ale, knjes duchowny, wascha mandželska . . .“

„Budže pschichodnje jeho macź. Wěž je wučinjena, a mamoj nětko hišcže wo druhim porěcžecź. Wo tym šo dale wjazh nje-rěczi“. Potom štaj wonaj dwaj hišcže wjele mješ šobu wo wulkim dróhowanju rěčaloj, kotrež dyrbjesche wučer nastupicź, a wo wulkich wěžach, kiž bórny widžecź budže. Škónčnje džělenje pschindže. Šito bu šawołany. Nan jemu wobej ruzh napschecžiwu wupšchestrěwšchi džesche: „Mój šyno, twój nan dže nětko wotpozowacź š šwojemu Knjesej a Šbóžnikej!“

„Nano, wostań pola mje, wostań pola mje! hdže dyrbjju ja?“

„Mój šyno, ša to je šo Šbóžnik postarał.“ Ša njemóžu pola tebjje wostacź, bych-li to runje čhnył, a ty njemóžicź tež šo mnu šicź, runjež šo nadžijam, šo ša mnu pschindžesč; ale hlaj, Knjes Šesuf je šo hižo ša tebjje starał! Knjes duchowny čhze tebjje šobu do šwojeho doma wšacź a tebi město nana bycź. Ša tajku lubošcź njemóžicź šo jemu woprawdže ženje dosć džakowacź. Š nětko šawdaj mi ruku na to, šo nochžesč, kaž dolho žiwý šy, to nihdy šapomicź, šchtož knjes duchowny a jeho knjeni mandželska na tebi čžinitaj, a šo čhžesč, kaž dolho žiwý budžesč, šo próžowacź, jimaj se škutkom wopofasacź, šo njeišy tajkeje lubošcže žyle njehódnny, ale šo šy š wutrobu džakowny!“

Hólčez šlipasche: „Haj, nano, haj, wěšcže!“ „Šito!“ wučer se šlabym hłobom pokracžowasche, „šym cži pošledni cžaf wošebje na wutrobu kładł, šchto cžinicź dnybich, šo by šbožownje žiwý był a šbóžnje wumrjel. Šimam nětko tež ani cžafka ani mozy wjazh cže dlěje napominacź. Wostań šwojemu Šbóžnikej šwěrnny, a hdnyž cže šli towaršchojo wabja, jich njepošluchaj! Šschede wšchem pał šebi špomjatkuj: „Š měrom štejecź rěka wróčzo šstupacź! Šnjewěr wšchaf ženje, šo nětko šchescžijanski dosć šy. Šchtom, kotryž wjazh njerosče, je ša šekeru šrawy. Duž pschezo do přědka a nětko, mój šyno, pošlednje wokošchenje!“ Nan šo pošběhnywšchi a š napinanjom wšchěch mozow šynej ruzh na hłowu napotožiwšchi

džesche: „Tón Knjes požohnuj twój nutškód a wonškód wot nětko hacź do wěčnosće! Šeho šwojaty jandžel cže pschewodžej, šo cže šašo namafam w šbóžnej wěčnosćzi. Šamjen, w Šesufowym mjenje! Šamjen!“

Nan wošlabnjeny šo do jahłwkw šwješe; hólčez š hłobom žalošcžesche: „Nano, mój dobry nano!“ Šu duchowny wučerjomu ruku šapschijawšchi džesche: Wožemje! Potom hólčezza ša ruku pschimny. Šdnyž w durjach štejesche, hólčez hišcže šlyšesche, tak nan wołasche: „Wožemje, mój škódki lubuščko!“ Šito šo wobrocžiwšchi pohladny hišcže juntrócź do woblicza nřezazeho, potom šo durje se šady šyna šacžinichu. Pošledni ras běšche do woblicza žiweho nana pohladał. Něšotre dny pošdžičho šo wot rowa lubowaneho nana na ruzh duchowneho na šaru wrócžiwšchi — nětko šamlutki na šwěcže štejesche. Běšche nětko žyle wošhrocženy. —*

(Šschichodnje dale.)

Wšchelake š bliska a š daloka.

Š Šupoji šo w bližšchim cžafu š twarom šary šapocžnje. Šacź dotal je tam duchowny w starej malej šchuli bydlicź dnyrbjal. Duž je wulka potrebnosć, šo šo tam nětko tež šara natwari. Šo je šo psches to móžne šcžinilo, šo je Šustav-Šdolfske towaršstwo šwědki pschijwolilo a konsistorstwo š twarej podpjerj dalo. Š twarom šo w augušcže šapocžnje.

Šnowy šchulski šakon, kotryž šchulke wobštejnoscže w žylej Šruskej šarjaduje, je nětko dowuradženy a wot šejma pschiwšaty. Šakon je pschi wšchelakorych wobštejnoscžach we wšchelakich provinžach Šruskeje wjele wobcžežnosće cžinil. Duž je pschipošnacź, šo je dolhe džělo nětko tež ploda pschinješlo.

Šwot 1. augusta šo na jěšdne šharty na železnizy dawł položil. Šwot tych, kiž šo w 4. klassy wjeju, šo dawł nježada. Š w druhich klassach ma šo dawł placžicź, kiž porno dološcžzi wješby roscže.

Š Rakež. Šališche pomjesče š lista se Šan Šranziško. Šo žiwjenje je pschi šemjerženju něhdže 1000 ludži pschischlo. Š nowinach je šo wjele wjazh pišalo. Šjazh pał jich bylo njeje. Šwopacžna pomjesč je š tym nastala, šo je jich po šemjerženju wjele š města cžeklo a šo šu šo cži šmylnje do mormych licžili.

Šdnyž je šo woheń rošščěrjal, šu wobhdlerjo šwoju nadobu š tym wukhowacź šphtali, šo šu šwoje šofry na prošdnym blaflu do pěška do šemje šahrjebali. Šola wulki džěl njeběšche šo hłuboko dosć šarył a teho dla šu šo něšotre žyle, něšotre poš psches wulku horzotu špalile. Šo nalutowańnjach šo najpřiedy prajesche, dokelž šu wšchitke šara cžerpjeli, šo budža pschi špocžatku jenož 25 procentow wuplacžecź. Šle wone šu hižom 3 nježele šašo woczinjene a wšchitko wuplacžeja. Še wšchěch kónzach šo hižom šašo šhětro twari. Šchtóž je wučeny cžěšla, móže tam nětko něšcto hódne šašlužicź, pschetož cžěšla šašluži wob tydžen 36 dollarow. Šo wučini 600 hriwnow ša měšaz. Š tu šhwilu 6000 cžěšlow w měšcže džěla a wjazh hacź 20000 druhich twarškich džělacžerjow. Špalilo je šo 5½ kwadratkilometrom. Ša něšotre lěta budže wšchitko šašo, kažkež je bylo. Šam, hdžež je šo droha šašppla, dawno šašo elektriske železnizy jěšdža.

* Šola šmy pošup pomjedancžka hižo pschetročžili. Duž pošstawšchi šo wrócžimy!

„Šombaj Šób“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchěch pschewawarńjach „Šerb. Šnowin“ na wšach a w Šudyschinje dostacź. Ša šchtwór cž lěta placži wón 40 np., jenotliwe cžišla šo ša 4 np. pschedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłáš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čel!

F.

Szerehske njedzelske kopjena.

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihicziščetni w Budyšinje a je tam sa šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

7. njedzela po swjatej Trojicy.

1. Pětr. 2, 5—10.

Do kajehe wulkeho a wažneho powołanja je tón Knjes swójich křesćijanow powołał! My dopomnjamy so na jeho krasnosć, hdyž Pětromu słowo kabi rozpominamy: Wy scže tón wuswoleny narod, to kralowste měšništwó, swjaty narod, lud dobyčza, so bysčže pschpowjedali poczinki teho, kotryž waš je powołał s teje čzmy na swoje džiwne swětło, kiž wy něhdy lud njebščeže, nětk pak scže Boži lud, a kiž wy psched čzašom w hnadže njebščeže, nětk pak scže w hnadže. Krasne powołanje sa naš, kiž my Knjesowy templ šmy.

Křesćijanška gmejna je templ k Božej čzesczi.

1. Jesuš Křystuš je tempłowy różny kamjeń.

2. Wěrjazy křesćijenjo šu žiwe twarške kamjenje.

1. Jesuš Křystuš je tempłowy różny kamjeń. Pětr, Knjesowy japoschtol, je nam naše dženznišche Bože słowo napisał. Šchtó njeby so pschi tym dopomnił na tamne rozrěčowanje, kotrež tón Knjes s Pětrom měšče: Šchtó praja ludžo wote mnje, teho čzłowškeho šyna, so ja šym? Woni džachu: někoti praja, so šy Jan tón křesćej...t, někoti, so šy Heliáš, někoti, so šy Jeremiaš abo tych profetow jedyn. Duž woprascha so won jich: šctoha pak wy prajicze, so ja šym? A Pětr wotmolwi a džesche: „Ty šy Křystuš, teho žiweho Boha šyn.“ A Jesuš wotmolwi: šbóžny šy ty, Šchimanje, Šonašowy šyno,

pschetož čzěto a krej nještej tebi to šjewiłow, ale mój wótz w njebjesach. A ja tebi tež praju: „Ty šy Pětr, a na tu škału chzu ja twaricž šwoju zyrkej a te helške wrota njedyrbja ju pschemóz.“ Na tuteho Pětra chze tón Knjes swójowu zyrkej twaricž. Pětr je ta škala, ale niz tón różny kamjeń. Bóh je wot wěcznosče šem šałowš k naškej šbóžnosčezi šałowš. Šako je wón w šwojej wěcznej lubosčzi našche wumóženje psches šwojeho lubeho šyna wobsamknył, šałowš wón šałowš w šwojej wutrobje. A jako šo Boži luby šyn na šemju narodži, šałowš Bóh šałowš mjes čzłowjekami w šwojej zyrkwi na šemi. Różny kamjeń je Křystuš, dokelž šbože a šbóžnosč žykeho čzłowjestwa nad nim wot-poczuje. — Wuswoleny różny kamjeń wón rěka, dokelž w njebjesach a na šemi šo žadyn lěpschi namačacž njehodži. Wón je drohi kamjeń, pschetož my šmy wumóženi niz se šlotom abo se šlěborom, ale s jeho swjatej a drohej krowju a s jeho nješawinowatym hórkim čzěpjenjom a wumrjeczom. Jesuš Křystuš je tón różny kamjeń, kiž twerdže šteji. Knjesowi njepscheczeljo pytachu jón powalicž, israelske džěczi křisžowachu jeho a chzachu tutón różny kamjeń šanicžicž, ale wscho bē podarmo. — Tón Knjes, tón wulki dobywat, je hiščeže žiwý, wón tež dženska do naš pschšedschi kóždeho wot naš šo wopraschuje, chzesch ty s Jesuškom hič, abo šy ty Křystušowy njepscheczel? Chzesch na tutym różnym kamjenju šo natwaricž? abo chzyl ty jón powalicž? Šsam šo pruhujo wopraschey šo, hacž do šesom Křysta, teho praweho różneho kamjenja, wěršch, abo hacž do njeho njewěršch? Pruhuj šo! Ty šy šo

jestaril a njejšy šo šam hiščče rošbudžil. Wulki čaš je, rošbudž šo!" —

Šwvjaty Pětr praji: tym njewěrnym je wón kamjen, kotryž čžšblojo šu sacžišli a šo rōžkny kamjen je scžinił, tōn kamjen nastorka a škala pohōrschenja tym, kotřiz šo wo šłowo storčža, dokelž temu njewěrja, na kotrež šałoženi šu. Namakamy tež mješ kšhesčžijanami njepšhecželow teho Anjesa, kiž šjawnje wupraja, šo do Jesom Khrysta njewěrja. Woni šu kaž židži, kiž wo tym Anjesu ničšo wjedžecž nochzedža a teho dla wot njeho šo wotwobrocža. —

Alle nadeńdžemy tež tajlich, kiž šwontownje wěrja do Anjesoweho ewangelija. Šdnž pak Khrystuš k nim pšchistupiwšchi jich napomina: Mōj kšhesčžijano, ša mnu dži, dži ša mnu. Khrystuš rjeknje, šo šaprež šam, kšchiz na šo wšmi, njech dušcha šwētej čžeknje, potom woni wo tym Anjesu ničšo wjedžecž nochzedža. Tajlich nadeńdžesč došč mješ kšhesčžijanami w Anjesowej zyrkwi! Ššy ty šnano tež jedyn š tych, kiž šu šo wot teho Anjesa wotwobrocžili, hlaj, potom budže šo tōn Anjes tež wot tebe wotwobrocžicž. Derje pak tebi, hdnž šo š wutrobu rad k temu Anjesej džeržišč jako k temu pravemu rōžknemu kamjenjej; derje tebi, hdnž šy šacžul w šwojej wutrobje: žadyn druhi grunt ničtō njemōže šałožicž, kšhiba tōn, kiž je šałoženy, kotryž je Jesuš Khrystuš. Jesuš Khrystuš je rōžkny kamjen žiweho templa a my šmy twarške kamjenje.

2. Wěrjazy kšhesčžijenjo šu žiwe twarške kamjenje. A tež wy, jako žiwe kamjenje, natwarče šo, šo byščče duchowne kšže byli. Kotra dže je ta duchowna kšža? Zyrkej Jesom Khrysta? Zyrkej je šhromadžišna wšchitkich tych, kiž šu w mjenje trojenicžkeho Boha kšhečeni. Prawa zyrkej je tam, hdnž Bože šłowo pravje a čžiste šo předuje a šakramentaj po Khrystušowym wustajenju šo wudželujetaj. Zyrkej pak je widomna a njewidomna. A widomnej zyrkwi pšchiblušcha kōždy kšhečeny kšhesčžijan — tež njewěrjazy. Alle wón je mornwy kamjen, mornwy štam na čžele Khrystušowym. A njewidomnej zyrkwi pak pšchiblušheja kšhesčžijenjo, kiž pšhes wěru š Khrystušom a w lubošči mješ šobu šjednocženi jako žiwe štamny Bohu w duchu a wopravdže šlužža. Boži duch je jich žiwych scžinił. We widomnej zyrkwi předuje šo Bože šwjate šłowo, w njej wudželujetaj šo Khrystušowaj šakramentaj. Widomna zyrkej dowjedže naš k njewidomnej. Teho dla napomina naš šwjaty Pětr: natwarče šo! Šak husto njedželu orajicže: ja šym šo dženša natwaril. Tuto šłowo pak ma jenož potom pošnu wěrnosčž, hdnž šmy pšhes Bože šłowo a pšhes šwjaty šakrament twjerdscho na rōžkny kamjenju našheho Anjesa Jesom Khrysta šo šałožili. Šeli je šo twoja wěra w tebi pšhes Bože šłowo pošylila, potom šy šo natwaril. Alle njesabudžmy pšchi tym na šłowčžo „žiwe“, jako žiwe kamjenje dyrbinym šo natwaricž, šo byčmy duchowna kšža byli. Kōždy dyrbi šbože a šbōžnosčž šwojeje dušche pytačž. Šchtōž to njecžini, tōn je kaž mornwy kamjen, a tōn Anjes jōn junu na šudnym dnju wot šo čžišnje. — Pohladajče na Boži dom! Tam macže murje, wonkach wěžu a w njej šwony, a w Božim domje šwjaty woltač, kletku, byrgle, ławki a druhu šwjatu nadobu. Wone maja wšchitke šobu šlužicž k šhwalbje a čžesčži našheho Boha. Šak dyrbi tež žyła wōšada je wšchitkimi šwojimi štamami žiwym templ Boži byčž. Kōždy ma pomhačž k temu, šo by bližšheho w Božej šlužbje šobu natwaril a my byčmy potom wopravdže žiwe twarške kamjenje byli. — Alle šelko mornwych kamjenjow nadeńdžemy

w Anjesowej zyrkwi! Šchtōž we wěrje njeje je šwojim Šbōžnikom šjednocženy a štowašcheny, tōn je tajki mornwy kamjen. Šajki pak tež njemōže je šwojimi bratrami w pravej pšhesjenosčži žiwym byčž. Teho dla natwarče šo we wěrje jako žiwe kamjenje, šo byščče duchowna kšža byli. Wšchitke našhe mozy a našču žyłu wutrobu mamy do Khrystušoweje šlužby štajicž, šo byčmy žiwe kamjenje byli. O pohladajče na wulke škutki našheho Boha a rošče we wěrje! Njech Bože šłowo bohacže mješ wami kšježi a bydli! Pšchistupče husto w modlenju pšhed Bože woblicžo, dokelž bješ njeho živi byčž njemōžemy. Wotpoložče dale bóle žadosče čžela a kšhodče w duchu! Šotom šo wašcha wěra pošylni, potom šo dale bóle wopokasacže jako žiwe kamjenje duchowneje kšže! Šudy na šemi wšchak Anjesowa zyrkej hiščče dospočna njeje, ale čžak pšchindže, šo šo tudy w Božim domje wjazny šhadžowacž njebudžemy, ale šo my našheho Boha w njebešach w dobywarškej zyrkwi widžecž budžemy wot woblicža k woblicžu. Šam budžemy prave žiwe kamjenje duchowneje kšže našheho Boha. Šomhaj nam k temu pšhes šwojeho šwjateho Dušha! Šamjen.

Pak wotrocžk hrěcha pak Boži wotrocžk!

(Romšk. 6, 19—23.)

Štōš (202): Ach, mōj Anježe! Šak čžesti je —

Ach, wopomimy,
Šom' šlužimy!
Wšchak wotrocžžy šmy tudy
Šak njeprawdny
Šak šwobodny. —
Njech njemyla naš bludy!

Šchtōž nješchwarnosčž,
A njeprawdosčž
Še wušwolil šej kšroblu,
Šon we šlužbje
Šu hrěcha je,
Džel jeho njeje dobry.

Hrěch kšjes je šy,
A žalostny
Džel wocžakuje šheho;
Bješ prawdosče
Šucž štrachny dže,
Ššmjerčž budže myto jeho!

Do kražnosče
Anjes powjedže,
Šiž šlužili šu jemu! —
Ach, šhwatajmy,
Šo čžeknjemy
Šu š čžakšom mytu štemu!

Šchtōž šwobodny
Šak do šlužby
Ššo podal tu je Bohu,
Šon wješkelu
A šbožowny
Ša šlōšhtnu k njeju drōhu.

A doštanje
Ša šluženje
Džel kražny pšhe wšču mēru;
Šar Boži je
Džel žiwjenje,
— Šlej, to je mšda ša šwēru! —

Šuž wopomil to,
Š hrěšniko,
Šo je šmjercže by štanil
A šbožownu
Šo šbōženju
Šy drōhu junu čžahny!

U.

Něščto wo Šserbach.

Šot wšchitkich šłowjanskich ludow, kiž w štarym čžakš kraje něčžišheho šewjero-němškeho kšžorštwa wobydlaču, šu jeno hornjo- a delnjo-kušizny Šserbjo šbytkni wostali. Šich pak tež wjazny šak wjele njeje šak w přjedawšchich čžakšach. Šo ludlicženju lēta 1867 je hiščče něščto pšhes 165,000 Šserbow, wot kotrychž něhdže 95,000 w hornjej a 70,000 w delnej Šužizny bydli. Šot

hornjołužiskich Sserbow fluscha něhdže 56,000 pod šzeptat sakšeho krala, wschitzy drusy pak šu, kaž tež wschitzy delnjołužiskich Sserbjo, poddanjo pruskeho krala. Sserbskich wošadow, w kotrychž šo tehdy ša Sserbow tež hiščeže šerbste Bože šlužby džeržachu, bě w hornjej Łužicy 49 ewangelskich a 7 katholicich, w delnjej Łužicy pak něhdže 40 ewangelskich. Catholicich Sserbow běše 12,000. Sserbja šu š wjetšcha ratarjo, kiž šo š wobdžětanjom šwojich polow žiwja, tola nadeněžesch mjes nimi tež došč wučenyh mužow, pschekupzow, měščežanow a rjemješnikow. Měšta, w kotrychž abo wokolo kotrychž Sserbja bydla, šu w hornjej Łužicy: Budyščin, Kamjenž, Lubij, Wóšport, Mužakow, Wojerezy a Kulow, w delnjej Łužicy: Šhocžebus, Šródf, Šly Komorow, Drjowf, Wětoschow, Lubnjow a Bizn. Krajinu, mjes tutymi měštami a wokolo nich ležazu, mjenujemy šerbški kraj, wo kotrymž našch šlawny wulki pěšnjeř Šandrij Šejler spěwa:

Wot wschitkich krajow na šwěczi,
Kiž Wóh Knjes žohnuje,
Najbóle šwalu lužiski,
Te hona šerbowski,
Šdžež mlody šym byl tujany,
Š tym rjanym bantom powity.

Wjele Sserbow bydli tež w Draždžanach a w tamnej wokolnošczi, š džěla šo bychu tam šlužili, š džěla tež, dokelž šu šo tam woženili, abo hewak šwoje šamšne hospodaštwow šaložili. Ša tutych draždžanskich Sserbow džerža šo tam wot lěta 1848 šem ša lěto šchtyri šerbste ewangelske a šchtyri katholicke Bože šlužby še špowjedžu a š wudžělenjom šwjateho wotšasanja. Tež w dalšej Australištej šu wot lěta 1850 šerbste kolonije, teho runja w Americy a to w Texasu, hdžež šu Sserbjo w lěcže 1855 šerbšku koloniju pod mjenom „Šserbin“ šaložili. Kaž w šastarškim čašu, tak ma šerbški lud tež hiščeže nětko šwalbu, šo je pobožny lud, kiž Bože šlowo lubuje a twjerdže na wěry šwojich wótzow wišy. To špóšnavamy tež š teho, šo šu Bože domy w Šserbach njedželu a šwjate dnj jara wopytane. Wot wopyta šwojeho Božeho doma njeda šo Šserb tak lohzy ani psches dalofi pucž, ani psches hrosne wjedro wotdžeržecž. Tež domjaza Boža šlužba šo wot wjele Sserbow hiščeže šwěry džerži a pacžerje šo špěwaja, hdžž šo hospodač še šwojej čželedžu ša blido šyda abo wot blida štawa. Tež je drje malo domow, w kotrychž njebychu šerbška biblija, postilla a něotre druhe natwarjaze a modleške šerbste knihi byle, w kotrychž šo šwěru čžita.

Dale je na Šserbach šwalicž, šo šu šwěrnj poddanjo šwojich jim wot Boha postajenyh wyschnošczow. Šserbskich wojakow maja we wóštku jara rady, dokelž móže šo kral na nich špuschžecž a dokelž wutrobicžiwje wojuja, hdžž njepšchecželej napšchecžo šteja. To je šo tak derje w šydomlětněj, kaž tež w šrancowskej, w šleswig-holštejnškej a w pošlednej němškej wójuje pošasalo. Še wschitkich tutych wójnow mamy pschiklady, kiž dopošasuja, kajžy dobri wojazy šu Sserbjo byli.

Tež w tym maja Sserbjo dobru šwalbu, šo rad šobudžěla a šo šu špokojni š tym, šchtož je jim Wóh wobradžil. Šdžž pak tajka jich špokojnošč tak daloko dže, šo šebi najrjenšche šubla w šwojich wšach wot druhich pošupicž dadža, měšto teho, šo bychu š trochu wjetškej pilnošču šwoje wobštejenja pošpšchicž a šebi wjetšche wobšedžekštwow dohycž pštali, dha šo to šwalicž njemóže, dokelž šebi na tajke wšchnje šami šchłodža, kaž tež šwojim džěczom a šwojemu ludej, a dadža šebi wužitk š rukow, kotryž mohli pschi wjetškej rošhladnoščzi a pilnoščzi derje šebi šamym a šwojim džěczom pschiwobrocžicž.

Nětcžišchi Sserbjo rěcža dwoju rěcž, hornjołužisku a delnjołužisku. Wobej šerbstej rěczi nejštej pak tak rošdžělenej, šo šo hornjo- a delnjołužiskich Sserbjo njebychu derje hromadže šrěcžecž a

šrošymicž mohli. Tola maja tak derje hornjołužiskich, kaž tež delnjołužiskich Sserbjo šwoje wošebite knihi. Delnjołužiskich knihow je malo, dokelž maja Delnjołužiczenjo malo wučenyh mužow, kiž bychu jim šerbste knihi pišali a šo ša jich duchowne pošrebnosčež štarali. Wjele lěpje maja šo w tutym nastupanju našchi Šornjołužiczenjo, ša kotrychž šu šo šerbšy duchowni a wučerjo a tež wschelazy drusy wot štareho čžaš šem štarali, tak šo jim na knihach w šerbškej rěczi njepobrachuje. Šaj, w nowišchim čžaš šu šerbšy duchowni a wučerjo wschelake šerbste towarštwow šaložili, kiž šo ša wobohacženje šerbšeho luda še šerbškimi knihimi štaraja a kotrymž móže tež šdžy drubi Šserb pschistupicž. Tajke šerbste towarštwow šu wošebje Macžiza Šerbška, šerbste lutherške knihowne towarštwow a towarštwow šwjateju Šyrilla a Měthoda.

Šrěnje knihi w šerbškej rěczi doštachu Šornjołužiczenjo hižom w lěcže 1597, mjenujžy Lutherowy malš katechismus wot Šodžijškeho šararja Worjecha. Šrěnja šerbška biblija, pscheložena wot šchtyrjoch šerbšich duchownych, je šo w lěcže 1728 čžiščžaka a šerbste špěwarške wuńdžechu přeni šrócz w lěcže 1710. Wot lěta 1842 šem čžiščžaka šo w našch šerbškej rěczi tež wschelake nowiny a čžašopišy, a „Šerbste Nowiny“, „Šomhaj Wóh“ a „Missionski Šošol“ šu drje we wschitkich šerbšich wošadach šnate. Šehorunja šu Sserbjo tež wošebje wot lěta 1840 wschelake druhe knihi duchowneho a šwětneho wopšchicžaka ša šchule a dom, wot šwojich wučenyh mužow w šerbškej rěczi wobštarane, doštali, tak šo jim nětko na škladnoščzi njepobrachuje, šo tež š pomožu macžernej rěcže we wjedženju na wschě šrony wudokojecž.

Psches to wschitko šu pak tež Sserbjo šašo wjetšchu luboščž k šwojej něhdy šazpitej rěczi doštali, tak šo šebi ju nětko šašo jako drohe šublo, wot šwojich wóšow doštate, wššozy waža, ju rady rěcža a tež šwoje džěczi k temu džerža, šo šerbšy wuknu. Š to je rošomnje wot Šserbow; pschetož našcha rěcž, kiž wschaf je tola tež dar wot Boha, ma tak wjele rjanošczow, šo by šchłoda byto, dšrbjala-li něhdy šaščž. Š šchtož móže šerbšy, móže šebi w Šólskej, w Šušowškej a w Čžechach, haj šamo w Šurkowškej, Ššlowjenskej a druhdže derje pošhacž a šo š ludami šrěcžecž, kiž hušto doščž ani šlowa němšy njemóža. Džakujmy šo teho dla Bohu, šo šu te čžaš pschěšake, w kotrychž bě šerbška rěcž jara šanicžena a w kotrychž tež wschelake duchowne a šwětno wyschnoščež na jejnym wukorjenju džělachu. Ša to měšto štara šo nětko našcha wyschnoščž runje tak derje wo šbože šwojich šerbšich poddanow, kaž wo Němžow šbože a nima ničž pschecžiwow temu, šo Sserbjo dale Sserbjo wostanu, ale podpjera wjele bóle prošowanje wo šdžerženje našcheje rěcže na wschelle wšchnje a tež psches to, šo šo ša pišanje a čžiščženje šerbšich šchulšich knihi štara. Čžim hrosnišcho a njerosomišcho je pak to nětko tež wot Šserbow, hdžž šo woni, kaž šo to bohuzel hiščeže tu a tam štawa, šami šwojeje rěcže a šwojich šarych dohrych šerbšich wšchujow hanibuja a šami na šahinjenju Šserbowštwow džěłaju. Tajkim šrudžazyhm našhonjenjam napšchecžiwow trošchtuja šo drusy, kiž maja Šserbow a jich rěcž lubo, š tej nadžiju, šo Šserbstwo tola wostanje, tak dohho, hacž šo to Bohu špodobacž budže, a w tajkej nadžiji špěwamy š našchim Šejlerjom:

Tracž dšrbi Šserbstwo, šawoštacž
Š jeho kčžew mi pschiběracž,
Dóžž Bože šlónčžto wobšwěczi
Š měšacž našch kraj lužiski!

Šerbstwo džěczi.

Šedyn pschekupž pschewoštaji šwoje žyle šamoženje šwojim džěczom, a te jemu ša to šlubichu, šo čžedža jeho tak šastaracž,

kaž bebi to jeho staw žadašče. S woprědka wscho derje džěšče, tola po nēcžim buchu džěczi pschecziwo njemu hrosne. Wone jemu kóždy dórtk khlěba wotliczowachu a njeastarachu jeho ani wjazy f pschistojnej draftu. Wobžaromny nan husto rjekny: „Sa hym smylik, so hwoje zyle pjenjej a kublo džěczom dach. Děpje budžišče bylo, so mēle wone mje prošycz, hacž so dnyrbju ja nětko jich hnady hladacz.“

S dobom ho naney 20 000 tolet wuplaczichu, kotrež bēšče wón jako dawno shubjene wobhladowal. Wón bebi na to želesny kaschcz f mnohimi sankami shtowicž da a khowasche w nim spomnjene pjenjej. Džěczi ho nětko sažo f naney šschczachu a jeho hacž nanajšwědomnišcho wothladowachu w tej nadžiji, so tež tele pjenjej dostanu. Tola nan njeda jim žaneho pjenježka wjazy a wone ho f herbstwom trošchtowachu.

Ho jeho smjerczi wone kaschcz žadošczimje wotewrichu, so bychu ho do pjenjej džělite. Tola nan bēšče potajnje pjenjej jenej šyrotowui daril a město nich zyhelow do kaschczja skladi. Na zyhelach pak ležesche papjerka, na kotrež napisaane stejesche:

Džěczom, kotrež nana rudža f njedžatom,
Placz ho nětko město pjenjej f zyhelom.

F.

Luboscž dobywa.

Se šberki S. Paulsena: „Podawki f Božeho kralestwa“.

(Sešerbščezil — n.)

(Wofracžowanje.)

Duchowny f hólczezom na ruzy ho f farje bližesche. Čžim bliže f nej pschindže, čžim pomaljšcho krocžesche. Wjedžesche, so mējesche krtutu hodžintu wobstacz. Jeho mandželska bēšče žbyn šwěrna, kšesčžijanska dušcha, ale wěryšhynoscž jejneho muža njebē jej data. Duž ho stajnje bojesche, so mohł jejny muž pschi hwojej dobročiwosczi pschedaloko pokrocžiwšchi hwojeje šwójby posapomnicž. Žako tón nětko je hynom mrējazeho wučerja, jej derje snatym, dō jstwy saptupi, mšplicžka jej hnydom powjedasche, wo čžim ho jedna. Krej jej mjes woczki stupi, a hdyž jejny muž jej ruku napšcheczo wupšchestrje, wona napschischnje džesche: „Luby mužo, šchto dha tónle dnyrbju?“ „Naju džěczo bycz, moja wutroba!“ — duchowny f mērom wotmolwi. „Naju džěczo? a naju 5 džěczi dnyrbja drje potom po proschenju khdžicz?“ — „D ně, wone dnyrbja ho šobu wot teho žiwicz, šchtož Knjes Žesuf nam f tutym džěščezom pschinyeše, pschetož wón praji: „Šchtož jene tajke džěczo horje wosmje w mojim mjenje, tón mje horje wosmje“ (Mat. 18, 5)! a Knjesa Žesufa njeschžesch nadžijomnje f proha wotpošacz!“ „Ale, luby mužo, . . .“ „Žane ale, moje džěczo; wěsch, ja Božemu šlowu polnje a zyle wěrju, a ty tež hišchczje šhonišch, kat wěrne tole šlowo je! Najprjedy pak dowjedžmoj naju maleho khowanza na jstwu naju Hendricha. Wón dnyrbju jemu pschichodnje se schulskim towaršchom bycz.“ Knjeni fararjowa hwojeho muža na došč derje snajesche, so wjedžesche, kat tu wscho špicžowanje podarmo budže. Mjelczaza hólza sa ruku pschijawšchi bjese wscheho pschecželneho šlowa płakaze džěczo f hwojemu najštaršchemu, wot njeje tak jara wobhelčenemu, šhnej dowjedže. Ale jeho puschcziwšchi džesche: „So nětko pak mojemu Hendrichu nicžo f lubu njecžinišch, ty šy džiwu hólczez!“ Tu płakazy hólz f tym blukim šaczowanjom stejesche: „Luby twjerdy stan doštanješch!“ — A mējesche twjerdy stan: Fararjowa dawasche jemu pschi kóždej škladnosčzi šaczucz, so je f njewuschnym šobujěžkom. Wón jej f woli čžinjesche, šchtož mōžesche jej jeno nēšak hdyž na woczomaj wothladacz; ale wona to na šdacže njephtny. Wofebje pak mējesche wón pod njepoczinkami fararjoweho šhna Hendricha čžerpicz. Tón bōrsy sa tym pschindže, kat wohidny šito jeho macžeri bēšče, a

nětko wschē kochory nastajesche, so by šitej dał hwoje šamopaschnoscze šaczumacz. Bēšche-li nēšchto šle škuczil, phtasche winu na šita šwalicz. Jeho nan jeho kručze wobkēžbowawšchi teho dla wjazykrōcz khtětro pokhosta. Macž pak pschezo hwojemu „dobremu šhnej“ wěrjesche, kotryž ho tak namjeracz mōžesche, a dlěje a bōle šitu sa šmaela pošudžesche, kotryž mohł jejneho šsaaka f hrēchaj šawjescz a teho dla f doma ho wustorfacž mēl.

Duchowny hwoju žonu warnowasche. Wón jej prajesche, so na hwojim šhnu, kotremuž wchē lōšystwa pschehlada, hišchczje nēšchto dožiwu: pschetož, džesche wón, šchtož hwoje džěczo lubo ma, tón jo pokhosta. Knjeni fararjowa pak mēnjesche, so jejny muž pschewulke pschihilenje ke šitej ma a by tehodla jeho smylikow njewjedžal. šito bēšče nēt we wulkim štrasche pschecziwo hwojej šastaracžkej macžeri wōjericž, duž duchowny jeho f bebi dō jstwy wšawšchi jemu prajesche: „šito, njesapomā pošlednjeho napominanja hwojeho nana; ty wěsch, moja mandželska wulke wopory sa tebje pschinyeše a hdyž wona, macž 5 džěczi, pschezo prawdu njetrjechi, jej to njemōžesch sa što mēcz! Njeshy wšach wjazy tak mlody, so by njewjedžil, so žōnskej jako šlabšchemu štworjenju bēdženje pschecziwo šwētej, čžělu a hrēchaj wjele čžěščcho pada, dnyžli mužej . . .“ Šólczez džesche: „Nano, čžinju jej wscho f lubosczi!“ „Wōj šhno, luboscž dobywa a dobywacžy wyska! Duž kaž je čži twōj nan praji: „Pschezo do přědka!““

(Pschichodnje dale.)

Wschelake f bliska a f daloka.

S Šrodžišchczja! Na město nascheho žyrtwinsteho wučerja f šantora Šarješka, kotryž na Michala hwoje šastojšstwo škoži, so by ho f wotpoczintej podal, bu f žyrtwinski wučer š Petrif f Budyšchinta sa žyrtwinsteho wučerja wušwolony.

Do Njeshwacžidla. Džen 11., 12. a 13. augusta wotmēje ho w knježim hōščenzu w Njeshwacžidle XXXII. hłowna šhadžowanja šerbščeje študowazeje mlodžiny. Na nju ho wschitzy Šerbho a pschecželjo študowazeje mlodžiny, wofebje pak wschē šerbšche towaršstwa wutrobnje pscheproschuja.

Wuhotowanje šhadžowaniki ho na te tji dny tak roščžela: Ššobotu 11. augusta popoščdny w 4 hodž. pošedjenje wubjerka. Njedželu 12. augusta popoščdny 1/24 hodžin hłowna šhromadžišna: powitanje, wólby, rošprawy atd.; wječor 1/27 hodžin konzert, džiwadlo — reje. — Šōndželu 13. augusta wulēt.

— W šupjelach w Šchmiedebergu je šemrjel nēhduschki rektar we Wōšborku, August Šhorla Šaurich, 65 lēt šary. Wón bēšče roščženy Šerb a je ho w Šornim Wujesdže narodžil. Wot 1874 hacž do lēta 1898 škutkowasche jako rektar a přeni wučer we Wōšborku. Wón bēšče po Šerbach derje snaty a je tež ho sa wōtčžinške smyšlenje mjes naschim ludom psches pschednoschki štaral.

— Wulka šrudoba bēšče sa nasche šnutštowne mišionstwo, so bu krajny duchowny šnutštowneho mišionstwa, knjes Weidauer w Draždžanach, iak šahe se šrjedž hwojeho žohnowaneho škutkowanja wotwołany. Žako jeho našlědnik je ho powołal knjes duchowny f Trend a wón bu šaščženu njedželu do hwojeho noweho wožneho powołanja w šchiznej žyrtwi w Draždžanach šapokasany. Wón je šhyn knjesa šararja a konsistorialneho radžiczela f Trend, kiž bēšče hacž do šaščženeho lēta f šararjom w Wjajōžy a je ho nětko na wotpoczink podal. Wōh žohnuj milošczimje škutkowanje noweho dušchowpastyrja nascheho šnutštowneho mišionstwa.

— W Ruskej šu šažo šrudne wobštejnosčje. Šhēžor je nušowany byl, nowy šejm (duma) rošpuschczicz, dokelž šastupjerjo žaneho šrošymjenja sa wopravdžity nadawł šejmoweho džěla njemējachu, ale jenož na wyschnoscz hwarjachu a hamtowachu. Šapōšlanzy šu ho nětko f wōtrej rēczu na lud wobrocžili, w kotrež lud napominaja, so njeby ho podkōčicz dał a hwojich prawow wšdal a jōn šchczuwaja, so njeby žanych dawkow wjazy płaczil a žanyh wojakam wjazy do wōjška šupicz dał. Čžěžke je to praschenje, šchto pschichod pschinyeše. Wot teho wschitko wotwišuje, hacž budže wōjško wyschnoscz hwerne wostacz. Šewal pschindže žalošna revoluzija, šajkaž hišchczje byla njeje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Serbske njedželske łopjena.

Wudawa so kóždy kobotu w Smolerjez knihčizničestwi w Budyschinje a je tam za štwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

8. njedžela po swjatej Trojicy.

Romst. 8, 12—17.

„Bože džěczi“ su křesćenjo jako i Ducha Božeho rodzeni a wot njeho wozdzeni a k towarštwu a herbstwu i Bohom powołani! To nam se swojej epistolu dženšnišča njedžela wobšwědźi. — Duž rozpomínmy:

Božich džěczi — pschišluschnosć, šhonjenje a prawo!

1. Pschišluschnosć Božich džěczi je niž „po čěle žiwi byč, ale psches Ducha čělnje skutki moricž!“ Křesćenjo su Boži dolžnižy! Dolež su i noweho narodženi i wody a i Ducha (Jan. 3, 5), su čělu i jeho lóšchtami a žadosćemi wotemřeli, so dale žiwi su Bohu we Křystušu Jesušu, swojim Wumožniku a Sbožniku.

Tak je wójna mjes čělom a Duchom — jich žiwjenje, a pschewinjenje čěla psches Ducha — jich powołanje, nadawt a pschišluschnosć. „Čělo požada pschecziwo Duchu a Duch pschecziwo čělu; taj staj kebi pschecziwnaj tak, so to nje-čžinicze, ščtož čžecze“ (Gal. 5, 17). Čělo je nasch „stary čžlowjek, kiž psches jebate lóšchtu so stasny“. A šjawne su skutki čžela. O tak hrosne a wohidne su! Šswjaty Pawoł je w lišće na Galatistich (5, 19—21) mjenuje. Tak je šlužba čžela — hrěch, a hrěchow msda — šmjercž! „Se-li so pař psches Ducha čželne skutki moricze, budžecze wy žiwi!“ Pschetož „plód Ducha je lubosć, wješelosć, měř, ščěrpliwosć, lubosnosć, dobročžiwosć, wěra, čžichosć, pžecziwosć“ (Gal. 5, 22. 23)! Čželo a Duch, čžemnosć a šwětlo, šmjercž a žiwjenje — so nješnješe.

Duž dyrbi čželo, čžemnosć a šmjercž so moricž, šahnacž a šhubicž — psches Ducha, šwětlo a žiwjenje, so by Duch, šwětlo a žiwjenje wozdět a džěl Božich džěczi byl! — Šich pschišluschnosć džě je a jenak wostanje: Dolžnižy byč niž čžělu, so bychu po čžele žiwi byli, ale so wot Božeho Ducha wozdjeć dali! „Pschetož kotrychž tón Duch Boži wozdži, čži su Bože džěczi!“

2. Šhonjenje Božich džěczi je: Boži Duch naš wozdži! — Duch džěcžatstwa Božeho, kotryž „i naschim duchom šwědźi, so Bože džěczi šmy.“ Šak je to dwoje něščto hacž najwoschěbnishe a najšbožownishe! „Wotročžkowy duch“ bojosće psched hněwom a křostanjom žiweho, wšchewo- mžueho a šwjateho Boha je pschewinjeny a i dusche wumjetany psches „džěcžazeho ducha“, kotryž je duch lubosće a dowěry, dolež dokonjana lubosć bojosć wumjeta. — W šacžuwanju a pošnawanju Božeje lubosće w Křystušu Jesušu Bože džěczi woptawaju, tak dobročžiwý a miły jich Bóh a Wóčez je, „kotryž tež šam swojeho Šsyna njeje pschepuščžik, ale je jeho ša naš wščitkich dak!“ Duž tež w Jesuškowym mjenje psched woblicžo jeho a swojeho Wótza i wješelom pschitšadžejo jeho dowěrnje prošča: „Abba, lubny Wótče!“ To je jich žyly dolhi džakny psalm a možna prošćwa a wutrobne dobroprošćenje. Šak tajka modlitwa horkach Božu wutrobu pohnuwa a jich wutrobu je šbožnym měrom woschewja! Njeje wščak nětko ničzo, so by šatamalo tych, kotřiz w Křystušu Jesušu su, a po čžele nješkodža, ale po Duchu; pschetož šakoń teho Ducha, kotryž žiwych čžini we Křystušu Jesušu, je wěřaznych

wumohł wot sakonja hrěchow a smjercze (Romsk. 8, 1. 2). Njejšu wjazy džeczi hrěcha, swěta, smjercze, ale Bože džeczi! Halleluja. — Tola jich snutskowne žiwjenje može pschi bėdženju s hrěchow, swětom a nusu druhdy a často došč so nakamanej sczinje a želimemu šužolej runacz. Duž t wěstosci hnady sa šebje swědczenja potrebaju, kotrež jich pschod struchłoscju a šhrobłoscju sakhoma. — Tehodla dale reka: „Tón šamy Duch swědczi s našchim duchom, so Bože džeczi šmy.“ — Šwjaty Jan praji: „Bože swědczenje je to, šchtož wón swědczil je wot šwojeho Šsyna“ (I. 5, 9), a „to šłowo sczini šo czěło; Bóh je šjewjeny w czěle!“ Kaž Šhryštuš džě Wótzowy swědk je, a jeho žyle žiwjenje, czerpjenje, wumrjecze, horjestacze a t njebju štpěcze to wulke swědczenje, so je Wótz naš lubował a šwojeho Šsyna sa naš dał, tak je šwjaty Duch Šsynowy swědk, kaž Šhryštuš šam praji: „Wón budže je wot mojego wšacz a wam wam pschpowjedacz.“ Kaž Bóh šam w Šsynu šo šjewi; tak štaj Wótz a Šsyn šamaj, kotrež psches šwjataho Ducha swědczítaj, so Šhryštuš wěrnoscž a žiwjenje je. — Šhryštuša pak a Božeho Ducha hewał nihdže nimamy, hacž w šłowe Božim! Duž šmy tež se swědczenjom Ducha na Bože šłowo potasani. Pschetož njebjo a šemja šahinje, ale moje šłowa nješahinu! — praji tón Šnješ, a w tutej dowěrje šchesczan rjeknje: „Šnježe, hdyž ja jeno tebe mam, dha ja nicžo njerodžu wo njebeša a wo šemju!“ A pódla šłowa šteji šchcženža, hrěchowodawanje a Boža wjeczet. — Šłowo, šchcženža a wotkasanje šu tak Bože swědczenja wo našchim Božim džeczatštwje. Šwjaty Duch naš psches ewangelij powoła, se šwojimi darami roššwěczi a w prawej wěrje wušwjeczi a šdžerži, — s krótkim: Wón nam potaže, so Šhryštuš ma, czehož my potrebamy, a so sa naš wodacze hrěchow, žiwjenje a šbóžnoscz ma a nam wšcho s hnady a darmo pošlicža a dari! Tak Boži Duch s našchim duchom swědczi, a šbóžni we wěrje se šhonjenja wěmy, so Bože džeczi šmy! — A t pschisłuschnosczi a šhonjenju pschisamknje šo:

3. Prawo, — herbštwu prawo! — kaž t wobšamknjenju šlyšchimy: „Ššmy-li džeczi, dha šmy tež herbojo a to herbojo Boži a šobuherbojo Šhryštušowi, je-li so s nim šobu czerpimy, so bychmy tež s nim šobu pschekrašnjeni byli!“ Kažte herbštwu! Šdyž šo dotal nad hłubokoscju „Bože džeczi“ špodžiwachmy, nětko „herbojo Boži“ rjeknjemy s Davitom wyštaj: „Lóš je mi padnył na lubošne měšto; mi je šo rjane herbštwu dostało!“ Pschetož Bóh t Abrahamej praji: „Ša šym twój šchit a twoja jara wulka mšda!“ Dyrbimy „Boži herbojo a šobuherbojo Šhryštušowi“ bycz! „Wšcho, šchtož Wótz ma, je moje!“ — praji Šsyn. Wšcho, šchtož Šsyn ma, je našche! — praji Šnješowy japošchtoł. Šamjeń, halleluja! — praji wěra. — Šdyn wěrimy, ale hišcže njewidžimy; šo nadžijamy, ale hišcže nimamy! „Šjewilo šo hišcže njeje, šchto my budžemy.“ Mješ tym hišcže reka: „Je-li so s nim šobu czerpimy“ — s nim, kotryž hłowa šwojeho czěła, žyrkwje Božeje a wšchěch jeje štamow, je. Na nadróšnym potašowarju šlėdženja sa Šhryštušom šteji napišane: Psches czerpjenje do krašnosczje! — To je wulki pucz Šhryštušowy a wšchěch jeho šwjatych. Duž žanemu czerpjenju s pucz a nješhodžmy! Šlej! kaž je wulki měrny šchizny czah Božich džeczi do šlubjeneho kraja! — Šdyž wustacz a wošłabnycz chžemy, na krašne herbštwu wuhladujo t šwojej dušchi rjeknmy: „Šo malej šhwili!“ Pschetož czerpicž a herbowacz je Bóh w hromadu šwjašal, to nješyrbi człowjek, niž šchesczan dželicž! Nunje w czerpjenju

tuteho czaha wulnje šchesczan na krašnoscz woczakowacz kotraž nad nami šo šjewicz dyrbi. Se swědczenjom džeczatštwu ma šchesczan we šebi s dobom profetu herbštwu, kotryž runje pod czerpjenjom njeuštawa wo ščoncžnym došcju wěšcžicž. Pschetož wěšte je a wěrnoscž woštanje:

„To ja wěšcže wěm a wěrju, Njedam šej jo wurēcžecž,
Mój šchiz tón ma šwoju měru, B'dže šo derje dokonjecž!
Šdyž je šněh došč dele padał, Pschindže lětna czopłota:
Tak b'dže dušcha wješela, Šdyž je człowjek priedy tradał;
Na swěcže wšcho šahinje, Boža luboscž woštanje!“ —
Šamjeń, šamjeń! Halleluja! Šamjeń. —

—n.

„Bože džeczi.“

(Romsk. 8, 12—17.)

Šłóš (493): Š tak šbóžni šcže wy prawje wěrní! —

Šajjašnišcho mjeno „Bože džeczi“
Na šemi a w njebešach šo swěczi;
Še pycha krašna,
Šiž šo psches šwět t njebju blyšcžiči jašna!

Pschisłuschnoscž je džeczi Božich šwjata,
Šako s Boha wobhnadženy data,
Šo škutki czělně
Morja w možy Božoh' Ducha šylne.

Šchtož chžyl po czěle bycz živy tudy,
Budže po duchu džě žyle šhudy;
Wón wbohi mřeje,
— Š žiwjenju tu nihdy nješakčžje.

Kotrychž Boži Duch šam jenał wodži,
Šnamjo Bože do dušche jim plodži,
Čži džeczi Bože
Šsu a Bože lubo maja šbože.

Šmyšlenje jich džeczaze je šprawne,
Šadžerjenje šwěrných šwětej šjawne!
Šich požadanje:
„Abba, luby Wótčze!“ nječ šo štanje! —

Prawo džeczatštwu je jim šo dało;
Ducha swědczenje přecž bojoscž wšalo,
— To šaczuwaju!
Nadžiju džě šbóžnu herbštwu maju.

Boži herbojo wšchal — s Ducha nowi —
Ššobuherbojo šu Šhryštušowi,
Šdyž wudžerželi
Šsu a s Šnješom trónu šapschijeli. —

U.

Nowy narod — „dar Boži.“

(Romsk. 6, 23.)

Štary wojak, kotryž bě Božu šlužbu wopytal, bórny na to šwojeho duchowneho šetkawšchi (našjawnje s czežlej wutrobu) džeschje: „Ša nješamóžu šwóje papjery wupjelnicž; móžach jeno napišacz, hdy rodženy šym, boju šo, nješšym hišcže s noweho narodženy!“ Šeho štaroscžiwoscž, tak by mohł pschichodnemu hněwu czerpncž, dale bóle pschibwawšche. „To šłowo,“ kotrež bě tamny tydžen pschi wšchědných Božich šlužbach šlyšchal, běšche psches

ſwójateho Duchu jemu ſo do duſche ſacziſchczalo, a wón widzeſche, ſo woczatomacz njetrjeba, doniž ſo polépschił budžiſche abo pſcheménjenje we ſebi ſaczuwał, ale ſo ma jeno „wécžne žiwjenje“ jaſo „dar Boži“ pſchijecz (Rom. 6,23).

Šdyž tule wjeſelu powjeſecz wérjeſche, wón ſhoni, ſo bėchu hrėchi jeha žiwjenja jemu wodate, dokelž je Jeſuſ tež ſa njeho, ſhubjeneho hrėſchnika, kotryž bė to ſaſlužil, hórku ſmjercž na kſchižu pſchecžerpil. — Wo někotrych dnjach ſ noma ſwojeho duchowneho ſetkajo, jemu ſ wurafom „wjeſela a mėra we wėrje“ napſchecžo poſhwatawſchi džeſche: „Šym moje papjery wupjelnicž mohł, pſchetož nětko wėm, ſo ſym ſ noweho narodženy“. — Tak bu tónle ſtary wojak ſ bitwiſchczja pola Waterloo ſ noweho narodženy, jaſo ſo ſeſtaril bė, a ſwjeczjeſche dwójny narodny džeń wob lėto a ſwoju wėru we ſwojim žiwjenju wopofaſowaſche.

Duby čitarjo, je ſo tole pſche wſcho wažne pſchemėnjenje hižo ſ tobu ſtało? „Šy ty džečžo Bože?“ Kaſ wjele krócž ſy ſo narodžil, — juntrócž abo dwójny? — Pſchetož Khrystus wſchitlim, kotriž chzedža do njebieſ pſchijecz, praji: „Wdy dyrbicze ſo ſ noweho narodžicz“ (Jan 3, 7).

—n.

Kemſchikhód w lėczu.

Šktyſch! ſwony klicžka njedželſte
Do runiny a dola;
Dži wužicz dary wėčžoſcže,
Dom Boži tebje woła.

Wſmi ſobu ſwoju ſtarocž wſchu,
Kiž duſchu czeži, tyſchi;
Tam Bohu čziſche wuſtorž ju,
Wón twoje próſtwy ſlyſchi.

Šso hrėchow wuſnaj ſ roſkacžom
A pytaj Božu hnadu,
Dha ſ troſchtom, mėrom póndžeſch dom,
Bóh wupomha czi ſ padu.

Kaž cželo žada na horach
We lėcznym ſlónzu kłodžicz —
Tak duſcha w Božich pſchitwarfach
Chze ſ njebieſ manna ſlódžicz.

Ach, duž njech ſłowo Šbóžnika
Rad ſlyſchu, wobarnuju!
Ma tónle poſlad wutroba,
Mėr Boži w duſchi cžuju.

K. A. Fiedleſ.

Jeſuſowe mjeno.

Biſtop Ignatius ſ Antiochije bėſche njepoſrėdny wuczomž japoſchtoła Sana, wuczobnika luboſcže. Wjeſ džiwa tehodla, ſo ſo tež jeha wutroba we ſwjatej luboſcži k ſwojemu Šbóžnikowej horjeſche, taž ta jeha wuczjerja a miſchtra. W tajkej ſmyſhlenoſcži by wón, woſebje hdyž jemu pohanjio dla wukhowanja žiwjenja ſaprecže Jeſuſoweho mjena pſchizpawachu, pſchezo radoſtnje wuſnawał, ſo je drohe Jeſuſowe mjeno ſ njewuhaſliwymy ſlotnymy piſmnikami do jeha wutroby ſapiſane. Zaſo bu wón w tajkej ſlužbje ſwojeje ſwėrneje luboſcže, w njeſtrachocžiwym wuſnacžu wėnoſcže k ſmjercži ſaſudženy a džiwym ſwėrjatam čziſnjeny, ſu pječža njepſchecželjo — tak powjeda praja — w roſtorhanym cžele ſa tym ſlėdžili, hačž je ſłowo wo ſlotnych piſmnikach na wėnoſcž ſałožene.

Wėſo ſ cžėlntym wofom njeje tuto ſnutſkowne napiſmo Jeſuſoweho mjena we wėrjazej wutrobje widžecz. Ale kaž jo tón Knjeſ, kiž wutroby pſchepytuje, widži, tak dyrbimy tež my jemu wupruhowacz dawacz we ſwjatym žiwjenju po jeha ſpodobanju, w ſlėdženju ſa jeha ſtopami, w pſchekraſnjenju do jeha podobnoſcže, ſo by rėfalo:

We mojich ſłowach, ſkutfach jeno
Budž čzitač Jeſuſowe mjeno!

F.

Sbožowne ſwójbne žiwjenje.

Senej mlodej njewjeſcže D. Luther we ſwojej wėrowanſkej rėcži něhdy ſlėdowaze roſpomnjecžahódne ſłowo pſchwoła: „Šadžeržuj ſo we ſwojim mandželſtwje pſchezo tak napſchecžimo ſwojemu mužej, ſo ſo jemu kóždy krócž wutroba w cžele ſmėje, wuhlada-li ſwiſle ſwojeho domu.“ To je ſłowo, kotrež mėlo ſo tež dženſka hiſchcže kóždej njewjeſcže jaſo napominanje a prawidło do jejneho mandželſtwa ſobu dacž, a ſ kotrymž mohło ſo, by-li ſo wobkėdžbowało, wėſcže wjele k roſwjajanju ſozialneho praſchenja pſchinowacz; pſchetož ſchtož je naſchemu ludej pſchede wſchėm nuſne, to je ſbožowne a požohnowane ſwójbne žiwjenje. Woprawdžite ſrjedžiſchcžo kóždeje ſwójby je a woſtanje paſ knjeni. Wjeſ tym ſo je muž ſ wonka domu dželawy, ma wona ſwjatu pſchiſluſchnoſcž, ſwojeho wohniſchcža hladač a tež najmjeńſche bydleńcžto lubu a pſchijomnu domiſnu ſčinič. A temu wulke ſrėdki njeſluſchaju, tola paſ domjaza myſł, pilna a wuſtojna ruſa, ſwėrne dopjelnjowanje pſchiſluſchnoſcžow a wutrobna luboſcž, kotraž móže tež, hdyž je trėbne, raſ njecž a mjelczecz. F.

Boža hnada.

Štuſ čziſche do komorki,
Šanf durje ſa ſobu;
Bóh ſnaje horja ſtorki,
Kiž cžeža wutrobu.
Tam wuſtorž nuſu, plafaj
A ſhibjuj toleni;
Se ſčerpilwoſcžu cžafaj,
Bóh nóz ſaſ wujafni.

Tež to je Boža hnada,
Kiž ſchwita, khoſta cže;
Šdyž do hromady pada
Twar ſboža wutrobje.
Šo Bóh cže kita, wodži
We ſwojim kraleſtwje,
Mėr do duſche cži plódži:
Wſcho jeha hnada je!

F.

W ſlaboſcži móžny.

Tauler, ſnamjenity předač pjatnateho lėtſtotka w Štraſburgu, přėdowawſche pſchi ſpoczatku ſwojeho ſkutfowanja „jara rjenje“ a ſ wulkim pſchipadom. Duž jedyn džeń ſtary ryczeč k njemu pſchitupi, prajizh: „Mój ſyno, ty dyrbiſch najpriedy ſlėdtoſcž Božeje luboſcže ſlódžicz! Ščėhń ſo wrócžo wot ſwėta a budž ſwojemu Bohu žiwny!“ Wo lėtabolhej ſamoinoſcži Tauler ſaſo na kłėtku ſtupi, ale ſlėdtoſcž Božeje luboſcže bėſche jeha wutrobu tak ſajala, ſo wón žaneho ſłowa wurjez njemóžjeſche; ſwoje woblicžo ſapſchitrywſchi wón placžo kłėtku wopuſchcži. Duž poſłucharjo jeha jaſo blaſnizwa wuſmėchowachu. Ale bližſchu njedželu přėdowawſche wón ſ tajkim wutrobitym ſwėdčėnjom a ſ tajkej žiwnej rėčžniwoſcžu, ſo wſchitžy

poślucharjo saczłowachu: to njeběšče nicžo činjene, ale bě něščto f nashonjenja. Předomanje móžny sacziščez sawostaji a dawasche samyhl f wošebitemu sbudženju.

F.

Ruboscź dobywa.

Se sběrki J. Paulsena: „Wodawki f Božeho kralestwa“.

(Sešerbščezil — n.)

(Potraczowanie.)

Raž dołho bě duchowny žiw, kito žaneje nusy njeczěrpicšče Wón gymnastij wopytowasche a pschi swojich wošebnych darach spěšchnje wot rjadownje f rjadowni pokročowasche; ale hdyž bě w hornjej druhej rjadowni, jeho to twjerde poraženje potrjechi, so bu jemu jeho śwěrnj saštaraški nan nahle psches šmjercz precz torhnyentj. Šiščeže krótko do swojeho skónčjenja tón jeho f swojemu šmjertnemu ložu sawoławšchi f nim dołho a naležnje rěčesche. Fararjowa se skobami widžesche, so jejny mrějazy muž se swojim khowanskim šynom so dlěje hač se swojim šynom rošmowjesche, kotrehož wón f krótko, ale jimazy napominasche, so by tola na wuřim puczu sawostal a swoje žadosće wobknežil.

Džeń po pohrjebje duchowneho kito dołho pschi romje swojeho saštaraškeho nana poklecziwšchi a skónčnje so posběhnywšchi pomaku kroczejo na faru džěsche šdyhuizy: „Najlěpschi czaš swojeho žiwjenja šym drje nětk měl! Ale“, f temu pschistaji, „hač šem je tón šnješ pomhał, wón budže dale pomhač! Haj, šnježe, twojej ruzy so dowěrju, kaž ty mje powjedžes, tak chzu kłodžic!“ Na swoju jstwu doschědšchi so do stola pošyždže. Šiščeže juntróc w duchu te lěta pschěndže, kiz nětko se šady njeho ležachu, na to špominasche kač bě na ruzy swojeho saštaraškeho nana něhdy wot šmjertneho loža swojeho nana šem pschichoł, na wšchě te trošchtne šłowa, f kotrymiž běšče tón jeho sa šandžene lěta pohnuwal; ale šchto nětko? Žadacz njemóžesche, so by fararjowa jeho dale špodovala, dyrbjesche wšchał šama swoj wudowiny khlěb jěšč. Kač dha dyrbjesche nětk wón šapoczany pucz dokonjecz? Chyysche tak rad prawišnistwo dozpicz, ale šamych wšchał tnych šrědkow njemějesche gymnastij dokonjecz. Šdyž do tajkich myšlow hiščče ponórzjenu na swojej jstwie šedžesche, so durje wotewrichu, a nuts se šchodopšcheinym wuřměwanjom wokoło hubow duchowneho Šendrich štupi. „Nětko, mój luby wuprawny bratje“, wón džesche, „namaj drje dželeńka hodžinka nastawa. Wulzy so wobžaruje, so dalscheje pschitomosće twojeje wyškofeje wošobny mēcz njesamóža, tola šy džě wěščze jako pschichodny „radžiczel powołanskeho šudnistwa“ so hižom sa hódnišchim byđlom rošhladowač, ale mēnju, so tež pschi swojich wyschšich poměrach kłodeho Šendricha njesa-pomnišch, kotryž wot tebe tak huřto so mudronjesche.“ — Kito bě f woprědka psches tele hanješke šłowa so rošhoril, ale šej pschemyšli, pschetož wón na šłowa swojeho saštaraškeho nana špomni: Ruboscź dobywa! Myšle wón f rěčazemu postupiwšchi a jeho sa ruku pschijawšchi džesche: „Džakuju so czi, so šy mje na to šdopomjač, šchtož so sa mje pschihodži. Šižo jutje rano so na pucz podam; pomhaj mi, prošchu, dženska wječor pschi sawalenju“. Šendrich bě na wokolitnjenu zyle pscheklapjenu, potom pač so wobrocziwšchi sawola: Cziń to šam; njemóžesč šej žaneho šlužobnika džeržecz!“ Šodžinu pošdžišcho kito wó jstwie knjenje fararjoweje stejesche. Za jemu f mērnym krutym šłowom prajesche: „Wobžaruju, so cze po žadanju mojeho muža njemóžu pola šebje šthowacz, pschetož dyrbju wšchał šama šej na to myšlicz, so šebje a swoje 5 džěczi šaradžu“. „Ně, wěščze niz, knjeni šaraška, na to f zyła šej njemyšlu, f Božej pomožu hižo psches šwět pschińdu a dyrbjal-li wam, knjeni šaraška, hdy wopokasacz mōz, kač lubo waš

mam a kač džakowny wam šym, budže to wješely džej mojeho žiwjenja“. „Nó“, fararjowa džesche, „myšlu šej, so šy wot teho hiščče khetro daloko šdaleny, nam pomhač chyšč, hladač jeno najprjedy, so šam psches šwět pschińdžesč a njetrjebašch wjazy druhim ludžom f wobčežnosći bycz. Šimbate žiwjenje nětko drje sa tebe pschestanje, žada so, so nětko ras na woprampdžite džělo dōndžesč“. — „Wodajče, knjeni šaraška, hdyž šym waš šschiwđžik; chyšč wam jenož šwoju džakownosć a pschihilenje wuprajicz, ale saczowam to, mój jasył je pschenjelěpny, a duž tak lohko šschiwđžu, hdyž chyšč jeno džakowny so wobknežicz. — „Nó derje,“ fararjowa džesche, „czi Bože žohnowanje f twojemu běhej pscheju, lubo by mi wšchał bylo, mohli-li po móžnosći bōrny so do drugeho wobnydlenja pschěpnylicz, ale na někotrych dnjach wšchał nicžo ležane njeje“. — „Na někotrych dnjach wšchał nicžo ležane njeje“, kito jěrje džesche, hdyž so šamlutki we swojej lěharni namaka. Tu jeho woczi na Božu martu nad jeho ložom padžěžičtej, wón so na koleni šwjese a f wupšchestrjennyhaj rukomaj w horzej modlitwje wšchu swoju starosć psched stolom žiweho Boha wuřypa. Tu bu jemu tak lohko wokoło wutrobny a so šašo posběhnywšchi wón džesche: „Nětko dha w Božim mjenje; šchtož chze wón se mije šcžinicz, to budže hižo cžinicz, njech džě, kaž chze!“ Po šarych šchěščanow waschnju so potom se šwjatym šschizom žohnujo a swoju wječornu modlitwu wušpěwawšchi kaž prnyž špasche, jako by měl nade wšchemi bohastwami Egiptowskeje rošlasowacz. Šeho starosće běchu so šhubile, jeho wutroba běšče wolōžena; pschetož šašo běšče šaczul, so wšchał bohateho Wōtza ma.

(Pschichodnje dale.)

Wšhelake f bliska a f daloka.

— Šnješej fararje ryczerje Šakubej je so šašlužbny ryczerški rjad 1. rjadownje špoščil a je jemu konsistorstwo pschi tej škladnosći wošebity džak wuprajicz dačo sa jeho šprožniwe džělo, kotrež je měl f wobštaranjom noweho wudawka šerbškeje agendy.

— Dokelž je so knjes žyrkwinski wučer Petril sa žyrkwinského wučerja w Šrodžiččezu wušwolil, so žyrkwinske wučerške měštno w Budyščinu 30. septembra wupróšdni. To měštno ma 1200 hr. došhodow wot šchule, 587,61 hr. došhodow wot žyrkwinskeje šlužby, 165 hr. sa wučzbu w turnowanju a w potraczowanškej šchuli, wšche teho 55 hr. w lēczu sa wošebite hodžiny a móže žona wučerja 72 hr. sa rošwuczenje w šchiczu dostacz. Czi, kiz maja myšle so wo to měštno šamolwjecz, dyrbja šerbškeje rēče móžni bycz a maja swoje šamolwjjenja se žadanyimi pišmami knješej wotrješnemu šchulštemu inspektorej hač do 21. augusta pschipošlacz.

— Šsyn knješa hrabje Arnima w Mužakowje, hrabja Gerhard Arnim, běšče psched wjazy mēšazami puczowanje wokoło šwěta nastupil. Wón je so wot swojeho dalokeho a šajimaweho puczowanja šašo do naškeho wōžneho kraja wrócil a wón w bližichich dnjach domoj do Mužakowa pschijědže.

— Šhěžor je wot swojeho puczowanja w pošobnym morju so štrony a cžily domoj wrócil a bu wot khezorki f jeje džowku w pschistawje Šwinemünde powitanj.

„Pombaj Bōh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchěch pschedawańjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyščinje dostacz. Na šchtwōrcz lēta placzi wón 40 np., jenotliwe cžišla so sa 4 np. pschedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh ćí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew ćel!

F.

Šerbske njedželske łopjena.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihiczišczećni w Budyščinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostać.

9. njedžela po šwjatej Trojizy.

1. Kor. 10, 12, 13.

Šapostol Pawoł dawa nam w tutej epistoli

„Dobru radu ša hodžiny špytowanja“.

1. Hladaj šo, šo by dowěrjenje šam k šebi měł!
2. Wuhotuj šo š dowěrjenjom k Bohu.

1. „Komuž šo šda, šo šteji, tón šo hladaj, šo nje-
padnje“, t. r. š druhimi šłowami, šo njeměł pschewulke
dowěrjenje šam k šebi — hladaj šo, šo šebi myšlil njeby,
ty njemóžješ do hrěcha padnyć. Ša šebi dowěrjenje je
wšchał druhdy tež počint. Šubjeny to wojak, kiž nad
šwojim dobyćjom šadwěluje; šubjeny to šchulec, kiž mozy
w šebi nječzuje, šwoje pruhowanje wobštać. Pawoł rěči
pať wo duchownych wězach. Šow je dowěrjenje k šebi
měć štraščne. Šo je hordosć, hdyž šebi něchtó myšli,
šo šteji. Šo tajkej hordosći leži dwojaki błud: šo je móz
hrěcha šłaba a ćłowšta móz wulka.

Alle móz hrěcha je wulka. Luther špěwa: „Wón jara
mózný je a ma došć lešnosće“. Ša mozy pschindže
lešnosć. Špytowať šo w blyšcžazej wabjazej podobje
šjewi a hrěch ša mały wudawa. Šo paradisu wušywa šte
dwělowanje do wutrobow a hižom š přenjonarodženeho Šěwy
ćini mordarja bratra. Šchisłowo praji: Šdyž ćzertej
małušć dach, wošmje zyłu ruku, škóncžnje zyłeho ćłowjeka.
Najprjedy hrajkaja myšle š hrěchom, š myšle bywaju
žadosće a š nich hrěščne šutki a potom je dušcha popadnjena.

Wopraškej šo šłóšnikow šady jaštwowych duri, tak šu tak
hluboko padnyli. Woni wšchitzy š małyimi hrěchami šapočachu.

Wutroba je šłaba. Dabit běšče muž po wutrobje
Božej, špěwať krašnych psalmow. Alle hodžina prošno-
řhodženja ćzinješče jeho mordarja a mandželštwolamarja.
Šětr šhwalesče šo: „Š hdy bych š tobu wumrjeć dyrbjak
a — šapř teho šnješa. Šchtož šo tajšim mužam Božim
šta, njedyrbjako šo nam tež šeńć? Duž šlyšchmy radu
Pawoła. Š hdyž ty dženska hiščeže štejiš a šy wot šlych
pschěšupjenjom šwobodny wostał, njekwal šo teho, ale
džatuj šo Bohu na tolenach, šo je tebe šwarnował, a hladaj
šo, šo njeby wopacžne dowěrjenje šam k šebi měł.

2. Wuhotuj šo š dowěrjenjom k Bohu! „Alle Bóh
je šwěrný.“ Šaj, hrěščna móz je wulka! Šaj, našcha
móz je šłaba, a my dyrbjeli do škaženja pschincž. „Alle“
Bóh je šwěrný. Š dokelž je šwěrný, tehodla šwěmny a
dyrbimy jemu šo dowěricž š njekhabłazym dowěrjenjom.
„Šotom to špytowanje tak kónza dobudže, šo my jo šnješć
móžemy.“

„Šane šhiba ćłowške špytowanje njeje waš nadesć“,
tak móžješ Pawoł šwojim Korincziškim prajicž, kiž hiščeže
niczo wo ćžěšnosćach njewjedžachu, kiž mějachu pošdžišcho
na zyřkej pschincž. Tak móže wón tež nam prajicž, kiž je
nam tak lohto w šwojej wěrje žitwym być a kiž my nje-
wěmy wo pschěšćehanjach, kotrež šu našchi wózjojo wěry
dla pschěčerpili. — Alle njeje tola woprawdže špytowanjom,
kotrež pschěš ćłowške mozy džęja? Macžeri ša šobu šchěšć
džęći wumrje, pošledne křótko do šonfirmazije. Šako jejna

Bohra, kiž bēšche macz šydom stromych džěczi, ju trošchtowacz chyzsche, praji wona: „Dži prjecz s twojim trošchtom! Zadyń Bóh njeje, hewaf by wón jene wot twojich džěczi wšaf, hačz mi te pošlednje rubil. Šcho chzemy k temu prajicž? Najprjedy: Njebudžcže! My nješmemy na žaneho cžłowjeka šwaricž, kotrehož wutroba je pšches cžežke domachpytanje roštorhana. Potom paš chzemy šo pšchi wšchěch cžežkotach teje wěrnošcže džeržecž: Šchož cžini Bóh, wšcho dobre je. Šwět rěczi w tajkich padach wo šadwělowanju. Šcho je šadwělowanje? To je to bycže, pšchi kotrymž je dwělowanje we wutrobje dobyte a wono je dobyte, dofelž wutroba wošlabny a na šlubjenje šapomni: Wołaj šo te mni w cžašu nusy, dha chzu ja cže wumóz a ty dyrbiš mje šhwalicž! Duž wšchat wuhotuj šo s dowěrjenjom k Bohu. Bjes njeho šmy my wšchitžy, tež cži najšhlynišchi, njemózne, šłabe štworjenja. Pšches dowěrjenje k Bohu paš budžemy ryczerjo, kiž s Lutherom špěwamy:

By šwět šo mjerwil s cžertami
A naš wšchěch póżrjecž chzgli,
Dha to naš nicžo nještróži,
Wšchat bychmy šmėrom byli.

Bóh dawa kóždemu wobcžežnošcž, šchizž, ša kotryž ma móž. Wón chze naš woczahnyčž. Šdyž šo teho džeržišch s dowěrjenjom, špytowanie taš kónza dobudže, šo je šnješcž móžesh. Ty budžesh pšchewinyčž a dobycže wobšhowacz. A temu pomhaj nam Bóh wšchitkim s hnadu. Šamjen.

Hladaj šo, šo njepadnyesh!

(1. Kor. 10, 12. 13.)

Šłób (257): Wojuj prawje, hdyž ta hnađa —
Na wójni šy powołany,
Kšchescžijano, wobštajnu! —
Duž šo wopofasuj šhmany,
Hewaf šmėjesh hanibu!

Šnješ je šwėrny tebe štajil
Na cžer šbóžnu k nješjekam;
Cži to šłowo šhutne prajil:
Ša mnu pój! šo šaprěj šam! —

Twjerdže stej, kaž ryczer Bohi,
Na kónz kručže wuhladuj! —
Wšcho njech na štronu šo šłoži,
Šchož cže jima, — poštupuj!

Štrach cži hrošy na wšchěch štronach;
Špytowanie wšchelke je,
Kiž na bitwiškich tu honach
Šnošhčž dyrbišch wutrajnje!

Tola špytowanie njeje
Žane, šhiba cžłowške, cže
Nadešchlo, a s cžeže wšcheje
Wuwjeshcž Bóh cže šwėrny chze.

Špytowacz pšches šamóženje
Njebudže dacž šłabeho;
Š bėdy wšcheje wumóženje
Doštacž cži džě dyrbi šo.

Dobycže pšchi kónzu šywa,
Wudžerž šwėrny do šmjercže!
Dobycž dyrbi wěra žywa. —
Šunu Šnješ cže kónuje! —

Džiwne pučže.

Ras powjedashje jedyn mišionar: „My bėchmy holecžku šhubili, po tym šo bu wona lėta-dolho na našchj mišionškej štažiji w Šndiji rošwucžowana a na to wušchčžena. Wona bė šo k šwojim pšchi-
boham a pohanskim wafchijam wrócžila, woženi šo njejabžy s pohanom, cžehnišche s nim do šdaleneje pohaniškej wšy a bė taš ja naš šhubjena. Dolho my hišchcže s cžicha wo tu holecžku žarowachmy, kotrež wutroba bėšche šo kšchescžijanskej wucžbje taš rucže a taš cžople wotewrika.

Šjatnacže lėt pošdžišcho jedyn s našchich mišionarow na jenyh šwojich pučžowanjom pšches šdalenu wješ pšchindže. Po tym šo bė wón tam po šwucženyh wafchiju w jenej šhromadžijnje pod hohym njebjom rěčal, pšchindže nėtotre njedžele pošdžišcho muž k njemu, kotryž jeho prošcheshje, šo chžyl hišchcže ras do špomnje-
neje wšy pšchicž. „Ty dyrbišch nam našchu žyrkej pošwjecžicž.“ wbn prošcheshje, „kotruž šmy šebi natwarili.“ A jašo woni druhi džėn pšched hėtu, s palmowych šopjenow natwarjenej, stejachu, kotruž našpomnišeny muž hordže šwoju žyrkej mjeiowafche, mišionar šhoni, šo bėšche šo hižom lėta-dolho we wšchj cžichoscži we tešle šhudej wješžy wěšte mišionstwo hajilo a kšchescžijanska wucžba rošchėrjała.

Šamna holecžka, kotruž mėjachu na mišionškej štažiji ša kšchescžijanstwo šhubjenu, bėšche s wopředka še šwojim pohanskim mandželškim šbožonnje žiwa, bywafche paš potom pšchego šrudnišcha a cžišchcha. Wona njebė Šbóžnika wjazy šabncž mohła, kotremuž bėšche tola ras šwėru šlubila. Najprjedy wona šwojim džěcžom mjelečžo wo nim powjedashje, potom bu jejny muž na to kėžšbliwy a s napjatošcžu pšchipošluchowafche. Pšched lėtami tež šušodža a pšchecželjo wo tym šhoniču. Šašo bė nėtko mišionar pšched krotkim tudy přėdowaf, bėchu jeho šłowa na špodžiwnje pšchihoto-
wanu rolu padnyte, a lėdma bėšche wón precž, počachu tamni wješnjeno mały Boži dom twaricž a pošlachu k mišionarej, šo by jón pošwjecžil a jich wšchěch kšchescžijanow šcžinil.

Taš bėšche tón Šnješ to, šchož my na mišionškej štažiji ša nješbože džeržachmy, ša mtohe šhude dušche k lėpšchemu wobrocžil, a kšchčžena pohanska holecžka njebė šhubjena, ale bėšche muža a džěczi a wjele druhich k Šbóžnikej dowjedla.“ F.

Šswėdcžjenja.

Čim bóle šu šo ludžo w mnohich kruhach šwucžili, wo nje-
wurunajomnej napschecžnošcži mješ kšchescžijanskej wėru a pšchi-
rodowėdomošcžu rěčecž a tajku napschecžnošcž wėricž, cžim wješchju
placžiwoscž maju šwėdcžjenja tajkich wucženyh mužow, kotriž tónle
nahlad jašo dospolnje bješ šaložka a žyle wopacžny pošnamjenjuja.
Professor Botaniki, Wiegand, kotryž je 1890 w Marburgu
wumrjel, do šwojeho pučžowaršeho dženiška šapiša: „To je wšchitko
jena rěč, šchož Šary a Nowy Šestament, šhimanje a tucžel,
hory a wodopady, hwėšdy a kwėtki rěčja; wene špěwaju a praja
wšchě hromadže: „Tón Šnješ je bliško, halleluja“. Na šwojim
šmjertnym ložu wón pšchewjeshje: „Brajcže wšchemu šwėtej, šo je
wėrjazy pšchirošpytnik wumrjel.“ Na jeho rownym kamjenju stej
napišane: „Na tebe, Šnježe, šym ja nadžiju štajil, ja njebudu
šahanibjeny do wěcžnošcže“.

Šttha ras rjekny: „Čim wšchšcho lėtštotki w počahu na
šdžėlanoscž poštupja, cžim bóle budže šo biblija s džėla jašo podložk,
s džėla jašo šrėdł cžehnidby, wěšo niž wot mudracžkow, ale wot
woprawdže rošomnyh cžłowjekow wužiwacz. Njech šo cžłowški
duch rošchėrja kaž chze, pšches wšhokoscž a ethišku kulturu
kšchescžijanstwa, kaškaž šo wona w ewangelijach blišchcži a šwėcži,
won njepóndže.“ F.

Na drohářtwje.

Raf drohář kroczi radoſtnje
Tam t módrnym horam w dalinje,
Eso blyſchczo w jaſnym hlónzu!
Stup lóžki ma, měr we duſchi:
Se pucž tež nahly, dalofi,
Wón tola wjedže t hlónzu.

Eso ſdobom droha nahyla,
Wot bliſtich hórkw ſmuſczena —
S tym wuhlad wſchón bu wſaty;
Mětt haſle ſpróznocž ſacžuma,
Pucž jemu dalofi ho ſda:
Ach, budže hlónz mi daty? —

Hlej, my tež ſemſzy putnizy
Na pucžu t jaſnym horam ſmy,
Kž widži hižom wěra;
Duž hórki horja, ſtarocže,
Nam ſbóžny wuhlad njetaježe
Do Salemfkeho měra!

K. A. Fiedleř.

Wo čítanju w bibliji.

Mjeſe wſchěmi knihemi na ſwěcže njeje žana tať roſſchěrjena taž biblija. Milliony čłowjekow ju čítaju; to njemóže ho wo žanej drugej kniſy prajicž. A tola ſu bjes dwěla milliony biblijow njecžitaných. Eſamo mnoſy, kotřiž ho pobožnocže mozuja, ju řědka wužiwaju. Woni ke mſchi řhodža, čítaju natwarjaze piſma, ale pſchimaju porědko ſa bibliju. A tola je wona pražórko bójſkeje wěrnocže. Řhodžny direktnje t tutemu žórku, ſo bychmy t njeho wodu žiwjenja čžerpali. Najroſſudniſchi, najſwěrníſchi, najſwjećíſchi řchecžijenjo běchu biblijžy řchecžijenjo.

John Weſley piſche: „Sa ſym ſtworjenje jeneho dnja, kotrež pſches žiwjenje dže, taž ſchip pſches powětr leczi. Sa ſym duch, kotryž je wot Boha wuſchol a ho ſažo t Bohu wróczi. Sa pytam runje pſches wulku móřku wotnohu pſchenč a ſa krotki čaſ njebudu wjazy widžany. Sa ſapadnu do njepſcheměnjazeje wěcžnocže. Teno jene žadam wjedžicž: pucž do njebja, tať mohł wěſcže na jeho ſbóžne pobriohi wuſtupicž. Wóh ſam je ho nahylil, pucž, tam wjedžazy, wucžicž, tehodla wón t njebja dele pſchidže. Wón je jón do jeneje knihi ſapiſal. O daj mi tu knihu! Daj mi Božu knihu, ſchtožkuli tež plačzi! Towlu ju mam; wona wopſchija, ſchtož wjedžicž žadam. Tudy ſym ſdaleny wot wobřhodnych čłowſkich pucžow. Sa ho tu lutki ſam pořydnu, jeno Wóh je pſchi mni. W jeho pſchitomnoſcži wotewrijam, čítam ja jeho knihu, jeno ſo bych pucž do njebja namatał.“

Čžecžedostožny Suriž Müller řlědowaze řwědczenie wotpołoži: „Wot teho čaſa ſem, hdžež ſym ſapocžal, ho pilnje w Božim piſmje wobhonjecž, buch ſpodžiwnje žohnowany. Wottal ſym drje bibliju ſtotróč pſchecžital a kóždy ras t nowej a wjetſhej radoſcžu. Tať huſto hač ſažo wot přědka ſapocžinam, ſda ho mi wona nowa kniha byč. Kóždy džen mam ſa řhubjeny, na kotrymž njeřſym bohate wofchewjenje t Božeho řłowa poměť“. A to běſche muž, kotryž we ſwojim žiwjenju taž lědy žadyn druhi t napinanjom dželafche, žime řwědczenie pſchecžiwu tym, kotřiž mēnja, ſo ſa čítanje w bibliji žaneho čaſa nimaju.

Alle hole bjeſmyřlne čítanje w Božim piſmje žaneho wužitka njepſchinježe, jeno roſpominaze, t modlenjom ſjednocžene čítanje. Tenicžka ſchtučka, t prawym duchom čítana a do wutrobny pſchijata, je lěpſcha dylžli žly ſtaw, kotrehož wopſchijecže je hižom ſabyte, hdž ho kniha lědma ſacžini. Komuž pať je ſmyřl ſa řwojate piſmo

řlěhadžal, ſchtož jo lubowacž nawukny, temu tež lohfo wobcžežne njebudže, w bibliji čžitacž, a tón pſchi ſpocžinanju ſtawa hnydom na hlónz njechělnje, ſo by widžal, tať wjele ma ſchtučkw a hač ſmēje jón bórny pſchecžitaný. Řrijadowany ſapiſ biblijſkeho čžitanja je jara porucžicž; t nim dobudžefch čžaſa, dokelž hnydom wěſch, ſchtož čžefch čžitacž. Řjedaj ho wottraſchicž, jeli je čži to a tamne njeprořhmlive. Eſnano budže čži to ſa lěto jaſne. Biblija je kniha ſa wſcho čžłowjeſtowo a ſa wſchitke čžaſy. Wona dyrbi čže pſches žyke žiwjenje pſchewodžicž, a na kóždym jeho řchodžefkw ma wona wořebite řłowo ſa tebe.

F.

Řřědowanje řchtomow.

Do jeneje wjeřneje wořady pſchidže mlodny duchowný. Tego přjedowník, ſtary knjeſ a lěta-dolho řhorowaty, njeběſche huſto njedželu přědowacž mohł. Wucžer njemóžeſche tež pſchczo čžitacž, a ludžo běchu ho po nēcžim kemscha wotwucžili abo woni bjes ſnutſkowneho čžerjenja po ſtarym ſwucženym waſchnju pſchidhadžachu. Se ſaſtupom mlodeho duchowneho bu to hinať. To bě, taž by wořada njejabžy t hlubokeho řpanja wotucžila. Tego žime, wěry-połne přědowanja taž ſapalaze řchtrě do wutrobow padachu. Žyrkej ho pjelnjeſche, a pať tón, pať tamny, we ſwojim řwědomnju ſnjeměrnjeny, duchowneho wopytowaſche, ſo by t nim wo ſbožu řwojeje duſche řěčal.

Tať to žylu řhwilu dželſche, a wutroba řwěrneho duſchowpaſtyřja ho řradowaſche. Potom pať ho jemu ſdaſche, taž by tole hibanje popuſchcžiko. Woža řkuzba a biblijſka hodžina běſchtej drje taž pſchczo derje wopytanej, ale jeno t řědka po duchownym ſbožu lacžna duſcha pucž t njemu namata. Wſchitko dželſche řwój čžichi řhód; čžaſ ſbudžjenja ſdaſche ho nimo byč.

Řad tym čžyſche mlodemu duchownemu nimale wſcha wutrobitočž řpadnyčž. Raſ wón řwoju wutrobu pſched ſtarym burom wuřypa, kotryž běſche jemu wot přěnjeho dnja ſem řwěrný pſchecžel a radžnik byl. Starž jemu mērnje pſchipořkuchafche. Potom wón jeho ſa ruku wja a t wofnej wjedžicže.

„Hlejče, knjeſ duchowný,“ wón řjety, do řwojeje řahrodny dele pokaſowawſchi, „tať kraſnje moje řadowe řchtomy řčžēja! Mjeje to, taž by kóždy jenotlwoy t nič t huſtym řněhom pſchifřny byl? Šchtož tamle po dróřy ſem pucžuje, je wěſcže řchtwórcž hodžiny daloko ho blyſchcžicž widži. Alle jeno malo dnjom, potom je ho wſcha kraſnocž pominyla, a na nič dale nicžo njewidžimy hač ſelene kopjena. A tola ſu wone potom řrałocžzi plodom bliže dylžli nētkole. Rořmicže Wj, ſchto ja mēnju?“

Řaj, wón to řrořmi a pobožnemu ſtarzej džakownje ruku tlócžefche. Wot teho čžaſa ſem njeje wón wjazy řkoržil, ale je řčžerpliwje čžatał a t Božej pomozu tať nēkotry drohotny plód we řwojej wořadže řrawicž widžal.

F.

Łubocž dobywa.

Se řbėrki J. Paулſena: „Řodawki t Božeho řraleſtwa“.

(Seřberřicžil —n.)

(Řotracžowanje.)

Na druge ranje Řito t direktarjej dželſche a wo private hodžiny proſchefche, ſo by mohł řwój gymnaſialny běh dořonjecž. „Aj, to wſchal ho řchwarnje řchlacžzi,“ direktar prajeſche, „wy taž řawołany pſchidžecže; pſched malo hodžinkami běſche tudy řlawny bohacžł Wilms, a ſym t nim wucžinił, ſo by wucžomza do řwojeho domu pſchijał t dořladowanju jeho hólčatow. Sa wam pſche-porucžēſke wopiſmo řobu dam, na kotrež wař nadžijomnje hnydom pſchijima.“ „Bohu budž džať!“ naſch Řito nimowólne dželſche, „wón je mi ſažo čžěžki kamjeň ſtarocže t wutrobny wotwalil,“ a

hdyž někotre hodžinki pozbýšicho po krajných škoděnkach dele krocješče, kiž k bydlu klawneho bohacžka horje wjedzechu, běšchtej jeho woczi polnej khlrow; pschetož tón knjes běšče wšchitko derje činił. Tónle pschntny dom dyrbješče nětk dale jeho wobhdjenje byčž, běšče satarany a jeho hubje šeptaschtej: „Poruč temu knjesej kwoje pucze a dowěr ko jemu; wón budže wšcho derje činič!“ —

Hdyž na wječor sararjez Hendrich klyšješče, so kito do wošebneho domu klawneho bohacžka poczehnje, wón se slě tajnym mjeršanjom wurasy: „Njeprajach to, našch kito chze i wulka won, našch dom je jemu pscheknadny; dže nětko na radžicžela powolanšeho kudinistwa!“ —

* * *

„Knjes wotrješny kudiniko, na pschepytowanje kadženeho jateho Hendricha N. wjedu, wjasanza dla khašchowanja liščzinow.“ „Nječ fastupi!“ mladny wotrješny kudinik džješče, jako kotrehož bjes próžny kitu Heinsena sažo sesnajemy. Seho wocžko ko rosefnawaršy na fastupjeneho jateho kložješče, kotryž w masanej drascže se šescherjatymy wložami psched njeho stupi. Psches dowocžo jateho čemna čerwjenina sleczi, hdyž wotrješneho kudinika wuhlada. Tón se želesnym pokojom ko sa wošobinškimi mjenami prasješče. Saty i tšchepotatym hložom powjedasče, so je kyn duchowneho i N. Seho macž je hiščče jako wudowa w měsčže žywa a je jemu i wulkimi woporami studowacž dala. Byčž je chžyl i lěkarjom a tež na najlěpschim pucžu k temule samerej byl, ale lohka myšl je jeho bohuzel! sawjedla, so běšče pschezo wjazny pjenjes pschecžinił, hacž bě jich swjesčž mohł. Seho macž je sa njeho wšcho woprowala. Duž je na došbudžne kłowo kabi draštu wobstaral. Hdyž ju njesaplaczi, bu wot wěricžela pola rektarja wofskoržentny. Tón jeho psched ko skasa; ale Hendrich Khrystiansen ko wo kwojim došbudžnym kłowje na tak njehorne waschnje wupraj, so rektar wěz akademiskemu senatej pschedpołož, a tón njeczescžowneho muža i university wotehna. A nětko wón nahle hlubje a pschezo hlubje sapadowasče. Bu i pišarjom pola pscheporucžnika, ale jeho mjeno, so by kabi pjenjesy dobył, njewuschnje wužiwajžy bu se klužby puschčentny. Skłncžnje na kontorje džělo namaka, ale tu, so by pjenjes k wucžehnjenu do Ameriki dobył, wón pschemenjenške liščziny khašchowasče. Pschi tym sašlapjenty bu wjasanz. Šsudnik pscheklyšchne pišmo škncžiwšchi, žandarnej wustupicž kasašče; chžyšče i jatym hiščče do kameju wocžow porēcžecž. Sako kamaj běšchtaj, wón k jatemu stupiwšchi džješče: „D Hendricho, Hendricho! dyrbju cže tajkeho sažo widžecž, kšy ty mžzmitwe kłowa kwojeho nana tak wobkledžbowal?!“ — „Knjes wotrješny kudiniko,“ běšče sašakle wotmoltwjenje, „wš scže powolany, mje kudinicž, niž mi předowanja džeržecž!“ — „Po tajkim kabi myšlišch, so cže sa kudinicž? Na nihdy, kšyna kwojeho droheho satararškeho nana kudinicž, je sa mje njemžžne. A twojemu wumožanju dyrbju čžiničž, šchtož samožu. Wóh cži pomhaj! Mjes tym dyrbju džě i krawajazej wutrobu kwoju pschiklyšchnosčž čžiničž!“ Wón saklinka; Hendrich bu wrócžo do jastwa wotwjedžentny. —

Tudy kamotny sesady želesnych lěkžow njedžele dołho kędžješče. Žadny čžlowjeł sa nim njepohlada, jenož satarar jemu jeho jědž pschinoschowasče, a ta běšče ždny dobra, wjele lěpscha, hacž drusy jeczi ju dostawachu, pschetož wotrješny kudinik měješče to prawo, na pschepytowanje kadžentym jatym, mējachuli pjenjesy, jědž po jich žadanju škicžecž dacž. Sa Hendricha wón se kwojeje mōšchnje placžješče.

Hendrich měješče nětko škladnosčž, kabi kwoje žiwjenje wofpschemyšlicž, ko praschecž, tak běšče tola po prawom i nim tak daloko došchlo. „Ach,“ wón šdychowasče, „moja macž budžišče kručžišcha pschecžimo mi byčž dyrbjala. Wona je mje k temu pschi-

wucžila, so bu mi kōžde požadanje dopjeljnene, tak so nješkym woprawdže nawuknył, kabi hdy něšchto sapowjedžicž. Ach, hdy by to nan wjedžal, wbohi, wbohi nana!“ Pschezo bóle jeho sašaklosčž špadowasče, pschezo wjetšcha štruchlosčž jeho wobja. Napošledk na kamomordarške myšle sapadže. Wbohi čžlowjeł džě njemješče žaneje sepjery we žiwjenju, wón wšchak teho Wótza njesnajesče, ke kotremuž ko w nusy wocž mōžješče. Kručže bě pola njeho wofsamknjene, so kwojemu žiwjenju kōnz scžini, přjedy hacž k rosčbudej pschikahanskeho kudinistwa došdže.

(Pschichodnje dale.)

Wschelake i bliska a i daloka.

— Žyle nahle wumrjel je na domojpucžu i kupjel kwerntny duchowpastyr kotecžanskeje wošady, knjes sarar Jan Erwin Garbar, w Bremenje. Wón běšče strowy tam pschijěl a nadobo jeho Woža rucžka saja, so běšče morny. Seho sawostajentny tuta njenadžita powjescž jara cžěžko šrudži, hdyž njeběchu pschi jeho semrjecžu mohli pōdla byčž. Seho cžělo bu sašdženu njedželu na Tuchorju w Budyšchinje, hđžež ma Garbarjez kwojba kwojbone pohrjebnišchčžo, khowane. Kēcž měješče knjes primarius Wjazka i Budyšchina na saložku Wožeho kłowa: „Ššmy my živi, dha kšmy temu knjesej živi; wumrjemny my, dha wumrjemny temu knjesej.“ Do rowa požohnowasče kaschčž pschichodny kšyn njebocžicžkeho, knjes sarar Kupfer. Duchowni, kotrychž běšče 15 pschischlo, lubemu saštojnškemu bratrej pošlednu cžescž wopokasacž, pschi rowje šchpruch jako pošledne Wožemje prajichu. Njebocžicžki bě ko 2. septembra 1851 w Minakale jako kšyn njebocžicžkeho kantora Garbarja narodžil. Budyški gymnastij pschekhodžiwšchi je wón w Lipsku theologiju studowal a běšče kōbustaw Lužiškeho předarškeho towaršstwa. Po dokonjantny studijach běšče najpřjedy 1876 pomozny duchowny we Wjasonžy pola Biskopiz. W tym kamym lěcže pschidžže sa sararja do Kotez, hđžež je kwoje saštojnšstwo hacž do kšmjercže kweru sašstawal. Wóh saplacž jemu kwerowščž we wěcžnosčži!

— Wot jutrow ko sažo nowa pschihotowanška klajša sa seminar we Wojerezach salož, a my hižo nětko staršchich na to dopominantny, so mōža tam kwojich kšynow dacž, kiž chžedža ko sa wucžerjom wuwucžicž, so bychmy sažo kšerbšchich wucžerjom mēli.

K rospominanju.

Lěkar a pčžola i jědojtych rostlinow jeno wužitne wucžahujetaj; sawišež na wopak čžini.

* * *

Wože kłowo budž twojej duschi kwerntlo, mōž a troscht, pschemodna hwěšda, pucž k njebju pokasowaza.

Dalšče dobrowólne dary sa wbohe armeniške kšyroty i pomozny w nusy:

Bomsdorf i Radski — hr. 50 np.
Heinrich i Minakala — = 50 =

Šromadže 1 hr. — np.

W mjenje wbohich kšyrotow wutrobnny džak.

Gólcž, redaktor.

„Kombaj Wóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchěch pschekdawarňjach „Ššerb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacž. Na šchtwōrcž lěta placž wón 40 np., jenotliwe cžiška ko sa 4 np. pschekdawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew ćel!

F.

Šeršike njedželske łopjena.

Wudawa so kōzdu łobotu w Smolerjez knižiczišczerńi w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pšchedplatu 40 np. dostacž.

10. njedžela po šwjatej Trojizy. Romst. 2, 1—11.

Dženka so dopominamy na žalofny łud Boži, kiž je pšichšoł na město Jerusalema. Šbōžnik bēšče so prózował, tōnle łud wot wuswoleneho łuda wotwobroczič. Ale woni njepōsnachu tōn čas, hdyž tōn Knjes jich domachpytašče. Woni wostachu štwjerdženi. To pak je nam k šakhowanju so stało. Boži łud dženska hišcže pšches šwět dže. Šeho prawdosć traje wěcznje.

Bóh budže naš łudžicž.

1. Tehodla wobhladajmy šebi šwoje škutki! Wěšo hladamy radscho na šwojich šobucžłowjekow — niz so bychmy to dobre w nich wupytali a šebi ja pšichład wšali. Ně, my chzemy njekmilni łudnižy byč nad našimi bližšimi. Ale njeczujesh ty, w czimž ty drugeho łudžišč, šatamaš ty so šameho. Šrěch, kiž na drugim šatamaš, tčzi tež w tebi. Pšichetož my šmy wšchitzy hřěšnižy a nimamy teje škwalby, kotruž na Bošy mēčž dyrbjeli. Wtyšliš šebi, so budže Bóh tebe pšchepušczič, hdyž šebje šam njekudžišč. Ně, pšched Bohom njeje žane pohladanje na wōšobu. Wōn kōždemu da po jeho škutfach. Čzim šhutnišcho šy ty łudžit, čzim šhutnišcho budže Bóh tebe łudžicž.

2. Šrosymamy Božu šczetpliwosć! Šo Bože škōstanje tebe hišcže potřechiko njeje — šy wopomnit, čzhodla? To je bohatswo jeho dobročiwosće, šczetpliwosće a dołhocžakanja. Šsmilny Wōczēž nima špodobanja nad

šmjercžu hřěšnika, ale so by so wobrocził a žiwny był. Wōn čža, so by jeho dobročiwosć wutrobu šapšchimnyła a powucziła. Duž rozpomimy, so ma tōn Knjes hišcže wěru k tebi. Abo chzesh ty po šwojej štwjerdnjenej a njepokutnej wutrobje šebi hñew šhromadžicž na džěń hñewa — a Bóh budže tebe čzim šhutnišcho łudžicž.

3. Duž wobrocžmy so k prawej bohobojašnosćžu. Bohobojašnosć namaka štajnje šwoju mšdu. Šdyž dobre čžiniš a štejiš ja wěcznym žiwjenjom, potom doštanješ wot Boha škwalbu a čžesć a nješachodnosć. Šdyž pak ty dale šle čžiniš a šwojich šobucžłowjekow je šwadniškim njelubošnym waschnjom čžwilujesh, ty na prawdu nje-poškluchash, ale na njeprawdu, potom je twój wotšud: nješnada a hñew, tyšnosć a čžebnosć w časnosćži a wěcznosćži. Ty jo potom hinať šaklužit nješny.

Duž łudž so šam, kaž dołho je hišcže čas. Šošym Božu šczetpliwosć a dołhocžakanje a wobrocž so k bohobojašnosćži! To je najšbōžnišcha mudrosć a ma najšlěpšchu a wěcznu mšdu. Šamjen.

Šsud, luby čžłowče, wopomnit,
Wopomnit łud pošledni;
Ššo łudnoš' štola dopomnit,
Šdžēž wšchitzy hromadži
Ššo budža šesthadžowacž,
Čži dobri a tež šli,
A na mšdu woczakowacž,
Kaž tu šy čžinili. Šamjen.

Czego dla dyrbi naß Boża dobrocziwość k pokucze wjeszcz?

(Romsf. 2, 1—11.)

Stóß (203): Ach, njeschtrafuj mje hněwnje! —

O cźłowjecze! wschał wopomni,
Rał pscheczelnij Bóh je,
Na jeho řud řo dopomni,
Niž pschińdže pschichodnje!
Niž Bóh je miłoszcziwij,
Też řwajaty wostanje,
Nětk hiščęże dobrocziwij
Stóscź khosta saměrnje! —

Esso řameho dźe řudźišć,
Hdyž tamasć druheho;
Esso pó cźmje wobohi błudźišć,
Niž hordźišć řlepų řo;
Esud Boži pschezo prawų
Cze trjehi hordeho,
A řa khostanje řały
Wschał wopokażesć řo.

Šchto pomysłujesć řebi,
So Bohu wuczeńjesć,
Hdyž řhromadźujesć tebi
Esud, kotrom'ž nječęńjesć?!
Šchto dobrocziwość jeho
Ty řazpišć bohata,
Niž dostawa řo ř jeho
Czi ř hnady řiwemu?

Bós lubosny řo dostał
Te tebi hrěšnikęj;
Řnjes njeje tebe khostał,
Cze tebe dobyć řej;
Wón řčęępnij wocźakuje,
So by řo pokucźił,
Cze ř prawdže pokasuje,
Hdyž bę řo řabludźił.

Duž wopokaž řo wěrnij,
Hdyž czař je řpodobnij,
Řacź do kónza budź řwěrnij,
So njeńdžesć řhubjennij!
Džen řuda pschibliźuje
Esso wschitkim njesprawnyjm,
Hněw Boži řhromadźuje
Esso řa mřdu wschitkim řlym!

Dacź prawdosć budže Boża
Řo řkutkach kóždemu:
Řcźew njesachodnoh' řboża
We wěcźnym řiwjenju
Tyjm, kotřiz řčęępni byli
Tu w řkutkach dostojnych
A dostacź mřdu řu chępli,
Niž dźel je pobożnych.

Řať řwadnitwym a hrosnym
A prawdže pscheczivnym,
Řaź wscheje řhwalby próřdnym,
Šte myto da Bóh řlym:

Hněw, njeħnadu a tyščnosć
Sim kóstnym wudźeli,
So cźwila, řtyř a cźęęnosć
Sić wěcźnje rořrudzi! —

U.

Sslužobnik Boži.

Eslužobnik Boži, řaź jeho japoschtoł Řawoł wopiřuje, dyrbi psches wjele horja hieź; jeho pucź je řschiznemu puczej miščtra podobnij. Psches nuřu a tyščnosć, psches řle a dobre řęcze, psches czeřć a hanibu, do jastwa a řmjerće nutz, jako khostany, ale niź morjenty, jako mřęjazy a tola řiwij.

Řako řajki psches řchiz a horjo řpytany řwěđ bęřche Bernardino Dchino ře Siena. W řrutym řjadu Řranziřkanarjow woczeńjennij, bu wón hordosć řjada. Wón bę po wschej Řtaliji dla řwojeje wohniweje řęcziwośće řlawjennij. Wschón lud řolmješche řo řem, řo by tehole mniřa, mješ tym řa generalneho wřara pofbęħnjeneho, w marmorowym domje měřta Siena přędowacź řlyřchał. Bęřche to řa czař řreformazije w Němzach, a ewangelske piřma wo řwobodnej ħnadže Bożej w Řhryřtuřu namakachu řwój pucź teź psches alpy a pschińdžechu do řukow ħorliwego přędarja w Sienje. Wone pohnuču a řbudźichu jeho wutrobu ħacź do dna; wone řahoriřu plomjo w nim a řpalichu móřt, kotryž jeho ř romřkej řyřtwju řjednoczeřche.

Hdyž wón nětko řhroble a wjeřele ewangelij biblije pschijpowjedasche, řo řa njehorjo řapocza. Wón czeřny do Řenja, potom do Basela a Řtrařburga, kotryž bęřche teħdy hiščęże ħospoda ewangelija a němřkemu řraleřtwu pschijřluschesche. Řotom bu wón ř přędarjom w Augsburgu. Ale teź tam jemu řaneho męra nje-wostajichu, a wón twočnij do Řendźelřeje. Tam wosjewi řralowa Řlarja řwoje řrwamne edikty t. r. rořřař; řaparjo řa nim řlęđřachu, a řařo řapřija Bernardino droħařřki řij, dořpi pod řtrachotami a we wschelakich nuřach druhij řróć pódu Řchwizij a přędowasche Řofarņřej wřadže w Řürichu cziřte ewangelijon. Tola teź tudij wón řaneho męra njenamaka. Řjepscheczęljjo bęřchu jemu řařo řa řjatami. W řęcze 1564 wón do Řólsřeje czeřny řaź ħonjena dźiwina, a wot tam řařo do Řorawřeje, ħdžež wón, 77 řet řary, řwoju řpřoznu ħłowu do Řesufroweju řukow pokoři a ř pokojom a wjeřelom domoj dźęřche.

W Bożej mořy, ř brónjemi prawdosće ř prawizij a ř lęwizij, bęřche wón prawij wojowar Řhryřtuřowij byl. Řako wón hiščęże ħunřróć, na řónzu řwojeho řiwjenja, na řwój czeřpješři pucź wřóćo pohłada, řjeknij wón řwojim pscheczęlam ř trořchtej: „Řa řlym wjele pscheczęřpicź dyrřjal; to njewostawa řanemu wucźobniķej a japoschtolej Řhryřtuřowemu řalutowane. So řať řlym řa wschitko pschęřracź mohł, w tym je řón Řnjes řwoju móř na mni wopokasowal.“

F.

Psche posdže.

Esyħdomnaczełętna ħolečka, jeničķe dźęćo poboźneju řaricķeju, bu pohřjebana. Wona bęřche wurjadnje wobdarjena, řwojeho řiwjenja wjeřęta řnjeřna byla. Wot řrašćneję řymnij řajata, wona řařne powędomnje řhubi a bęřche řchtwóřty džen morwa. Řola rowa řo wuczeřka řemřjeteje, ř ħłōřom plakawřchi, ř řemi řwojeje. Esso ř pohřjebniřchcza wřóćiwřchi, ju duchownij wopyta, řo by ju trořchtowal. Ale wuczeřka njeda řo řmęrowacź. Wona dźęřche: „Psched něħdže řchtrjomi njedžęlemi řako nuřnotu řpóřnach, ř wotemřjetej wo wobřejnosći jejneję duřche řęcęć. Řa to wotřtorřowach a nětko je to na pschezo psche posdže. Řa řo nadźijam, řo řęęeju Wų, řnjes řararjo, na jejne duchowne řbože řęđřblitwu cziřili, dořelž dźę řęęe Wų teź ř tutej řwójbu wobřadźowali.“

Prědar woczi t semi složi. Stěncznje rjetny: „Ja mam ho tehorunja stombu winowacž. Jako jeynu nabožnu bjesdzatnivoscž a jeynu wulku sajimawoscž sa śwětne wjěsela pytnych, hym wschał to jako swoju pschibłuschnoscž spósnal, s njej rěczecž. Tola ja to wotstorkowach, a nětko je psche posdže.“

„Ach, tak mnohy stari a mlodži semrěwaju, bjes teho so by jich sčto khtunje napominal, temu knjesej swoju wutrobu dacž! Kač hórke su poroki a blyly, masch-li so tajkiche stomdow swojeje pschibłuschnoscže dopomnicž! Žane rostacže pola rowa njesamože sakomdžene sažo dobre scžinicž. Wj staršchi, jeli-so macže swoje džěcži lubo, dha je napominacže, dha je warnujcže psched hrěchom a dawajcže jim dobrj, kšesecžijanski pschiklad. Bóh wobradž nam wschitkim hnadu, so so tajkich sakomdžowanjow swojich pschibłuschnoscžow winowatych njecžinimj, ale wuhotuj naž s prawym duchom śwědčjenja a s prawej namotwjeriskej sahorjenoscžu! F.

Džěcžaza śwěra.

Polnóz so bližesche, a hichcže pschezo šedžesche farat maleje wby na jenej šewjerneje kupje sa swojim pižanskim blidom. Wón běsche tak zyle do swojeho džěla ponórijeny, so storo bicže dwanateje hodžiny na zyrkwinej wěži pscheblyšcha. Tola nětko wón rychle pjero na boč položi, postany — a pošluchasche. Kajke spodžiwne šynczenje s wěže dele saklincža? Běsche to kaž sakšich nusy, kšchipjazj a tyschny, potom šlědowasche cžički sčtrěcžaty, štwlazu pošnyk, na cžož wscho womjelnj. Tola fararjowa wutroba so njesměrowa. Sa tymle njeswucženym šynkom dhrbjesche wón šlědžicž. A kšrobly, kajkiž wón bě, pschimny wón rucže sa plasčezom a cžapku a šhwatasche s klucžom t zyrkwicžy, wotankny ju a sawoła wutrobicže: „Sčto tu je? Wotmolwjenje!“ A jako žane wotmolwjenje njepšchindže, wón wospjet sawoła: „Sčto tu je? Bjes bojoscže stup pschede mnje, sčtožkuli by to tež byl!“ — Duž bližachu so s wěžineho šthoda cžiche krocžele, a holcžatko, něhdže 11 lět stare, wobja tšepjetajzj jeho kolenje. „Sčto ty chžesč, džěcžo?“ so farat mile woprascha. „Sčto cže w polnozy šem wjedže? Běsche to ty, kotrej sa sčtryl swona scžahny a cžehodla?“

„Šhwilku trajesche, priedy hacž tšepjetaze džěcžo t šebi pschindže. Nětko wono sacžinjenu mału ruku wotemri, a farat widžesche pschi šwězy latarnje malicžtosč seršawza so w njej šybolicž. „„Tón hym ja wot swona wotškrabala, knjes fararjo, ach njesšwarcže mje jeno dla teho!““

„Ale, džěcžo, ja cže njeroshmju; sčto chžesč s tym seršawzom cžinicž?“

„„Ach,““ mała džesche, „„knjes farat hižom wě, so je moja macž na šmjercž khora. Tola wčera prajesche našch šuřob, so wschał by wón šredł wjedžil, kotryž mohł jej wotšhorjenje pschinjesč. Něchtó dhrbjal so w polnozy na zyrkwinu wěžu horje podacž, wot swona něšcto seršawza wotškrabacž a khorej do picža jměšhecž, to cžini džiwj. Ale ničto t temu kšrobloscže njemějesche. Duž hym to ja cžinicž dhrbjala sa swoju lubu macžetku a hym so sa swónkom wacžila, jako tón šwjatol swonicž džěsche, a jako běch potom zyle šama, wjškoko horkach pod wěžinej tšechu, hym so njepšhestajnje t lubemu Bohu modlika a njemějach žaneje bojoscže. Ale jako potom polnóz bijesche, dha mi tola wutroba puřotasche — nětko dhrbjach jo wažicž. A jako so s porštom swona dótknych, so bych seršawz wotškrabala, wušunj so jemu t mojemu poštróženju tamny špodžiwny šynk!““ — Tudy mała mjelcžesche. Potom wona sažo fararjowej kolenje wobja a prošesche: „„Ach, prajcže jeno, lubj knjes fararjo, je to hrěch, sčtož cžinjach?““

Polny hnucža farat do woblicža kšrobneho džěcža hladasche. „Tvoja lubowaza wutroba drje cže cžerjesche, moje džěcžo, ale ty by we wopacžnej myšli škutkowała. Seršawz njemóže tvojju

macžetku hojicž. Tola modlitwa ma džiwycžinjazu móž, hdyž s džěcžazeje wěrjazeje wutroby wulhadža. Bój, pošlakimój so hnydom tudy a prošimój Boha wo hnadu, hacž wón nochžyl tvojey macžetzy wuštrawjenje spožcžicž.“ A farat wschu nusu a tyschnoscž tšepjetazeje džěcžoweje dusche psched Bohom wjškypa a prošesche: „„Knježe, jeli chžesč, móžesč ty tuteje holcžyynu macž derje wuhojicž.“ A „„hamjeń““ rjetny džěcžo s wěrjazej nadžiju.

„A nětko dži domoj a praj macžeri, so ja jutšje t njej pošladacž pschindu, a spi w měrje, moje džěcžo,“ džesche farat.

Wot teješameje hodžiny so s khorej pošpšchomasche. Šsušwodowa pschiwěra pač dosta šmjertny štok, a knjes farat předowasche bližšchu njedželu hišcže naležnišcho wo mozy džiwycžinjazeje wěry. F.

Šdyž do khěže pschindžecže, poštrawcže tušamu.

(Spitta.)

Math. 10, 12.

Knježe, ach, twój putnik šwěrnj
Štrowi tutón lubj dom;
Wulij na njón, Žesu měrnj,
Šnadu s požohnowanjom.

Spožcž jom', Knježe, šakitanje
Šswojich šwjatych jandželow;
Wobrocž štyšne štrachowanje
Wot domowych wudwjernow.

Ach, wo twój měr šdychujemj,
Šsmj pschešlabi t bėdženju,
Tak so wobštacž njemóžemj
W cžěžkim wulkim njesbožu.

Wošebje twój měr ty podaj
Tvojim do wutroby šam,
A wschemu škutkowanju dodaj
Miloš', cžichoh' ducha nam.

Šwarnuj, wodžerjo našch lubj,
Dom našch a tež wutrobu,
Hacž naž tvoje krašne šlubj
A wěcžnom' měrej dowjedu.

Ššchekožil Š. Bróška.

Puboscž dobywa.

Se šberki Š. Paulsena: „Podawki s Božeho kraleštwa“.

(Ššeršchčžil —n.)

(Šotracžowanje.)

Tu so jedyn džel jeho durje wotemrichu, a w njenadžitym cžaku do jaštwa pschepytowanški šudnik šastupi. Wón Šendrichej ruzj napšhecžo wupšestrje, ale tón šařakle swoju ruku wrócžo šcžeže. „Lubj bratšje, mam wot prawneho ministerštwa domolnosč, so šmēm cže psched šudom šastupicž, a je město mje druhi wotřejny šudnik sa pschepytowanškeho šudnika poštajeny. Nětko so šem pošhđi, njech šebi wěž rosprajimój!“ Šendrich pošdychny; „ale,“ huntorjaty pschitaji, „sčto mi wscho pomha, njewěrcže wschał, so so sa kelliu města ponižu.“ „Wostaj tónle zušy piř, ty šy a wostanjesch tola mój bratr, sa kotrehož cžinjju, sčtož móžu! Nje-widžu, kač by tule kelliu šadžewacž chžyl. Še hižom šrudno dořč, so šy tak daloko pschincž dač; ale nětko dhrbišch drje do dónta

wot tebe sameho wuwabjeneho, ho namafacz." „Na nihdy! ja smjercz město hańby wuśwolu!" — „Tak, duž na to dha won dyrbi. Haj, pěknje, wy seže mi schwarni pacholjo. Najprjedy sřhodzeńt po sřhodzeńtu spadujecze, a potom dyrbi smjercz wscho dobre sczinič, město so byšcze jeno psches žiwjenje dyrbjeli sardženoscž do sabycza pschewjescž. Njeje to runje jako by něchtó chyzł i tym swój dolh saplaczicž, so hišcze wjetšchi dolh nacžini?! Hendricho, Hendricho! by ty tak hluboko padnył? Nihdy njebudžich šebi to wo tebi myšłil!" A nětko sapoczka wotrjebny šudnik jemu móžniwe do šwědomja rěczecž. Wón jemu žiwjenje jeho pobožneho nana psched woczki džeržo so prašchescze, hacž njeje hišcze ženje i wutrobny šwojeho Boha wo pomoc prošyl. Hendrich i hlouwu satschašny. „Sa šo modlicž? — to wschať nicžo sa muži njeje..." Tu jemu wotrjebny šudnik šhutnje mjes woczki pohlada. „Hendricho!" — wón džescze, „šmem šo i tobu modlicž?" Potom wotmolwjennja njewočafawšchi, na koleni dele padže, šo w horzej modlitwje na Boha wo wumoženje sa šwojeho wboheho bratra wobroczi. Pschezo móžnišcha bu jeho modlitwa, pschezo horzysche jeho bėdženje. Njewidžescze, so bėšche šo jeho pschitubłany bratr pódla njeho na koleni dele šwjel a horze šnył plakašche. Šeno te šłowa šnyšchescze, kiž šam t Božemu trónej sczelesche. Ale hdyž škóncžnje šwoju modlitwu i hamjenjom wobšamtny, šašnyšcha, šak pornjo njemu šo i placžom šawoła: „Šamjeń, haj, hamjeń!" Šso wobrocziwšchi widžescze, šak šararjež Hendrich woblicžo na stol šložene a se štyknjenymaj rukomaj hluboko hnuty štonajo šdychowawšche. Šsudnik šo rycze posbėže a ruzny na hlouwu plakazeho položiwšchi, džescze: „Hendricho! Bóh da nam šo nóricž, ale niz tepicž! Wołaj šo te mni w czašu nušy, tón šnyš praži, dha chzu ja cze wumóž, a ty dyrbiš mje škwalicž!" Š tym wotrjebny šudnik jastwo wopušcžci. Ale wot nětko hušcžišcho pschitubłazescze a mějesche to wješele, widžecž, šak bu jeho pscheczel pschezo roššudnišchi; tež pschezo wješelschi, runjež chyzysche štara šašakla pschiroda šo hišcze pschezo šašo pschelamacž.

Wošedženšti džen pschibažneho šuda šo bližescze. Čželo-blėdy Hendrich na wobštoržnej lawzy šedžescze. Šala bėšche i ludžimi pschepjelnjena. Na praščenje, hacž šo ša winowateho wuśnaje, Hendrich wotmolwi: „Haj, došpolnje!"

Štatny rěcznik wótre wobštoržne pišmo wuczitawšchi, chyzysche položaze wobštejnosče žyłe wuśamknjene wjedžecž. Nětko šo ša rěcznik posbėže. Prašescze, šo je ša njeho šwjata pschibłušchnoscž, teho šastupowacz, kotrehož wot mlodošcže šem šnaje. Nětko wscho wufubłanje wobštoržneho roššadowawšche, maczerje na žane waschnje njeschčedžescze, rošestaja jeho pad, ale tež jeho poštanjene. Š krutym hłobom škóncži: „Moji knježa pschibažanzjo, wo položaze roššopominanja njeprošchu, šym wėšty, šo je pschiswolicž šebi i žyła njepomyšlicze, wjele šterje šym šebi nanajwėšcžišchi, šo seže šo mnu pschewědčeni, dyrbinny šnynej šwěrneho duchowneho domóženje t špoczatku noweho žiwjenja špožcžicž!" — Pschibažanzny šo po krótkej poradže wróčichu. Winowaty pschi položaznych wobštejnosčach! — jich wuśbud rėfascze. Hendrich bu psched šhostatnjemu wuśhowany; ale t dwėmaj lėtomaj jastwa jeho šudniški roššud šašudži. — Wótrny šašchil pschi tymle wuśbudže psches potrohoscžca šudniškeje šale šarža. Bėšche to macž wobštoržneho, kotraž na šubje žykej roššrawje šobu pschipošłuchawšchi nětko do womorny šapadže. (Pschichodnje škóncženje.)

Wschelake i bliska a i daloka.

Š Nješwaczidła. 11., 12. a 13. augusta wotmě šo w Nješwaczidle 32. hlowna ššhadžowanča šerbškeje šudowazeje mlodžiny. Š wubjerłowemu pošedženju šobotu popođnju bė šo hižo nahladna

licžba šudowaznych a tež nělotši hošcžo šesšli. Njedželu pak šo w 3/4 hodžin jara bohacze wopytana hlowna ššhadžišna wotewri psches hlowneho šaršcheho Wyrzacža. Wona bu wošebje pošwječžena psches powitanšku rěcz knjesa šararja a ryczerja Šakuba a wopytana wot mnohich nam wažennych knježich hošcži i bliska a i daloka. Wšchě towařstwa podachu roššrawu, wošebje rjanu pak Šerbowka, kotraž lėtša šwój šwjedžen 60 lėtneho wobštacža šwjecžescze. Namjetow bė jich wjazny; wošebje šo wobšamtny, šo šo dezemberške cžišło Łužicy wot šudowazeje mlodžiny pošwječži t. šararjam Duczmanej, Šermanej, Čžišinskemu a t wopomnjecžu Šórnikowemu. Pschichodny hlowny šaršchi je t. stud. theol. Žyž, 1. podšaršchi t. stud. theol. Wyrzacž a 2. podšaršchi t. stud. theol. Šordan. 33. hlowna ššhadžowanča budže w Bucezacž. Hlowna ššhadžišna škóncži šo i tšifróčnej šławu na našcheho lubowaneho šrala Wjedricha Augusta a se špėwom: „Našche Šerbstwo i procha štawa".

Wječor šjednocži jara wulku šnyku Šerbow koncertna a dživadłowna šabawa a póndželu bė wulėt do Radworja.

Wošebje njecž je našpomnjene, šo bė na tutej ššhadžowanzy šo tež nimo wulkeje licžby katolskich šerbškich knjenjom tež ša našche wobštejnosče rjana licžba ewangelskich Šerbowškow šesšli. Tež dwė knježni i Delnjeje Łužicy naš w šwojej narodnej drašcže wopytaschtej. Ššława tym, kiž šebi hišcze šerbšku narodnu draštu waža!

— Psches smjercž knjesa šararja Šarbarja je šo šarške měštno w Kotezacž wupróšniło. Šo šakonju wot 8. dezembra 1896 ma konsistorstwo přenje 5 měštna, kotrež šo w kóždym pollėcže, t. j. po 1. januarje a po 1. juliju, wupróšnja, šwobodnje wobšadžicž. To trjecchi tón króčž tež na šarške měštno w Kotezacž, dokelž je to 5. duchowne měštno, kotrež je šo po 1. juliju t. l. wupróšniło. Duž w tym padže žyrlwinške pschedštejczėřstwo noweho šararja ša Kotezy njewuśwoli, ale konsistorstwo noweho šararja pomjenuje.

— Dióšesanska ššhadžišna w Rochliczacž je šo na šynodu i próštwu wobrocžila w nastupanju šwjecženja šeleneho šchtwórtka. Wona prošy, šo by šo žyrlwinška šwjatocžnosčž tehle šwjateho dnja wot dopođnja na popođnje a wječor pschepoložila. Šale próštwa ma wėšcže dobry šamnyšł. Pschetož wona džiwa na wuštajenje šwjateje wječerje Božej, kotraž je šo wot našcheho šnyšca a Šbóžnika we wječornych hodžinach štala. Duž dyrbjala šo šwjata wječerž tež na wuštajenškim dnju popođnju abo wječor šwjecžicž. A dokelž we wjazornych wošadach nowokonsfirmėrowani na tymle dnju přeni króčž t Božemu blidu pschistupja, by šo tež šaršchim, kotšiz w šabrikach džėłaja, šterje móžnota pošlicžila, šo bychu šo pschi šwjatej wječeri wobdžėlicž mohli. Tež bychu šo mlodži šchescžijenjo na to waschnje šašowali, šo na tym dnju, na kotrymž šu rano přeni króčž t špowjedži byli, popođnju w šwėtnym wješelu tón džen njewotšwjecžuja.

— Pruski wuczerški minister je pschifasal, šo ma šo we wschitkich pruskich šschulach wopomnjeńšti džen na Šedan psches šschulšku šwjatocžnosčž šwjecžicž a šo ma šchula wupadnyčž. Šdžėž je šo še šwjecženjom tuteho dnja pschestalo, ma šo šašo i nowa šarjadowacz.

„Bombaj Bóh" njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschěch pschedawarňach „Šerb. Nowin" na wšach a w Budyšchinje dostacz. Na šchtwórcž lėta placži wón 40 np., jenotliwe cžišłta šo ša 4 np. pschedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłas
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čel

F.

Szerbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždy šobotu w Smolerjez knihiczišcežerńi w Budyschinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

11. njedzela po šwjatej Trojizy.

Romsk. 1, 16—25.

Pawoł nam tu pokazuje dvě knižy pšnacža, w kotrymajž móžemy jako čłowještojo čitacž:

Knihu štwórbny a knihu wšchitkich knihow:
bibliju.

1. Šchto nam wobej šjewitej?
2. Šchto chze šjewjenje w naš skutkowacž?

1. Šchto šjewitej? Najprjedy štworjenje, štwórba. Šo Bóh je, to je jim šjewjene. Žadny lud na šwěće njeje, kiž by był bjes wěry do Boha. Bóh je to čłowjekam šjewił. Štworjenje, štwórba šu woczinjene kniži, hđžež móžesč čitacž wo Božej njewidomosći, wo jeho wěcznej mozy a bójštwje. Njebješa wupowjedaju Božu čžešć. Šzlónzo, měšacžk, hwěšdy nam něšchto powjedaju, kaž róžicžka na luzy, džělawa pčolka, male šymješchto, w kotrymž tajke džiwne mozy bydla. Wnšlazy čłowjek pak, kiž potajništwa štwórbny wušlědži, wušnawa: „Anježe, kaž šu tvoje skutki tak wulke a krašne! Kaž krašne je tež tole šjewjenje w štwórbje, na wjele praschenjom tola žaneho wotmoltojenja nima. Wo najšbóžnišchich wěrnosćach tola štwórba mjelcži kaž row. Pokaž wo šwoje džěčno płatazej macžeri najkrašnišche krajiny semje — šchto jej to pomha? Štwórba rěcži wo Božej njewidomosći a wěcznej mozy, ale ničžo njepřaji wo Božej lubosći a šmilnosći. Ně, na wopak „Boži hněw š njebjes budže šjewjenje na wšchu bjesbóžnosć a njeprawdosć tyč ludži, kotřiz tu prawdu

w njeprawdosći šadžerža.“ W štwórbje šu njepowalne, želešne, krute šakonje. Tam šteji Bóh psched nami jako twjerdy a kruty w šwojich šakonjach, kiž šo wuprošycž njeda.

Duž derje nam, šo móžemy dale čitacž w knihach ewangelija. Tež tu šjewi Bóh šwoju wěcznu móž a bójštw, ale w druhim šwětle. To je ewangelijon t. r. wješeła powjesež. Wone rěcži wo Jesuku Šhrystu, jeniežko-narodženy Šsynu wot Wótža polnym hnady a prawdy, kiž je pšchischoł pntacž a šbóžne čžinicž, šchtož šhubjene je a w kotrymž je nam žiwny Bóh blisko pšchischoł. Ewangelijon šjewi potajništwo, kotřez štwórba žyle pšchikrywa: Bóh je lubosć. Wobhladaž šebi Jesuškome šhodjenje na našchj semj. A hubjenym a šhorym wón šhodžesche, špróžnych a wobčeženyč wón wošchewjesche, šamo mrějazemu šacharjei wón paradis wotewri. Štwórba šjewi Boži hněw, ewangelijon Božu lubosć. Duž budž našche wješele wušnacže: „Ša šo njehanibuju teho ewangelijona!“

2. Šchto ma tole šjewjenje wuštkowacž? A šašo najprjedy štwórbny? Pawoł pokazuje na pohanow. Tam šo wopišuju bludy, do kotrychž šu pohanjno padnyli, hacž-runje Bože byče a móž šnajachu (šcht. 21). Njedžat je był šapocžat. Dokelž jenož Božu majestosć, jeho hněw, niž pak jeho dobročiwosć a lubosć šnajachu, pšchindže měšto džakomosće bojosež a tšchepotanje do jich wutroby. Tak bu jich wutroba šacžmjena. A pšchezo hłubje džěšche, hacž šu woni blašni ščžinjeni (šcht. 22.). Woni ščžinichu šebi pšchibohow po šwojich myšlach (šcht. 23.). Woni podachu šo hanibje a žadosćam (šcht. 24. 25.) To je

frudny wobras — pohanski śwēt. Tajki je jón Pawoł sam wobladał na swojich pucžowanjach. Tak je dženſa hišcže w pohanskim śwēcze. Pomyšl bebi na Tamulow, hdyž nasche mišionstwo dźela w Indiskej. Woni su duchownje šdželanj lud — a tola tak šabludženi. Woni maja šurowych pschibohow, kiž cžlowjekow cžwiluja a psched kotrymiž lud tšchepoze. Trošhta, pomozny a nadžije pola nich nihto njenamaka.

Duž tak zyle hinasche, šhtož šjewjenje biblije w naš štutkuje. Evangelij wobudžuje najprjedy džakownosć. Pomyšl bebi na šhubjeneho šyna, hdyž po domojwróčenju pschi šwojim nanu w šwjedžeńskej sali šedži. Šhto je tón šacžul? Najprjedy džakownosć. Tak je tež dženſa hišcže. „Tak je Bóh tón śwēt lubował, šo wón šwojeho jeničžo-narodženeho šyna dał je.“ Je to cžlowjek, kiž mohł to njehnuty wošacž, kiž chžyl je štwjerdženej wutrobu džak podušecž, kiž Bohu šlušcha? Š džakownosće rošće doměrjenje — nadžija a cžakanje dušche na Boha a jeho hnadu. A to je, šhtož šwjate pišmo „wěru“ mjenuje. W tej wěrje cžlowjek pošnu prawdosć namaka a š tym měr, radosć, šbože, šbóžnosć, duž praji Pawoł: w tym budže šjewjena ta prawdosć, kotraž psched Bohom płacži a pschińdže š wěry do wěry; jako tež pišane šteji: „Prawy paš budže po šwojej wěrje žiwny.“ „Evangelijon je móž Boža, šbóžnych cžinicž, kiž na to wěrja. Šjewjenje evangelija škutkuje potajkim šbóžnosć tu a tam.

W lěcžu jěšdža ludžo do kupjelow; woni w štrowotnych žórlach mozy pytaju, kšore cžělo wuštronicž. W evangeliju žórla šo žórla bójšjeje mozy. W nich namaka dušcha wuštrawjenje ša wěcžne žiwjenje. Šamjeń.

Evangelij wo Khrystu —

Dženſa hišcže móž Boža, šotrejež šo nima nihto hanibowacž!

(Romš. 1, 16—25.)

Šlób (W. miš. harf., cžo. 237): Šak š měrom wotpocžujesč —
Móž hišcže dženš je Boža
A žórlo šbóžnoh' šboža
Šlób evangelija;
W nim Khrystuš rěcži žiwny,
Šak šbóžnik miłosćiwny,
Šo wěrjazy šo šraduja.

Šso nješanbujmy jeho,
Škiž dostawamy š njeho
Wšcho wěrne wješele:
Šam šawěšcžuje wěru,
Šak wjedže š Božom' měru
A dawa wěcžne žiwjenje!

W nim prawdosć došonjana
Šso jako šuknja rjana
Wšes wěru pošćicža,
Šo psches nju wušprawnjena
A š Duchu wušwjećjena
Še dušcha pycha Šnjesowa. —

Šzma hrěchow hróšna běšche
Šad pohanstwom, šo džěšche
Do šmjercže jěreje;
Šlej! evangelij miły,
Šlób Šbóžnikowny žiwny,
Šak žiwjenje jom' pschimješe.

Šak cžěke běchu bludy,
Šak nješbožowne ludy,
Šdyž šleposć knježesche!
Šso mudri wudawachu,
Šak widžecž blašnosć dachu,
— Šich škaženje bě žalosne.

Ščěšć štworicžela Božu,
Šim wošjewjena š šbožu
Še štwórbje widomnej,
Šsu do hanby wšak dali,
Ša Boha štwórbu wšali,
Šdyž hrěchi pštonjachu šej.

Do šlósće ponóbrjeni
A zyle wohanbjeni
Šsud Boži šacžuchy;
Wnyšl šacžmjena jich běšche,
Ščěr bludnyh' š šmjercži džěšche,
— Šo mšda bě ša jich njeprawdu!

Šch, štyšl a žalosćenje
A žane wumoženje! —
Šak š cžlowštwom štejesche,
Šbóž nješšhadža hnadu,
Škiž š najšlubšcheho pada
Ššej Boža wbohich wumože!

Šnam pschińdže Boži šwjaty,
Do šmjercže ša naš daty,
Šo naš šej wutupi;
Škšl š Boha wobhnadženi
A Boži wumoženi
Ššmy powołani š šbóžnosć!

Škšch hrěch śwēt hišcže jima
Šso hanibowacž nima
Šak nihto Šbóžnika! —
Šoh' evangelij móžny,
Šak hrěšnik to wě špróžny,
Dženš hišcže šbóžnosć pošćicža!

U.

Prawa šwjatocžina.

Šako buch w měšcže Baselu w lěcže 1522 pschi jenej prošessiji wšchelake reliquije (powoštanke šwjatych) a šwjatocžiny wošolo nošene, nješesche šaraš pschi Št. Albanje, Wylem Šubin, rjenje šwojšanu bibliju, na šotrejež š wulšimi pišmitami napišane štejesche: „Biblia“. Pschi tym wón wutwola: „Što je ta prawa šwjatocžina, te druge šu jeno šosće mormony.“

Što hišcže hacž do dženšnišcheho dnja płacži. W našchim cžabu šo tak wjele cžita, a je to woprabžita lijenza knihow, kiž šo nětkole ša štaryh' a mlodyh', ša mužow a žony, ša knježich a cželadnikow cžišcže a rošščěrjeju. Šle „biblija je ta prawa šwjatocžina.“

F.

Mje njewopušcž!

Mje njewopušcž! Ša tebe, Šnježe, žadam
A š tvojim šwjatym wuškosćam hladam;
Ša tvoju wóžnu miłosć šaloža
Šso moja nadžija.

Mje njewopušcž! Šso moje horjo minje,
Šdyž dušcha wotpocžuje w tvojim klinje;
Móž hrěcha, nusa, šchiz mje njetrašči,
Ššym jeno pschi tebi.

Mje njewopušcž! Móž dženš šo nashiluje,
Móž škwa š měru, cžělo špróžnosć cžuje;
Škšch potom, hdyž dženš rješšchi šesthadža,
Mje wjedžesč do njebja!

K. A. Fiedler.

Horjo.

Škšajki muž, kotryž běšche we wulšim bohatštwje, krašnym wješelu a prošdnokhodženju žiwny byl, šwoje zyle šamoženje šhubi a šo teho wulžy jara nješšasche. Šo by šo trochu šhrabal, wón měšto wopušcži a na kraj džěšche. Šwón najprjedy do jeneje wšy pschińdže; tam wuhlada bura, kotryž je šwojim šopacžom žito wějesche. Šeho šo wón woprašča, cžehodla to cžini. Šur wotmolwi: „Šo by žito nješškodowalo a do hnicža nješšesčšlo.“ Ša to pschińdže wón na polo a widžesche bura, kotryž worasche. Šeho šo wón tež woprašča, cžehodla to cžini. Šur wotmolwi: „Šo by šo póda šnječžila a desčez a šlónzo pschimacž mohla.“ Šwón džěšche dale a pschińdže do jeneje winizy; tam wuhlada bura, kotryž winowe halošy pschirěšowasche. Šwón šo jeho tehorunja woprašča, cžehodla to cžini. Šur wotmolwi: „Ša winowe halošy pschirěšuju, šo bychu mnohich a dobryh' plodow pschimješe.“

Duž nješpokojny do šo džěšche a rješny: Ščehodla šo moja wutroba tak wulžy tšchi? Ša šym ta pschenža, kotraž dyrbi šo wěcž, šo njebych hniš. Ša šym ta póda, kotraž ma šo roštorhacž, šo mohla žohnowanje š njebja dostawacž. Ša šym ta winowa halosa, kotraž dyrbi šo pschirěšowacž, šo by dobre plody pschimješla ša wěcžnosć.

F.

Dwě wutrobje.

Jedyn pohanski křesćijan pschindže ras k jenemu misjonarej a jemu pod hylsami sforžesche: „Tak to pschindže? Jako běch hišćeje pohan, mějach jeno jenu wutrobu, a to czornu; nětko hdyž hym křesćijan, mam dwě wutrobje, czornu a bělu. Czorna chze pschezo, schtož czert žada, běla pak chze jeno to, schtož je Boža wola. Běla wutroba praji: „Dži a modl so!“ czorna snapscheczija: „Sa modlenje nimasch žaneho czařa.“ Běla wutroba praji: „Dži ke mšchi!“ czorna to sadžewacž phta a radži: „Dži do pola!“ abo „spi radšcho!“ A tak dže to dale a dale; pschezo wojujetej běla a czorna wutroba se řobu a nejstej ženje jeneje myšle.“

„Dži, mój řyno“, jemu misjonar wotmolwi, „wojui dale a njedaj řo psches to mylicž! Nunje teho dla, dofelž masch dwě wutrobje, řy ty křesćijan; pohanjo maja jeno jenu. řokracžui jeno we wojowanju, ale hladaj, řo běla wutroba pschezo dobhče wobřhoma! řotom ř tobu derje steji, a ty řónu wěczneho žiwjenja dostanješ. řy-li potom pola řesufa w njeju, dha je czorna wutroba žyle precž.“

F.

Sdychnjeńčko.

řsmi mje, řnježe, pod řchidla,
řdyž řo njebo samrčujuje,
čžežke bija njewjedra,
řorja řymny wichor duje;
řod řwoje mje řchidla řsmi,
řdyž je w duřchi řtyřkno mi.

řsmi mje, řnježe, pod řchidla,
Doniž nóz řo njerosjařni,
řnjebo mōdre njeřmēwa,
řotrež řlōnzo řboža řrařni;
řod řwoje mje řchidla řsmi,
řacž džen řjeńřchi njeřwēczi!

K. A. Fiedler.

Dobra a řwērna dźowka.

řerta řwojim řnježim hižom 23 lēt dolho řwērnje řlužesche a budžiřche jim hišćeje dlēje řlužiła, njebhchu-li woni se řmjercžu woteschli. Dolhe lēta džeřche pola pschekupza řchimana w ř. řschitto po řpodobanju, a řa dźowku dobre dny řnjeřřtwa tež bjes wužiřka njeběchu, pschetož wona mōžesche řa tōn czař 1200 řr. wulutowanych řjenjes na dań dacž. Ale nětko řo řbože wobroczi. řschekupz bankerott řčini a do hōrkeje řhudoby řapadny. ř tym padže by tak něotra dźowka pomyřliła: „řa njebudu blařniwza. řdyž je řbože moje řnjeřřtvo wopuřchčizilo, chžu řo tež řa řa druhim rořhladowacž.“ řiz tak řerta. ř dobrých dnjach běřche řo wona derje mēla, řle wona nětko tež řa dobre wja a wōřta, řamo jako jej řnjeni řjekny, řo řich řrudnych wobřtejnosčow dla njemōže žaneje mřdy woczakowacž.

řyřchnosč a řarosče pschekupzowe žiwjenje podrywachu; lēdma řo lēto pominy, wōn wumřje a ničō njesařostaji, řhiba řhorowatu řonu, dwě džeřči a řwērnū dźowku. Dofelž dyrbjesche řerta řhoru řonu a džeřči wothladacž, njebu ničō řařlužene, ale jeno řřebane, a jako běřche pschekupzowa řřcho, řchtož mōžesche řo jeno nēřak parowacž, pschedała, pschijnježe dźowka řwoje wulutowane řjenjes řa bjerishe po nēcim wot nich, řacž buch řlōnčnje tež te pschetrjebane. ř řbožu w tym czařu řercžina cžeta wumřje, jej řerbřtvo řarostajiwřchi, řotrež lētnje nēřchto danje wotčžřny.

řež to dźowka pschimařche, a jako řo wono w tym drohim mēřče tehorunja bōřř řwutřjeba, wona nēřchto wot řwojeje drařř a druge hōdne wēž pscheda, a na pořledku phtařche po nožach ř wothladarřtwom řhorých nēřchto řařlužicž, mjes tym řo wodnjo řwoju řhoru řnjeni hladasche.

řako řnjeni wumřje, chžychu wbohej džeřči do jeneho wuřtawu pschijecž; tola dźowka řjekny: „řak dolho řacž řym řa žiwa, dyrbitej wobej džeřči we mni macžer mēcž.“ řižom chžysche wona ř tymaj řyřotkomaj do řwojeje narodneje wřř wuczahnyčž, dofelž myřlesche, řo tam tuńřcho wobřteji, dha řu jedyn džen řamōžity řonditor k řebi pschincž da a džeřche: „řsřřsch, řerta, ty njetrjebasch precž cžahnyčž; řa řřebam řa řwoje stare dny řprawnu řospořu. řuž pomyřlich, ty cžehnyš ř tymaj řyřotkomaj ke mni, dha matej nana a macž a řa řmēju řospořu; řak je nam řschittim pomřane.“ ř radořčžu řwērna dźowka do teho řwoli a řbřřř jejneho žiwjenja běřche cžichi a lubořny řaž wjecžorne řera po řjanym dnju. F.

řubosč dobywa.

ře řberki ř. řaulřena: „řodawki ř Božeho řraleřtwa“.

(řeřerbřchčizil — n.)

(řlōnčjenje.)

řřched řhuduřřkej řhēžu w ř. ř wjecžora řhorejta pořařta. řlōdy muž ř njeje řtupiwřchi do doma řrocžesche, řo řa řwudo- wjenej řararjowej řchřřřřřřřowej prařchejo. „řa hišćeje ř džeřla domoj njeje,“ mlōda hōlčřka wotmolwi. — „ř džeřla...“ ře blotowacž wuřchla. — řlōdy wokrjeřny řudniř, pschetož tōn žuřř wōn běřche, řyřř, řiz jemu do woczow řtupachu, řebi řetřewajo řo prařchesche, řacž řmēř tu řak dolho woczakacž, řacž řo wona wrōčzi. řlōde hōlčžo to radu pschijwoli. řak wokrjeřny řudniř řkladnosč namaka, řo pschewēdcžicž, řajřa řhudoba tam řnježesche. řjazuřrōčž hižom bē wōn řararjowej řwoju pomōž pořřicžak, řymnje bē wona řu wotpořařala. řaj, běřche jemu najjēřřřcho wu- mjetowala, řo je řařtupowanje jejneho řyna jeno teho dla pschijak, řu řjawnje wohańbicž. ř kōždeho řlōwa njeřkludna řida řēcžesche. řřamo řak daloko pořtupowasche, řo jemu winu na wřchēm njeřbožu jejneho řyna pschipřřowasche. — řle nasch pschecžel njeda řo roř- hñewacž. řēřche nětko řyřřchak, řo bē řararjowa dolhe rořrēcžowa- nje se řwojim řynom w řařtwe mēřa, a řo bē jej tōn rořřtajak, řak budžiřche do řhōřarnje pschijřchōř, njebudžiřche-li wokrjeřny řudniř řak řařnje řa njeho řařtupil. řēřche macžeri prařil, řo jeje řařřřna lubosč ř winu jehō njeřboža je, řo wokrjeřny řudniř nad nim cžini, řchtož by dře lēdom řadny řrawy bratr cžiniř; řo bē macž prořřř, k wokrjeřnemu řudniřej řicž a jemu řa wřchu lubosč řo džakowacž a wřchu njeprawdu wotprořřčž. řdyž jako nowy cžlōwjeř ř jařtwa pschindže, ma nimo řoha řa to řo jeno řwojemu pschikublanemu bratřej džakowacž. řararjowa běřche řlūbořo roř- řata jařtvo wopuřchčizila, ale pučza k wokrjeřnemu řudniřej namakacž njemōžesche, řacž runjež řebi jeje wutroba řapocža řinař myřlicž. řokrjeřny řudniř bē nětko řyřřchak, řak řrudnje řo jej džeřche, řak řebi řwōj řhlēb ř twjerřym džeřkom řařlužecž dyrbjesche, řuž wōn řaneho pořoja wjazy njemējesche. řak dha wō řřtwe ředžo da pschēd řwojimaj woczomaj pořlednim lētam nimo cžahnyčž. „řnježe řnježe!“ wōn řdyřchowasche, „řak řy řy řak řnadny břř; pomřaj, řo njebhch njedžalowny břř!“ — řu řo durye wotewřichu. ře řalōřčžu řeřhibowana řōnřřa řařtupi. řeje wlořř bēchu řahe w- řchēdžiwile, řarosč řtejesche w kōždym řibnjēnju jejneho woblicža řapřřana. řuž wokrjeřny řudniř pořřoczi. ř wupřchēřřjēnymaj ruřomaj řo wōn k řararjowej bližesche: „řacže, macže!“ wōn džeřche, „njewotřtorķui mje, řa njemōžu cže cžetpicž widžecž. řwoja řyřchnosč mi wutrobu řama...“ řararjowa řo jemu na wutrobu řwjesē, jej řo řlōwa wjerčesche. řokrjeřny řudniř řu k lēhařřy dowjedže, po řrōřķej řhwili řo řhrabawřchi wona jehō ruřu řapřřija

a ju kofchefe. „A ty hiščeže we mni fwoju macz widzišč?“ — „D maczerka, fym hdy žaneje druheje maczerje snal?“ — Fararjowa chzyfche fo samolwjecz fapoczecz, wón pak jej rt fawrē. „Wo tym žaneho fłowa. Ešym pſchiſchol was t febi wfacz. Ešym hiščeže nježenjeny, bydlu we wulkim domje, tam je rum fa wfchit-fich.“ — Fararjowa napschecznoſcže dželaſche, ale wokrjeſny fudnik kručže džefche: „Za tónle dom njewopuſchježu, khibe fo waſ fobu woſmu!“ Duž durbjeſche fararjowa pſchiſwolicz. Hiščeže tón famy wječzor bu wfcho ſrjadowane, a wokrjeſny fudnik na druhe ranje fararjomu wyſtajo do fwojeho wobhydlenja wjedziſche. Žako přeni raſ wutrobnije pſchi kfoſeju fbedžeſchtaj, fararjowa i płaczom rufu fwojeho pſchitublaneho fyma pſchijawſchi džefche: „Haj, mój njeboh muž mějeſche prawo: „Luboſcz dobywa!“ ale nadoſcz kiſkale fym či tole dobyče či nika.“ — „Maczerka!“ fudnik džefche, „čžeke dobyče dwójnje fłódko fłodzi!“ —

Hendrich fwoj kfoſtanſti čaſ wotpoſtuczi, hdyž njehaſche na žane waſchnje hnady pytač. Wokrjeſny fudnik fo ja njeho wo pſchijecže do klamaſtwa ſtarafche a poſdžiſcho jemu pomhaſche, fo febi ſam klamy a dom jałoži, a Hendrich je jón i pilnoſcžu a je fweću do wyſoka ſwjedł. Na Božim žohnowanju jemu nje-pobrachowaſche; pſchetož woprawdže pobožny beſche fo wón ſczinił. Njebeſche džē podarmo w jaſtwje wyſoka ſchulu čzerpjenja wopytal. Hiščeže to wulke wjeſele wón doczaka, fo fo wokrjeſny fudnik i jeha najſtarſchej kotru woženi. Hdyž pak na fwoj žiwjenjebē k rēczi dohdže, potom džefche: „Hdyž bych ja byl, njebudžiſche mje bratrowiſka luboſcz wumohla?“ Beſche njepróznimy w dobrotu-činjenju, woſebje pak ſe fwećnym hoſpodarjom ſa fwojich wuczom-zow a towařchow; tež njemucznjeſche, hdyž fo jemu měſto džaka i njeđžakom płaczefche. „Młodžina,“ wón potom džefche, „hiščeže k druhemu pſchewēdczenju pſchiđže, hdyž fo feſtari. Za wēm:

Luboſcz dobywa!“ —

Tež dopokaſmo k fłowam Gal. 6, 7.

W jara fuchim lēcze 1842 bēch i jeny m pſcheczēlom w ſchle-ſynſtej kupjeli Flinsburgu. Tudy pſchewywachmy pola wuja mojeho towařſcha, kiž beſche towar. K teniu pſchihadžowachu woſebje wjele burſkich ludži i rólnym gratom, a mjeſ nimi beſche wjele duſchnych ludži. Sedyn khetro wobſtarny muž poča nam juntrōcz powjedacz wo nekajkim wuſmēwzu, kotryž beſche pſched trōtkim ſaſluženu mſdu fwojeje ſamopaſchnoſcže doſtał. Mjenuizy w forczmje bēchu febi ludžo wo horjazej fuchocže powjedali a nekotji ſjawnje wuſnawali, fo je to prut Božeje ruki naſcheho nje-đžaka dla. Sedyn i pſchitomnych beſche pak počal njehorne žorty i Božim wodženjom či nica a bē prajil: „Haj, hdy by Bōh žaneje wody wjazy mēł, dha by nam hižom deſchcža pōſlał; w mojim hacze mam hiščeže wody doſcz, juſtje chzu i konjomaj do njeho ſahnacž a ju pſchemēricž!“ Kaž bēchu jemu to roſpomniczi mužojo pohroſyli a wēſchczili, tač beſche fo jemu tež ſeſchlo; wón bē ſjēł wodu mēricž, ale hlubokoſcže teje ſameje njeje nikomu powjedzil, dofelž fo tam tepi.

Kak budže čłowjek prawy pſched Bohom, ſbōžny a fwojaty!

Sedyn nan mějeſche wjele džēczi, tute bēchu wfchē do čžekeje a ſmjertneje khorofcže ſapadnyle. To rudžeſche nana, pſchetož wón mějeſche fwoje džēczi wulzy jara lubo a žadaſche wutrobnje jich wuſtrowjenje. Teho dla pſchijwedže wón k nim jara pſcheczēl-neho a mudreho lēarja, i tymi fłowami: „Dlejče, tu wjedu wam lēarja, jemu fo domērcže, a poſlučajcže žyle; ſchtož wón wam praji, to či nica, dha wotkhoricže.“ Bēchu pak mjeſ tutym

džēczi lohko ſmyſlene a khorble, te mēnjachu, fo móža bjeſ lēar-ſteje pomozy wotkhoricž, ſazpichu nanowu přōſtwu a nočyžchu žanu lēarſtu pomoz wužiwać, ale wotwobrocžichu fo ſe fwojej wutrobu wot njeho. Nan to widziwſchi njemējeſche žaneho ſpodo-banja nad nimi, dofelž jemu njewērijachu a fo lēarjei njedomēricžu; a tač ſemrjechu tute džēczi jene po druhim na tutu khorofcž pſcheſ fwoju ſamſnu winu. Druhe džēczi pak fo podachu a domēricžu žyle tutemu lēarjei, bēchu fwojeho nana wjeſele, wotkhorichu a buchū ſtrowe pſcheſ nanowu luboſcz a lēarſtu pomoz.

Tutōn nan je naſch Bōh: khorē džēczi fym my hrēſchnizy: lēar je naſch Knjes a Ebōžnik: do njeho wēricž, fo jemu domēricž, či ni prawy pſched Bohom (tajſich, kajſichž chze naſch Bōh mēcz, Jan. 6, 40.); pſcheſ to, fo či nimy po woli Wōtza, do-ſtawamy jeha dobre ſpodobanje — tuto wobfbedžecž je ſbōžnoſcz, a pſcheſ lēarſtu pomoz wotkhorimy, budžemy ſtrowi t. j. wuſwječeni.

Wſchelake i bliſka a i daloka.

— Pſchi čžekim njewjedrje, kotrež njedželu popođnju pſcheſ pođnožnu Hornju Lužicu čže njjeſche, je čžeke njeſbože Zaſowſki Boži dom potriečilo. Blyſt duri do wēže, čažnik ſkōzowa a tež ſwony wobſchodži. Kaž flyſchimy, je tež w žyrtwi wulku ſchłodu nacžinił. Schłoda je jara wulka. Pſchi wfchēm njeſbožu beſche tola Bože wobarnowanje. Pſchetož hdy by nekto w Božim domje w tym čaſu pſchewywał, by do ſmjertneho ſtracha pſchiſchol. A to móžeſche fo lohko ſtač, hdy by fo přjedy na 2. hodž. po-ſtajene khowanje poſdžiſcho njewotmēlo, kač beſche přjedy poſtajene.

— 2. ſeptembra ſmēje fo w bliſkoſczi Bēleho Kholmza k wo-pomnjenju dobycža pola Sedana pōlna Boža ſlužba, w kotrež budže, kač flyſchimy, knjes ſuperintendenta Kuring předomanje džeržecž. Wojerſte towařtwa i žyleje wokolnoſcže ſu pſche-proſchene.

— Hdyž buchmy haſle pſched nekto čaſom naſtrōženi pſcheſ powjeſcz wo wulkim ſemjerženju w San Franziſko, pſchiđže noma ſtrōžbna powjeſcz wo žałožnym ſemjerženju w Chile w južnej Amerizy. Schłoda, kotruž je ſemjerženje nacžinił, je jara wulka. Wſchitke ſažyhlenja pſchi morju ſu ſhubjene. Mēſto San Antonio a Kartogena atd. ſu nimale žyle ſnicžene. Najbōle domapytana je krajina provinow Valparaiſo a Monſagua. Mēſta Limoche, Elai-Elai a Nowo Wejo ſu fo žyle wot ſemje ſhubile. 60,000 čžlo-wjekow je bjeſ byhlenja. Storli w ſemi hiščeže dale traja.

— Saſka ewangeliſto-lutherſka ſynoda je na 1. oktobra t. l. do Dražđan hromadu ſwolana. Wona fo kōžde 5 lēt ſhromadži. Se ſrudobu durbimy ſažo na to fo dopomnicž, fo naſche ſerbfte woſady žaneho duchowneho ſaſtupjerja, kiž ſam naležnoſcže a po-trjebnofcže naſchich ſerbfſkich woſadow ſnaje, na nej nimaja. Bōh chzył dacž, fo bychu wuradžjenja dobre plody njeſle ſa naſchu lubu ewangeliſtu žyrtjei.

— Hdy by fo ſchula wotpalila, to drje je myſlicžka, kotraž w džēcžazei hkojczy hrajka, hdyž rjane přōſdnimy ſe kōnzej džēja. Me fo mohlo džēcžo tule myſl ſkōſtnizy wuwjeſcz, febi tola lohko nichto njemyſli. A tola je dwanačelētna holcžka to ſpytała. W Landsbergu pola Hale bu w 12lētnej holcžy ta woſoba wu-ſlēdžena, kiž je dwójy ſpytała, ſchulu ſapalicž. Holcžka beſche w přōſdninach pola fwojeje kotry w Lipſku byla, hdyž beſche fo jej wubjernje ſpodobalo. Domjaze mēſtačko beſche jej nekto pſche-male. Wona febi na to myſleſche, kač by wot tam přjecž pſchi-ſchla. Duž fo jej jač najjednoricže ſeſda, ſchulu wotpalicž. Potom džē njetrjebaſche wjazy do njeje kholdicž a móžeſche fo ſažo k fwojej woženjenej kotrje do Lipſka podacz. Nekto pak naj-ſterje do polēpſchowařnje abo do ſpomozerſkeho doma pſchiđže.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ćel

F.

Šerbske njedzelske łoŕjenu.

Wudawa šo kóždy šobotu w Smolerjez knižicizšczerńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

12. njedzela po šwjatej Trojizy.

1. Kor. 4, 1—5.

„Sa tych džerž naš kóždy, jako ša Šhrystušowych šlužomnikow a šastojnikow na Božich potajńštwach“, tať pišche Pawoł Korinthiskim, hdyž šo wošada rosschěpješche w hordosći a šo na to powołachu, šo šu wot teho abo druheho japoschtola wučeni. Pšhecžiwio taťkej hordosći Pawoł wustupi a praji: my šmy wšchitzy šlužomnizy Šhrystušowi, hdyž šmy tež japoschtoli. Tať dyrbimy tež my šwoje šchescžijanške žiwjenje wobhladowacž. Potom šebi tež š wutrobje wošmjemy: nicžo šo pať wjazy na šastojnikach njepyta, hacž jeno šo šwěrní namařani budža. Potom pať tež njedžiwamy na ćłowške šudjenje, ale šměrom Božemu šudjenju napschecžiwio džemy.

Šchescžijan bycž, to rěka Šhrystušowy šlužomnik bycž.

1. W tym wobšteji naša najwšchšcha ćšescž,
2. To wjasa naš š nješhabłazej šwěrnosći,
3. To dawa nam prawu radosć w žiwjenju.

1. Ššlužomnizy šmy my wšchitzy — njeh mašch wyšokě powołanje abo wo mšdu šlužišch. Ššlužomnik bycž — to njeje hańba, šhiba šo je ćłowjeť šlužomnik a wotrocžk ćšělnych žadosćow. Šhrystušej šlužicž je najwšchšcha ćšescž. Taťki šlužomnik je mišionar, kiž won jědže do zuleho kraja po Šhrystušowej pšchitašni: „Dži po wšchěm šwěcže“. Taťki šlužomnik móžesh tež ty bycž, hdyž ty škutť šwontowneho a šnutštowneho mišionštwu taž

tež Gustav-Adolfskeho towarštwu pšchewodžesh še šwojimi modlitwami a darami. A hladaj šam do šwojeho doma! Šať wjele je tam šluženja? Štaršchi dyrbja šwojim džěcžom šlužicž a je š Šhrystušej domjesč. Wandželszy šebi šlužja w lubosći a dyrbja to šlubjenje dopjelnicž: „Ša a mój dom džemy temu Šnješej šlužicž.“ A njeje to wulka ćšescž, „šastojnik bycž na Božich potajńštwach?“ Ale šmy my teho ćšěšneho mjena hódni? Pšchetož

2. Nicžo šo wjazy na šastojnikach njepyta, hacž jeno šo šwěrní namařani budža. „Šeno šwěrný“ — kóždy w šwojim powołanju — njeh šy wojať — hospodať, knješ abo wotrocžk. Ššwěrní budžče, wy štaršchi! Wučžče džěcži temu Šnješej šlužicž. Ššwěrne, wy džěcži! Wy dyrbicže štaršchich lubowacž a pošluchacž. Ššwěrní, wy domjazy, pšchecželjo, šušodža. To šłowo šwěrnosć wotšhadža wot wěricž. Taťzy dyrbimy bycž, šo móže šo nam wěricž w kóždym nastupanju.

3. Šščtož je šwěrný, šměje tež prawu radosć w žiwjenju a wumrjecžu. Trojate šudjenje ma Pawoł pšched woczomaj: ćšłowjecžne, šudjenje šwědomnja a Bože. Šať wotšchewjaze je to šłowo: Mi je šnadna wěž, šo ja wot waš šudženy budu. Tať je tež Luther šměrom prajiť: „Šow šteju ja!“ Pawoł dale praji: „Ša šo šam nješudžu; ja šebi drje nicžeho nješšym wědomny, ale w tym šamym ja nješšym prawy“. Wón wě, hdyž šmy tež wšchitko ćšiniłi, ščtož šmy ćšinicž winojcži, šmy my tola jenož hubjeni wotrocžzy. Šdyž pať ćšłowjeť šměrom a ponižuje ćšaka na teho Šnješa a jeho šudjenje, potom šo wón bojecž njetrjeba, hdyž je

šwěrnny był. Tehdom pschińdže na šwětlo, šhtož je pó cźmje potajene — tak derje šwěrnoscź, kaž nješwěrnoscź, kiž šo rad pó cźmje khowa sady rjanych šłowow. Woni budža šjawni, kiž šu jenož šwoju cześcź pytali. Tak pať tež šwěrnoscź na šwětlo pschińdže — a tón Knjes budže ł šwěrnym rjeknjcź: „Ty dobry, šwěrnny wotrocźko, ty šy na małym šwěrnny był, ja chzu tebje na wjele postajicź“.
Hamjeń.

Ršhesčijianske žiwjenje we šwětle Knjesoweho pschichoda.

(1. Kor. 4, 1—5.)

Šlób (485): Wjekeł šo, o moja dušča! —

Rhrjstuski služobnižy,
Powołani wot njeho,
Dyrbja šhesčijienjo wschitzy
Twaricź jeho kralestwo;
Kral a Šbóžnik wón je jich,
Kubłow šliczeť njebieskich,
— Duž pucź jemu pschihotuja,
Šdyž cześcź jeho rošnošchuja.

Šswěrnoscź sastojuńkow žada
Knjes, kiž powolał jich je;
Džiwna jeho Boža hnada
Škicicź hrěšnitam šo chze;
Potajnistwo jim wojewjecź
Bože, wbohich wobšbožecź,
Šslužba jich je ł Boha šwjata,
Š jeho miloscze jim data.

Na džěń šuda wuhladuja
Šslužobnižy šedžbliwje,
Kubla Bože wudžěluja,
Kaž džě wola Boža je;
Šswěrnni bycź šo próžuja
Wufonjerjo sastojuństwa,
Dofelž nježada šo wjazy,
Šacź šo Bože šlicza czašy.

Šsnadna wěz je, hdyž šwět šudži
Póšlow próžu Knjesowych;
Šslepny wón wschať hušto šludži,
Šani rady šhwalobnych. —
Tež šo šami nješudža
Wotrocžy, kiž njewjedža,
Šdže šu Knjesa šapomnili,
Džěla jeho šakombžili.

Šonižnje šo wušnawaju
Knjesej jako nješodni;
Šsudženje pať pschewostaju
Šemu polnje dowěrnni;
Wón wschať wě hacź najšěpje,
Šacź a šhto jich wina je,
Na njeho jich wěcžko hlada,
Troscht jim dawa jeho hnada.

Nješudžmy džě přjedy czaša,
Šacź Knjes pschińdže w krašnosčizi!
Pó cźmje njesprawnosčź šo maša,
Wón ju junu wojjewi;

Na šwětlo wón postaji,
Šhtož šo do cźmy potaji;
Wutrobom Knjes šjewi radu,
Šsprawnym mily šliczi hnadu.

W šwětle jašnym služobnižy
Knjesoweho pschichoda
Šhodžmy powołani wschitzy;
Jeho mšda ł nim pschithadža!
Šsmly-li šwěrnni cžinili,
Šhtož Knjes šwěrnny poruczi,
Dawa myto wón nam krašne,
Šdyž šo horjo šlěnczi czašne. —

U.

Pscheložetški smylk.

Wišionar Schwarz, najpožohnowanjšchi pošol pohanstwa we wóšomnatym lěštoťku, něhdy pschi pscheložowanju Noweho Testamenta šlědowaze pomnjecžahódbne šhonjenje ščini.

Schwarz šebi pschi šwojim czežkim džěle rožbeneho Tamulu ł pomozhy wša, kotryž wěštu šdžělanoscź wobšedžesche a bě tež jendželškeje rěcze móžny. Tónle Tamula běšche runje pschi pscheložowanju přenjeho lista šwjateho japoschtoła Šana, tehole wulžy drohoštneho pišma, kotrež nam wutrobne poměry wšajomnosče pošajuje, w kotrychž Boža luboscź ł nam ł naškej luboscžu ł Bohu a ł bratram šteji. Wón pscheloži šdždy šrócz jedyn wotdžěl, a Schwarz potom pscheložł pschehlada, pschiruna jón ł přenjotnym tekštom a šwuporjedža jón, hdyž běšche to šřebne. Šako bě Tamula šapoczatł štečeho štawa přenjeho Šanoweho lista pscheložil, wón Schwarz je šwojim pscheložkom do špodžiwanja štaji. Pschetož Šan tam piša: „Šohlejcze, šajku luboscź nam Wótž wopokasał je, šo bychmy Bože džěczi mjenowani byli!“ Tamula pať bě pscheložil: „Šohlejcze, šajku luboscź nam Wótž wopokasał je, šo my jemu — šměmy nošy šošchicź!“

Schwarz džěšche: „Ššecželo, ty džě tule nješky prawje, nješky po šłowach přenjotneho tekšta pscheložował! Čžehodla dha šy to cžinil? Njemožesche dha ty tole we šwojej macžernej rěczi derje šašodacź?“

Pscheložet wotmolwi: „Šara derje móžach tele šłowa šašodacź, kaž tu šteji: „šo bychmy Bože džěczi mjenowani byli!“ ale, ale — ja tola njemožach wutrobny dohycź, tole po šłowje pscheložicź; pschetož to šdasche šo mi nimoměrnje wulke, pschecžlowjecžne bycź, šo dyrbjeli my hubjeni, hrěšni cžlowjekojó džěczi Wjeřšneho rělacź. To je džě pschewjele, psche wschu měru wjele ša naš. Duž myšlach, šo dyrbju tole šłowo pošlabicź!“

Dubi cžitarjo, šacžuwamy tež my wulkošcź a krašnosč tamneho šłowa a šbštku majesčoscź luboscze šwojeho njebieskeho Wótža, hdyž my tole šłowo cžitamy?

F.

Ršhesčijianske šhonjenje.

Šhuda šadowniza někajkeho měšta běšche Bože šłowo do šwojeje wutrobny pschijala kaž něhdy bohobošajna Šidija w Šilippje; hdyž wona pódla šwojeho maleho šadneho štejščezja pola mošta šedžesche, wužiwasche wona šwój šwobodny czaš ł temu, šo we šwojej lubej bibliji cžitasche.

„Šhto dha tudy cžitacze, dobra žona?“ woprašča šo ju raš jedyn knjes, kotryž chžysche šebi něššto šadu šupicź.

„To je Bože šłowo“, šadowniza šnapšchecžiwí.

„Bože šłowo? Šhto dha je wam to prajil?“

„Wón je mi to šam prajil!“

„Čže dha hdy ł nim rěčžala?“

Khuda žona njemožesche wotmolwič, wošebje jako knjes na tym wobsta, so by jemu to, sčtož wěrjesche, dopokasala. Wona njebešche disputierowanja swučena a njemožesche žaných dopokasom namafacž. Slóncžnje pohlada k wyškosčzi do jasnje blyščezazeho slóncžneho kwětla a rjetny: „„Móžecze mi dopokasacž, mój knježe, so slónzo na njebju steji?““

„Dopokasacž?“ wón snapschecziwi, „najlěpschi dopokas ja to je, so nje wono wohrjewa, a so móžu w jeho kwětla widžecž.“

„„Tak šo mi tež dže““, žona wješele wuwola, „„dopokas, so je tale kniha Bože słowo, je, so wono moju dušchu hrěje a roškwěcžuje!““

Boža milosć woſtanje.

Hórki spadnu, hory twochnu,
Hdyž šo jich čas pomini;
Semine wšch krašy prochnu:
Boža milosć woſtanje!

Slej, tak rjenje kwětki težja
Na luby a w jahrodže!
Po časnu wšch wjadnyč směja:
Boža milosć woſtanje!

Tych tež, kiž cje lubo maju,
Kotrychž nošyš w wutrobje,
Sunu rowy pschikrywaju:
Boža milosć woſtanje!

Wšcho, sčtož w šwěcže poskicžuja:
Kjanoth, cžesč, radošcže
Minu šo a swotemruja:
Boža milosć woſtanje!

K. A. Fiedler.

Wobroczenje tšjoch židowskich šotrow, 1798 w Barlinje kšchcženych.

Podawa F.

So móže Šwjaty Duch tež we wutrobach džěczi žadanje po Knjesu Jesušu a po jeho hnadže plodžicž, hdyž džěczi pomocne wězy k temule šbóžnemu pónacžu prawje nakoža, dofelž Šwjaty Duch psches Bože słowo w dušchi džěla, wo tym je šlědowaza powjesč wobroczenja tšjoch židowskich džěczi, kotrež buch 1798 w Barlinje kšchcžene, wěšty dopokas.

Sedyn Žid w Barlinje mějesche se šwojeje žonu tšji džowki, wot kotrychž bě najstaršcha dwanacže, druha džěpacž a třecža wóšom lét stara.

Sako běchu tele džěczi tak daloko, so móžachu na hašu šhodžicž, štowaršchichu šo wone i kšchecžijanstimi džěczi, kotrež jim w njewinosčzi powjedachu, so je Boži Šsyn i njebeš na semju pschischoł, šo džěcžo narodžil a pod šastaranjom šwojeje staršcheju tudy wotrostl; so je šo wón ja naš wšchitlich šřednik a wujednač šcžinil a pschi wobřěšanju mjeno Jesuš dosta; so je wón, hdyž běšche wulki narostl, wšchitlich cžłowjekow hrěšny dolh a šchtrafu na šo wšak, jako jehnjo Bože žyheho šwěta hrěchi nješl a šo wot Židow k šmjerczi na šchizju wotšudžicž dal; ale so cži ludžo tehdom njewjedžichu, so je tale šmjercž na šchizju wot jeho Wótza wosamknjena, a so dyrhjesche wón jako šřednik šwěta psches šwoje šrejroslecže na šchizju šwět wujednač, psches cžož móža nětfo šbóžni byč. — Takle powjedachu kšchecžijansti džěczi wo našchim Knjesu Jesušu a wo jeho wulkej lubosčzi, tak wón šamo džěczi

lubo ma, tež židowske džěczi. Š temu špěwachu wone židowskim džěcžom druhi artitel wo wumtoženju, tež wótčenašch a wjele šchpruchow šwjateho pišma.

Židowske džěczi běchu jara tedžblime a nawuknychu to wšcho i hustym wospjetowanjom i hlowny. Sako wone nět pschezo i nowa šlyšchachu, so je naš Knjes Jesuš wšchitlich cžłowjekow wumohl a so čže wšchitlich šbóžnych cžinicž, tež džěczi, dha plodžesche Šwjaty Duch w tych tšjoch džowcizčkach tajke wutrobne žadanje po Knjesu Jesušu a jeho hnadže, so wšchitke tšji wosamknychu, so čžedža šo kšchecžicž dacž a wěrne kšchecžijanki byč. Wone džěchu tehodla ke knjesej magisterej Šamanej, předarjej pschi Marijneje žyřkwi.

Najstaršcha holza šupi psched knjesa předarja i tymi šlowami: „Ša šym k wam pschisčla, mój luby knjes předarjo, se šwojimaj dwěmaj šotromaj a prošchu waš, so byšchcže čžyli naš do šwojeho šchita wšacž; pschetož my čžemy wšchitke tšji kšchecžijanki byč, so bychmy tež na Jesušu Nazarenskim džěl mčč mohle, kiž je wěrny Bóh, kotryž je ja wšchěch cžłowjekow hrěchi na šchizju wumrjel a tak tež ja našche. Pschetož naš ničžo njenucži, džyli lubosč ke šchizowanemu Jesušej, kotryž je tež wěrny Bóh. A tule lubosč k njemu my nochzemy dale podtšcžicž. Teho dla prošmy waš, so byšchcže čžyli šo nad nami wobohimi džěczi šmilicž.“ — Knjes předar Šaman mēnesche, so šu te džěczi domach nēšcho pschehladale a so šo šchtrafy boja. Wón je teho dla se wšchej lubosčzu napominašche, so bychu dom šchle a šo jako pošlušne džěczi pschecžimo šwojimaj staršchimaj po Božej pschikasnji w šatonju wopokasale a šadžeržale. Ale wone padžechu psched knjesom předarjom na kolena a prošchachu jeho Knjesa Jesuša dla, so by wšchal je tola nještorcžil, dofelž hewak na žylym šwěcže ničžo njeje, sčtož by je k njemu pschinucžilo, džyli wulka lubosč k Jesušej, šchizowanemu, kiž je wěrny Bóh. A so šu wšchitke tšji wosamknyle, radšcho wumrjecž, džyli šo wot Jesuša wotčahnyč, kotryž je tež džěczi na šchizju wumohl. A Jesušowe šwóštwo čžedža wostacž a nochzedža šo nihdy wot njeho wotčahnyč, njech šo jim tež dže kaž čže. Tak klecžachu te tšji džěczi i horžymi šylami a prošchachu: šmilicže šo nad džěczi, kiž čžedža do šesom Šhrysta wěrlicž, a njewotđeržcže naš, pschetož my wjazhy wot waš nješdžemy. Naš ničžo nawabilo njeje, šwojeju staršcheju wopuschcžicž, hacž ta wulka lubosč, tehole Jesuša šwóštwo byč a wostacž. Teho dla prošmy waš, pomhajcže nam, so bychmy tuteho Jesuša a jeho šwě jako kšchcžene džěczi šo džělomne šcžinicž mohle.

Předar tu štejesche a hladašche se špodživanjom na te tšji džěczi, tajke mějachu wutrobne žadanje po Knjesu Jesušu, a tak čžychu wone i wutrobnej lubosčzu k njemu wšchitko na šwěcže wopuschcžicž, jenož so bychu šbóžne byle. Wone tak dołho psched nohomaj předarja klecžachu, doniž wón jim wěcže nješlubi, so čže je k šebi wšacž.

Ma to wša předar te tšji džěczi i dowolnosčzu wšchnosčje k šebi. Sako to po šrótkim časnu jich staršchej šhonišchtaj, džěšchtaj k temu knjesej předarjej po šwoje džěczi. Knjes magister njemožesche paš nět te džěczi wot šo puschcžicž, dofelž bě to hižom wšchnosčzi wšjewil, ale cžakasche na poručnosč. Šeho Šralowška Majestocž postaji komišiju, se šchtrjoch předarjom wosštejazu, i dweju reformirškeju, mjenujžy š. Šablonskeho a Šchenbacha, a i dweju lutherškeju, š. Šošarda a Šherinka. Čži dyrhjach tu wěž do drobna pschepytacž, hacž mohle šo tute džěczi hjes šchodny prawa staršcheju a pschecžimo jeju woli šchitowacž a we kšchecžijanstej wucžbje wocžahnyč. Džěš bu postajeny, na kotrymž cži knježa předarjo jako komišarjo špomnjene džěczi šjawnje psched jich staršchimaj, kotrajž paš běšchtaj w drugej pódlaškej štwi, pschekšlyšchachu. Tudy bu šbóže džěcžo wošebje přjódšwate a praschane, cžeho dla je wot šwojeju staršcheju přječž šchlo a hacž šako

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew éel

F.

Szerbiske njedzelske łopjena.

Wudawa so kōzdu kobotu w Smolerjez knižicziščezetni w Budyšchinje a je tam sa šchtwórtlětnu pschědplatu 40 np. dostacž.

13. njedzela po swjatej Trojizy. Romst. 7, 18—25.

Schtó tele słowa rězi? Wulki japoschtol teho Anjesa, kiž je tak wjele skutkował sa Bože kralestwo, wón so wusnawa sa khudeho hrěschnika. A ty chytł, luby kšhesčiziano, so hiščezje hordžicz? Wjes wusnacza naschich hrěchow žane wodacze, žana sbóžnosć. Chzesch-li pak spokojom bycz kam se kōbu, potom je Bóh njespokojom s tobu. Ně, sdychuj s Pawolom:

„Sa hubjenu cžlowjek, schtó chze mje wumóž?“
potom móžesh tež Pawolowy jubjelski psalm saspěwacž:

„Sa so Bohu džakuju psches Jesom Khrysta.“

1. Najmjenje cžlowjekow kēbje kamych pōsnawa. Cžlowjekojo chzedža wschitko pschepytacž, jenož kēbje kamych niz. Sdyž njebjō a semju pschepytaju, jich kamžna wutroba wostawa jim njesnaty kraj. A to cžeho dla? Teho wina je swjětschnosć. To maja w naschim cžaku druge cžinicž, hacž kam na so myšlicž. To je bojosć kameho kēbje. Szamopōsnacze wjedze k njespokojnosczi kam se kōbu. Wono saniczi tu kamospokojnosć.

A tola je kamopōsnacze tak nusne. Wono sjewja nasche byczje (sch. 18.). W nař njebydli nicžeho dobrego. Hrěch ma knjeistwo a pyta wschitke dobre pschewofacža podtlōczicz. Cžlowjek chze to dobre — ale hrěch jemu sadžewa. Wón chze so kam saprēcž a bližšchemu dobre

cžinicž a w bliskim wokomitnjenju sažo kēbicžnosć we wutrobje knjezi. Wón chze kwojim pschecželam wodacž a a prjedy hacž so dohlada, so sažo stary hněw w nim wari. Wón chze kwerenosć džeržecz a bōrsh lama ju kwojemu pschecželej, kwojej mandželskej, kwojemu pschēstajenemu. Szamopōsnacze teho dla do pokuty cžeri. Luther praji: Wěrjazy wjedža, so w jich cžele nicžo dobrego njebydli, psches cžož budža ponižnisch, so na kwoju prawdosć a dobre skutki so njespuchcžaja. Sdyž pak kmy kēbi kwojich hrěchow wēdomni, potom kmy wjedženi k potucze, k temu sdychowanjū:

„Sa hubjenu cžlowjek, schtó chze mje wumóž?“

2. A potom móžemy jubjelski psalm saspěwacž:

„Sa so džakuju Bohu psches Jesom Khrysta.“

Krej Božeho jehnjecža pschinjeke nam wumōženje. Duž so Bohu s wutrobu džakujemy, so je nam pōklat kwojeho lubeho Szyna. Kšhesčizian wschal tudy pschezo we wojowanju steji, ale tōn Anjes steji jemu k bokej.

„Se cžezko cži, ja prjedy du,
Chzu kweru pomhacž tebi.
We bitwje, kiž kam saporcznu,
Chzu wobrocžicz so k tebi.
Sty wojak, kiž njewojuje,
Sdyž wyschšchi kam do bitwy dže.

Samjeń.

Dwaj pscheczownikaj we kschesczanowej wutrobje.

(Rom. 7, 18—25.)

Stóš (404): Ty merny šeršcha Jefušol —

Staj pscheczownikaj wobstajnaj
We sprawnej wutrobje,
Eso kručže wobaj bėdžitaj;
Chže kőždy dobhčže:
Čłowk nowy je,
Kiz pschewinje
Wšchał towaršcha tam staroh'.

A čłowjek čželnj pschecziwja
Eso s mozu nowemu! —
Duž wőjna je dže wobstajna,
— Eso šbėha s wótrošču
We wutrobje,
Kiz škožuje
Eso po šakonju Božim.

Se čłowjek s Jesom Khrystuša
Eso nowy narodžil,
Tón k Božim pschifasnjam šóšht ma
So by je dopjelnik;
Som' wješele
A žiwjenje
Se čžinicž Božu wolu!

Pač čłowjeka je čželneho
Ela wola powšchudže;
Wón njeprascha po Božy šo
A šwojomólny je,
Šoh' škoženje
Pschěz' hrėščne je
A njepšcheczělstwo Bože! —

Štyš kšchecžijana pschewošmje
Tu čžasto w bėdženju,
Bhčž s čžėla wumoženy chže,
Kiz leži w škaženju.
Šchtó wumože?
Wje se šmjercže?
— Tak hušto doščž šo prascha.

Psches Jesom Khrysta Šbőžnika,
— Eso Bohu džakuje;
Wšchał rječerja s nim Božoh' ma,
Kiz sprawnom' špomóže,
So dobudže
A pschewinje
Psches Wumožnika šwėrnoh'.

Duž pscheczownikaj njeboj šo;
Mašch šnjesa lubeho,
Kiz do bėdženja kruteho
Čži ša mőž dač je šo! —
Šmanuel,
Twój dobry džěl,
Čže wumože se šmjercže! —

Schěšč kšowow.

W přėnjej položy 18. lėštotka bėšche we Wulkim Časwihu w Schlesiškej pobožny wučer, s mjenom Božiměr Šayn, žiwj, kotryž tam šwėrnje a šwėdomniwoje 54 lėt dołho šwoje šastojństwo šastawaschje, tak šo bė šo šhwalba jeho požohnowaneho škutkowanja na wnušow a prawnušow jeho nėhdušchich wučomzow pschewješla. Tónle luby muž phtny w lėčžnym čžahu na pohrejbnišchčžowej muri ržany pješčł se šchěščžimi kšowami, kotryž nješche šwoje šroščženje šo najšterje ptačžatku džakowacž, kiž bėšche na tymle mėštnje rožknemu šornjatknu wupadnyčž dačo.

Dokelž šo nėtko w tamnym čžahu ša wješnu žyrtej nušnota hišchče jeneho druheho šwona wulžy jara šacžuwaschje, pschidžže jemu njejabžy ta myšl do dušche, hačž njeby šo, da-li Bőh žo-šnowanje k temu, šmőžnicž dačo, šo by šo se šornjatkow tamnych šchěšč kšowow, bhču-li šo wušhly a wunošchki wo tym lėto wot lėta s nowa roli pschepodawale, drugi šwón dohčž hodžil.

Kaž myšlene, tak wuwjedžene. Wón wošy šornjatka, se špomnjenych šchěšč kšowow wuwšate, hišchče tošamšne lėto we šwojej šahrodže, wospjetowaschje to w bližichich lėtach a rosdžėli ša šlėdowaze lėta šwój dohčy wunošchł mjes nėkotrých burow, ša tu wėž dohčy, k dalšchemu rolnemu wušhwey. Tak pomnnychu šo 8 lėt, a s pschedacžom pošlednich žnjow šo tak wyšoka šumna wudobny, šo mőžesche šo se šwadnym pschidawškom se štrony burstwa dawno žadany šwón wobštaracž. Powješč wo nastacžu šwona s lėta 1729, do njeho šalata, mőže šo na nim čžitacž; tež je mjes nėmskim a šacžanskim pišmom nabocžnje na šwonu ržane štwjelžo se šchěščžimi kšowami widžecž.

S tym je wučer Šayn nam wšchitkim hišchče druhe herbštwo wotšasał: tón šhumschł, pod Božej pomožu s maleho wulke wu-škutkowacž. Šchto mohło šo na šchėroškim polu kšchecžijanskeje lu-šosče wušhwacž a dožpicž, by-li šo napominanje: „Čžiń tež teje runošče!“ do mnohich wutrobow prawje šhubofo šaschčžėpilo! To je a wostawa Bože waschnje, šo wón na šwėru w małym wošebite žohnowanje kladže.

F.

Čžežki pad.

Waltar Bagšter wumrje 1882 jako mišionar w Afrizy. Šako bėšche wón hišchče hólčez, da jemu raš wječor jeho macž dwaj kroschey, prajizy: „Njemėrno, tón jedyn wot njeju dasch tola ša wobohich pohanow, šo bhču šo čži wobrocžili?“ Wón nicžo napšchecžiwu temu njeprajesche, chžyšche pač najprjedny hišchče šhwilku s tymaj pjenješomaj hracž, prjedny hačž tón jedyn do mišionšteje, tón drugi do šwojeje poškadnižy tynny. Bőřny na to wón plačžo k macžeri pschidžže a džesche: „„Mi je šo jedyn krosch precž kulil, a ja jón pschi wšchėm phtanju wjazy namašacž njemőžu.““

Macž šo woprašcha: „Ab, Waltarjo, kotry krosch dha šy šhubil, šwój krosch abo tón ša wobohich pohanow?“

Hólž pschemyšli šebi tónle čžežki pad a ššoncžnje rjetny: „„Šwój krosch hišchče mam; to bė tón drugi krosch, kotryž šym šhubil.““

Macž wotmolwi: „Čžah k španju je, dži nėtko jeno do loža! Ale pschemyšl šebi tu wėž hišchče junu! Šutšje rano dhybisch mi prajicž, kotry krosch šy šhubil.“

Rošmyšlitwje a šhutnje rjetny wón macžeri, ju kšchiwšchi, dobru nőž. Mašajtra rano pač wješely pschibėža a wosjewi: „„Macžė, to bėšche tola mój krosch, kotryž šym šhubil; čži wobny pohanjjo dhybja tón drugi dostacž.““

Wona šo pošmėwšny a džesche: „Tak šym šebi to hnydom myšlila. Ale hlej, tež twój krosch tu šašo je; jako bėšche ty do loža, šym jón pod šhamorom namašala; jowle jón mašch.“

F.

U.

A wo Abrahamje.

Sedyn nan steji pschi khoroložu swojeho lubowaneho džěščy, kotrež rad wo bójskich wězach blyšchi a je šebi tak někotru stawisnu swojateho pišma w pomjatkju šdžeržalo. Nan praji: „Sa chzu čzi rjanu knihu daricz. W njej steji pišane wo lubym Bohu, wo Knjesu Sesufu a wo swjatych jandželach.“

Džěščo i wulkimaj woczomaj čzišche na nana hlada. Skóncznje praji: „A wo Abrahamje.“

Nan to słowo scosymi, ale jemu je, kaž by šo mjecz psches jeho duschu drěl. Wón chze rěč wotlemicz, tola džěščo wošpjetuje hiščeje ras a husčzišcho: „Haj, nano, a wo Abrahamje.“

Duž šo jeho wutroba psches Božu hnadu směruje a poczizšči. A jako wón swojemu morwemu džěščy wóčzzy sandžela, myšli wón na Abrahama, kotryž dyrbiesche Šaaka woprowacž a tež swojeho jenicžkeho šyna pschepuschčzil njeje. Nětko móže šo wón modlicž: „Twoja wola šo stań, kaž na njeju, tak tež na semi!“

Luby čzitarjo, ty mašch šnana tež k chore džěščo. Spominaj tež ty na Abrahama a wuprosch šebi něščto wot jeho wěry! Potom budžesch ty tež w hodzinje čzežkeho pruhowanja wěru džeržecž a wostanješch šwěrnj a pošluchny. Potom twój Bóh tež w kóždym padže spytowanju tajkeho kónza dohycž da, šo jo ty šnjesčž móžesch.

F.

Wostań pola mje!

Luf. 24, 29.

Hdže chzesch, ty drohi putniko?
Džen hascha, wječor bliži šo;
Domečl Boži šlónčžo hižom dže,
Kóž šmėrkow k semi spaduje.

Šój ke mni, wostań pola mje,
Budž i hoščom w mojej wutrobje;
Čzi luboščž durje wotewrja
A wotpoczink w njej pošlicža.

Mi šobu pschinješ, jchtož ty mašch,
Nječch mojej duschi k šbožu dasch
Měr Boži, miłosčž njebiesku,
Kiž dohny wšchemu čzłowjestwu.

Glej, mój džen šo tež nakhila
A nóz mi kiwa čžěmnita;
Duž budž mój hóščž, ja prošchu čže,
Ach, wostań i hnadu pola mje!

Budž moje šwětlo w čžěmnosčzi,
Kiž wutrobu mi roššwětli
A roščžeri hrěchow čžmu,
So do njeja pučž njesmylu.

A jima mje ras šmjercže nóz,
Dha pomhaj mi psches šwoju móbž
A dai, šo i twojej šašlužbu
Sa potom šbóžnje domoj du!

K. A. Fiedler.

Nanowa próštwa.

Ma šwojim šmjertnym ložu ležesch bohobošasnj muž. Wón mějesche nadžiju, šo bě wot swojeho Šbóžnika špósnaty a pschijaty, ale jena wulka štarosčž jeho tyšchesche. Šeho šyn bėšche na wopacžne pučže trječil a słownu štarosčž žiwjenja: „Čžinčže, šo byščeje šbóžni byli!“ wón njesnajeschche. Wón pschitdže, šo by

šwojemu mrějazemu nanaj božemje prajił. „Mój šyno“, tón k njemu džěsche, „šlub mi, šo chzesch hiščeje po mojej šmjercži kóždy džen, měšaz dolho, do tuteje štwy pschitadžecž a pječž mjěščinow čzišche na tymle měštnje šedžecž, na kotrymž twój nan wumrěje.“ Šyn to šlubi, a nan bóřny na to šwojej woczzi na pschezo sandželi.

Šrěni kóčž šastupi šyn do šmjertneje štwy swojeho nana, kaž bě to šlubił. Šyndom stejesche wobras pobožneho nana psched nim a i nim jeho šmjercž we wěrye do Šbóžnika, kotryž je šmjercži žahadlo wšal. Wón šacžu šo móžnje šajaty w tymle dopomnjecžu a w tej nješhablazej wěstosčzi: tež moja šmjercž steji pschede mnu, hdh, to leži w Božej ruzny, ale wěste je, šo mam junu psched Boži šub štipicž.

Žiwe pschedštajenje wěry a kšesčžijanskeho žiwjenja jeho šwěrneho nana bėšche jemu k šbožu. Wón bu pošutny čzłowjeł a namata Božu hnadu.

F.

Jěduata kafeń.

Bjesbóžni, khorbli a šwětni ludžo husto doščž Boži šakoń taf a hinał hanja. Město šwjatych Božich 10 kašni šebi paš druhe 10 postajeju, paš jich ličžbu pschisporjejo wo jěduatej kašni baja.

Tola tež kšesčžijan 11. kafeń šnaje a hodži šo bješe wšcheho žortowanja wo njej rěčecž, kaž ščžehowazy podawł pošaze:

Bė nashma. Něšny, torhaty wěr psches prošne hórki Šchotlandskeje howrjesche. Kunje pobožny Rutherford po šwojim šwucženju šwoje džěčzi w katechizmie rošwucžowasche. Tu šo wo durje šaklapa. Rutherford porucži jenemu šwojich džěčzi durje wotewricž, a nuts jednory, ponižny pučžowar šastupi. Ma lawžy pódla pacžerškich džěčzi šo jemu měštno pschipołasa. Šo tym šo bėšche Rutherford hiščeje něotre praščenja šwojim džěčžom psched-połožil, šo tež na žužeho wobročiwšchi jeho woprašča: „Móže wón mi drje prajicž, kaf wjele kašni je?“ — „Jěduacž“, drohowar wotmolwi. — Šastróženy a mjeršazy dla tajkeje njewědomnosče kšutny wučer nješnateho kručže pošwari. „Šče šo hižo šestarił a pschi tym šče taf daloko šesady w kšesčžijanskej wučžbje, šo mi prajicže, šo jěduacž kašni je. Wė kóžde šchulste džěščo, šo jeno 10 kašni mamy. Šańbuicže šo psched tymile džěčžimi, kotrež šu w nabožnej wučžbje hižom dale poštročžile, hacž wy šestarijny muž.“ — Š wužmėwanjom zušny na tónle wótrny pošwart wotmolwi: „Nowu pschikašnju dam ja wam, šo byščeje šo mješ šobu lubowali“ (Šan. 13, 34)! Tole wěrne wotmolwjenje tola džiwny šacžiščž na Rutherforda ščžini, šo zušniwje na swojeho hoščža pohlada. Skóncznje temu šo nóžne lėhwo pschihotowa, a wšchitžy šo k wotpoczinku podachu. Pschichodny džen bė njeđžela. Šako Rutherford rano w šwojej štwje wokoło krocžeschche, wón na jene doho nětoho šo móžnje modlicž šlyšchesche. Wón pošluchasche. Šedma hdh ša šwoje žiwjenje bė wón šo taf modlicž šlyščał. Šchtó hewal móžeschche to byčž hacž jeno hóščž, kotryž njewjedžišche, kaf wjele kašni je. Šdhž bėchu šłowa modlitwy wuklincžale, wón tam kšwatasche, hdžž zušnił šwoje lėhwo mějesche. Nětko šo bóřny wukopa, šo ničto druhi njebėšche, hacž aržybiskop Usher. Wón bėšche pobožneho Rutherforda čžyl šesnacž a bėšche teho dla jako jednory pučžowar do jeho domu pschischoł. Nětko Rutherford wěšo biskopa nusowasche, šo by ša njeho předomal. Tón pschiswoliwšchi i teho teksta předomasche: „Nowu pschikašnju dam ja wam, šo byščeje šo mješ šobu lubowali!“ — Šlubofo hnuta šhromadžišna na pschednoščł wo 11. kašni pošluchasche.

U.

Wobroczenje tšjoch židovskich kotrow, 1798 w Barlinje kšchczeny.

Podawa F.

(Potraczowanie.)

Œ wulkim spodzŕiwanej om ŒlyŒesche komiŒija, Œ tajkej wjeŒelofcŕu a Œhróbkofcŕu tele dŕeczi wo naŒchim ŒnjeŒu ŒeŒuŒu a jeho lubofcŕi rēcŕachy. — Tola nětko chŕŕchu předarjo lubofcŕ dŕeczi pruhowacŕ. Woni jim prajachu: Chŕecze-li ŒheŒcŕijenjo bycŕ, dha dyrbicze jara cŕeŕke dŕeło cŕinicŕ: wy dyrbicze hidŕenje wŒhitkich cŕlowjetow ŒnjeŒcŕ; wy Œaneho cŕlowjeka na Œwęcze njeŒmęcze, tiŒ budŕe Œ wami wobŒhadŕecŕ; wy budŕecze wot ŒarŒcheju ŒaŒtorcŕene; Œ krótkim, wy dyrbicze wŒhitko, ŒchtoŒ je nuŒa a hubjenŒtwo, na Œo wŒacŕ, teŒ wŒhitkim a kóŕdemu Œ hanibje a Œ hanjenju bycŕ.

Ma to wotmolwŕchu dŕeczi: „Dŕelacŕ chŕemy rade, a hdy by nam teŒ pod noŒcŕemi krej won Œŕecŕecŕ dyrbjala, jenoŒ Œo budŕemy dŕeczi ŒbóŕnoŒcŕe. Ludŕo móŒa naŒ na Œwęcze hanicŕ a ŒaŒpiwacŕ, wo to njerodŕimŕ: w njebjefŒach Œane hanjenje wjazŕ njeje; móŒemy-li jenoŒ pola naŒcheho ŒnjeŒa ŒeŒuŒa bycŕ, dha chŕemy tudy tola rade wŒhitko cŕerpicŕ.“ — Předarjo jim lubjachu, bychu-li ŒaŒo Œ Œwojimaj ŒarŒchimaj hieŕ chŕŕle, dha najrjenŒche draŒty a wŒhitko, ŒchtoŒ jenoŒ Œebi Œadaju, wot njeju doŒtanu. Dŕeczi wotmolwŕchu: „Œchto bychu nam rjane draŒty pomhale, wo te njerodŕimŕ; pŒchetoŒ my bychmy dyrbjale tola na Œwęcze woŒtacŕ; my chŕemy paŒ dŕeczi ŒbóŕnoŒcŕe bycŕ, w njebjefŒach lěpŒche draŒty doŒtanjenŕ, tiŒ nam naŒch najlubŒchi ŒeŒuŒ da, a Œ Œwojimaj ŒarŒchimaj wjazŕ njeponđŕemŕ; pŒchetoŒ my chŕemy ŒheŒcŕijanŒki bycŕ, Œo bychmy pŒheŒ ŒeŒuŒa, tiŒ je Œa hrěŒnikow wumrjel a chŕe wŒhitkich ludŕi Œbóŕnych cŕinicŕ, teŒ Œbóŕne byle.“ — Ma to buŒchaj ŒarŒchej Œ tym dŕecŕom do jŒtŕwy puŒchczenaj. Taj wobjimafŒtaj a koŒheŒchaj Œwoje dŕeczi Œ wjele ŒŕŕŒami a proŒheŒchaj je, Œo bychu Œ nimaj Œchle. Ale dŕeczi dŕachu Œ nimaj: „Tu na tym Œwęcze niŒ wjazŕ; my chŕemy radŒcho wŒcho hubjenŒtwo, tiŒ jenoŒ Œo wumŕŒlicŕ hodŕi, ŒnjeŒcŕ a cŕerpicŕ, hacŕ Œo bychmy Œwoju lubofcŕ pŒhecŕiwo ŒnjeŒej ŒeŒuŒej wopuŒchcŕicŕ dyrbjale.“ — ŒarŒchej padŕeŒchaj dŕecŕom Œ nohomaj a koŒheŒchaj jim ruŒy a noŒi. Œ poŒbėhnjenymaj ruŒomaj je proŒheŒchaj, Œo dyrbjala Œo tola nawabicŕ dacŕ, a wopomnicŕ ŒaŒ jara je wonaj jako ŒarŒchej lubujetaj, a ŒaŒ móŒa wone ŒaŒ twjerde a njehnute bycŕ a Œwoje dŕecŕaze wutrobŕ pŒhecŕiwo Œwojimaj ŒarŒchimaj ŒanŒnycŕ; Œmileŕe Œo, wy dŕeczi, nad bolofcŕu Œwojeju ŒarŒcheju, kotruŒ dyrbitaj wonaj cŕerpicŕ. — ŒarŒchej bėŒchaj Œwoje dŕeczi pŒacŕo wopŒchijaloj a proŒŕŕloj, Œo bychu Œwoje přjódk-woŒacŕe wopuŒchcŕile a Œo njedyrbjala do ŒhrŕŒtuŒa wėricŕ. Ale wŒhitke tŒi dŕeczi, tiŒ bėchu teŒ poŒne ŒŕŕŒow, wotmolwŕchu Œwojimaj ŒarŒchimaj, Œo wone Œwoje přjódkwoŒacŕe do węcŕnoŒcŕe njeŒŒemėnija a Œo chŕedŕa jako ŒheŒcŕijanŒki pŒheŒ ŒeŒuŒa, tiŒ je na ŒchŕiŒu wumrjel a je wėrnŕ Bóh, Œbóŕne bycŕ; teho wone nětko wŒŒche wŒcheho na Œwęcze lubuja, Œu jemu Œwoje wutrobŕ podale, a wón dyrbi nětko w jich krótkim Œiwjenju pŒhedmjet jich lubofcŕe woŒtacŕ. TeŒ to dŕachu dŕeczi Œ Œwojimaj ŒarŒchimaj: „Wot nětŒ wój wjazŕ naŒchej ŒarŒchej njejŒtaj, a my teŒ nětŒ w tym wotpohladanju njejŒmŕ wjazŕ waju dŕeczi, ŒaŒ doŒho hacŕ chŕetaj Œo wój Œ Œidam dŕerŕecŕ a njeŒhecŕeljo naŒcheho najlubŒcheho ŒeŒuŒa woŒtacŕ. Chŕŕaj wój paŒ wobŒanŒnycŕ, ŒheŒcŕijanŒtwo pŒchjecŕ a do naŒcheho najlubŒcheho ŒeŒuŒa wėricŕ, kotruŒ je Œa hrěchi cŕlowŒtwa na ŒchŕiŒu wumrjel, dha dyrbitaj naŒchej ŒarŒchej bycŕ a my wŒhitke tŒi dŕeczi chŕemy ŒaŒo Œ wamaj pŒchicŕ, a potom chŕemy Œo wŒchitŕy Œ temu Œamemu ŒeŒuŒej modlicŕ a jeho lubowacŕ. Œeli Œo wój paŒ to noŒchzetaj, dha my wot waju wotdŕelene woŒtanjenŕ; pŒchetoŒ my wot Œwojeho přjódkwoŒacŕa nje wotŒtupimŕy a waju proŒhenje niŒo

njepomhala.“ ŒarŒchej a dŕeczi jara pŒaŒachu, Œo teŒ cŕi, tiŒ póbla Œejachy, Œo wulkeho hnucŕa dla ŒŕŕŒow Œdŕerŕecŕ nje móŒachy.

Macŕ, kotruŒ Œrjedŕnu dŕowku woŒebje lubowafŒe, padŕe temu dŕeŒcŕu wokoŒo Œchije Œ wjele ŒŕŕŒami a pŒhedpoŒoŒi jemu Œwoju macŕerŒnu wutrobŕ a lubofcŕ na ŒaŒ wabjaze wafŒnyje, Œo to pŒchitomni Œoro wjazŕ widŕecŕ nje móŒachy, ŒaŒ horŕo macŕ Œwoje dŕecŕo proŒheŒe.

Ma to wobroczi Œo macŕ Œ próŒtŕu na ŒnjeŒow předarjom, Œo chŕŕli woni dŕeczi nawabicŕ a naręcŕecŕ, Œo bychu je Œwojimaj ŒarŒchimaj Œchle. DuŒ předarjo Œpŕtachu, pŒheŒ wutrobne proŒhenje a je Œlubjenjom wulkeho dara dŕeczi pohnuŕ, Œo bychu je Œwojimaj ŒarŒchimaj Œchle. Woni ŒaŒ cŕinjachy, jako chŕŕli te dŕeczi wopravdŕe wotpoŒaŒacŕ a je Œ roŒwuczenju we ŒheŒcŕijanŒkej wucŕbje pŒchijecŕ noŒchŕli; ale Œo Œadaju, Œo bychu wone ŒaŒo je Œwojimaj ŒarŒchimaj domoj Œchle.

Ma to wotmolwi Œrjedŕna dŕowka, kotruŒ macŕ woŒebje Œ wutrobnyimi Œłowami proŒheŒe, Œyle Œpokojnje: „Œaj, moja macŕe, ja chŕu Œ wami hieŕ, ŒaŒ ruŕe hacŕ wy Œebi pŒhedemŒacŕe, ŒheŒcŕijanŒka bycŕ; potom dyrbicze wy moja luba macŕ a ja chŕu wafŒcha poŒŒluŒchna dŕowka bycŕ a woŒtacŕ. Ale noŒchcŕe-li Œo wy roŒŒudŕicŕ, Œo byŒchcŕe ŒheŒcŕijanŒka byli a do ŒeŒuŒa wėricli, tiŒ je Œa hrěŒnikow na ŒchŕiŒu wumrjel, a noŒchcŕe-li pŒheŒ njeho Œbóŕna bycŕ, dha ja nihdy Œ wami njeponđdu.“ Ma to poŒchachu Œo wŒhitke tŒi dŕeczi Œwojeju ŒarŒcheju praŒhecŕ: hacŕ noŒchzetaj wobŒanŒnycŕ, ŒheŒcŕijanŒtwo pŒchijecŕ, doŒelŒ chŕedŕa wone potom rade Œo nimaj wŒhitko cŕerpicŕ. Wone Œwoju myŒl njeŒŒemėnija, ale woŒtanu pŒchi ŒeŒuŒu, tiŒ je Œa hrěŒnikow na ŒchŕiŒu wumrjel a chŕe wŒhitkich ludŕi Œbóŕnych cŕinicŕ. Teho dla Œu wone wobŒanŒnyŒe, jeho ŒchŕiŒ Œ wjeŒelofcŕu na Œo wŒacŕ a Œa najlubŒchim ŒeŒuŒom Œhodŕicŕ; haj, hdy by Œo jim Œamo Œ ŒhoŒtaŒnju hroŒŒo, teŒ tam chŕedŕa Œ wjeŒelofcŕu hieŕ. Bychu-li jeno mohle ŒheŒcŕene bycŕ, dha Œebi noŒchŕedŕa dacŕ niŒo njeŒpodobne a cŕeŕke bycŕ, ale wŒcho Œ radoŒcŕu na Œo wŒacŕ.

NajmóŒŒcha dŕowka prajefŒe: A hdy bychu jej teŒ niŒo jeŒcŕ dacŕ noŒchŕli, Œo by hloda wumrjecŕ dyrbjala, dha Œebi Œ teho niŒo Œcŕinila njeby; haj, Œo je hotowa, Œebi hlodu dacŕ wotrubicŕ a radŒcho Œwoje Œiwjenje Œhubicŕ, hacŕ Œo wot Œwojeho lubeho ŒeŒuŒa dŕelicŕ dacŕ.

(PŒchichodnje Œlónczenje.)

WŒhelake Œ bliŒka a Œ daloka.

— W ŒaŒndŕenŕm tydŕenju mėjachy Œo wulke ŒŕŕwŒŒke Œhroma-đŕimŕy w Draŕŕŕanach, kotreŒ Œo kóŕde lėto w Œeptembrije Œhadŕuja. W tych Œamŕch dnjach ŒhadŕowafŒe Œo ŒaŒke towaŒŒtwo naŒcheho Œŕleho wótŕneho kraja. Tole towaŒŒtwo naleŒnoŒcŕe duchownŕch ŒaŒtupuje a ŒaŒituje.

— RónŒ tydŕenja mėjeŒe Œo ŒŕŕwŒŒka a ŒchulŒka wiŒitazija we ŒaŒu.

— ŒŒobotu 1. Œeptembra Œo nowŕy wŒŒŒchi hamŒŒki přídniŒ Leonhard w BudyŒchinje Œjawnje do Œwojeho noweho ŒaŒtojŒtwa ŒapokaŒa.

— MėŒto Polcŕniza Œhėtro roŒcŕe. DuŒ je Œo tam 3. du- chownŒke mėŒto ŒaŒoŒiŒo a ŒaŒndŕenu njedŕelu bu tam ŒnjeŒ Œandibat duchownŒtwa Potthoff jako pomozny duchownŕ ŒapokaŒany.

NajŒarŒchi muŒ naŒcheje ŒuŒiŒy, wo kotruŒŒ lubŕm cŕitarjam hiŒom loni pŒchi jeho 100lėtnŕm narodnym dnju piŒachmy, Bohu- mėr Apelt w Reichenawje, ŒwjecŕeŒe cŕiŒy a Œtrowŕ Œwój 101lėtnŕy narodny dŕeŒ. Œ daloka a ŒhėroŒa doŒta tón ŒarŒ wutrobne ŒboŒopŒhecŕa.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew čel

F.

Szerbiske njedzelske łopjena.

Wudawa so kōzdu kōbotu w Smolerjez knihicziščezěni w Budyšcinje a je tam sa šchwórtlětnu pschēdplatu 40 np. dostacž

14. njedzela po šwjatej Trojizy. Fil. 3, 12—16.

Japoschtol Pawol wopisuje Filippiskim, kažte je nětko jeho žiwjenje, hdyž je wot Ahrystuša Jesuša sapschijaty. Pšchetož to je to wulke wobrocjenje w jeho žiwjenju, jako bu tam na puczu do Damastona wot Ahrystuša sapschijaty. Stym dnjom so nowe žiwjenje sapocza: do přědka w mjenje teho Anjesa! Wón derje čuje, so dawno hišće wottyknjeny kōnz dozpił njeje: „Niž jako bych to kame hižo sapschijał abo hižo dokonjany byl. Ja hišće kam so njedzeržu sa teho, so bych to kame sapschijał.“ Ale runje tole pōsnacze jeho do přědka čžeri: „Ja japomnju, šhtož s pokleđa je a šteju šwěru sa tym, šhtož s přjōdka je. Ja honju k temu wottyknjenemu kōnzaj sa tym darom, kotryž pokaze to njebjeske powołanje Bože w Ahrystušu Jesušu.“

Duž wot japoschtola wufnmy:

Do přědka krocžicž.

1. Wón wufnawa ponižnje, so jo hišće sapschijał njeje;
2. Wón njewustawa honič k temu wottyknjenemu kōnzaj.

1. My šmy wot Ahrystuša sapschijeczi. Hižom pšchi šwjatej kšchćenizy je wón k tebi prajil: „Ty šy mój, ja šym čže s twójim mjenom wolał.“ Wón je tebe sapschijał. Tehdom jo hišće krosymil nješy. Duž dyrbjesche džěń pšchincž, hdyž ty to šaczu. To je tón džěń, na kotrymž šy so šprawnje k temu Anjesaj wobrocžil a wufnał: „Ja šym mojeho Anjesa Jesom Ahrysta.“ A tajkim

wobrocženym Pawol rěczi. Rěczi wón tež s tobu? Šacž je dolho tralo, to ničžo njewucžini, jeno so je wěrnno, so šy so wot teho Anjesa sapschijecž dał.

A hdyž šmy woprawdže wot njejo sapschijeczi, dyrbimy tež jeho šako sapschimnecž. Wón je naš přjedy lubował, duž lubujmy tež jeho! To je naš kšchšćizianški nadawł, w kotrymž dyrbimy do přědka krocžicž. Šak dolho traje? Šdy šmy hotowi? To našče žyle žiwjenje njewudoškaha. My mamy hacž do kōnza njepschecžela w naš, kiž Ahrystuša sapschijecž njecha. Duž traje bēdjenje hacž do kōnza. W tajkim dopřědkatrocženju pał ničžo štrachnišče njeje, hacž hordosč, so je tón dar hižom sapschijaty. Našlěpšcha hladačka teho dara je ponižnosč. Šhto je Pawol wščitko čžinił a pschecžerpil — a tola tale ponižnosč: „Ja hišće kam so njedzeržu sa teho.“ A to dyrbi tež našče šlowo byčž, kotrež je napišane na khorhoj naščeje ewangelšteje žyrkwoje. Wěrnosč njeje mōrwe wobšedžěnistwo — ale my mamy wěrnosč jenož tak daloko, hacž šebi ju pschēzo s nowa dobywamy — my šmy jenož tak daloko kšchšćizijenjo, hacž to s nowa wšchēdnje bywamy, roščžo w pōsnaczu. Luther praji: „Kšchšćizian je w bywanju.“ Ale kaž jara pobrachuje to pōsnacze, so wottyknjeny kōnz hišće dozpił nješmy. Ponižnosč šy wrota k šbožu. Šdyž tón Anjes naš ponižuje, čžini naš wulkich. A hdyž šamo na puczu šboža krocžel do přědka pšchindžemy, dyrbimy ponižni byčž. Pšchetož my nješmy tu krocžel čžinili, ale tón Anjes je ju w naš čžinił. A jeno tón kšchšćizian, kiž wě, kaž wjele jemu hišće pobrachuje,

2. njewustawa w honjenju k temu wotryknjenemu kónzu. Pawol powšchitkownje praji: „Ja honju ja tym, hač bych jo sapschijal.“ A kať wón to čini, wón dale wuwjedže: „Ja saponnju, sčtož s pošleda je.“ Tak dyrbimy tež my myšlicž a šo wottorhnyčž wot šwěta, hdyž tež naša wutroba šo wobara a šwět šo nam rjany a samjedny pokajuje. Hewak njemóžemy k wotryknjenemu kónzej dóncž. Pawol praji: „Ja šteju šwěru ja tym, sčtož s priódka je.“ Wobras je wsaty wot tych, kiž wo wjetu běžachu. Jenož do přédka hladacž a wschitke mozy napinacž, šo bychmy wotryknjeny kónz dozpili. A tón Knjes naš pošylni, hdyž na njeho šwoje doměrjenje stajamy — a tón dar nam namacž da, kotryž pokajuje to njebjeske powołanje Bože w Šhrystušu Jesušu — k našej sbóžnosći, hdyž šmy dobědžili. Hamjei.

Čsoje wušnacž Knjesoweho ryczerja.

(Šil. 3, 12—16.)

Šlósš (W. miš. harf., čzo. 133.): Šiši tym kručž woštanje —.

Kručž šhwata Knjesowy
Na kónz pschezo njespróžny;
Njemóz šwoju wušnawa,
Š Knjesa móž pak doštawa! —

Njeje hižo sapschijal
Abó běh šwój dokonjal;
Šoni pak šo dobyčžom,
Šo by džěl měl s Šhrystušom.

Sapschijaty wot Knjesa
Ducha ponižneho ma;
Šhwata k wotryknjenemu
Kónzu pschezo s šhutnosćž.

Šdaleny džě woštawa
Wote wsčeho hordženja;
— Šlej! to dokonjany je,
Kotryž šprawy woštanje.

Šhrystuš sapschijal je joh',
Ša Šbóžnika dal jom' šo,
Duž čže jeho sapschijecž,
Šo mohł žiwjenje s nim mēcž.

Ščtož je hižo s pošleda,
To wón rady saponnja;
Ščtož pak s priódka kiwa šjom',
Šwěru čže se žedženjom.

Powołanje njebjeske
Šbóžnosćž w Knjesu woštanje
Wěrjazemu na pucžž
Š njesachodnom' dobyčžž.

Dokonjanosćž špodobna
Bohu — čžěr je ponižna,
Šo kotrejž ša dobyčžžom
Šprawy šhwata s Jesušom.

Šróna kiwa žiwjenja
Wědžerjam kaž krašna mšda,
Kručžěr Boži Jesuš je,
Kiž joh' na kónz dowjedže.

Šoimny k wotryknjenemu
Kónzu pschezo s šhutnosćžž! —
Jesuš šam, Šmmanuel,
Budž našch wušwoleny džěl! —

U.

Šetkanje na pohrjebnišćžž.

Šako jene rjane léčžne popoldnje pschi rowje šwojeje njebo-
čžicžkeje mandželškeje praschizžowe wubitki (Šphentriebe) pschirěšowach
a wobtwjerdzowach, widžach žyle we šwojej bliskosćžž želazeho nana
pola džěčžazeho rowa štejecž. Šhutnje a do myšlow ponórijeny
wón kaž bjeswědomnje mojemu džělu pschihladowasčhe, a ja njewěm,
kať to pschidžže, mješ namaj wuwš šo mi njesapomnita rosmołwa.

Wón mi powjedasčhe, šo je Wóh jemu pschěd krotkim čžadžom
jeho šhdomlětneho šhna, na distheritis šhhorjeneho, nahle wsal,
a šo staj wón kať derje kaž wošebje jeho mandželška s tym
džěšćžžom wjele šhubitaj, dofelž běšče wono, kať pěčne a dobre,
radošćž žeru žiwjenja bylo. „A tola“, kať tónle nan pokračowasčhe,
„njemóžž pschi wsčej bolosćžž hinať, hačž šwojeho Knjesa šhwalicž
a šo jemu džakowacž, kotryž móže we šwojej mudrosćžž tež pod
najčžžšchim pruhowanjom jeno myšle měra nad namaj mēcž.
Mješ tym šo dyrbjach ja dotal šwój pucž wěry šam hicž, je
miłosćžžowy Wóh se šmjercžžž naju lubuščta mojej žonje wutrobu
wotdobyl, šo šo wona nětko šo mnu modli, šo mnu wěri a šo mnu
w Božim šlowje čžita, šo bychmož s njeho troščt a pokoj ša dalsčhi
pucž naju žiwjenja čžerpalož.“

Šať a hišćžž wjele drugeho rěčžesčhe bohupoddaty nan, drje
se želazej wutrobu, ale tola s wješekež wěštosćžžž a pošny nadžije
na šašowidženje se šwojim džěšćžžžom. Š wy štaršchi, abó ščtóz
wy šče, kiž wy plačžž, šnadž husto s moršotanjom wo šwojich
šemrjetnych lubnych štoržicžž, čžičžžž kať tónle nan; podwolčžž šo
wodženjam wulkeho a šmilneho Woha, wón tež wam po wsčej
bolosćžž a wsčěm žarowanju tola šašž šlónžž šwojeje huadny
šwěčžicžž da.

F.

Šón, kiž čže šwarňuje, njespi.

Njebóhi profesor Luthardt w Lipsku powjeda we šwojich
Dopomnjenjach se šwojeho žiwjenja šlědowazu podawišnu: Š léčž
1848 wopytach šwojeju štarščuju w Šürnbergu. Še šwojim
bratrom, jenym lékarjom, džělach léhainju. Šas w nožy wotucžich,
mi šo šdasčhe, šo porno mi něščto pikotasčhe. Šo tola žane myšče
byčž njemóžž, pošmyšlich; njewopšchijomny štrach nje nadpadže a
s loža čžěrjesčhe; ja s njeho wuššocžžž — a w tymšamym woko-
miku padže s móžnym wrješšotom kručž štwineho wjerčha na moje
ložo, runje na mój šlowať. Šo wsčho šta šo špěšchniščho, hačž
jo powjedam. Šolnóz běšče nimo; jať tu štejacž, runje 1 hodžinu
na žyřšwinej wěži bijesčhe. Šlój bratr, kiž mějesčhe šwoje ložo
pschi napschecžžnej ščženje, wotucžž, widžž mje w šoščli pschěd
šwojim ložžom štejecž a šo prasčha, ščto je. Ša jemu rjetnyčž:
kručž wjerčha je dele padnył. Šo, wón džěščhe, wobrocžž šo a
špi dale.

Šako do bydlanskeje štwy šastupich, pschija mje moja macž,
kiž bě mješ tym čžičte ščaty k njedželi do tamneje šomory do-
nješla a widžala, ščtož běšče šo tam podalo, s huujazym wu-
wołanjom: „Šiši šamym bě ty džěčžž šmjercžžž!“ A wěšž to běčž.
Špomnjeny kručž wjerčha mějesčhe wulki wobšah a šhěru tołššosćžž
a drje wjazžž dyžli žentnať wazesčhe, kať šo budžiščhe wón s wěšto-
šćžžž moju šlowu rosmjatł. Š ščěščnej rynje, kotrejž třěbne na-
šhilenje pobrachowasčhe, běšče šo dlějščhi čžadž šem desččžžna woda

hromadziła, i njeje pscheliwała a w tamnym róžku wječch pschamaczala a rostróschila. Nichtó njebješche to pytnyl, hacž skóncznje f temule wotwalej dóńdze. —

Raf to pschjindže, so mžesche czichi pitot człowjeka f taf hlubofeho spanja sbudžicž? Raf, so wón wotucži, taf rucže strach pytnywschi so posbže, — mjes tym so wobarnowany bratr w najbližschi blifkosczi czishe dale spasche? Wěra nam tele hubańczka wujafnjuje; pschetož wona wě wo tym, kotryž je w tychle potajnych swižowanjach džělawy, naž pscheczimo wschej strachosczi sathowa a pschede wschitkim stym wobarnuje.

F.

Sso njestrachuj!

Sso njestrachuj, hdyž horja wicher duje,
Pucž wutrobicže dži tež czernjojty;
Nječ f njewjedrami wscho so wobczahuje,
Čže wodži i milosczu Bóh schczedriwy;
Hdyž f Bohom džesč, wo wěrnoscž wojujo,
Dha njeboj so!

Sso njestrachuj, hdyž śwět cže pschepósnawa,
Hdyž wobdawa cže lešč a ludanje;
Je twoja schczęžka pschezo runa, prawa,
Dha nudy skóncznje krašny wulhód kče;
A chžyła wutroba knadž skamacž so,
Čže njestróž to!

Sso njestrachuj! Čži rjane myto kčžewa,
Hdyž pobožnosče drohu puczujesč;
Hlej, we njeju so dohče cži kměwa,
Ty f puscžiny do Kanaana džesč;
Duž mužnje shladuj na kchiz, na horjo
A njeboj so!

Sso njestrachuj! Wěr, Bóh twój dóńt tu wodži,
Wón f tobu jeno myšle měra ma;
Nječ twoja duscha ja schrystušom kchodži,
Dha kchewja ju tam palny Ziona;
Duž stroschtny budž, haj, Bohu porucž wscho
A njeboj so!

K. A. Fiedler.

Pschi khoroložu.

Snaty schottiski předar Chalmerš ras jenu žonu na to skoržicž kšchješche, so jejna cžęžkthora džowka ničžo wo nabožinje wjedžecž nochže. Wona jeho proschješche: „Něččže tola Wy ras f njej! Mój muž a ja a wjazori pscheczjeljo fmy to spytowali, ale jejne sadžerženje je žyle wotpočasowaze. Tam nětko leži we fwojich cžerpjenjach a boloscžach, ale bjes troschta a wofschewjenja Božeho kłowa.“

„„Mó, ja chžu hladacž, schto so cžinicž da““, džesche Chalmerš. Wón thoru hižom snajesche a rěčješche f njej nanajpscheczelnimisch, so nabožiny ani njeđótknywschi; jako bčhu jeho potom f njej kameho wostajili, so ju wón f pscheczelnimym hlošom woprascha: „„Čsu Waš wěščže f nabožinu kchětro wjele cžwilowali, njewěrnó?““

„Haj, wěšo!“

„„Njedhrbju Wašchim pschiwušnym prajicž, so nochžyli bližschi schjščž měšazom ani kłowčka wo nabožinje rěčžecž?““

Thora so trochu stróži a džesche: „Sa fym jara thora, schtó wě, hacž budu po minjenju pollěta hišččže pschi žiwjenju!“

„„Dha prajmy tsi měšazy!““

„Tsi měšazy! Schtó wě, hacž fym hišččže taf dołho žywa!“

„„Raf by f jnym měšazom bylo?““

Thora trochu tschepjetasche: „Sa njewěm —“

„„Čžemoj tydžen prajicž?““

„Taf hacž na postajeny džen jo wofstorcžicž, to tola rada nochžyła!“

„„Wy macže žyle prawje““, duchowny rjekny, „„ja fym tež Wašcheho nahlada; lěpje je, tu wěž niz wofstorkowacž, mój čžemoj nětkole na měščže wo Bosh a wo wěčžnosčzi rěčžecž.““ Wón rěčžješche a modleşche so f njej; jej bu lóžšcho a fwoobodnišcho, wona mješesche wješele a troscht na jeho blifkosczi a pošluchasche rada, taf wón f njej rěčžješche wo tym, schtož duschi mēr dawa.

F.

Wobrocženje tsjoch židowskich kotrow, 1798 w Barlinje kschčženych.

Podawa F.

(Skóncženje.)

Předarjo prajachu f džęcžom: „Schto čžecže cžinicž, hdyž waš njepschiwosmjemy? Wy dhrbjale tola sašo f fwojimaj staršchimaj hicž; pschetož wy džě žaneho předarja nusowacž njemóžecže, so dhrbjal waš pschiwšacž.“

Ma to wotmolwi to wóšom lět stare džęcžo: „Wobaracže so wy, mje pschijecž, dha mje tola mój najlubšchi Šesuf pschiwosmje, kiž je na kchizju sa mnje wumrjel. D wón mje do fwojich lubošnych rukow wosmje a mje njewopuschčži; pschetož wón ma džęcži lubo, a ja mam jeho tež lubo, a tale lubosčž njedhrbi we mojej wutrobje nišdy wuhafnyč.“ — A taf počachu wone wschitke hromadže f jnym rtom prajicž, so dhrbi Šesuf, kiž je na kchizju wumrjel, jich najlubšchi jenicžki Šesuf wostacž a so jeho nochžedža wopuschčžicž; cži lubi knježa předarjo chžyli tehodla jim tu lubosčž wopokajacž a je w kchescžijanstwje rošwucžicž. — Wone padžechu na to předarjam f nohomaj, kschachu jim ruzny a nobi f wjele kšlami a wotpołożichu sašo fwoje pšnacže wěry w pschitomnosčzi fwojeju staršcheju, f wěšosczu wobtruczivšchi, so je ničžo njecžeri hacž jenicžžny lubosčž f Šesufej, wschitko, tež fwojeju staršcheju wopuschčžicž; jenož Šesufa njewopuschčža, kiž je na kchizju sa nje wumrjel.

Mad tajkej lubosczu tychle džęcži f Šesufej so wschitžny wulžy spodžiwachu, tež předarjo so kšlšow šđeržecž njemóžachu, so tele džęcži taf sjawnje a kthoble wěrnoscž wo našchim Knjesu Šesufu a jeho šbóžnychczinjazej lubosczzi taf rjenje porjadu a bje wscheho strachowanja wušnawachu. Taj staršchej pač, kotrajž bčschtaj tež hišččže póbła, proschješchaj předarjom, so by so jimaj wotpuschčžilo, so kměloj so hišččže juntrócž se fwojimi džęcžimi rošrěčžecž, schtož bu jimaj dowolene.

Ma to džěščhtaj staršchej do póbłanskeje stwy a proschješchaj je hišččže nětkotre hodžiny hacž nanajwutrobnišcho f wjele kšlami a f najluboscziwšchim wofschowanjom, so dhrbja so tola naprošhčž dacž a f nimaj hicž; ale wschitko proschjenje staršcheju, wschitke jeju kšlšy, jeju dešpadanje psched džęcžimi njebč taf móžne, so by wulku lubosčž f našchemu Knjesu Šesufej w jich wutrobach wuhafnyč mohlo. Wschitke tsi džęcži kšlubichu wěščže se kšlšami najwjetšcheje lubosčže, so wone na fwojeju staršcheju nješku ške; ničžo dnyli lubosčž f Šesufej, kiž je na kchizju jich hrěchow dla wumrjel, cžini, so dhrbja so wot fwojeju staršcheju džělicž.

Nětk předarjo hišččže pošledni krocž spytachu, taf wabliwje hacž jenož móžachu, džęcži narěčžecž, so bychu tola sašo se fwojimaj staršchimaj domoj schle. Ale džęcži padžechu f nowa postajenym

komisarom k noham a proschachu s najwutrobnišchimi bhlami, so bychu jeno jich starschimaj domoj hicz dali; wone sašo wobtwjerdžachu, so na zylym hwěcze niczo njeje, sčtož by jim je kwojeju starscheju doma hicz kasalo, dnyli jenicžy luboscz k Sesuŕej, kiž je ja nje na kschizu wumrjel, a so niczo njedyrbi wjazy na hwěcze bycz, sčtož by je wot Sesuŕa wotdželicz mohlo. — Wone tež sawěsčachu, so je hišcže wjazy židowskich džeczi, kiž su bebi twjerdže pschedewšale, so chzedža kšesčizienjo bycz. Ale ty najlubšchi Sesuŕo! wone prajachu, smejesh tež ja nje kwoj wuhladny čaš? — Luboscz džeczi k naschemu Knjesej Sesuŕej spodžiwanje wubudžowasche. Sdnyž wone něhdže papjerku do rukow dostachu, na kotrejž bě Sesuŕowe mjeno čišcžane, kiž inajachu, hačz runje čitacz njemóžachu, dha tuto mjeno s najhorzyschimi bhlami kschachu, tak lube bě jim mjeno Sesuŕ. Sdnyž něhdže kšesčiziansku knihu nadeždžechu, dha wschitko kwpjenka ja Sesuŕowym mjenom pschepytachu. S wobemaj rukomaj mjecžichu a čišcžachu wone drohe mjeno Sesuŕ na kwoju wutrobu a pschelinwachu bohacze bhlly s horzeje luboscz pschecžiwu naschemu Knjesej Sesuŕej.

Duž buch u nětk te džeczi k roswučženju pschijate; a starschej šo s jara wulkim hnuczom wot nich dželešchtaj.

Ma to bu wot postajenych komisarow porucžene, so dnybja šo te tsi džeczi sjawnje w zyrkwi we wěrnym kšesčizianstwie roswučowacz.

Dymaj starschimaj tak derje kaž druhim židam bēsche dowolene, do zyrkwi pschitkhadžecz a to, sčtož bebi něhdže pschecžiwu wěrnosczzi ewangelijona myšlachu, džeczom wosjewicz. A jako bechu nětk džeczi, kaž šo kšuscha, roswučžene, buch u wone po wotpołożenju kwojeho wěruwšnacža psched jara wulkej šromadžisnu wot knjesa magistra Heinricha Hamana kšcžene.

Najstarscha kotra dosta we kwojatej kšcženizy mjeno Konstantina Friederika, druga Sofija Johanna, tšecža Marja Khrystijana. Tele mjena bechu bebi šame wuswolite.

„Knježe Sesuŕo!“ — bu nad nimi proschene — „plodž ty we wutrobach tyhle džeczi tajku luboscz k bebi a k kwojej kmjerczi na kschizu psches kwojeho kwojateho Ducha a psches kwoje kwojate kłowo, so bychu tute židowske džeczi junu na tamnym dnju wjele kšesčizianow šatamacz njepomhale. Ale tež w naž wšchitkich plodž tajku wutrobnjehorjazu luboscz, so bychu nasche wutrobny s wutrobu Sesuŕa, nascheho Knjesa, byle. Hamjen.“

* * *

Wy lubi starschi, o hdy byšcže wy jenož kwojim džeczom wuczbu wo Sesuŕu s čašom snajomnu činili! A wy pschecželjo a wuczeryjo młodosczje! hdy byšcže wy wschaf pschi kwojim roswučowanju žaneje liwkosczje na bebi widžecz njedawali pschi šbudžowanju młodosczje k sažnemu poddacžu wutrobny Bohu a k žiwej wěrje do Knjesa Šesom Khrysta! D so chzyl jeho tak šapschijecz, kaž je wón nam wot Boha šczinjeny k mudrosczzi, k prawdosczzi a k wumóženju! — Tole fromne kšesčizianske wopokasanje, s waschim šnamjenjom wobtwjerdžene, by wjele žohnowanja pschijnjeshlo.

Wy lubi kwojo a lube džowki, njech tež šcže, sčtož chzeczje, dajcže bebi tónle prjedy wopišany podawš pravje k wutrobje hicz, a pschepytajcže šo, hačz šo pola waš tež tajka horza luboscz k waschemu Šbóžnikej, kiž je w njewuprajnje čezkim čerpienju na hanibnym kschizu wumrjel, namaka. Wy dnybiczje wschaf šdobnje s lubosczju pschecžiwu njemu tež jeho prawi wuczomnizy a naslědnizy bycz. Wón je džē bebi to derje wo waš šašlužil. — Šdžeržcže a hladajcže šo wschaf wscheho šeho a šwětneho towarštwu, hačz so byšcže do štrachoty pschijšchli, se šwětom šhubjeni bycz. — Prošcže lubeho Boha wo móž Šswjateho Ducha, so by

wam nowu wutrobu, niž jenož wolu, ale tež šamoženje k dopelnjenju dal.

Lubi młodži pschecželjo, kotrymž budže šwědomnje prajicz, so ma s nimi hinaš bycz, je-li so dnybja šo Bohu špodobacz, njepowjedžcže kwoju wutrobu dlēje temu, kiž je jenicžy teho dla a w tym wotpohladanju tu na tón šwět pschijšchol, jenicžy teho dla najczezšche tyšchnosczje a najhanibnišchu kmjercz pschecžerpiš, so by hrěšchnikow šbóžnych čžinicz mohł.

Derje wam, pschecželjo, hdyž wosšamknjeczje, tak čžinicz, kaž je tu prajene! Wasche šbože je njewurjeknite, jeli so hačz do kónca kwojeho žiwjenja wobštajnje wostanjeczje w lubosczzi a šwěrnosczzi kwojemu šwěrnemu Šbóžnikej, kotryž je waš se kwojej drohej krowju wufupiš. — Wy macže potom njeschodne, njewomasane a njeshwadliwe herbstwo, ja waš w njebjeshach wobkšowane, dočžafacz.

Wón, nasch mišosczžiwny Šbóžnik a lubowat naschich dušchow, žohnuj k temu horjeka powjedane powjedaničžto a tole wutrobne napominanje kwojeje njewušlědžomnjeje lubosczje dla! Hamjen.

Wschelake s bliska a s daloka.

— Pschichodnu njedželu smēje šo lētusche 3. šerbske kemschenje w kschiznej zyrkwi w Draždžanach. Špowjednu wuczbu smēje wodžer naschich šerbskich kemschenjow, knjes šaraš rycžer Šakub, a předowanje knjes šaraš Mróšaf s Budyschinka.

S Šrodžišcžca: Šod wodženjom wyškofodostojneho k šararja Mróšafa šo tež lētka wot 20. aug. hačz do 17. septembra sašo nasch „šerbski seminar“ wotmē, na kotrymž šo tuczki šerbszy studentojo wobdželichu: k. Walter Mróšaf s Šrodžišcžca, Jan Škencz s Wjelecžina, Gustav Šjerwa s Wulkeho Dažina, Šhorla Wyržacz s Šornjeho Šunjowa a Božidar Šapler s Budyschinka. Šaž prjedy hižom, tak bu nam tež lētka sašo škladnoscz data, šo w lubej macžeršcžiznje wudospoknicz a s dohom tež wo šastojškim džēle něšchto naschonicz. Tak šo wschēdnje w rēcznizy wuwučowachmy s noweho šakonja listy šw. Šētra a Šudašcha pscheložowachmy a bebi roškladowachmy, a psches pscheložowanje dogmatiškeje knihi tež čezže wuraszy pschekšerbschecžicz nawufnychmy. Wyšche teho bu s mašeho katechisma Knjesowa modlitwa rošpominana, a wječžor šo nowy wudawš šerbskeje agendy čžitasche s wošebitym džiwianjom na trjebanje w šastojštwje. Šijo s naž tež šerbszy předowachmy a wschitzy woštatnu šlužbu šastarachmy; teho runja sčtyrjo šerbsku katechesu wotmēchmy, a jedny tež jednore pohrjebny džeržesche.

Ša wschitko to a wošebje tež ja tak lubosczžiwu hospodliwoscz, w šarskim domje nam pošicženu, wyškofocžesčenemu knjesej šararjej Mróšafej a jeho kwojbyje najwutrobnišchi džaf wuprajamy. Wóh luby Knjes pak chzyl tež dale wodžerjej nascheho „šerbskeho šeminara“ štrowoscz a móž mišosczžiwje špožczicz, so mohł hišcže dołhe lēta nad šerbskimi studentami škutkowacz Bohu k čžesczzi a Ššerbam k wužitku.

— Šašdženu šrijedu džēšche šrudžaza powjecz psches Šjebwačžidlsku wošadu. Knjes šaraš rycžer Šakub, horžolubowany šwěrnny dušchowpastyr kwojeje wošady, kiž tam nětko 33 lēt jako šaraš s wulkim žohnowanjom škutkuje, zyrkwinschemu pschedštejczestiwu šjewi, so šo 1. novembra čžerpienja dla na wotpoczšnk poda. Wón chze kwoj wotpoczšnk wotbycz w Budyschiznje, hdyž je jeho nan s wulkim žohnowanjom škutkowal jako šaraš Michalšteje wošady.

— Š twarom noweje šary we Šupoji je šo šašdženy tydžer šapoczžalo. Šahladowarštwu twara leži w rukomaj Draždžanskeho architekty, kiž je wot konsistorštwu postajeny. Šalēto dnybci twar došonjany bycz, so mohlo šo w lēczu do njeho šaczahnycz.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočň ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew čel

F.

Szerbiske njedzelske łopjena.

Wudawa šo kōzdu šobotu w Smolerjez knihiczišcežerńi w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

15. njedzela po šwjatej Trojizy.

Gal. 5, 25—6, 5.

Rhodžće w duchu!

to je to napominanje, š kotrymž japoschtol k nam rěczy.

1. To je rhodjenje w ponižnoscy! Njebudźmy prósdneje česce laomni, hdzež jedyn druhého wabimy a šebi njes šobu šawidžamy." Njedyrbjało to wuczomnikaj Jesuša njemōžno bycz, šo by prósdneje česce laomny byl a druhého w šawiscy wabił? Šabudža tež tajžy, šchtó šu woni psched Bohom, šo šu woni š luteje njesa-šluženeje dobroty a šwilnosce wot Boha dostali, šchtōž mōže jich šbōžnych činicž? Tón duch, kiž šo w tajkim myšljenju šjednocža, njeje šawěscze šwjaty Duch, niž Duch teho šnjesa, kiž je š wutrobu ponižny byl. Duž hladaš šo šamoššebanja. "Ššchetōž kōzdy budže šwoje brēmjo njescž." Ty wěscze šam pschi prawym šamopruhowanju došcž šlabosczow šam na šebi namataš. Šotom njebudžesh čžycž šhwalbu šam na šebi mēcz čžycž, potom njebudžesh druhich ša šamokhwalbu wabicž. Ššchetōž kōzdy šam šwoje brēmjo ponješe. W prawdoscy žiwy bycz to je rhodjenje w duchu.

2. Rhodjenje w duchu je tež rhodjenje w čžichej myšli, šo druhich nješbudžish a šam šy w hrěšnych šwjastach. To dyrbjało šo šamo wot šebje rošumicž, a tola tu myšl tak porēdko nadehdžesh. Ššy ty čžisty? Wbo džerži šo tebe hrěch? Našch wottynjenny kōnz je: Wšy dyrbicze šwjeći bycz. Raž dolho ty pak dyčash w tutym žiwjenju, je

kōzde wudychjenje wotdžel tehole wojowanja a šědženja k wottynjenemu kōnzaj. Budžesh ty hdy prajicž mōž: Ša šym kruty pschecziwo hrěchaj, ja wjazy do hrěcha padnyč njemōžu. Raž dolho mašch Boha šameho psched woczomaj, tak dolho pōndže. Wle kaž kšěšje šebi myšlich, šo hrěch šo tebe wjazy dōtknyč njemōže, potom š nim hrajkash a šwoje wōczko hižom wot Boha wobroczišch a šy w štrasche šako podležecž. "Bohladaš šam na šo, šo by tež špytany njebył." Šotom ty wěsch, kak kšěšje mōže čžłowjek wot nekajšeho pady pschekhwatany bycz. Šchtōž šo druhim štawa, mōže šo tež tebi štacž. Ty pak tež wěsch, kajke je po tajkim padže roškarče, kušanje šwědomja — kak šebi wutroba žada po milej ruzy, tež šako horje pōndže. Čžyly ty potom druhim šymny napschecziwo šupicž? Dyrbjał njeluboscziwje šudžazy šarisejški w tebi bydlicž? To njeby Boži Duch byl, kiž š tebe rěczy. To je tón štary čžłowjek. Rač je našch luby Šbōžnik ponižny a čžicheje myšle byl. Šokažmy jeho duch w čžichej myšli šwojeje wutroby šwojim bratram.

3. Rhodjenje w duchu šjewi šo we wopornej luboscy. "Njeh jedyn nješe teho druhého wobčežnoscy, dha budžecze wy tak tón šakon šhryštukowy dopjelnicž." To je to šłowo, kotrež je wón šwojim wuczomnikam jako šakon na wutrobu položil: "Lubujče šo njes šobu, kaž ja waš lubował šym." To je šnamjo jeho wuczomnikow. W to dyrbi tež našche šnamjo bycz, šo hromadže štejimy — jedyn ša druhého — w luboscy šhryštukowej. Šamjeň.

We čím wobsteji khodjenje w duchu?

(Gal. 5, 25—6, 10.)

Štós (252): Stari, wutroba, a spěwaj! —
 We duchu, Bože džěczi,
 Tu khodźmy! Njech so křěczi
 Pšched křětom křětko jašne,
 Kiž i Boha sřhadža krašne!

S čím do křětkla je stajik
 Wótž křětkla naš a hajik
 Nam w duschi wěru žiwu
 Pšches křětu křowu mižu.

Duž w ponižnosći sprawněj,
 Wšchěm ludžom wschudže šawněj,
 Kaž džěczi khodźmy Bože,
 So šakžeje nam šbože!

A i duchom čičim šfěcmy
 Kad pomoz; hordosć hidźmy,
 Kiž šabludženych šudži,
 — Šchtož Boha šnješa šrudži!

Budž lubosć šhrystuškowa
 Nam šnamjo wschědnje i nowa,
 Šak pomhacž šebi mamy,
 Šdyž šbđžnikej šo damy!

Wón i mišosću naš hrěje,
 Nam šbože pšchi nim křěje;
 Duž hladajmy na njeho,
 Šso pošhlnejmy i njeho!

Šdyž lubosć woptawamy,
 Njech lubosć pokasamy;
 Na ducha wuřywaymy,
 Š njoh' wobnowicž šo dajmy!

Ach, mozy napinajmy
 A šwěrnosć pokasajmy
 Pšchi pomolanju šwjatym,
 Nam š šwucžowanju datym!

Čaš ššřhadža nam i Boha,
 Šo š njemu wjedže dróha,
 A žně my junu mamy,
 Šdyž šherbstwo dostawamy! —

Čitar biblije.

W nalěcžu 1781 křězor Josef II. pod mjenom „hrabja Šalkenstein“ po Čěchach pučowasche a pšchindže ras popoldnju do městacžka Šalkensteinu w čěškich Šudnych Šorach. Wšchor a desčěž jemu dale njedaschtaj; wón tehodla se šwojim pšchewodžerstwom w hoščenju špomnjeneho městacžka pšches nóz wosta. Š wječzora pšchindžechu tamnišchi burjo a rošřčowachu šo i hoščenjarjom wo křěžy pšched městom, w kotrejž pječža čěmne podobny je křězami w rukomaj wokoło khodžachu. Woni měnjachu, šo šo tam i kusarškim činkami šabjeraju a šo i tehole doma hiščeje wjele nješboža na jich město pšchindže. Josef džěsche: „Šam ja dyrbju!“

Šso wobšchizowawšchi jeho žohnowachu, a šak wón tam džěsche. Šeho ludžo dom wobšupichu, wón šam šak wo durje ša-

šaka. Šospodar Šeniž i domu wušupiwšchi šo woprašča: „Šchto njepokoji šprawneho muža w šak pošdnej wječzornej hodžiny?“

Josef wotmolwi: „Šcže-li Wy šprawny muž, dyrbicže žiwny wostacž; nješče-li šak to, dha hiščeje w tutu nóz wumřěje.“

Šeniž wotewri, Josef šastupi. Šó šštwje šteješche šlido, na šotrymž wulka kniha ležěsche, to šě biblija, a wokoło šlida šedžěsche dwanacže ludži. Šeniž dyrbješche we šwojej nutrnosći pokračowacž, mješ tym šo šo křězor na šchachlowu šawu šyđže. Šón čitasche ščenje šwjateho Šana, 3. šlaw: „Šak je Šóh šwěš lubowal.“

Josefej šo šyly po šizomaj ronjachu a wón wuwola: „Šwe šwojim žiwjenju nashonjam přěni křěč, šo šu hiščeje ludžo, šotřiz bibliju čitaju.“ Šón temu mužej porucži, do Šina pšchicž a šo w křězorškim hrodže ša šrabju Šalkensteinom pšschecž, šón ša njeho pola křězora dobre šłowo šapokoži.

Šeniž je tam se šwojim šynom byl. Šón nadeňdže w šrabi Šalkensteinu křězora. Šón jeho i woběmaj rukomaj pšchija a pšchepoda jemu šotom šolu, šotraž šak mjenowaný čěrpješki roškas (Toleranzedikt) wot 13. oktobra 1781 wopšchijěsche, i šotrymž šu protestantam wufonjenje jich nabožiny šarucžene. Šež šankowka, pječšštow šchěšnakow hódna, šěsche nutška pšchipožena „š šwarbje jeneje modlernje.“ Šalkensteinška modlernja ma napřimo: „Šchězowny dar.“ Šenižowemu šwěrnemu wužowanju biblije ma šo Šwštriska ša šwój „toleranzedikt“ šobu džakowacž.

F.

Čiste wino.

Njebóhi D. Šhlšfeld, w šwojim čašu wjelešlawjeny duchowny w Šipšku, šěsche wošoba, šakšchž je jich jeno mašo bylo. Šednony, ponižny, lubosćiwny a pšchi tym tola dostojneho wšchnja, njemóžěsche šo loško ništo jeho wliwa, wot njeho wušhadžazeho šminčž; šdyž šak wón šwój šot wotewri a jeho ščž šak šakšnje, jadriwje, móžnje šakšičža, šotom šo jemu wutrobny horjachu a i njepšchecželow šórny pšchecželjo, niž jeno Šhlšfeldowi, ale teho šnješa, šotremuž Šhlšfeld šlužěsche, nastawachu.

Šedny džěš dyrbješche wón mišionški šwjedžěš džeržecž a pola rycžěššublerja šyđlicž. Šón měješche pšchecžela na wopryče, jeneho rytmišchtra i Šwštriskeje, šotryž ničo wo duchownym a mišionškim šwjedženju widžecž a šlyšecž nočžnyšche a šěsche šebi tehodla wotnyššik, je šakšnym šwjedžěšškim ranjom wotpučowacž. Šhlšfeld pšchindže wječzor přjedny, — duž šo rytmišchtr njemóžěsche wušamšnyčž a dyrbješche tola je šwójbu wječžerjecž; wón šak šebi pšchewšja, šo nješbudže i duchownym žaneho šłowa ščžecž. Šle wón wěšo radoščiwemu Šhlšfeldej, šotryž šwoje ščžje i šrašnym humorom wudějowasche, nješamóžěsche napšchecžiw štejecž, wón wosta po jěđži šedžo, šaj šyđasche šo Šhlšfeldej pšchězo šliže; šako šak šón jenu šwojich ščžow i tymi šłowami šššncži: „Šbóžni šu, šiz Bože šłowo šlyšča a wobarnuja“, dha wón našle šnapšchecžiw:

„Šle šnješ šotro, šak dyrbju ja to wěricž? Šak moško šo to i Bože i šmilnosću šjednocžicž, šyču-li jeno šucži šbóžnosć šostali! Šomyššcže šebi tola na šamne šmilliony čłowjekow, šotrymž šo Bože šłowo ženje šliško pšchijěššo njeje, a na mnohotu šyč, šotřiz je šlyšča, ale njerošymja. Šchto dha dyrbi šo i tymi šščž?“

„Šubny šnješ rytmišchtrje,“ Šhlšfeld wutrobnje wotmolwi, „šdyž Wy hižom šak šmilnje ša šamne šlyč čyjecž, wo šak wjelešmilnišcho šudže Šóh šššame šunu šudžicž!“ Š něško da jene šłowo šruše, šffizěr njemóžěsche šo wjazy džělicž wot šuteho

U.

duchowneho; wón wosta f mišionstemu šwjedzenjej, wón wosta, kaž dołho Ahlfeld wosta a mnohe wobaj se šobu rěčeschtaj.

Šeto běšče šo pominyło, dha dosta Ahlfeld f Awstrijskeje čwiczku wuherskeho wina a f temu list wot tamneho rytmištra, w kotrymž stejesche: „Š dźakownosće ja te čiste wino, kotrež šcže mi Wj na mišionstkim šwjedzenju porjedžili.“

F.

Wudowina šherpatka.

W jentym měsće w Amerizy pschindže ras wjele kšesčizjanow hromadu, šo bychy šo wo tym rosrěčowali, šcho mohło šo ja twarbu Božeho domu w tym dźělu města stacz, hdžež běšče w tymle nastupanju ja khdych jara mało postarane. Šako běchu tule praschei na wschě stromy rospomnili, chychy hladacz, kaž wjele šnadž mohła šhromadžisna ja tónle wotpohlad hromadu šwjescz. Šedyn rjekny, wón by tak a tak wjele dal; drusy šlubichu, šo chzedža tak a tak wjele škladowacz. Šola woni jeno něhdže poloju wot trěbneje sumny šwjedžichu, tak šo hižom na to myšlachy, šo budža wuwjedzenje šwojeho plana špuscheczicz dyrbjecz.

Šyle šady w šhromadžisnje šedžesche jena plokarnicza. Ša nětko postany a džesche: „Mój mały šyn je mi psched tydzenjom wumrjel. Wšcho, šchtož wón wobšedžesche, běšče šloty dollar. Šo je wscho, šchtož mam; ale ja chzu špomnjeny dollar ja tule wěz dacz.“ Šejne šłowa hnujachy wutrobny mnohich, kotřiz je šobu šlyšachy. Bohaczi ludžo šo tych darow hanibowachy, kotrež běchy šlubili, a ša krótki čaš bu žyła trěbna šumma šwjedžena.

F.

Njestaraj šo!

Šswoje dźěło šwěru haj!
Bóh na twoje wušhwanje
Šladže šwoje žohnowanje,
Šeli prošyš: Dycze daj!
Duž šo njestaraj!

Š wyšokosći pohladaj,
Šdyž čže w duschi staroscz tyšchi;
„Mój Wótž šwoje džeczó šlyšchi!“
Šak ty f doměrjenjom praj;
Duž šo njestaraj!

Ša to šwoju wěru štaj,
Šo psches Šhrysta prawdoscz, rany
Šot Boha šy pschewodžany
Ša puczú psches čašny raj;
Duž šo njestaraj!

K. A. Fiedler.

Ša wěm, do koho wěrju.

Šobrocženy Čhinesa Šeangafa powjedasche něhdy šwojim pohanskim šobukrajanam wo Šesufowych džiwach, jeho šmjerczi a šorjesticzu. Duž šo woni jeho wuškěchujó woprašachy, hacž dha je wón tele džiwy še šamšnymaj woczomaj widžal. „Ně,“ wón rjekny, „ale wone šu we šwjatych knihach powjedane, kotrež w židowskim kraju wuidžechy, a wjele ludow do jich wěrnosće wěrja.“

Duž něchto šnapschecziwi: „Šdyž tež druhe ludy do tychle knihow wěrja, dha tola nušne njeje, šo dyrbitny my Čhinesojo do nich wěricz. Čžehodla runje ty do nich wěriš?“

Ša to Šeangafa wotmolwi: „Šunjež w nich powjedane wězy ženje njewidžach, wěrju tola žyle twjerdže do šašadow a wuczbow,

kotrež šu w bibliji wopšchijate; pschetož ja wěm, šo šym wulžy hrěschny a hubjenty čłowjek byl, nětko pał šym wumoženy a wobhnadženy. Njebył-li žadny wumožnik wot hrěcha, by ša mnje njemóžnota byla, tak derje w tutym kaž w tamnym žiwjenju šudej Božej prawdosče wuczeknycz. Šesuf pał je mi pomhal, tehodla wěrju do jeho wěrnosče, pošlucham jej, lubuju a čžesču ju.“ Šohan njewjedžesche nicžo wotmolwicz.

Šwjele knihow šo čžiščizi, tola tak dołho hacž šwět šteji, njeje šo hiščeže žana šada čžiščžala, tak bohata na troschče kaž to šłowo, šo je Šesuf Šhrystuf do šwěta pschischol, hrěschnikow šbžnych čžinicz.

F.

Požohnowana šwěra pobožneho čželadnika.

Šwěrna powjescz je stareho čžafa.

Še wotrijeju pruskeho města Delizscha, f ranju wot Šalle ležazeho, šhubi psched nimale što lětami jedyn hólczez, f mjenom Šosef, šwojeju starscheju psches šmjercz. Šako šyrota bu wón wot jeneho bura pschisaty a woczehjenty, kotryž jeho ša škótpašenje wužiwasche a do žaneje šchule njesczelesche. Šbohi hólz teho dla bjese wscheho rošwuczowanja wotroscže a mějesche tola wulke žadanje, něchto dobre nawuknycz. Duž wón hušto šdychowasche, hdž widžesche druhe džecz do šchule šhodžicz. „Ach, hdž bych ja tola tež f wami šobu hič mohł!“ wón hušto f nim džesche; „šak derje ša waš, šo móžecz něchto nawuknycz!“ Šajšile lóšcht f wufnjenju jeho napokledk pohnu, šo wo to prózowacz, kaž mohł něhdže jene ABC-knižki dostacz. Šako je škóncžnje mějesche, prošesche druhich hólczatow na polu, šo bychy jemu šynki pišmikow prajili. Šo šta, a wón šebi je šwěru w pomjatkú wobšhoma. Čži hólžy jeho tež w tym rospokasowachy, kaž ma je hromadu štajecz a wuprajecz. Šak pschindže wón psches wobštajne prózowanie pschi šwojim škocze tak daloko, šo čžitacz nawukny. Nětk wuprošy šebi jene stare ščenske knihi. Šute šjerišche šobu na polo a čžitasche je žadosczu wschitko, šchtož w nich štejesche, a nahromadži šebi tak pošnacže najwóšebnišchich wěrnosczow kšesčizjanskeje wuczby. Šo čžafu wša jeho jedyn wowčer f šebi, šo by f njeho tež wužitneho wowčerja ščinił. Šón běšče lěpje pschecziwo njemu šmyšlenty hacž tamny bur, wješelesche šo nad jeho lóšchtom f wufnjenju, dopomha jemu f jenej bibliji, da jemu šwěru fe mšchi šhodžicz a bē jemu we wschěm pomozny a šlužobny. Ša tajše waschne dbuidže našč Šosef niz jeno f rjanemu pošnaczu, ale to bu tež plódné pola njeho. Šón modlesche šo šwěru f Bohu a prošesche wo pomož šwjateho Ducha, a tak pschindžechy fromne šaczucža a kšesčizjanske myšle do jeho wutrobny. Šo tym dawasche wón bórny dobre wopokasma. Šón šhubi n. psch. po někotrych lětach šwoju šlužbu, šhodžesche wokoło a pytasche šo pola jeneho drugeho wowčerja pschistajicz. Škóncžnje pschindže f jenemu wowčerjej, kiž bē tež kšesčizjanszy šmyšlenty, a kotremuž Šchrybař rěčachy. Šeho šo wón woprašča, hacž žaneho wotrocžka njetrjeba.

— „Nětkole runje drje žaneho trjebacz njebudu“, tón wotmolwi, šo f dobom praschejo: „Šchtó dha ty šy? Š f wotkal pschindžesch?“

— Š teho nastá nješ nimaj rosrěčowanie, w kotrymž Šosef najwážnišche podawki je šwojeho dotalnego žiwjenja wupowjeda. Šo šo temu wowčerjej tak derje špodobasche, šo budžišche jeho nětk rady ša wotrocžka ššhomał. „Nó, wěšch ty šchto?“ džesche wón, „ja drje nětkle žaneho wotrocžka njetrjebam; ale wostań pola mje. Ša mam wotrocžka, kiž šo mi tak prawje njelubi; duž móžesch ty na jeho město štipicz.“ — „Še-li temu tak“, wotmolwi Šosef, „dha budžče tu Bohu porucženy; mojedla njedyrbi ničto f šhlěba pschincz. Mój Bóh, kotremuž šo doměrjam, budže šo ša mnje štaracz.“ Š tak woteridže. Šowčer f nim wolasche: „Nó,

pośluchaj wschaf tola!" — „Ně, ně!" wotmolwi Josef, „Bóh budž i wami!" a džěšche šwój pucž. Šodžinu dale wopradowže dobru službu dosta.

Wowczer powjedafche to wješnemu schulstemu wuczerjej. „To je wěrnó", prajěšche tón, „to je prawa pobožnosć, wěrna bohobojasnosć a šylne dowěrjenje k Bohu."

„Ale njeje to tola trochu psche daloko hite?" woprascha šo wowczer.

„Ně", wotmolwi schulski wuczer, „wschaf je to Boža kafeń: ty njedyrbišch požadacž šwojeho bližšeho žony, wotrocžka, džowki, šlotu abo ničeho, šchtož jeho je."

„Šaj, požadacž", džěšche wowczer, „to je něšcto druhe. Wschaf wón požadał njeje, šo bych jeho dla nětoho se služby pušchězić dyrbjał; ja šam šym jemu tu wěž namjetował." Schulski wuczer wotmolwi: „To je derje! wón budžišche na tajke waschnje službu pschijecž mohł, tať šo njebychmy jemu to porokowacž trjebali; ale tať bórny hacž wón šebi šam porok činjěšche, šo tamny jeho dla je služby pschindže, dha bě tola lěpje, šo to njepschija, a bě to wulke wopokafmo jeho dobreho smyšlenja a čišteho šwědomnja. Tať mbže wón něť i trošchtnej wutrobu služicž, hdžež je, a jemu šo wěćze derje póndže. Tajke šadžerjenje pschinješe Bože žohnowanje; čzi pať, kiž na něfajke njeprawe waschnje k něćjemu pschindu, njenamafaja ženje to, šchtož myšlachu. Ša šym hižom tať něfotreho šesnał, kiž i tym, šo druhich pomjenšchecž pytašche, něfajku službu, šastojństwo abo něšcto tajke dosta, ale potom to šbože a tu špolojnecž njenamafa, tať běšche šo nadžal. Wón njenamafa tajku šhwalbu pola šwojich knježich, tež niz tajku mšdu, a ničzo tajkeho, šchtož bě přjedny šam wo šebi woczakował. Druhdy dołho njetrajěšche, dha šašo i nješpokojnosću přjecž pschindže. Šotom dyrbjěšche šebi šamemu i mjeršanjom porokowacž, šo je ša tym štal — Něfotre knješstwo, hdyž widžěšche, kať šwěrnny, dušchny a dobry šušoda wotrocžk abo džowka je, pytašche jeju wotpschistajicž, prajiwšchi: „Čžehń te mni, ja čzi wjetšchu mšdu dam, hacž w šwojej něćčijšchej službje mašch, atd." Nadži šo to knještwu, dha tola njenamafa, šchtož přjedny myšlěšche; wotrocžk a džowka njetěšchtaj jemu to, šchtož běšchtaj pola přjedawšcheho knještwu byłej. Na čžim to ležěšche, to ja njewěm; došć je, ta wěž šo njeradži. Na woběmaj boťomaj bě šjebanje, a i nješpokojnosću pschindžechu šašo róšno. Na njeprawdošćzi džě žaneho Božeho žohnowanja njewotpocžuje. Šyle hinať ma šo tam, hdžež wschitko po prawdošćzi džě. A kať wješety a špokojny móže tón byčž, kiž šebi ničeho njepraweho wědomny njeje, njech pschindže kať čže"

Wowczer wotmolwi: „Ale ja šo nad tym čžlowjekom jara špodžiwam, šo je wón bjewšcheho rošwucženja tať daloko pschijchoł."

„Šaj", prajěšche wuczer, „to je k špodžiwanju a něšcto žadne, ale tež šjawne dopokafmo, kať wjele móže Bože šłowo na šprawnej wutrobje wuškutkowacž. Wón je jenicžny w bibliji čžitał a psches to tať daloko pschijchoł. Wo tym mamny wjazny dopokafmow. Šak běšche pola njebo D. Luthera? Psches čžo dosta tón šwoje póšnacže, šwoju wěru, šwoju šhrobłosć a wobštajnosć? Njedosta šo jemu to wschitko jenicžny psches bibliju, w kotrejž běšche i wulkej lubošću a žadosću čžitał?"

„A tola", wotmolwi na to wowczer, „maja něfotši ludžo wulku bojosć psched čžitanjom w bibliji. Šaj, njedawno šlyšchach, šo čzi, kiž wjele w bibliji čžitaju, druhdy šamo wowrótnja."

„To drje šapřecž njeje", wotmolwi schulski wuczer, „šo móže šo w bibliji tež na šchłodne waschnje čžitacž; pschetož wschitko, šchtož šo njeprawje wužiwa, pschinješe šchłodu. Najlěpšche lěkašstwo budže k jědej, hdyž šo prawje njewužiwa. Prawe čžitanje w bibliji wotwišuje wošebje wot wotpohlada, i kotrymž šo wona čžita. Mnosh čžitaju w bibliji i pschecžiwnej myšlu. Tajny na-

mafaju wschudže něšcto postorkowaze, napšchecžiwne a po jich šbacžu njehorne, a šchto wě šchto hišchče wjazny. — Wjele druhich čžita w njej, jeno šo by šo jim čžaf minyl a šo bychu něšcto noweho nawjedžili. Čži čžitaju jenož te štawišny, kotrejž šo jim lubja. Tajke štawišny šu wěšo tež bohate na wužitnych wuczbach a móža wschelle dobre šacžucža we wutrobje plodžicž. Ale žyle hinať ma šo tola w tym nastupanju, hdyž něčto w bibliji i tym žadanjom čžita, šo by Boha a jeho wolu šesnał a šo we wěry a dobrych smyšlenjach pošylnil. Tajke čžitanje ženje bjes wužitka njewoštanje, wošebje pať potom niz, hdyž šprawna wutroba i nim modlitwu šjednocža."

„To najškerje tať budže", džěšche wowczer. Šot Josefa je mi jara lubo, šo je jow w šušodštwje wostał. Tať tola šhonimy, tať budže šo wón dale šadžerjecž. —

(Pschichodnje dale.)

Wschelake i bliska a i daloka.

— Šańdženu njedželu mějěšche šo šerbška Boža služba w šchiznej žyrtwi ša Draždžanskich Šerbow a i wokoliny. Dopoldnja šo dešchčik džěšche. Duž bě jich wjele i dalšcheje wokoliny wotdžeržanych, do Draždžan pschincž. Tola běšche šo hišchče rjana licžba nutrtich Šerbow šesčła. Přědowanje mějěšche knjes šarať Mróšal i Budyšhinka a špowjednu wucžbu knjes šarať rycžer Šatub i Nješwacžidla. K Božemu blidu štupi 74 Šerbow.

— 27. teho měšaza wotdžerži šo dižesanska šhromadžina ša Budyški wotrejš. Na dižesanskej šhromadžinje móža šo tež knježa žyrtwišny pschedštejčerjo wobdžělicž a šu tam witani. Wošebje lětušcha šhromadžina budže wošebje šajimawa. Direktor krajneho jastwa w Budyšhinje budže pschednošchl džerjecž wo šastaranju ša i jastwa pušchčěnych. A knjes šarať Šwidal i Šopakeje budže wo šwjedženju tjoč kralow rěčecž w tej myšli, šo je našcha pschiblušchnosć, šo na tym wobštejimy, šo šebi tónle drohi lubny šwjedžer šdžeržimy.

1. oktobra — kať hižom šjewichmy — šakša krajna šynoda šo šedže. Tam budže najpřjedny konsistorstwo wo wobštejnosćach našcheje krajneje žyrtwje dołkadnu rošprawu dawacž. Tale rošprawa je čžišchčžana a šo tež žyrtwiškim pschedštejčerstwam rošdawa. Dalšche namjetny a pschedmjety šo w bližšich dnjach i wjetšeho džěla wošjewja. Šednacž budže šo wo šwjedženju tjoč kralow, dokelž je šo wot pschekupštwu žadał, šo šo tón šwjedžer jako žyrtwiški wotštroni. Šynoda šměje wuradžecž wo nowym postajenju dołhodow duchownych a wo pscheměnenju doładneho porjada pschi powoľanju kantorow a organistow. Dale ma šo krajna šarška pokladnica šaložicž, i kotrejž móža šo dołhody duchownych, hdyž je trjeba a pravo, polěpschicž. Tež šakoń wo penšioněrowanju kantorow a organistow a druhich žyrtwiškich šastojnikow šo i nowa postaji a płacženje pruhupřědowanjom šo šarjaduje. Tež wo prawach a škutkowanju žyrtwiškich pschedštejčerstwow budže rěčž, wošebje šo by šo žyrtwiškim pschedštejčerstwam dalšche a šchěršche polo škutkowanja pschipokafalo. Bóh lubny Knjes žohnuj tele wuradžowanja k šbožu našcheje droheje ewangelško-lutherskeje žyrtwje.

Dališche dobrowólne dary ša wbohe armeniške šyroty i pomogy w nušy:

Psches knjesa duchowneho šschizžana w Buděštech:
M...owa w Šornjej Šórzy 3 hr. — np.
L. we Šulkich Debžezach — " 60 "

Šromadže 3 hr. 60 np

W mjenje wobohich šyrotow wutrobny džal.

Gólcž, redaktor.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłáš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew ćel

F.

Szerbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kōzdu sobotu w Smolerjez knižicznje w Budyschinje a je tam sa sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

16. njedzela po swjatej Trojizy.

Čes. 3, 13—21.

Hdyž Pawoł tole pišasche, běsche wón w jastwje w Romje. Tam bu swojeje wěry a swojeho předomanja dla pschinjebny a wot tam wón pišche na Galatistich, Filippistich, Kolozistich a tež tole na Česistich. My wopominamy, kak je wón to jastwo njebl.

Pawoł w jastwje w Romje.

1. Sčto bě tam jeho najwyschscha starosć?

2. Sčto wón čini, so bu tuto najwyschsche dozpił?

1. Sčto je tam jeho najwyschscha starosć? Wón je hižom dolho jaty. Jastwo je čezke sa kōzdeho, wulka nusa tež sa njeho. Duž mohli šebi myšlicž, so by jeho najwjetšcha starosć byla, kak by s jastwa pschischoł a so by sdychował a prošyl wo wuřwobodjenje. Ale wo to šo wón nještara. Jeho jenicžku starosć šjewja nam te šłowa: „dha prošu ja, so by šo wam njewostudžiko w mojich žalosćach, kotrež ja sa waš čerpju, dokelž to wascha česć je.“ Nam čłowjekam šo tak lohko wostudži w naschej nadžiji, w naschej lubosći. Wón šo boji, so mohlo jeho šajecze Česistich šasudžicž.

To je jeho najwjetšcha starosć, so šo to štalo njeby. Jeho druga starosć: Teho dla šhibuju ja šwoje kolena šht. 16—18.

To je jemu najwyschsche, so by šylny byl po snutsčownym čłowjeku. To je jemu tež to najwyschsche sa Česistich a wsčitke wořady. Niž do šady, ale do přědka,

niz wustacž, ale šo pošylnicž, so by šhryštuš psches wěru we wutrobach bydlil, so by šo bōjška polnosć dała do čłowšteje šhudoby. Šichi tym šabydže wón šwoju nusu.

Kak je to hinał pola naš! My pschede wsčěm šebi jenož šami na šo myšlimy. My šebi wořebje na šwontowneho čłowjeka myšlimy, na našche žiwjenje, na našču štrowosć. Šnutsčowny čłowjek a dobre bližšeho pschindže halle na druhim mēšće. Je to prawje, so tak myšlimy? Pawoł da nam wotmolwjenje. Nascha najwyschscha starosć nješmje šwontowny, ale dyrbi šnutsčowny čłowjek byčž. So by wón šylny byl a šhryštuš w naš bydlil, dyrbi nascha najwjetšcha starosć byčž!

2. Sčto wón čini, so by to najwyschsche dozpił? Wón je w jastwje a njemōže šam do wořadow pschincž, so bychu jeho woblicžo wohladali, jeho hlōš šlyšcheli. Ale jene wón mōže. Wón jim pišche a s jeho listami ščele tam proštwy a napominanja.

Wón je jaty a tam šam pschincž njemōže. Jene pał wón mōže, hdyž jemu njebychu tež pišacž dali, prošycž a šo modlicž: „Teho dla šhibuju ja šwoje kolena“. My wi-džimy w jastwje šo modlazeho japosčtoła a ščto wón šo modli: „Wōtče nascheho knjesa Jesom šhryšta, kiž šy prawy Wōčez nade wsčitkimi, kotrymž džēczi rēkaja w njebjach a na šemi, pošylń ty jich, hdyž ja to nje-mōžu; ja ničō činicž njemōžu, čijiń ty to!“

Alle je nētko dosć, so je Pawoł to činił? W našich wutrobach dyrbi to šapšane byčž, my dyrbimy šo nuts modlicž do teje modlitwy. Kak je to Luther wot

njeho nawuknył, se swojej modlitwu Bože kralestwo twaricz,
taf dyrbi kóždy duchowny, kóždy hospodar, kóždy křesćijan
to wuknyć, taf horzo a dowěrnje sa šebje a kra-
lestwo Bože prošyc. Jenož taf móže šo to najwyschšche
dozpicz, snutskowny cźlowjek šo pošylnicz, k pósnaczu lu-
bosće Božeje šo wjesć a pšched liwkošcju a šabludženjom
šo šakhowac. Našcha najwjetšcha starošć: Pšchińdž k nam
twoje kralestwo!
Hamjen.

**„Křystuša lubowacž je wjele lěpje, dyžli wschitko
wjedźicž!“**

(Efeš. 3, 13—21.)

Štób (256): Ša šo cži, šnježe! dowěrju. —

Wšcho wjedženje je njewěšte
A wostanje tu šachodne,
Kiž cžafne šbože žada;
Na Křystuša
Kaž Šbóžnika
Pať křesćijan šprawnu hlada.

Do njeho wěri pobožny
A pšches njeho je šbožowny,
Šo nježada šej šwěta;
Wšcho wjedženje
Dwěl wostanje
A traje jeno lěta.

Ach, Křystuša džě lubowacž
A pšchi nim kručže šawostacž,
— Še lěpje, hacž wscho wjedźicž!
Šso jemu daj
A wěru haj,
Šchtóž cžze šo prawje bėdžicž!

A šwěrnny w powołanju budž,
Šso k šlužbje Božej šwólny šwucž!
— Taf šhodžišch w Božim měrje;
Wšcho wjedženje
Še molenje
A njewjedže cže k wěrje.

Pať šbóžny budžesch w Křystušu,
Š nim šjednocženy pšches wěru,
Ša Wótza šnajesch Boha;
Šso šradujesch
A wošchewješch,
Š nim k njebju štupa noha.

Šso k Duchu jeho pošylješch
A lubošć Božu pošnajesch,
Šo Křystuš bydli w tebi;
Šso šhubi dwěl,
A šbóžny džěl
Ššy wušwolik taf šebi.

Wón je wschej Božej pošnosćju
Cži napjelnił je wutrobu,
Šoh' Duch cže prošycž nuczi,
Šo wobštajnje
A dowěrnje
Šso dušcha k Wótzei šwuczi.

Móz Boža wušwjecžila je
Wšcho cžafne twoje žiwjenje;
Ššy šbóžny hižom tudy. —
Šrěch njetama,
Šswět njejima
Cže šbožowneho šhudy.

Duž šprawnje lubuj Křystuša,
Šštož wědomošć je najlěpscha;
Š nej k kničžomnošće wuńdžesch
A k wješelom
A wuškanjom
W dom k njemu junu pošdžesch! —

U.

Sakhowaj šwój jasyk.

„Jasyk je mały staw a wschat šo wulkich wězow šhwali. Šlaj,
šnadny woheń, kajki lěš wón šapali!“ (Šak. 3, 5.)

D šo by šo tole šłowo šwjateho pišma taf prawje wob-
myšlilo! Na Šcholeržiz dworje w Nėhdžezach šo wono bohuzel nje-
rošpominasche. Tam šakhadžesche šтары wobšedžet k hórkej wutrobu
a wadžazej dušchu. Šswojeho šyna, šwoje jenicžke džěcžo, bėšche
wón do šwěta won wuhnał, a cžehodla? Dofelž wón jasyk we
wušdže džeržecž njemóžesche a k twjerdžmi, štyhmi šłowami wokoło
šo mjetasche, hacž bė ščóncžnje woheń we wutrobje šapalił, kotryž
horzo palesche a hlubokich ranow naki.

Dlěje jako lěto žadny cželadnik pšchi wschej wuškofej mšdžě
njewudžerža. Anješ bėšche pšche šurowny a hrošny, tajke šłosće a
wudma tež najščerpliwjšchi, najpobožnišchi cźlowjek nješnješe, a
měšto teho, šo budžišche šónle muž do šo šchol, bėšche wón k kóždym
lětom hóršchi.

Kak hušto bėšche hižom wješny šarať k nim rěcžal a jeho na-
pominał, šo by tola hněw a jasyk lěpje wobkriježil, šštož pať bė
žyle — podarmo. Duž pošla Wóh rasne napominanje do domu:
šтары bur bu njejabžy wot Božeje rucžki šajaty, prawy boť bu žyle
šemjenty, runje taf tež jasyk. Š wopředka mējachju mało nadžije
na šdžerženje žiwjenja.

Ššyn bu domoj šawołany a pšchedewja k jenej diafonišu
cžežke wothladanje šhoreho, kotrehož štróžele a hrošba bėčju žaloštnje,
jako nješamó žaneho šłowa wjazy wurjeknyč.

Ludžo prajachju: to je Boži poršt. A to prajesch tež šarať,
jako bėšche šhory pošnacž dał, šo šebi jeho žada. Na kromje rowa
pšchińdže taf někotry halle k prawej powědomošći nad šhutnošcju
žiwjenja a šhutnošcju šmjercže.

Šo dołhim cžafu šo šhory šašo šhraba, tež rěcž šo wroczi,
ale jeno k cžežkotu a lědma šrošnyliwje. Tola nėššto lěpsche dyžli
cželne wuštrawjenje bėšche šo we wutrobje štareho muža šadomik:
jeho nješbože bė jemu woczi nad jeho dotalnym žiwjenjom wote-
wriko, a nowe žiwjenje šo pola njeho šapocža, žiwjenje pošne
dotal nješnateho mēra a šboža.

F.

Najkřasnišchi wuhlad.

„Kak šmėje šo to dale šo mnu, to njewopšchijam“, džesch
wubowa k šwojemu bratrej. „Ša šebi žaneje rady wjazy njewēm;
nufa je džěń a wjetšcha; mi žadny wuhlad njewostawa; pšchede mnu
je wscho cžēmne; ja dyrhju šadwělowacž.“

„Ššto?“ šnapšchecžiw bratr; „„ty šo wjazy dale njewěšch?
Ššy dha rucžnu knihu hižom k pomozhy wšala a w nej pytała,
hacž žadny wupucž ša tebe njeje?““

„Kajku rucžnu knihu?“ šo šotra praschesche.

„Tu wulku wědnu knihu“, bratr pokrəcəšče, „w kotrejž bu wschitke pady pschedwidžene, do kotrychž móže čłowjek na swojim žiwjenškim pucžowanju pschińć. Najčějšče, najsrudnišče a najčmowišče sadžewki, kiž móža so do pucža stajecž, bu tam rospominane. Twój pad budže tež mjes nimi. Ze Knjesej Jesuše hdy něšto do pucža stupilo, ščož wón njebudžišče pschewinyl? Stejšče wón hdy psched žanej nusu, kotrejž wón njebudžišče s knjesom byl? Běšče wón hdy na kónzu, so njebudžišče wjazy dale mohł? Ze jemu knano kmjercž na pucžu stala? Njeje wón kmjercži rubjenstwo wutorhnyl? Haj, njeje wón sam psches nju schoł! A kak daloko je wón po kmjercži schoł! Hacz k swojemu Wótzej do njebja, so by nam pschezo njebieski wuhlad spožčil. Haj, luba šotra, tónle wuhlad na swojeho Wumožnika a Šbóžnika pola Božeho tróna mašch tež ty.“

F.

Ďadosč po wěčnej domisnje.

Ach, kak próbdna wutroba
Ze nam w tutym kraju!
Horje dže nam myšlicžka
K njebieskemu raju.

Chypli rady doma byčž
Wyšče hwědow jašnych,
Wschitkej nusy wučeknyčž,
Wuńć s tych čwilow čašnych.

Tam wot wscheje hrěščnoježe
Mamy wumoženje,
S jandželemi křelušče
Saspěwamy rjenje..

Bědowanje pschestanje,
Duscha mēr tam směje,
Hdyž we Boshy wotpocžnje,
Bóh jej bylly trěje.

Prjedy pak hacž pschińdže čaš,
So pucž kmjertny džemy,
Njech so na njebieski kwaš
Šwěru hotujemy!

K. A. Fiedleř.

Wunamakowaza lubosč.

Šhudy Chinaša běšče křesčijanstwo pschijał a bu s tym najšbožownišchi čłowjek, kotryž so s nim njebudžišče mēnjecž chył. Ženo něšto jeho hiščeže čžiščešče, a tak wjele hacž tež sa tym myšlešče, wón žaneho pucža njenamaka, kak mohł tule čžežkosč wotbyčž. Ščo to běšče? No, wón chyšče tak wutrobuje rady s džakownosče něšto sa wupschesčezanje křesčijanstwa čžiničž a njemějšče tola ani pjenježka wysche, a sa jeho khablatu hětu, s bambušowych křow natwarjenu, njeby jemu žadny čłowjek něšto dał. A hlej, jedyn džēn jemu dobra myšlicžka pschpadže, a prjedy hacž nasajtra rano na džēlo džēšče, ju wón wuwjedže. Š barbičžom (Binsel) w ruzy steji wón pschi swojej křēžy a pišče plědowazy plakat: „Tele durje bu wotewryene, kóždy je proscheny, so by jastupil a w knižy čžital, kotraž na blidže leži. Ze to biblija křesčijanow. Čžitanje w nej kóždemu wjele šboža pschijne.“

Hacz bu mnošy tole pschecželne pscheproschjenje pschijimali?

Čžehodla niž? Na kóždy pad běšče šhudy Chinaša tež čžinił, „ščož móžšče“, a je wěšče sam žohnowanje s teho mēl.

F.

Božohnowana šwěra pobožneho čželadnika.

Wěrna powjesč je stareho čžaša.

(Potracžowanje.)

So někotrym čžašu šhoni wotčez, so je so Josef wo lubosčž swojeho knjesa pschijnešl. Tón běšče jemu mjenujžy kasał, so by na jentym blaku pašl, hdyž tola k temu žane prawo njemějšče, kaž to wotčezjo druhdy k škodže šušodow čžinja. To pak Josef njeběšče čžiničž chył. „Ze njeje prawje“, běšče wón prajil, „to luby Bóh mēčž nochze. Čži wbošy ludžo hižom tak doščž čžerpjo, hdyž my jim to wupašemy, na čžož kmj pošani; džemy pak hiščeže dale, dha jim wulku škodu čžinimy, a to so Bohu špodobacz njemōže.“ — Šeho knjes k temu mjelčžšče, hacž runje jeho to mjeršasche.

Tež běšče so Josef s jentym druhim wotročkom swojeho knjesa šwadžil. Tón běšče sa šlót wjazy pizy bral, hacž mējšče poručene. Šako Josef to pytny, džēšče wón: „Ty, Mjertnyje, to njeje prawje. To ty čžiničž nješmjesch.“

„Wlasnje“, wotmolwi tamny, „wschaf to sam sa šebje njebjeru. Wschaf to sa šlót swojeho knjesa bjeru.“

„Ze pak je njepošluschnosč“, prajēšče Josef, „a čželedžin dyrbi pošluschny byčž we wschēch wēžach, kiž pschecžimo Božim kashjam nješku.“

Mjertny džēšče: „Ščtōha budže tajteje maleje wēžy dla tak wjele hary hnacž!“

„Tebi je to mala wēž“, wotmolwi Josef, „ale wopomil wschaf: Ty dyrbišch swojeho knjesa lubowacz, a lubujesch-li jeho, budžesch jemu potom mjeršanje a hnēwanje nacžiničž? Šlaj, ma-li twój knjes swoju nahromadu wumērjenu a je woblicžil, kak wjele móže wot njeje pschetriebacz, a ty wjazy bjerješch, tak so potom njedošaha, njebudže jemu to starosčž a mjeršanje nacžiničž? Ššy dha ty jemu s tym lubosčž wopokasał? A mohlo tebi derje byčž, hdy by šebi porokowacz dyrbjal, so šy šobu na tym wina?“

„Ščtō budže šebi tak daloko won myšlicž?“ džēšče Mjertny.

Alle Josef wotmolwi: „Ze je loškomyšl, hdyž šebi tak daloko njepomyšlišch. Čžaš pak pschińdže, hdyž na to špomnišch, haj, s wulkim kacžom na to špomnišch.“

Ze powjedasche wotčez Šchrybał šchulskemu wučerzej. „D!“ prajēšče tón, „to je špravna křesčijanska myšl! Šeli budže tón čłowjek swoje žyłe žiwjenje tak čžiničž, kak wulka šbōžnosčž so jemu potom došanje!“

Tak šańdže hiščeže někotry čžaš. Duž pschińdže jedyn džēn Mjertny wschōn nastročžany k Josefej. „Ach, luby Josefje“, džēšče wón, „ščo dyrbju šapoczecž? Sa šym bjesbōžny čłowjek; šym nētk hižom tak dołho w hrēchach žiwy byl, nješšym so po Boshy prašchal, ale šym w tak wschelatich wēžach nješwērny byl. Ach, luby Božo, kak wjele šchtrašy šym šašlužil?“

„Ze wschaf derje njeje“, wotmolwi Josef, „so šy tajte žiwjenje wjedl. Alle to je derje, so tošamo nētko hiščeže špōšnasch. Še-li čži šwojich pschēstupjenjow woprawdže žel, žadasch s hlubokosčže swojeje wutrobny, so by tajte njecžinił, a čžesch wot nētko wschitku njeprawdu wotpožicž, dha je hiščeže rada sa tebe. Šlaj! tehodla džē pschińdže Jesuš do šwěta, so bychu tajžy hrēšchizny hnadu pola Boha a wodacže šwojich hrēchow došacz mohli.“

S teho nasta nētko tole rošrēcžowanje.

Mjertny. „Ach, ja wschaf šym wjele hrēšchil. Budže mi Bóh wodacz mōž?“

Josef. „Seli so sprawnje mēnisch, dha nad tym žadyn dwěl njeje. Čžitaj jenož te troschtne rošwuczenja, kotrež Knjes Jesuſ wo tutej wězy dawo (Luf. 15). Wopowuń to pschirunanje wo pastyrju, kiž sto wozow wostaji a sa tej jenej dže, kiž bēšche ſo wot njeho ſhubila, a ju tak dolho pyta, hačž ju njenamaka, a ju potom ſ wulkej wjeſelofcžu ſ domej njeſe. Womhſl ſebi, ſo ſy ty ta wozga, kiž je ſo wot Jesuſoweho ſtabka ſhubila. Jesuſ je ſa tobu ſhodžil, hačž by cže namakał a ſažo ſ ſwojemu ſtablu pschiruwjedł. Seli nētł wopravdže ſkaženje ſwojich hrēchow cžujesč a ſo jich wostajicž chzesč, dha je wón tebe namakał. Dži jeno ſtroschtne Knjemu; proſch jeho, ſo by ſo nad tobu ſmilil. S wjeſelofcžu wón tebe horje wofmje, cži wſchitko woda, cže praweho a ſbōžneho ſčini.“

Mjertyn. „Ach, hdy bych to wēricž mohł!“

Josef. „Haj, to mōžesč wēricž. Wſchał to ſjawnje w bibliji ſteji. Sako cži ludžo, kiž bēchu Jesuſa pschi jeho žiwjenju ſacžibnyli, na přenim dnju ſwjaťkow ſo Pēťroweho předowanja ſtrōžichu a ſtarofcžiwje praſchachu: Wj mužojo, lubi bratſja, ſchto mamy cžinicž? dha wotmolwi jim Pēťr: Čžinčze pokutu, to rēka, pschemēncže ſo žyle we ſwojich ſmyſljenjach; roſťajcže ſo ſwojich pschēstupjenjow a dajcže ſo ſchcžicž na mjeno Jesom Khrysta. Pschijejcže jeho a jeho wučebu ſ žylej wutrobu dha budže wam wodate a wj dary ſwjaťeho Ducha doſtanjecže. Kunje tak prajesče Pawoł, jako bu tamny jaſtnik w Zap. ſkut. na 16. ſtawje pschēs ſemjerženje naſtrōžany, tak ſo wón na ſwoje hrēchi ſpomni a ſo teju japoſchtołow praſchēsč: Mojej knjesaj, ſchto mam cžinicž, ſo ſbōžny budu? Wēt jenož do Knjeſa Jesom Khrysta, to rēka, dži ſ ſjemu, proſch jeho, pschijimaj jeho rošwuczenja, ſpuſchcžej ſo na jeho ſlubjenja, dha budžesč ſbōžny a ſ tobu twōj žyly dom, jeli ſo tež tak cžini.“

Mjertyn. „Ach, Bōh budž wſchał mi ſhudemu hrēſchnikej hnadny!“

Josef. „Haj, to wón budže. Dopomú ſo, fak my w 5. ſchtucžy 26. khērluſcha naſchich ſerbſkich ſpēwarſkich tak rjenje ſpēwamy:

Ach! jeho ſmilna wutroba
Na hrēſchnikow tak lubje cžaka,
Tak derje hdyž ſo ſabludža,
Hačž hdyž jich woko psched nim plaka.
Kaž žada wón tych žwonikow
A ſpuſchcži jim jich wulki dolh,
Do Zachäowoh' doma khwata,
Tej Madlenje b'dže hnada data,
Tej' ſhſhow rēka ſetrjena!
Mōj Ebōžnik je troscht hrēſchnika.“

Mjertyn, kiž ſo ſ Josefom pschezo dale a huſcžišcho na tajke waſchnje roſrēčowasche, pschirūdže pschēs tuto roſrēčowanje wopravdže tak daloko, ſo mōžesče tajkim ſłowam a ſlubjenjam Bōžim wēricž a ſo troschtowacž, ſo je Bōh jemu hrēchi wodał. Ach, fak žyle hinajſchi cžłowjek bē nētł Mjertyn! Fak bēšche jemu nētł wſchitko to, ſchtož njeprawe rēka, hroſnoſcž! Fak honjesče wón nētł ſa dobrym! A fakje mējesče wjeſele, hdyž ſo jemu nēšchto dobrego poradži! A fakji bōjſki mēr ſacžuwasche wón pschi tym w ſwojim ſnutſtownym! Wot teho cžaka ſem naſtachu hiſchcže wſchelake roſrēčowanja mjes nimaj; ale žyle hinajſcheho waſchnja. Mjertyn praſchēsče ſo wot nētka jeno po prawym ſadžerženju. „Schto mam tu, ſchto mam tam cžinicž?“ Josef jemu pschezo ſ biblije wotmolwjesče. To bēchu te knihi, ſ kotrychž bēšche wón wſchitke ſwoje pōſnacža doſtał; na teſame poſajowasche wón tež pschezo ſwojeho pschecžela Mjertyna, kiž mējesče wot nētł žadanje po pōſnacžu. Mjertyn ſo teho dla ſa dolhi cžaf ſpokojicž nje-

mōžesče, ſo bē ſwojemu knjesej njeprawdu cžinił a jemu to a tamne wjał. Josef dopoſa jemu ſ biblije, fak ſ wērnemu wobrocženju ſluſcha, ſo dyrbi ſo ſ njeprawdu na ſo pschirēšene kublo ſažo dacž. Salkōta tichēſka dyrbi ſ rany, hewał njeſažije. „Ach Bōžo“, džesče Mjertyn, „to wſchał mōžno njeje! Fak dyrbju ja to ſažo narunacž?“

„Sa cži tu radu dawam“, prajesče Josef, „jeliſcži to mōžno njeje, dha dži a wuſnaj ſo ſwojemu knjesej ſo ſy jemu tu a tam njeprawdu cžinił, a proſch, jeho ſo by cži to wodał. Budže-li wón to cžinicž, dha mōžesč ſwoje ſwēdomnje psched Bohom ſpokojicž. Ty budžesč wēšo wot nētł na to myſlicž dyrbjecž, fak by ſwojemu knjesej cžim wjazy wužitka pschirēšl, dofelž njemōžesč jemu tu přjedawſchu ſchodu narunacž.“

Mjertyn. „Ach, to je wažna, cžežka wēž!“

Josef. „Alle tola ſbōžna wēž, kiž žohnowanje pschirēše. Bohladaj wſchał na Zachäuſka, kiž bēšche tež wſchelaku njeprawdu cžinił. Tōn mōžesče wſchitko ſažo wurunacž, a wón jo tež cžinjesče. Ssym-li ja nētłho ſjebał, prajesče wón, dha dawam to ſchtyri krōčž ſažo, fak je to w knihach Mōjſajowych a w profetač pōrucžene. A dofelž wjedžicž njemōžu, koho ſym ſjebał, dha dam ja položju ſwojich kublow khudym, ſo wſchał ničšo njepraweho pschi mni wostał njeby. O! prajesče Knjes Jesuſ: Tutemu domu je ſo ſbože doſtał. O prawda, luby bratſje, prawda je kražna wēž a ſjawny plōd wērneje pokuty“.

Mjertyn cžinjesče po radže Josefowej, ſpokoji ſo žyle a bu wot nētka ſwērnny cželadnik.

(Pschichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Salkſke konſiſtorſtwo je roſhlab wo žyrkwinskim žiwjenju w poſlednich 5 lētach wudał, kotryž ſo ſynodže poda. Teke knihi ſu ſo wſchitkim žyrkwinskim pschedſtejcžerſtwam pschirōſłake a ſu ſ roſpominanju wažne a wužitne. S nich pōſnajemy, fakje je tu khwilu naſche žyrkwinske ſtejiſcžo. W kniſy je tež ſpomnjene na žohnowane ſkutkowanje naſcheho ewangeliſko-lutherſkeho biblijiſkeho towařſtwa fak tež na naſche „Womhaj Bōh“, kotrež jako njedželſki natwarjazy hōlcž naſchim lubym Sserbam do domu khodži.

— Nowy biblijiſki pučžnik pschihotuje knjes ſarať Matek-Hucžinjanſki a jōn naſchi lubi Sserbja kōnž lēta doſtanu. Hdyž bēšche ſo wotmyſliło, na nowe lēto historiju naſchich ſerbſkich woſadow wudacž, jako knihu knihowneho towařſtwa, ſu ſo ſadžēwanja ſtajile, ſo to hiſchcže w pschichodnym lēcže mōžno njebudže. Woſebje w naſchich pruſkich woſadach budže nuſne, ſtawišny hakle pschihotowacž. Duž budžemy na to džiťwacž, ſa lēto 1907 druhu natwarjazy knihu wudacž. Madrobnisče w bližſchim cžaku ſjewimy.

— Na 21 univerſitach nēmskeho khēžorſtwa bēšche w poſlednim poklēcže 2329 na ewangeliſke duchownſtowo ſtudowazyh. Duž je widžecž, ſo licžba njeſchibjera, woſebje w Salkſej je khētro wotebjeraka. 1883 bēšche w Lipſku na duchownſtowo ſtudowazyh 638 a nētł tam jenož hiſchcže 312 ſtuduje. Hdyž tež niž w Sserbach, budže tola nēmskich woſadach w bližſchich lētach ſapocžecž na duchownych pobrachowacž.

„Womhaj Bōh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wſchēch pschedawarňjach „Sserb. Nowin“ na wſach a w Budyſchinje doſtač. Na ſchtwōrcž lēta placži wón 40 np., jenotliwe cžibla ſo ſa 4 np. pschedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócy
Napoj mócy
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew ćel

F.

Szerbiske njedzelske łopjena.

Wudawa so kōzdu šobotu w Šmolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

17. njedzela po šwjatej Trojizy.

Efes. 4, 1—6.

Jako jaty Pawoł šwoju wošadu w Efesu napomina. Jeho słowa njejkub prōdne słowa. Wšchetoz šchtož šebi wón wot tych šwojich žada, to je jim šam najprjedy wopokasał se šwojim žiwjenjom. Jeho napominanje na naš:

Šhodžće, kaž šo hodži po tym powołanju,
š kotrymž powołani šcže!

1. šwjasańi w lubosći,
2. šylńi psches jednotu.

1. Lubosć je šwjast dokonjenja. Šdžez wona wobrachuje, tam to najwšcšcše wobrachuje, to najšlěpsche. Wšcittke šcšesczjanske počinki š njeje wurostu. Šewat njejkub nicžo hōdne.

Šdž Pawoł tudy rězi wo ponižnosći, wo czičkej myšli, wo šczerpliwosći pschecziwo bližšchemu, dha šebi tola nihtō tele počinki šam dacž njemōže. To nihtō prajicž njemōže: Ša čžu nētko ponižny byčž. Tajka ponižnosć njeby žaneho šorjenja wēla. Wšchetoz hdyž ty šwoju wutrobu šnajesch, potom wēsch, tak malo je našca wutroba šamo wot šo na tajke myšljenja šložena. Wšchetoz našca wutroba pschithila šo hordosći, nješczerpliwosći.

Wo njej pak Pawoł njerězi, ale wo tym powołanju, š kotrymž šcže powołani. W nim je Šesuš naš pschitlad, wón je nam wopišmo wostajik, šo bychmy šlědžili sa jeho štopami. To potom njeńdže po našcej cželnej wutrobje,

ale po wutrobje, wot jeho lubosće pschewinjenej a šhrētej, kotraž nētko kaž jemu tak tež bratram w horzej lubosći napschecziwo šapa. Tak mōžemy šo šnjescž w lubosći, mōžemy wopokasačž ponižnosć, cziču myšli a šczerpnosć. Lubosć je šwjast, kiž naš šwjasa.

2. Ššylńi psches jednotu. Jednota bēšche hušto w štrasche w historiji šcšesczjanskeje žyrkwje. Wšchetoz to, šchtož džěli, na to šo wjetšca wāžnosć kladže, hacž na to šhromadne. A runje to, šchtož šcšesczjjanow šjednocza, je tak wulke a krašne. Šene cžělo a jedyn duch. Šene duchowne žiwjenje, kotrež š teho šameho žōrla wukhadža, je našce wobšedženštwō. Šena hłowa, tōń šamy jedyn Šbōžnik, my wšcittzy štawy, my wšcittzy šene cžělo, kōzdy se šwojim nadawkom, kōzdy na šwojim mēšcze, wšcittzy štajeni do teho šameho powołanja. Džemy napschecziwo tej jenej nadžiji, našcej šbōžnosći. Wón je jedyn šnjesc, kiž je nam to dobył, kiž je naš na šo šwjasał psches šwoju krej, kiž je naš mjes šobu šwjasał jako wumōženych. Šena wēra, we wutrobje, we wušnaczu, w šłowje Bōžim, šajka to šylńa mōž we wicchorje šwēta! Šena šcšeczeniza, w kotrež je Bōh nad nami škutkował a šo š nam wušnał. A tōń jedyn Bōh a Wōcžez njeje nam šdaleny, ale wón je wyšce wšcittkich a psches wšcittkich a we wšcittkich. Šajke to krašne wobšedženštwō! Duž hladajcže šwēru na to, šo byšcže jednotu ducha šdžerželi psches šwjast mēra. Na tutym šalozku čžemy štejecž w našchim cžaku, hdyž drugi duch šo šbēha, a psches šajku jednotu budžemy šylńi pschecziwo wšcittkim nješccheczelam. Šamjen.

„Pytajcie swěru jednotu ducha sdžeržec!“

(Efeš. 4, 1—6.)

Stóš (278): Dale dži, .: Zion dale w swětle dži! —

Jednotu, .:
 Richešćenjo šo prózujče
 Sdžeržecž ducha pšhes swjast měra,
 Dofelž powołani seže,
 So by widžecž dawa měra
 Wascha pšhezjo se wšhej šwěrnosčju
 Jednotu! .:

Mušne je, .:
 Rhodžicž i Rnjesom swjasani
 Macže jako stawy jeho,
 — To seže jemu winojcži;
 Móz wy dostawacže i njeho,
 So wy sa nim šwěru rhodžicže,
 Mušne je. .:

Ponižnje, .:
 Čžišhe, se wšhej sežerpnosčju
 Snjesče mjes šobu šo měrnj,
 Wupyšcheni i lubosčju!
 W powołanju fruthym šwěrnj
 Rhodžicž pošluschnje wy dhrbicže,
 Ponižnje. .:

Wopomńče, .:
 Šlowa wascha Jesuž je!
 Rnjes je jedyn, jena wěra;
 Richeženi na njeho wy seže,
 Šeho sjednocžuje šwěra
 Waš, — šo junu jeho widžicže,
 Wopomńče! .:

Madžiju .:
 Macže jenu šbožowni;
 Wjšhe, pšhes a we waš knježi
 Wóčez wšchitkich jenicžki;
 Šemu k nohomaj wšcho leži,
 — R njemu mějče, šwěrnj, wobstajnu
 Madžiju! .: —

Jednota šylni.

Čžešedostojny, stary nan běšhe blifko pšchi kónzu šwojeho žiwjenja. Šswój dom wobstarawšchi běšhe hotowy šwoje pošlednje pucžowanje nastupicž. Tola wulka starosč jemu hišheče na wutrobje ležesche, to běchu jeho tšjo šynojo, kotřiz drje běchu dušchni a wukublani pacholjo a w pošluschnej lubosčji na nim wišachu, ale mějachu mjes šobu bohuzel husto došč pšheforu a šwadu. Šswěrnj nan bě jich čžasto hižo k bratrowskej lubosčji a jednocže napominał, ale ničjo njebě to dotal pomhało; nětko k mrějazemu naněj šawołani šo se šrudnej wutrobu k njemu šhromadžichu.

„Moji šynojo“, starž i tšhepotazym hložom džesche, „jenož sjednocženi budžecže wy šylni a šamožecže šwojim njepšhečželam tróžkacž! Šlejče tónle walcž kijom, mlodych halosow, kajžž wy seže. Špytajče ras walcž rošlamacž!“ Šorliwje kóždy šynom šwoje možy na tym špytowasche, po nanowej pšchifasni a pošlednej woli, ale bě jim njemóžne halosy rošlamacž a jenohlóžnje woni džachu: „Nano, to je nam njemóžne, k temu hobrška móž

šluscha, kotrejež my nimamy“, a walcž wot šo čžišnychu. „Niž taš pšechnje, wy njerosomne džecži“, džesche nan. Walcž halosow rošlamawšchi je po jenej rošlamajče. — Šlejče, nětko to dže! R rošemicže wy, šchto čžu wam i tym pošlacž? Šižo w šwjatym pišmje reka: „Trojaka šchnóra šo lóžž njerosstorhnje“ (Šred. Šal. 4, 12.). Jednota mjes šobu šylni. Mje, wascheho nana, hlubošo šrudži, waš, moje džecži, mjes šobu w njejednocže widžecž. D njedajče wšchaf šwjatemu swjasfej, kotřž waš sjednocžuje, pšhes malicžkojte wadžjenja šo roštorhnyčž. Šawdajče šebi wjele šferje ruzy a twjerdže jedyn k druhemu šo pšchifamknywšchi dajče nanowemu domej, tež hdyž šym wot waš woteschol, měštnu měra a lubosče wostacž!“

Čži šynojo šebi ruzy šawdawšchi mrějazemu naněj pšchilubichu, šo čžedža po jeho pošlednej pšchifasni čžimicž.

U.

Hwěšda šwjateho pišma.

Šslawny bohohložwž Šchleiermacher štejesche pšchi kašheču šwojeho jenicžkeho šyna Nathanaela. Šlubošo štužena běšhe jeho nanowška wutroba. Wón pšchimasche do bohateho pošlada šwojeho wjedženštwja i Wožeho šłowa, ale žana hwěšda trošchta njepšhelama čžemnosč želenja, kotraž čžežko na nim ležesche. Šak dhrbjesche wón, taš žyle wot bolosče rošbity, drohemu šynej rownu rěč džeržecž, i kotřymž džě šwoje najlubšhe a najrjenišhe nadžije pošhrjeba? „Nathanaelo“, taš w jeho dušchi kšincžesche, — „ty mi wot Boha darjeny, kaš tvoje mjeno praji, moje najlubšhe džecžo, kotrehož jašny duch běšhe mojeho ducha radošč, šchto je mi žiwjenje bjes tebe?“

Alle i najčžemnišchich hlubinow bolosče šo jemu njejabžy šašwěcži, kaš wotbšjščž krašneje hwěšdy i wyškosčje. Wšchě druge hwěšdy šwjateho pišma šo jemu porno tutej jenej blěde šdachu. Ššchetož i tuteje hwěšdy, bšjščža krašnosče polneje, pšhelama šo škóncžnje pruha trošchta ša jeho šo bědžazu a štuženu wutrobu. „Wóčze, ja čžu, hdyž ja šym, šo bychu tež čžiškami pola mje byli, kotřchž mi dał šy, šo bychu moju krašnosč widžili, kotruž mi dał šy“ — tole šłowo i Šhryštufowesje wyšchšhoměšchniškeje modlitwy (Šana 17. šlaw) jemu Šswjaty Duch wožiwi, a nětko wón pošny trošchta štany a džeržesche na pošložku tuteho teksta šwojemu šynej Nathanaelej čželnu rěč, a to i tajkej wěrywješelosčju, i tajkim podacžom do Wožesje wole a taš pošny nadžije wěčneho žiwjenja, šo wšchitžy, kiž ju šlyšchachu, tuteho prjedy taš hlubošo štuženeho muža šako njepóšnachu a šo špodžiwachu. Nětko wón džesche: „Tón Rnjes njeje mi mojeho Nathanaela jeno dał, wón je mi jeho tež wšaf, šo by pola njeho byl a jeho krašnosč widžil.“

Šubny čžitarjo, wša tón Rnjes tež tebi lubowane žiwjenje, šnawo twój wošebity „Woži dar“, dha daj wón tež tvojej wutrobje tule hwěšdu šwjateho pišma šo trošchnje a šlubjenjapošnje šwěcžicž pošhes tvoju nóz.

F.

W horju.

Dionysius, biškop i Alexandrije, wobledžbowasche rošdžel mjes pohanami a kšheščžijanami ša čžaš móra a pišasche wo tym šlědowaze: „Šamny mór šdasche šo pohanam jako něšchto bjesnadžijne; my paš špóšnachmy w nim pruhowanje. Wjetšchina našchich i žyla žaneho štracha njepšhešhe; woni šo mjes šobu wopštowachu a wothladowachu Šhryšta dla a šwoje žiwjenje i radoščju dachu. Šaštyrjo, wučerjo a diafonojo wumrjechu i wješelom šbóžnu martrarštu šmjercž, taš šo pohanjo wuwolachu: „Šlejče, kaš šo čžile kšheščžijenjo lubuja!“ Ššchetož pola nich wěšo hinaš štejesche:

pschi wudyrjenju móra woni khorych ležo wostajichu a čžeknychu a mormi wostachu njepohryebani."

Tež dženša wopokasuje šo kšhesčžijanstwa wěra w domaphtanju, tak derje w ščžerpliwosčži a šradowanju čžerpjerjom, kaž we wopornivej šwěrije wothladowazyh. Potom pak wošjewja šo tež to kšhesčžijanstwo, kotrež ma jeno mjeno a šdacže. Špytana wěra w kšhižu čžini hiščeže pschezo na šwět hluboki a jeho napschecžiwosčž lemjazy šacžiščž. Šak šteji š naschey wěru? Še wona tež w tymle waschnju to dohycže, kotraž šwět je pschewinyla?

F.

Wječor a ranje wutrobny.

Šso wječor čžěmni wutrobje,
Šdnyž wšcho je wuhahnylo,
Šštož šbože běšče žiwjenške
N wješele tu bylo;
Š nim lóšchtne špěwy woněmja,
Wšcha radoščž božmje praji,
Šso módre njebjo šamróčža
N šlónzo jašne taji.

Šak po nožy pak škhadžuje
Džen purpurojty šašy,
Šak šwita twojej wutrobje
Tež ranje w rjeńšchey krašy.
N njechadža tu twoju nóž
Čžiči žane šerja jašnicž,
Šlej, we njebju čžže Boža móž
Čžiči š wěčžnym šwětkom krašnicž!

K. A. Fiedler.

Šsamomordarštw.

Š Betinje, hłowneho měšta Čžornohory, ras pišachu: Šsamomordarštw šo na Čžornohorje jako najwjetšcha bojašlivosčž, kotruž móže muž wobeńčž, wobhladuje a šazpiva. Ša ludžaze pomnjecže njeje šebi tehodla tež žadny wobydleč Čžornohory žiwjenje wšak, a šdajče šo, jako by šamomordarštw na Čžornohorje žyle wotemrečo. Ššched někotrym čžrašom pak špyta wěšty Šjesar, dokelž šo šwojich wěricželow wjazy wobróčž njemóžesche, šwojemu žiwjenju š kulku šónž ščžinicž. Šsamomordarštki pošpyt pak šo njeradžiči. Šjesar bu do šchpitalnje donješeny, hdyž jemu kulku wučžahnychu a wón šwojemu wuštrawjenju napschecžiwu hładasche. Šo wšchey Čžornohorje šónle podawš wulke špodžiwanje šbudžiči.

Šwječy Miklawšch šam do šchpitalnje škwatasche a šranjeheno š porokami pschěšypa jeho bojašliweho šlatta dla. Šjesar wječcha wo wodacže prošesche a jemu wobkruščesche, šo je šebi šwojeho šchpatneho čžinka jara derje wědomny. Šlle čžwilowanje wěricželow běšče jeho nimale wo rošom pschinyščlo a tak je wón we wošomiku wrótnosčže ša revolbrom pschimnyš.

ŠMiklawšch bu pschi powjedanju nješbožowneho wot šobuželnosčže hnuty. Šwón poručiči, šo bychu šo Šjesarowi wěricželjo š wječchowškeje pošladnižy špokojili, š došom pak nješbožownemu pschikafa, po šwojim wuštrawjenju wječchowštw wopuščžičič a a šwoju hanibu we wukraju potajič. Šněkotre dny pošdžičcho wječch wufas wošjewi, w kotrymž rěšasche: „Wšchitžy čžičami, kotšič ruku na šwoje žiwjenje šloža abo tež jeno špytaja, to ščžinicž, dyrhja šo ša bješčžestnyh wuwolacž a jich čžčla 24 hodžin šjawnje na šchibjenzu powišnyčž. Ššchetož Čžornohorža je njedošojnje, šebi šamowóšnje žiwjenje rubičž, nad kotrymž ma jenicžžy Wóh

roškasowacž a kotrež šmč šo jeno na bitwišchžu š šakitowanj. wóčžiny woprowacž."

F.

Špožohnowana šwěra pobožneho čželadnika.

ŠWěra powjescž je štareho čžraš.

(Šotracžowanje.)

Šedny džen dyrhjesche Šdjertyn po poručžnosčži šwojeho knješa we wěštej naležnosčči do šhětro dalokého měšta hič, njeměšesche pak lóšchta š temu a škorščesche to Šosefej. Šón namaka jemu 6. šlaw na Čžesjškich a džesche: „Šlej, tak praji luby Wóh, pschetož wšchitko, šchtož tudy šteji, je Bože šlowo: Wy wotročžžy, poškluchajče šwojich čžělnych knježich š bojoščžu a ššchepjetanjom, we šwěrnosčči šwojeje wutrobny, jako Šhryštufej šamemu. Šbudžiče čžiči to Šnješ Šesuf pschikafaš, nochžyl ty jo čžinicž? Ššwojemu knješej pak dyrbišch šklučič a poškluchny byčž jako Šhryštufej šamemu. Špoškluchaj, šchto Bože šlowo dale praji: Šniz jeno se šklučbu pošched woczomaj, jako čžłowjekam š lubosčči, ale jako wotročžžy Šhryštufowi, šo byščeže tajku wolu Božu čžinili š wutrobu a š dobrej wolu. Šwidžič? Šdži teho dla hnydom š wješelosčžu a šwóšniwje, a pošmyšl, šo Božu wolu dopjelnjesh, hdyž šwojemu knješej šklučič. Šw bibliji rěša dale: Šwěščže, šo wy temu Šnješej šklučiče, a niz čžłowjekam, a šchtož ščždny dobre čžini, ša to wón wot teho Šnješa mšdu doštanje, njech je wotročžč abo šrejny."

Šdjertyn to šrošny, džesche a šlowa wjazy njeprašesche. Šako bč šašy pschišchol, rošrěčžowasche šo Šosef dale š nim a džesche: „Šsu tež wotročžžy a džowki, šič to, šchtož je jim knještw pošrucžičo, jeno tak došho čžinja, hacž wjedža, šo šu wot knještwa widženi a šo knještw wč, šchto šu čžinili. Šdnyž pak myšla, šo widženi nješku, dha šu njerodni a lěni abo čžinja něšcho druhe. Što pak je šklučba pošched woczomaj. Šwy wotročžžy, praji Bože šlowo Škološ. 3, 22., budžiče poškluchni, niz se šklučbu pošched woczomaj, jako čžłowjekam š lubosčči, ale š wutrobnej šwěrnosčžu a š bohobojasnosčžu. Šwšchitko, šchtož wy čžinicže, to čžinčže radžiči š wutrobu, jako temu Šnješej a niz jako čžłowjekam. Šdnyž čže teho dla tež žadny knješ na šemi a žadny čžłowjek njewidžiči, Šhryštuf, twóš najwšchšchi Šnješ, widžiči čže tola. Šw wy doštanjecže, rěša tam dale, wot Boha mšdu; pschetož wy šklučiče Šnješej Šhryštufej."

Šo čžrašu pytny Šosef, šo jena domjaza džowka šwojej šhudej macžeri pschezo něšchto pschinoschomasche, š woprědka wot šwojeje jědže. Šwona jědžiče šwóš šhlěb šuchi, šo by šwojej macžeri butru dacž mohla. Šdruhdy tež žaneho mjaša njejědžiče, kotrež došta, ale da je šwojej macžeri. Štajku jejnu štarosčžiwosčž ša šhudu macžer Šosef jara škwalesche, prajžy: „Šwe Božim šlowe šteji: Šso ša šwojich štaršchich štaracž, je Bohu špodobne." Špošdžičcho pak wón pytny, šo wona tež to a tamne šwojemu knještwu prjecž šjerjesche a šwojej macžeri pschinoschomasche. Štemu wón mjelčžecž njemóžesche. Šwón tu džowku ras š rěčžam štaji. „Ššlyšchich", wón w dowěrjenju š nej prašesche, „to njeńdže; šwojemu knještwu, kotremuž šklučič, ničžo wšacž nješmješch. Što je njeprawdoščž, šič žanemu ššhesčžijanej nješpschisčiči!"

„ŠAch, šchto je to dale", wotmolwi džowka, „moja macž to nušnišcho trjeba, hacž moje knještw."

„Što móže wšchaf wěrnó byčž", wotmolwi Šosef, „ja čžesčžu tajku twoju štarosčžiwosčž ša twoju macžer, kaž ty wěšch; ale š njeprawdoščči pošchecžiwu twojemu knještwu čže tajka štarosčžiwosčž šawjescž njedyrbi, hewaš takšama žadny dobry poščink wjazy njeje

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew éel!

F.

Szerbiske njedzelske łopjena.

Wudawa šo kóždy šobotu w Šmolerjež knihicziščezetni w Budyščinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

18. njedzela po šwjatej Trojizny.

Šebr. 10, 38—11, 6.

„Prawy budže š wěrný žiwný“, hešło ewangelštok-lutherškeho šichesczijanana.

1. Nadžija wěrný je móž jeho šnutškonneho žiwjenja.
2. Šswěrnosć wěrný džerži jeho w časnym žiwjenju.
3. Ššches prawdosć wěrný doštanje wěczne žiwjenje.

1. „Wěra je twjerde šałoženje teho, na kotrež nadžiju štajamy“. Twjerde to šałoženje. Nadžiju maja wšchitzy ludžo we wšchěch časach, ale ma jich nadžija tež twjerde šałoženje? Wěra šama je twjerde šałoženje. My dnrbimy wšchitzy wotšal časnyč, ale my mamy to twjerde šałoženje, šo je po šmjerczi wěczne žiwjenje.

My šmy šhudži hrěšnižny, ale my wěrimy do Šesom Šhryšta, naškeho Šbóžnika t. r. my šmy wěsteje nadžije, šo je nam Bóh Šesom Šhryšta dla naške hrěchi wodał. Naške žiwjenje je próža a wobczěžnosć, ale my wěmy, šo nam wšchitke wězy š lepšchemu šluža.

Wěra je wěšte dowjedženje teho, šchtož njewidžimy. Šswět džerži šo teho, šchtož widži, a dwěluje nad tym, šchtož njewidži. Ša šichesczijanana pak šu njewidomne wězy najwažniške, w jeho dušchi njeje dwělowanje nad tym, šchtož wón njewidži, wón wěri — t. r. wón wě, šo Bóh, dušcha, wěcznosć šu. Šale wěstosć jeho šnutškonneho pošylnja, šale nadžija je móž jeho šnutškonneho žiwjenja: Prawy budže po šwojej wěrije žiwný.

2. Někto pak tež džerž, šchtož mašch, šo by czi ničto

njewšal twoju kónu. „Ale šchtož wotšupicž budže, nad tym moja dušcha žaneho špodobanja mēcz njebudže.“ Woni šu wotšupili, kiž šu něhdy tež wěri. Šodny pod hodownym šchtomom, w šchuli š nohomaj šwěrných wučerjom, w paczerškej wučbje — tehdy woni njewělowachu nad tym, šchtož njewidžachu. Ale pošdžišcho wotuczi šošcht wutrobny, šwět wabjesche še šwojimi wješelemi, šwět še šwojej mudrosću: Šo wěrnó njeje, šchtož šu tebe wucžili; czišni přecž staru wěru. Šelko je jich wotšupilo! Woni šu š tym šwój šałož šhubili. Někotry w štarobje praji: „Ach, šo mohł hišchće junšrócz wěricž a byč jako džěcžo!“ Duž wutraj w šwěrnosći šwojeje wěry! Šenož šchtož wutraje, budže šbóžny. Wotšani šwěrný! Šjane pschiklady tebi japoschtol mjenuje: Šbela a Šnocha. Šež našch lud ma tajkich ryczerjom. Šopomni šo na Šuthera — wón njehablasche. Naške budž hešło: budž šwěrný hacž do kónza.

3. „My pak nješmy wot tych, kiž wotšupja a šatamani budža, ale wot tych, kiž wěrija a dušchu wumoža“. Wěra je jenicžki pučž š wumoženju dušche, š prawdosći, kiž psched Bohom placzi.

Tehodla praji japoschtol šcht. 6: „Bjes wěrný móžno njeje, Bohu šo špodobacž.“ Ššches škutki njemóžemy šebi Bože špodobanje dobyč — jeno psches wěru. Wěš do teho Šnjefa Šesom Šhryšta, dha budžesch ty a twój dom šbóžny. My mamy ša to, šo cžlowješ prawny budže bjes šakonja škutkow, jeno psches wěru. „Šschetož šchtož š Bohu chze pschicž, šon ma wěricž, šo Bóh je a šo wón tym, kotřiz

jeho pytaju, mhto dawa." Duž budž našče heško w žiwjenju a wumrjeczu: Prawy budže s wery žimy!

Samjeń.

Schto wera je a samóže.

(Hebr. 10, 38—11, 6.)

Stóš (319): Nječ Bohu džatuje —.

Dar Boži wera je A žiwjenje nam dawa;
Ze śwět a njebeša, Haj, Boha sapschijala. —
Duž najšhlnišča móž A mudrosč wostanje;
S njej prawy wodacze A sbóžnosč dostał je!

Hlej, jakoženje je Wischal twjerde wera teho,
Na czož so spuszczamy, A dowjedženje teho
Hacž najwěsczišče džě, Schtož njewidžimy tu,
So psches nju pschińdžemy Se šmjercze k žiwjenju! —

Bjes wery njemóžne Ze spodobacž so Bohu;
Schtož czahnyč wješkly Chze psches śwět k njebju dróhu,
Ma wěricž, so Bóh je A mhto dawa tym,
Riž jeho pytaju, Tam w raju lubošnym.

Psches wěru snajemy My Bože skutki šwjate;
Nam Bože pósnače Ze s Božim šlowom date,
My psches nju spodobni Sšmy Bohu sczinjeni,
S njej wobšwědčenje šmy Raž wěrní dostali.

My hrěchow wodacze Psches wěru dostanjemy,
Se šmjercze k žiwjenju Tak wumoženi džemy;
Riž běchmy šhubjeni, Nětk wušwoleni šmy
Tam k herbštwu krašnemu, — Duž Boha šhwalimy!

U.

Schto woprawdžita wera je.

A. Škocž do mojeju rukow. — Nan ras k šwojej džowěčičy džesche: „Hdyž wulka budžesch, chzu czi prajicž, schto wera je.“ — Nětotre lěta so pominychu, ale džěcžo njebě to šapomnilo, schtož běsche nan prajil. Sene ranje k šwojemu nanej stupiwšči džesche: „Nanko, šym wěcže nětk wulka došč, so móžesch mi prajicž, schto wera je!“ — Nan džěcžo sapschijawšči a jo na khamor stajiwšči džesche so tulejo a šwojej ruzy wupschescžerajo: „Škocž nětk dele do mojeju rukow!“ Džowěčička něšchto postupiwšči na nana hladasche, ale došelž so jej pschethroble hycž šbasche s khamora dele škocžicž, štupi šašo něšchto wrócžo. Nan potom k džěcžu džesche: „To njebě žana wera; škocž dele do mojeju rukow!“ Džěcžo hišcže ras něšchto do přědka horka na khamorje stupiwšči na nana pohlada, ale s bojosčju psched padnjenjom šašo wrócžo trowthny. Nan šašo k džowěčičy džesche: „To njebě žana wera; škocž dele do mojeju rukow!“ Hišcže juntrócž džěcžo něšchto wustupiwšči widžesche, tak nan šwojej ruzy wupschescžerasche, so by ju popadnył, tak bóršy hacž dele škocži; džěcžo kroczel do přědka scziniwšči do wotewrjeneju nanoweje rukow škocži. „To běsche wera“, potom nan k šwojej džowěčičy džesche ju k šwojej wutrobje kłócžo. — Šokutny hrěšniko, cziń ty tež teho runja!

B. Wěricž rěka bracž. — B. Monob s erta jeneho šwojich pschecželow scžehowaze powjedańcžo podawa: Wucžer njeđželšesje

šchule chyzšče šwojim wucžomzam rosjašnicž, we czim dar Boži wobsteji a tak je dostacž. Wón k jenemu tych džěcži stupiwšči a šwój czašnik s dypšafa wuczahnywšči džesche: „Tónle czašnik je sa tebe.“ Džěcžo wulkej woczi scžini, ale ruki njewupschestrje jón wfacž. Wucžer k druhemu stupiwšči šwoje poskicžowanie wospjetowasche: „Tónle czašnik je sa tebe“. Małuschi so njehibny. Na tole waschnje wucžer šwoju žyłu rjadownju pscheńdže, czašnik kóždemu džěcžu poskicžejo. Nětotre so spodžiwachu, druge so šastraschichu, hišcže druge so šmējachu, ale nihto czašnika njepšchija. Wnyšle tych staršchich džěcži, kiž wěž s žyła sapschijecž njemóžachu, hodža so lohzy šhudacž: „Tak móže wucžer prajicž, so nam šwój czašnik da? Wěcže njeje to tak mēnjene, ale schto wón s tym chze? Mjes tym, so šebi tak myšlachu, so czašnik tež jim podawasche, ale wone jemu nimo hič dachu, Škóncžnje, hdyž k małemu hólczzej dóńdže, tónle ruku wupschestrjewšči jón pschija. Wucžer jemu tež rječšaf da, a tak czašnik s rječšafkom do wobšedženštw hólczesa pschińdže, kotryž hišcže pol njewěšty džesche: „Ale, knjes wucžerjo, šluscha wón mi?“ — „Wěcže“, wotmolwjenje rěšasche, „wón tebi šluscha“. — Šako bě so wucžer psched džěcžimi šašo k šwojemu měštnu wrócžil, so czi najstaršči šchulerjo praschachu: „Dyrbi wón czašnik woprawdže wobšhowacž?“ — „Wěcže, šym wischal prajil, so jemu šluscha.“ — „Budžich to wjedžil“, jedyn s nich šawola, dha budžich jón drje wšal“. — „Nješšym czi džě prajil, so je sa tebe.“ — „Haj, ale ja njewěrjach, so krunje mēnicže.“ — „Czim hórje sa tebe. Wón je to wěril a nětk ma czašnik“, tak wucžer škóncži. — Njeje moje wotpohladanje radžicž, so by kóždy na tole waschnje šwój czašnik woprowal, ale tola mēnju, so bu na wyšoku dań wudaty. Tole powučenje bě sa wjele šchulerjow wužitne a tež sa druhich, kotřiž se wšchelakimi pomyšlemi a njewušchnym mudrowanjom wjele hnadneho czaša škomdžiwšči nětko jednorje pschijimachu, schtož Bóh nam w šchryštušu poskicžuje. Haj, kaž wjele wěrišch, tak wjele mašch. —

U.

Jena prascheń.

„Dowoleče mi, hdyž so wo Wasche mēnjene prascham, schto šnano móže šmjertne ložo polóžicž“, džesche jendželška prynzešna Charlotta, posdžišča knjeni belgiškeho krala Leopolda, k nahladnemu duchownemu, kiž ju wopyta. Duchowny so spodžiwasche, tajku prascheń wot knježny šhšchecž, kotraž hišcže w polnym kčěwje mladosče psched nim stejesche. Prynzešna pschispomni, so je tule prascheń hižom mnohim pschedpoložila, došelž šebi pscheje, wo tutej jara wážnej naležnosčzi k jašnosčzi pschińcž. Duchowny porucžowasche prynzešnje pilne a šhutne šabjeranje se šwjatym pišmom, kotrež k wěre wjedže; pschetož wera do Anjesa Šesufa je tón prawy šrěđ k polóženju šmjertneho loža.

Prynzešna se šhšami rjekny: „D to je, schtož mi mój džěd hušto prajesche; tola potom by wón pschistajal, so nimam niž jeno bibliju šamu cžitacž, ale dyrbju so tež wo Šswjateho Duchu k Bohu wošacž, so by mje do wšcheje wěrnosče wodžil.“

Šako chyzšče so duchowny wotšalicž, jeho prynzešna pscheschche, so by we šwojich modlitwach na nju šobu špominal. Duchowny šnapschecžiw: „Ša so sa Waš modlu niž jeno s pschisšluschnosče, ale tež s pschiwššlivosče a wutrobneho džěšbracža; ja Waš we šwojich modlitwach ženje njesapomnjam.“

Bóršy na to bu prynzešna njenadžizy se šažnej šmjercžu wotwolana. Wona radu šwěrneho dušchowpastyrja hacž do šwojeho škóncženja šabyla njeje.

F.

Wyšokodostojnemu knjesej fararjej

Knjesej Jakubej,

lubowanemu duschowpastyrjej a pscheczelej, wjelesaklužbnemu ryczerjej a t. d.

w dźaknej lubosczi pochwjećene.

Ty džešch! Ty skóžišch kjesch pastyrski,
S kotrymž našch Sbožnik wobhnadźił je naju.
D bratsje luby, kak je tjechno mi
A wjele tyžazam we herbskim kraju!
Najšwěrnischi we Božej winizy,
Ty žohnowaný, našche žohnowanje!
Wěšch Ty, kak srudne našche wutroby,
A sčto nam s Tvojim wonfhodom šo stanje?

Wěšch, kak to trjechi Tvoju wořadu,
Kak hłuboko to Tvojich bratrow boli?
Ty na naš hladach s polnej lubosczi
A čzišche wotmolwišch: „Po Božej woli!“
Kož předomal šy šwojoh' Jesuša
A jeho wohladal na šwětlej stroni,
Tak šylna, mila ruka Knjesowa
Čze wodž, hdyž šylsow roša šo nětk roni.

Ach, Tvoja klětk, — Božej' wučzby stol,
Tvoj woltař, — Jesušowe pschekrašnjeje,
Tvoj kěchom, — nadžija a šylsow dol,
Tvoj dom, hdyž powita naš husto rjenje!
Ach, Tvoje stadlo, hěta, dom a hród,
Hdyž lubosczi je Čze nutnje powitala,
A kóžda wjesta, šchěžežka, pucž a khd,
Hdyž Tvoja ruka šymjo wuřywała!

D krašnych lět a čařow sloty kraj,
D šbožne dny, hdyž móžach s Tobu dželacž,
Hdyž jenat běchmojrudnaj, wješelaj,
Hdyž šmędžach Tebi s harfu špěwy špěwacž!
Hdyž Tvoju lubosczi wužich bratrowštu,
Hdyž dostach Tvoju wučzbu, pschiklad, radu,
Hdyž moju duschu s Božej žyrobu
Mi wotšchewi a s Jesušowej hnadu!

Sčtož běšche Ty sa našche Šserbowstwo,
Sa Lužizu, sa žyly žyrkej krajnu,
Sčto, bratsje, wurěči to šdobnje wšcho,
Sčtož Tebi nješe čzešć a kwałbu trajnu!
A sčtož šy mi a mojim lubym byl
A sčtož mi wostanješch: Ššchi Božim trónje,
Našch Knjes to šaplacžič Čzi wěčnje čžyl,
Hdyž šwěra blyšchčzi šo we wěčnej trónje!

Po Božej woli! Kož to prajišch k nam,
Tak s Tobu prajicž, luby bratsje, čžemy.
Našch Knjes wodž Tebie krašnje tu a tam,
My pak sa Tebie ruzy posbėhnjemy:
Požohnuj, Knježe, šwojoh' wotročka,
Špožčž jemu dokhi, šłódky, šwětky šwjatof!
Budž jemu móž a šłóncžto, šchit a mšda!
Nam wšchitkim wotewř šwojoh' doma štatof!

San Waktar.

Požohnowana šwěra pobožneho čzeladnika.

Wěrna powjescž se stareho čžaša.

(Štónčenje.)

Naš pschindže Josef s jentym wěšym Bohumikom, kiž běšche s wotročkom pola jeneho druheho knjesa, hromadu. Tónkamy bě na šwojeho knjesa hačž nanajbóle šly a hněwny, dokelž běšche wón njepšchistojnje s nim wobšhadžal, a sa to čžyšche wón to a tamne čžinicž, sčtož by jeho knjesej šchodu pschinjescž mohlo.

„To tola čžinicž njebudžescž“, džešche Josef, „wot teho by hroju čžescž měl.“

„S sčtoha!“ prajescche Bohumik, „dha tak šo mnu wobšhadžecž njeknje.“

Josef. „To wšchaf pěknje njeje, je-li wón čzi šchiddu čžinił: ale to čzi tola žaneho prawa k temu njedawa, šo šo tež ty njeprawje šadžeržišch.“

Bohumik. „Potajškim dyrby šebi wšchitko lubicž dacž?“

Josef. „Ně, to niž. Čžin, kaž šebi myšlišch, šo s dobrým šwědomnjom šwoju čžescž šašo dostanješch; čžescž pak njekwěrný, njeprawny bęčž, dha k šwojej čžesczi nanihdy njepšchindžescž, ale ju žyly šhubišch. A jeli myšlišch, šo je čzi twój knjes šchiddu

čžinił, a ty čžescž jemu šašo šchiddu čžinicž, sčtoha by potom šepšchi hačž wón? Šwěšchi hišchče šy; pschetož ty mašch najmjenje prawa k temu, njekwěrný a pschecžiwny bęčž.“

Bohumik. „„Alle wón dyrbi tola šhonicž, šo je mi šchiddu čžinił.““

Josef. „Čžescž jemu to na njeprawe wšchnje šhonicž dacž, dha by šwoje šchescžianstwo hubjenje nawuknył. Bože šłowo praji: 1. Šětra 2, 18. Wy wotročžžy, budžčže poddani šwojim knježim je wšchey bojošću, to reka, tak šo jich w čžesczi džeržicže, niž jeno dobrým a měrným, ale tež šlym, twjerdym a wobužnym; pschetož kaja je to kwałba, hdyž wy potom šłóšćow dla puki čžerpicže (hdyž je derje šažlužili šče)? Ale hdyž wam dobroty dla šle čžinja, a wy to šame pschecžerpicže, je to hnada pola Boha, a to pschije nješe wopravdže čžescž a dawa wěrný špokojnosč. — Teho dla niž tak, mój luby pschecželo, ale dopomni šo hinač; pušchčž šwoje šle přjódkwašče. Něčž se šwojim knjesom rošomnje wo tej wěžy! rošpowjedaj jemu we wšchey šahodnosčzi a lubosczi, šo je tebi šchiddu čžinił; šlub jemu, šo čžescž wšchu šwěrnoscž wopolašacž, a prošch potom, šo by šahodnišcho s tobu wobšhadžal; dha wěšče wšchitko derje pónđže.“

Tak bēšče tutón Sošef niz jeno šwěrnny wotročk me šwojej šlužbje, ale tež pschi tym požohnowany grat k čašněmu a wěčnemu sbožu druhich čłowjekow. A tak dalofo bēšče wón psches šwěrne čžitanje we bibliji a psches modlenje pschischol. Po čašku wón wot teho knjesa, kiž bēšče jeho šwěrnoscž polnje sešnal, prjecž pschińdže. Hdže je potom pschischol, šnajomne njeje.

O šchtóž šo šameho lubuje, komuž je šwoje sbože a šwoja šbóžnosčž naležaza wěž, tón pytaj ju tam, hdžež je ju tónle šhudy Sošef namakał. Bóh pak spožčž kóždemu k temu š wyšpokošče šwoju hnadu a pomoz.

* * *

Modlitwa šwěrneho čželadnika.

Ša druhim šlužu nětko,
Hdyž šwěru čžinju wschitko,
Dha šlužu, Božo, čži.
Duž pomhaj, šo jich wolu
Ša škonjam, kaž tu tvoju,
Po twojej šwjatej pschifasni.

Njech je to moja staroscž
A wutrobna mi radoscž,
Šo šo jim derje dže.
Nje šwarnuj psched wschej škóscžu,
Psched hidu, nješwěrnoscžu,
Tež lašomštwom, kiž hrěščne je,

Njech we tej šemškej šlužbje
Ša podrožnik we zušbje
Tu roštu š wješelom;
Wšchat šym ja, hdžež ja šhodžu,
A na čžož ruku škóžu,
Psched twojim Božim woblicžom.

Daj, šo ja na to špomnju,
A nihdy nješapomnju,
Šchtož čžinicž prawe je;
Dha hdyž se šwěta pónđu,
Ša, Šnježe, k tebi dóńđu,
Hdyž wěčžna šbóžnosčž čžaka mje.

Wšdelake š bliska a š daloka.

— Šchtwórk dopołdnja w 10 hodž. šhromadži šo konferenca šerbškich duchownych we winowej kieži w Budyščinje. Wschitke šobustawy bēchu pschischle hacž na jeneho, kiž bēšče psches nusne šastojńške džeło šadžewany. Šnjes pschedšhda šarať rycžer Šakub wotewri konferencju š nutrnej modlitwu a špominasche se šłowami luboscž na nascheho njebočžičkeho šastojńškeho bratra šararja Šarbarja. Wschitžy k jeho pocžescžowanju postanychu. W dlějšchim rošrěčžowanju rěčesche šo wo liturgiji w noweje agendže. Konfereńca šo ša to wupraji, šo čže woczakacz, tak budže šo šynoda wo jenotliwych wěžach liturgije wuprajicž. Dla postajenja babow je knjes pschedšhda po wobšamknjenju pošlednjeje konferencžy wyschnosčži nasche pschecža wuprajik. Š radoscžu škšychachmy š jeho rta, šo budže pschi nowopostajenju babow šo to kóždy kóčž duchownemu šjewicž a šo tež kóžda baba šwoju instrukžiju w nastupanju wošjewjenja nowonarodženeho džešcža a pschi šchcženizy wot hamšškeho hejtmanšta doštanje. Dale jednasche šo wo žyrkwinskich šwojedženjach na pschichodne lěta. Šswjedžen šwonkowneho mišionštw

šo — da-li Bóh — w Šornim Wujesdže šwjecži a dofelž šo tež Šustav-Abolšski šwjedžen w šerbškej wošhadže šwjecži, šo dalischi šwjedžen k lětu w naschich šerbškich wošhadach šwjecžicž njebudže. Njedostatk je dotal byl, šo je hacž dotal dowolene bylo, šhromadžiny gmejnškeje rady na wšach tež njedželu wotdžeržecž. Nččžišchi knjes hamšski hejtman pak je dobročžiwje pschilubik, šo budže k. gmejnškich pschedšejcžerjom rošpokasacz, šo šo to dale štacž njebudže, dofelž w naschich šerbškich wošhadach šemščenja hacž do pschipołdnja traja a wošrjedž šemščenjom žane pošedženja šo džeržecž nješmēdža.

Hdyž bēchu wschitke šobustawy w bohatej licžbje na konferencju pschishwatale — bēchu tola pschischle je šrudnej wutrobu, dofelž wjedžachu, šo nasch luby pschedšhda nam dženša jako pschedšhda božemje praji. Šslyšy šo šybolachu w někotrym wóčžku, hdyž wón š hnujazyhmi šłowami šwoju luboscž ke konferencžy wobkručžo šjewi, šo je psches šwoje čžerpjenje nusowany, 1. novembra se šastojńštw štupecž a nětko šwoje šastojńštw jako pschedšhda konferencžy škóži. Šnjes měštopšchedšhda šarať Wrošak wupraji jemu najwutrobnišchi džak ša jeho horžazu luboscž a nješpóžniwe škutkowanje ša naschu konferencju a nasche šerbške wošhady — Bože bohate žohnowanje jemu pschejo. Šaj, horžy, drohi džak naschemu lubowanemu Šakubej ša wscho, šchtož je nam byl a ša naš čžinik, a Bóh čžył dacž, šo by nam hišcžže dołhe lěta se šwojej radu k bofej štal!

Šopołdnju šo konferenca hišcžže junu šhromadži k wušwolenju noweho pschedšhdstwa. Šako pschedšhda wušwoli šo jenošhlóšnje knjes šarať Wrošak š Šrodžišcžža a jako měštopšchedšhda knjes šarať Domaschka š Budestez, pišmawjedžer woštanje knjes šarať Šólcž š Rakež a pošladnik knjes šarať Šrugať š Šorschiz.

— Šańdženu šrjedu pschicžahny nowy knjes žyrkwinski wucžer, kiž je hacž dotal š žyrkwinskim wucžerjom w Budyščinu byl, do Šrodžišcžža. W Šrěšezach bēšče přenje poštromjenje, hdžež bēchu šo rjane čžekne wrota natwarile. Šchula a mlodošcž bēchtej jemu hacž tam napschecžžo čžahnyškej. Š schulškej džešcži pschednješčej powitanškej šchtucžžy šwojemu nowemu knješej wucžerjej. Šnjes šarať Wrošak jeho w šerbškej rěčži poštrowi a knjes žyrkwinski wucžer šo w šerbškej rěčži ša luboscžiwje poštromjenje pošžakowa. Nětko čžehnješche čžah š hudžbu do Šrodžišcžža psched šchulu, hdžež bēchu šako čžekne wrota poštajene. Tu měješche knjes šarať Wrošak němštu rěčž, noweho knjesa žyrkwinskeho wucžerja do noweho šastojńštw a doma poštromjejo. Šnjes žyrkwinski wucžer Šetrík wotmolwi w němškej rěčži. Šeho žyrkwinske šapokasanje šmēje šo pschichodnu njedželu w Božej šlužbje. Bóh luby Šnjes žohnuj jeho škutkowanje w žyrwi a šchuli.

— Měšcžčanška rada we Wožerezach wošjewi, šo budže šo želešniza š Wcžerez do Rakež najškerje tak twaricž, kaž je nětko wotškana, šo maja šo plany jenož hišcžže wot krajneje wyschnosčže pruhowacz a wot knjesa ministra pschipošnacž. Duž šo tež wobšedžerjam pošow radži, šo njebhchu pošla wjožy wobdžělali, dofelž ma šo š twarom želešnizy tak šhětšje hacž budže móžno w nalěčžu šapocžecž. Tež w Šašškej šo twar wot Rakež ke krajnym nješam dale pschihotuje. Duž uadžijemnje njebudžemy na dołho pošžadnu želešnizu čžakacz trjebacz.

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož pošla knješow duchownych, ale tež we wschēch pschecdawarňjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyščinje doštacž. Na šchtwórcž lěta placži wón 40 np., jenotliwe čžišla šo ša 4 np. pschedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłáš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw čel

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždy kobotu w Šmolerje z knižničiskeje rěni w Budyschinje a je tam za štwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

19. njedzela po swjatej Trojizny. Čf. 4, 22—28.

Budźće nowi čłowjekoj!

1. Kak so to stanje?
2. Što to skutkuje?

1. My dyrbumy wotpołozicž „teho stareho čłowjeka“, „to přěnsche waschnje“, to je nasche stare hrěšne waschnje. To dosć njeje, teho abo drugeho čezkeho hrěcha so wostajicž, ně, nusne je, žyke hrěšne waschnje so wschědnje wušlětacž, kaž so wječor draštu šlětasč. To wschať je čezke džěło, dokelž nam stary čłowjek hlubje w kwi teži, hač chzemy my kani pschidacž. Někotry wostaji so šleho skutka, ale tón šty lóschť we wutrobje wón podtlóczicž njesamóže a šebi njepomyšli, kak lohťo so lóschť skutk scžini. To je stara hra hrěcha, so naš wo Bohu, wo naš kamyh jebje a tak naš pschezo hlubje do šabludženja a škaženja čehnje. To rěči nam wo lubosći Božej, kiž tak kručze hrěch njetama, ale je w šwojej šmilnosći kaž Čli, so woczi šacžini psched hrěchom šwojich džěczi. A wo-
prawdže pschiješe nam jeno stary čłowjek škaženje, teho dla je jeho wotpołozicž nusne džěło. Wobhladať šebi to škaženje w historiji čłowškeho rodu, kak njepošluschnosć a hordosć Žěvy jón wo paradis šjeba, šawisć Raina bratroweho mordarja scžini, šty lóschť Davita k mandžel-
štwo-šamanju a mordarštwou čěrjesche. Šladať šam do šwojeho žiwjenja. Šdnyž bu ty šlužomnik hrěcha, šy ty potom woprawdžity měr a radosć we wutrobje šacžuk?

Je wječenje tebe šbožowneho, kža tebe špokojneho čžinila? Njěšy so potom čžim nješbožowniški čžut? Duž njehrajťaj se štarym čžłowjekom, ale wotpołoz žeho.

My dyrbumy so woblez noweho čžłowjeka, ale niz kaž šuknju wysche štareho šhodženja, kaž had nowu kóžu dostanje, ale pschi tym had wostanje, ale wobnowjenje dyrbi š nutška pschincž. „Wobnowče so w duchu wascheje myšle“ t. r. budźće nowi w najšnutškwonjškej wutrobje. Wnyšl dyrbi nowa byčž. Kaž ma so hrěch š korjenjom wutorhnyčž, tak ma so tež wobnowjenje w korjenju štačž. Wššo dyrbi so tole wobnowjenje wot Boha štačž, ale my dyrbumy jemu napschecžiwu pschincž, jemu naschu wutrobu pschiješć a so š nowa štworicž dacž. To je čezke džěło, kiž so š jenyj dobom njedoknja, ale wschědnje dyrbi so š nowa džělacž, noweho čžłowjeka žiwicž a hladačž a Bohu pschezo podobniškeho tworicž. To je bolosťne džěło, hdyž dyrbiš so mnoheho, šštož běšche tebi přjedy lube, niz jenož wotrjeknyčž, ale šamo napschecžiwu štačž, měšto hordosće ponižnosće, měšto hidženja lubosće hladačž. Tak potom šrosćemy k „wěrnej prawdosći“ a k „šwjatosći“.

2. Nowy čžłowjek dyrbi so pošnacž w jeho šhodženju kaž šchťom na plóдах. Žaposchťol mjenuje te plódy: Wěrnosć. „Wotkladžće šžu a rěčžće wěrnosć.“ Njewobelhaj šwojeho bližškeho wo tebi, njecžěť žane hejchletštwo, budž tajki, kajkiž so pokazesh. Njewobelhaj jeho tež wo nim šamym a njebudž lišchčak, ale budž šprawy a wěrny, hdyž to tebi tež njepschecželštwo wunješe. Nje-

wobekhaj swojeho bližšeho wo druhim a njebudź pschi-
šłodnik.

Rěčće wěrnosć, kóždy je swojim bližšim, dokeł
my stawy smy mjes sobu. My smy stawy mjes sobu,
duž dyrbi sprawnosć a wěrnosć mjes nami bydlic.
Hdžež njewěrnosć knježi, tam njemóže žane dowěrjenje być,
hdyž pak dowěrjenje psches kž pohrjebamy, je škoda sa
naš a druhich wulka.

„Hněmacze-li wy so, dha njehrěšće.“ Kóždy hněw
sakašany njeje. Wón je swjaty hněw, hněw na hrěch,
kaž so Mójsaš stote czelo wuhladawšči roshněwa. Tónle
swjaty hněw se sahorjenja sa Bože kralestwo dyrbinu tež
dženša měč. Ale sakašany je hněw czesczelatomošće a
šebicnosće dla, kiž žaneje měry njesnaje. „Njedajće
šlónzu na waschim hněwje sakhadžec“, ščo wě, hač wono
tebi žiwemu sašo skhadža. Duž njehněwajće so, ale
budźće czicheje myšle; wodajće temu, kiž je waš franik, a
sjednajće so se swojim pschecziwnikom.

„Ščož kradnył je, tón njekrań wjaz.“ To njeje
jenož sa wulkih paduchow pišane, ale tež sa kšesczijanow,
kiž so swontownje czěšnje djerža. Kelto je to tež dženša
jebanstwa w swjawnym žiwjenju, kať to kóždy swój wužitk
pyta na škodu drugeho, kať wjele potajneho pschestupjenja
7. kasnje, kať wjele bjesbóžneho požčowanja, kať wjele
njepraweho próšdnohodženja, kať wjele njelubošće psche-
czimo potrebnemu bratrej. Sprawnu kšesczijanu džeła se
šwěrnej pilnosću w swojim powołanju, so by sa šebje a
tych swojich na czěstne waschnje nusnu potrebu sašlužik
a tež hišće „dawacž měł potrebnemu“.

Hdžež šu tele kšesczijanške pocziški, tam šu kšec-
szijenjo živi k czěšći swojeho lubeho njebjeskeho Wótza.

Samjeń.

„Woblečće so noweho człowjeka!“

(Efes. 4, 22—28.)

Stóš (490): To czěło czemny pohrjebacž.

Wasch czěłne lóšty pojimacž
A czěło hrěščne kšicžowacž,
Hdyž kšeczeny jako kšesczijan šy,
So dostał šbóžnosć wěčnu by!

Bo waschnju přěšchim skaženy
Wšchał wbohi „staru człowjeka“ šy
A nimajch džeła na njeju,
Hdyž nejšy stanył k žiwjenju. —

Duž w duchu myšle wobnow so
A woblekať so noweho
Tak człowjeka, kiž po Bosy
Se — podobny jom' — štworjeny,

We prawdosći a swjatosći, —
Khodž, kať so swjaty saleži!
Kžu wotkladž; wěrnosć k bližšim rěč,
So towarštwo mohł k tobu měč!

Dže stawy kšesczijenjo šu
Tu czěła jenoh' mjes sobu,
— Kať mohli myšlicž na swadu
A hrěšćicž kšroble na hnadu?!

Ně, njedaj šlónzu sakhadžecž
Na hněwje swojim, ale rěč
Se swojim bližšim pscheczelnje,
Nječ hanjer k dala woštanje!

A ščož je kranyl, njekrań wjaz',
Nječ k džełom špóžnym šebi šchaz
Tu šhromadžuje po prawdže,
So dawacž mohł by kšudobje!

U.

Kak škódne mylenje je, abo: Jebate lóšty (Efes. 4, 22)!

Psched někotrymi lětami, powjeda N. N., pscheczela wopntach,
kotryž blisko pschi morju bydleshe. Sene ranje so po brjosy wu-
kšodžowachmoj, jako bě runje wotliw špoczał. Šruch wot kraja
rošłamanu kóž w pěstku mjes škalobami pschivřetu wuhladawšči
so swojeho pscheczela praschach, kať je so tam kóž šwjesła; na
to wón wotmolwjenje da: „Na tymle nješbožu běšče žnadne
mylenje k winu.“ Nětk haťle prawje so džiwažo žadach podawš
kšyšecž. Wón takle powjedashe: „Psched někotrymi měšazami
tamna kóž k pološšceje Ameriki k kubkami wupjeljena pschijědže,
běšče wječor, hdyž k bliskosći kraja pschidžechu; kóžniž našdala
woheń widžachu, kotrehož jašnosć běšče daloko widomna; měnjo,
so je to šwětkownja (Seuchtturm), so tam nastajichu; haťle hdyž
běšče pschepošdže, mylenje špóšnachu a pschi kóžnižym šawróčzenju
so wona na škaloby šwjesle.“

„Šsu pschi tym ludžo wo žiwjenje pschicšli?“ so jeho
praschach.

„Šeno dwaj, ale kubla šu so wšchě šnicžile,“ běšče wot-
molwjenje.

Ša do hlubokeho pschemyšlowanja šapadžech a njemóžu teje
myšle hač do dženša wotbyčž: mylenje běšče k winu wulkeho nje-
šboža; wo tym hodža so wšchelake wužitne wěžy prajicž a tež
pišacž. Wóžesč žyle njewinowacže do mylenja šapadnyčž a tola
kónž wšacž. Tak mějeshe so k tamnymi kóžnikami; woni to
woprawdže měnjachu, běchu šprawni, wopacžne šwětko běšče jich
šawjedlo, šuano jeno pol hodžinki wot pucža, a tola so jich kóž
rošlama.

Někotři mlodži ludžo šu w tymšamym štrashe; woni sa
wopacžnym šwětkom šlěduja, to jich nimo žyrkwe wjedže, nimo
njedželškeho něšchora sa woššewjenjom; woni žaneho štracha nje-
widža a njepntnu, so k praweho pucža wotšupja, štoro tak rjež
njewinowacže do škaženja běža. — Ně! niž njewinowacže. Woni
maja woczi a dyrbjeli jej trjebacž; maja rošom a dyrbjeli
šebi pschemyšlowacž; haj, hišće wjazy: wěrna šwě-
tkownja, Bože šlowo, jašnje šwěčži; woni bychu šwoje
mylenje šesnacž mohli; ale lóšcht k próšdnemu woššewjenju je jim
woczi šaklepil, teho dla njeńdu njewinowacže šhubjeni.

Někotry mlodny praji: Ščož šmédža drusy czinicž, šmēm ja
tež, wón njepšepntuje, hač je prawje, a dže do šluda. Šlud je,
to šej myšlicž, so czinicž šmēmny, ščož drusy czinja, a tónle šlud
je jara štrachny.

Kas widžach muža k mosta do wodny škocžicž a na kraj
pluwacž; někotre hólčžata so ššhroblichu a móžachu to tež došonjecž
ja njekšmédžach, czehodla niž? Šrošemliwy, šnutššowny hlóš le mni
džeshe: Ty njemóžesč wšchať pluwacž, ty kónž wosmjesch! Tak je
w kóžnym nastupanju, my dyrbinu šamych so šnacž wuknyčž,
pschetož to šwětko, kotrež psched sobu widžimy, mohlo lohzy šlud-
nicžka byčž. Štopy w šněšy šu rjane, móžemy do nich šupacž,

wone ƚu wułamana częć a stupanje we głubokim ƚnęsy polóžeja; ale, czitarjo, najprjedy ƚo tola roshladujće, hacź tež na tu stronu wjedže, hdźež wy hicź dyrbicze, prjedy hacź ƚlędźicze, pschetož hewaf bychu waŝ lohfo sawjescź a njesbožownych sežinicź mohće. Tehodla je pschede wshćemi wężami nusne, so węcze, shto je saměr wascheho žiwjenja, tón w Božim ƚłowje namafacze; to je wasche wěrne ƚwětło, ja nim ƚlędžo ani ł prawizy ani ł lėwizy nje-wotstupće!

Wo wopizach ƚo pomjeda, so wšcho po někim czinja, shtož widža; hdyž chzedža je popadnyć, ƚudobje ł wopojazym picžom pod shtomy nastajeja, hdźež ƚu, potom łojerjo se ƚudobjow pija a ƚo wotƚala; hnydom hłupe wopizy pschischedschi tež pija, doniž wopojene wjazy częfacź njemóža; tak potom ƚebi ƚamym ł nje-ıbožu ƚo spopadaju. —

—n.

W Božim mjenje.

Psched něhdže 16 lětami wudhri w malej pruskej wjesy wulki woheń. Dofelź bęsche prjedy teho dolha ƚuchota była, woheń spęschnje wokolo ƚebje hrabafche, a wshće pospyty hafchenja sdachu ƚo podarmo być. Tež dom dželaczerja Gžornafa w jaŝnych płomjenjach stejesche. Teho žona, kotraž mėjesche na łubi czinicź, bęsche ƚo podarmo prózowala, po palazym shtodže ł domu wuczeńycź. Kad a płomjenja ju pschezo sašo ł wróčenju nusowachu. Žalofczizy ƚo njesbožowna pschi łubnym wofnje sjewi a jejne wo pomoz wolanie delefa stejazym wutrobu łamafche. Žadny pať ƚo njeswaži, ju se ƚamŝnym strachom wohnjowej ƚmjerczi wutorhnyć. Podarmo lubjesche ƚnježi inspektor sto hriwnow temu, kotryž by ju wumohl. Nihtó ƚo njehnu. Ł pschezo wyschšcho ƚapachu płomjenja, pschezo sadwelowanišcho kliczeńsche wo pomozwołanje wboheje žony. Hišcze juntrócź wobnowi inspektor ƚwoje łubjenje. Duž pschihna, hafle nětkole psches wohnjowu ƚwětlinu ł spęschnemu domojwrótej częreny, węsty Nowotnik. „Sphtacź chzu w Božim mjenje, ale niž ja pjenjesy!“ wón wuwola.

Ł dobom ƚoži wón rěbl na palazy dom, kotryž w łóždym wofomiku ł hromaduŝpnyjenjom hrožesche. Ł hjesdychowej napjatofczu sežehowachu wokolo stejazy łóždy jeho pohibow, jafó wón nětko ryhle po rěblu horje lęsesche. Woni dže wjedźichu, so bęsche tónle shrobly muž jeniczi sežimjer bohateje ƚwójby. Wóh da tutej rjekowškej swažliwofczi dobre poradzenie. Sbožownje wumozet ł nimale hjeswedomitej žonu pódu dozpi, prjedy hacź ƚo hrijady pschepalichu a dom ł hroŝbnym wrjekotom do hromady ƚpny. Podarmo jemu inspektor hišcze ras ƚlubjene sto hriwnow podtytowafche. Měrnje, ale ł roshbudzenofczu je tón jednory muž wot-pokafa a džęsche na to czishe ƚwój pucź domoj. Tež krajnemu radžiczelej napsheczıwo, kiž wo wohnju shoniwšchi spęschnje pschijędže a wumozerzej ƚwoje wofebite pschıpšnacze wupraji, wón pschi tym wofa, so je w Božim mjenje jeno ƚwoju pschıŝluschnofcź czinił.

F.

Njewotŝwjećej njedželu!

Wěrny podawf.

Njedžela dyrbi džen dycź, na kotrymž ƚo njeŝmę džęlacź. To pať ƚebi człowjekoj njeŝu něfaf wumŝlili, ale Wóh tón Rnjes ƚam je to tak wustajil a prajil: Ty dyrbišch ƚwjaty džen ƚwjećicź. Dojć wjele ludžom pať njedžela žadny ƚwjaty džen wjazy njeje, ale džęlawy džen, faž łóždy druhi; duž džęłaju na tutym dnju wot ranja hacź do wjecžora, a hdyž drusy ludžo ke mšchi du, ƚu na polach abo na łafach, ƚylu, ƚuscha a kopja;

sašo drusy ƚedža doma na ƚwojim stólzu, shtija, plataju, shewzuja a ƚfaja, a Bože łube ƚwony jich podarmo wofaju. Sašo drusy lehnu ƚo na lėnju ławu, hdyž ƚo shesczıjanšfa wofada w Božim domje shromadžuje, a popoldnju abo wjecžor ƚhdaju w łorcžmach a pija a częcja haru. Žuba njedžela je sa jara wjele ludži tajki džęń, na kotrymž najwjazy hręcha czinja. Ale hušto Bože shostanje sa tajkich pschestupjerjom tęczeje łasnje njewu-wostanje.

Šshchcze, łubi czitarjo, fak je ƚo ras w Gmškim dole w Schwajzarškej bohatemu burej seščlo, kiž ƚo ani po Boŝy ani po człowjekach njeprafshesche, ale chzyšche pschezo po ƚwojej hłowje jęcź.

Ras njedželu mėjesche wjele rožki wofach ležo. Wo wobjedže pohlada na njebo a pytny něfafke mróczalki, — duž sawoła czeledź a praji: „Hólzy, ruče won na polo, wjasajće a czıńcze, so wšcho hromadu pschıńdže; a wotrocźto, ty ƚebi hnydom łonje sapshchń a dojć wón! Nuts dyrbi wšcho džęŝa, pschetož na wjecžor smějemy Bože njewjedro. Sdyž te 20 łop hacź do wjecžora domoj swoshmy, dha móžecze ƚo wjecžor wina dojć a na dojć napicź.“

Rhroma wowfa, kiž po kryfach shodžesche, bę to saŝshchala; pomalu ƚo hacź ł hospodarzej sešmjata a praji: „Sano, shty ƚebi tola mŝlisch! Tak dolho hacź ƚym ja tu na łuble, njeŝmy ženje žanu njedželu ani horšfu domoj brali a moja wowfa je mi prajila, so ƚo teho tež dopomnicź njemóže, so by ƚo to tudy hdy stalo było — a tola ƚmy pschezo ł Boha žohuwani byli a njeje tu nihdy pola naŝ žana nusa była. Njeh tež rožka łust smofnje, to jej tak wjele njeswadži, a hdy by jej wšcheje węży shto se-schłodžilo, dha dyrbišch ƚebi mŝlicź: Tón Rnjes, kiž je czi rožku dał, sezele tež deschczil, a duž mašch ƚebi to łubicź dacź. Sano, ja cze Bože dla prošcu, njeczıń to, so by džęŝa dał domoj wofycź.“

Sdyž wowfa takle ręcžesche, stejeschche tam czeledź łolo wokolo, — staršchim mjes nimi bę jeje ręcź ł wutrobje schła, mlódschi pať ƚo temu ƚmējachu, prajizy: To je tajke sašafke waschnje, nětf je ƚwět hinajšchi.

„Wowfa“, praji bur, „na ƚwęcze dyrbi wšcho ƚwój sapoczaf męcź a hdyž džęŝa domoj swofycź dam, dha wšchaf to tak lę njeje, faž ƚo wam šda. Łubemu Bohu wšchaf budže to wšcho jene, hacź džęŝa popoldnju spimy abo džęłamy, a jemu je runje tak łube, hacź je naŝcha rožka na polu abo pod krywom. Shtož je nutskach, je nutskach — a potom człowjek njetrieba wjazy w hroŝy a šrafche być; — fajke smějemy jutšje wjedro, to njewemy.“

„Sano, Sano“, wowfa napominašche, „nutskach a wofach je wšcho teho Rnjesa, a fak na wjecžor budže, to ty njewęsch; ale to węsch, so ƚym ja twoja wowfa, a duž cze hišcze juntrócź Bože dla prošcu: Wofaj tola džęŝa ƚwoju rožku wofach! radšcho sa žyle lęto, je-li dyrbjalo być, žaneho shłęba jęcź nochžyla, hacź so mi njedželu takle wofšwjećısch.“

„Wowfa“, praji Jan, „sa waŝ wšchaf budže tu shłęba dojć, ale wšcho ma ƚwój czaŝ, a łóždy pyta, fak ƚwoju węż pschezo lępje do rjada sešaja“.

„Ale Sano“, praji wowfa, „Bože ƚwjate łasnje tola tež plęcza. Tych mėj tola Bože dla štajnje ƚedžbu. Ł hdyž tež mašch ƚwoju rožku pod tęcchu — shto czi to pomha, hdyž pschi tym na ƚwojej dušchi schłodujęsch?“

„Wo to ƚo nještaraj“, praji Jan hnemy, „a nětko hólzy, pschezo won. Wjasajće, shtož móžecze! Shwatajće, so won pschıńdžecze!“

„Sano, łuby łoty Sano, daj ƚebi tola ręcžecź. Łube džęczo, to mi tola ł ƚudobje njeczıń“, prošshesche wowfa, ale wšcho bę podarmo. Hólzy shwatachu won na polo, wjasachu a nětko ƚo žito domoj wofesche, jedny wós po druhim. Dwazyczi łop bę

domoj swożenyh, ale lědom běchu nuts, dha poczachu krjepjele padacž.

„Sleježe, wowka“, praji bur, kiž wješeły do jstwy sastupi, „ta wěz bu hotowa; wscho je pod tšěchu, a je šo wscho dušchnje činiło. Něk njech šo moje dla blhsta, a njech deschežif dže, tak jara hacž chze, — wschat mam wscho pod tšěchu.“

„Sano, ale wysche twojeje tšěchi je Rnješowa tšěcha“ — praji wowka wscha frudžena, a hdyž bě to wuprajila, sablysta šo na jene dobo, stwa bě wošwětlena, šo mōžesche čłowjek kōždemu do woblicža widžecž, a hlej, wschitzu běchu woblēdnjli a jastroženi. Bože njewjedro sahrima wysche kšěže, kaž by š jenyum wotmachom wscho do hromady porasycž chzjlo.

„Božo, Rnježe!“ sawoła jedyn, „njewjedro je dhyrilo, kšěža šo pali!“ a wscho čžekasche š durjemi won. Domške stejachu w pło-mjenju, brōžnjowa tšěcha šo hižom palešche, — a se šnopow, kotrež běchu hafle domoj swožene, Boži woheń šopasche. Wschitzu kaž bjes myšlow běhachu, tōn jow, druhi tam. Ženo stara wowka wobšhowa šwoje myšle, šhrabny šwojej kijej, hewaf ničzo, domaša šo š durjam, namaka něhdže nekajke městacžko, hdžež šo klatny a modlesche: „„Šhto pomha čłowjekej, hdy by runje zjly šwět dobył a na šwojej dušchi šchłodował. — D Rnježe, twoja wola šo stań, niž nascha wola! — Šsmil šo nad nami, luby Rnježe Božo!““

Dom šo špali hacž do dna — ničzo njeběchu won storhnyli. Na wopalniščežu stejese bur, bjes rosoma se šobu šamym rēczo: „Ša mam wscho pod tšěchu; — ale wysche twojeje tšěchi je Boža tšěcha, je wowka prajila.“ Š wot teho čžaša wōn žane druge šlowo hacž te njerēczi; pschego šu ludžo tu šamu rēcž š jeho rta škšcheli; wōn bě wōwrotnik. Šchōž je jeho widžal, je šo nad nim nastrožal, wōn bě wschōn storhany, bjes myšlow, bjes rosoma. — Wjele ludži je tam pschischlo, wohladacž, šchtož bě šo stało. Šich wjele je nawuklo, šo wscho w Rnješowej ruzh leži, njech je na polu, njech je pod tšěchu, a šo mōže šo to, šchtož je psched deschežom wukhowane, bōrny psches Boži woheń šahubicž.

Duž pschi tym wostanje do wěcznosče: Špominaj na šabatny džen, šo by jōn šwjecžil a — na Božim žohnowanju a šwarnowanju je wscho ležane.

A. S.

P i s t y.

II.

Luby wujo!

Š Twojeje wotmolwy na mōj list widžu, šo je Čže to, šchtož Čži wōndy pišach, š dalischemu rospomnjenju pohnuło. Masch prawje, šo w stawijnje šerbškeho luda žaneje strony njeje, na kotrež bychu nješutki napišane byle, kajkež šo w Ruskej podawaju abo šu šo w Franzowskej psched dobre što lětami šale. Š tym runje prawy dypk trjehič, šo mōže jenicžy rosomne wocžehnjene młodžiny narod psched podobnym nješbožom šahowacž.

Rosomne wocžehnjene! Šsym šebi, luby wujo, trochu ša tym myšlit, kaš wulku, wschittu čłowjecžnu šbožownosč špěchowazu wěz šy š tuthmaj šlowomaj mjenował. Dopomnich šo na lěhwo žyganow, kiž loni w Twojej pšikowej jamje nadeńdžechmōj. Štarschej trundlafaj, džēczi na pol nahe, wlošate a masane; nan ležo špasche, hōlcžiska šo pjerjechu a selachu, macž a džowta proscho ša namaj pschiběšchetej, a mjes tym šo jimaj nekajki dar dawachmōj, walichu šo tamni njebolakojo do zushch bėrnōw. Š teje šwōjbje bēchtaj štarschej žyke lehnidlo njepočinkow wocžahnyloj: njerodu, lēnjosč, trjški, proschēštwo, paduchštwo, njehańbicžinosč. Ženo

čłowjecžny napohlad a čłowška rēcž šwōjbu wot šwėriny ros-džēlesche. Žehdy w Twojej pšikowej jamje tu prawu wucžbu namafachmōj, šo jenicžy rosomne wocžehnjene čłowjeka š čłowjekej ščini.

Rusne njeje, wujo, šo je čłowjek žiwj; ale to je nusne, šo je rosomnje žiwj, a rosomnje je žiwj, hdyž je rosomnje wocžehnjeny. Šak tež ša nusne nimam, šo šo našch šerbški lud dale šdžerži, wjele nusnišcho je, šo šo pschi dobrch počinkach šdžerži, a to je tež jeno mōžno psches dobre wocžehnjene domach, w šchuli, we šlužbje, we wucžbje a pschi kajkežkuli škladnosčzi. Dōkelž pak šo hotowy wocžehnjec nīhdže njenarodži, dha šebi myšlu, šo to, šchtož šebi wo wocžehnjenu pišamōj, w „Šomhaj Šōh“ wocžiččecž dam. Šak šmēje kōždy, kiž je š temu škutkej powołany, š teho wužitk. Budž w božemie, wujo!

Šwōj

... u.

Wschelake š bliska a š daloka.

— Š pošedženju žyrkwinskeho pschedštejicžestwa w Rješwa-čžidle bu knjes šarar Šaktar w Šōšlinku ša noweho šararja wušwoleny. Šōh žohnuj jeho do noweho a w nowym šastojštwje!

— Njedželu 7. oktobra bēšche šrudny wopomnjenški džēń ša Šakezy. Knjes šarar Šōlcž špominasche w šwojim předowanju na wulke wohujowe nješbože, kotrež bēšche Šakezy psched 50 lětami, 7. oktobra 1856, potrjehiko. Šopolniju w 2 hodž. wuńdže woheń w kšězi na pucžu do Šloweje Ššy. Dōkelž šylny wētšik dujesche, šo woheń jara špěšchnje rosšchėri. 36 hospodarštwow a wysche teho 3 brōžnje, mjes nimi šaršta brōžen buch psches woheń šanicžene. Šschize na pohrjebniščežu šo palachu a bēšche šamo Boži dom w štrasche. Štarschi ludžo špominaja na štyšne čžašy, a čžēke čžašy, kotrež mējachu wbošy wotpaleni pschētracž, hdyž pschi rospadankach šwojeho wobšedžēštwja stejachu a nekto njelubosnemu šymštemu čžošej napschecžimo hladachu.

— Šot šakšje šynody je rosprawicž, šo žyrkwinska wšch-nosč na tym stejniščežu steji, šo wjetšchi džēł ewangelisko-lutherskich šchescžijanow w Šakškej šebi žada, šo by šo šwjedžen šjoch šralow dale džeržal. Duž je wēšta wěz, šo budže šo šynoda tež ša to wuprajicž. Šež proštwja š kraja, šo by šo šermušchne předowanje na njedželu pschepoložiko, je šo wotpošasa. Šošebite wješele budže w našchim šerbškim ludu šbudžicž, šo šo nam luby šwjedžen šjoch šralow šdžerži.

— Šodawl je šo w Šarlinškim pschedmēšče Šōpenik štal, šo čłowjek wėrik njeby, šo je tajke nēšchto w našchim rosšahnjnym čžašu a to we hlownym mēšče Šarlinje mōžno. Šda šo bajka byčž, a tola je wėrno a šo štało w lēcže 1906. 16. oktobra šopolniju pschindže wotdžēł 4. garde-regimenta, 11 muži a džēkat-nik pod wōdženjom jeneho muža, kiž bēšche hejtmanowu uniformu woblecženy, do radneje kšěže w Šōpeniku. Šejtman da mēšchčžanostu a rendantu hlowneje kašy šajecž. Šdyž bēšche šebi knjes hejtman 4000 hriwnow, kiž bēchu w kašy, pschepodacž dal, pschitaja wōn, šo bychtaj šo mēšchčžanosta a rendanta wot wošafow na nowu štražu w Šarlinje domjeskoj. Druhym wošafam wōn pschitaja, šo bychu radnu kšěžu hišchče pol hodžiny wobšadženu džerželi a hejtman wotjēdže po pucžu do Šarlina. Šožazy bēchu šo wot tšēlenja domoj wrōčžili. Š Šarlinje bēšche jim hejtman na pucžu šalschowane kšēžorste wopišmo pošajajo porucžik, š nim do Šōpenika čžahnyčž. Mēšchčžanosta a rendanta bušhtaj na nowej štraži w Šarlinje, hdyž bēšche šo jebanštwo wupošasa, pušchčženaj. Šejtman bēšche pschēšlepany jebaf, kiž wēšče a šrucže wuštupowasche, šo jemu wėrjachu.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew čel!

F.

Serbske njedželske łopjena.

Wudawa so kóždy šobotu w Šmolerjez knihicziščežerńi w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

20. njedžela po šwjatej Trojicy.

Kol. 3, 12—17.

My šmy šchesczijenjo, dokelž je Šhrystuš šažožł a móž našeho šchesczijanšeho žiwjenja. Šašo tajzy pať dyrbinj tež ša tym štejecž, jemu pschezo podobnišči byčž. Šak to budžemy, šlyšchimj š napominožych šłowow, kotřez šawoľ šwojim školoskim tudj pišče.

Budžće Šhryštušej podobni!

1. W šmilnosći pscheczijo bratram (šcht. 12. 13.). Šašo Šhrystuš hišče na šemi šhodžesche a lud jeho pytašče, jedyn š druhemu praji: Šójče, džimj š „pscheczelnosći.“ Wón šam běšče pscheczelnosć we wošobje. Šemu hańba njeje a jemu čěžko njeje, šwojich šlužomnikow bratrow a šwojich njepscheczelow pscheczelow mjenowacž kaž Šudašča. Wón je tón prawy šmilny šamaritski, kotřemuž je teho luda a kóždeho jednotliwego žel. Šonizenje to běšče, šo wón njebjěša wopuščeži ša naš, šo wotrocžkowski šchtalt na šo wša. Čzičomnosć pošasa pscheczijo njeprawdosći a škóšči šwojich njepscheczelow, čžerpliwosć pscheczijo hrěšnikam a šwojim wučžomnikam.

Wón šam šebi wot naš žada: Čzińče teho runja, wukńče wote mnje! Škunje psches to budžemy jemu podobni a drugi šřěđł njeje, to dozpicž. Šaž wón dyrbinj my čłowjekow šnječž š jich šlabosćemi a njepscheczelnosćemi a šabycz njěšměny, šelko šlabosćow tež my mamy, šelko ščžerpliwosće my trjebamy a woczakujemy wot Šoha a čłowjekow. Wodajče šebi mjěš šobu!

Ššchi wótczenašchu špěwajče 5. proštwu š pschemyšlenjom! Wopomńče, šak loško móžecže wy wšchu hnadu, kotřuz ščže dostali, šašo šhubicž psches njěšmilnosć. Šhrystuš šam praji, šnamjo jeho pošla je „lubosć“ a šak čžemy wot Wótža šhwalbu „wušwolenyh, lubowanyh dostacž, hdyž Šhryštušej podobni njebudžemy?

2. My dyrbinj Šhryštušej podobni byčž tež w lubosći pscheczijo njepscheczalam. (Šcht. 14.) Šdyž wy jenož tych lubujecž, kiž waš lubuja, wot kotřychž šaplačenje woczakujecž, šajtu macže potom šhwalbu? Ščžezinja to tež šwětně džěčži? Šaž ty mi, šak ja tebi, po tej šašadže móže šo tež njewěryžy šadžeržecž. Šady šajščeje lubosće móže šylny šamowužitł potajeny byčž. Šle hdyž šo wo to jedna, wopory pschinjescž, wot kotřychž ani wužitka ani džaka nimášč — tam je potom š čželnyh čžłowjekom še šonzej. Š hdyž šo šamo žada, tych lubowacž, kiž naš hidža — potom řeka: Šo je mi njemóžno. Šle šchtóž je Šhryštušej podobny, tón šamóže to w jeho mozy. Lubosć š njepscheczeli je pruhowanje šwjaška dokonjenja.

3. My budžemy Šhryštušej podobnišči, hdyž jeho mērej mjěš nami byđlicž damy (šcht. 15). Šo je mēr Šhryštušowy. Ššchetož wón šam je tónle mēr. Wón je šlubinu mjěš Šohom a hrěšnikom wupjelnił, hdyž šam do tuteje šlubiny škocži a wopuščeženosć wot Šoha šam w šwojej wutrobje na ššchizju pscheczepi. Ššches tónle wopor šo šlubina wupjelni. Šaž w jeho byčžu, štej tež w jeho škutku bójštwu a čłowještvo šjednocženej. Wón je našč mēr a my mamy jenož mēr, hdyž my jeho mamy a

to frucze w swojej wutrobje a žiwjenju. Na našchim žiwjenju dyrbi so spósnac, so smy my džeczi mēra. Mērnošč bsluscha k našchemu byczu, pschetož my smy czēlo Khrystuſowe a stawy na jeho czēle.

4. Ale kať dyrbi Khrystuſ w naſ bydlic, hdyž je tola do njebeſ poſbēhnjemy? My khodžimy niz we wi-dženju, ale we wērie. My snajemy Khrystuſa niz po czēle, ale po duchu t. r. w jeho ſłowje, kotrež njeje piſ-mi, ale duch a žiwjenje. Wón džē je to ſłowo, kiž je so czēlo ſczinilo. Duž wſmicze ſłowo Khrystuſowe do ſwojich wutrobow. A temu ſluscha, so je czitamj i wuſchomaj a i wutrobu — a to i hłodom a i lacžno-ſczu, haj i bojoſczu a se rženjom wo wērnošč a ſbōžnošč. „Dajcze temu ſłowu Khrystuſowemu bohacze mjes wami bydlic (ſcht. 16), jo wobarnowacz, po nim czinicž.

5. My pať njedyrbimy jenož njedželſzy kſheſczijenjo bycz, ale tež wſchēdni kſheſczijenjo, kſheſczijenjo ſtutkow, so my wſchitko czinimy w mjenje Knjeſa Jeſuſa (ſcht. 17). Duž je naſche kſheſczijanſtwo ſtutkowanje a wojowanje, dokelž mōž dawa. Pſchetož to tež czēlny człowjeť wē: mōž naſcha dobycz njemōže, my trjebamy žohnowanje wot hortach. Ale kať naſ Wōczēž hinať njewumōže a hrēchi domawa hacž pſches ſyna, tať žohnuje naſ tež pſches njeho ſameho, a pſches njeho ſameho mōžemy k Wōtzej pſchincž. W mjenje Jeſuſowym žiwj bycz a ſtutkowacz, t. r.: w jeho mozy a i jeho czēſczi. Jemu budžmy podobni, potom tež ſwōj wotnyknjeny kōnž dozpijemy a k njemu dōndžemy k ſbōžnošči.

Samjen.

S jadra won!

(Kol. 3, 12—17.)

Stōk (W. miſ. harf., čjo. 60): Njei' rjana Boža njewjeſta? —

Wō (524): Ja so na ſabat hotuju —.

Nam ſwētlo i Boha jeſthadža,
Džen ſboža ſbōžny ſaſwita,
Hdyž lubošč Boža podala
Se w Jeſuſu so do ſwēta;
Dže jaſnošč Boža nēť so wuliwa
Do duſchow wērjazyh, — je wožitwa.

Kaž jadro jaſna ſernicžka
Se Jeſuſ džēl jich žiwjenja;
W nim wuſwoleni Boži ſu,
A ſwjeczi, lubi rēkaju. —
Duž k jeho czēſczi ſebi i radoſczu
Tu pſycha kſheſczijenjo wutrobu.

Sich ſe žiwjenje ſłowo je,
Kiž i njeho dawa bohacze
Sim mudrošč, troſcht a wjeſele,
So luboſne je ſpēwanje,
Hdyž i pſalmami a kſherluſchemi so
Se ſbōžne ſahorilo towarſtwo.

Mēr Boži czichi wodych je,
Kiž wudžēla jim dobycze;
Wſchat k njemu powołani ſu
A džaknu maja wutrobu,
Tať ſbože i radoſczu jich dobyť je
A herbſtwa wēcznoh' ſawdawť woſtanje.

A wobſwēdczenje žiwjenja
Se lubošč, ſprawnošč bratrowſka;
Hdyž ſkōržbu ſchtō ma nēkajku,
Esej wodawaju mjes ſobu;
Hlej, lubošč czistu, dokonjanu so
Esu woblekli pſches Duchu Božeho!

Sich pſychi ſmilnošč, luboſnošč
A ponižnošč a czichomnošč;
Se ſczēpliwosczu wobſtajnej
Esu poſylnjeli duſchu ſej,
So czinja wſchitko w mjenje Knjeſowym
A i woporom ſu jemu wonjazym.

Tať i jadra wſcho džē wuſhadža,
Echtōž žiwjenje jich podawa;
Sich jadro, jaſna ſernicžka
Se Jeſuſ, hłowa njebeſka! —
W nim žyle jaſne jich je žiwjenje
A mile Jeſuſowe kraſnjenje. —

U.

Wysche wſcheho woblecžcze so tu lubošč, kotraž je ſwjask dokonjenja.

(Kol. 3, 14.)

Kēto, niz wjele pſches 10 lēt ſtary, ſwoju potrebošč i czrije-
rjedženjom ſaſlužeſche. Wot drugeho hōlza bēſche trochu czitacz
nawuťnył, to bēſche jeho žyla ſchula była. Tať bēſche jemu knižka
do rukow padnyła, hdyž podawť wo hōlcžezu ſtejeſche, kotryž
bēſche ſwoju wowku ſwēru podpjerať a jej pſche wſchu nuſu pſche-
pomhať. Kēto pať nikoho njemējeſche, kohož budžishe mohť ſwo-
jeho mjenowacz; i žyla njewjedžishe, ſchtō bēſchtaj jeho ſtarſchej
byłaj. Duž ſebi tať prawje wutrobnje žadaſche, tola tež nětoho
mēcz, so kohož by mohť nēſchtō czinicž, runjež ſam wjele wysche
njemējeſche. S teho podawka pať so tež dopomni, so bēſche tamny
hōlcžez, hdyž ſam druhdy njewjedžishe, hdyž ſchtō ſem wſacz, so
k Bohu modliť, a tōn bē jemu pomhať. To bēſche nēť nēſchtō,
ſchtōž Kēto prawje roſemicž njemōžeſche; wōn žaneho jaſneho wo-
pſchijecža wo tym njemējeſche, ſchtō Wōh je, a hdyž a tať wōn
pomha. Ale wōn so wſchat so nikoho ſtaracz njemējeſche a ſam
pēknje so žiwjeſche.

Kaſ, hdyž do teho hoſczenza kſwataſche, hdyž mējeſche ſwoje
najlēpſche ſnajomſtwo, wōn, hdyž deſchczit džēſche, pod ſajēd ſaſtupi.
Tam hižom mała hōlcžka ſtejeſche, lēdom 3 lēta ſtara. Na ſwoje
praſchenja wōn jeno to wotmolwjenje doſta: „Mama praji, Wda
tu woſtanje, mama ſaſo pſchińdže.“ Wōn ſebi wēž pſchemyſlo-
waſche, pſchetož wot ſwēta hižo wjazh ſnajjeſche, hacž bēſche do-
czakacz. Budžishe to polizaiſtwa prajiť, dha budžishe so džēcžo
nēhdže dowjedlo, hdyž jeho wjazh widžecž njedosta, a to wōn
nochžyshe; pſchetož tōn mały pjeracſť so jemu ſpodobasche, tať
maſany a rōſdrjeny hacž tež bēſche; a małuſka bēſche so hižom so
te něotre hodžinki k njemu pſchuwuczila, hdyž bēſche jej wſchat tež
něotre tykazyowe kruſčki poſticžal, kiž bēchu maľemu, hłōdnemu
žōldkej derje czinile. Saťo ſkōncžnje deſchczit pſcheſta, bē wōn tež
se ſwojim wotmyſljenjom hotowy. Wōn chžyshe ju so ſebje wob-
khowacz.

Tu ſtary ſadowu žonu na rōžku wōn hižo wjazh lēt ſnajjeſche,
a wona jeho jaťo dobreho hōlza ſnajjeſche. A njej ſchedſchi wōn
jej se žiwymi barbami pſchedſtajjeſche, ſchtō chžyshe. Wona dyrbjeſche
so wuſmjecz, ſwoju pomoz pať jemu pſchilubi. Hdyž bu wjecžor,
džēchu wſchitzy tjo do kſēžki teje ſtaruſčki, a jaťo Kēto do ſwo-

jeje šamšneje hospody dale džěšche, wón t maľuščy wješely džěšche: „Mda, jutšje Kěto šašo pschińdže a tebe šobu wosmje!“ Tak džěšche. Kěto bu kručje pilny a wobhladny. Wicho, šchož ša-šlužěšche, wón na šwoju khowanczku wažěšche, a hdyž „Sto“ pschińdže, jemu wona napšcheczo štakasche. —

Ženu nóz wohnjomy šwón šaklincza a bliski woheń wosjewješche. Š wulkej štyšnosczu Kěto ke kžěžy khwatasche, hdyž jeho lubej bydlešchej. Wón pschěšche nješchińdže; šušodny dom běšche nimale šahubjeny, a tšěcha, pod kotrež Mda špasche, šo tež hižom palešche. Wón šo nuts nawali. Za staruščka tam ležěšche, wot rjady šaražena; Mdu pať wón njeranjenu wunješe a ju někotre hašy dale do šwojeje hospody nješěšche. Tam ju na šwoje ložo položi, hdyž wona š meřom dale špasche. — Šcho pať nětko ša-pocžecž? wón pomyšli. Šak hólčez w podawku čžinjěšche? Wón šo modlešche. Šak? Šso poklakny, dopomni šo, šo běšche čžital, a štykny ruzy. Tak wón nětk tež ščžini; ale šak šo modlicž? Šonle jeho pschihot, kleczo a se štyknyemaj rukomaj, na njeho džiwny šačžičez čžinjěšche. Duž džěšche: „Božo, ja njewěm, šak dyrbju šo modlicž!“ Ale pschi tym šebi prawje kručje na to myšlešche, šo by wšchaf šo jej pomhało. Šdyž postaže, bě jemu, jako by šo lóžšči šačžul.

Wón psched durje stupi. Šiščezje běšche nóz, lobrka šo hiščezje palešche. Na jeno dobo šřjedza na dróšy džěczjo wuhlada. Wón jo t šebi wša. Běšche to mała hólčzka, štoro šak štara, kaž jeho Mda. Šlacžyž wona woľasche: „Mama! Šapa!“ — Šnydom wón widžěšche, šo tale mólčzka š wošebneho rodu běšche, a šo napraščowanje po nej pschińdže. Šorje a dele nošcho a šak do španja šakolebawšči ju pódla Mdy na lěhwo položi. — Dopokdnja na poli-žajštwjo džěšche a tam hižo wuwolanje namaťa. Žaneho šłowczka nješitnywšči wón se šwojimaj dwěmaj wukhowanczkomaj šo na pucz poda a bu wot maczerje maľuščezje radošnje witany. Wona šo ša druhej praščesche, hačž je ta tež wot njeho namaťana? Duž Kěto jej wšcho wupowjeda. Wona nad pěťnym hólzom šo špodžiwajo to šwojemu mužej šdžěli. Kěto a Mda tam hnydom wostaschaj a běšchaj wot něťka šastaranaj. — Ša ždny Boha nješmajach a njewjedžach, šak šo modlicž, ale je mje tola wuššyšchaf“, Kěto džěšche, „wón dyrbi móžny a dobry bycz.“

—n.

Wopyt w khorosczi.

Duchowny Bohuměr Daniel Krummacher wopyta raš khoru, kotraž běšche we wulkej štruchłosczi a duchownej tyšchnosczi a šebi nad tym njeměr a staroscž w šwojej dušči čžinjěšche, hačž pola Boha w hnadže šteji. Krummacher ju trošchtowasche a na Anješowe šlubjenja dopominašche, kotryž je špróžnych a wobczěženych t šebi woľal a hrěšnikam wodacze pschijěšł. Ale žane trošchtne šlowo njenamaťa pschistupa t jejnej wutrobje. Duž wón štaže, stupi t woknej a hladasche pschěš jeho šchleńžy do šahrody won, kotraž běšche se šněhom pschikryta; šerki štejachu wotliščene a nahe halošy šadowych šchtomow w šewjernym wěťšje šchepjetachu.

Duchowny šhwilu mjelčezěšche, potom šapoczja: „Mj, šajke hu-bjene šchtomny macze wy we šwojej šahrodže!“

„„Čžehodla?““ šo šhoro woprašča.

„Mó“, Krummacher pokraczěšche, „wone šu šajke nahe a šuche, wupšchěščezeraju halošy a wotnožki kaž kšoščezowe pruty do wyško-foščezje! Žaneho šopjeńka na nich, žaneho jabľuka, žaneje šlowki! Čžehodla je njedacze wukopaczž?“

„„Alle, knješ duchowny, šak móžecze wy šakle rěczecž! Še džě šyma! Šschĩńdže nalěczjo, budža šašo wubiwacz, a w našymje pschĩńdu plody. Šchtomny tola hubjene nješšju.““

Krummacher šhutnje na žonu pohlada a džěšche: „Na šchtomny

šo wy wuštejicze, luba žona, ale na šebje šamu niz. Šež we waschej wutrobje njeje nětkle ani šopjena ani ploda; we nej je šyma. Ale njewěricze wy, šo tón šwěrnny Bóh, kiž po šymje wonťach nalěczjo pschikhadžecž dawa, njemohł tež we waschej wutrobje nalěczjo štworicž a nowe žiwjenje? Šimacze wy t Bohu žaneho dowěrjenja wjažy? Še wón hdy šwojim džěczjom, kotrež šo t njemu wo pomoz woľaju, w šymje hubjenje šawutlicž dať?“ Žona šahanibjena mjelčezěšche.

F.

Na reformaznyjski šwjedžen — 31. X. —.

Trošcht žyrťwje Božezje.

(Luf. 12, 32.)

Štób (314): Šehovah! tebi čžy ja špěwacz.

Šso žyrťej Boža nještrachuje
Ššched nješchecžěškim ženje hroženjom;
Šmmanuel ju šastupuje,
Šej š móžnym pomha pschězo ramjenjom;
Šječ hworja š nawalnoscžy njewjedra,
Šóh wóštkow Anješ ju šwěrnny wukhowa.

Šdny šadlešchto je na doščž šnadne
Na šwěczze žyrťej evangelija;
Šak šlubjenja jej placza hnadne,
Škiž Anješowa jej šwěra pošćicza,
Šo šame hěške wrota njedyrbja
Šu nihdy hnučž se šbóžnoh' pokoja.

Šo Wótzowe je špodobanje,
Šo kraleštwjo dacž džěczjom šwěrnnyh čžze,
Duž namaťacz šo wukhowanje
Ša pschěščěhanych dyrbi witane;
Šmmanuel šam kryje šadlešchto,
Šóžž t paštryej je šhromadžulo šo.

Šječ halleluja šaspěwamy
Na šwjedženju džěňš wšchitzy wyšťaze,
Džak, čžěšč a šhwalbu Anješej damy,
Šo š čžěmnoscze naš wuwjedł t šwěťku je! —
Šam šwěza šašna šłowa Božeho
Šso šwěczži w dom do raja šbóžneho! —

U.

D. Luther ša čžadž móra.

W lěczje 1535 pschĩńdže něťajša mórška khoroscž do Wittenberga a šo tam š tajkej možu roššchěrjěšche, šo bu wyšoka šchula do Šeny pschepoložena. Mješ tym šo drušy přecž čžehnichu, Luther wróczo wosta, prajyž: „Šowle je to měšto, na kotrež je mje tón Anješ ša šararja Wittenbergskeje wošady pošťajł.“ Wón khoroch nješpróžniwje wopytowasche a jich t trošchtom evangelija šchewješche, štrowych pať t kłěťki dele napominašche, šo njebychu šo šnijercze štrachowali, kotraž je džě ša wěrjazyh jeno špoczatk wěczneho žiwjenja; kóždy dyrbi kaž předy, šwojeho powolanja hladacz, nje-wopusčezžiwšči khoroch w jich nušy.

Šedny jeho šnathč, D. Sebald, a jeho žona tehorunja na mór škhorischťaj. Luther jeju huščžičcho wopytowasche, šo by jimaj t trošchtom šlužł, ale jedny džěń jeju wobeju morweju namaťa. Ššchi čžěťomaj wošhrocžene džěczži plakachu. Luther t wobohimi šhrotami trošchtne rěczěšche, šo t nimi modlešche, jim potom ruku pošćiczi a je do šwojeho domu wjedžičche. Šatharina je t tej šamšnej wěru a luboscžy pschija, je šwólne wobkhowa a šak wot-hlada, kaž šwoje šamšne džěczži, doničž njebuchu porno nim se

wšchém trěbnym fastarane. Wnošy to spytowanje Boha mjeno-
wachu. Teke džěczi, woni prajachu, mohle džě mórsku maczišnu,
wot starscheju namrětu, a straschnu khoroscž do Lutheroweho domu
sanjesč. Luther pak wotmolwi: „We wěrye lubojcž wopolašowacž
po Khrystuškowej pschifasni, njeje žane spytowanje Boha, tež je-
li strach pschi tym. Schtōž so s worakawoscžu do strachoty podawa,
tōn w njej kōnz wosmje; schtōž to pak na Khrystuškowe słowo
czini, budže žiwy, hacžrunje wumrje. A wōn je džě prajił: Schtōž
jene tajke džěcžo horje wosmje w mojim mjenje, tōn wosmje mje
horje.“

Podaj dale!

Wěrnj podawf.

W braunschweigskim kraju běchu so něhdy burjo w někotrych
wšach nawuczili, njeđzeli dopođnja do korcžmy na palenz kłodžicž.
Sdyž swony njeđzeli rano swonjachu, dha woni s hawtowanjom
nimo zyrkwoje džěchu a so w korcžmach sešydachu, pijachu, czěrjachu
haru a wotšwjecžachu na tajke waschnje šwjaty dženi. A so woni
to nješbu jenož njeđzeli dopođnja, ale tež wječor a šjredž w
tydženju czinili, to móžecze šebi myšlicž. Duchowni na to šwarja-
chu a ludži napominachu, so bychu so tajkeho nješchescžijanskeho
waschnja wostajili. To pak nicžo njepomhašche. Duž so krajna
wšchnosč, kotrejž bē to šjewjene, do teho da a kručze porucži,
so ma tajke nješchescžijanske czinjenje fastacž. W někotrych wšach
burjo pošluchachu. W jenej wšy pak běchu so wšchitzy na to
štajili, so so nochzedža w šwojich šwětnych wješelach dacž myšlicž.
Woni wostachu pschi šwojim waschnju a džěchu njeđzeli dopođnja
nimo zyrkwoje a hdyž drušy šchescžijenje w Božim domje špěwachu
a so natwarjachu, dha czi bohacžy w korcžmje šedžachu, hrajachu,
pijachu a harowachu. Tute nješchmanstwo pschindže wójwodže,
šhorli Wšlemej, kiž bēšche pobožny a mudry šnježer, k wšchomaj
a wōn wobšamny hnydom, šam do teho pohladacž.

Šenu njeđzeli šhny so wōn na konja a poda so nješnaty
do špomnjeneje wšy. W niž wšebnej šcherej, hacž do kolen ša-
pinjenej šufni štupi wōn krotko předy, hacž so Boža škuzba ša-
pocža, do korcžmy a džěšche tam do jstwy, hdyž wulke dubowe
blido štejesche. Tam šhny wōn so přědku ša to blido a da šebi
šarancžk piwa wot korcžmarja porjedžicž. Dolho njetrajescche, dha
so se wšchěmi šwonami še mšchi šwonjescche a hlaj! pomału a
pomału pschihadžaja burjo jedny po druhim do korcžmy, šydaja
so ša blido a hladaja hrošnje na teho zšufnika, kiž přědku šedži a
nicžo njepraji. Šapošledku pschindže tež tōn přeni bur wo wšy,
kiž bē s rychtarjom, wulke šchěroke mužiško, wot wjelešětneho picža
naduty a wopukny, kiž hewak pschezo přědku šydasche. Šako tōn
widžescche, so bē někajši zšufnik jeho cžěšne město ša blidom wob-
šhnył, šdasche so jemu to jara wopak a se šazpjenjom a hrošnje-
czinjenjom pohladny wōn na njeho. Tōn pak wosta šmērom a
njeprajescche nicžo. Duž wali so rychtar njelepje došcž na stōlž
k prawizy zšufnika. Čži drušy šydnjachu so tež a blido bē wob-
šadžene. Nětk šawoła rychtar korcžmarja, kiž bōršy wulki šaran
palenz pschēd njeho na blido štaji. Š woběmaj rutomaj šapschija
wōn to šudobje, pohladawšchi hrošnje na teho zšufnika na šwojej
lěwizy, a jako bē so napik, poda jōn dale šwojemu šufodej na
prawy šof a rjekny: podaj dale! Šaran džěšche nětk dale hacž
k šufodej zšufnika na lěwym šofu. Šako bē so tōn napik, šwasche
rychtar, so nješmē zšufnik nicžo doštacž, a praji: nō, njech nětk
šako takle wokolo džě, a to šudobje džěšche šako na lěwy šof
wokolo, hacž k šufodej zšufnika na prawizy. Tōn pijescche rucze
šako a móžescche lēdma wurēcžecž: nō, njech nětk šako takle wokolo

džě. Duž škoczi zšufnik horje, wotapny šufnju a pošaja so we
šwojej woješkej drascže, s hwešdu na wutrobnje a dnyri šwojeho
šufoda k prawizy, wješneho rychtarja, ša wšchi, so jemu šuby ša-
šchčercžachu, a rjekny: podaj dale! Šako rychtar wójwodu špōšna
a šlotu hwešdu wuhlada, štrōži so wōn do šmjercže a da tu plistu
šwojemu šufodej dale. Tōn pōbla pak so šombžescche, a nje-
wjedžescche, šcho by czinil. Duž wutorže wójwoda šwōj mjecž,
dnyri wo blido a šawoła: dawajcže špěšchnje pschezo dale; schtōž je
lěni, temu chzu ja s mjecžom popomhačž. Šajla rēcž a tōn bšyžo-
taty mjecž burow tak šatrašchi, so šwojeho šnježerja pschifajnju
s žylej mozu dopjelnjowachu. Še plisty džěchu škleskajo wot jeneho
liza k druhemu wokolo žyleho blida, hacž k šufodej wójwodny na
lěwizy. Šedom bē tōn šwoju na lěwe lizo doštal, dha jemu wój-
woda druhu na prawe lizo wotkōži s tym šłowom: nō, njech nětk
šako takle wokolo džě. Še plisty so nětk wrēcžachu k rychtarjei
na prawizy wójwodny. Duž dnyri tōn jeho drugi krotč ša wšchi a
džescche: nō, njech nětko šako takle wokolo džě. Šako bē so tajke
džělo někotre rasy wobnowilo, postaže wójwoda, džercžescche buram
krute napominanje a džescche přecž. Čži pak šedžachu jara hnyčzi;
jich liza so cžerwjenjachu kaž najrjenšchi purpur; jich wšchi bēšchtej
derje šatšchabenej a předy, dnyžli šemšchazy ludžo domoj pschindžechu,
běchu woni tež wšchitzy domach. Čži dobri ludžicžkojo šu, kaž so
powjeda, potom najšwěrnšchi šemšchihodžerjo w žylym kraju byli.

„Šubuj wobhdenje šnješoweho doma a to město, hdyž jeho
cžescž bydli.“

R.

Wšchelake s bliska a s daloka.

— We Wójerezach bēšche lētuscha wucžerška konferenza šjredu
24. oktobra. Š rosšrawy šnješa wokrešneho šchulšeho inspektora
bēšche šlyšchecž, so šu w tu šhwilu w žylym wokrešju jenož hšchcže
š wucžerjoto šerbškeje rēcže móžni, hacž runje je wjetšchi džěl
šchulow šerbškich. Šadžijomnje šako pomoz pschindže psches
wucžeršku präparandu we Wójerezach. Wšy teho dla nětko hšom
šerbškich šaršchich na to pošajumny, so chžyli šebi na to poš-
myšlicž, jutry wobdarjencych šynow na tule pschihotowanju ša
šeminar dacž. Šschetož jutry so šako nowa pschihotowanška rja-
domnja šaloži. Štat dawa mlodženzam rjanu podpjeru, so mohli
tež mjenje šamožiczi šaršchi tam šwoje džěczi poškacž.

— Šakška šynoda šmēje šwoje wuradžowanje hacž do 30. ok-
tobra. Šažne bēšche to wuradženje, so móže ewangelski duchowny
ewangelskeho šchescžijana, hdyž je w katholickej wškadže wumrjel,
na katholickim pohrjebnišcžu šhowacž, kaž tež katholicki duchowny
na ewangelskim pohrjebnišcžu. Šo je wěšcže rjane šnamjo šmēr-
neho šmyšljenja mješ woběmaj wěrywšnacžomaj w Šakškej, so štej
so wobej zyrkwinskej wšchnosčzi tak dojednalej. Šo dalšchich
wuradžowanjach šynody pschihodnje.

Š rospominanju.

Šodawa F.

Wěricžel ma lěpschi pomjatk dnyžli dołžnik.

* * *

Šadšcho hubu wotewrjescž dnyžli mōšchei.

* * *

Škerje so džěšacžo šhudži hrajaj, předy hacž jedny bohatty.

* * *

Schtōž zuse ranj wobala,

Ša šwoje šamšne šabywa.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Szerbiske njedzelske łopjena.

Wudawa šo łóždu šobotu w Smolerjez katolickichczerńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

21. njedzela po šwjatej Trojizy.

Czef. 6, 10—17.

Wubudzenje ł wojowanju — šo dyrbinj wutracž
w bėdzenju — je tole šłowo Pawołowe:

Zion, wudžerž tu!

1. Wudžerž, to je nusne;
2. Wudžerž, to je móžno.

1. Čzežke je bėdzenje, kotrež ma šo šchesćizian bėdžicž, hdnž chze wón wotknyjemj kónž dozpicž a šwoju dušchu wukhowacž. Wón ma šo bėdžicž najprijedj i čžěłom a i krowju. To je najwjetšche njesbože, šo njespšecžel w naš šamych tczi. Wšchėdnje hiba šo hrėch a chze wón w šłowach a škutkach, duž dyrbi wón wšchėdnje wojowacž, šo škludži woczi, wušchi, ruzj. A čzežke je to bėdzenje, šo mohł čžłowjeł wuštacž. Ale wjazj jich tu hišcže je, i kotrymž ma wojowacž. Kaž wot nutškach, pschindže tež wabjenje wot wotkach; kaž wot naš šamych, tak tež wot druhich čžłowjekow. Kelto jich naš wabi a naš wróčzo džerži wot njebjeskeho pučža! Kelto jich dwėłowanje wuškwa a žadoscže wubudžuje! Haj, kamo móž šu nałožili wot morjenja japoshtolow psches lėsttotetki. Kał čzežke je wojowanje pschecžimo tajkim mozam! Ale woni šu hišcže hóršchi njespšecželjo (šcht. 12). Wny mamy wojowacž i šerschtami a móžnyimi a i knježimi šwėta, kotšiz w šwėtnej čžemnosći knježa, se šlymi duchami pod njebjeskami. Njeh šo mudri šmėja, je tola tak, kaž Pawoł praji: Niz jenož i jenotliwymj hrėchami mamy wojowacž, ale

i kralestwom hrėcha. Tón, kiž ma wjele mozy, a lėšnosće, kiž wė čzežke wot Boha pošłane hodžiny wuwužicž, tón je, i kotrymž mamy po prawym wojowacž. A tole wojowanje je čzežke. Ale hacžrunje je čzežke, my dyrbinj wudžeržecž, kaž je to Pawoł, Luther čžinil.

Hdnž my džěčzo wužohnujemy, pschimołamy jemu: Wudžerž tu, džěčzo, wudžerž tu! A hdnž my pschi šmjertnym łóžu štejimy, hišcže junkróč rjeknjemy: Wudžerž tu, šchesćiziano, wudžerž tu! Nasche žiwjenje je hacž do pošłedka bėdzenje, duž je nusne wudžeržecž.

2. Wudžerž, to je tež móžno, hewak tón Knjes njeby ł temu napominal. Wón naš lėpje šnaje, hacž my šo šami a naš ł nicžomu njenapomina, šchtož nam móžno njeje. A šo je móžno, je šo hušto dosč dopokasał. Šchtó chze jich licžicž, kiž šu dobyčzerjo wostali, kiž šu wutrali we wojowanju pschecžimo šwėtej, kiž šo njesku psches čžescž a hanibu, psches žane wadjenje, ani psches jastwo a šchčžepowzy pschewinyčž dali? Šchtó jich licži, kiž šu kaž Josef šly lóšcht a Šiob horjo pschewinyli, šchtó licži te žony, kiž šu pschecžimo šwojim mužam, poddanow, kiž šu pschecžimo wyschnosći twjerdže stali a wšhitko derje wuwjedli?

Kaž pał je jim to móžno było, tak je tež nam móžno. Wny móžemy wudžeržecž we wojowanju. Luther drje špėwa: Móž našcha dobyčž njemóže. Wėšo čžłowška móž to njesamóže. Ale wona je druga móž. Na móž teho Knjesa pokasuje naš Pawoł: Najpošlesy, moji bratsija, pošylícže šo w tym Knjesu a w tej mozy jeho šylnosće (šcht. 10). W tym Knjesu móžemy dobyčž. Wny mamy brón Božu. Čžert je

Mať wot spoczatka; ale wjetšcha je mŏz wěrnoscze. Wulka je mŏz hrěcha, wscho wona pŏzerje a skasy; ale wjetšcha je mŏz prawdoscze, kotruž Khrystuŝ nam dawa. Wona je kaž kabat, wot kotrehož wschitko wotlětuje (scht. 14). Wulka je mŏz lěnoscze a strach wustacza; ale wjetšcha je mŏz mēra, kotruž ewangelijon dawa. Schtŏž je tŏn woptať, tŏn je ŝo schkŏrnje wobuť, ŝo by bēžal pŝche wschē hory a hłubiny (scht. 15). Wulka je mŏz teho, schtŏž cžert w naschey wutrobje sapala.

Raž žehliwe schipy ŝu myšle a žadoscze, kiž wŏn nutš mjeta. Ale wjetšcha je mŏz wěry, schlit žehliwe schipy sahascha (scht. 16). Wulka je mŏz cžertowskich ŝłowow; ale hišcze wjetšcha je mŏz Božeho ŝłowa. To je dobry mjecz, kiž wschitko rosbije. Wulka je mŏz slych duchow; ale wjetšcha je mŏz Knjesowa. Tu wŏn dawa, hdyž jeho proŝymy. Duž wobronŏmy ŝo (scht. 14—17). Cžezko je wudžeržecž, ale mŏžno je nam. Duž

Wudžerž tu, Zion, wudžerž tu!

Samjeń.

Dwojaka kraŝnoscz.

(1. Pētr. 1, 22—25.)

Šlŏŝ (305): Schtŏž mŏj Bŏh čže —.

Wšcha kraŝnoscz cžłowŝka sahinje,
Raž wschēdnje pŏnajemy;
Pať wēcžnje Bŏh ŝam woŝtanje,
— To džeržecž twjerdže čžemy!
Duž žiwjenje Nječ ŝwjate je,
Kiž wjesč na ŝwēcze mamy,
So pŏzcžiwoscž A poŝluchnoscz
Tak widžecž pŝchezo damy!

We bratrowskej džē luboscži
Mjes ŝobu wobkhadžemy,
Šso sadžeržmy po ŝprawnoscz, i,
Wšcho dobre ŝebi pŝchjemy!
Wšchat wobnowiť, Haj, porodžil
Še ŝ noweho Duch Boži
Naŝ pŝches ŝłowo, So ŝ njebjju ŝo
Cžer nascha nētko škoži.

To ŝymjo nješachodne je,
Kiž ŝłowo Bože rēka,
Duž žiwe wēcžnje woŝtanje,
Šdyž sachodnoscz wscha cžēta;
Wšcho sachodne Tu cžēlo je,
A kraŝnoscz jeho ŝhinje;
Raž šhwētko je, Kiž sahinje,
Šdyž cžas ŝo jejny minje.

Pať Bože ŝłowo woŝtanje
A nihdy nješahinje;
Bŏh žiwy do wēcžnoscz je,
Šdyž semja ŝ njebjjom ŝhinje! —
Šoh' ŝłowo je Nam žiwjenje
We pŝedowanju ŝboža;
Tak žiwjenje A ŝbože je
Nam miłoscz dala Boža.

Nječ kraŝnoscz ŝhinje cžłowjecžna,
Nječ jako trawa ŝwjadnje,

Šdyž kraŝnoscz nam ŝo dostala
Še, kotraž njerospadnje;
Bŏh žiwjenje Šsam nasche je,
Kiž traje do wēcžnoscz! —
A ŝłowo je, Kiž potaže
Nam ŝchcžezku do ŝbŏžnoscz! —

U.

Po Božej podobnoscz i stworjenu budž džakowny!

(1. Pētr. 1, 22 ff.)

Cžłowjecžna kraŝnoscz a nješachodnoscz Božeho ŝłowa, cžělŏny a ŝ nowa narodženy cžłowjet, ŝmjercž a žiwjenje — ŝo wu-
samknjetaj. Duž nječ Bože ŝłowo cže wobnowja a wuŝwjecži,
ŝo ŝmjercži wucželnywschi žiwy wēcžnje woŝtanjesch! Stworjenu
po Božej podobnoscz i ŝwoju nješachodnu kraŝnoscz
pŏsnaj a ŝachowaj! —

A. W cžasu Kostnicžanskeje žyrkwinskeje ŝhromadžisny dwaj
kardinalaj ŝo pŝchjēdžowazaj paŝtyrja na polu hŏrko pŝafazeho
nadenđžeschtaj. Sedny ŝ njeju bēšche luby, dobrocžiny knjes a nje-
mŏžesche nimo ŝrudneho, wboheho cžłowjeka jēchacz, ŝhiba ŝo by
jeho ŝ najmješcha potroschtowal. „Schtŏ cži je, schtŏ pŝafasch!“
wŏn na njeho ŝawola. Paŝtyr pať ŝo ŝylow woŝtanjcz njemŏžesche
ani tež prajicž nochžysche, schtŏ jemu je. Duž kardinal hłuboko-
hnuty jeho dale bŏle nucžesche, ŝo by jemu tola samyŝl ŝwojeho
cžezkeho hŏrja woŝjewiť! Na to paŝtyr džesche: „Tehodla pŝafam,
dokelž nješym hišcze ženje tak prawje ŝ wutrobu dopŏsnať a
Bohu ŝhwalbu a džal ŝa to dawať, kaž budžich dnyrbjal, ŝo mje je
cžłowjeka, ŝwoju podobnoscz, ŝčiniť a niž tak wohidne ŝwo-
rjenje, kaž tole krodawisťo tudny. Š tymile ŝłowami wŏn na
krodawu pŝafowasche, kotraž ŝo cžezko a žadkawje po pucžu dale
wlecžesche. — To temu kardinalaj kaž na wobemaj boŝomaj wŏtry
mjecz pŝches wutrobu pŝchēdže. Pŝchewasaty wot tuteje ŝwjateje
ŝhutnoscz ŝo wŏn se ŝwojeho mula ŝ semi ŝwjese a dnyrbjesche ŝo
na njeho ŝasbēhnycz dacz. „Š Hawšchtynje!“ — wŏn ŝawola, „ŝy
wěrnŏ rēcžal: Njemucženi ludžo poŝtanywschi mēsto naŝ njebjēka
wobŝydnju, my pať se wschēm ŝwojim ŝhumšchtom a wucženosczu
powolnje po pucžu knicžomnoscz a hrěcha ŝhodžimy!“ —

B. Njedawno wo ŝwŏrniťu powjedacz ŝlyšchach, kotruž bē
žyke lēto dolho kraŝny wobras ŝnamjenjal. Tŏnle wobras bu
potom njenadžuizny pŝches nješchecželŝku ruku rosdrapany. Wu-
ŝtrŏžany bēšche ŝwŏrniť do ŝwojeje ŝwŏny ŝtupiwšchi ŝwoju ŝhubjenu
pŝozu želil, haj, žyke mēsto a wschitžny ŝwŏrniťny towaršchnižny tule
hroŝnoscz ŝ najšprawnišchim džēlbranjom wobžarowachu. — Schtŏ
mēnišch, wēcžny mišchr njednyrbjal ŝo rudžicž, hdyž je jeho po-
dobnoscz wohidžena a jeho mišchterŝki ŝkutk ŝhubjeny, a
jeho njebjeske mēsto a jandželŝta ŝyla dnyrbjala bjes džēlbranja
woŝtacz? Mŏže schtŏ hłubje hnujazy bycz, hacž tale želnoscz Boža
wo hrēšchnika, hdyž je wscho na cžłowjeka wažil? A my! Šdyž
roŝlacži w hnadnym cžasu ke Khrystuŝej cžēkamy, čže Bŏh ŝo
nad nami ŝmilicž; nješaczuwamy-li pať žaneho želenja, ale woŝta-
njemy-li w myšlach a pomyšlenjach ŝwojeje wutrobny, kiž ŝe ŝu
wot nascheje mlodoscz, dha dnyrbi Bŏh ŝo kacž, ŝo je naŝ ŝwŏriť,
wumohł, nam pŝedowal a pŝozu na naŝ naložal. — Ale tak ŝo
ma: Bŏh wjetšchny w njebjesach rodži we ŝwojej wutro-
bje wjele bŏle wo naŝ, hacž my wo ŝo ŝamych, ŝabywschi
— wo njeho rodžimy. —

—n.

Wodawajće swojim njepscheczalam!

Jedyn mišionar bu po dlějšchim dźěle se swojeje stazije wotwołany. Wón hišćeje ras tych se swojim skutkowanjom ja Anješa Jesufa dobytych t dźeleńskej Božej služby shromadzi. Po předowanju mějesche so shromadna swjatocžność Božeho wotkasanja; po jendźelskim waschnju spowjedni ludžo w polkole wokoło Božeho woltarja klecžachu, so bychu swjaty sakrament dostali. Sako so přeni rjad t poklajnjenju hotowasche, jedyn muž mjes nimi nejabyz postaže, dźěšche pšches bohacze napjelnjenu zyrkej na swoje městno wróczo a so tam pochydnj. Wudźělowanje swjateho sakramenta so po swuczenym waschnju wotměwasche a hišćeje přjedy, hacž bu wono skóncžene, mišionar pytnj, so běšche tónsamžny muž t wobdźělenju na swjatym skutku sažo pšchistupit. Sako bě swjatocžność nimo, mišionar tehole muža t bebi sawolacž da a so jeho sa pšchicžinu tajteho nadpadowazeho sadžerženja praschjesche. Na to wón kłědowaze wotmolwjenje dosta:

„Pšched někotrymi lětami běch ja se swojim nanom mjes šymy njepscheczalemi; tón jedyn t nich pšched mojimaj woczomaj mojeho nana sabi a jeho krej pijesche. Sa dyrbjach temu pšchihladowacž, wuczeknych njepscheczalam, pšchibahach pač we swojej wutrobje, so budu so na mordarju sa tónle skutk krowawnje wjeczicž. Děta so minychu; ja jeho pšchi wšchěm pytanju njenamakach, so mohl swoje wjeczenje wufonjecž. Sako pšched woltarjom klecžachmy, moje woko na teho muža padže, kotryž porno mi klecžesche, a toho widžach? Mordarja swojeho nana! To mje se satrašnej mozu saja; ja njemóžach porno njemu wostacž a dźěch na swoje městno wróczo. Sako tam ředžach, běšche mi, kaž by so wokoło mje jasně, kaž bych do njebja hladał a hlób řhychal, kiž dźesche: „Na tym kóždy pšnaje, so wy moji pšhli seže, hdyž luboscž mjes řobu macže.“ Sa běch hluboko sajaty, a druhi wobras, wobras řchizowaneho, stejesche pšched mojej dušchu. Tamne swjate řłowa so mi do wutrobny čziščezachu: „Wótcze, wodaj jim; pšchetož woni njewjedža, řchto čzinja.“ Tehdy mje Wš widžescheže so t woltarjej wrócžicž.“

Ščerpliwoscž.

Jedyn duchowny ras tole pomjedasche: Sako mlody muž běch t pomocnym ředarjom we wjetřchim měšcže. Runjež běch stromy a mje žana staroscž wo luby wšchědnj řhlěb njeczřschezesche, ležesche tola husto hluboka řrudoba na mojej dušchi. Sa njemóžach so swojeho powołanja a dźěla wjeřelicž; nicžo nochžyřsche so mi prawje poradžicž, řchtož pšchedewřach; tyřchnj a bjesradostny so mi pšchichod řdāsche. Jedyn džen wořebje pokřmurjenny wotucžich. Duž buch t jenej řhorej wólany. Sa namakach starřchu žonu, w řhudobnej řtwicžy na čziřnym lehwje ležazu, kotrejež řtawy bychu řczehnjene pšches dolholětnu wicž. Po někotrych dźělbjerjazych praschēnjach w nastupanju jejneje řhoroscže, na kotrež wona t řkótka wotmolwi, pohlada wona se swojimaj woczomaj pšcheczelnimje na mnje a so mje woprašča: „Anjes duchowny, je Wam něřchto?“

Sa njewěm, běšche to tón dźělbjerjazy hlób, w kotrymž wona to řjekny, abo běřchtej to jejnej woczzi, kotrejež mje na moju macžerku, njedawno jemřjetu, dopomnichu, ja t tej lubej staruřchzy tajte dōwěrjenje řapschijach, so jej řwoju žyłu wutrobu wuřypach, jej wřchu řwoju njecžerpliwoscž, wřchu řwoju bjestrořchnoscž wuřkoržich. Sako běch řkóncžit, so wona jeno woprašča: „Řak řtary řrje řeže, řnjes ředarjo?“

Džiwajzy so, wotmolwich: Dženřa řym 26. lěto dozpił.

„A pola mje“, řhora na to řjekny, je dženřa runje 26 lět, so na swojim bolostnym lehwje ležu.“

Wój wobaj mjelczachmo; ja řtažech a dźělach so t wutrobnym kłóčenjom ruki, hluboko řahanibjenny.

F.

Boži řud.

Řodawř t lěta 1824.

Žita so řyfu. Sa dźeřacž njedžel njeje niž řapka řeschczřka řapka. Šklónzo je čzeřwjene řhadžalo, je palilo, řmudžilo t horžymy pruhami a je so palate řhowalo. Řuže řu dawno wřchě řuche a řeki a řeczři řu mjehřche. Wřcha řelina wožoltnjene řopjena powjescha, a hdyž řtupřsch, so čzi trawa pod nohomaj řrjebi řaž řuřchenny wrjób. Škót t lacžnosczu jachli a řorczi a sa wjele dnjom njeje nihdže žana řaba wjazy řrechtala.

Se popoldnju w řřoch hodžinach. Pšchezo bóle řklónzo t pruhami řala řaž se řehliwymy kłokami. Žnjeřzy řebi bēžaty pót njemóža dotřecž a řadža jemu bēžecž. Woda je w řaranach čzopła a njehaczi lacžnosczzi. Šladaj wokoło so! Řřhdže ani mřócžalku njewidžřsch. Řjebjo njeje módre, ně, řchěre a na — běl. — Šowřjaty wětr je dwě njedželi wot řanja řtał a něřt je so lehnřł a wuřnył, so so řež najczehřsche řtwjelczko njehibnje. Šaj, wořyza na řuchim brjořny t liřczicžkom njetřchafe. Řřřna a pólna džiwina řtudnicžki podarmo pyta a řhlódka řladaze ptaczřki so řaczřnu. W řhorach a polach dymjenja žiwizy powětr napjelnjuja a řastajeja nimale dych. Řež w domach a na polach njemóža ludžo a řkót řkoro wjazy dychacž. Muchi pytaju t lacžnosczu krej a řalaju řurowje t wótrymi pyřkami ludži a řkót. Řak tola njemóže dolho wjazy wostacž.

Na pšchnej drosy lacžny řkót powjeřnywřchi řłowy wořycžł pomalu čzehnje, a bēly pšoch so jemu wokoło nohow řbēha a wala a we wořomnyh koleřach řraje. W pšedku muž ředži řandželiwřchi woczzi, řřchud a wotěřřku w prawej ruzy a t leweje na wós řlehnyeny řłowu podepřewawřchi. Š boka wořa čzelaza řłowa won wřřny. Wbohe řwořane čzelo so dnuhdy we wořycžku pšchewali a rosdajřchi řuby dolhi jayřł wuřuwa, řak je jemu řorzo. Sa wořom jachlo wlecže so poř, wulki a tuczny. Š teho widžimy, so je wořomny řnjes řěřnik, kiž je po čzelata był. Wón dnuhdy pohladnje a řnydom řažo woczzi řantnje. Řřwo a palenz řtaj jemu do řłowy řtupřkoj, a wón je řak pyany, so by t wořa padnył, byli řkót jenož trowřku bóle řaczahnył.

Duž so na brjósřku řtwjelczka řibnu a potom so we řopjenach řařchřotuje. Wěřřicžatko je podumřlo. A wono řažo podumy a řažo dunny. Řod njebjom wřřata řucha řurjawa so roščzahuje. Wřřche řole so čzorna mřócžalka pořaže a wěřřicžł pšoch řbēha a řnjeřzy řebi t woblicza pót řetřejo řteja a t wjecžoru pořasuja.

Řěřnik to nicžo njepytnje. Řkót pōcznje wuřchi nastajowacž a řam wot so řhwatajřcho řtupacž. Řoščzata mřócžalka řnabhwa mřócžel čzorna řaž nōž. — Řoščzaty wěřřicžł řnabhwa leczaty wětr. Žnjeřzy řmēja so řkoro domoj a pšchēřřkej řolczizy bēžitej řkōł, hacž so pšoch řa nimaj wala. — Mřócžel bywa mřócželřko a wětr bywa wřchor. Řopjena řkapotaja a pót je so nařtrōžal a lōžo so dnyha. Přjedy wřchor trubjalři řura a pšocha wjercžesche; něřt trubjele wjerczi a wala a řtorka a řoni řaž tōřte a wřřkōfe wēže. Wostajřchi wřchego řaju so ludžo řhwatajzy t polow.

Řěřnik trowřku t řebi pšchřndže a t wjercžatej řłowu so roščhladujo řchwřnje do řpřōžneho řonja, so řhělpajo kōřka. A wřchor ludžom pjerřchcz do woczow mjeta a w řchtomjazych wjercřřach řchumi a mřócželřka pōcznu so řibacž a čzahnycz a ptaczřki so pod řekři řhowaja a roščřřřřane řitne řromadři lětaju a řtejaže řita so t řemi řmahuja a ředřenny řad so po řemi řula. Šklónzo so řaczřmi a t řanju džen a t wjecžoru nōž na njebju řteji a řkót řzi a mřócželřka wřřaju řuste řaž řromadu řtwarjene řory, pšchřřnywřchi řklónzo, a blyřł pšchēleczi jich čzmu řaž řraščny wohnjomny řad. Daloto řady so řahrma. Dolho so tam řrimotny řobot řłabřcho a řylnřřcho pšchemjetuje.

Řjany řěřnik řařakrowa a pōczā do řonja rubacž. Wón mějesche hiřchčeje wulku řahu hacž domoj. Řkót jemu dořcz njecžerjesche a duž na njeho rořhņewany řěřnik so řlemjesche a řlijesche,

jo bē hrošno. — Sažo woheń pod mróczelemi tšepetajo pšheleczi a hnydom ja nim šo žalošnje sawrješny, tak šo wrješnja hlobš wšchē stawy pšheńdže a dale šo walachu hrimotne bobotanja po šchērolich njebjěšach.

A rěšnik njesašta satliwacz. Blisko bē k domej, a hórje jemu šte rěcže se rta lětachu. Wón bē kaž wrótny wot hněwa a pianosče. — Njemjedro šhwilcziczkwu wosašta s hrimotom mjetacz a czežke a wulke trjepjele deshcza padachu do procha. Pšhezo huščizicho padachu trefy a šylny deshcč pocža šo lecž. To rěšnika k nowemu selenju sbudži. — Sažo blyškot woczi pošlepi a hnydom šaržachu njebjěša s hrimotom trachneho hrimanja. Prastaty deshcč šo lijesche a mōz wujateho wětra šchjwjesche šchtomikam wjerchi kaž prubla a na šchizž šyčžachu blyški. Rěšnik pať wótsišcho šakrowašche.

* * *

Domach ja blidom rěšnikowej džěcžatzy štyknywšchi rucžzy pšchi tšepjetatej macžeri šedžeschej, placžo pšhes wofno hladajo. Na blidže ležachu špěwarske woczinjene a macž s nich nutrnje špěwarsche:

„My, Božo, šašlužili šmy
S tak jara wjele hrěchami,
So šurowje naš moril by,
My nješšmy tebi pošlušni;
Dha wšchaf šmy twoje džěcžatka
A twojej' pastwy womežiczi,
Tvoj lud, kiž hrěchi woplaka,
Šso twojej hnadže poruczi.“

A lětate blyški ju mylachu a džěcži wótsišcho plakašchej a wona tež wótsišcho s tšepjetom špěwarsche:

„My njewěmy šo potajicž,
Šdy byšmy pšhebeželi šwět,
Ach, hdže dha chžyli wbošy hieč?
Wšcho štworjenje rži jara nět'.
My twoju hnadu pytamy,
Kiž kōžde ranje nowa je,
Šu jeno šebi žadamy,
Kiž se wšchej' nush wumōže.“

Wonka a nutška bē štykno. Rěšnikowy štrōžlity kōń šo šplōšchi, hačž wosyčž šwroczi a šmorežo czešny. Rěšnik bē s wosa na kamjeń šlecžil a šebi nohu šlemiť. Rejo tam leži a njemōže štanycž. Krej šo jemu lije a Boha tam hani. Bobožna žona pať domach špěwa:

„My wołamy w tym hubjenštwi
Pšhes twojoh' šyua Šhryštuka
Šso k twojej Božej krašnosčzi,
Ach, pšheschonuj naš jeho dla;
O Wótcže wšheje šmilnosče!
Naš po šašlužbje nješhostaj,
My pošnajemy hrěchi wšchē,
Šam šwoju hnadu pošajaj.“

Šošlednje šlowežko hjebē hišcže se rta, dha pšhes šatschašowaty hrimot šlyšchachu cžerjateho šonja na hašy po kamjenjach s pōškowami rubacz a do dwora pšchihnacž.

„Mōj Šesujo!“ wona šaššifny a wostajšchi knihow a džěcžow do dwora štoczi. Njemjedro pocža šwoje šlobjenja šmērowacz a deshcžowome šliwki pocžachu šlabnyčž. — W dworje ležesche jich kōń. Wón bē s hlowu wo murju prašnyť a duž bē šo šarasyť. Nicžo njebē wo wosu a gratu widžecž, hačž waha ja jedyn poštrōnt wišalsche.

„Mōj Šesujo, hdže dha je mōj muž?“ tak wona štyšnje

wołajo po dworje bēha a pšhed dworom. Ale nicčo ju nješlyšchi a nicžo wona njewohlada. Njemjedro pať pšhezo dale cžehnjesche. (Pšchichodnje ščōncženje.)

P i s t y.

III.

Luby wujo!

Njemōžnje je mje šwješeliťo, šo šy wo naju listowanju s Waschim knjesom wučerjom porēcžal, a šo je wón šwoje špodobanje nad nim wuprajil. Wučer ma džě šašady woczehnjena študowacz, wón šo wšchēdnje s nimi šabjera a ma wo wěžy nashonjenje a roššud. Šad bych tehodla wunoshč Waju rošmōlwy wo dališchich listach šhonil.

„Woczehnjene“, tak je prajil, „je jara czežke wumjěštwo abo šhumscht.“ Šrawje ma, wujo! Šlam ja to, šo je mješe wšchēmi wumjěštwami ruuje najcžežsche. Šastupiwšchi wōndy pola cžašnikarja widžach, s fajlej prózu a wustojnosčzu cžašnik šestajuje. To je tež wumjěške džělo, pomyšlich, kiž kōždy njedokonja, ale mjes nim a woczehnjennom je šhētry rošdžěl. Cžašnikar mōže pšchi šwojim džěle wšchitko pšchewidžicž a wulicžicž, pšhed woczehnjennom wučžomž kaž hudancžto šteji, pšchetož do jeho šnutsšowneho pšhes žanu šchleńzu njewidži. W cžašniku šo hodži kōžde hibanje na wotmērjenny cžaš a na wěštu štronu naprawicž, hibanje ducha pať šo njeda wobmjesowacz. Cžašnikar šmē wostajiwšchi džělo woteńcž, wono na njeho cžaka, ale wučžomžowa duchowna pšchiroda šo tež bjes woczehnjennomje pšchitomnosče a wole pšchemēnja. Šsnadna wobdarjenosčž, cžělna šlabosčž, šamšna a zuša wola, cžaš, mēštno a tyšaz druhich wēžow maju wliw na woczehnjene, na poradženje cžašnika jeno mišchtr šam. Žaneho cžašnikarja tež hišcže nješlyšchach na njeporadženny cžašnik plakačž, ale njeporadženeho cžłowjeka dla šym, luby wujo, hižom widžal rēfi šyšow šo ronicž. Wěšch, šo šo šamo našchemu Šbōžnikowej wšchitzny wučžomizny jenaf pobožni woczahnyčž njedachu. Tehodla drje nam jedyn s nich radži, šo by šo kōždy nješwažil s wučerjom byčž.

Budž w božemje, wujo!

Tvoj

. . . ů.

Wšhelake s bliska a s daloka.

— Šakška šynoda je šo šańdženu wutoru rošesčla. Dženša podawamy rošsprawu wo namjecže pšchepuzow a šabritškich wobšedžerjom, šo byšchaj šo šwjedžen tšjoch kralow kaž tež přeni pošutny džēń šbēhnyťaj. Šošledni džěl namjeta, 1. pošutny džēń nastupazy, je šo šacžišnyť. Ale hdyž šo nadžijachmy, šo budže šynoda tež kručze ša šdžerjenje šwjedženja tšjoch kralow wustupicž, šo tale nadžija dopjelnila njeje. W komišiji, šotraž mējesche najprjedy wo tej naležnosčzi jednacž, šedžachu 3 knjesojō s Šipšta a 3 knjesojō s Draždžan, šotšiz našche wobšenosče a ludowe šmyšlenje w dalokim kraju s nashonjenja nješnaja a šnacž njemōža. Duž šo wot komišije namjet štaji, šo by šo šwjedžen tšjoch kralow jako tajki šbēhnyť a šo wón pšchichodnu njedželu t. j. nētčizichu 1. njedželu po tšjoch kralach šobu šwjecžil. Wono pať šo w šynodže mōžne hlošy šlyšchecž dachu, šotrež pšhecžitwo tutemu namjetej komišije kručze rēcžachu a ša šdžerjenje našcheho nam tak lubeho šwjedženja tšjoch kralow wustupowachu. Šdyž šo tež njeje šynoda ša šdžerjenje teho šwjedženja wuprajila, je šo tola dozpilo, šo je šo namjet komišije šacžišnyť a šynoda šo ša to wuprajila, šo wona žaneje interešny na šhubjenju šwjedženja tšjoch kralow nima a šo dalsche šwētnej wšchnosčzi pšchewostaji, hdyž čže ta nēhdže dowolicž, šo by šo na tym dnju džělacz šmēlo.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew čel!

F.

Serbske njeđzelske łopjena.

Wudawa so kóždu šobotu w Smolerjez knihicziščezěni w Budyschinje a je tam ja šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

22. njeđzela po šwjatej Trojizy.

Fil. 1, 3—11.

List na Filipiskich je Pawoł i wošebitej radošću pišal, hačžrunje je jón napišal i jaštwa w Romje, hdyž mějesche šmjercž psched woczomaj. Synł džaka a wjekeła psches njón klinezi. Wón šam Filipiskich k radošći wubudzuje. Wón šam šo wjekele na šwoje wotšalhicze, šo mohł pola šhryštuka byčž (1,21. 23.) Našcha epistola je pschiklad praweje kšhesčizijanskeje radošće.

My špóšnawamy

1. jeje pschicžinu,
2. jeje wopokasanje.

1. Pawoł šo džakuje, tak hušto hačž na šwojich lubych špomina. Woni běchu jemu psches Epafrodita dary pōšłali k pomozy w nuiy. W Filipije bēšche jeho najrjeńšche polo škuttowanja bylo. Tam bēšche rjane kčžejaze žiwjenje. Duž i tajkej radošću tónle list pišche. Jako pschicžinu šwojeho šradowanja pomjenuje wón: Towarštwo na ewangeliju (šcht. 5) a dobru nadžiju k temu Knjesej (šcht. 6). Najprjedy šebi myšli, tak šu šo Filipizy wobdžělili na rošščěrjenju šłowa wo kšhizy, psches kotrež bēchu šjednoczeni se wšchěmi přjedywojowarjemi kraleštwa Božeho na šemi. To je duchowny šwjast žyrkwoje. Kašte šrudne nashonjenja bēšche japoschtol i druhimi wošadami činił! Kašte pak šo žohnowanje i tajkeho towarštwo žórli, dopokasuje jeho šadžerjenje. Wón bēšche šrudny, ale tola štajnje wjekele. Hdyž bēšche wón tež jaty, wón

wjeđzelsche, šo čzi jeho škut dale powjedu, napjeljeni i bojškej mozu ewangelija.

Krašna šańđzenosčž jeho nadžiju ša pschichod šylni. Psched jeho woczomaj šu trošchtowaze wobrašy, kaž n. psch. wobroczenie jaštuka, pobožna Lydia, wjekele nashonjenja we wošadnym škuttowanju. Duž je dobreje nadžije, šo tón šamy, kiž je we Filipiskich dobru škut šapocžal, jón budže tež došonječž do dnja šesom šhryšta. Hdyž šhryštuf šwoju žyrkej wobarnuje, potom njeh šo hela šłobi. Šome wopokajmo lubošće wot Filipiskich pak je japoschtol šwědczenie, šo je kóžž po dobru pucžu. U Šbóžnik wobar žolmam a kóžž wozži. Duž wjekele šo, ty dojěđžesč do mērneho pschistawa.

2. Šwoju kšhesčizijansku radošćž pak čže japoschtol wopokasacž. Wona je jemu bohate žórlo, kiž šo čzim polnišcho žórli, čzim wjazy čžerpasch. Pawoł Filipiskich na šwojej wutrobje nošy kaž pastyr šwoje wozy. Woni šu i nim tu šamu hnadu dostali, kotraž šo w tym pokašuje, šo maja ewangelijon šamolwiečž a wobtwjerdžicž (šcht. 7). Šak rad by wón šam k nim šhwatal (šcht. 8) — wutrobnje w šesuju šhryštuku! Pawoł myšli šo nuts do wutrobny Šbóžnika. To je ščžhwł jeho towarštwo i šhryštufom: Ša šym žiwy, niz pak ja, ale šhryštuf je žiwy we mni.

Pawoł Filipiskim ničžo wjazy dacž njemóže, ale wón šnaje teho, kiž móže dacž wjazy, hačž prošymy a myšlimy. Duž wola šo k Bohu, šo by jich lubošćž dale a bóle pschibywala we wšchitkim pōšnacžu a šhonjenju (šcht. 9).

Woni dyrbja hiščezje nawuknjčj rofesnacj, sčto by to lěošče bylo we wšchěch wobstejnoščach žiwjenja, so bychu czisčzi byli bjes poroka a nastorka hacj na džen Chrystu-
kowny. Pawoł chje swojich Filipiskich pschede wšchēm sa-
mynlenjom a sabkudženjom sathowacj, kotrej so lohko stanu,
hdyž duchowne wóczko wótrje njewidzi, so bychu junu byli
napjelnjeni s plodami prawdoščezje, kotrej so psches Jesom
Chrysta stanu s czesčzi a khwalbje Božej (sčt. 11).

Sawěščezje Pawoł njemóžešče swoju kšchesczijansku
radoščezj rjenscho wopofasacj, hacj so tele pschecza nješe
psched Boži trón. Chrystuš dyrbi w nich swoje byczje
dostacj (Gal. 4, 13), so by w nich wšchitko dobre skutko-
wał. Psches njeho budže nasche duchowne žiwjenje s naj-
wyschšchemu dokonjenju wjedzene, kotrej budže sjawne, hdyž
budže Bóh to potajne kudzicj.

To je sbóžna kšchesczijanska radoščezj a wješele, kiž chje
najlěpsche lubnych a kiž modlo a proscho nad nimi swojej
ruzy wupšchestrjeje.

Tajkeje radoščezje w tym Knjesu chyzl tón Knjes wo-
bradžicj nam a bratram s žohnowanju!

Samjen.

Sčto k mē dobreje nadžije byčj, so k dokonjenju pschidže?

(Fil. 1, 3—11.)

Stóš (W. miš. harf., čžo. 257): Božo, žohnuj jašy! —

Sawdawš wěcznoh' sboža
Je nam lubošczj Boža;
Bóh je naš šej powołaš,
So by džěl nam sbóžny daš! —

Nadžija naš kryje,
So nam junu kczjeje
Dokonjanosczj pschi Bošy,
Hdyž šmy wuschli s zusošy.

Se-li Boža hnada
Spomóhla nam s pada
Grěschneho, dha wušwjeczi
W swojej Bóh naš lubošczj.

Semu pschewostajmy
Sso a wodžicj dajmy
Tudy lubje kóždy čas,
So mohł pschekrašnicj šej naš!

Hdyž so džakujemy
Sswěru sa wšcho jemu,
Sčtož nam dawa w šwěrnosczj,
Budžemy jom' spodobni.

Prošycj tež paš manj,
So šej wukhowamj
Doměru a šczěrpliwosczj,
W skutkach dobrnych wobstajnosczj.

Wupšchmy so s wěru,
Wschibywajmy šwěru
W pónaczu a šhonjenju,
Kaž nam šluži s lěpschemu!

Khodžmy jako džěczi
Bože, kotrychž šwěczi
Sswětlo so psched ludžimi,
So šmy wšchudže khwalobni! —

Tak czěr sbóžna pónbže
A njemu, doniž wuidže
Čaš nam s Boha sbožownym,
A jeho raju wolanyh. —

U.

Potajnstwo, jadro a wobšwědczenje spokojnosczje.

A. Wěšty biskop bē psches swoju sbožownu a spokojnu myšl
snaty. Kunjež wjele pschecziwjenja šhonješče a mnohe czěžkoty
pschewinycj měješče, jeho tola ženje njespojnego s jeho dóntom
abo njeschěrpliweho njewidžachu.

Tedyh džen pscheczel, kotryž nad jeho počinknosczju so wul-
zyschnje džiwajše a sa njemóžne měješče, po nej czinicj, so jeho
woprašča, hacj by tak pscheczelny byl, jemu tole potajnstwo
swojeje spokojnosczje šdžělicj.

„Wěščezje!“ luby stary muž snapschecziwi. „Njeje s žyła žaneje
czěžje, tuto potajnstwo šdžělicj. Wono žyła jednorje w tym wobsteji,
so swojej woczji prawje trjebam!“

„Kaš dyrbju to rošemicj?“ so pscheczel dale prašcheschje.

„To chzu čzi rošklascj!“ biskop džeschje. „W kajkimžkuli wo-
budže tež šym, — pschede wšchēm swojej woczji s njebjesam po-
šbėhnywšchi šebi hluboko šaczisčezjam, so moje hlowne powołanje
w tym wobsteji, kaš do požohnowaneho wobhdlenja tam horkach
dožpju. Potom na semju hladajo šebi prišdšžeržu, so budu
pschi swojej šmjerczi jeno žyła mólíčkeho měštacžka na nej trjebacj.
Potom šwět do tola šebi wobhladujo wopominam, kaš wjele
tyšaz so jich tudy namafaju, kotriž šu w kóždym nastupanju mjenje
sbožowni dylžli ja. — Tak wuknu, hdyž je wěrne sbože namafacj,
hdyž wšchě nasche pucze so škóncza, a kaš malo šamyšla mam
morkotacj abo škoržicj!“

B. Něchtó, kiž bēšče na swojim samoženju wulzy šchodował,
raš džeschje: „Šako bēch bohaty, Boha we wšchěch wězach wob-
šedžach; nětko, hdyž šym wukhudnył, wšchě wězj w Bošy wob-
šedžam.“ — Spokojnosczj bóle wot nastajenja nascheje wutrobj
wotwišuje, hacj wot šwonknych wobstejnoščow žiwjenja. —

C. Bajka so powjeda wo šahrodže krala, w kotrejž šchtomj
a kwětki wšchě na dobo štonacj a so wobžarowacj počachju. Dub
bēšče šrudny, so žanyh kwětkow njeschj njemóže. Šbóžny šdónk
bē šrudny, so žaneho ploda njeschj njemóže. Winowy pjeńk bē
šrudny, so dyrbi so po muri pleščj a tak žaneho šhlódka
dawacj njemóže.

„Ša šym najnjewušchnišchi na šwěcze“, džeschje dub. „Ša bych
runje tak derje mohł šahinycj, hdyž žaneho ploda njeschjinješju“,
džeschje róžowy šdónk. „Sčto móžu ja na šwěcze dobre czinicj?“
džeschje winowy pjeńk.

Potom kral mału šijałku widžeschje, kotraž wšchón čas swoje
spokojne, mlódnje woblicžko šbėhášče, mjes tym so bēchu wšchitzy
drušy šrudni. Š kral džeschje: „Sčto czini tebe tak mlódnju a
spokojnu, mjes tym so drušy šdychuja a šu šrudni?“

„Wušklach šebi“, šijałka džeschje, „so mje tu trjebášch, došelž
šy mje jowle šadžil, a duž šebi myšlach, chzu špytacj, najlěpscha
mała šijałka byčj, kaž je mi pošpochi móžno.“

Čžitarjo, runášch so ty dubej, róžnemu šdónkej abo winowemu
pjeńkej? Budž radšcho kaž šijałka a čžin swoje hacj najlěpsche
w małym wokrješju, do kotrehož je Bóh čže šajik. —

Wošebnosť spokojnosť.

Spokojnosť je ríjalka,
 Šičez' a wšchudžom lubowana;
 Do wutrobny pľodžena
 Šičešćanej, je kwětka rjana,
 Kotraž debi žiwjenje,
 Dofelž pnyha i Boha je.

Sbožowna je spokojnosť;
 Na došč ma na Božej hnadže,
 Se šo swali wobčežnosť
 Wšchitku, wotpocžnje w radže
 Boha Knjesa Wjeršneho,
 Doměrniwšči jemu šo.

Lubofna džě kwětka je;
 Šejna wón je wofšewjaza,
 Wodnyh i njeje čžichy džě;
 Š wócžtom k njeju šhladowaza
 Wo šwět khudny njerodži,
 Žiwa w Božej mišćeži. —

Spytana wěra.

Wobrocženy Indianar, kiž běšče we šwjatej ščćenizy mjeno Samuel dostał, w mrěczu ležesche. Něhdy tak nadobna, móžna podoba bě stulena, wohniwej wocži běšchtej šwój blyšćez' šhubitej. Šeho dušchepastyt, mišionar Young, i hlubokej bolosću a tola i trošćtnej nadžiju pšči tymle šmjertnym lěhwje stražowasche. Wón wjedžesche, do toho běšče Samuel wěrił, a bě tehodla poľny dobreje wěšćosće. Ale wón budžišče rad hišćeže šłowo šwědčjenja wot mrějazeho blyščał, šłowo, kotrež mohło pšchitomnym pohanam a mlodym ščćenšćijanam jako powab a trošćt šlužić.

„Samuelo, mój bratišje“, wón džesche, šo nad mrějazym pokloniwšči, „ty šy nětko w čžemnym dole šmjercže. Šraj mi, jeli to hišćeže samožesč, kał je čži wokoło wutrobny.“

Indianar hišćeže ras wocži wotewri, posběže šwojej šuchej ruzy, jako by něščto pšchijecž chžyl, a rjekny pomału a i wulkim wurasom: „„Wóh džerži mje a ja džeržu Boha! Wón je mi wšcho, moja radošč a moje šbože!““

Na to wón wocži sandželi a jeho duch džesche domoj k temu, kotryž běšče jeho wumohl. Džerž twjerdže wěru, dha budže Wóh tebje twjerdže džeržecž we šwojej šwěrnosći.

F.

Sběhńće mje wyschšcho!

Š lišta jeneho džělaczerja, kotryž tón něhdy wučerjej šwojeho džěšća pšchipóšła, njech šo tudy šlědowaze šłowa wo natwarjazym šćončenju špomnjeneho džěšća wosjewja.

Šanka, šćinacželětna holecžka, w mrěczu ležesche. Njejabžy wona hišćeže ras šwojej wócžy wotewri, pohladny k njebješam a prošesche: „Sběhńće mje wyschšcho, šběhńće mje wyschšcho!“ Štarschej chžyščtaj ruče džěčžo posběhnyč a šłowakaj hišćeže bóle powyščić. Tola Šanka pokasa wažniwje k njebješam, i čžichim šmewšćom prajžy: „Niž tał, lubaj štarschej, niž tał, ach, žyle hinał wyschšcho!“ — Wóšy na to bu jejna dušcha, kaž šebi wona to pšhejesche, wot jandželow horje nješena do wěčnyh hětow, do šbóžneje radoščje njebješeho raja.

F.

Pětrowy pad!

„Nano“, džěšćelětna džowčička pšči wjecžeri džesche, „my mějachny dženkša w šchuli stawišnu wo Pětrowym šapřecžu. Ša šym šebi hižom myšłila: Pětr běšče šnano we wofomiku žyle na to pošabyl, šo Knjesa Šesufša šnajesche; hewał njebudžišče tola prajicž mohł: Ša jeho nješnaju.“

Nan šo temu džiwasche, kał je džěčžo k tajkemu nahladej pšchijšćo, a jo rošwucži. We wutrobje pał šebi pomyšli: „Tał žyle njeprawje wšchał moja džowčička nima, i najmjěšcha tał daloko niž, hacž tole šapřecže nał šamtyh nastupa. Wšchetož my šmy hižom dlěje dyžli tši lěta, haj šnano tši lětdžěšćki a wjazž lět je šwojim Knjesom khodžili a čžinimy tola w tajkich hodžinach, w kotrychž šo čžěžke horjo kaž čžemna mrócžel na našču wutrobu lěha, kaž njebudžichmy Knjesa Šhryšćuša i jeho pomozu hišćeže ženje wohladali, a budžichmy to žyle šabyl a i žyla wjazž nje-wjedželi, šo tu wón je.“

F.

Šylna wošada.

„Še tudy šylna wošada?“ woprašča šo žyly muž dužy nimo jeneje žyrtwje.

„„Šaj, mój knježe““, běšče wotmlowa.

„Š kał wjele šawow wona wobšteji?“

„„Še ščěšćašćydomdžěšćacž.““

„Šsu wošadni bohacžy?“

„„Ně, woni šu khudži.““

„Ale kał dha wy prajicže, šo je to šylna wošada?“

„„Teho dla ja to praju““, prajchany šnapšćecžiw, „„dofelž wošadni porjadnje ke mišči khodža a šebi Bože šłowo wyšćo waža, i žyla šebi šwoje ščćenšćijanstwo, tež šwoje žiwjenje naležaze byč dawaju; woni šu še šobu w pokoju žiwi, lubuja šo mješ šobu a pytaju w jednocže Boži šćut wušonjecž. Tajka wošada je šylna, njech wona i pječž abo i pječžšćow šawow wobšteji.““

F.

Boži šud.

Šodawl i lěta 1824.

(Šćončenje.)

Štjo šyčžy njeběchu njemjedru wučerjnyč mohli a běchu jemu chžyli ša kešćami ležo dacž nimo čžahnyč. Ale bóršy běchu pšchemofnjeni a pušćezichu šo tež domoj.

Šaž šo k měštu pšchibližachu, šlyšchachu pšched šobu dyš a dyš šarjewicž a widžachu šo na dróšy něščto walečž. Wpoš tam pšchipóšla wujesche.

Šliže dužy wuhladachu řešnika a jeho pša. Wjetšcha pjanosć bě i njeho wuschła. Š woběmaj rušćomaj šo šapjerajo chžyšče šo šběhnyč, šo by šedžal. Ale prjedy hacž šo došćny, wali šo šašo a šakrowasche. Š nohu njemóžesche hibnyč a wokoło njeje luža i deščćom šměšćanej krowju štejesche a po wosowej koliji dale běžesche.

Woni wostachu štejo a mlóšći šyžł dostocži po šaru, kiž pola blišćeho kalnišćča powróčžena ležesche. Šotom řešnika pomału na nju položichu, šo bychu jeho domoj domješli. Na jich próšćtu, šo by šo tola špokojil, a šo i Božej pomozu šašo póndže a šo tola njechal tał žalobnje šakliwacž, wotmolwi wón i nowym klecžom. Ale potom bu šhwilku šmšćom.

Njemjedro bě nětk k ranju won a lědy hišćeže šo šłabe hrimancžko šlyšćesche, ale deščćil hišćeže džesche. — Šu a tam widžachu kručž šłamaneho wosnyčła ležo a šrjedž pučža na pol morwe šwajšane čželo.

Runjje chzynsche rěšnikowa žama hič na pucž sa mužom hladacž, hdyž jeho jej napschecziwo pschinyšechu. Wona stejo wošta a nje-možesche nicžo prajicž. A hdyž jeho nješechu a wona krawatu nohu widžo jeho i bolosczu wołacž klyšesche, šo wona hromadu swjese. Wó ištwe stejesche ložo; do teho jeho položichu. Potom jedyn žonu sběhny a drugi bžesche po bliskeho lětarja, a wona možesche bórny sažo na nohomaj stacz, hacž tež ji kolenje tschepje-tajchtej. Hdyž t mužej stupi, chzynski jemu i lubosczu pschi-rěčowacž, storczi ju wón na bof, šo džěsczi bojasnje wo macžet kschiczeschtej.

„Saražcze tej krodawje!“ jawrěsta wón, šo bē wšchēm hrošno, kiž bēchu šo mjes tym šhromadžili. Ale stara czeta, kiž w najštwe bydlešche a tež dele pschińdže, wa jeju a wjedzišche jeju horje do loža; jow jeju směrowa a spěwasche i nimaj Wótczenasch.

Tak dolho bēchu tež po hojerja pobyli. Šižom duzy do dwora klyšesche tón tórne wołanje wó ištwe a tu potom widžesche šo tójšyto ludži kłóczič wołowo šmorcžateho człowjeka, kiž we ložu ležo wišatu nohu i loža tykajche. Wschē žily napinajo, žyly módry wot wjele picža a nowych šobow kschipjesche tam ležo je subami, kaž chzyn šebi je swukamacž, a hanjesche Boha hórje hacž pohan. Čzi šo pschi nim njesastachu stróžowacž. Šslyšcho, kał wón šam šo ša-šitowasche a šwoju žonu, kiž wo njeho sažo pschi ložu ležo plakajche, a Boha njewjedro a Boha pokliwasche, dhrbjesche kóždy šo wo-bojecž.

Njewjedro bē šo sažo wrócziło. A njech tež čzi wó ištwe nowe nasdala pschelětowaze blysti njewidžachu, a tola móžachu derje klyšecž, kał šo sažo khetro šahrima. Na to hojer stróženy na bof stupi. Duž šo rěnik šmorcžo wobroczi a i lohežom šo na pošleschczo seprěwšchi šurowje wrěškasche: „Šladajcze na nohu! Čžert wam — —“.

Wón dale njemóžesche rěčecž. Rót šo jemu i bolosczu šamkny. Wón toršasche ja nohu. Dyr a dyr wot njeje wulka trjepjel krowě kapny a šchórni bē šo je šydnjenej krowju twjerdže pschilěpiš.

Njewjedro i nowa traschesche. Šchórni dhrbjesche i nohi; duž chzynsche jón hojer wusucz. Kaž pschimny, šo rěnik w bolosczach šatšahny. Žadlawe šobiska jemu na džiwim woblicžu stejachu a bēly jeschcz wón pěnjesche. — Šslynaj mužšaj dhrbjeschtaj pschi-štipicž a hojerjej pomhajtaj, šlemjenu nohu do drjewa a želeša šaspinacž.

Wětr i nowa wujesche a šylnišche blysti šo blyšfachu, šylnišche hrimanja hrimachu. Wnyšlach, šo tajšje šwětliny khorj njemóže šnjescž, kasasche hojer, wofna šesapojšecž.

„Prjecž i tymi rubami!“ šarjewi tamny. „Wnyšlicze šebi, šo šo njewjedra boju jako mój kón?“ A dale wón žalošnje wołasche.

A blysti na blysti ša blyškami šyčžachu. „Ša čžu blyst widžecž! Ša čžu jón šaklecž a Boha čžu poklecž, kiž i njewjedrom šakhadža.“

Šjasczi šamknjenej, do woczow módry a polny rošmóraných pěnow, sběhny wón šwoju šažalku hłowu a žyłe čželo šo jemu šatšahowasche. Žolny blyšfowych plomjenjow šo psched wofnami pscheliwachu. — Wšcho ržesche. — Štróženy kóždy wot loža dale do ištwy stupi, dokelž hrošnoscz wot žadlawža džěsche. A na pol mowu žonu jedyn na káwu položi.

W tym wofomiknjenju šebi wšchitzy woczi šapschimnych psched jažnosczu noweho blyška a hrimot móžneho hrimanja ropotajo bobotajche a wšchēm šo kolena poklakowachu.

Hdyž móžachu woczi sažo wotewricž, widžachu bjesbóžnika we ložu šedžo. Šłowu na šhribjet wrócženu a i prošty mi porštami tam šedžesche. Woczi bēšchtej i dólczłow štipilej a na ližomaj štejeschtej morwe. Woblicžo mējesche blēde kaž šmjercž. Šamknjena

huba šo njehibny a hanjerški rót bē šakliwacž šastal. — Wóh tón Anjes bē jeho šudžil, bē jeho i pošlednim blyškom škónžowal.

Potom bē njewjedra kónž. Wšchitzy wo ištwe a w kžēzi bjes šchody wuńdžechu. Šenož šchwablowy dym jich škoro šadušy a blēdzi bēchu kaž wołoj, štyknyšchi ruzy mjelczo na škaženeho hanjerja stejo hladachu. Šeho wboha žona bē šo i woczomaj na blido šlehnyła a malo wo šebi wjedzišche. Šojet pschistupjo šo šakliwarja dótšny a tón šnak do loža padny. Pošledni mortot, pošlednje šobny jemu po šchiji korcžachu. Šapošledt šekschiwi ruzy a šapschija i nimaj wócžkovej krawwej džerje. Šuntrócž hišcže šakorcža. Potom bē i nim kónž.

Njemolecze šo! Wóh šo njeda ša šmēch mēcz!

S. W.

Wschelake i bliska a i daloka.

— Ššes wušwolenje knjesa šararja Šaltarja ša šararja Njěšwacžidlskeje wošady šo Wóšlincžanske šatške město wušpróšni. Šollatorštwó leži w rukomaj ewangeliškeho konsistorštwá.

— Šłowa šerbška protyła „Ššedženat“ je wušchła. Wona je šažo najrjěšcho špišana wot našeho šwěrneho šerbškeho protykarja, knjesa šararja Šschizana-Šodžijškeho. Šam, lubi Ššerbja, šo husto došč žněšta protyła pošlicžuje, njedajcže šo narěčecž. Wona šo i našej šerbškej protyku runacž njemóže. Wona je w narodnej myšli špišana, dawa nam rošlad wo našim ludu a našich wobštejnosczach. Do šerbškeho doma škuscha šerbška protyła. Šy ju doštanjecže pola knjesa Ššmolerja w Šudyščinje kaž tež we wšchitkich pschedawacnjach Šerbskich Nowin na wšach.

— 6. novembra, jako na wopomnješkim dnju bitwy pola Šyžena, je šo šažokny kamjeń položil t Šustav-Šdolškej šapalzy na něhdušim bitwišcžu. Wona budže dar mandželškej Štman w Štošholmje.

— Čžap šymy šo sažo pschibližuje. Šehdom kemscherjo wulku dobrotu tepjenja w žyrkwi šacžuwaju. W najwžazy žyrkwyach šerbških wošadow šu tepjenja. Š dotalnym pschińdže w bližšim čžaku Njěšwacžidlski Šoži dom, hdyž šo tepjenje natwari. Duž šu jenož hišcže bjes tepjenja Šucžina, Šart, Šudyššink, Šoršchizy, Škotezy, Wóšlink, Šetlizy a Šošacžizy. Šadžijomnje šo tež tam bórny naprawi. šo bychu wošadni tu wulku dobrotu wužiwali.

— Š rošprawje wo Šwojerowškim šchulškim wofrjěšu ma šo hišcže dodacž, šo je tam 27 šchulow. Š nich šu jenož šchule we Šwojerezach a Šórkhamoru něššte, wšchitke druge šu šerbške, šerbških džěczi je 2143, ale jenož 7 šerbških wučerjow (niž 5, kaž je šo w pošlednim čžišle čžišcžalo). Wny pošnawamy, šajka je to wulka nusa, hdyž je 18 šerbških šchulow bjes šerbških wučerjow.

Š rošpominanju.

Ščžetpliwoscz je šlucz wšcheho wušpěcha.

* * *

Wobohacžuj šwojeho ducha, šwoju wutrobu, a ty potrebašch mjenje wot šachodnych šubłow.

„Šombaj Šóh“ njeje jenož pola knjesow dychownych, ale tež we wšchēch pschedawacnjach „Ššerb. Šnowin“ na wšach a w Šudyščinje doštacž. Na šchtwórcž lěta placzi wón 40 np., jenošliwe čžišla šo ša 4 np. pschedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Szerbiske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždy šobotu w Smolerjez knihičiszczerńi w Budyschinje a je tam ja šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostać.

23. njedzela po šwjatej Trojizy.

Łil. 3, 17—21.

Ławoł napomina:

Łos šbudž so pod łichizom Łhrystušowym!

1. Łak njepszczel łichiza Łhrystušoweho a potom šatamanstwo,

2. Łak pszczel łichiza Łhrystušoweho a potom njebjeska krašnosć.

1. S placzom rěči japoschtol wo njepszczelach łichiza Łhrystušoweho. Łajzy šu pschezo byli. Woni wschat njechadža runje njepszczeljo Łhrystušowi być, šamo ł wjetšcha někał pszczeljo, ale tola šu wschitzy njepszczeljo łichiza Łhrystušoweho, kiž něhdže we wuczbje kaž stari a nowi Łarisejšy, abo w łhodženju, kaž stari a nowi Šadduzejšy, to šłowo wot łichiza šazpivaju, abo jemu połnu čzesć njedawaju, łichizej hišće něšto ł boła staja, njechadža w łschizu ša nim hić, šo njebychu w šwojim špodbnym žiwjenju myšeni byli. Ła tym šo ći njepszczeljo šjewja, šo šu šemšy šmyšleni. Ło njetřebaju runje jenož ludžo być, kiž we wobžranstwoje a wopisťwoje šu živi, ale tež łajzy, kiž šřjedža šo džerža, ći položćani, kiž šjamnje wotšupili nješku, ale šu tola we wutrobje šwětnje šmyšleni, kiž wokolo šłoteho čzelecza rejwaja w honjenju ša šwětnym wobšedzenstwom, ša wužiwanjom šwětnych wješelow, w bėženju ša šwětnje čzesću. Wšchi tym móže čłowjek rjenje łlincžaje mjeno psched šwětom měč, haj šamo psches łajke šwětnje šmyšlenje čzesć šwěta dostać.

Łule čzesć pak mjenuje Ławoł łanibu a jich łonz šatamanstwo a wón rěči wo tym ł placzom, dokelž jemu wotšud tych dušchow, jemu na wutrobje ležacych, ł Łhrystušowej łrwju wulupjenych, łak derje tych šawjednikow kaž tež tych šawjedzenych abo tych, kiž šu w štrasche šawjedzenja, psched jeho dušchu šteja. Łak je Ławoł šwojim Šilipisťim přjedy šchol! W šwojim pschiladže pokasuje jim

2. pszczelow łichiza Łhrystušoweho a šchtož na nich čžata, wěčnu šbóžnosć. Wón wosnamjenja jich ł jenym šłowom: našče měšczjanške prawo je w njebjesach (šcht. 20). Łschiz Łhrystušowy mori wscho šemške, tež myšł ša šemške, hdyž tež niž łak, šo by łšchescžijan ł džakom bradž njekněł, šchtož Bóh šemškeho łubla a wješela wobradži; łschiz šawěsczi jim tež wěčnu domisnu. Woni šnaja wobšedzenstwo, kiž je wjetšche hacž njebjesa a šemja, šo móža prajicž: „Šdyž ja jeno tebe mam, dha ja ničžo njerodžu wo njebjesa a wo šemju. Šich Bóh je w njebjesach, łotrehož łnada łraje wot wěčnosće hacž do wěčnosće nad tymi, kiž šo jeho boja. Šich čzesć šu mjena, w njebjesach šapikane. Woni džaja wulkemu pschichodej napszczewo, temu dnju šjewjenja Łhrystušoweho, kiž budže jich wumóz wote wscheho šłeho. Šchtož widžimy na Łhryštušku w jeho šemškim łhodženju po jeho łorjestacžu, šo móžemy tež prajicž wo pschekrašnjnym čzele łšchescžijanow, džiwajo na móž Łhrystušowu, ł łotrejž wón tež wschitke wězy šebi móže podczšřycž (šcht. 21). Łonle pucž pszczelow łichiza Łhrystušoweho čžemy čžahnyć do našcheho wěčneho domu w njebjesach. Šamjen.

Kak bjes poroka a škodowanja psches śwět pscheńdžemy?!

(Mat. 22, 15—22.)*

Hłóš (384): Spěwajmy nět s wutrobu! —

Farisejszy skladuju
S nowa radu słótniwu;
W rěczi Anjesa sašlapacž
Chzedža, — jeho satamacž.
A pópłam swojim stowaršča
Esluzobnych Herodascha;
Tak je hycž dosčž leščžitwa. —

Mištrje! rjeknu ludašzy,
Wěmy, so ty wěrnny h; —
Prawdu wucžišč raznje ty,
Njebojasny wschudžom h; —
Praj džě nam: šhto cži so šda,
Prawda abo njeprawda,
Damacž dań na kžžžora? —

Slóščž jich hnydom pópławschi
Anjes jim praji mjes wocžži:
Pšchikłódnizy, šhto wy scže
Sphtowacž wschał pšchischi mje?!
— Pjenjes dański połažče
Mi, so wam so dowjedže,
Šhtož po pokutny prawje je!

Hdyž krosch jemu podachu,
Wotmolwjenje dostachu:
Čžeje snamjo połaže,
Čžeje wopřmo to je? —
Kžžžorowe! — wotmolwja,
Šinał prajicž njemžža;
Krosch ma snamjo kžžžora.

Duž Anjes nět jim prajesche:
Kžžžorej dha dawajče,
Kžžžorske šhtož prawo je,
Bohu, šhtož pak Bože je! —
Słótnizy so džiwaju;
Dyrjeni su na hubu,
S hańbu wróčžo krocžej.

Mišchter Jesuš prawy je,
Sjawnje to so połaže;
Džělicž wě hacž najlěpje,
Čšycže słótnych rostorhnje;
Boža mudrosčž wón je šam,
Prawdu Božu praji nam,
Wodži sprawnnych t njebjšam.

Sradujmy so sbožowni,
Džimny šłobj pucž wješeli!
Jesuš s kralom wostanje,
Pšches śwět swojich pšchewjedže;
Čswěrnnych wón naš šahowa,
Čswój šchit šłabym pošlicža,
Dóžž našch dom su njebjšam! —

* Epistolški kžžžerušch bu Ioni daty!

Pšchikladna abo snamjenjowa móž.

A. Manowe stopy. Muž, kotryž bě wo bójske žiwjenje so hiščeže mało starał, jene ranje dom wopuščžži; psches nóz běšche hłuboki hñeh napadał a jeno s próžu wón do přědka pšchindže. Njenadžizy sašlyšča šady so něšhto krocžecž a wróčžo pohladawšchi, swojeho maleho šyna widžesche, kotryž sa nim šlědowajche. „D moje džěcžo, kał móžesche ty psches tónle hłuboki hñeh pšchincž!“ nan šawola. —

A šhto džěcžo wotmolwi? „Mano, ja do twojich stopow šstupam!“

Tole jednore šłowo so mužej do dna wutroby šatorže; wón šebi prajesche: „Niz jeno tu, ale wschudžom budže džěcžo mój šlěd phtacž. Čsu moje šlědy tajke, so hych šebi popšchecž mohł, so by moje džěcžo sa čžaš a wěcžnosčž sa mnu šlědžilo?“ — Šłódnětko ščžehowazeho pšchephtowanja so šameho bě tajki, so muž přěni krocž sa šebje na kolena padže a so temu Anjesej sa šameho jeho poda. —

B. Žehliwe wuhlo druhe sažehli. Šedyn Württembergski, kotrehož mějachu sa kšchescžianszy smyšleneho muža, wěrybratra w šušodnej wšy wopyta. Tón so swojeho hoscža woprašča, kał wjele bohobojasnnych ludži w jeho wšy je. „Ach, ja šym bohuzel jenicžki!“ — bě wotmolwjenje.

„Tak? Šotom pak s waschej pobožnosčžu wjele njeje!“ tamny šnapšchecžim, „pšchetož hdy hyschče wy we prawje žitwej wěrije štał, budžichu psches waš hiščeže drusy we waschej wšy so šbudžili.“

Poradženy a trochu mjeršazy přěni domoj džěšche, tola sa někotry čžaš šašo pšchischedšchi so sa dostatu radu džatowasche, prajizy: „Šato šebi to pšchi šebi rospominach, šym na šebi brach namał, wo kotryž su so ludžo w mojej wšy štorčali. Duž šym tónle brach džě wotpoložiwšchi we swojim kšchescžanstwje so polěpšhil. Šot teho čžaša dwanacže dušchow ke mni pšchikhadžeja, a my nět porjadne towaršstwo mjes šobu džeržimny.“

Hdy hychmy tola w žyrtwi, na něšchporach a we šwójbach wjazy tyčhle „žehliwych“ wuhli — dobrych, pětnych džěcži, wěrnnych, žimnych kšchescžanow a džěłacžerjow w Anjesowej winizy něli, by s něčžimžkuli wjele lěpje štało. — Manoj, macžerje, bratsja, šotry, wucžerjo, šchulerjo: Čže wy w tutej pšchikladnej myšli šłowa žehliwe wuhle? Sažehlecže wy druhich? Daj to Bóh! —

—n.

Na pokutny džěń.

Boža dobrocžiwosčž wjedž naš t pokucže! —

(Čfef. 5, 8—14.)

Hłóš (204): Ach, šhto dyrbiu hrěšchit čžinicž?! —

A pokucže Bóh krocže wola,
Njecha šahinčž nam dacž;
Čže se šmjercže wupomhacž,
Wucžahnyčž naš s hrěšchnoh' dolha;
Šnada jeho šašni so,
Šyta mile kóždeho.

Šošłuchajmy na hlóš jeho,
Wotewómy jom' wutrobu,
Sprawnu čžimny pokutu!
Wšcheho šdalujmy so šleho;
S čžmy do šwětka šhwatajmy,
— Čžaš je hiščeže špodobny!

Šhodžmy jako šwětka džěcži,
Budžmy Anjesej špodobni,
Šeho Dučkej pošłuchni!
Njech so šwětka našche šwěcži,

Czëmnoscëz budź nam wohidna,
— Postupujmy do śwëtka!

Strach je wulki, kotryž hrosy,
Smy-li hiscëcze sasparni,
W dobrych stutkach nieplódni;
Hdžeha mostacž chzemy wbošy,
Hdyž tónz smëje hnadny cžaš,
A Bóh i prawdu hudyž naš?!

Nah, džen sboža bórny šhinje,
Spodobny cžaš wucžeknje;
Žiwjenje nam wubëhnje,
Boža tež šo hnada minje
Sa hrëšchnika khrobkeho,
Kiž jej sapowjedža šo! —

Plody Ducha podawajmy
W sprawnej, žiwjej lubosczi,
Prawdosczi a wërnosczi! —
Dobru nóž pak šwëtej dajmy
Se wschej jeho hrosnosczu,
— Hdžmy jeho njeprawdu!

Wozucž, kotryž khodžišch spizy,
S morwy ch stawaj, hrëšchniko!
S Khrysta roššwëtlicž daj šo! —
Šhubjeni šu jumu wschitzy,
Kotšiz czëmnoscëz lubuja,
Cžeknycz šmjerëzi njechadža. —

Sprawnoscz šo dani.

W Kromizach bydleše Hurbanež Suriž, khudy muž, kiž mëjesche žonu a czryódku džëczi sežiwicz. Sprawny pak bë, to wschitzy we wšy wjedžichu. Hdyž mëjachu teho dla, ludžo nëščto w mëšcë wobstaracz, dha woni Surja pòšlachu. Sednu džen bëšche jeho wješny knjes k šebi sawolaš a prajiš: Surjo, dži hnydom do mëšta a wobstaraj mi tam tele listy. Hurbanež Suriž poda šo na pucz a džëšche wješely po drošy do mëšta. Wón bë dobry pëšch a nješomdžëšche šo. Na puczju jemu wschelle myšle psches hlouwu džëchu. Wošëbje špominasche na drohi cžaš, šo šo džëczi doma bóle ša khlebom prascheja, dnyžli ludžo ša džëškom, a šo ma drje nóž w šaku, ničžo pak te franju ša te wbohe waczši. Haj, w tym cžašu bë nëšotra nanowa a macžërna wutroba štarosčëšwa a tu próštwu: našch wschëdny khleb daj nam džëška, nëšotryžkuliž nutrnischo šdychowasche, dnyžli hewaš. Šak šo tež Hurbanež Suriž džëšche na puczju do mëšta; wón šchwórtu próštwu nutrnje špëwasche a pschi tym na žonu a džëczi myšlesche a na šwój žołdš, kiž móžnje šchëžowkasche, dokelž bë próšdny.

Šlaj wschak! prajesche wón na jene dobo a šhiliwschi šo pošëže mašy šwajš, do módreje papjery sawaleny, a na kotrymž štejesche: 100 toleš papjerjanych pjenjes.

W prënim wošomiknjenju šo myšle radoscëze we nim hibachu a wón pschi šebi rjekny: hdyž je nuša najwjetšcha, dha je pomoz najbližšcha, — 100 toleš — nëšl šy bohatty muž; — šak wjele hiscëče ženje mëš nješy. Ale we bližšchim wošomiknjenju štyšnywšchi ruzy šo modlesche: njewjedž naš do špytowanja. Šhwilku wón šak štejesche a pschi šebi myšlesche, tón, kiž je te pjenjesy šhubiš, je tež wëšcëze trjeba. Ša bych chžyl, šo bych je jemu šašo dacž mohš.

Hurbanež Suriž šo wschudžom rošhladowasche, ale ničtò tu njebë, kohož by šo praschëcz mohš, hacž je nëščto šhubiš. Duž

štyšny tu papjeru do šaka a džëšche dale. Ša pak jeho palešche šak šelski woheš a špytowaš pschëžo šašo k njemu štupasche a chžysche jeho narëczëcz: šthowaj šebi te pjenjesy, te móža tebi wjele pomhacž; šak mašch hnydom khleb ša šëbje, ša žonu a džëczi, a tón, kiž je te šame šhubiš, móže je wëšcëze parowacz. Wón pak šo pschëžo šašo modlesche: njewjedž naš do špytowanja.

Šo krótkej hodžinje, šako bë šak dale šchol a šo je wschelašimi myšlemi bëdžil, šašlyšcha wón, šo nëščtò ša nim czërjesche. Šo bë wošëbny knjes, derje šwoblesany, na kotrymž bë widžëcz, šo jemu khleba njepobrachowasche ša džëczi, hdyž by žane mëš.

„Dobre ranje!“ praji wón k Hurbanež Suriž, a rjekny: „nješy ty ničžo namakaš?“

„Šchtoha šëže šhubiš?“ wotmolwi Suriž, šo by wëšty byl, hacž je wón tež tón prawy.

„Šwajš, do módreje papjery sawaleny, a na nim šteji: 100 toleš, nutška leži dwazëczi pječž toleššich,“ džëšche žušbnik.

„Šohladajčë, hacž to je!“ rjekny Suriž.

S wješëlym špodžiwanjom pohlada knjes na tón šwajš a potom šašo na Hurbana, mašny na to nutš, wuwša pječžtoleššku papjeru a da ju Suriž. Šón i wopredka ničžo bracz njechasche, da šo pak tola narëczëcz a wša i wulkim džakowanjom pošlicžene pjenjesy. Žusy knjes pak praji, šo ma šo wón wjele bóle džakowacz a woprascha šo dale ša tym, šchtò wón je, hdže byšli, šak rëka, da jemu hiscëče jedny krócz wuku a wróczš šo.

Namakač — namakač — šašo dacž — je moja njebo macžërka pschëžo prajiš — rjekny Hurbanež Suriž. A wono je wëšno, pschetož to je tež kradnjene, hdyž namakane wëžy wróczšo šthowasch a wëšch, šchtò je tešame šhubiš. Še 100 toleš bychu mi na dušchi palike, ale te pječž, kotrež je mi tón knjes daril, šu prawe žohnowanje, a šak chžu šo ja Bohu džakowacz, hdyž smëju nëšl wot nič dlëje dnyžli tydžen khleb ša šëbje a ša šwoje džëczi. Šón, kiž je šo džëška štaral, budže šo jutšje tež štaracz. Šalleluja! —

Na to džëšche wón šhwatajo dale, a wutroba jemu šak lohka a wješëka hrajesche, šo w prawym cžašu do mëšta pschišdže. Šam došta wón pola tych ludži, hdžež mëšesche listy wotedacz, pomastu a šchlešzju pima a da šebi derje šlodžëcz. Na dompuczju bë jemu hiscëče wjele lóžo, pschetož w šaku mëšesche dobru mšdu a pječž toleš wysche teho. Šako do Kromiz pschišdže a pola pješarja nimo džëšche, dha šo jemu nowopječžene pokruty psched wošnom rjenje do woczow šmëštotachu; wón kupi šebi dvě a šhwatasche domoj.

Kajšë pak tam wješële našta, šako nan i dwëmaj pokrutomaj i durjemi šastupi. Džëška bë tam runje poštny džen byl, dokelž njebëchu žaneho kuska khleba mëli. Duž wyskachu wschitke džewjecž džëczi a šhwatachu ša blido, šo bychu jëdle. Ale nan prajesche: najprjedy špëwacz: pój, knježe Šesom Šhryšcëže, a budž našch hóšëž a požohnuj, šchtož šy nam wobradžil. Šako bëchu to wschitzy šobu wušpëwali, wucžëže nan nóž a wotkra kóždemu a wono kralowšyž šlodžëšche.

Ššchi jëdži pomjedasche nan šwojim džëczom tu podawišnu i tymi pjenjesami, pošoži te pječž tolešje na blido a šo šmëjo praji: hlajčë, ja šym što toleš temu žušemu knješej pošëžil, a wón je mi hnydom na žyke lëto dan do předka šapšacžil.

Šobožna macž pak štyšny šwojej ruzy a rëčesche czishe je šwojim knjesom. Šotom wona džëšche: hlajčë, lube džëczi, špawnoscz šo dani a lëpje malo i czëšëžu, dnyžli wjele i lëšëžu.

Šo dokonjanych žnjach šasta drohi cžaš a blëde liza Hurbanež džëczi šo šašo czërwenjachu. Šež našch Šurban šašo wožimi a šhwalesche Boha ša te pjenjesy, kotrež bëchu jemu prawje k pomozy pschisšle; po cžašu pak šaby wón tu žyku wëž. Šak šo hody pschibližowachu. Šodownicžku bëchu wschitzy te mšchi pošyli, a šako šo džëczi Šožeho džëšëča šwješëlachu, pschibližowasche šo k tej khëži, hdžež Hurbanežy bydlachu, poštnik.

Tón ho wěšće myli, prajesche macz, so wón t nam dže; my tola wot nioho žane listy njedostawamy. Ale póstnik ho nje-mylešche; list, kotryž wón njekeše, bě na Surja Gurbana pišany a bě porta swobodny a na nim stejese, so 5 tolet nutška leža.

Duž woni wulke woczi činjachu, a njewjedzachu, šcho prajicž. Nan čitasche napišmo pschezo s nowa, pschi šebi myšlo: to možno njeje; jow je so wěšće smyška stala. Ale hinaf njeb; tu stejese: na Sana Gurbana w Kromizach; a jako wón list wocžini, wupadže pjecztoleška papjera a nutška stejese pišane:

„Dokelž seže mi tehdy na dróhy do města 100 tolet požčili, mjenujžy ja běch je šhubil, a wy běščeje je namakali — dha chzu ja tudy džakownje dań wotwjeseč, kaž je prawje a šdobnje. Na- ložče ju derje a wucžče šwoje džěčzi sprawne byč. Wožemje — a štrome šwjate dny!“

To bě tón liščizil a hewal tam ničžo nještejesche; žane město, žadny datum, žane mjeno njeb; podpšane.

Jako bě nan to pschecžital, šapocža wón wješele špěwacž:

Budž čješč a šhwalba Wjeršnemu,
Kiž Wótž je wščeje rady,
Kiž wšchelle džiwny čžini tu
A dawa mjele hnady,
Kiž hušto šrudnym pomhal je
A dale trošchtowacž jich chze,
Čješč Bohu šnjejej dajče.

A wšchitžy, žona a džěčzi, šobu špěwachu. Nan pať wša te pjecz tolet a šapčazi šwój dolh ja hospodu. Šeho wutroba bě polna wješela a macžerka praji t džěčžom: wy džěčzi, hlajče, šprawnošč žo dani a luby Boh w njebjěšach sežele dań w prawym čžašu nutška a wonka. Duž nješapomnicže tu šchtucžku:

Modl šo a dži po Wožej šchžežžy,
Čžin šwěru, šchož ty čžinicž mašč,
Dha budže šbože w twojej šhěžžy,
Ty Wožej' hnady wužiwáš;
Šchtóž Bohu wšchón šo dowěri,
Šeho wón nihdy njepuščeži.

Wot teho čžaša kóžde lěto na hody tón liščizil šašo pschi- thadžesche a pjecz tolet šobu, a kóžde lěto běchu wone šhudym Gurbanež ludžom wulka pomoz. Woni šo Bohu ja to wutrobnje džakowachu, a wěšče je tež tón nješnaty dobročžiwny dawať požohno- wany byl, pschetož tón šnješ w njebjěšach šapšuje tajku lubošč do knihow žiwjenja.

P i s t y.

IV.

Luby wujo!

W pošlednim liščje šym Čži potašal, čžehodla je wocžehnjene čžlowjeka najčežšche wumjelstwo; dženska chzu Čže teho dowjesč, so je tež mjese wšchěmi to najrjenišche.

Ty šy dobry šahrodnik. Kóže a šwětki, wino a šchtomiki šu Twoje lubuški, kiž s wošebitej prózu hajšch. Šuntrócž mi potašo- wasche, kať šo wšchědnje rošwivaju a mčódnja, druhi ras bě pošny wješela nad jich kčžěwom a plódniwosčžu. Šich čžicha džakownosčž naju wobeju hnu. Wšchěd wyšokej šłóncžnej rózju pošastachmoj, a ja pytnych, so bu twoje woblicžo šhutnišche. Šo šhwili rjekny: „Nješda šo čži šłóncžna rózja byčž, kať wulke pytaže woko? Wšchezo ša šłóncžom pytažo t njebjju šhladuje. Wona je rjane šnamjo čžlowjeka, kiž šo nade wšcho pošběhuje, šchož šo šemje džerži a ša lubošnym šwětkom wěrnosčže, mišosčže a rjanosčže žedži. Tole Ty tehdy praji, wujo! Ša pschšpomnich, so ma tež dobry woliž we šymjenju, kiž šo derje šwěčzi a hoji a šo kať na šemi čžmu a ból šobu pomjenšchecž pomha. Ša derje widžach, wujo, kať nutrnje

šłóncžnej rózji do wócžka hladašch, rošpominajo, so šo ani ničžo temu šačžucžu njeruna, kiž džakownosčž ša nałożenu prózu w dušchi šbudžuje. A nětko hlej! šchož čži tež w šahrodny roščže, to tola Šebje a Twoju prózu nješnaje. Nječ šo tež pišani, nječ wonja abo šłodži, nječ naš šahorja, nam šwěčzi abo naš hoji — wšchitko je bješ dušche, jeno šlaby wošnam nčajkeje wošebnosčže čžlowjeka. Wjele, wjele wjazy je čžlowjel šam. Włóžesch-li wobšedžbowacž, kať jeho rošom pod Twojim wóženjom wozucža, šo rošwiwa a šapšchimuje, kať jeho wócžko s lubošču a dowěru na Šebje hlada, w jeho duchu šo Twój wobrašuje, a kať jeho dušcha wšchědnych wěžow šo pušchčeje t wšchšchim šo pošběhuje, dha mašč, luby wujo, najwjetšchu radošč nad Twojim wucžomžom a rjenišchi džal, hačž mohla Čži šamo edenška šahroda dacž. Šawěrnje, wo- čžehnjene je mi tola najwošebnišche wumjelstwo!

Wutrobnje čže postrowja

Twój

. . . ů.

Wšchelake s bliska a s daloka.

29. novembra knješ šarar Waltar do Nješwacžidla pschicžehnje a hotuja šo wošadni jeho wutrobnje powitacž. Šeho šapokasanje jako šarar Nješwacžidliškeje wošady šmėje šo 1. adventa. W šerb- škim šemschenju, kotrež šo rano we 8 hodž. šapocžnje, budže knješ šarar Šólčž noweho knjeka šararja wošadže pschědštajicž, šwjatocžne šapokasanje šmėje šo w němskim šemschenju, kotrež šo w 10 hodžinach šapocžnje, psches knjeka tajneho žyrkwinskeho radžicžela Meiera.

— Šchož šond ša napravjenje tepjenja w Nješwacžidle na- štupa, nječ šo do šjawnoščže šda, so je jedyn pschecžel 2500 hr. woprowal a šo je šo 2500 hr. s mjenšchich darow jenotliwych dobročželow nawdalo. Kať šlyšchimy, budže šo s twarjenjom tepjenja w nalěčžu šapocžecž.

— Knješ primarius Kozor je šwój štary namjet, so bychu šo wošebite žyrkwinske prawa Šužizy šběhnyle a šo we Šužizy žyrkwinske šariadowanje kať w drugej Šakškej poštajišo, šašo šy- nodže pschědpoložil. Wubjerť je namjetowal, so by šynoda wu- prajila, so bješ džiwanja na prawa Šužizy, we wuštwaje wot 27. nov 1834 wobšrucžene, by w interešny wjetšcheje pschesjenoščže šakškeje ewangeliškeje lutherškeje žyrkwje s wješelom witacž bylo, hdy bychu Šužiške štawy s žyrkwinskej wšchnoščžu t wjetšchemu pschibliženju žyrkwinskeho Šužiškeho porjada t herbšto-štraj- nemu a wošebje t wobdželenju duchowneho pschi wufonjenju žyrkwinskeje inspežije w 4 městach pschischle. Šónle namjet je šo pschecžiwu 4 hložam pschijal. Radžijomnje pať t wuwjedženju tehle namjeta njedóndže. Šužiške štawy njebudža šo šwojich wobšrucženych prawow widacž. To běšche tež jašnje s rěčže jich šaštupjerja šlyšchecž. A temu šo my šbožowni čžujemny pod naščej žyrkwinskej wšchnoščžu we Šužizy a šebi žaneho pschěmenjenja ani nješpschejemy.

— Šhěžorštwowy šejm je šo w Šarlinje šeschol. Šhěžor- štwowy kanžler je hižom wuštwipil a našču šwonšownu politiku šaštupil. Wotštwipil je wot ministerštwata ratarški minister knješ Šobdželški. Wo jeho wotštwupjenju je šo dolhe měšazy pišalo a nětko je šo tola štalo.

— W Šakškej koloniji šo šašo burojo pschecžiwu Šendžel- čžanam šběhaja a rubjo psches šraj čžahnu.

Dališche dobrowólne dary ša wbohe armeniške šyroty t pomozu w nušy:

Š Šorschisheje wošady psches knjeka šararja Šrügarija 30 hr. W mjenje wobohich šyrotow wutrobný džal.

Šólčž, redaktor.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew čel

F.

Szerebiske njedzelske łopjena.

Wudawa šo kóždy šobotu w Šmolerjez knihičiszczerńi w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Na šwjedzeń semrjetnyh.

2. Tim. 4, 18.

Na tutej njedzeli saczuwamy, šo to njeje džěň kaž druhi — nad nim leži něšcto wošebite, šrudobne, mróczne. Šdžěž pak to čłowjek saczuwa, tam je tež žadanje, we wutrobje wošchemjeny byčž a se šrudobneho čžemneho smyšlenja do wješelskeho pschedadženy byčž. To čžuja te wulke hromady luda, kiž na tajkim dnju won čžahnu na pohrjebnišcžža a šebi žadaju po Bóžim šłowje. Šchto čžze přėdwanje šmjertneje njedzeli? Wono čžze tole žadanje štajicž a pomhacž, šo bychu wutrobje wošchemjene byle. To čžze tež to šłowo teksta, kotrež Pawoł šwojemu Timotheušeji pišče. To je tón trošcht:

Bo wšchem horju na šwěcžze nam wěcžna šbóžnosć šašwita!

1. To je nadžija a ničto ju nam wšacž njemóže.

2. Šdžž šebi my ju šami njewošmjemy.

1. Horjo a šrudoba štej kolo wokolo naš na tutym šwěcžze. Šswět je doł žalosćze a šylšow. A to přėduja nam te pohrjebnišcžža, hđžž šo dženska horze šylšy plakaja. Tam je štejal mandželski pschi rowje droheje mandželskeje, tam šu štaršchi plakali pschi rowje lubeho džěšcžža, džěcži šu lubeho nana, lubu macž k rowej pschemodželi. A hđžž to njebešče w tutym lěcžze, je bylo w šarđženym abo w přjedawšchich lětach. Polne horja a šrudoby šu lěta našcheho žiwjenja, a šchtóž jo hišcžze našhonił njeje, jo wěšcžze hišcžze našhoni.

Šchto pak šmēmny my šprajicž we wšchem horju? Bo wšchem horju na šwěcžze nam wěcžna šbóžnosć šašwita. Tak widži to Pawoł psched šobu, hđžž won pišče: „Tón šnjes budže mje tež wumóž se wšcheho šleho škutka a mi šbóžnje dopomhacž k šwojemu njebjeskemu kraleštwu.“

Šdžž tež čłowjekojó jeho wopuscžža, hđžž tež ma wjele pschescžžehanja pschětracž, tón šnjes jeho wumóže. Wěcžna šbóžnosć junu šašwita. To je wěcžnje wěrnó a to nam ničto wšacž njemóže. Wšchitko druge šo nam wošmje, njeh je to čželo abo kublo, čžescž, žona a džěcžo. Nam šo wošmje psches čłowjekow abo psches čžaf abo psches šmjercž. Dale nadžija Pawołowa niđny nješahanibi. Bóh budže wutřecž wšchitke šylšy k jich woczow. My šmy žiwi, hacž runje wumrjemny; my šmy šjednocženi, hacž runje budžemy džěłeni. Bo wšchem horju na šwěcžze nam wěcžna šbóžnosć šašwita! Tu nadžiju nam ničto wšacž njemóže.

2. Šdžž šebi my tu nadžiju šami njewošmjemy. Je to móžno? Niž jenož móžno, ale wono šo wopravdže štawa. Šchto to čžini? Šchto bjerje šebi šam tajku nadžiju? Tón, kiž šam ruku na šo škoži. Kał wjele je tajkich nješbožownych! Tež w šarđženym lěcžze šmy hušto došcž wo šampordaštwach čžitali. Wěšo je tón šnjes šam šudnił. Ale to je wěšte: šchtóž to čžini, tón šebi šam nadžiju bjerje. Přjedny šu tajke čžela khowali, woblicžžo k wječžoru wobrocžene. To dženska hišcžze placži, woni hladaja nuts do hlubokeje nožy.

Šchto bjerje šebi šam tu nadžiju? Niž jenož čži,

kíž rufu šami na šo šloža, ale tež cži, kotsiž njechadža do
Dejuka šwojeho Šbóžnika wěricž. Šchtóž njewěri, budže
šataman. Njech cžlowješ bjes wěry šwoju nadžižu štaji,
na cžožkuli chže, wón je šjebany.

To šo wjazy pšcheměnicž njechodži pšchi tych šemrjetých,
kotsiž šu šo šami šjebali a njejšu wěri. Kaž šu jo na=
makali, taš maja jo wěcžnje. Ale my móžemy hišchže
cžinicž, šo bychmy šbóžnje wumrjeli. Šchtó taš wumrje?

„Daj, šo bych trošchtnje widžik

W tej šmjertnej žalofcži,
Kaš šy šo ša mnje bēdžik
A wumrjel w šwojej kwi,
Dha na tebe chžu hladacž,
Čže dđeržecž š wutrobu
A twoju pomoz žadacž,
Taš wšchitžy šbóžnje mru.
Šamješ.

K wobšamknjenju žyrkwineho lēta — na njedželu šemrētny.

Kaš š měrej pšchiūdžemy?!

(Šef. 57, 2.)

Šlōš (Šionst. št., 1. džel, cžo. 498): We rowje je mēr. —

Tu njepojoj je,
Šdžež šlōšcž hruba š njeprawdu knježi,
A we šlym šwēt leži,
— Tu šlē šo cži dže.

Šdy š poloju džešch? —
Šdyž š Anješom bjes poroka šhodžik
Ššy, prawje šo wodžik
Š nim tu, — domoj džešch.

Anješ pošylnja cže
Na cžernjojtej žušbnika cžeri;
Wšchē krocžele mēri,
Džž pšchishchōš kōnž je.

Duž nještrachuj šo!
Njech wotpocžink šlōdki cži kwoa,
Njech wēra je žiwa,
A nješomudž šo! —

Dži š wotpocžinku
Do šomorki cžicheje mērny!
Šdyž Anješej byl šwērny
Ššy, doštanješch mšdu. —

Ššam šlubik cži je
Tvoj Šbóžnik a Wujednaš mity,
Šo š nim budžešch žiwy,
Šdyž šawōka cže.

Šlōš šlyšchecž šo da
Do cžēmneho junu raš rowa;
Čže š žiwjenju wōla
Anješ, šotryž mōž ma.

Čži wotemri dom
Ššo wōtžny we nješješkim rajū,
Šdžež šbóžni mēr maju,
— Dži š Wumōžnikom!

Do rowa ša nim;
Šdyž na kōnž šy žiwjenja dōšchōš,
Ššy š bēdženja wušchōš,
— Džešch š radošcži š nim!

U.

Šswjaty je Bōh a njeda šo ša šmēch mēcž!

Na šemrētny dopomnjaza njedžela je pošlednja žyrkwineho
lēta, — lēšja 24. po šwj. Trojizy, šotrež epistola je š lista na
Galatiškich 6, 7—9 podata. Duž na nju tudy tež džiwojmy,
něšotre wobraški šlicžejo, kiž runje pšchi šhutny dženšnišchim roš=
hladowanju a rošpominanju jašo wužitne šo wobkručžea:

A. Šedyn škalž bēšche rošwōlny cžlowješ a nješladasche,
šdyž pšches žiwjenje šašakowasche, ani horje ani dele. Šōnle muž,
něšotre njedžele šhētro pilnje na krusche plata dželawšchi, mēješche
jeno hišchže mašo štokow je šwojim cžōlnkom šcžinicž, potom
bēšche hotowy. Šē šobotu pošōdnju; mōžesche hišchže dženšna
wotrēšnyčž, po šwoju mšdu dōncž a šebi na to šlōšchtne njedželške
pošōdnjo wušotowacž. — „Žona“, wōn šawōka, „budu nēš hnydom
hotowy!“ „Šechže-li Bōh“, jehō pošōžna žona pšchijitaji. — „Aj“,
škalž šnapšchecžimi, „tež šdyž by njechaš, budu tola hotowy.“ Šōn
cžōlnk nušnje pšches ničže šuwasche, ale štok bē pšchēšlyny, cžōlnk
pod krošna dele padže. Muž hūēwny na šwoje nješbože pšches
šydo dele škocžiwšchi šo pšchi tym mješ pošōžne šaty šwjese a
šebi nohu šlama. — Traješche nēš 6 njedžel došho, doniž šwōj
kruh plata pošnje šhotowi. —

B. Š šhošatni w Mewe Šepping, hrošny paduch a rubježnik,
wot wjazy lēt došho jemu pšchijudžene došholēšne šhoštanje wot=
pošucžesche. Šenu njedželu bē wōn š druhimi šhoštanžami we wu=
štannej žyrkwi na předomanju, šotrež duchowny š tych šlowow
dđeržesche: „Še-li šo waš Ššyn wōšwōbodži, dha šcže wy prawje
šwōbodni“ (Šan. 8, 36). — Šako Šepping š druhimi šhoštanžami
žyrkej wopušchcži, wōn šradžu š jenemu š nich džešche: „Čžu
cžornemu tola dopošacž, šo mōžesch šo tež bjes Ššyna wō=
šwōbodžicž!“ —

Š nožy na to wōn šwōj wot dlēššcheho cžajša šem pšchi=
hotowaný wuwal je šwojeje šawēry na šchtwōrthym poššhodže
wuwjedžizy šo pšches želešnu lēšyžu hižo dawno předy pošnēcžim
pšcherēšanu a rošpjatu pšchecžišchcža a šo potom pošowjašu
š šožownyčch plachtow našufanym dele pošchcžesche. Šišchže njebē
paš pošōžy hūibny dožpil, dha šo pošwas roštorže, a Šepping
dele padnywšchi šebi šchiju šlama. —

To biblišške šlowo: „Njemylcže šo! Bōh šo njeda ša šmēch
mēcž!“ šo w tymle padže jara ručže dopjelni. —

C. 18. džeš meje 1866 we wšy D., njedaloko Šhyna, katholic
a ewangeliški w šorcžmje šedžo wo nabožnyčch wēžach žortowaschtaj.
Mješ druhim rēčž na bibliju pšchijūdže; duž jedyn praješche: „Ša
šwōj džel na pšchedaš dam“; — drugi džešche: „Ša šwōj džel ša
krošch pšchedam“. — Šēdom bē tole hanjenje wuprajene, bēšche
jedyn teju wušmēwžow šo še štoša šwjeshwšchi — cžēlo; šōn drugi
wušmēwž paš nahle ššhoriwšchi a poš lēšarja poššlawšchi bē něšotre
hodžiny poš tyni teho runja cžēlo. —

Duž, o cžlowcže, nježortuj!
A Bōhu ducha pošbēhuj!

—n.

Pſchi rowje lubnych.

Pſchi rowje lubnych sanjeſmy
Dženſ ſpěw wo dobywanju:
Tych běh je ſbóžnje ſtonjany,
Sich czěko dóndže t spanju;
Wſchě hylſy ſu nětk ſetrjene
A bėdženje je pſchětrate,
Sich w njebju króna debi.

Šmjerč, horjo, boloſč wjazy njej,
Nětk mjelczi žałoſčenje;
Sich duſcha w hěcze ſalemskej
Žnje wěcžne woſchewjenje;
Šim rjeńſche hřwětko ſaſhwěczi
We njewuprajnej ſbóžnoſczi,
D kaſ je jim tam derje!

Sich duch, ſa wěcžnoſč ſtworjenty,
Pjerſchč, popjel wotpoloži
A pſches hřmjerč domoj wołany
Šso t wſchſchim honam ſtoži,
Hdžež Boža hnada pſches Khrysta
Šchat jaſny wěru wobleka
A wěja měra palmy.

Duž hřwojim lubym popſchejče
Sich ſbóžnoſč w Božim raju,
Kž je hřwojeje kraſnoſcže
Šsej na hřwět nježadaju.
Šso wo to jeno ſtarajmy,
Šo my tež junu ſbóžni hřmy,
Hdžež dobyče nam křwa!

K. A. Fiedleſ.

Troſcht pſchi rowach ſemrjetnych.

Hdyž hřwjaty japoſchtol Pawoł w 14. ſchtuczzy 4. ſtawa hřwo-
jeho 1. liſta na Theſalouſkich piſche: „Wěrimy-li, ſo je Jeſuſ wu-
mrjel a ſtanyl, dha tež Bóh tych, kiž wuſnyli ſu pſches Jeſuſa,
ſ nim pſchuwjedže“ — dha je to kraſny troſcht pſchi rowach naſchich
ſemrjetnych. Saſo woni mrějachy a žana pomoz njebč, žana móž-
noſč wědomſtwa a luboſcže, jich drohe žiwjenje ſdžeržecž: dha
ſtejachmy ſtuženi pſchi jich czěle, mjecž w duſchi, woczki ſacžemujenej
pſches hylſy. Ale hylſy dyrbjachy wuſthnyč, mjecž ſhubi hřwoju
rěſazu móž pſches wěrjaze ſhladowanje t njebju. Tehdy hřlyſchachmy
jich w duchu t nam rěczecž: Njepłacžče, nam je loſk padnyl na
najluboſniſcho a hřo rjane herbſtowo doſtało; nam je loſko a nje-
bjeſzy derje, kaſ nam ſa žyłe žiwjenje bylo njeje.

A nětk my wjazy njeplakamy, hdyž na waſ ſpominamy, wy
ſbóžnje doſonjeni! Šſamo niž, hdyž na hřbje hladamy, na hřwoju
wulku ſchłodu, hřwoje parowanje, hřwoju hřamotnoſč, hřwój czěmny
pſchichod. Wy hřmy bohacže troſchtowani pſches Khrystuſa. Wy
ſcže nam po czěle wſaczi; ale tón Knjeſ je nam woſtał, a naſcha
wěra nětk twjerdže ſteji, naſcha móž je pſchibyla. Wěcžnje mēnjachmy
hylſy ronicž, jaſo woczki ſandželichcže, a hlej, tón Knjeſ nam je
ſetre. Njeſahojna ſdaſche hřo nam rana, kotruž waſche dželenje na-
dyri, a hlej, wona je ſawjaſana a ſažita. Bože hřowo a Boži
Duch, móž czępa, luboſč człowjekow, wſcho je hřobu pomhala
t naſchemu ſmėrowanju. Nětko roſhmimy: W Božej ruzy dyrbi
tym, kotřiž jeho lubuja, wſchitko t lėpſchemu hřlužicž.

Haj, a tež wy ſcže nam woſtali, ſbóžnje doſonjeni! Czělnje
nam wſaczi, ſcže nam wy po duchu bliſzy. Wy ſcže hřo nam
jeno na krótki częp wotſhalili. Kaſ dołho budže tracž, dha

waſ jaſo wohladamy a ſmėjemy waſ wěcžnje pola teho Knjeſa,
hdžež budžemy hřo jemu džakowacž a jeho hřwalicž ſa wſchitke
wodženja jeho luboſcže do wěcžnoſcže.

F.

Scžiń mje wſchak ſbóžnu, o Jeſu.*

A Tebi ſhladuju, t Tebi hych ſchoł,
Hdyž mje tyſchi czěmny tu doł,
Hdyž mje czmowa nadpadnje nóz,
Hodaj mi ruku, budž moja móž!
Scžiń mje wſchak ſbóžnu, o Jeſu!

Nimo je czahnyl nalětny ſpěw,
Wotpadał róžow luboſny kčžew,
Pſchichol je t naſhmu wichor a mřos;
Hodaj mi ruku a hřlyſch mój hřobž:
Scžiń mje wſchak ſbóžnu, o Jeſu!

Spěwy a róže, nětk w božemje!
W njebjeſach budže wſcho rjeniſche.
Do njebjeſ pomhaj, Jeſu, mi hřam,
Hodaj mi ruku, mje dowjedž tam!
Scžiń mje wſchak ſbóžnu, o Jeſu!

* Spěwa hřo hřwjedžen ſemrjetnych w Miſchalſkej žytkwi w Budyſchlinie na
něſchporje.

Kſchescžijanske wopomnjenje hřmjerčcže.*

Knježe, wucz naſ wopomnicž, ſo wumrjecž dyrbimy, ſo
hychmy mudri byli! Pſalm 90, 13.

Šchtóžkuli tež hřy, mój czitarjo, hiſchcže hřy ſo mnu na tym
pucžu, kotryž mamy tu po Božej hřwjatej woli hřhodžicž; ale tón
pucž ſmėje tónž. Na naſ czępa row, tale wuſta, puſta komorka w ſemi,
do kotrejež hřebi ničžo wot hřwojich kublow, ničžo wot teho, ſchtož tu wu-
žiwamy a na czimž mamy wjeſele, ničžo wot hřwojich wědomoſcžow,
hřwojeje częſcže, žaneho wot tych, kotrychž tu na ſemi lubujemy,
hřobu wſacž njemóžemy. Šsmjertny titel je wſcho, ſchtož nam hřobu
dadža. Wobłėdnjene, ſproſtnjene czělo do rowa položa, czėrwjam
t žyrobje. Wo kóždym płaczi: „Saſo hřon ſandže, taſ tež wón nje-
budže namałany; a jaſo nózne widženje czėknje. Kotrež woło jeho
widžilo je, njebudže jeho wjazy widžicž, a jeho měito njebudže jeho
wjazy wohladacž.“ Šiob 20, 8. 9. Pſchihřluſchecž-li t tym, kiž
hřu ſtari, žiwjenja hřczi a wuſpróžnjeni hřebi po wotpoczinku žadaju;
abo džeich-li, drje hiſchcže w polnej mozy ſtejo, tola ſe hřylniſchimi
krocželemi hřwojemu hřwjatofej napschecžiwu, dha drje budžeſch hřebi
ſo mnu prajicž: daloko wot rowa njeiſhm. Štejiſch-li pał w kčžęja-
zym nalěcžu hřwojeho žiwjenja, dha hřo njetroſchtuj t tym, ſo
wužiwaſch polneje ſtrowoſcže ſo je twój hřob ſpěchny, ſo hřy hiſchcže
daloko wot rowa; njenarēcž hřo, ſo móžeſch hřwětnje wjeſela wužiwač
a ſo je czępa doicž, hřo wobrocžicž. Šchtó dha czi ſa to ruſuje,
ſo je twojich krocželow do rowa hiſchcže wjele ſtow? Młodženzo,
ty hřy rowu runje tał bliſko, kaſ hřablatty ſchėdžiwž; abo wěiſch,
ſo jemu na pſchewodženje póndžeſch? Dopomá hřo na młodženza
w Nainje! (Luf. 7, 12.) — Dži na pohrjebniſchcžo, na kotrež chęſch,
hladaſ na rowowe hřorki, ſtare a nowe, a hlaj, ty pytnjeſch, ſo
pod nimi njeſpia jeno žiwjenja hřczi, wobſtarni, ale tež tajzy, kiž
w młodnych, haj w jara młodnych lėtach wotemrjechu. Tu widžicž,
ſo je wěrnno: Dženſa ſcže wy czėrwjenti, jutſje hřnadž ſcže morjenti.

* Wu we hřwojim czępu wot towarſtwa ſa ſnutſk. miſionſtowo w Miſtej
wudate, wot ſararja Kruſchwižy w Boreſczi pſchėložené a tudy na žadanje
F.

Tónle wotomil je twój, ale hač tež bližšči, to je njewěšte. Nasche dny su na dwón wotměrene wot Knjesa nad žiwjenjom a smjerczu, a kóždy rospomnjaty kšesćijan praji (1. Sam. 20, 3): „Kročel je lědom mjese mnu a mjes smjerczu.“ Kač husto dha so dopomnjesch na posledni džen? Kóždy kšesćijan dyrbi s wěrnoscju spěwacž móž: „Bóji, smjertny dnjo, ty wožiwjenje, ty dasch mi wjetšche smjehelenje, hač narodny džen dawasche!“ 579, 2 — Ale to žadny njemóže prajicž, kiž so njeje s noweho narodzil. Ach, pschistuř k Bohu sam w pokucze a srudobje, so poniž wutrobne, kaž žada we swojej wuczbje: rjekni: Božo k pokucze a k wěry pomhaj mi! Duž budžesch prawy tu, tam pač džesch k sbožnosći. (148, 11.) —

Šy žiwj abo morwy?

Sa žiwjenje morwy je falschny kšesćijan. Wo nim płaczi: „Ty masch mjeno, so su žiwj, ale su morwy.“ (Sjem. Jan. 3, 1.) Dyrbi czi to dopokasacž? Požluchaj!

Schtož je žiwe, pyta zhyrobu. Čłowjek, tač rucze hač so narodzi, džerži so k macžernym nadram. Psches wěru su duchownje žiwj. Bože słowo je wěrna zhyroba. Šy-li w duchu žiwj, dha požadasch rosmone čiste mloko Božeho słowa jako nětk narodžene džecžatka, so by wot njeho pschibjeral. (1. Pětr. 2, 2.) Staroscž, prózowanje a njeměrne džělo, kiž na kničomnosće naložisch, tač so czi Bože słowo wostudle bywa, to dopokasuje, so hiščcže njejsu k nowemu žiwjenju s Khrystusom stany.

Schtož je žiwe, ma šacžucze sa to, schtož je jemu napschecžiwne a schłóne. Čim strowišči a žiwjšči čłowjek bē, čim boljšišči čuje, hdyž jeho khoroscž nadpadnje. Na morweho móžesch najčezjšche položicž, wón ničso nječuje. Šy ty duchownje žiwj, dha budžesch swój hrěch čucz a pod hrěchnym brēmjenjom s Davitom šdychowacž: moje hrěchi pschědu moju głowu; jako čezke brēmjo wone mje wobczěžuja (Př. 38, 5). Ženje cze nješlyschu na swój hrěch škoržicž, hač hdyž ty ludaržy so spowjedasch a rjeknjesch: Sa kudy, hubjeny, hrěchny čłowjek. Kač dha móže so czi wěricž, so su duchownje žiwj?

Schtož je žiwe, stupa swojemu njepschecželej napschecžiwno. Wacžka so wije a buka, hdyž na nju stupisch. Kač čělna mozg s khoroscju wojuja, to je husto pschi mrěcju widžecž. Šy-li ty duchownje žiwj, dha wojuje we tebi duch pschecžiwno čělu, jako swjaty Pawol praji k Gal. 5, 17. Nadpadnu tebe špytowanja k hrěchej a ty so pschecžiwno nim nještajisch, ale dasch čělu knještwo, dha njeje žane duchowne žiwjenje we tebi.

Schtož je žiwe, čze dobyč nad njepschecželom. Duch dyrbi w tebi šylnišči byč, dnyli čělo; pschetož čělo rěka starj, duch pač nowy čłowjek, a młodži ludžo dobywaju nad starjmi, wošlabjenjmi. Doscž njeje, so wojujesch pschecžiwno swojemu čělu, dobyč dyrbišči a psches ducha čělna skutki moricž. Wschitko, schtož so wot Boha je narodzil, pschewinje swět (1. Jan. 5, 4.). Ty njedobwasch, ale dasch čělu dobywacž; tač su pschewinjeny a žiwjenje ducha njeje pola tebe.

Schtož je žiwe, to so hiba. Molowane šnamjo so nje hiba, wono je morwe. Tehodla napomina Pětr (I. 1, 22. 23): „Dha činčze swoje dusche pōzčiwne we pošluschnosći teje prawdy psches teho ducha k prawej bratrowskej lubosći; a měcže so mjes sobu s čistej wutrobu jara wulzy lubo, jako kiž wy so s noweho šcže narodžili, niž se sachodneho, ale s njesachodneho smjenja, psches to žiwe Bože słowo, kotrež wěcžnje wostanje.“ Sa njewidžu, so by wopokasowal šprawne bohobojnosće, tehodla njewěrju, so je žiwjenje s Boha we tebi, ale džeržu cze sa molowaneho kšesćijana, sa morweho pschiboha.

Schtož je žiwe, je plódně, šhmane plódně pschinjesč. Kač jene plomjo druhe, tač šbudži jene žiwjenje druhe. Davit šlubi

we Psalmje (51, 15.): „Sa čžu pschestupjerjom twoje pucže wucžicž, so bychu so hrěchny k tebi wobrocžili.“ Sa njewidžu, so ty we druhich swězu šawěcžisch; tehodla njemóžu wěricž, so masch sam we sebi swětlo. Schtož njecha druhich wobrocžicž, njeje hódny, so kšesćijan rěka.

Schtož je žiwe, to je čzople. Morwe wězy su same na sebi smne. Ty so njesahorisch, hdyž twojeho bratra pohóršchuj, njejsu horzy w duchu, hdyž swoju Božu službu swjecžisch, njesacžwasch žaneje horliwosće, we wschěch wězach Božu čezč pschisporjecž: Kač dha móžu cze žiweho mjenowacž, hdyž cze morweho widžu?

Schtož je žiwe, to roscže a pschibjera. Njerostu schtomy hač su swoju wyšokoscž dozpike? Nještupi čłowjek s jenyč lětom do druhich, s jeneje staroscže do drugeje? Ty wostanjesch, kajkiž su, a hdyž so schto pola tebe pscheměni, dha je widžecž, so wotebjerasch. Njesjebaj so we swojej hordej šlepojčzi a šlepej hordojčzi! Sawěrnje, ty su sa žiwjenje morwy. Bóh tón Knjes čin cze žiweho psches Šesom Khrysta! Šamjen.

Wschelake s bliska a s daloka.

Pruhowanje wólbokšmanosće sa knjesow wucžerškich kandidatow je so psched krótkim w Budyščinje wotmělo. Mjes tymi, kotřiž su pruhowanje šhwalobnje wobstali, staj tež dwaj Šerbaj, knjes Šolan a knjes Šođer. Přěšči pschindže jutry sa zhyrtwinského wucžerja do Budyšchinka, hdyž je w tu šhwilu s wucžerjom w Wjšchězach. Knjes Šođer je s wucžerjom w Škowjach.

Nowy biblijski pucžnik je nimale docžischčžany. Knjes šarac Matel-Šuczijnanski je jón šašo pschecželnije šastajal. Šsobustawy knihowneho towarštwja jón w bližšim čašu psches swojich knjesow duchownych dostanu. Tež lubym Šerbam, kotřiž hiščcže šobustawy našeho ewangelsko-lutherskeho knihowneho towarštwja njejsu, so biblijski pucžnik sa 15 np. posćicžuje. W nim mamy lubeho wódžerja Božeho słowa psche wschitke dny lěta.

W tutym lěcže je naše knihowne towarštwjo swojim šobustawam podalo „domjazg wotkar.“ Wotmyšlenje, jako pschichodnu knihu „historiju našich šerbskich wošadow“ wudacž, so njeje hiščcže do skutka štajicž mohło. Pschetož sa tule knihu je dlějšich pschihotow trjeba; ale my so nadžijamy, so budže so tole wotmyšlenje hiščcže wuwjesč dacž, so bychu našchi Šerbja tajku jim witanu knihu dostali. Na horze žadanje s wjele stron so čžischčzi kniha: „Domascha Šempenskeho šhodjenje sa Khrystusom“. Tu je w lěcže 1845 njeho knjes šarac Wanak s Łaczanskeho do Šerbškeho pscheložil, a čze naše knihowne towarštwjo tule knihu, kotraž je we wschěch čašach wot pobožnych kšesćijanow wažena byla, s nowa wudacž. Kniha budže šapocžatk 1907 docžischčžana a so potom wot našich pošelnikow rošnošy.

— W bližšim čašu šmėje so šjawne wušudjenje pschecžiwno wopacžnemu hejtmanej, kiž je w Šöpeniškej radnej šhěži swój šchibały škutk wuwjedł. Ale jeho šhoštanje njebudže tač jara wulke. Štatny rěcžnik budže jeho jenož jebanštwja dla wobškoržicž. Druhe wobškorženja kač falschowanje šjawneje liščžiny psches wopacžne podpismo, rubjenje šwobody su špadnyle, dokelž njeje so sa nje šakonškeho podložka wupokasalo.

K rospominanju.

Wodacž a šahcž je wječenje nabožneho muža.

* * *

Tam mudry myšlicž špocžina,
Šdžež myšlicž hlupy pschestawa.

Sy-li spéwał,
Pilnje džéłal,
Strowja óe
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Préz spař méry
Čerstwosé da.

Njeh ty spéwaš,
Swérnje džéłáš
Wšédne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew óel
F.

Šerbske njedželske łopjena.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjež knihicziščeženi w Budyšinje a je tam ša šchwórtlétnu pschepłatu 40 np. dostacž.

1. advent.

Matth. 21, 1—9.

Šłaj, twój kral pschińdže ł tebi!
nascha adventska powjesč.

1. Wón pschińdže ł čzičej myšlu.
2. Kak jeho powitam?

1. „Šłaj, twój kral pschińdže ł tebi!“ to je lubosna, hnadny-połna powjesč, kotraž šo nam dostawa pschi šafstupjenju do noweho hnadneho léta. Bohu budž džak, šo šašo tule powjesč ł njebjes šašlyšchamy. My wěmy, šchtó je tón kral, kiž ł nam pschińdže. To je tón kral, wo kotrymž je Bóh w 2. psalmje wuprajil: „Ša šym šwojeho krala postajil na šwojej šwjatej horje“, kotrehož pschitřad do šwěta šu profetajo wěščežili, tón kral, kotremuž ma šo po 24. psalmje pucž pschihotowacž, šo by nutščahnył: „Wotewřče wrota ščěroko a čzińče durje na šwěče wyšote, šo by kral čžešče nutščahnył.“

Wón je pschišchol. A ščenje 1. adventa nam jeho pschińdženje pschipowjeda, kak wón nutščehnje psches wrota Šerusalemste. Wón je méry a čzičej myšle. Šaj, čzičej myšle a polny myšlow mēra je wón nad nami — tajki wón pschińdže ł tebi a łe mni. „Mój mēr ja wam wostaju, mój mēr ja wam dawam!“ tak wón naš ł nowa strowi. Wón łe kóždemu pschińdže. Niž jenož ł bohatym, ale tež ł křudym; niž jenož ł pobožnym, ale tež ł hrěšnikam; wón pschińdže ł strowym a křorym — a tež ł

mrějazym. Wón pschińdže naš wobhnadžicž, trošchtowacž, nam pomhacž, naš wumóz, šbóžnych čzinicž!

2. Kak powitam ja tebe — tak kłinczi nam šašo ł wutrobny lubny štary adventski křerlusč. Kak jeho powitam? to je nasche adventske praschenje. We wěrje jeho powitam. Wěr, šo čže ł tebi pschińcž, hđžežkuliz šy a šchtožkuliz šy. Wón pschińdže roškasowacž, kaž w ščenjeju šwojim wučomnikam roškasuje a woczakuje, šo my po jeho pschikasnji čzinimy. „Nowu pschikasnju ja wam dam, šo byščeže šo mješ šobu lubowali, kaž ja waš lubował šym, šo šo tež my jedyn drugeho lubujecže.“

Wón pschińdže, šo wot naš bjerje nasche wobčežnosče. Čzinimy kaž lud w Šerusalemje. Wušlětajmy šo šuknju, draštu šamoprawdosče a ščelmy ju na pucž, kaž tam lud w Šerusalemje; čzišń wot šo wobčežnosče šwojich štarosčow — a čzišń je na wutrobu šwojeho Šbóžnika — a wěr, šo šo wón ša tebe štara! — Ššlyšišch wolanje „Šofiana“? Wješel šo tež ty šwojeho Šnješa a wyštaj: Šłaj, wón pschińdže pomoznil a prawy. Wón šam móže tebi pomhacž. Wón pschińdže ł tebi čzičej myšle. Špěwaj jemu, hnadnemu kralej, kiž ł nowa pschińdže se šwojim šbožom, se šwojej hnadu, se šwojim šłowom, ł jašnosčju šwojeje wěrnosče, se šwojim žohnowanjom, se šwojej šwěrnosčju — špěwajecže jemu nowy křerlusč! Šhwal teho Šnješa a nješapomú jeho dobrotow!
Šamjen.

Adventske pošelstwo a pohnuwanje.

(Rom 13, 11 scz. a Mat. 3, 3.)

Hłós (519): Wozucźće! tón hlós waš woła.

Wito nowe wustupuje,
Czaš hodowny šo pschibližuje,
Adventske spěwy wozucźa!

Nastawa dzeń sboža s nowa
A stawacź se spanja naš woła,
S cžmy powołaných do šwětla;
Nóž je šo minyła,
Nam šwětło seskhadźa

Nowe s Boha! —
Duž wozucźmy
A stawajmy,
So s cžmy do šwětla pschińdžemy!

* * *

Knjes je njebjekow a semje,
Riž khudy pschińdže w Bethlehemje
A nam jako cžłowjek do šwěta;
Blizi s nim šo wumozenje
A wscheje stwórbny wobnowjenje;
Hlaj! njebjeka wón wotewrja,
So jašnosć krašnosće
Do cžaša s wěcžnosće

Eso nam blyščeći;
Esny Boži je
Esam žiwjenje
A s žiwjenju naš dowjedže.

* * *

Pschihotujće Knjesej rady
Cžer jeha, žohnowani s hnady,
A krala šwojoh' witajće!
Semu lubje sczelće palmy
A džafne sanoschujće psalmy,
Esso wobhnadženi sradujće!
Ach, wschitzy s wutrobje
Tak šwojej napravće
Pucź wschať Knjesej,
So pokutnje
A we měrje
Advent nětł jeha šwjecźicze! —

„Cžłowjecze, šo njekomdź A shotuj temu kralej pucź,

Riž jara cžichej myšle je A s wěcžnej hnady s tebi dže!“
— naš adventski khěrlušch sbudźuje a nuczi. Duž šebi hnadny cžaš wufupmy!

A. Knjes w D. ras s jenej žonu wo nufnocze noweho narodženja rěcžesche. Jako žaneho hewascheho samolwjenja wjazny njemějesche, wona džesche, so to drje žaneho tak wulkeho khwatka nima.

Dwaj dnjej posdžišcho tamny knjes nimo teho šameho doma džěšche, hdyž kaschěz nuts nješechu, do kotrehož dyrbjesche mloda, móžna žona šo položicź, kotraž psched dwěmaj dnjomaj měnjšesche, so ma hyschće na dosć cžaša s wobrocženju. Hyschće tu nóž, kotraž na naspomnjene rosrěcžowanje scžehowasche, běšche wona wumrjela. —

B. Někdy, tak M. N. powjeda, po morju pucžowach. Mjes šobupucžowarjami bě tež Sendzelčan, šdželan, rosomny muž, s kotrymž mějach tak někotru lubu šabawu. Posledni dzeń pucžowanja s nim s boka drubich na wuftrynje stejach. Šo někotrych hodžintach dyrbjachmoj šo džělicź, šnano na pschezo, a w tutej myšli s nim khutnje wo sbožu jeha dusche rěcžach. Dokelž moje šłowa pscheczelnje a šedžbliwje jimasche, jemu wěž prawje blisko s wutrobje klasč phtajo něšto wobšchěrnischo wumyšl nascheho wumozjenja, w ewangeliu wosjewjenty, roskładowach, wo cžimž wón, runjež derje rošwucženty a pschemyšlowazy muž, na šdacze žaneho praweho srošymjenja njemějesche, hdyž jemu s dobowm te wulke a šwjate pschicžiny prjódžeržach, kotrež ewangeliu nam mjenuje, so bychmy šo s Bohom šjednacź dali.

Wón bě hladajzy hnuty a jeha woczi šylšowaschtej. „Ša wam wobkrucžam“, wón skóncžnje džesche, „so wěrnosć waschich šłowow hluboko šacžuwam, a šo nadžijam, so cžaš hyschće pschińdže, hdyž —“ — Ša jeha šatoržech: „Mjeje-li tónle cžaš nětko pschischol, njemóžecze šo nadžecź, so hdy pschińdže. Boži Duch nad wami džěla. Wón to pschezo cžinicź njebudže. Srudžicze-li jeha s wotštorfowanjom, njewopuschczi wón waš?! Škomdžicze-li šojne wofomiknjenje, budže wone šo wrócžecź?“ — Nucžach jeha, so by šo Bohu podał a s temu pschidach, so wscho to hnucze, kotrež běšche widžecź dał, mi žaneje nadžije ša njeho šficžecź njesamóže, je-li by wěž wotštorfował. —

Šo někotrym cžašu list wot njeho dostach, w kotrymž mi powjedasche, so je Bóh moje roskłódne šłowa nad nim žohnowawšchi jemu hnady špožcził, pucź s njebjekam nastupicź. —

—n.

Mały hušleť.

Sako hrabja Zinzendorf na jentym šwojich předařkich pucžowanjom tež do bliskosće Mürnberga pschińdže, jemu na krajnej dróšy hólčez napšchecžiwu stupi, kotryž na njeshłohowaných hušlach wschelake spěwy a reje hrajesche a šebi ša to wot nimoduznych mału jałmožinu wuproschowasche. Město teho so by jemu tu, kaž to drusy cžinjachu, pschicžišnył, hrabja stejo wošta a šo woprašča: „Praj, mój mały, mohł ty šnano tež choral hracź?“ „„To drje móžu““, wón wotmolwi, a hrabi šo špodobasche, so hólčiz, prjedy hacž šapocža, hušle tak cžisće hłohowasche, kaž to jich staroba a hewascha wobštejnoscž domolesche. Šotom hrajesche wón khěrlušch: „Budž cžesć a khwalba Šjeršchnemu“ bjes smylka a šastorka. „Derje wuwjedžene“, khwalesche Zinzendorf. „Alle praj, móžesť ty tež šchescžijansku wěru?“ Šólčez ju bjes šastorkowanja wu-spěwa. „A tak steji s šasnjemi?“ šo hrabja dale praschesche. Tež tule pruhu mały s počnej špokojnosćzi wobsta. Pschi tym jeha módrej wócžzy tak šprawnje a njewinowacze šhladowaschtej, so bu hrabi cžopło a mjěšto wošolo wutrobny, wošebje jako šhoni, so mały hrajeť bjes šarscheju a pscheczelow žyle wošamocženty na šwěcze stejesche. Cžim dlěje wón s nim rěcžesche, cžim bóle bu jemu ša wěštosć, so běšche jeha Bóh runje teho dla tónle pucź wjedł, so by šo ša khudeho wopuschcženeho štaral.

Duž dha wón jemu s wótzowškej mišosćzu ruku na hłowu položil a šo jeha woprašča: „Praj mi, moje džěcžo, chžylo ty drje so mnu hieć? Ša chžu šo ša tebe štaracź a tebe, da-li Bóh, tež w hudžbje něšto hódneho nawucžicź dacź.“ Duž šablyšchcžišchtej šo módrej wócžzy w jašnej šbožownosćzi a šlub ša žiwjenje bě scžinjenty. Zinzendorf wsá jeha šobu do Šerrnhuta a štarasche šo na kóžde waschnje ša jeha rošwucžowanje a jeha wocžehnjjenje.

S khudeho hušleťškeho hólčezza bu hódny muž a wuštorny organista, wo kotrymž jeha pschipošlucharjo wobšwědcžowachu, so

je jim pod syntami jeho byrglow w duschi bylo, kaž bychu wschitke časne starosće a puta s nich swotpadowale a woni s radošču pokluchacž směli khwalospěwam njebjeskich wójstow.

F.

Aludracžk.

Se-li wěrnno, so je wobmjesowane wědomstwo strašna wěž, dha dyrbi dospolna njewědomosć hišće wjele strašnišča byčž, wošebje hdyž čže něšto wo praščenju rěčecž, wo kotrymž ani najmjeńšeho wopšchijecža nima.

Ras jedyn duchowny do želešnicžneho woja sastupi, so by do nětajkeho sdaleneho města pucžował. Lědma čas jědžišče, so zusbnił, jemu snapschecža šedžazh, s nim do rěče da, a mjes nimaj šlědowaza rosmotwa nastaj:

Zusbnił: „Sa mam sa to, so scže Wy duchowny.“

Duchowny: „„K službam.““

„Rosymicže Wy tež rěče, w kotrychž běšče biblija w sastawje pižana?“

„„Sa šym je něšto studował.““

„Wěšče, po mojim nahladže nješměl ničo prawo k přědowanju dostacž, doniž wón s dofonjanyh mišchtrom starh rěčow a biblijskeje stawisny njeje. A je-li wón to, dha wulki džěl biblije jako wopacžny na boł položi a budže šbntf žyle hinał wuložowacž, hač je to waschne theologow.“

So krotkej sastawzy so duchowny woprašča: „„Kak daloko Wy po tutej šmushy pojedžecže?““

„Sa čžu hač do M.“

„„Dha mamoj pschijomnosć, tsi hodžiny hromadže byčž. No, ja šebi myšlu, so móžu něhdže tsi stawy hebrejszy s přěnich knihow Mójšafowhych a runje tak wjele grichiszy se ščenja šwjateho Sana s hlowy prajicž; Wy so bjesdwělnje wustejicže, roššudžicž, kotre džělby wo tym šu wopacžne, a budžecže mi s dobom tež na to so počahowaze dopočasma sa to podawacž móž.““

„D ja wo mowhych rěčach ničo njeroshymju“, běšče wotmowta, a zusbnił sawali so do mjelčenja, kotrež so sa žyly šbntf jěšby wjazh nješchetorhny.

F.

Boža pomoz.

Se Bóh na našej stroni,
Štót šchodžicž samože?
Nječ nješchecžel naš honi,
Tón Knjes nam blifko je;
Štótž wutrobu a ruzh
K njom' modlo posběhnje,
Tom' pomozny je duzy,
Šoh' šylni we šłowje.

Kak twjerdže steji šlowo,
Na Khrysta šložene,
Nam šwjeczi myšle s nowoh',
Wot Boha wodžene;
Šoh' šlowo, parla krašna
Wot drohich kamjenjom,
Da šwěczi so nam jašna
Šacž tam do njebjehow.

G. Šelaf.

Khuda šyrola.

We Prawizach mějesche psched nimale wóšomdžepacž lětami Amochez wuj rjane burške kuble. Žona bě jemu wumrjela, wón

pał mějesche wot njeje dweju šynow, kotrymajž San a Šětr rěčachu Taj pachotaj běšchtaj derje šrosčzenaj, k temu pilnaj, džělawaj a špróznawaj.

Wot jeju mladosće šem bě Amochez wuj wobeju s napominanjom a s dobrym pschikladom na to hnal, so dyrhješchtaj jemu we hospodářstwe pomoznaj a šlužomnaj byčž. Taj hólzaj pał we šwojich myšlach hromadže nješchahajšchtaj. San bě gramny, nahrabny, škupy čłowjek. Wón radh žadhn čerwjeny pienježk s móšchne njewsa, hdyž bě jón do njeje tšknyl. Šsmilenje a lubosć k ludžom wón nješnajesche; lašomstwo a pienježna lubosć w jeho duschi knježeschej. Šětr bě hinašchi. Wón njebě lohko šmyšlenny, so by pienjesh roščžikak abo pschecžinjal, ale wón lubowasche khudhych a darjesche jim radh; wón nikoho nječžiščesche a nikomu s dobrej wolu žanu šchidwu nječžinjesche.

Amochez wuj njebě žadhn bohatty muž; wjele bóle mějesche wón kruč dolha na šwojim kuble. Šeho pola a kufi pał jemu rjenje nješechu, so móžesche we dobrhych lětach daš derje wotwjesč a hišče něšto sa hubjene lěta na boł kšacž.

Dokelž pał běšchtaj jeho šynaj wotroštkaj, jeho žona, ta šwěrna hospoda, wumrjela, wón pał počžinasche stary byčž, dha wón wobšamny, so na wumjeńk šydnycž. San čhysche so ženicž a Šětr mějesche Šentez Šertu lubo, kotraž bě pěna a pőčžiwja holecžka, ale šmjercž khuda. Amochez nan napschecžiwu temu, so čhysche ju Šětr šebi bracž, ničo njemějesche. Wón Šentez šmōtrowe džěczi šnajesche, so běchu pilne a čžicheje myšle. San pał na tajke pschedowšacže šwarjesche. Wón bajesche, so je ta holza khuda prošchekka, so nima čerwjeneho pienježka we šamozenju, so Šětr napošledk, hdyž ju šebi wšimje, na prošchekki kš pschidžže, a tajke a hinaške. Wón radžesche, so dyrbi Šětr Šertu wopušchecžicž a radšcho sa bohatej hladacž, so je došč bohattyh holzow w Prawicžanškej wošadže, kiž bychu sa čžescž džeržake, so na njeho wudacž. Tajke Šanowe rěče Šetra žalošnje hrjebachu a hněwachu. Duž bratraj husto twjerdže hromadu šjedžeschtaj a napošledk so tak šwadžišchtaj, so žane šłowčžko hromadže njerěčžeschtaj. Šodarmo bě, so nan jeju napominasche a na Bože šlowo dopomnjesche, kotrež praji w Šs. 133: hlaj, kak pěne a lubošne je to, hdyž bratšja we jenej myšli hromadže bydla: pschetož tam wudžela tón Knjes žohnowanje a žiwjenje na wěczne. Šale bratrowska nješchecželnosć bě so hluboko šatorjenila a pschēza bratrowskeje lubosće bě šdusčena. Šbože bě teho dla, so San na to myšlesche, hdyž by so woženil a so druhdže na žěntwu khodžesche.

We Kulezach bě wudowa, kotrež ludžo „štara kuntwora“ rěčachu, dokelž wona kőždemu, kiž mějesche s nej něšto čžimicž, krej wuzyža, to rěka, kőždeho wujeba a wot kőždeho, kiž šebi pola njeje pienjesh počžowasche, židowšku daš bjeresche. Wona bě bohata, ale tak nahrabna a lašomna, so šebi šamej jědž nješchecžesche a so njewoblekasche, kaž drušy ludžo. Šostorhana a šaplatana, kaž prošchekka, lažesche po šwojim domje wokoło a bě nječžišta a nješchwarna kaž žganka. Wona wobšedžesche rjanu žiwnosć a mějesche na nej klamašnju. Šeje waha a mēra bě njeprawa a šchtož wona pschedawasche, bě wscho na jebanje pschihotowane. Wona drějesche a drapasche a šchtrabasche wscho hromadu, so bě to hrěch a haniba. Šejny njebo muž bě šprawna duscha byl. Wona bě jeho pał tak čžwilowala a hněwala, so wón bōršy wumrje. Šuta štara kuntwora mějesche jenicžku džowku. Ša šama bě na pohladanje duschua došč, ale we wschēm na šwoju macž podobna; škupa, nahrabna, nječžišta holza, so ju ničo wjele mil daloko njerodžesche. Šacž a džowka šmjerdžeschej wot njedobreje khwalby, so žadhn rošomny a pěny hólz jimaj blifko nješchidžže, a so by so kőždy hanibowal, hdy by wo nim rěčalo, so wón do Kulez k mlodej kuntworje na žěntwu khodži.

San, kiž njemějesche žanu čžescž w žiwocže, ale dobrej wocži

sa kulojte pjenjej, džješche tam na žentwu. Dofelž kóždy fwojeho runja lubuje, bē ta wēž bōrſy na čžiſte. Starj Rmochez nan njeprajesche k temu nē a wobſamkny, ſo na wumjeit fhydnyčž. Pētr doſta kubło a dyrbjesche fwojemu bratrej Zanej 800 toleſ wudacž. Dofelž paſ hebi tōn tute pjenjej na mēſcže žadaſche, dha hebi Pētr wulki dołh nacžini a mēješche jara čžežki ſapocžatf.

Alle ſa to wōn tež fwoju Hertu ſa žonu doſta, kotraž drje jemu žane kubło ſobu njeprſchinjeſe, ſa to paſ pilnu ruku a pētnu bohobojaſnu wutrobu. Wona porodži jemu ſa połdra lēta luboſnu džowcžicžku. Wot tuteho poroda ſem paſ woſta wona khorowata, a hdyž bē ſo lēto minyło, ležesche wona na marach. To bē ſa Pētra wulke njeſbože. Kóždy jeho wutrobnije wobžarowaſche, pſchetož wonaj bēſchtaj jako dobraj mandželſtaj žiwaj bylaj, to rēka, w luboſcži, w jednocže a we mērje. Pētr ſam bē pſches tuto wotemrjecže fwojeje mandželſkeje hłuboko ranjeny; wjeſele a ſpokoynoſcž njechajſchtej wjažy do jeho wutrobny pſchicž. Wōn hebi ſturu čžetu ſa hoſpoſu pſchiſtaji, kiž jemu ſwēru ſkuzesche. Alle wōn pſchezo hłubſcho do njeſboža ſalēſe. Nēkotre lēta ſa ſobu bēchu jara hubjene žnē; krupty jeho pola trjedichu a ſta hroſna khorofcž jemu krowy w hrōdži mori. Pſches to wſchitko naſtachu Pētrej čžežke ſtaroſcže, ſo jemu žiwjenje lube njebē. Wōn nihdže na žadny palenz njechodžesche, ſwēru a pilnje džēlaſche, žadny kroſchif njenuſnje prjecž nječžiſkaſche a tola jeho wēž do prēdka hičž njechajſche. Tcho jenicžke wjeſele bē jeho luboſna džowcžicžka Emka, to jenicžke kubło, kotrež bē jemu jeho ſaje ſemrjeta mandželſka ſawoſtajila. Tutu fwoju lubu Emku wōn ſ wutrobu lubowaſche a wocžahny ju we wſchēm napominanju k temu Rnjeſej. Za paſ ſacžewasche, kaž rjana rōžicžka. Mjes wocži bē wona hiſchcže rjenišcha dyžli jeje macž a jeje wutrobicžka bē čžicha, wjeſela a pētna, ſo kóždy, kiž ju widžesche, ju lubowaſche. Teje mōdrej, nje winowatej wōcžy ſo luboſnje a w ſprawnej njewinoſcži ſmējkoſtaſchtej, ſo dyrbjesche jej kóždy dobrj byčž.

Š nim Pētr žane towaſtſwo njemēješche, khiba jenož ſ Prawicžan mlynkež čžlowjelomaj. Mlynkewa a Pētrowa njebo žona bēſchtej wot młodoſcže ſem dobrej ſnatej bylej, a teho dla ſo tež taj mužej ſeſnaſchtaj a hrcmadu džeržeschtaj. Tucži mlynkež ludžo bēchu tež ſprōzumiwi čžlowjelajo. Wot wſchitlich wo wſy bēchu lubowani. Woni bēchu drje jara bohacži, ale pſchi tym njebēchu ani hordži ani laſomni, a woni ſe wſchēmi, kiž pola nich mlēcž dachu, derje čžinjachu. Mlynkežy mējachu jeneho jenicžkeho ſyna, kiž bē połdra lēta ſtarſchi dyžli Emka. Mlynkež Surl a Rmochez Emka teho dla huſto hromadže hrageſchtaj, hromadže do ſchule kchodžeschtaj a bēſchtaj ſtoro kóždy džen hromadže. Wonaj bēſchtaj hebi dobraj a to trajesche taſ dołho, hacž hromadže na pacžerje kchodžeschtaj.

Sako bē Emka ſe ſchule wuſtupila, ſo jene njewjedro po druhim na Rmochez dom waleſche. Šta khorofcž knježesche wo wſy, kotraž wjele čžlowjelom mori. Najprjedy Rmochez džēd wumrje. Wōn bē lēdom wocži ſamknył, dha pſchibēža Jan ſ Kulež. Tōn žyly čžaſ, ſo bē ženjeny, njebē ſo wōn pola nana a bratra poſaſał. Taſ rucže paſ, hacž bē ſklyſchal, ſo bē nan wumrjeł, dha wōn khwataſche, ſo by ſwōj poſledni džēł wot nanoweho ſawoſtajeſtwa brał. Pētr ſo ſ nim wadžicž njechajſche, doniž luby nan na marach ležesche, a pſchiswoli po tajkim k wſchemu, ſchtož hebi jeho bratr žadaſche. Tōn paſ pſcheda wſchitko, ſchtož na njeho pſchicždže, prjedy hiſchcže, hacž bē nanowe čželo do ſemje poſchowane, džješche ſobu k pſchewodženju a wot pſchewodženja dom do Kulež. Tajke njeprſchiſtojne a njeluboſne ſadžerženje Žanowe mjerſaſche Pētra žaloſnje. Wōn bē wjele nozow pſchi khoroložu nana ſtražowal; k temu ſo nēk to mjerſanje a rubjenje pſchidwa. Tcho dla dołho njetrajesche a wōn na khoroložu ležesche. Debri ſužodžo, woſebje

mlynkež ludžo, jeho wothladowachu a wodnjo a nozy pſchi nim woſtachu. Alle Pētr wumrje a Emka bu ſyrotka.

(Pſchichodnje dale.)

R i ſ t y.

V.

Luby wujo!

Dženka čžu Čži poſaſacž, kajteho čžlowjeka ma wocžehnjeł ſ džješcža ſčžinicž.

Ma tule praſchei ſu wucženi wſchelako wotmolwjeli. Seni ſu prajili: k roſomnemu čžlowjeki, kiž ſo ſa ſwēt hodži. Roſom ma ſo wōtſicž kaž nōž, potom mōžesč ſo ſ nim pſche wſcho pſchodobnyčž. „Roſom dyrbi knježicž! Roſom je w kraju ſ kralowej!“ nēhdy lud w Pařiſu wołaſche, wuhlada w nēkajkej žōnſkej bohowku roſoma, ſadži ju na wōs a wožesche ju po mēſcže.

Druſy ſu temu ſnapſchecžiwili: Najwažniſcha wēž roſom njeje. Widžicže, ſchto ſu Franžowoſojo ſ nim ſapocželi! Njebočžicžtaj Hans Depla a Wots Tunka ſtaj tež roſom wōtſiloj a ſtaj pōdla ludži ſchtrēkoj, a to njeje jara pētnje bylo. Roſom je ſawjedny. Wažniſcha hacž wōn je pobožnoſcž, pſchetož čžlowjek je ſa njebjeſa ſtworjeny a k Božej podobnoſcži.

Alle temule wuſhudej tež wſchitžy pſchihłowowali njeſu, prajizy, ſo jeno w nabožinje wocžehnjene džēcžo hebi poſdžijſcho ani khlēba ſaſkuzicž njemōže, dofelž je njelepe woſtało. Depeho čžlowjeka wſchudžom trjebaju; lepoſcž je ſa džēlacžerja trēbniſcha hacž wulki roſom, wona je w ſwēcže wulke wēzy dołonjała.

Taſ a hinał ſu ludžo wo wocžehnjenu ſudžili. Za mēnju, ſo w kóždym wotmolwjenu nēſchto prawe teži a ſo ma ſo džēcžo k tajtemu čžlowjeki wocžahnyčž, kiž by byl roſomny, lepj a pobožny. Tajke wocžehjenje žada wukublanje wſchēch čželnych a duchownych mozow čžlowjeka a čžini jeho kħmaneho ſa čžaſne a wēcžne žiwjenje.

Ty ſy mi raſ prajil, wujo, ſo je kłōncžna rōža ſnamjo dobreho čžlowjeka. Šy mēł prawje. Derje wocžehjeny čžlowjek dyrbi tež, kaž tale ſ wolijom, druhim ſ roſomom a kħmanoſcžu ſkuzicž a tola ſwoje wōcžko pōdla k njebju poſbēhnjene mēčž.

W božemje!

Dwój

. . . ſ.

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— 2. adventa budža lētuſche poſledne ſerbſke kemschenje w kſchiznej žyrtwi w Draždžanach. Ma tym kemschenju budže dołholētny ſwērnny wōdžer ſerbſkich kemschenjom knjes ſarał em. Saſub ſwoje rožžohnowaze prēdowanje džeržecž. Mjy lubnyč Šserbow w Draždžanach a wokolnoſcži namołwajamy, ſo bych u wbohatej ličbje k tutemu kemschenju pſchicžli, božemje prajicž fwojemu ſwērnemu duchownemu wōdžerjej a ſpowjednemu wōtzej. Lubi Šserbja domach we Lužizy paſ čžyli ſwojim lubym a ſnathym w Draždžanach a wokolnoſcži pižacž, ſo bychu jich dopomnili na ſerbſke kemschenje 2. adventa pſchipołdnju w 1/212 hodžin.

— 2. adventa budže knjes duchowny Riſchijan ſ Budeftez ſerbſku ſpowjedž a kemschenje w Šsmjecžkezach džeržecž, na kotrež wokolnych Šserbow fedžblivnyč čžinimy.

— Šrudna powjeſcž džješche pōndželu pſches Wojerowſki wokrjeſ. Dotalny krajny radžicžel Wojerowſkeho wokrjeſa Schwarz, kiž bēſche we wokrjeſu lubowany a kotryž je ſo wo roſwitwanje tuteho wokrjeſa wulžy ſaſkuzibny čžinik, je, kaž ſo piſche, w čžežkich myſlach w Barlinje, hdyž na kħžorſtrowej banzy ſkutkowaſche a hdyž dyrbjesche w bližſchim čžaſu wažne ſaſtojniſtwa doſtač, ruku na ſo ſkožil.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoón ty.

Z njebies mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čel

F.

Serbiske njedželske łopjena.

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihicziščezetni w Budyšcinje a je tam sa štwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostać.

2. advent.

Matth. 3, 1—10.

Adventski čas — wješěly, ale tež křutny čas. Křečćenik Jan nam to praji, hdyž wón swoje adventske přědowanje nam dženka džerzi a naš napomina:

Adventski čas je čas pokuty.

1. Štó ma pokutu činić?
2. Kač mamy pokutu činić?
3. A čemu dyrbi pokuta pomhać?

1. Čińće pokutu! tak pschezo a pschezo sažo hłób Janowy pschi Jordanje saklincza. Israelskemu ludej je to něšto njestwuczene. Njeh je, so je to njestwuczene hromadu luda k bebi čahnyło. Tola pak móž a křutnosć Janoweho přědowanja bjes sacziščezja njewosta. Sich wjele swoje hrěchi pórachu a mějach so sa njedostojnych k njebieskemu kralestwu. To su wěšće čji byli, kiž wulke mjeno psched šwětom njemějach, kotsiž běchu sazpjeni wot šwěta — kotsiž pak so sa swoju duschu starachu.

Pschińdžechu pak tež farisejszy a sadduzejszy — samožiczi a šdžělani, kiž pak mějach pschi swojej šdžělanosćzi hiščeže to wumyšlenje: „Wy pokuty njepotrjebamy. Kač pak Jan na nich sawola: „Wy jesčezjerjowa schlachta, štó je wam pokazal, pschichodnemu hněwu čeknyć?“

Štóz so sam praweho čini, tón bebi sahaczi puć k njebieskemu kralestwu. Šht. 8.: „Čińće hódne plody pokuty!“ přjedy hač je posdže. Kač je wopak, pschi pokutnym přědowanju bebi na druhich myšlicz, na teho abo

druheho křostanza a křostnika, na pschikłodnika a wuřměwza — Janowe kłowo dyrbi do šwědomja sawolaczi! Sa dyrbju pokutu činić! Kóždy bjes wumwacza ma pokutu činić: adventski čas je čas pokuty.

2. Kač mamy pokutu činić? Šhtóz so swojich hrěchow kaje, temu kima woadacze hrěchow. Tak namaka duscha, kotraž je štysna swojich hrěchow dla, we wěrje do Jesuša mēr a šbože. Je twoja duscha kač duscha žlonika? Wobhladajmy bebi tež farisejskich a sadduzejskich, hač so jim w našej myšli njerunamy. Sich trošcht běšče: „Wy mamy Abrahamu sa Wótza“ (šht. 8); to je došč. Woni maja wjele našlědnikow. „Sa šym s dobreje šwójby, ja šym porjadnje žiwj, ja džerzu so k Božej šlužbje a k Božemu woltarjej — štó móže mi pobrachowaczi? Luba duscha! pscheměn swoju myšl! Horu křobłosćje woltamaj šamosazpicze a šamopósnacze. Daj bebi wot Jana prajiczi: Bóh móže Abrahamej s tych kamjenjow džěczi šbudžiczi. Sa hordych je Boži šud a šekera je drjemu hižom ke korenju pschiložena. Psches to so Jan swojim pošlucharjam šamo dowěrjenje bjerje a jich hordosć powala, s tym so jich k dowěrjenju k temu křeskej wubudža, wopokajuje so Jan jako prawy pućpschihotowaczi Jesušowy po wěščeženju profety Jesajakowym: šht. 3. Wy pak čzemj jemu škutkowaczi daczi na našich wutrobach, so so temu podamy s žylej swojej wutrobu: adventski čas — čas pokuty.

3. Štó čze pokuta pomhać? Wotmolwjenje je to křótke kłowo „njebieske kralestwo.“ Ale kač wjele ma to kłowo prajiczi! Bóh wjazy našch šudnik njeje, ale našch

Wótz. Njebješa su wotewrjene wysche naš — haj Bóh njebješa pschelama, so by s jich wrotow to najlubše a najlepše dał: swojeho jenicžo-narodženeho syna.

Njebješa mjes nami, pschetoz w nim je k nam popohladało sřhadjenje s wyštosće. A njebješa we naš, pschetoz pokutnym so wudžela njebjeska hnada a mēr. Haj, se swojim duchom dawa Ješuš njebjeskeho kralestwa móž tym swojim, swětko, kotrež jich roškwěcža, woheń, kiž jich sřrěwa.

Sdyž tež nam sřudjenje pschińdže pschi křutnym pokutnym předomanju Janowym: czińče pokutu! kónž je tola sbóžne hodowne wješele, wutrobu wotšchemjaze pónacze teho, sčtož mamy na našim Sbóžniku, džeczatstwo Bože, njebjeske herbstwo — zyle njebjeske kralestwo.

Tónle dobytk wudžel nam hnadny a šmilny Bóh w tutym šwjatym čašu, kiž drje je pokutny čaš, ale runje teho dla wješeły čaš. Šamjeń.

K čemu Jana křčćenikowe pokutne předomanje pohnuwa?

(Mat. 3, 1—10.)

Hlós (375): Njebudž sparna, moja duscha! —

Pschichod Knjesowy so s nowa

Křesćijanstwu přěduje;

A pokucze naš křutnje woła

Wóšla Božoh' šwědcenje;

Prjedybžeť Knjesowy

Sslužobnik je horlimy;

Knjesej pucž Jan pschihotuje,

Sdyž lud k njemu pokasuje.

Křutnosć žiwjenja džě žada

Prědat móžny w puscžinje;

S jeho woczow křtosć hlada,

Drasta jeho džiwna je:

S wlošami je pokřuty,

Na bjedrach paš kožany,

Stóčki s mjedom lěšnym k jědži

Ma, kiž sa Knjesa so bėdži.

Chze pucž pschihotowacž jemu,

Sczežki jeho wurunacž;

Wšchón lud šjawnje wabi k njemu,

Kiž šam móže šbože dacž:

Sprawnu czińče pokutu!

— Přěduje wschēm s wótroscžu;

Kralestwo so pschibližuje

Bože! — póšol wobšwědcuje.

Sřěchi wušnawacž lud nucži

Prědatški hlós w puscžinje;

Wyšofich a nišfich wucži,

Sčto wschěch pschibluschnosć jich je:

Sóbdne plody pokuty

Czińče! — šwědcži horlimy,

Šewal hněwu pschichodnemu

Njecžetujecze šurowemu.

Njepomyšlcze šebi křobli:

Abrahama sa wótza

Mamy, duž šmy ludžo dobri,

Wjese wschěho poroka!

Abrahamej šamóže

Džecži šbudžicž šawěrnje

Bóh tež s kamjeni, — wam praju,

Kaž sa wěšte wěrnj maju.

Sšekera je pschiložena

Šižo drjemu na torjeń;

Šordosć křobliych poražena

Budže, dokelž pschińdže džěń,

Na kotřymž so poruba

A so šmjeta do wohnja

Drjemo, šemju šadžewaze,

Plodow dobrnych njescžazje.

Ma džěń wulki wuhladijmy,

Kotřž pschińdže na kónžu,

Šlomy k njebu posběhujmy,

Cžetamy hněwu Božemu! —

Sbóžnik nětko pschecželny,

Ssudnik junu šurowy,

Še Knjes, kotřž pschezo s nowa

S cžěmnošće naš k swětku woła! —

U.

Budž, Jesom Křysćcže, křwaleny.

Wohko njeje roškwěcžicž, kotř křěrlusch je najkřenišči mjes žyrtwinski hodownymi křěrluschemi našchich špěwarškich. Šene s přěnich městnow šašlža paš bjes dwěla křwalospěw wo narodže našchego Knjesa Jesom Křysta, kotřž so s horkastejazy mi šlowami šapocžina. Přěnja šchtucžka tehole křafneho křěrluscha so hižom w lěcže 1370 wot křesćanskeho luda w Němžach špěwasche. Sdyž běšche křor hodowničku w Božej mišči káčanski hodowny špěw šanješl, špěwasche lud tši křócž sa šobu: „Budž, Jesom Křysćcže, křwaleny, so šy cžlowjel rodženy, ta macž je knježua pócžitwa, teho jandželjo so šwjěšlja. Šyrie eleison“. K tutej šchtucžcy Dr. Luther šcžehowaze šchtucžki šwobodnje pschipešni. W šamych špodžiwne pschěšlapjazych wotmėnitoscžach wón wulke potajništvo Křystušoweho šcžlowjecžjenja křwali.

Nichtó njeje tónle křěrlusch tak hušto špěwal a šo modlił, kaž hrabja s Zinzendorf, tutón nadobny šaložer bratrowskeje gmejny; nichtó njeje jón paš tež pod tak jimazy mi wobštejnoscžemi špěwacž šlyšchal, kaž wón. Běšche to w oktobru 1738, jako Zinzendorf, se Šakskeje wupofasany, psches morjo cžehnišche, so by mišionistwam cžornochow s wuškosćow wupomhāl. Šižom w lěcže 1739 šo jemu na kupje šwj. Domascha poradži, mišionarow, s měšazy dolho w jaštweje tradazych, wušwobodžicž. S tym hišcže nješpołojeny, přědowasche wón šam tši njedžele dolho gmejny cžornochow šwjaty evangelij. Pschede wschēm cžecžišche wón tón trošcht do rošlemjenzch wutrowow: „Ješuš je waš wumohl, warbowal a dobył.“ S wulkim pohnuwanjom šlónčnje žyla mala gmejna tole lubodrohe wušnacze sa nim prajesche a šanješle pod ronjenjom šylšow radosče šary Lutherowy křěrlusch: „Budž, Jesom Křysćcže, křwaleny.“

D so bychmy my, lubi cžitarjo, kiž my pschah tajkeho wotrocžkownstwa jeno s mišionškich powjesćow šnajemy, tak hluboko, kaž tamni cžornochowšcy njewólnižy, šacžuwali: „Wumohl, warbowal a dobył, so bych ja šam jeho byl.“ Potom bychmy tež s podobnej wutrobnoscžy, kaž woni, špěwacž mohli: „Budž, Jesom Křysćcže, křwaleny!“

F.

Džakownosć.

Sedyn mofrowłóžny, wichoraty džej měřaza novembra stejefche pšched wječzorum wobstarna knjeni, mandželska wuřluženeho wuřsch-
sčeho sastojnika, pšchi wofnje řwojeje pšchijomneje stwicžki a wob-
fedžbowafche polna řobucžucža dweju řčchitřijerjom, kotrajž na
řnapřchecžnym domje džělafchtaj a řebi po řdacžu se žanym řředkom
řwoje wot řymy řprostnjene stawy řhrēcž njemóžefchtaj. Řucže
hotowa, da dobrocžywa knjeni ř řhwatkom řhanu horzeho řhořeja
řwaricž a potom teju řymu-řmrějazeju džělacžerjom pšchecželnje
pšcheprořbyč, řo bñřchtaj řo w jejnej řamřnej wuhřetej řtwje ř no-
wemu džělu na tymle řymnym najřmřkim dnju pořřylnicž čžyřoj.
S džatom bu jejne pšchecželnive pořřicženje pšchijate. Žařo
čžyřchtaj řo řčchitřijerjeje po wuřitej řwacžinje runje řařo wot-
řalicž, pšchidže teř starý knješ ř temu, řecžefche pšchecželniwje
ř nimaj a puřchcži jeju wot řebje ř wutrobnymi, dobrocžiwymi
řłowami.

Řěřotre njedžeje na to bu tónřamřny starý knješ, duřny na
trottoiru wuřteje hařny, wot řopyta řpłóřčeneho řonja tař nješbo-
žownje řřecheny, řo řo wón hješ wědomja ř řemi řwjeře. Řičtó
wot řběžanyč pšchitomnyč njemóžefche nješbožownemu, hařle pšched
řróřkim do měřta pšchicžehnjememu, pomhačž; řebi žaneje radny nje-
wjedžo, woni hješwědomiteho wobřtejachu. Duř njejabžny dwaj
muřei pšchihnařchtaj; bēřchtaj to řpomnjenař řčchitřijerjeje, kotrajž
ř řčchji bliřkoftejazeho domu nješbože widžefchtaj a „pšchecželneho
řtareho knjeřa“ wot wónu řpóřnařchtaj. Starobliwje wonaj cžežto
ranjeneho řbēřnyřchtaj a rořhladniwje do jeho řdaleneho wobřdle-
nja nješefchtaj. Dořchedřchi tam, řo wonaj ř džiwanjom na řtaru
knjeni najřpřjódžny na domjazeho hořpodarja wobrocžifchtaj, dařchtaj
pšches teho pořředniřtowo wuřtojnego řěřarja pšchidž, pomhařchtaj
pšchi řawobalenju rany, a hařle potom, hdyž bē to wřchitko wu-
wjedžene a poradžene, wonaj ř nēřnym džiwanjom a ř wutrobnym
džělbracžom nješbožowny podawř řo wuřtrožanej mandželřkej ř na-
wjedženju dařchtaj.

Woprawdže, lubořč a džakownořč hiřchcže w řwēcže wote-
mrěłoj nješřtej, kař drje to wřchelazy měnja. Řeno řo maja ludžo
wócžto a wutrobu wotewřenej řa druhich nuřu, a wotewřenu ruřu
ř wuřřwanju lubořcže, dha teř žně wjeřela njewuřořtanu.

F.

Řhuda řyřota.

(Pořtracžowanje.)

Wřchitkim ludžom wo wřny řmjercž řprawneho Řěřtra ř wu-
trobje džěřche, najbóle jim pař ta pēřna a lubořna wuřřrocžena
Emka žel cžinjeřche. Řěřtr bu ř cžeřcžu pohřjebany, a wulka řhła
ludži džěřche jemu na pšchewořženje. Šchtož je řprawny a boha-
bojařny byl we řwojim žiwjenju, tón řo hiřchcže we řmjercži wot
lubořcže cžeřcži. — Dořelž bu po wobřtejazy řakonju wřchitko
w Řmochez domje řařřglowane, dha wřachu młynkežy Emku ř řebi.
Woni ju trowřtowachu tař derje hačž móžachu. Řurř, jejny to-
warřř, ř nej řplafafche — a hnyřdom bē ta přenja wulka řrudoba
pšchewinjena. Šchto dha teř řchtyřnacže řēt řtare džěcžo wē, řchto
je řhubitko, hdyž nan a macž jemu wunirejetaj! Emka, řiž řo wot
młynkežow lubowana widžefche, njewjedžifche, řchto to řěřa: řyřota
bryč, a ř temu řhuda řyřota. Wōřř řo mjenujžny pořařowafche, řo bē
Řěřtr wjazy dořha řawořtajil hačž řawořenja. Ša nēřotřy cžař
mějeřche řo to řjane burřke řubko a wřchitko, řchtož je Řěřtr mēř
a wobředžal, pšchedacž, řo Emžny ničžo wřřche njewořta, hačž řchtož
mějeřche na žiwocže. Ř temu bu řan wot řudniřtowa řa jeje
řormindu pořtajeny, a wón na tym wobřtejeřche, řo dnyřbjeřche wona
ř njemu do Řucež cžahnyč. Młynkežny wřřař bnyču ju lubjereřdy

pšchi řebi řřowali, ale řan to na žane wafchnje pšchidacž njehařfche.
Wón mějeřche dořru winu ř temu.

Řan mějeřche řo mjenujžny w Řucežach derje. Wón bē je
řwojeje řonu jena wutroba a jena duřcha. Ša řtara řuntwora
řchtrabařche a drapařche a řo drējeřche, a wón je řwojeje řonu jej
w tym pomhařche. Wón bē řapocžal je žitom wifowacž. Šafomni-
řtowo a řtupořčž bēřchtej jich wutrobow twjerdy řwjařř a mammon
jich twjerdy pšchibóř, řotremuř řo woni domēřjachu. Šdžež móž-
chu, dha woni ludži jebachu, a móže-li řchto dopořafacž, řo řu woni,
to řěřa řan abo jeho řona abo jeho pšchichodna macž, řhudemu
wo wřny cžeřmwjeneho pjenjeřka abo řručy řhłēba darili, dha čžu
řo ja w Špřewi, hdyž je najřlubřřcha, tepicž dacž. Šmēřch a
haniba bē to, kař řo tucži ludžo řadžeržachu. Ř temu bē řan
hordny a naduty kař žaba w hačže. Wřřchudžom, hdyž wón pšchid-
dže, řo wón řwojejeho bohatřtwa řhwaleřche a je žanym cžłowjekom
žane řłowcžto njerēcžefche, řhiba řo by mřřle mēř, jeho wujebacž
a wobřchudžicž.

W jich domje njebnyč morwy bryč čžyřł. Do tuteho doma
pšchidže pař Emka, ta wboha řyřota. řanowi ludžo ju nanihdy
njevudžichu ř řebi wřali, hdyž njevudžichu řēřne wotpohladanje
ř nej mēřli. Woni mjenujžny řebi mřřlachu: mamy-li tu řyřotu,
dha njetřjebamy řebi řanu řřužobnu džowřu džeržecž, a je řwojeje
cželedžu woni hewaf žane řbože njemēřjachu, dořelž žana pšches žpke
lēto pola nich njewudžerža. Wřchetož jēdže wona njedofra a džělacž
dnyřbjeřche pšches mořny. Štara a młoda řuntwora Emku hnyřdom,
dořelž bē hižom řhłna hólza, do řřužby řtajiřchtej. Wot ranja
hačž do nořny dnyřbjeřche wona džělacž. Žylicžki džej wolařchtej na
nju: Šma, pój jow, dži tam, džělaj to, cžiř tamne a pšchi tym
wonej jej hiřchcže wumjetowařchtej, řo je ř hnyřdy we řwojejeho wuja
domje.

Š wopředka Emka nēřotru řhłřu řłafafche, a bē jara řrudna.
Řej řo řtyřkařche po nanowym domje, hdyž bē řo jej derje řchło,
a po młynkež ludžoch, řiž bēču ju kař řwoje džěcžo džerželi. Wle
to řtyřkanje a řudženje jej ničžo njepomhařche, a hdyž hinař nje-
móže bryč, dha cžłowjek to najcžeřřche řnjefčž nawuřnje. Wona
řo do řwojejeho hubjenřtwa podda, a pšchi wřchēm tradanju a
cžeřkim džēle rořcžefche wona kař cžeřřtwa jēdłēřka. Řjana hólčžka
a lubořna wona bē, řo řo řóždy nad nej džiwafche. Džitw pař
bē to, řo wot teho, řchtož wřchēdnje widžefche, řłażena njebu. —
Štara řuntwora wumřje, a řóždy řebi mřřleřche, řo řo Emžny nēřto
lēpje pōřdže; ale wřchitko wofra pšchi řtarým. Šeř řanowa řona
wumřje, ale wřchitko wofra, kař priedny. Wřchetož řan mějeřche
jenicžku džowřu, runje tař řtaru, kař Emka bē, řotřejž Řhryřta
řěřachu. Wot teho pař, na cžož tele mjeno řpomina, wona ničžo
njemēřefche; pšchetož řhly duch macžerje a wowři w nej řcžeřche.
Ř temu bē tořřta, řulojta a mólčžka kař pampuř a mějeřche wocži
kař řtara řóčžka. Š jenyř řłowom, wona bē hrořna, kař nōž
w džerje. —

Štara Řhryřta Emku nihdy řnjefčž njemóžefche. Dořelž bē ta
řrořcžena kař młoda jēdłēřka a ličžny mějeřche kař řrej a młoko a
řjanej mōdřej wócžžny a włořny nažolčž kař řřjeny řen, dha řo
w Řhryřřhnej wutrobje řawiečž a njepořřchecže móžnje horjeřchtej.
Ša wboha řyřota mějeřche řo teho dla wot bofa řwojeje młodeje
cžety jara řłē. Řulojta Řhryřta bēhařche žplicžki džej w domje
wokoło, po řřhodže horje a dele, ř pinžny na řubju a ř řubje do
pinžny, jařo dnyřbjala řo nuřneho džēla dla rořtorhačž. Wona
řama pař ničžo njedželařche, ale řwarjeřche a řuřařche řo kař řtara
hořpořa, a Emka dnyřbjeřche řo wo dnjo a w nořny drēcž a wřcho
řdžělacž. Šeli řo řo řchto nēřhdže rořłama, dha pšchidže wina
teho na řyřotu; jeli bē řo nēřchto wopaki řcžiniřko, dha teř řan
na nju řakrowafche. Najřhubjenieřchej a najnjepwēřniřchej hólzy řo tař
řłē hičž njemóže, kař řo Emžny džěřche w domje řwojejeho wuja a

šormindy! Za pať bě bohobojasna wot wutrobny, nješešče sczer-
pliwje wschitku sčiwodu a trošchtowasche so psches nutrnu modlitwu
a poručesche swoje pucze swojemu Bohu i tej nadžiju, so budže
wschitko derje činić.

Nječ dha wona nětko je; my čyžemy so trochu roshladowacž,
kať pola mlynkež w Brawizach džěšče.

Mlynkež nan bě džiwna duscha. Wón drje swoje bohatstwo
lubowasche, ale pjenježna lubosć jeho njewobtnješesche. Wón bě
rosomny a bohobojasny muž a wužiwasche dowěrjenje wschitkich,
kotsiž jeho inajachu. Jeho žona pať bě prawje sčesćijanska wu-
tropa, kotraž i kóždym derje mjenješče a khubym rada pomhasche.
Wona bě dobra hospoša a sprawnna mandželka, kiž so se swojim
mužom rjenje snježe a jeho leknje wjedžešče wjesć, hdyž bě hebi
druhdy něšto wumyšlil, sčtož so jej njelubješče.

Seju sčyn Surt bě wotrošil a pola nana mlynstwo wutnył.
Zaťo bě wóšomnacze lět stary, prajesche mlynkež nan: „Mój sčyno,
čaz je, so zusy khlěb woptasch, so wěsch, kať tón khlodži. Ty dyr-
bišch wutnyć, zusy ludžom pošluchacž, so wěsch swojim junu
rosomnje roskasowacž; ty dyrbišch pola zusy ludži do džěla stupicž,
so wěsch, kať wjele móže žadny džělacž, a so hebi junu wot swojich
ludži wjazny džěla nježadacž, hacž je dokonjecž móžno. Ty dyrbišch
na pucžowanje hicž. Macž je tebi do brēmješcha samalika, sčtož
w zusbje trjebasch, a ja podawam tebi tudy mósčnicžku i něšto
pjenjesami. S tymi dyrbišch tsi lěta došahnyć. Draštu a črije
dyrbišch hebi i džělom sašluzicž. Za čyžu pschihladowacž, hacž ty
jako pěknny a srjadny hólz sa tsi lěta sašo domoj pschihludžesch.
Pšhaj namaj husto, so wěmoj, hdyž sčy a kať so tebi wjedže.
Pšchede wschitkim pať měj Boha psched woczomaj a we wutrobje,
a hladaj so, so do žaneho hrěcha njeswolisch a nječinišch psche-
czitwo Božej kasni. Njesapomni so rano a wjeczor modlicž, wob-
hoń so we swojathm pišmje, khdž sčwěru se mšchi. Hladaj so
sčych towaršchom, pschetož woni dobre pocžinki sčaza. Njedowěť
so kóždemu, kiž čyže twój dobry pscheczel być, pschetož to je blóto,
sčtož so jenemu na pucžu na črije powišcha. Njemalej so
w forcžmach, njechraj žane kharth a bjeť so na kěžbu, so tebe
njedusčne holžny njesawjedu. To pišch hebi do wutrobny a dži
w Božim mjenje. Tón Knjes budž i tobu.“

Sčyžom i tutych napominanjow móžesch spóšnacž, kaťki rosomny
a dobry mišchtr bě mlynkež nan. Surt jeho tež wutrobnje lubo-
wasche a derje wjedžešče, so wón i nim derje mēni. Wón teho
dla swoje brēmješcho, kotrež bě jemu macž pschihotowala, a kiž
wja, so by swoje pucžowanje do zusbny nastupil. Nancj da wón
ruku a koschesche pschi rošžohnowanju swoju lubu macžetku, kotraž
so i hórčimi sčylami wot njeho džělesche. Zať prajesche wón
lubemu nanowemu domej božemje a čehnjješče do sčwěta. Sow
so jemu wschudžom derje džěšče. Napominanja swojeho lubeho
nana wón i myšlow njepuschcži. Wón sadžerža so pěknje, pišasche
husto dom a wosta dobry. So tšyoch lětach, jako bě daloko po
sčwěče pucžowal a jow a tam i dobrej kšwalbu we mlynach sa
mlynšeho džělať, wróči so wón sašo dom, čerštwy a strowy po
čžele, mudry a pobožny po duschi.

Mlynkež nan, jako swojeho sčyna sašo wohlada, sčmješče so
wješele a lubošnje a witasche jeho i tym sčłowom: tón Knjes
žohnuj twój wonkšód a nutskšód hacž do wěčnosče. Macž pať
lubeho jenicžesche sčyna, po kotrymž bě so jej jara sčyřkaťo, wu-
hladawšchi, padže jemu se sčylami wutrobnje macžernej wješełosče
wokoło sčyje a njemóžesche so došć nahladacž na tym pěknym,
rjanym, čerštwym pachókom, kiž kčějesche kať lilija na polu. So
prēnim witanju pať pschinješe macž swojemu domojwóčzenemu
sčynej najlěpsche, sčtož mješče w kuchinje a w pinžy, na blido,
a jako wschitžy tšjo we wutrobnej wješełosčzi hromadže hežachy,

njemóžesche Surt došć powjedacž wo wschēm, sčtož bě w zusbje
nashonil a widžal, nan a macž pať so njemóžeschtaj napošluchacž
wscheho, sčtož sčyn rěčesche, hacž tón napošled mósčeni, polnu
bramborskich tolerjow se jaka sčeže a na blido položi, prajžy:
nano! to sčym hebi w zusbje sašluzil a na sprawnne waschne
warbowal. Zatomny a stopy ja nješym byl, kradnył tež nješym
ani njerodu čžeril, njenusnje pať žadny kroschil nješym pschecžiniť.

Ma to so mlynkež nan i nowa sčmješkosasche a džesche: „Mój
sčyno, nětk so ja tvoje dla njeboju. Ty sčy namutnył, swoje
pjenjesy mudrje naložicž, a wěsch, kať so mlynškim a čželedži
w zusej sčluzbje dže. Dobry hospodať dyrbi to wjedžecž, so by so
wón pschecžitwo swojim sčluzobnym sčesćijansčy sadžeržal a jich
lubowal, pschetož to wjazny pomha, dylki wulka a wyšoka mšda,
hdyž i lubojče džělaja. Seli so Bóh luby Knjes tebe i njesbožom
doma njepyta, dha mam nadžiju k tebi, so budžesch dobry hospodať.
Nječ Bóh čži hnadu dama!“

(Pšchichodnje dale.)

Wschelake i bliska a i daloka.

— Hdyž bu knjes farat Waltar sčtwórtk 29. novembra pschi
sčwojim nutšćehnjenu najpschecželnišcho wot swojeje Nješwacžid-
lšesje wošady postrowjenty, mješče so sańženu njedzeli jeho
žyřkwinske sapokasanje. W sčerškim kemschenu rano we 8 hodž.
džeržesche knjes farat Gólcž rěč, w kotrež noweho knjesa fararja
wošadže pschedstaji. W němškim kemschenu, w 10 hodž. so sapo-
czatym, knjes tajny žyřkwinski radžiczel Meier knjesa fararja
Waltarja do noweho sčstojšstwa sapokasa. Knjes farat Waltar
džeržesche we wobemaj kemschomaj hlubokosacžute a wutrobu na-
twarižaje nastupne předomanje. Bóh luby Knjes žohnuj jeho
sčutkowanje bohacže na dolhe lěta w lubej Nješwacžidlskej wošadže!

— Sa noweho fararja w Kotezach je krajne konsistorstwo
knjesa duchowneho sčschizana, kotryž je w tu kšwilu i pomoznym
duchownym w Budeštestach, pomolalo. Dofelž bješče knjes farat
Garbat w juliju wumrjel, sčluschesche Kotežanske fařske město do
tych 5 městow, kotrež ma konsistorstwo kóžde pol lěta sčwobodnje
bjes wólby žyřkwinskeho pschedstejicžerštwu wobhadžicž. Knjes du-
chowny sčschizan, kať sčylschimny, swoje nowe sčstojšstwo w febru-
arje noweho lěta nastupi.

— Knjes farat Kubiza w Bufežach sčwecžesche psched krotkim
sčwój 25 lětny jubilej jako farat Bufežanskeje wošady. Wón dosta
na tym dnju wulke a mnohe wopokasma pschecželneje lubosče a
pschiwisłiwosče.

— Sastaranje farškeho města we Wóšlinku, kotrež je psches
pschehydjenje knjesa fararja Waltarja do Nješwacžidla wošyrocžene,
je so knjesej duchownemu Senczej w Kamjeńzu hacž i nowo-
wobhadženju wot žyřkwinskeje wyschnosče pschepodalo.

— Lužiske předařske towarštwu w Lipsku je swoju lětnu ros-
prawu wudaťo. W nim spomina i džatom na přjedawšche sčobu-
stawy, kiž su semrjeli. Mjes nini staj dwaj Sserbaj, knjes farat
em. Gólcž w Kotezach a knjes farat Garbat w Kotezach. W to-
warštwu je w tu kšwilu 5 Sserbow, kiž na duchownštwu studuja:
k. Mróřat i Srodžiščezja, Mjerwa i Wulkeho Dažina, Kjencž
i Wjelecžina, Wyracž i Hornjeho Hunjowa a Kaplet i Budyščina.

K rospominanju.

Tež wotewrjenosč nadobneje dusche potreja wobmješowanja.

Zať někotry ma rjanu plót wokoło pusteje sařody.

Porjedženka: W kšerluschu psched tyženjow na stronje 190
dyrbi pschedpošlednja rjadka rělacž: A we wěrje atd.

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew ćel

F.

Šerbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždu kobotu w Šmolerjez knihcziščječni w Budyschinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostac.

3. advent.

Łut. 3, 15—17.

To słowo Bože nam praji:

Žane wumóženje khiby pola Jesuša.

1. To ponižuje,
2. to wobšbožuje.

Kšćenik Jan steji psched ludom. Čemu mamy so najbóle džiwacž na nim? Wěsće jeho khtnosć, ale hišće bóle jeho ponižnosć. Druhim wěrnosć prajicž, je hižom wjele — ale šebi šamemu wěrnosć prajicž, to je wjaz. Sa njeho běšče to čezko. Lud čyzsće jeho sa Khrystuša wuwolacž. Wón trjebasće jeno s maľuškom kwinocž — a wón sa to placžesće. A jeho skutkowanje by wulke a šlawne bylo. Hdyž pak tu čzesć wotpołasa — běšče wschitko nimo. Duž běšče to čezke rošbudženje. Hdy by wón čzesćelakomny byl, wón by so poddal a podležal. So wón to njecžini, jeho powyschi: Wón je blyšč-čaty pschitlad ponižnosće.

Wuspěcha mēc — to k hordosći wabi. Njesnajesch to? Šak móže tón škoržicž, kiž žaneho wuspěcha nima! Wón by najradšcho wschitko na boł čyžnył — ale, luby kšćenijano, kiž šy ty wot khorosće hordosće pschewšaty — wukń a praj šebi: Ša hišće nješym ponižny dosć. Nunje wuspěchi psched čłowjekami dyrbjale naš ponižowacž.

Šbóžnik šebi jako přenje wot naš ponižnosć žada.

To je jeho žadanje tam, hdyž wón pschindže. Wón šam móže ponižowacž psches šwoje pschindženje. Předomanje wo Jesušu čini naš maľnych — ale jenož jeho předomanje.

Kšćenik Jan wobhlada jeho pschindženje šjednoczene se šudženjom. Šch. 17. To wón pschpowjeda. Niž nastroženje dyrbi to byč, ale wabjenje k Jesušej. Žane wumóženje khiby pola Jesuša. Tole rošbudzene předomanje je nam nusne. Kšćenijanstwo njeje, kaž jich wjele myšli, dobry pschidawč, wobohacženje našeho žiwjenja. Wono je jara khtne, pschetož wono pschinješe jenicžke wumóženje wot wěczneho škaženja.

2. Š druga nješmemy šabycž poršć položicž na to šłowo „žane“, žane wumóženje khiby pola Jesuša. My pak tež teho runja škomdžicž nješmemy šynt položicž na to šłowo „wumóženje“. Wumóženje je pola Jesuša. To nam adventski čas š nowa předuje. Kšćenik Jan šebi žada: Ty dyrbiš šwoje hrěchi wotbyč. Wón šłubi: ty to móžesh, hdyž ty čzesch. Wón kšćije, so by woboje, wolu a wěšć, wobkručil. Wjazy wón nješamóža. Dacž wón nicžo njemóže. Šehodla wón pschezo šašo k Jesušej pokasuje.

Jesuš móže dacž, šchtož my trjebamy, nowe žiwjenje, šotrež niž jenož w tym wobšteji, so šo hrěchi wot naš wosmu, ale tež so wón naš je šwjatym Duchom wobdarja. Šeho kšćeniza š Duchom naš nowych čłowjekow čini — šymne wutrobny čini horjaze — šhubjene dusche wumózene dusche. Šodla khtnosće pokuty dyrbi wěšć našeho šboža najšłownišchi džěl kšćenijanstweho předomanja byč.

To je halle zny Chrystuſ, kiž wumóže wot wſchnoſcže
czémnoſcže a pſcheſadža do kraleſtwa ſbóžnoſcže.

Botom budže Chrystuſ wulki a my taſ mali — a
tola taſ — ſbóžni. Eſamo ſbožowne kſheſczijanſtvo je
wotmolwjenje na wjeſelu powjeſcz: Žane wumóženje khiba
pola Jeſuſa.

Tole předomanje nětko ſažo ſalincža. Tón ſylniſchi,
kotremuž je data wſchitka móž w njebjeſach a na ſemi,
ſteji pſched tobu a čže tebjje męcz. Raž ſy ty niſki pſched
nim, taſ wyſoko čže wón tebjje wobhnadžicž, tebjje k ſebi
czahnyč. Jedyn tu je, kiž to čže. To je wón. Čžeſch
tež ty? Žane wumóženje khiba pola Jeſuſa.

Hamjeń.

Jana kſchczjenikowe wuſnacže a woſjewjenje.

(Lut. 3, 15—17.)

Głóſ (527): Ža njewopuſchczu Boha.

Jan kſchczjenik wuſtupuje
Se ſjawnym wuſnacžom,
Hdyž lud ſej pomyšluje
Čžeſcz Knjeſowu dacž jom';
Se ludži nadžija,
So ſ nuſy pomha wſcheje;
Hacž ſam ſnadž Chrystuſ njeje,
Sič beſche myſlicžka.

Duž lubje ponižuje
Eſo poſoł Knjeſowny
A radny wobkručzuje,
Raž wotrocžt poſluſchny:
Ža ſ wodu ſamej kſchczu;
Paſ ſylniſchi dže ſa mnu,
Kiž dyrbi čžeſcz męcz tamnu,
So pſchińdže ſ pomozu.

Eſym ſlužobnik pſcheſnadny,
Som' čzije roſwjaſacž;
Knjes ſ mozu pſchińdže hnadny,
Čže žiwjenje wam dacž;
Se ſwjatym Duchom kſchczicž
A ſ wohenjom ſam budže,
Kiž w khotnym ſjewi ſudže,
So čže kóſcz ſahubicž.

Se łopacž w ruzy jeho
Dže ſwjatej wėjeſki;
E nim wot njerjada wſcheho
Eſej huno wučžicžzi
A pſcheńzu ſhromadži
Do bróžnje ſudnik prawy,
Hdyž ſa ſud ſwět je ſrahy,
A pluwu budža ſli. —

Sswjaty adventſki čas.

Kóž čžeka, ranje purpurne
Pſches Božu miłoſcz ſwita;
Nětk hinu mroki czémnite,
Raſ rjeńſche ſwětlo wita;
Adventſka hwěſda jaſni ſo
Nad tobu, hrěſchne człowjeſtvo,
Eſo ſraduj teho ſboža!

Hlej, bóry ſlónzo prawdoſcže
Čzi ſkhadža w blyſchczu kraſnym;
D ſo by wono hrělo čže
We czémnym dole czahnym!
Nječ w jeho pruhach kłodžiſch tu,
So k njebjeſam čže domjedu,
Hdžež wěczne ſwětlo ſwěczi!

Twój Ebóžnik, ſlónzo hodowne,
Kral wěczny ſo nětk bliži;
Wón w twojej duſchi bydlicž čže,
Čzi hnadu ſ njebja niži;
Hlej, hižom ſerja kralowſte
Eſo ſybola čzi do duſche,
Adventſke harſy klicžka.

Duž ſlecž ſo draſtu maſanu,
Ža tebjje wohidžuje,
A wurjedž ſwoju wutrobu,
Kiž nuſu hrěcha čzuje;
Storcž poſucžine žahadlo
Eſej do wutroby hluboſo,
So wóczko w ſylſach pluwa.

Schat wěry duſchu wodžemaj,
Wſmi brónje ſwětka ſebi;
Pucž wučžicž, wupyſch, wurunaj,
Nječ pobožnoſcz dom debi,
Hdžež wěra bydli, modlenie,
Adventſke klicžka kherluſche,
Schtom hodowny ſo ſtaja.

A ſkhadža hodow ſwětłina,
Dha wězzy wſmi a palmy,
So duſcha krala powita
A ſpěwa rjane pſalmy;
Dži, khwataj! Wón nětk bliži ſo,
Duž wotewr wrota ſchěroſo,
Ečel palmy na pucž, wyſtaj:

Čzi khwalba, ſyno Davita!
Ty džeſch we Knjeſa mjenje:
Eſy Ebóžnik, pomoz Žionſta
A njekeſch wobſboženje.
Čzi hoſianna, kralo mój!
D wobhnadž mje a ſe mni pój!
Mój dom je ſhotowany.

K. A. Fiedler.

Khuda ſyrota.

(Botracžowanje.)

U. Wot teho čžaſa woſta Žurk domach pola ſwojeju ſtarſcheju
a bē jimaž pomozny a ſlužobny. W mlynje paſ wſchitko kraſnje
džěſche.

Nan mėjeſche ſyna, kiž jemu k čžeſci a k wjeſelu ſlužeſche,
lubo, a macž ſo wutrobnje nad nim ſradowawſche. Džělacž bē doſcz
a huſto pſchewjele, ale wſchitko džělo ſta ſo we wſchej luboſcži.
Žane klecže ani ſakrowanje ani ſwarjenje njebē w mlynkež dworje
ſlyſchecž. Čželedž a mlynſki a džělawy lud a wſchitzy wo wſy
khwalachu pſchiſtojne a kſheſczijanſke wawſchne, kotrež pola mlynkež
knježeſche, prajizy: Žurk je hiſchcže bóle dobroczimny, dyžli jeho nan,
a to ma wón wot ſwojeje macžerje.

Lěto bě ſo minyło. Surt bě dwaj a dwazycy lět stary. Mlynk bě dwě ſcě toleť ſapſacził, ſo jeho ſyn t wojaſam nje-trjebaſche.

Tehdy jenu njeźelu popoſdnju mlynkež nan a macz hromadze pſchi kſoſeju ſa blidom ſedzeſchtaj. Surt bě něhdze ſaſchoł a wobaj beſchtaj ſamaj lutkaj domach. Ma jene dobo ſapocza nan: „Macze, ja njewěm, kať to je, ſo mi druhdy dzeło czežo pada; kaſa dha by bylo, hdy bychmoj ſo na wumjeńt ſynuloj?“

„Sa bych tež młodu pomoznižu trjebacz mohla“, wotmolwi mlynkowa ſo ſmėjo a dopomni ſo pſchi tych ſłowach na Amochez Emku. Tu by wona najradſcho ſa pſchichodnu dżowku mēla. Mjelczo pſchi ſebi pať wona ſdychowafche a njeprajeſche niczo, dofelz ſo bojeſche, ſo drje jejny muž do teho njeſwoli.

„Sa mēnju, ſo by ſebi Surt žonu pytał, kiž by něſchto ſamoženja mēla“, rēczeſche mlynk dale.

„Se dha to trjeba“, wotmolwi wona na to, „ſo dyrbi ta holza, kotruž ſebi Surt woſmje, bohata bycz? Sdy by wón ſprawnu, dzeławu a pōzeczimu holzu namakał, dha po mojej myſli njebychmoj ſo praſchecz trjebaloj, hač je khuda abo bohata.“

„To je wſcho dobre“, dzeſche mlynk, „ale hdy by wón ſebi khudu žonu wſať a wjele dzečzi mēł, mohł wón lohzy wofchudzicz.“

„Sa to njech ſo Bōh ſtara“, rjekny wona, „ja bech tež khuda, a ty njebeſche, hdyž ſo mōj ženjachmoj, tať bohaty, kať nēť; wopomń tola, ſo je na Bōžim žohnowanju wſchitko ležane.“

„Wſcho wěrnō“, prajeſche wón, „ale tehdy bechu lēpſche czaſy hač nēť; nēť je wſchitko drōžſche, wjazh dawanjom je tež; a czežo ſo nēť warbuje, dyžli pſched tſizeczimi lětami. Teho dla woſtanu ja pſchi tym, ſo je młodemu hōlzej, hdyž chze ſo ženicz, trjeba, ſo na fruch ſamoženja hlada.“

„Haj!“ wotmolwi wona, „jeli ſo mōžetaj ſo ſujecz a lubowacz, dha to niczo njewadzi; hdyž pať ſo pſchi wſchitkim wulkim bohafſtwje muž a žona wadžitaj a žiwjenje w njemērje a njejednocze wjedzetaj, dha je to tola hela na ſemi; pſched tym ſwar-
nuj naju Surla Bōh!“

Tať ſo taj dwaj rosrēcžowafchtaj a radu ſkladowafchtaj, tať by jeju jeniczkemu ſynej t ſbožu pomhane bylo. Macz by t wutrobu rady Amochez Emku ſwojemu Surtej braſcheczila, pſchetož wona tu holeczku lubowafche a ju jako pilnu, pēnu, bohabojaſnu duſchu ſnajefche, hač runje bě najkhudſcha w zylnych Szerbach. Nan pať bě wo bohatej Amochez Skryſcze w Rukezach ſlyſchał, ſo ta wot nana wjele tawſynt toleť ſobu doſtanje, hdyž ſo woženi, a bě hižom mjelczo t jeje nanom na ſtōtnych wifach we Wonezach rēczał a ſo wopraſchał, hač ſmēł Surt t njemu pſchińcz pohladacz. Swojej žonje njebe pať wón wo tym niczo prajit, pſchetož wón ſo bojeſche, ſo drje by ta jeho priōdſwacze pſchekafyła.

Njedolho po tym, ſo beſchtaj ſo mlynkež nan a macz tať we tym ſjednocziłoj, ſo dyrbi ſo jeju ſyn woženicz, prajeſche nan t Surtej: „Amochez Jan w Rukezach ma hiſchcze wjele pſchenzy na lubi ležo, kať ſym ſlyſchał. Mly te kermuſchi pſchenzu trjebamy; duž jemu liſczit napiſam, a ty tam jutje dži a pohladaj, hač njeby jemu tu pſchenzu wotkupicz mohł.“ Mlynkež nan piſaſche Janej liſt, we kotrymž pať bě mjenje wo pſchenzy rēcž dyžli wo žēntwje ſwojeho ſyna t Amochez Janowej dżowku, — a Surt poda ſo njeźelu rano na pucz do Rukez. Wokolo poſodnja wón tam dōndze, ale prijedy do forczmy dzeſche, ſo by powobjedowal. Saťo bechu ludžo t něſchporej wuſchli, dzeſche Surt te Amochezom. — Tam pať bě runje dženſa ſbožowna njeźela. Amochez Jan bě rano ſahe t Skryſtu, ſwojej lubej dżowku, do Nēhdžez t jenemu wujej jēł. Teho dla ſwjata cziſchina po zylnym dworje knjezeſche. Czeledž, kotraž bě nawucžena, wot ranja do wječžora ſakrowanje a ſwarjenje ſlyſchecz, mējeſche ſkōty mēr. Sſkužobni hōlzy a holzy, kiž

dyrbjachu ſahe ſtawacz a wječžor poſdže lēhacz khodžicz, bechu ſo ſpacz lehnuli. Wrota drje bechu woczinijene, ale žana duſcha njebe uihdže widžecz. Tež Emka mējeſche ſbožownu njeźelu. — Wona bě rano te mſchi pobyla, ſchtož bě jej wulka dobrota, dofelz to jejny wuj huſto njedomoleſche. ſo wobjedze, jaťo bechu ſo druſy czeladnizy lehnycz ſchli, bě ſo wona wō iſtwje ſa blido ſydnula a w bibliji cziťala. To kraſne ſłowo pola Mateja w pjatym ſtawje wo ptačach pod njebjekami a wo lilijach na polu, kotrež njebjekſki Wōczez žiwi a wōdžewa, bechu ju prawje mōžnje troſchto-
wale a wofchewile. Wōn tež na mnje njeſabudze, dzeſche wona poſna wērjazeho domērjenja; wōn budze ſo tež ſa mnje khudu ſyrotu ſtaracz. Tať bě wona, ſpominajo na ſwoje hubjenſtowo, na ſwojeju ſtarſcheju, na ſwoju młodoſcz, pſchi ſebi ſdychowala a ſyly ſrudoby a nadžije ptačala. Ma to pať bě ju ſprōžniwoſcz pſchewinyla, ſo wona ſama do drēmanja ſapadze, w kotrymž ju rjane ſonty t dzečžazyh lět, hdyž t mlynkež Surtom hrajeſche a t nim do ſchule khodzeſche, wofchewjachu, ſo ſo jeje wobliczo w ſpanju ſmējtotaſche, kať by jandželſke bylo.

Saťo wona ſpinkaſche, bě Surt cziſche durje woczinił a Emku wuhladał. Wōn ju na mēſcze ſpōſna. Huſto bě ſo na tu luboſnu holeczku dopomnił, t kotrež bě w ſtarſchiſkim domje w njewinoſczi ſwojich dzečžazyh lět ſbožowne towaſtowo mēł. Nēť tu wona ſedzeſche, jaťo dō iſtwy ſtupi. Sſyly, kiž bě ptačala, hiſchcze na jejnymaj czerſtwymaj licztomaj ſtejachu a luboſne ſmējtotaſke wjekelech ſonow jeje wobliczo pſchekraſnjeſche. Smērom woſta wōn pola durjom ſtejo, njewjedžo, hač ſo jemu njeđije. Wōn bě ſlyſchał, tať hubjenje ſo jej w Janowym domje dze, a ſebi huſto žadał, ſo by ju ſaſo wohladač mohł. Stara luboſcz młodoſtnych lět ſo w jeho wutrobje horjeſche a jaťo by Bōh jemu to nutsdał, praji wón pſchi ſebi: ta a žana druha njebudze moja njewjeſta; ja chzu ju wumōž t hele a ju domoj dowjeſcz t ſwojimať ſtarſchimať a ju ſebi wuſwolicz ſa žonu. ſo khwili wotucz t Emka ſe ſpanja a džiwaſche ſo njemaťo, ſo zuſeho cžłowjeľa wō iſtwje wuhlada. Skōnczije jeho ſpōſna a witaſche jeho t ruku, luboſnje a wjekele ſo praſchejo, ſchto jeho nan a macz dobreho cžinitaj. W dalichim rosrēcžowanju njemōžefchtaj ſo ſdzeržecz, ſo njebyſchtaj na ſwoje dzečžaze lēta ſpominakoť, a Emka pocza ſdychowacz: „Ach! kaťte ſbožowne czaſy to ſa mnje bechu!“

„Wone ſo ſa mnje a ſa tebe ſaſo wrōcza, ſluba Emka“, wotmolwi Surt, „pōj a daj mi ruku, budž moja žona, czehit ſo mnu do Prawiz, ja chzu tebe lubowacz a czeſczicz ſwoje žiwe dny.“

Ma to ſtrōži ſo Emka. Dofelz bě ſlyſchala, ſo wōn te Skryſcze na žēntwu pſchińdže, wona rjekny: „ach, njeměj ſo mnu ſwōj ſmēch, Surt; ja wēm, ſo jow ty moje dla pſchifchoł njeſy; wuj a cžeta pať dženſa doma njeſtaj.“

„Wēr mi“, dzeſche na to Surt, „mi do myſlow pſchifchlo njeje, ſo bych tvojū cžetu mēcz chzyl, ja ju njeſyhm widžal, a nēť, hdyž ſym tebe wohladał, wo nju njerodžu; ty a žana druha holza njeſmje moja žona bycz!“

„Dopomń ſo“, wotmolwi wona, „na to, ſo ſym ja khuda kať Hiob a ty bohaty kať Salomo; to naju dzełi; tvojey ſtarſchey to nihdy njeſchidataj. Cžin, ſchtož wonaj ſebi žadataj, a bjeť ſebi moju bohātu cžetu. Bōh ſwaruj, ſo bych ja na tym wina bycz dyrbjala, ſo tvojey ſtarſchey mje a tebe poſliwataj.“

Ma to jej Surt powjedafche, tať lubo ju jeho maczeťka ma, a ſo nan jeho lubuje a jeho ženje t žanej žēntwje nuſowacz njebudze. Wōn jej t nowa wobtwjerdzeſche, ſo Skryſtu ſebi ženje bracz njebudze, dofelz w forczmy niczo dobreho wo nej ſlyſchał njeje. ſo dolhim rosrēcžowanju na poſled t Emka na woſpjetne praſchenje Surtowe, hač chze ſo jemu ſlubicz, „haj“ prajeſche a wonaj hiſchcze dolho ſedzeſchtaj, ſebi powjedajo, a ſchto? — to naſ niczo njeſtara. Wobaj pať ſebi ſlubifchtaj, ſo njechataj niſkomu

žaneho plovca wo tym wšchém prajicž, hacž njebudže cžak, so jo wšchitzy ludžo šhonja. Zurf wopuščjezi na to kmochež dom a dwór, so jeho ničto njewidžešče.

Na wječor pšchindže San s Xrystu dom a Emka pšchepoda jemu list, kotryž bě Zurf wot swojeho nana pšchinješl. San, jako bě jón pšchecžital, šo hněwasche, so njebě doma byl, a praschešče šo, hacž tón pachol njeje ničžo prajil, so a hdy sažo pšchindže. Emka na to prajesche, so to njewě a džěšče do hródbže, krumy dejič. Budžiče ju pač něčto wohladał, tón by widžal, so šo wona s wješelom šmėje a wšchitku kšiwodu, wot wuja a cžety jej cžinjenu, sabhwasche.

(Pšchichodnje dale.)

P i s t y.

VI.

Lubny wujo!

Mój popledni list je Čže, kaž mi pišescheš, pohnuł, šebi pola Wascheho knjesa wučerjara knihu požčičž, kiž nadrobne wo woczech-njenju powjeda. Wšchi cžitanju šy pač spóšnal, so šo tale žyła wědomosč na wědomosč wo cžlowjekowym bycžu sałožuje. S dobom šy šo tež dohladał, so je Čži cžlowjek, hacž runjež došč ludži snajesche, po prawym hiščeže kšětro zuse stworjenje, haj woprawdžite hudancžko. Duž by mi sa krotku powjesč wo jeho bycžu dža-kowny byl. Tu čžu cži podacž, pšchetož ščtož čže cžlowjeka wo-cžahnyčž, dyrbi jeho najprjedy inacž, hewał na nim špytuje a pruhuje, hacž jeho ščoncžnje njestah.

Woprawdže je kóždy cžlowjek šamo sa šo wobstejaze bycže, kiž je s dweju žyłe wošebiteju džělow, s cžěla a dusche, stworjene. Nješměj šo mi, lubny wujo, so Čži tajkule šadu halle pišam, kiž šy hižom přenje lěto w šchuli wutuhl, a kotruž mohł tež kóždy kamjenjeklepar napišacž. Sa pač dyrbi ju wuprajicž, dofelž wjele starichich cžinja, kaž bychu to njewjedželi, a dofelž došč mudracžkow přje, so je duscha něščto tak wošebite kaž cžělo.

Čžělo bjes dusche a duscha bjes cžěla žyly cžlowjek njeje, to lohžy šrošmisch, wujo! Teho dla šo njedyrbjalo rjez: ruka pjero šapschija, ale ja je s ruky šapschijam. Šdyž njecham, šo njestanje. Tošamo placži wo mošhach a myšlenju; mošhy njemyšla, ale ja s mošhami myšlu. Sa hlódb šacžuwam, ale jeno pšches žoldk. Čžělo je potajfim jeno stroj abo grat, duscha pač tón džěl, kiž čže, myšli a cžuje. Bjes cžěla duscha ani ničžo njestamóže.

S teho šlěduje, so ma šo žyly cžlowjek wudošonjecž, cžělo tehodla, so by duschi kšmanje šlužilo, duscha pač, so by cžělo prawje wobknježila, hewał mohlo šo štacž, so šebi tón, kiž jeno s myšlemi džěla, njeby pomastu wottracž mohł, bjes teho, so by šo do porštow njestěšal.

Wližšchi ras čžu Čži wo cžlowjeku dale powjedacž.

Sa šawostawam

Twój

... ú

Wšchelake s bliska a s daloka.

Poplednje lětušche šerbste kemschenje w Draždžanach běšče jara derje wopytane. Wone mějesche sa Draždžanskich Šerbrow wošebitu šrudnu wažnosč. Pšchetož dotalny wódžer šerbstich kemschenjow w Draždžanach, knjes šarar em. rycžer Šafub, mějesche w nim božemje prajicž, hdyž je 10 lět šerbste kemschenje w Draždžanach wódžil a šastarował. W lubosčzi běchu jemu kšětku wupyšchili, s kotrejež šwoje hnujaze wotšalne přědowanje džeržeiche. Šo kemschenju cžehnjeshče cžah kemscherjow pšchod kapalku, so bychu jemu šo hiščeže juntrócž s ruky podžatowali a božemje prajili.

Spowjednych běšče 181 (66 mužškich a 115 žónškich). Spowjednu wučžbu mějesche knjes duchowny Nowy s Ketzliž.

— Ministerstwo je knjesej žyrtwinstemu wučerjej Šanej Šjelzy w Kafezach w pšchipsnacžu jeho dołholětneho šwěrneho škutfo-wanja w šlužbje šchule a žyrtwoje titul „kantor“ špožčilo. To wušnamjenjenje bu knjesej kantorej Šjelzy šandženu pšndželu w pšchitomosčzi knjesow wučerjow a deputazije žyrtwinsteho a šchulsteho pšchodštejicžestwa pšchod 1. šchulstey rjadownju pšches knjesa šararja Šólčža, kotryž běšče s temu poručnosčž dostal wot kralowskeje šchulstey inspežije, šjewjene, a džatowasche šo knjes kantor Šjelka s hnutymi škowami sa jemu dostate počěščowanje.

— S Wóšplinka pšchindže powjesčž, so bu knjes duchowny Pawoł Wiczežł we Šupoji šandženu nježelu po ščoncženej Božej šlužbje, hdyž běšče wón pšchod němskej a šerbstey wošadu přědo-wal, wot žyrtwinsteho pšchodštejicžestwa jenobšhnje sa šararja Wóšplincžanskeje wošady wušwolent. Kaž Wojerowske nowiny pišaja, knjes šarar Wiczežł šapocžatł noweho lěta šwoje nowe šastojštwó nastupi.

— Bibliški pučžnik na 1907 je šo rošěšal a móža šebi jón šobustawy knihowneho towarštwó pola knjesow duchownych wote-wšacž. Tež cži, kiž šobustawy knihowneho towarštwó nješbu, jón sa 15 np. dostanu. Bibliški pučžnik šlušcha do kóždeho šchěščžijanskeho šerbsteho doma jako pruha droheho šłowa Božeho pšches to lube nowe lěto. Wón šo tež we wudawašni Serbskich Nowin pšchedawa.

Knježim duchownym!

Kónž novembra šmy rošěšali listy, namolwjejo cžěščenych knježi duchownych, so bychu nam šdžěli, kelto cžišłow cžakopiša sa džěcži „Šahrodki“ by šo w jenotliwych šerbstich šchulach šakstey a prusteje hornjeje Šužizy cžitalo. Dych knježi, kotřiž nješbu nam hiščeže wotmolwili, prošmy naležnje, so bychu to w běhu tuteho tydženja wobštarali, jeli něšak móžno! Čžakopiš budže šo jeno wudawacž móž, budže-li naklad wulki došč, a to po tym, ščtož šmy dostali, hiščeže njeje (404 ekf. — to je tola trochu malo!). Trašch šo něšotši dobri knježa namalaju, kotřiž s wopornivej wutrobu něščto ekšemplarow sa kšude šerbste džěcži šwojeje wošady šaplacža. Towarštwó šerbstich šudowaznych w Šrašy, „Ššerbowka“, nam dawa dobry pšchiklad, ššasawšchi 15 ekf. sa kšude šerbste džěcži. Š to šu šami kšudži šudencža!

Duž prošmy hiščeže ras, so byščeže, wyšokodostojni knježa, tule dobru wěž tola podpjerali, tak daloko, hacž we Waschej mozy leži. Wóh Wjeršchny budže Wam Waschu próžu šawěšče bošacže mytowacž!

Rachlowe.

Dalishče dobrowólne dary sa wbohe armeniske šyroty s pomozu w ushy:

S Mošacžanskeje wošady pšches knjesa šararja Wicžasa:

N. N. 5 hr. — np.
N. N. 3 " — "

Šromadže 8 hr. — np

W mjenje wobohich šyrotow wutrobnny džak.

Šólčž, redaktor.

„Bombaj Wóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchých pšchě-dawašnjach „Ššerb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacž. Na ščtwórcž lěta placži wón 40 np., jenotliwe cžišla šo sa 4 np. pšchedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbnj statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ćí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Džerhiske njedželske karpjena.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez Inihicziščezěni w Budyščinje a je tam ša šchwórtlětnu pschědplatu 40 np. dostacž.

Hody.

Sažo šašlyšchamy jandželow křwalobny křerlusch.
Wón chze naš wódzicž k žohnowanemu šwjecženju
hodow.

1. Š křwalenjóm chzemy wušnacž: „Čzesč budž Bohu
we wyškofsczi!“

2. Gorliwje chzemy pschisporjecž: „Měr na semi!“

3. Šhutnje chzemy ša tym štejecž: „Na čłowjekach
dobře špodobanje.“

1. Jandželjo Boha křwala, dokelž šu psches podacž
šyna Božeho nowy a to najwjetschi džiw hnady a lubosčje
Božje wohladali. Najjašnišcho šwěczi šo šlónčžo lu-
bosčje Božje nad žlobikom w Betlehemje. Tam widžimy
to napišmo: „Tak lubuje Bóh hřěšnikow, šo wón ša
nich to najšpěšče, šwojeho šyna, da, šo by jich wumohł
wot hřěcha a čertowšjeje mozy!“ Nětko šo wjazy bojecz
njetrjebacžje wschěhomóžneho a šwjateho Boha — wy po-
kutni macžje psches šelom šhryšta hnadneho Wótza, šasta-
razeho pomocnika. Duž to: „Čzesč budž Bohu we wyško-
fsczi!“ njeh křinczi š wutrobny do wutrobny, we waschich
domach! Šowjedacžje jo šwojim džěczóm, šo njebychu
žanych hodownych darow, žaneho domjazeho šboža mēle,
hdyž šo njebudžišče Šbóžnik šjewil — šo tež wystaja:
„Čzesč budž Bohu we wyškofsczi!“

Šo křwalbje šłowow dyrbi tež šo šlozicž čłowjekow
křodženje we měrnym šmyšlenju.

2. Němēr psches štyšnosčž šwědomja, psches nusu ži-

wjenja a šmjercžje křježi w kóždej wutrobje, hdyž šesuš
šastupil njeje. Ššches šesuška pschindžje mēr, kiž je wyschšchi
dnyžli wschittón rošom, do naščeje wutrobny, a jenož šchtóž
je Šbóžnika horje wsak, kiž je štyštniwej wutrobje pschi-
wolał: „Njeboj šo, tvoje hřěchi šu tebi wodate, ja šym
š tobu!“ tón pyta tež w mērnej myšli šěrschčje mēra po-
dobny byčž. Šdžezž šu wuczómnižny pschischi, tam bu mēr,
ludy buchu wobrocžene, rjecžasny njewólnikom roššlamane. Ale
dokelž je tola tak wjele njemēra na šwěcžje, duž šakřincž
šako to šłowo: „Měr na semi!“ jako hodowne napomi-
nanje mjēs šo bēdžazhmi štronami štata runje w tych ty-
dženjach, hdyž šo našch lud hotuje na nowowólby do křě-
žorstwoweho šejma. Wy štawny wošady, doma, kiž šcže
w njejednocžje, šjednacžje šo, pschindžčje šebi napschecžiwu,
hdyž je Bóh wam še šwojim wujednanškim škutkom na-
pschecžiwu pschischoł! Budžmy póšli mēra! Š temu pak
je trjeba, šo tež štejimy ša dopjelnjenjom šłowa: „Na
čłowjekach dobre špodobanje!“

3. Ššchi šesušowej křěcženizny praji hłóš š njebjek:
„To je mój luby šyn, nad kotrymž ja dobre špodobanje
mam.“ Ššches towarštwo š tym Šbóžnikom, nad kotrymž
w polnym mērje špodobanje Bože wotpoczowasche, budžemy
džěczi špodobanja. Duž prošchmy wo hnadu ša šwoje
hřěchi a mōž psches nowe žiwjenje w křodženju ša šhry-
štkom šo džakomni wopofasacž, jako džěczi pschēd nim
křodžicž, kiž ša najwyschšchi wotštyšnyeny kōnz wobhladaja,
jeho špodobanje psches žiwjenje dozpicž. Wy šamopravi!
Šenož psches njeho budžecžje čłowjekajo špodobanja, niž

Dobre poželstwo do śweta
Prėduje wśchēm — Bethlehem;
Sdyż nam śhinu dny a lėta,
Masch je dom — Terusalem;
Spodobanje Boże mamy,
Czescz a khwalbu Bohu damy! —

W patorżizu.

Nėtko hiżom psched mnohimi lėtami, jako bėch hiśchcze w B. na schuli, mėjach kōżdy ras w patorżizu do hodownych prōbdninow hicz. Pėśchi puczowach, a wjėśchi dżel śam bjes towarśchow. Pośdże wjeczor w Bożu nōż pschindżech t lubej wjėśzy, mojej domjazej.

Wśchelle myślenia a wobkedźbowanja sabawjachu mje na drōśy, najwjazy paś hodowne. Spytach też „pośluchacz“ na rospuczach, każ bėśche mi to moja stara womła derje wukladowala; ale hacz runje njebėch do tola stupil, kiż dyrbi śo tola pschi „pośluchanju“ na semju napiśacz, njebliżesche śo mi ani najbznadnischi śtych duchow, jeno dobre duchi mje wobdawachu, a jedyn tychle śjewi śo mi ras tak jaśnje, śo to hacz do dženśnischego dnja sabucz nje-mōžu.

Se to nėtk psches polsta lėt, dha dżech też w patorżizu i B. Zako śo t mėśtu W—zam bliżach, śo hiżom tħetro śmėrfasche. Za khwatach psches mėśtu. W nimohiczu pytnych tu a tam, kaś śo na saśwėczowanie hodownych śchtomikow hotowachu.

Spėśchnje bėch mėśto pschecrocził, nėtk posastach wonkach pschi pohrjebnischczu, śo bych trochu wotdychnył. Pohrjebnischczo kryjesche bėly, czistny, śymiski płaśchcz, a sady i boła stejesche wulki starny śchmrjoł, na kotrehoz ħaśofach wjele stow pschnych krystalow śo bliśchczesche. Czischina knjezesche na semi, a na njebyu saśwėczowachu śo tyħazy a saśo tyħazy kraśnje śybolaznych śwėczkow.

Śsamy mėr! — — — Tola śchto saślyśchach? Njebėśche to ħalosczazy ħlōb maleho dżeszcza? Stupich do wrotow pohrjebnischcza. Mowny row bėśche namjetany; na nim kleczi dżeczō. Wowno śdyħuje: Luba maczełka, moja luba maczełka, pōjczė domoj, pōjczė domoj!

Se to wboħa śyrotka. Nan je jej hiżom psched wjele lėtami śemrjel: macz je śo śa nju starala, je śo prōzowala, je dżelala wo dnjo a w nozy. Nėtk spi w semi, njemōže śwojemu dżeszczu ħanu hodownu śwėczku saśwėczicz, njemōže ħadyn dar, ħaj ani śtibku wboħemu ħatku posćiczicz.

Njeplacz, wboħa khudźinka! Twōj Wōtz na njebyu je hiśchcze ħimny a cze njewopuschczi.

Sandzel, śmilny jandzel pschistupi t rowu, wotofcha dżeczō, wśa je miśofczimje śa ruku, wopuschczi i nim pohrjebnischczo a wjedzesche je t mėśtu.

Śa stejach satorħnjeny, moja wutroba ħorjesche śo i nutrownosczu, njemōżach jandzela i woczow puschczicz, bjeswōlnje ślėdźich śa nimaj.

Prėnju ħaśu pschecrocziśchtaj. ħodowne śchtomy śybolachu śo we wśchėch wōknach. Sandzel paś njepohladny ani t prawizy, ani t lėwizy. ħahodnje wjedzesche śyrotku dale hacz na torħofschczo. Psched wulkej, pschnej tħėžu jeneho bohaczka posajta khwilku. Potom trowczesche i lohka do njeje.

Też tu ślėdźich śa nim. N śchto dyrbjach widżecz? — We wulkej stwje śwėczesche śo ħromada śwėczkow, a śrjedza nich lezesche jeniczki śynł bohaczka na marach. Wōdla stejesche wboħi nan a łamasche ruzny, jecho woczki ħylłowaschtej a jecho wutroba tħepjetasche w njewurjekliwej śtyśnosczu. Ś cżim dha śym tajke tħostanje saśluzik, mōj Božo! mōj Božo! ħalosczesche wōn bjes-kōncznje.

Sandzel derje wjedzesche, śo bėśche bohaczt hacz dotal śwojeho śynta wśchjsche wśchego lubowal, śo bėśche śa njeħo lichowal a ħromadził a śmilnosczje njesnal, — a kaś jecho nėtko śwėdomnje śchczipasche. Wōn pschistupi teħo dla t njemu, poħasa se śwojej njebjeskej kraśnosczu na wboħu śyrotku, kotruz hiśchcze śa ruku dżerzesche, a — — bu njewidomny.

U.

Boħaczkowa wutroba bėśche kaś pschenėnjena, Boži jandzel bėśche ju pschemėnił, bėśche na ras mjeħta a śmilna. Wōn pschija śyrotku śa śwoje dżeczō a mėjesche trowcht w duchi.

Bołny radosczje wustupich śradžu na ħaśu a ślyśchach, kaś jandzeljo na njebyu śpėwachu: Czescz budz Bohu we wyħofosczu, mėr na semi a cżłowjekam dobre spodobanje!

H. J.

Dobra rada.

Nėħdy śo nėkałki wuczomz śwojeho wuczėrja woprascha: Kujes wuczėrjo, kaś dołħo śmėm ħrėśchicz? Wuczėr wotmolwi: Tak dołħo hacz cħzesch; jeno dżen do śmjercze śo wobrocz.

Wuczomz wjeħele woteńdze, bōrsny paś na śwojim puczū po-jaśta a wrōczu śo jaśo t śwojemu wuczėrjej, jemu tu prascheń pschedpoložimśchi: Sdyħdha wumru? — Wuczėr dżesche: To czi njewėm prajicz; duż tebi radžu: budz kōżdy dżen t śmjerczi hotowny a pomysł śebi wśchėdnje: bych-li nėtkole wumrjel, kaś-też-to by śo mi we wėcznosczu śchło? —

F.

Khuda śyrotka.

(Potraczowanie.)

We Prawiczańskim mħynje bė śo tu njedzėlu wulke pschemėnjenje stalo. Wopōdnju mjenujzy, jako bė mħynkez miśchtr nėħdže saśchol a miśchtrka śama doma, bė t nej Senkez kōtra na wopytanje pschischa. Tej žonej pschi śchalzy tħofejja śedžo to a tamne bledzeschtej. Senkez kōtra bė śhonila, śo je Surl te Amochezom do Kufez schol, a wona bōrsny śhuda, śo je śo to žėntwy dla stalo. Duż wona pocza powjedacz, śchtož bė wo tyħle ludzoch ślyśchala. To boħatstwo, kotrež je śebi Śan nahromadził, prajesche wona, je i luthym ħrėchom ħromadu śdrapane; krej a ħylly nad Śanowymy pjenjesami wiħaja; tajke njeprawe kōbko nihdy njethje; jeniczki kroschil, kiż je i njeprawdu warbowany, tawśyntny sezerje; Śan a jecho dżowla staj najħōrschej bjesbōżnikaj w śwojim domje; Bože tħostanje staj śebi hiżom i tym saśluziłoj, śo staj śo pschecziwo tej khudej śyrocze i śchinduczinjenjom a i ħrosnym kniczomnym pschesczėhanjom sadżerzaloj. Ta luba Senkez kōtra i zyła niczo dobreho a khwalobneho wo Amochez Śanu a jecho ħrħysczje njewjedzesche a i wutrobnym derjemėnjenjom wot žėntwy i tajkej ħolzu wotradzesche. Mħynkez maczeri śo wutroba se starosczu pjelnjesche, jako tajke powjesczje ślyśchesche. Wona njebė hiśchcze ženje i Surlom wo žėntwoje rėczala a nėtk śo jej bojoscz a ħrosa na wutrobu lėħaschtej, śo ħnadz je śo dženka i Sanez ludźimi nėkał do śluba śapletł.

Kunje tak je śo mħynkez uanej sechło. Wōn bė śebi wotoko dweju cżapku stajil, njedzėłski ropr śo wobletł a precz schol, nikomu paś njeprajil, też niż žonje, ħdže pōńdže. Semu ta wėz i tej žėntwu na wutrobje lezesche a wōn bė śo teħo dla do Kufez t lubemu towarśchej podal, kiż mėjesche pscheczėłstwo w Kufezach, śo by śo pola teħo trochu napraschował, kajzy ludžo Amochezny w Kufezach śu. Tam paś njebė niczo duchneho nasħonił. Kunczjan wuj bė jemu prajil: Cħzesch ty śwojeho jeniczkeho śyna do ħubjenstwa a njesboža ponōricz? Njewėjch dha, śo je Amochez Śan śwoje wulke boħatstwo i ħrėchom ħromadu śdrėł, śo je jecho dżowla ħrosna kaś po czele tak też po duchi, śo je poħna jėda a jaświcze, a śo je

to hrěch a haniba, kak staj tejtó lět tu khudu khrotu, bratrowu džowku, czwilowaloj? Njebojisch so ty hrěcha, so chzesch tajtu holzu, kak Chrysta je, swojemu jeniczkemu pěknuemu khnej braschczicz? S jennym słowom, mlynt bė wot Kunieczanskiho wuja tořamo słyschal, shtoz bė mlynkowa wot Senkez kmótry nashonika. Wschitto pak, shtoz bė słyschal, jemu t wutrobje džěsche, a dofelz swojeho khna lubowasche, hrjebasche jeho to žalořnje, so bė jeho tam pókłal, dofelz so bojesche, so drje mohł so dacz saklepicz a wo Chrystu rodzicz.

„Njeje Surt hiščeže dom?“ praschěsche so wón rosmjersany, jako bė so wrócizil; „ja njewěm, hdže džęřka tak dołho wostawa“.

„Shto dha tola masch?“ prajěsche jeho žona, „wschal by džęřka tak sly a hladařch tak hrořnje!“

„Ach, niczo njeje“, wón wotmolwi. „Ty by tola prawje hlupa byla, so by Surtej džęřka wotpuschczila, do Kufez hič.“

Ma tajte waschne khwarjesche mlynt zpliczki wječor. Semu njebė niczo prawe. Wón czinjěsche tak hrořnje kaž hewal ženje a hdyž chzysche jeho žona směrowacz, sakhadžěsche wón na nju, so ta řebi žiweje rady njewjedzische a řrudna platacz řapoczja. Niczo pak mlynt mjenje řnjěsch njemóžěsche, hacž khly swojeje žony. Wón ju wutrobnje lubowasche, teho dla, jako jejne platanje widžěsche, bė jemu wutrobnje řel, so běsche tajki hrořny pscheczimo nej był. Wón jej dlěje řamjělczecz njemóžěsche, shtoz jeho czwilowasche, a wuřypa nětk psched nej zply wulku řtaroscz swojeje wutrobje. Wón so jej wuřna, so je prjedy hižom ř Kmochez řanom wo tutej řęitwje řęczal, so je nětko ř nowa na njeho řiřal a Surt ř listom tam pókłal, so je ta wěz ř pschęřzu jenož wumyřłena, so je pak wot Kunieczan wuja lute njekhwalořne wězy wo řanu a jeho džowzy słyschal a so njemóže doczafacz, so by Surt dom pschischoł, a so řo řmjelczo pschi řebi boji, so by řo jemu ta bohata Chrysta mohła lubicz. Ř temu mlynkowa wschitto pomjedasche, shtoz bė wot Senkez kmótry řhonika, a zyle řjednana swojemu muřej řpytowasche wuložicz, kak wjele řępje by było, hdy by řebi Surt khudu khrotu wřal.

Wo tym njechasche mlynt niczo słyschecz. Wón wječerjesche a dofelz Surt hiščeže njepřichidže, džěsche do řoža. Mlynkowa pak řakasche na řhna. Wokoło džęřaczich tón pschidže a řtupi wjěřeky do řstwy, macžeri lubořnje řuku řkicz a dořny wječor prajo.

Ach, ty by tak řwjěřeleny, mój řhno, prajěsche wona řdychujo, jako by ty ř nawořenju był. To ja tež řhm, luba macžerka, řjěny Surt, ja řhm nawořenja, řeli wy ř temu swoje pořořnowanje dacze! Macz pschi tyř słowach wobłědny a jeje řuka řšepjetasche, jako jemu wotmolwi: Moje džęczjo, njeřortuj, wot tajřeje wážneje řrocžele twojeho řiwjenja řbože wotwiřuje.

Řunje teho dla řhm tak wjěřeky, džěsche Surt, dofelz řo nadžijam, so budu prawje řbožomny. Ma to pak řo macz hiščeže bóle řtróži a řo praschěsche: je dha wona „haj“ prajila? Haj wotmolwi Surt, wona je moja njewjesta! ře dha řan tež pschisťmolil? řdychowasche woua dale. řšo řmějo pohladny Surt na macz a řjěny: tón? ně! teho ja hiščeže njěřnaju a nejřhm jeho widžal. Dha by ty ř jeho džowku Chrystu wřcho wotręczal? praschěsche řo wona. Řě, ně, wotmolwi wón, ta luba řmka je moja njewjesta, ta khuda řhrota, řotruž wy tak wutrobnje lubujęče! ř tej řhm řo ja džęřka psched řohom řlubil.

Ma to řtynny macz řwojej řuzy a řbėhny řhlyřojtej woczj ř njebjěřam, wjěřele řdychujo: řnježe, twoje řjeno budž khwalene do wěcznosczje!

(Pschichodnje řkónčjenje.)

Wschelake ř bliska a ř daloka.

— Řaž řhlyřimny, pschidže na měřto řnjěřa duchowneho řřchizana, řiz je řa řararja w řotězach postajeny, řnjěř kandidat řóž řa pomozneho duchowneho do řudestez.

— řchtwóřtk 3. januara 1907 řmějemy w řudestězach w řogtez hořczęřzu wječor 1/28 hodž. řerbřki wječor. Wschelazy řpěwarjo řu swoje řobustřtrowanje pscheczělnje pschilubili. řhutne a wjěřele, pobořne a narodne řpěwy budža řo wotměwacz. řwjednistwo řonzertneho wotdžęłenja je w řuzy ř. řantora řsmořy a ř tym je pořłucharjam hižom wěřtoscž data, so budža pořkiczene řpěwy hódne a ř wuřtojnosczju pschednoschowane. řež řa řęczne pschednoschi je řo postaralo. Řěťotre řnjěřny ř wofady chzedža pořłucharjom pschęř narodne deklamazije řwjěřelicž. řšwjedžęřřka řęcz pak budže na řMichala řřenzela, něhduřcheho řudęřczanskiho duchowneho, řpominacz, řiz je řerbřkemu řudej řibliju w lubej macžernej řęczj do řuki dal a řotřehož řmjertny džęř bė lětřa psched 200 lětami. — řastup je darmo. řudomne němřke řšchęřczijanske řwóřjne wječory řu pschęřo jara wopyřtane byle; nětko chzemy řpóřnacž, hacž tež řserbjo řebi pěknu a řšchęřczijansku řabawu wáža. Wschitte pořkiczęřja řu w řerbřkej řęczj. řóždy, řiz řwoju macžernu řęcz lubuje a řserbow řerbřke řpěwy rad řhlyřchi, budže wutrobnje witanj.

— řnjěř wuczęř řill w řchęřęřny je řwoje řruhowanie wólbořhmanosczje w řunzlawje hižom 2 řęczje po řřnim řruhowanju řhwalobnje wobřal. řšchęče řchęřęřczanske řšulřteje řmejny je, so by prawje dołho jako wuczęř w řchęřęřny wobřal, wofębję dofelz je řo řwěřu řróžowal, tež řerbřku řęcz wuřnyčž, tak mőže řo ř mařymi do řšule řastupjazyřmi džęczimi řerbřki řořmolwjęcz.

— 1. řapręje řapoczņje řo nowy mőřt wot řawřkeje řařny na řraždžansku drohu řwaricz. řa nawjęczornu řtronu budže to wulke polóženje. řšłodowacz budže řidow, dofelz tam zyle pschęřhodne řiwjenje wotmjěłnje.

— řowowuřwolęřje do řhęřorřtwoweho řejma řmęje řo 25. januara pschichodneho řęta. Wschitte řronny řo na wólřne wojowanie hotuja. řdyž je hewal w řodownyřm czakřu męř w řjawnym řiwjenju, budže wón tón řrőcz pschęř wólřnu řaru mlynty a řaženy.

Ř rořpominanju.

řak něťotry řwoju řhudobu ře řidu a řomotom pschirřywa.

* * *

řuřwol radřcho řšłodowanie, dňžłi řanibrny dořyřk.

řalishę dobrowólne dary řa wboře řarmenishę řhroty ř pomozu w nuřy:

pschęř řnjěřa duchowneho řřchizana w řudestězach:

ř. we ř. řebř.	— řr. 60 řp.
ř. w ř.	— „ 50 „
řbnyř nahromadžęny	— „ 80 „

řromadžę 1 řr. 90 řp.

ř mjenje wbořich řhrotow wutrobnny džak.

řólęž, ředaktor.

„řombaj řóř“ njeje jenož pola řnjęřow duchownych, ale tež we wřchęch pschęřdawarňjach „řserb. řowin“ na wřach a w řudyschiny dořtacz. řa řchťwóřcz řęta řłaczj wón 40 řp., jęnotłiwe czjřła řo řa 4 řp. pschęřdawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoł móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew čel

F.

Szěrbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždy kobotu w Šmolerjez Inhiczišcžećni w Budyschinje a je tam sa šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Njedzela po hodžoch.

Dženšnišča njedzela reka njedzela po hodžoch. Dole mjeno praji, so runy pucž s Božeho khwalenja džemy. Dale khwalba miłosćiweho Boha, so je nam swojeho jeničkeho narodženeho Ssyna dał, njedyrbi pola naš ženje pschestacž. Duž njesapomńmy jeho swjate, hnadne mjeno w kóždy čas khwalicž, a to niž jeno s jasnym, ale tež s wutrobu a s žyłym swojim žiwjenjom.

Dženšnišča njedzela po hodžoch je pak tež poslednja njedzela lěta. D kał wjele Božich dobrotow je so nam w běhu minjeneho lěta dostawało! Rozpominamy Božu wulku dobroćiwosć a šcžeđrivosć po šchtwórtelj próstwie, jeho njewuprajnu lubosć a šmilnosć po tšjoch artiklach našcžeje šcžešćijanskeje wěry, dha njewopschijamy, kał móže tak wjele čłowjekow bjes Božese khwalby byč. Bohladajmy na šebje a na wšitke dny tuteho lěta, kotrež so k swojemu kónzej nakhila, hacž šmy tošamo k Božej czešći a k swojej šbóžnosći naložili a swój čas derje wukupili. Praschajmy so na šwědomnje: Steji dženska pschi kónzu lěta lěpje s našcžeje dušcu, hacž pschi jeho šapocžatku, abo je s našcim duchownym žiwjenjom wróczo šćlo? Wopomńcže, so nam k šarunanju dotalnych šćomow dalšchi šćniški čas šawěšćeny njeje a so je tehodla wěczna šćłoda wo kóždy šhubjeny džěň.

Šwiate šćenje sa njedzeli po hodžoch je hlubokeho wopschijecža a šćeji napišane w přěnim šćawje ewangelija šwj. Jana wot 1. hacž do 14. šćłucžki. W nim rěcži

japoschtol Jan, tež theologa abo bohóšćomž mjenowany, wo potajnstwje bójškeho byčža a bójškeho šćewjenja a wjedže naš hižom s přěnimi šćłowami do najhlubšcžeje hlubiny šćšcžešćijanskeho bójškeho pōšnacža.

Wažne je, so bu šćpocžatk Janoweho ewangelija runje ja jenu njedzeli hodowneho cžaša jako tekst wušwoleny; pšcetož hodowna powjescž a wšćole myšle, kotrež Jan wurjekuje, maju tošame šćřjedzišćcže, — Wumóžnika šćwěta, kotrehož šććenikaj Matthej a Lufasch nam w žłobje pokasujetaj jako džěcžatko, Jan pak nam jeho pschedštaja jako jeničkonarodženeho we Wótza kłinje; tamnaj džiwataj na jeho cžašne šćpocžatki, tón wušběhuje jeho wěczne byčže a šćłutowanje. Přědy hacž swjaty japoschtol Jan šćłut šćesufoweho wumóženja na šćmi wopišuje, nam wón jeho krašnosć pola Wótza psched woczi štaja. „W šćpocžatku bě to šćłowo, a to šćłowo bě pola Boha, a Bóh bě to šćłowo“, tak wón šćpocžina. My s teho pōšnawamy, so wěrný Bóh wot wěcznosćcže šćem ženje w šćebi šćamym njebě wotšamšćjeny był; ale kaž so čłowšćka myšl s přěnim wotomikom swojeho nastacža šćnutšćownje šćłowo cžini, tež hdyž jo rōt njewurjekuje, tak wuprajomasche so Bože byčže hižom w šćpocžatku, t. r. do šćtworjenja šćwěta a cžaša, we šćłowje. Hdžež pak je šćłowo, tam je rěcž jako wuras myšćlow a šćewjenja. Šćso wotewricž, bě po tajšćim Boža wola wot wěcznosćcže šćem. Tehodla mjenuje tež Jan Boha we swojim přěnim lišće — lubosć, pōšćamjeniwšći ju jako byčže Bože; pšcetož lubosć šćnutšćownosć wotantuje, nochze tež šćama byč a žada druhe

bycze, kotremuž chze so pobudželic. To, psches czož pať so wona pobudželi, je słowo. A tole słowo, wot węcnoścje pola Boha, t. r. rosbželne wot njeho a tola najwuźšcho s nim sjednoczene, bē kamo Bóh a s Wótzom runebo bójškeho bycza. So po tajkim wuras „słowo“, kotryž ja- poschtol Jan wo Božim Ssynu trjeba, žane wuręcžane słowo njeje, ale so je s nim bójška wořoba mēnjena a to ta Božeho jenicžtonarodženeho Ssyna, nam t węcžnemu sbožu scžlowjecženeho, to je se 14. a 18. sčtucžki jašnje widžecž. Spomnjene mjeno je Jan drugej wořobje bójškeho bycza wořebje tehodla pschiswojit, dokelž je tónle jenicžtonarodženy Ssyn jako rôt Wótza wořebje w nowym testa- mencze s cžlowjekami rēcžal a jim jeho radu t wumóženju jich dušchom wořewjal.

Psches bójšku móž węcžneho słowa buchu wschē wēžy stworjene; jich žiwjenje bē we nim, a we žiwjenju bēsche šwětlo po Božej podobnośczi stworjenych byczow. Tak sjerwi so nětko tuta bójška wořoba — słowo, žiwjenje a šwětlo — w šwēcze, wot njeje stworjenym; ale cžemnoścž w sčażenym šwēcze njeje šwětlo pschijala, runjež bēchu cžlowjekojo na sčhadžajomne šwětlo kēžbliwi scžinjeni. Pschetož sčččenit Jan džēiche jemu jako šwēdł a wuwolať do prjedy a pschpowjedasche jeho pschitšad do cžemneho šwēta, so runajo sernicžžy, šlónžu pschedšhadžazej, kotraž woblednje a so šhubi po jeho sčšhadženju.

Hižom dawno bēsche šebi tón Anjes židowski lud sa šwójštko wuswolil; tola tež tón jeho jako šwojeho Šbó- žnika we wērje njepšchipsna a štorczi jeho wot šebje. Ženo nad někotrymi, kotřiz jeho pschijachu, móžesche so jeho bójška móž wopokasacž, nad tymi pať tež hacž na najštra- šnišcho; pschetož wón jich šebi runych scžini: džēczi naj- wysšsčeho Boha šameho! Cželny narod cžlowjekow džēczi Bože njecžini, tež hdyž woni wot Abrahama wotšhadžeju; ale wot Boha šameho dyrbja so woni psches jeho słowo t temu s nowa narodžicž.

A woprawdže scžini so nětko węcžny Ssyn Boži, kiž bē hižom w špocžatku jako słowo wot węcžnoścje pola Boha a s nim wērny Bóh, cžēlo a krej, t. r. wón cžlow- šku naturu, scžēhi hrēcha cžisčēžazu, tať pschija, so so jako bójška wořoba, kiž je Bóh nade wschitkim, šam poniži, tež runje tať wērnje cžlowške džęczo s cžēlom a štrju a, kaž drušy cžlowjekojo, s šhudym hubjenym cžlowjekom bycz a mješ nimi bydlicž polny hnady a prawdy. Šswjeczi japoschtoljo bēchu teho šwēdžy a šu, njedžiwajo jeho pschi- jateje niškoscze, s woczomaj widželi jeho krašnosčž, kaťuž ničto mēčž njemóže, šhiba jenicžtonarodženy Ssyn wot Wótza.

Na wobšamknjenje lēta.

Cžak a węcžnosčž.

(Psalm 90.)

Šlōš (519): Wozucžcžel tón šlōš waš wola.
Cžak a węcžnosčž — dať je s Boha! —
Naš t Bohu našcha wjedže droha,
Šdyž wērne Bože džēczi šmy;
Našche Bóh je wukhowanje;
Šdyž jeho mamy špodobanje,
Džē domoj t njemu pschindžemy;
Wón wumrjecž ludžom da,
Kiž w šwojej možy ma
Wšchitkón wodnyč. —

Duž šhwatajmy
Tu s zusožy,
So domoj t herbstwu dožpimy!

Šyžak lēt so psched nim minu,
Kaž džēň, a runo scžēnej šhinu,
Kaž nōžna štraža nimo du;
Šako rēka špēšchnje šhwata,
Kaž šón, a jako trawa data
Še t šmjerczi, — ludžo šahinu;
To hnēw twóji dokonja,
So dny so poshubja
Nam, o Anježe!
Šy wořewišč,
S cžmy postajišč
Na šwětlo hrēch, jón šašudžišč.

Našche žiwjenje je krotke,
Šdyž šdacž so s šhwilemi chze šlōdke,
Še próža, ššchidwa pobyló;
Lēt so šydomdžēšat minu
Nam rucže, wóšomdžēšat šhinu,
Kaž bychmy s šhwatkom wješli so
Šrecž s cžaka hnadneho
Do kraja zuseho
Ludžo šmjertni.
Wucž, Anježe! naš
Šswóji wužicž cžak,
So pschindžemy na Boži kwaš!

Na kwaš jehnjecžowy chžemy
Dónčž, kotřiz s cžaka domoj džemy
Psches wschelle tudy wyschnošcže;
Našhcžej se šwojej hnadu
Naš, Anježe! rano, so nam t padu
Šso noha špróžna njekunje! —
Šdyž cžwilowať naš šy,
Naš šwješel šašo ty,
Anježe Božo! —
Budž mišy nam,
Kiž móžesč šam
Naš domoj dowjesčž t njebiešam! —

U.

Nowe lēto.

Š pschekupzej w Parisu nowe lēto sčtyrjo jeho džēlacžerjow pschindžechu jemu t nowemu lētu šbože pschecž. „Šubo mi je, so šcže pschisčli“, wón t nim džesche, „šym šebi hižo na waš po- myššliwšchi sa šoždeho s waš pať hromadku 15 frankow pať bibliju pschihotowať. Móžecže nětk wolicž; radžu pať wam, so byšcže šebi Bože słowo wuswolili.“

Naššaršči s nič, s šlobukom w ruzy, wotmołwi: „Byč šebi rady bibliju wšal; ale hlejče, luby knježe, ja cžitacž njemóžu! Še-li so wam teho dla prawje je, dha byč rady — —“ — „By rady te 15 frankow mēť“, pschekupž džesche; „šym wam šwobodne wo- lenje wostajil, tudy šu wone.“ — Druhi a šeczi tež wschelake nušowaze pschicžiny mjenowawšchi najebacž wukhowalowanja, s ko- trymž pschekupž bibliju pscheporucžowasche, pjenješy žadašhtaj. Ženož pošledni, mlodusčhi cžlowjek, džesche: „Ša šebi bibliju wysche wažu, wo kotrejž prajicže, so je tať dobra a nušna.“ —

„Šrawje taťle, mój pschecželo“, pschekupž džesche, wšmi tudy tule bibliju a cžitaj w nej pilnje! — Šako nětko mlody muž knihu

F.

We jėdnaczych godzinach wustupischtaj w Rmochez dworje w Rufezech i wosa a buschtaj wot Jana a Rhrysty rjenje witanaj a do jstwy rjenje nufowanaj. Rhrysta noschesche horje, schtot mōžesche a mējesche a po fhwaczinje dżēsche wona do hornjeje stwy a Surt pntasche, hdže by Ęmku wuflėdžil.

Zako bēschtaj Jan a młynk kamaj, sapocza tōn, so chze dženka fwojemu jeniczkemu lubowanemu fhynej žonu braschēcicz a so by jemu lubo bylo, hdy by Jan k temu „haj“ prajil. — O! i wjebełosežu praju ja „haj“, sawoła tōn i mōznych hłōfom, a dawam lubjerad fwoje požohnowanje.

Ma to fłowo wołasche młynk fwojeho fhyne a tōn stupi do jstwy, sa ruku dżeržo fwoju lubu Ęmku, kotraž fō czerwjenjesche kaž rjana rōžicžka. Młynk stynny jeju ruzy hromadu a žohnowasche jeju a postrawi jeju jako nawoženju a njewjestu.

Zako to Jan widžesche, njechasche wōn fwojimaj woczomaj wėricž, a rozdajiwšchi hubu bē wōn k wohladanju, kaž by Lotowa žona był, podobny na felowy stolp. Schtot dyrbi to rēfacž? sawoła wōn hnėwnje! Ęm! wotmolwi młynk, to chzu ja tebi wuložicž.

Sa wčzera na tebje pišach, so chze mōj fhyne fēbi twoju dżowku bracz. Sa fēbi młylach, so sprawny wuj fwojeho bratra sawostajenu dżowku jako fwoju dżowku dżerži, a teho dla ja njemylach na Rhrystu, ale na Ęmku. Wčzera je mōj fhyne kam tudy pobyl a fō i tej fhyrotu flubil; ty fhyne priedy fwoje „haj“ k temu wuprajil, a duž to w Božim mjenje pschi tym wostanje.

Jan czinjesche mješwoczō kaž kraholz, fiž je fō w prudlach popadnył. Surt pak bē na to młylil, so njeby feklja dolho trala, a bē do konjenja fhwatal a konje sapschahnył. Duž stupi wōn do jstwy, wsa Ęmku sa ruku a fwasche nana, a po malej fhwili fēdžachu wšchitzy tjo we wosu. Njehacže Ęminu fšchinju fōbu bracz? prajesche Jan. — Nē, wotmolwi Surt, tu my wam darimy a czerjesche i dwora, so wōs jenož tak lėtasche. Konje pak bēžeschtaj, jako byshtaj kamaj wjedžilōj, fak wulki schaz wonaj fwojemu knjesej dom wjesetaj.

Zako pak Rhrysta wotjėdzenie wosa safluscha, pschifkoczi wona a praschesche fō fwojeho nana: njebē dha niczo i tej žėntwu? wšchal fō wonaj hižom sažo precž wjesetaj. Jan da jej na to plistu, so jej suby saschčerkotachu a saprašny fhežne durje, so bē w žylym fužodstwie flushecž.

Surt, jako mējesche fwoju njewjestu na wosu, czerjesche na najbližšchim puczū do Prawiz. Prawiczenjo pak, hdyž stareho młynkež nana a jeho fhyne a fōbu na wosu mlodu holzu wuhladachu, fšchafechu hłowu se spodzowanjom. Dolho njetrajesche, so wšchitzy fhonichu, fak je fēbi młynkež Surt fwoju njewjestu, tu fhudu Rmochez fhyrotu pschiwjesł, a pschifhadžowachu i wježelom, jemu wutrobnje sbože pschecž. Wjecžor dżēschtaj Surt a Ęmka fe knjesej duchownemu, so by jeju na pschichodnu njedželu na klėtzy pschipowjedal. Sa dwē njedželi bē flawny kwap w Prawicžanskim młynje, na kotryž bēchu wšchitzy dobri pschecželjo a fužodžo pscheproscheni, a pschi kotrymž mējesche młynkež macž nanajnušnišcho, so by fwojim lubym hoščjom pėnne poflūžowala a fwoju poflėdnju hoščjinu jako hošposa fweru wobstarala. Po kwafu sapocza pak fō we mlodych młynkež domje sbožowne a wježele mandželške žiwjenje. Kaž jandžel bē Ęmka do domu stupila, pschetotž žohnowanje Bože a fame sbože kčējesche psches jeje pilnosč a lubosnosč w nim a staraj młynkež cžłowjetaj fō ženje njekajeschtaj, so bē fēbi jeju fhyne tu fhudu fhyrotu sa žonu wušwolil. Fišchē dženka wonaj njemōžetaj došč wupowjedacz, kajtu lubosč wonaj na fhwatoku fwojeho žiwjenja wot fhyne a pschichodneje dżowki wužiwataj! Slaj, tu je fō to fłowo fhwjateho pišma wėrne wopofasalo: tōn Knjes wumože teho fhudeho, hdyž woła, a tu fhyrotu,

fiž žaneho pomoznika njemējesche (Ęjob 29, 12); wōn napschecžimo steji hordym, ale ponižnym dawa wōn hnadu. (1. Pėtr. 5, 3.)

Wėrnosč teho fō dale bōle wobfwėdcžesche w Sanowym domje. Prėni cžaf po tym podawku njepofasa fō wōn nihdže, pschetotž wōn fō hanibowasche psched ludžimi, fiž fō jemu fmejachu. Sa nēkotry cžaf pak bē wōn sažo jow a tam widžecž, a fhwalesche fō i hordženjom a naduwanjom fwojeho bohatswa a wušbėhowasche fwoju Rhrystu jako najbohatschu njewjestu po žylym kraju. Tola nichtō wo nju njerodžesche, hacž na poplėdł jedny pachol i mēsta, kotremuž fō jeje pjenjesy lubjachu, i nej kwaf hotowasche. Tōn pak bē runje prawy njeknicžomnik, lōny njerodny cžłowjek. Jan a Rhrysta i nim do mēsta cžehnischtaj. Tōw fō pak nētk jeju hubjensstwo sapocza. Tōn mlody pschichodny fhyne, dofelž bohatswo fwojeho pschichodneho nana fnajesche, njedželasche niczo, ale fhydasche w forcžmach pijo a hrajo. Hdž wōn wjecžor pjany dom pschidže, bijesche žonu a jeje nana. Hdž jemu pjenjesy njedawaschtaj, cžinjesche dolh, kotryž dyrbjeschtaj saplacžicž. Jan, tōn stupy a lakomny cžłowjek, fō hnėwasche, so po krótkim fšhori a wumrje. Sa džešacz lēt bē to žyle wulke sawoženje, kotrež bē Rhrysta fwojemu mužej fōbu pschijnjesł, pschecžinjene a wona a jeje muž fō i fhudobu a i nusu bēdžeschtaj. Rhrysta nētk se fhlyojtymaj woczomaj na fwojeho muža bēda wołasche, hacž wōn, dofelž w famej pjanosčzi živy, napoplėdku hubjenty tōnž wja a w šchitalu wumrje. Wona nētk, žyle wofhudnjena, fō i tym žiwjesche, so k ludžom na plokanye fhodžesche a kōždeho tež najnižšchego džēla raba hladašche, so by nēkotre kroschki warbowacz mohla.

Wboha Rhrysta, ty naž wucžič spōsnacz, schtotž fhwjate pišmo praji: Njeprawe fublo njetyje! —

Wschelake i bliska a i daloka.

Ę Grodžiščez. Pschedfhyda fėrbsteje hłowneje prėdaršteje konferenzy knjes farat Mršlak w Grodžiščezu je wot ewangelstolutherskeho krajneho konsistorstwa powjesč dostal, so fme fō po wobsamknjenju konferenzy wudaty „fėdmory wėruwufnawarški fhėrluscht“ jako pschidawł k fėrbškim spėwarškim pschi Božich flūžbach spėwacz. Knježa duchowni chžyli nētko sterje a lėpje k. Ęsmolerjej fšewicž, felto fhėrluschtow sa fwoje wožadny trjebaju.

— Kaž tydženja fhonichmy, fō w Budestezach 3. wulkeho rōžka w Bogtež hoščenzu fėrbški wjecžor wotdžerži. Tuteho wofjewjenja fmy fō wšchitzy wutrobnje wježelili a chžemy fō farjadowarjam a wšchēm fōbusfutkowarjam psches bohaty wopyt džakowacz. W Budesčžanskej wokolinje a wožadže fmy wjele Ęserbow, ale fėrbški wjecžor hišchēze mēli nješmy. Ęžim bōle fō na njōn wježelimy. Kaž na naprašchowanje fhonichmy, je sa spėwy a pschednoschki bohacže starane a wšchē pschednoschki smēja fō w pobožnym duchu, kaž fō to pola naž Ęserbow wšchudže žada, a w fėrbškej rēczi a w narodnej młyli, schtotž je w naschim wōtčžinžy husto liwkim cžafu sa naž jara dobre a nušne. Kaž fō tydženja fšewi, je sastup darmo. Potom ma potajkim tež tōn najfhudšchi fladnosč, rjane spėwy a pschednoschki w lubej macžernej rēczi flushecž a wjecžor w pėnym towarštwje pschebycž. Duž, Ęserbjo, pschichodny schtwórtk wjecžor 1/28 hodž. do Budestez na fėrbški wjecžor!

R.

„Bombaj Bōh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchēch pschewawarņjach „Ęserb. Nowin“ na wfach a w Budyschinje dostacz. Na schtwórcž lēta placži wōn 40 np., jenotliwe cžifla fō sa 4 np. pschedawaju.